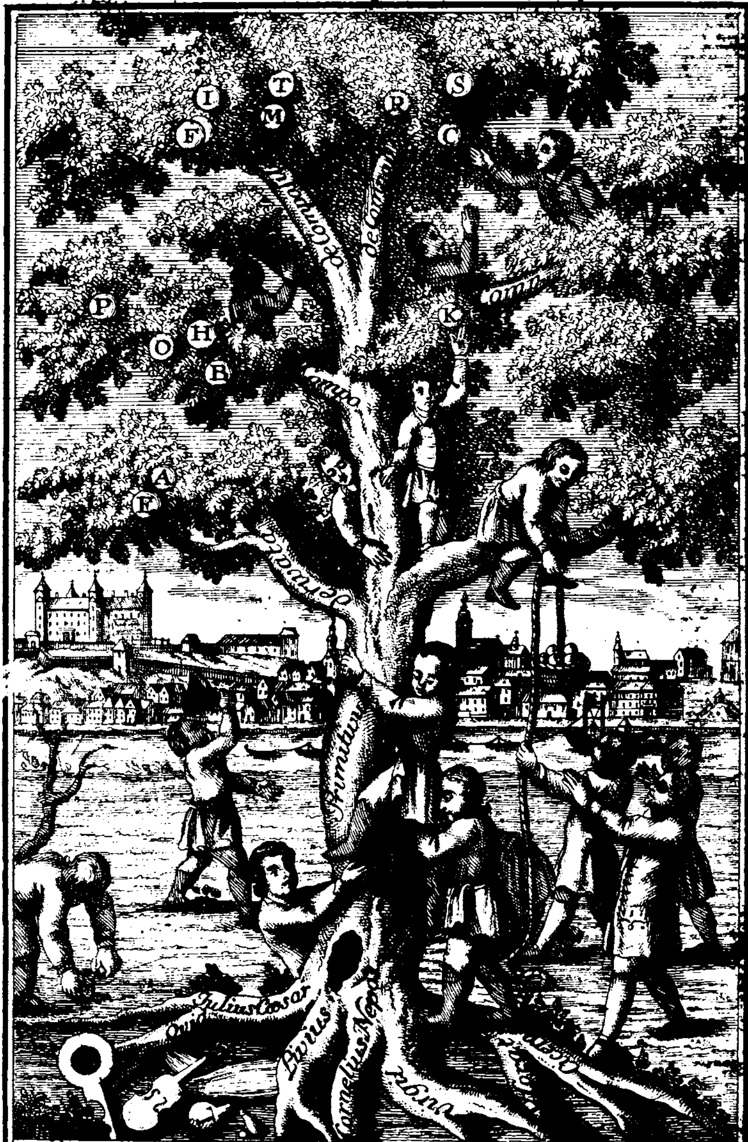

LVDENDO DISCIMVS

CHRISTOPHORI CELLARII,

LATINITATIS

PROBATAE ET EXERCITAE,

LIBER MEMORIALIS,

NATVRALI ORDINE

DISPOSITVS,

vt

Sine vlla memoriae defatigatione, notitia vocabulorum, non solum capi facillime, sed feliciter etiam repeti ac conseruari possit.

IN VSVM SCHOLARVM PATRIAE,

plurimis vocibus latinis, atque interpretatione

HVNGARICA ET BOHEMICA

LOCVPLETATVS,

a

MATTHIA BELIO.

Editio tertia auctior et emendatior.

Accedunt

INDICES, GERMANICVS, HVNGARICVS ET BOHEMICVS.

POSONII,

Impensis IOANNIS MICHAELIS LANDERER, Typographi et Bibliopolae.

1777.

Cicero Lib. III. De Orat.

Vt Latine loquamur, videndum eſt, ut et verba adferamus ea, quae nemo iure reprehendat, et ea ſic et caſibus, et temporibus, et genere, et numero, conſeruemus, ut ne quid perturbatum ac diſcrepans, aut praepoſterum ſit.

C. Iulius Caeſar.

Tamquam ſcopulum, ſic fugias inauditum atque inſolens verbum.

HVNGARA *Gens, latio iam pridem capta lepore,*
Conſueto pergit fonte leuare ſitim.

PRAEFATIO

AD SECVNDAM EDITIONEM.

LECTORI SCHOLARVM AMANTI SALVTEM.

Anni abiere, plus minus, ſex et decem, cum prima, vtiliſſimi huius libelli editio, noſtris, et amicorum curis adornata, lucem publicam adſpexit. Explicuimus tunc inſtituti rationes, profeſſa opera eo diligentius, quo magis conſultum volebamus, Scholaſticae iuuentuti, quam diſciplinae noſtrae habuimus concreditam. Nempe, longior nos vſus plane condocuerat, peſſime agi, cum primis annis pueritiae; quando extra modum oneratur praeceptis Grammatices, memoriter addiſcendis, nulla prorſus, ſaltem non ea, qua par eſt, vocabulorum linguae latinae ratione habita. Vidimus non raro, delatos, ex aliis ludis, in noſtram inſtitutionem, adoleſcentulos, integros Grammaticorum

libellos intellectos nondum, memoria tenuisse, recitasse prompte, magna sui et profectuum, quos fecissent in sermone latino, sed inani profecto, opinione: destitutos enim a linguae materia, genuina illa deprehendebamus. Si quid erat forte, quo poterant diligentiam testari, id fere, ex atriis, ianuis, picto orbe, et hoc genus aliis lacunis, hauserant; natiuarum sermonis vocum, ignari penitus. Eodem malo, prouectiores etiam teneri, pluribus documentis, deprehendimus. *Syntaxi*, immo *Poësi*, atque *Rhetoricae* operatos se, praefidenter iactabant, haud quidem rudes praeceptionum, quas sub tristibus ferulis addidicerunt; sed ita tamen vocabulorum egeni, vt seu loquendum esset, seu scribendum de re aliqua, nihil suppeteret miseris, praeter corrasas hinc atque illinc phrases, mutilatas partim, partim loco adhibitas alieno.

§. II. Ergo, obuiandum erat calamitati, eadem illa via, quam dudum ingressus fuerat CHRISTOPHORVS CELLARIVS, vir, si quis alius, de Scholis Germaniae, quin et nobis ipsis, longe meritissimus. Videlicet, *Librum* eius *Memorialem Latinitatis Exercitae*, praeter Germanicam interpretationem, qualis in Saxonia prodierat saepissime, *Hungaricis*, *Bohemicisque* significationibus illustratum, in manus iuuentutis tradendum existimauimus. Ac fecimus omnino pretium operae, apud hos, qui diutius nostra perfruebantur institutione. Cum enim, in infimo discentium ordine, vbi latina coeperant legere, insignem, maxime obuiorum *Primitiuorum* numerum, ludendo quasi, et procul omni coactione, tenellae memoriae impressissent; ad alterum, tertium, ac denique quartum ordinem translati, nec aduertentes, eximiam latinissimarum vocum copiam sibi comparauere; erantque postea, non modo intelligendis auctoribus, quos publicis Scholis tractare moris est, idonei; sed poterant etiam priuatis operis,

lege-

legere, intelligere, vertereque in rem ſuam, *Cornelium Nepotem*, *Iulium Caeſarem*, et quae ſunt in *Cicerone* faciliora. Accedebat, quod cum alibi ex ſola, barbarae dictionis, auditione, rariſſime, ex claſſicis auctoribus, latina diſcerent adoleſcentes, vix vnquam poſtea, ad natiuum latinitatis decus eluctaturi; noſtri hi, mature opes ſibi, cum vocabulorum, tum phraſeologiae, atque vniuerſim orationis reliquae, publica non minus, quam priuata diligentia lectioneque, conquirerent, accederentque poſtea, ad *Poëticen* atque *Rhetoricen*, egregie inſtructi, ab eo adparatu, qui eſt ad artis vtriusque progymnaſmata neceſſarius.

§. III. Neque mea haec vnius experientia, comprobata fuerunt, dum Scholis praeeſſem adhuc: ſunt hodieque, quos adtentior vſus docuit, haud poſſe faciliorem docendae, diſcendaeque Latinae Linguae viam iniri, quam ſi cum praeceptionibus, quas probe intellexerint tirones, materia ſermonis, ſeu vocabula, perpetuo nexu, atque ad eum modum coniungantur, vt ſimul materies ſint, cum explicandarum, tum adplicandarum etiam regularum Grammaticarum. Iſtud vero eſt, cur de adornanda editione hac noua, conſilium ſuſcipi debuerit: quod quale ſit, docendus iam eſt, Lector beneuolus.

§. IV. Obſeruauimus nimirum, carere *Vocabulario* patriae Scholas, vbi Latina, *Germanice*, *Hungarice*, atque *Slavice* eſſent reddita. Cum ergo, eius vices, pulchre apud noſtros, liber hic memorialis, expleuiſſet hactenus; et vero, primae illius ac rudioris editionis exempla, defecerint pridem; non putauimus committendum, vt libello vtiliſſimo, diutius carere debeat, auida purioris latinitatis adoleſcentia. Tunc vero, elaborandum fuit, vt quo magis cupimus, plurium in manibus verſari optimum libellum; eo accomodatiora ad

Scholaſticos non minus, quam domeſticos vſus, fierent omnia. Ac primo quidem, iuuandae memoriae cauſſa, vtque tirones facilius diſcriminare poſſent *primitiua* a *deriuatis*; maiuſculis illa, haec minuſculis litteris exprimenda voluimus; ſimul *deriuata* a *compoſitis*, additis aſteriſcis, diſtinguentes. Intereſt enim pueritiae, a primis linguae rudimentis, ſingulorum diſcrimini adſueſcere. Ceterum accidit non raro, vt vocabula in primitiuis referremus, quae tamen deriuata eſſe, nemo non videt: quod quidem, non tam iudicio ducti fecimus, quam lexicographorum inueterata conſuetudine, qui has iſtiusmodi voces in primitiuorum numero retulerunt.

§. V. Ad ſignificatus vocum ſingularum, quod adtinet, in his adſcribendis, eum tenuimus ordinem, vt proprios illos, et e natura vocabuli naſcentes, primo loco, poſtea translatos, ſive improprios, adſcriberemus. Certe enim, nihil tam ſeducit adoleſcentes a ſimplici linguae latinae proprietate, quam vulgaris illa eius diſcendae ratio, qua fit fere, vt natiuo ſignificatu vocabulorum ignorato, tralatitiis adſueſcant tirones, parentque ſibi inde, genus ſermonis alienum a genuina latinitatis indole. Quid? quod primitiuorum cognita ſignificatione, pronum ſit deriuatorum ſimul et compoſitorum, varios ſignificatus diſcernere, atque natiuam illam, cum ſingulorum vocabulorum, tum dictionis vniuerſae vim et ἔμφασιν perſpicere, quod quam ſit ad puriorem latinitatis cultum vtile ac neceſſarium, nemo non videt. Profecto enim, qui proprie, et rerum, de quibus ſermo eſt, naturae convenienter, loqui haud didicit, conſimilis ei eſt, qui cum pedibus nequeat ingredi, grallis incedat, neceſſe eſt; hoc eſt, oratione vtatur impropria, turgida et auribus latinis extra modum moleſta. Id vero ſermonis vitium, quam late dimanarit pridem, non eſt huius loci recognoſcere.

§. VI.

§. VI. Accentus porro, quod adpicti sunt parcius, ac fere primitiuis tantum; nisi forte deriuata a primitiuorum quantitate degenerauerunt; id eo factum consilio est; ne temere sumtus augerentur bibliopolae, fundendo eius generis characteri necessario impendendi; tum, quod procliue sit, cognito vocis primitiuae accentu, de quantitate deriuatorum existimare: praecipue, vocatis in auxilium regulis prosodiacis. Alioquin non ignoramus, quantum decoris sermoni latino, pronunciationis adcuratio conciliet, cui, vt mature adsuescant tirones, eo diligentius elaborandum magistris est, quo magis constat, gentes singulas, ex suae ingenio linguae, latina enuntiare, an modulari solere. Hinc tenerior fere Germanorum, correpta Slauorum, producta contra Hungarorum est pronuntiatio.

§. VII. Linguarum, Germanicae, Hungaricae et Slauicae, quae iam vernaculae sunt nostrae patriae, ea habita ratio est, vt illa primo, secundo haec, ista tertio loco, ad voces singulas, suo singulae charactere, expromerentur: non, quod fuit in editione priori, per totidem columnas; sed contextu perpetuo; partim, vt *locali* quam vocant adolescentum *memoriae* consuleretur; partim ne mole laboraret manuarius libellus. Quo quidem compendio id lucrati sumus, vt triplex, ad libri calcem, earundem linguarum adtexi index potuerit; multum vtique habiturus vtilitatis, vbi ad Synthesin latinae linguae manuducenda fuerit iuuentus. Quae vna res, quantum faciat ad praesentis editionis commendationem, nihil adtinet monere: vt iam, locupletationem libelli et adhibitam, in corrigendis linguarum singularum vocibus, adcurationem, silentio praetereamus.

§. VIII. Istud forte culpari posset, quod cum prior illa editio, graecarum vocum, quae sunt ciuitate

latina donatae, indicem, ſuis characteribus, Cellarianae illius imitatione, excuſum habuerit; heic formis latinis, ſit expreſſus. Verum, et huius inſtituti, non vna nobis fuit ratio. Praeterquam enim, quod pauciores ſunt in gente noſtra, qui graeca ſeu poſſint, ſeu velint, legere intelligereque; voces autem iſtiusmodi cognitas habere oportet, qui latinis vtuntur: nolebamus nauſeam conciliare tenellae aetati, lingua et typis peregrinis: quos, ſi adamauerit elegantiores litteras, et facile perdiſcet, et lubenter.

§. IX. Quae de vſu huius libelli, ad primam editionem diſſeruimus, ea, experientia ampliſſime confirmata ſunt. Vnum noſtrae deſtinationi obſtabat, quod plures, libelli pretio abſterriti, tardius ſuos ad haec ſacra adduxerint. Id cum aduerteretur, dandum putauimus hoc gentis noſtrae tenuiori conditioni et ſorti, vt Scholarum Germaniae exemplo, ſola primitiua, quae praeſtans Bibliopola Norimbergenſis, *Petrus Conradus Monath*, Vindobonae typo exſcripſit, primo et ſecundo curſibus dedicaremus. Obtinuimus noſtra hac liberalitate, vt quam frequentiſſimi tirones nomina huic latinae militiae darent. Quorum conatus his rationibus ſubleuandos inſtituimus.

§. X. Primvs curſus deſtinabatur trecentis, iisque vſitatioribus vocabulis. Haec quaſi aliud agendo, ſub lectitationis latinae exercitio, non addiſcebant modo facile; ſed etiam vltimo trimeſtri repetita, ſecundum V. Declinationes flectere ad paradigmata incipiebant tirunculi.

§. XI. Emenſis primum curſum, propoſitus eſt Secvndvs, quo primitiua omnia indiſcriminatim, non memoriae tantum impreſſa, ſed exercitiolis, quae *Francofurti* et *Lipſiae*, A. M. DCC. XXX. in hunc vſum

edita

edita ſunt, praeeunte magiſtro, elaboratis, in ſuccum et ſanguinem conuerſa ſunt. Dici non poteſt, quantum hoc ſtudio, ad latinae linguae diſcendae ardorem profectum fuerit. Delectabat hanc nouam gentem, vocabula ex ſua memoria depromta, adplicari ad latinos ſermones conficiendos.

§. XII. Hic animi impetus, tantum abeſt, vt Tertio debuerit extingui curſu, vt potius auctus fuerit rationibus idoneis. Cum enim hoc loco, *primitiuis* adderentur, ex *deriuatis* et *compoſitis* familiariora, ſingula, quae ad *Etymologiam* ſpectant, accuratiſſime exacta ſunt, vt, vna quaſi fidelia, docerentur ſermonis, et materiam, et habitum. Itaque, nullo non labore exercitiola ſuperiora, ex germanico in latinum, ex tempore vertebant, primo trimeſtri; tribus reliquis, profectus ſuae diligentiae ampliſſimos, in colloquiis *Langianis*, in Germanicum transferendis ſermonem, experiebantur.

§. XIII. Hoc loco, non contemnendam operam praeſtiterit libellus elegantiſſimus, *Flensburgiae* MDCCXXXIII. editus, nomen, *Introductionis in Linguam Latinam ad vſum Iuuentutis Sleſuicenſis* prae ſe ferens. Siquidem eodem, vocabula maximam partem omnia, argumentis longe vtiliſſimis, et ob varietatem, iuuentuti gratiſſimis, expreſſa inducuntur.

§. XIV. Qvartvs curſus, Syntaxiſtis dedicatus eſt. Hi, quidquid eſt, toto libello, cum latinae, tum graecae originis, tanta felicitate exhauriunt, vt id, non tam diſcere, quam repetere videantur. Horum ſtudium, magno ſucceſſu, opera *Cl. Frid. Muzeli*, *in Compendio Vniuerſae Latinitatis, ad ductum Cellarii libri Memorialis, in exercitia germanica redactae*, altum eſt, ſuſtentatumque. Quibus rebus efficiebatur, vt in *Cor-*

nelii

nelii lectione et interpretatione, et commode versarentur, et spatio vnius anni, elegantissimum hunc auctorem, non solum intelligere; sed eius etiam elegantiis, suos labores potuerint exornare.

§. XV. Quarto cursui, QVINTVS addendus erat, quod saepius ad nostras accederent lectiones, qui in superioribus Scholasticorum ordinibus versati, deploranda ea ratione, quam superius exposuimus, latina, non latine discebant. Horum gratia, cum ad inferiores carceres detrudi haud possent, neque vellemus reliquum gregem infici, repetitionem totius libelli in classe *poëtica* suscipiendam putauimus. Prodest haec opera, ordini vtrique; nostri, quae didicere, non obliuiscuntur, illi, ex veris fontibus latina discunt.

§. XVI. Vnum esset optandum, vt, quae commoda ex germanico in latinum sermonem conuertendi nos habeamus, eadem ii quoque haberent, qui ex *Bohemico*, aut *Hungarico*, in latinum, versiones concinnare adgrediuntur. Excitandi essent Viri de gente nostra bene meriti, vt hoc laboris in se susciperent, et ostensa *concordia*, et *discordia* harum linguarum, per faciliora ad difficiliora, pubem Scholasticam ductitarent.

§. XVII. Nolimus tamen in toto hoc diligentiae genere, obrui ingenia; prudentis magistri erit dispicere, tironum

Quid valeant humeri, quid ferre recusent?

Sicuti neque illorum morem probamus, qui lectiones istiusmodi, aut seuere nimis, et sine vlla aberratione atque hoc, cum temporis iactura, et suppliciorum Scholasticorum metu, a singulis repetunt, aut, ne se

mo-

moleſtia examinandi onerent, greges diſcipulorum, ſecum quaſi committunt, qui demum, incondito murmure, quin clamore etiam, certantibus ſimiles, penſa lectionum mutuo recitant, an blaterant. Non eſt iſto fremitu inter placidiores muſas opus. Ad praeceptorem labor ille pertinet, vt rationes lectionum, quas in iſto latinitatis ſtudio, ex memoria tenentur recitare adoleſcentes, carptim et placide ab iis repoſcat, negligentiores, ſine plagis, ſine conuitio, corripiat, collaudet diligentiores, vtrosque autem ſubinde ac grauiter moneat, quorſum haec eorum diligentia, omni procul ambitione, debeat eſſe comparata. Ita illis linguae latinae ſtudium, ex ſe iucundum, facile erit et expeditum, fatebunturque haud inuiti: *ludendo ſe diſcere*, quod alii inter planctus et eiulatus, ſine bona fruge; coguntur.

§. XVIII. Quod porro admonendum reſtat, praeceptori id relinquimus exſequendum docendo. Iam, qua ſumus erga iuuentutem Hungaricam voluntate, DEVM precamur, vt hos qualeſcunque bene de ea merendi, conatus, pro ſua bonitate, felicitet, faciatque, vt nouis ſubinde profectibus, in ſui honorem, patriaeque decus, increſcat. Vale. Scribebam Piſonii, A. MDCCXXXV. XII. Calend. Octobris.

PRAE-

PRAEFATIO
AD TERTIAM EDITIONEM.

LECTORI BENEVOLO SALVTEM.

Prodit publicam in lucem, Lector beneuole, tertia iam editio Libri Memorialis Christophori Cellarii, quadruplici Lingua, qua Hungari vtuntur, elaborati. Altera editio Libri huius, eo, inter alia, nomine, prima erat longe vtilior, quod et latinis vocibus non paucis, et indice triplici, Germanico videlicet, Hungarico et Slauico fuerit aucta. Tribuendum id erat industriae Viri de Schola Posoniensi, et de iuuentute Scholastica optime meriti, Clar. Wilhelmi Friderici Ber, et Collegarum, quos in ludo Posoniensi habebat.

Tertia haec editio, non contemnendas quoque accepit accessiones. Primum quidem omnes, quae suspectae esse videbantur, voces, apud Auctores latinos excussimus; deinde, loco vocabulorum, quae horum auctoritate defendi non poterant, alia, improbo labore collecta, substituimus. Placuit, primis litteris, Auctores illos, seu aureae, seu argenteae aetatis indicare, apud quos voculae tales occurrunt. Facile profecto id concesserint, qui editionem hanc cum prioribus, et praestantioribus latinae linguae lexicis contendere voluerint. Fecimus vero id, in primis in gratiam tenerae iuuentutis, quae, ad Cornelium Nepotem, Ciceronis Epistolas, atque orationes, cum fructu legendas, in Scholis inferioribus praeparanda est. Qui enim plerosque latinos auctores sibi familiares reddere, iustaque lectione ac exercitatione, ad facultatem Lin-

guae

guae latinae pertingere voluerint, illis Liber hic memorialis ſatisfacturus non eſt. Non obſcure tamen ex eo colligent, quaenam lexica in ſubſidium vocare debeant. Non illi P. Franciſci Wagneri vniuerſae phraſeologiae Latinae corpore, non Franciſci Paris Pápai Dictionario latino Hungarico, non Ad. Frider. Kirſchii Cornucopia linguae latinae et germanicae, aliorumque huius generis Auctorum Dictionariis, vel vocabulariis contenti erunt. A Cellarii Libro memoriali, ad Baſilii Fabri theſaurum eruditionis Scholaſticae, vel Io. Matthiae Geſneri nouum linguae et eruditionis Romanae theſaurum, vel alia ſimilia Lexica, ſe convertent, et in illis formas loquendi, phraſesque latinorum Auctorum vſu probatas, exquirent.

Licet vero Typographus, ſedulam in eo poſuerit operam, vt nouus Liber hic memorialis, TIBI Lector beneuole, correctus, et a mendis perpurgatus in manus traderetur: in tanta tamen multitudine et diuerſitate ſignorum, quae in eo deprehenduntur, non nulla induſtriam eius eluſerunt. Speramus tamen, docentes, ea diſcipulis ſuis indicaturos, emendaturosque. Age iam, Lector beneuole, feliciter, et vale. Poſonii, d. 2. Ianuarii, 1775.

CHRI-

CHRISTOPHORI CELLARII
PRAEFATIO AD LECTOREM.

Diu multumque deliberatum fuit, quo pacto felicius, quam euentus adhuc probauit, addisci lingua latina possit. Quam enim vel sexto aetatis anno coeperunt discere, vix vicenarii perdiscunt adolescentes; quum Gallicam alii, aut Italicam, triennii curriculo plenissime absoluant. Non ingeniis haec mora imputanda est, nec ipsi linguae, per se quidem facillimae: sed, si dicendum quod res est, praeposterae institutioni, qua flos aetatis et vegetissimum tempus his ediscendis rebus impertitur, quas nullum certius, quam obliuio, laboris tanti praemium, manet. Instrumentum, quo discatur lingua, difficilius, quam ipsa, est, Grammatica videlicet, si molem spectes et praeceptorum multitudinem, propemodum infinita; si stili rationem et dicendi genus, intricata satis, et vix magistris perspicua: de linguae materia, hoc est, de Vocabulis, *plerique securi sunt, aut obiter tantum illa attingunt. Haec, quum pro singulari sua sapientia considerarent summi viri, qui cura et studio scholasticis aeque rebus et ciuilibus praesunt; ad Reuerendissimum Serenissimumque* PATRIAE PATREM, *caussam omnem detulerunt, cuius clementissimo nutu, non solum confirmata fuerunt, quae illi consultauerant; sed mihi etiam id munus iniunctum, vt methodo a me praemonstrata, ab istis adprobata, pleniores latinarum vocum tabulas conscriberem, atque etiam Grammaticae non superuacanea, sed vsu necessaria praecepta, vt a pueris quoque intelligi possint, patrio sermone consignarem; id quod pro eo, ac debui, susceptum studio fuit, nec sine spe magni adolescentum profectus, ad finem tandem perductum. Est enim tam naturae, quam memoriae conueniens ordo, vt primigeniae voces, aetate tenella perdiscantur, quas vltro vel sola lectione insequentur, et tenaciter adhaerebunt, deriuatae. Sic copia vocabulorum et paucis Grammaticae, sed necessariis praeceptis praeparatus, ad quaeuis latine interpretanda et intelligenda adolescens sufficiet. Idib. Aug. MDCLXXXIX.*

AV-

AVCTORES CLASSICI
PER SINGVLAS AETATES.

I.

Aureum latinitatis Seculum antecesserunt: *Ennii*, *Accii*, *Lucilii*, *Pacuuii*, *Naeuii*, *Caecilii*, aliorumque Poëtarum fragmenta, quae *Rob. Stephanus* collegit.

Superant: *Plautus*, *Terentius*, *T. Lucretius*, Poëtae: et in Prosa, *Cato*.

II.

Aureae aetatis a Syllano tempore, vsque ad obitum Augusti sunt: *M. T. Cicero*, *C. Iulius Caesar*, *Crispus Sallustius*, *Cornelius Nepos*, *M. Terentius Varro*, *Hirtius Pansa*, *Liuius*, *Vitruuius*.

Poëtae: *Virgilius*, *Horatius*, *Catullus*, *Albius Tibullus*, *Sextus Propertius*, *Ouidius*, *Manilius*, *Gratius*, *Pedo Albinouanus*, *Caesar Germanicus*.

III.

Argenteae aetatis ab Augusti excessu, ad tempora Antonini Pii: *Cornelius Celsus*, *Velleius Paterculus*, *Valerius Maximus*, *Pomponius Mela*, *Marcus Seneca*, *Lucius Seneca*, *L. Iunius Moderatus Columella*, *Asconius Pedianus*, *Plinius Maior*, *Fabius Quintilianus*, *Q. Curtius*, *Iulius Frontinus*, *Plinius*, *Tacitus*, *Suetonius*, *L. Annaeus Florus*, *Apicius Caelius*, *Palladius Rutilius Taurus*, *A. Gellius*, *Iustinus*, *Petronius Arbiter*.

Poëtae: *Phaedrus*, *Seneca*, *A. Persius*, *M. Annaeus Lucanus*, *Silius Italicus*, *Valerius Flaccus*, *Papinius Statius*, *Iuuenalis*, *Valerius Martialis*, *Sulpicia*.

IV.

Aereae aetatis ab Antonino ad Honorium: *Apuleius Afer Madaurensis*, *Iulius Hyginus*, *Vlpianus*, *Papinianus*, *Iulius Solinus*, *Tertullianus*, *Minutius Felix*, *Cyprianus*,

Cen-

Censorinus, Modestus, Aelius Spartianus, Vulcatius Gallicanus, Iulius Capitolinus, Aelius Lampridius, Flauius Vopiscus, Trebellius Pollio, Arnobius, Lactantius, Iulius Firmicus, Aurelius Victor, Mamertinus, Nazarius, Eumenius, Latinus Pacatus, Eutropius, Sextus Rufus s. Rufus Festus, Ammianus Marcellinus, Macrobius, Vegetius, Aurelius Symmachus, Iulius Obsequens, Hilarius, Ambrosius, Hieronymus, Augustinus, Paulus Orosius, Sulpitius Seuerus.

Poëtae: *Serenus Samonicus, Aurelius Nemesianus, T. Calpurnius, Rhemnius Fannius, Optatianus Porphyrius, Iuvencus, Marius Victorinus, Ausonius, Aurelius Prudentius, Claudianus, Caelius Sedulius, Rutilius Claudius, Numantianus, Proba Falconia, Macer.*

V.

Ferreae aetatis, vsque ad Carolum M. *Saluianus, Prosper, Sidonius Apollinaris, Claudianus Mamertus, Marcellinus Comes, Boethius, Cassiodorus, Fulgentius, Priscianus, Alcimus Auitus, Arator, Venantius Fortunatus, Gregorius Turonensis, Marcianus Capella, Isidorus Hispalensis, Beda, Iornandes, Paulus Diaconus.*

VI.

Grammatici incertae aetatis: *Seruius Honoratus, Donatus, Nonius Marcellus, Charisius, Diomedes.*

A.

A ab abs. Præpos. Von. *Tól, tő-le, ból.* Od, ode.

Absque. Præpos. ohne. *nélkül.* bez, kromě, krom.

Abacus. m. 2. der Rechentisch, Anrichtoder Credenztisch. *Számvető asztal, ostábla, pohár-szék.* Poleţný stůl.

Abdōmen. Inis. n. der Wanst, Schmeerbauch. *Has - kövérség.* Tučnost břjcha.

Abies, ĕtis. f. die Tanne. *Fenyő-fa.* Gedle.

Abiegnus, a, um. tännen, van Tannen. *fenyő-fából való.* gedlowý.

Ac. Conjunctio. und: als. *és, is, 's, mint.* a, y, také.

Accipĭter, tris. m. der Habicht. Ohyv. Gestřab.

Aceo. sine Supino. 2. ich bin sauer. *savanyú vagyok.* kyselý gsem.

Acesco, 3. ich werde sauer. *meg-eczetesülök.* kyslegi.

Acor, ōris. m. die Säure. *Savanyú-ság.* Kyselost.

Acidus, a, um. säuerlich. *savanyú.* kyselý.

Acētum, i. n. der Eßig. *Eczet.* Ocet.

Acetabulum. n. 2. das Eßigschälchen. *Eczetes edényetske, mérték edényetske.* Octownj nádoba.

Acer, cris, cre, et Peracer. scharf, streng. *erős, tsipős, serény, gyors.* sylný, ostrý.

Acriter. Adverbium. scharf, hurtig. *erősen, gyorsan.* bystro, ostře.

Acrimōnia. f. 1. die Schärfe. *Erősség, tsipősség.* Ostrost.

Ăcerbus, a, um, et Acerbe. Adv. bitter, herb. *keserű.* Adv. *keserűen, keservesen.* horký, trpký. Adv. horce, trpce.

Acerbitas. f. 3. die Bitterkeit, herber geschmack. *Keserűség, szív-gyötrelem.* Horkost, trpkost.

Acerbo. 1. ich mache herb, erbittere. *keserítem.* popuzugi, dráždjm, horkým činjm.

*Exacerbo. 1. ich erbittere sehr, entrüste. *igen keserítem, boszontom.* welice popuzugi.

Ăcer, ĕris. n. der Ahornbaum. *Jubar-fa.* Gawoř, břek.

Acernus, a, um. ahornen. *jubar-fából való.* gaworowý, břekowý.

Ăcerra, æ, f. die Rauchpfanne. *Temjénező.* Kadidlnice.

Ăcervus, i, m. der Haufe. *Asztag, rakás.* Hromada, stoh.

Acervo, 1. ich häufe. *gyűjtöm.* shromáždugi.

Acervātio. f. 3. die Häufung. *Öszve-rakás.* Shromaždowánj.

Acervatim. Adv. haufenweis. *rakásonként.* po hromadách.

*Coacervo. 1. ich häufe zusammen. *öszve-gyűjtöm.* spolu shromáždugi.

*Coacervatio, ōnis. f. die Häufung. Öszve-gyüjtés. Spolu shromaž-dowánj, shromáždenj.
Ăcies, f. 5. die Schärfe, die Schneide: die Schlachtordnung, die Schlacht. Éli, vagy begyi valaminek: Hadi rend, tsata. Ostrost: Ssikowánj k bitwě, bitwa.
Ăcīnăces, is. m. der Sebel. Horgas szablya. Ssable.
Ăcĭnus, m. et Acinum. n. 2. das Körnlein in früchten, beerlein. Apró magok, szölö szemek. Gahodka, malé zrno.
Ăcĭpenser, ĕris. m. der Stör-fisch, Stör. Viszsza-nött héjú hal neme. Gesetr.
Ăconītum, i. n. das Wolfs-kraut, die Wolfsmilch. Farkas répa, farkas téj, karika répa. Omeg, wlčj mléko.
Ăcuo, ui, ūtum. 3. ich schärfe, schleiffe, wetze. élesitem, köszörülöm. ostřjm, brausým.
Acutus, a, um. Adv. Acute. scharf, gewetzt. éles, köszörült. Adv. élesen. ostrý, brausený. Adu: ostře, wčmele, ostrowtipně.
Acūmen, inis. n. 3. die Schärfe, Spitze. Élesség, begyi valaminek. Ostrost.
Acuminatus, a, um. scharf, zugespitzt. megbegyzett. končitý.
* Exacuo, 3. ich schleife aus, schärfe. kiköszörülöm. wybrausugi.
*Peracutus, et Præacutus, a, um. sehr scharf. igen éles. welice ostrý.
Acus, f. 4. die Nadel. Tü. Gehla, ybla.
Acūleus. m. 2. der Stachel. Fulánkja valaminek, fulánk. Žihadlo, osten.
Aculeatus, a, um. stachlicht, das einen Stachel hat. begyes. sspicatý.
Ăcus, ĕris, n. die Spreu. Polyva töredék. Plewa.
Acerōsus, a, um. voller Spreu polyvás, otsós. smetliwý, nečistý plewnatý.
Ad, Præpos. zu, bey. bozza, re, mellé, boz. k, ku.
Amodum. Adu. sehr. felette igen welice, přjlissně.
Ădăgium, n. 2. das Sprichwort Köz - példabeszéd. Obecné přjslowj, pořekadlo.
Ădămās, antis. m. der Demant, Gyémánt. Diamant.
Adamantīnus, et Adamanteus, a, um von Demant, hart wie Demant gyémántból való, kemény mint gyémánt. diamantowý, twrdý gak diamant.
Ădeps, ĭpis. c. das Schmeer, Schmaltz. 'Zir, háj. Sadlo, mast.
Adipātus, a, um. fett gemacht, gespickt kövér, 'ziros. tučný, mastný.
Ădor, ōris. n. das Korn, Getreide. Tiszta búza. Obilé pssenične.
Adoreus, a, um. was von Korn gebacken. liszt lángjából való. z béli gest pssenične.
Ădūlor. I. Dep. (cui quem.) ich schmeichele, fuchsschwänze. bizkedem. pochlebugi.
Adulātio, ōnis. f. die Schmeicheley. Hizelkedés. Pochlebowánj.
Adulator, ōris. m. der Schmeichler. Hizelkedö. Pochlebnjk.
Adulatorius, a, um. schmeichelhaft. hizelkedésre való. pochlebugic.
Ădulter, a, um. verfälscht, ehbrecherisch, Subst. der Ehebrecher. paráználkodó, hamis. Subst. Nös parázna. cyzoložný. Subst. Cyzoložnjk.

Adul-

Adultĕra, f. 1. die Ehebrecherin. *Parázna aſzſzony.* Cyzoložnice.

Adulterium, n. 2. der Ehebruch. *Paráznaság.* Cyzoložſtwo.

Adultero. 1. ich breche die Ehe, verfälſche. *paráznitom, meg-ſzeplősitem.* ſprznugi, faſſjigi.

Adulterīnus,a,um. verfälſcht, falſch. *megveſztegettetett, hamis.* zfalſſowaný.

Aedes. is, f. ein Gemach, plur. das Haus, die Kirche. *Ház, Templom.* Dům, Chrám.

Aedicŭla. f. 1. die Capelle, das Häuschen. *Kápolna, házatska.* Koſteljk, domček.

Aedīlis. m. 3. der Bauherr. *Épitő-meſter.* Baumiſtř, ſtawitel, budowatel.

Aedituus, et Aeditĭmus. m. 2. der Kirchner, Meßner. *Egyházi, egyházfi.* Koſtelnjk, zwonjk.

*Aedifico. 1. ich baue. *épitek.* budugi, ſtawjm.

*Aedificatio, ōnis. f. das Bauen. *Épités.* Stawenj.

*Aedificator, ōris. m. der Bauherr. *Épitő.* Stawitel domu.

*Aedificium, n. 2. das Gebau, das Haus. *Épület.* Stawenj.

*Exædificare. ausbauen. *kiépiteni.* wyſtawiti.

*Inædificare. hineinbauen. *reáépiteni, belé-épiteni.* wnitř ſtawěti.

*Reædificare. wieder aufbauen. *újonnan felépiteni.* znowu budowati.

Aeger, gra, grum, et *Adv.* e krank, malade. *beteg.* Adv. *nehezen.* nedůžiwý, nezdrawý. Adv. těžce.

Aegritūdo, ĭnis. f. et Aegrimōnia. f. 1. die Schwachheit, Bekümmerniß. *Betegség.* Nedůžiwoſt, choroba, těžkoſt.

Aegrōtus, a, um. krank. *beteg.* nemocný.

Aegroto. 1. ich bin krank. *beteg vagyok.* nedůžiw gſem.

Aegrotátio, ōnis. f. die Krankheit. *Betegség.* Nemoc.

Aegreſco. 3. ich werde krank. *betegeskedem.* do Nemocy vpadám.

Aemŭlus, m. 2. der Eiferer: Nachfolger. *Vetekedő társ, valakinek követője.* Záwiſtný náſledowník.

Aemulus, a, um. eiferend, nachthuend. *vetekedő, követő.* ze záwiſti náſledugjcý.

Aemulor. 1.Dep.(quem, nachfolgen, cum quo, nacheifern, cui, mißgönnen.) *valakit követek irigyül.* záwiſtně náſledugi.

Aemulātio, ōnis. f. die Eiferung, Nachfolge. *Verſengés.* Záwiſtné náſledowánj.

Aemulator, ōris. m. der Eiferer, Nachfolger. *Verſengő.* Záwiſtiwý náſledownjk.

Aequus, a, um. *Adv.* e. gleich: eben, billig. *ſima, egyenes, igaz.* Adv. *egyaránt. ſzintén-úgy.* prawý, rowný, ſluſſný. Adv. prawě, rowně.

Aequor, ōris. n. die Ebene des Landes, das Meer. *Sik mező, tenger.* Rowina, moře.

Aequoreus, a, um. zum Meer gehörig. *tengeri.* mořſký.

Aequitas, ātis. f. die Gleichheit, Billigkeit. *Egyenesség, köz igazság.* Rownoſt, ſluſſnoſt.

*Iniquus, a, um. *Adv.* e. unbillig, ungleich. *egyenetlen, hamis.* Adv. *egyenetlenül, hamiſan.* nerowný neprawý, neſluſſný. Adv. nerowně, neſprawedliwě.

*Iniquitas, ātis. f. 3. die Ungleichheit, Ungelegenheit, Ungerechtigkeit. *Egyenetlenség*, *hamisság*. Nerowność, neprawost, nesluśnost.

Aequo. 1. ich mache gleich. *egyenessé tészem*. rownám.

Aequabilis, e, gleich, in gleicher Ordnung. *egyenlö*, *azon rendü*. rowný, gednostegný.

Aequabilitas, ātis. f. die Gleichheit. *Egyenlöség*. Podobnost.

* Inæquabilis, e. ungleich. *egyenetlen*. nerowný.

*Aequævus, a, um. gleiches Alters. *egy idejü*. rownowěký, rowného wěku.

Aequalis, e. gleich. *egyenlö*. rowný, podobný.

Aequalitas, ātis, f. die Gleichheit. *Egyenlöség*. Rownost.

*Inæqualis, e. ungleich. *nem egyenlö*. nerowný.

*Inæqualitas, ātis. f. die Ungleichheit. *Egyenetlenség*. Nerownost.

*Adæquare, Exæquare, et Inæquare. gleich machen. *egyenlövé tenni*. srownáti, srownáwati.

*Aequanimitas f. 3. die Gleichmüthigkeit. *Jóakarat*, *Tsendes el-türés*. Tichost, Stálost vmyslu.

*Aequiparare. 1. vergleichen. *öszvehasonlitani*. přirownáwati.

*Aequivalere. 2. gleichgelten. *annyit tenni*. tolik platiti.

*Aequilibris, e. gleiches Gewichts. *egyaránt-nyomó*. rowné wáhy.

*Aequilibrium, n. 2. das Gleichgewicht. *Egyarányúság a' fontban*. Rownost wáhy.

*Aequinoctium n. 2. Tag und Nacht gleich. *Napnak és éjnek egyenlösége*. Dne a nocy rownost.

Äēr, ĕris, m. die Luft. *Élteö-ég*. Powětří.

Aërius, a, um. das in der Luft ist, hoch. *a' mi a' levegö égben vagyon*, *magas*. co w powětří gest, wysoký.

Aerumna. f. 1. der Tragriemen, Tragstock: die Mühe, Beschwerlichkeit. *Tolyó talyiga*: *Nyomorúság*. Nosydlo, na němž se něco nosý: Bída, nauze.

Aerumnōsus, a, um. mühselig. *bajos*. bídný, nuzný.

Aes, æris. n. das Erz, Geld. *Értz*, *réz*, *pénz*. Ruda, měď, kow penjz.

Aes alienum. die Schuld. *Adósság*. Dluh.

Aereus, a, um. ehern, von Erz. *rézböl való*. měděnný.

Aerusco, are. Erz, oder Geld sammlen. *mindenünnen pénzt gyüjtögetni*, *pénzt halászni*. wšelikými způsobem penjze zbjrati.

Aeruscator, ōris. m. der Landbetrüger, Partitenmacher. *Ki mindenütt pénzt gyüjt*, *és mesterséggel halász*. Poklada, který lidi podwodně o penjze strogj, a poklada.

Aeramentum, n. 2. das Erzwerk. *Réz miv*, *réz edény*. Měděnná nádoba.

Aerarium. n. 2. die Schatzkammer. *Kints-tartó hely*. Pokladnice.

Aeratus, a, um. mit Erz beschlagen. *rézes*. měďj obtáhnutý.

*Obæratus, a, um. mit Schulden verhaft. *sokkal adós*. zadlužilý.

*Subæratus, a, um. mit Kupfer vermischt.

mischt. *rézzel elegyes.* s mědj smjssený.

Aerūgo, inis. f. der Kupferrost *Réz-rosda.* Rez zelená na mědi.

Aeruginōsus, a, um. voller Rost. *réz-rosdás.* zarzawelý.

Aeneus, a, um. ehern, von Erz. *rézből, érczből való.* měděnný.

Aeneator, ōris. m. der Trompeter. *Trombitás.* Trubač.

Aestimo. 1. ich schätze. *árrátszabom, megbetsülöm.* ssacugi, wážjm.

Aestimātio, ōnis. f. die Schätzung, Achtung. *Böts, betsület.* Ssacowánj, wáženj.

Aestimator, ōris. m. der was schätzet, hochachtet. *Betsülő.* Ssacownjk, ctitel.

Aestimabilis, e. schätzbar. *bötsös drága.* powažitedlný.

*Inaestimabilis, e. unschätzbar. *megbetsülhetetlen.* co ssacowané býti nemůže.

*Existimo. 1. ich meyne, achte. *vélem.* domnjwám se.

*Existimatio, ōnis. f. die Meinung, das Ansehen. *Vélekedés, betsület.* Domněnj, wážnost.

*Existimator, ōris. m. der schätzet, richtet. *Vélekedő, ítélő.* Domnjwagjcý se, saudce.

Aestus. m. 4. die Hitze: die Meersfluth. *Meleg hévség: Tenger' járása, habzása.* Horkost: Bauřenj moře.

Aestuosus, a, um. hitzig, brausend. *heves, forró.* teplý, wraucý.

Aestuarium, n. 2. das Luftloch: der Arm des Meers. *Lélekző lyuk: Tenger' vizének ki-'s bé-ütő szakadékja.* Průduffnj djra: Zewřenj moře.

Aestuo. 1. ich brause, brenne, bin unstüm. *égek, hevülök, búsúlok.* páljm se, wřu, horkem sse potjm.

Aestuatio, ōnis. f. die Hitze. *Nagy hévség.* Horkost.

*Exaestuo. 1. ich schwitze heraus, bin ungestüm. *kihevülök, kiburzgok.* welmi se horkem potjm.

*Inaestuo. 1. ich werde hitzig. *meg-hevülök.* wřu, kypjm.

Aestas, ātis. f. der Sommer. *Nyár.* Léto.

Aestīvus, a, um. *Adv.* e. zum Sommer gehörig. *nyári.* Adv. *nyári módon.* letnj. Adv. letnjm časem w letě.

Aestivo, are. 1. den Sommer halten. *nyáralni, nyárat tölteni.* přes léto ležeti.

Aestiva, ōrum. pl. n. die Sommer hütte.. *Nyári szállás.* Letnj leženj.

Aetas, ātis. f. das Alter. *Élet' ideje.* Čzas žiwota.

Aeternus, a, um. ewig. *örök.* wěčný.

Aeternitas, ātis. f. die Ewigkeit. *Örökké-valóság.* Wěčnost.

Aether, ĕris. m. der Himmel, die obere Luft. *Ég, levegő ég.* Nebe, powětřj.

Aethereus, a, um. himmlisch. *égi.* nebeský.

Aethiops, ŏpis, m. der Mohr. *Szerecsen.* Mauřenjn.

Aevum. n. 2. die immerwährende Zeit, das Alter. *Örök idő, hosszú idő.* Čzas dlauhý, wěk.

Aequaevus, Grandaevus, Longaevus, vide in suis litteris.

Agaso, ōnis. m. der Pferdknecht. *Lovász.* Koniř.

Ăger, gri. m. der Acker, die Landschaft. *Szántó-föld., város határa, tartomány.* Role, pole.

Agellus, m. 2. der kleine Acker. *Szántó-földetske.* Rolička.

Agrarius, a, um. zum Acker gehörig. *szántó-földhez-való.* K rolem přislucha gjcý.

Agrestis, e. bäurisch. *mezei, parászt.* polnj, sedlácký, hlaupý.

*Subagrestis, e. etwas bäurisch. *parászt szabású.* naſproſtý, nahlaupý.

*Agricola m. 1. der Ackermann. *Szántó-vető ember.* Sedlák, orác.

*Agricultūra. f. 1. der Ackerbau. *Föld-mivelés.* Oránj.

*Peragro. 1. ich durchwandere. *megjárom, bújdosom.* prochazým, taulám se.

*Peragrātio, ōnis. f. das Durchwandern. *Bújdosás.* Progití, taulánj.

*Peregre. Adu. über land. *Idegen földön.* w cyzým kragi.

*Peregrīnus, a, um. fremd, subst. der fremdling. *idegen földön járó.* cyzý, přichozý.

*Peregrinor. Dep. 1. ich lebe in der fremde. *idegen földön járok.* gſem w cyzým kragi.

*Peregrinator, ōris. m. der Reisende. *Szarándok.* Wandrownjk, pautnjk.

*Peregrinatio, ōnis. f. das Reisen. *Bújdosás.* Wandrowánj.

Aggĕr, ĕris. m. der Damm, die Schanze. *Töltés, gát, sántz.* Hat, násyp, ſſánc.

Aggero. 1. ich haufe auf, mache Damm. *feltöltöm, gátot tsinálok.* naſypugi, hatám.

*Exaggero. 1. ich mache groß. *öregbitem.* zwětſſugi.

*Exaggeratio, ōnis. f. die Aufhäufung, Vergrösserung. *Feltöltés öregbités.* Rozhognénj.

Agmen, ĭnis. n. das Heer, Haufe Volk. *Hadi megindúlt sereg.* Woysko, které se hýbe, záſtup.

Agnus. m. 2. et Agna. f. 1. das Lamm. *Bárány, júh.* Beran, beránek, gehně, gehnice.

Agnīnus, a, um. vom Lamm, lämmern. *bárányból való.* berančj.

Ăgo, ēgi, actum. 3. ich thue. *tselekszem.* činjm.

Actio, onis. f. 3. et Actus. m. 4 das Thun, die Verrichtung. *Mivelés, némelly dolgoknak végbe vitele.* Cžinénj, konánj.

Actuoſus, a, um. thätig, geschäftig. *munkás.* pracowitý, djlný.

Actūtum. Adv. alsobald, behend. *mindjárt, menten.* yhned.

Actor, ōris. m. der Antreger, Treiber, Kläger. *Trelekedő, vádoló.* Cžinitel, žalobnjk.

Actuarius, a, um. das angetrieben wird. *eltolyható.* co se můž pohnauti.

Actito. 1. ich thue fleißig. *tselekedgelem.* tu y tu činjm.

Agito. 1. freq. ich thue, bewege. *miveldegelem, mozgatom.* za časté dělám, pohybugi.

Agitatio, ōnis. f. die Bewegung Würkung. *Ingatás, mozgatás.* Pohybowánj.

Agitabilis, e. das leicht zu bewegen, *könnyen ingatható.* Co se snadne může pohnauti.

*Exagito. 1. ich treibe hin und her. *gyakorlom, gyötröm.* ſem y tam pohybugi, trápjm.

Agilis, e. beweglich, hurtig: *serény, gyors.* chytrý, lehký.
Agilitas, ātis. f. die Behendigkeit. *Hamarság, könnyen - forgódás.* Chytrost.
*Abigo. ich treibe weg. *elhajtom, űzöm.* odhánjm.
*Adigo. ich treibe hinzu, zwinge. *ráhivetem, kénszerítem.* přinucugi, sylim.
*Ambigo. 3. sine Præt. et Sup. ich treibe hin und her, zweifle. *egybe-hajtom, kételkedem.* spolu shánjm, pochybugi, rozhánjm.
*Ambāges, ium. f. pl. der Umweg, die Umschweife. *Kerengő út, kerengő beszéd.* Obchod, nepřjmá cesta.
*Ambiguitas, ātis. f. der Zweifel, die Ungewißheit. *Kétség, bizonytalanság.* Pochybnost, pochybowánj.
*Ambiguus, a, um. zweifelhaftig, ungewiß. *bizonytalan, kétséges.* pochybný, mylný.
*Circumago. ich treibe herum, lenke um. *körnjűl-vonszom.* wůkol wedu.
*Dēgo, ere. 3. führen, zubringen. *élni.* žiwu byti.
*Exigo. ich fordere, treibe hinaus, endige. *kivánom, kiűzöm.* žádámi, wyhánjm.
*Exactio, ōnis. f. die Forderung, Austreibung. *Kénszerítés, kiűzés.* Přinaucenj, wyhnánj.
*Perago. ich verrichte, endige. *végbez-viszem.* wykonáwám.
*Prodigus, a, um. verthulich, verschwenderisch. *tékozló.* mrhač, marnotratný.
*Redigo. (eo, ad, in, sub.) ich treibe zurück, bringe wieder. *valamire viszsza-hozom, viszem, jut-*
tatom. nazad, aneb na před honjm, přjnássjm, uwodjm.
*Satago. ich habe genug zu thun, bemühe mich. *eleget téſzek, szorgalmatoskodom.* dosti mám činiti, usylugi se.
*Subigo. ich überwältige, thue hinunter. *alája-vetem, megbirom.* podmaňugi.
*Transigo. ich durchsteche, vollziehe, vergleiche mich. *által-ütöm, valakivel dolgomat végbez-viszem.* dokonáwám, propichugi.
Ah! Interjectio. ach! *o jaj! jaj.* ach! auwech.
ĀHĒNUS, et Aheneus, a, um. kupfern, von Erz. *érczből, rézből-való.* měděnný.
Ahēnum, n. 2. der Kessel. *Üst, vas-fazék.* Kotel.
ĀIO. Defect. 3. ich sage. *mondom.* prawjm, mluwjm.
ĀLA, æ. f. der Flügel. *Szárny.* Křjdlo.
Alāris, e. et Alārius, a, um. zum Flügel gehörig. *a' rendelt seregnek valamellyik szárnyából való vitéz.* ku křjdlu přisluchagjcý.
*Subalaris, e. das man unter den Armen trägt. *szárnya, vagy hónaly alatt való.* co se pod křjdly nosý.
Alatus, et Aliger, a, um. geflügelt. *szárnyas.* Křjdlatý.
Ales, itis. c. der große Vogel. *Madár.* Pták.
ĀLĂCER, cris, cre. hurtig, munter. *gyors, vidám, serény.* ochotný, čerstwý, wesely.
Alacritas, ātis. f. die Hurtigkeit. *Vidámság, serénység.* Ochotnost, weselomyslnost.

Alăpa, æ. f. die Maulschelle. *Artzúl-tsapás.* Políček, pohlawek.

Alauda, æ. f. die Lerche. *Pacsirta, szántóka madar.* Sskřiwánek.

Albus, a, um. weiß. *fejér.* bjlý.

Album. n. 2. die weisse Farb, die Matricul. *Fejér festék, fejérítetett jegyző tábla.* Bjlá barwa, registř.

Albitūdo, dinis. fem. die Weisse, *Fejérség.* Bělost, bjlá barwa.

Albo, et Dealbo. 1. ich mache weiß. *fejérítem.* bjljm.

Albēre, et Albicāre. weiß seyn. *fejéresleni.* bjlým býti.

Albescere. 3. weiß werden. *fejéredni.* počjnati se běleti.

Albidus, a, um. weißlich. *mint egy fejéreslő.* nabjlý.

Albūgo, inis. f. das Weiße im Auge. *Szemnek fejére.* Bělost w oku, bělmo.

Albūmen, inis. n. das Weiße im Ey. *Tyúkmony fejére.* Bjlek wagečný.

Ālea. f. 1. das Bretspiel, Würfelspiel. *Mindenféle szerentse játék, kotzka.* Ssakáťoli hra, sstěstj, kostka.

Aleator, ōris. m. der Spieler. *Kotzkás.* Kostkář, hráč.

Alga. f. 1. das Meergras. *Hinár.* Ssařina.

Algeo, alsi, alsum. 2. ich friere. *fázom, hideg vagyok.* stydnu, zyma mi.

Algor, ōris. m. die Kälte. *Hideg, fagy.* Zyma, mráz.

Algidus, a, um. kalt. *hideg, fagyos.* zymný.

Alsiosus. das leichtlich erfrieret. *hivesítő, hidegítő.* co snadně stydne.

Ălius, a, ud. ein anderer. *más.* giný.

Aliter. Adv. anders. *másképen.* gináč.

Alio. Adv. anderswohin. *másuvá.* ginam.

Alias; et Alioquin, Adv. sonsten. *másszor, különben.* giný čas, sic gináč.

Composita, Aliquis, Aliquando, Aliquantus, Alibi, Alicubi, Aliorsum, Aliquod, sub suis primitivis quære.

Aliēnus, a, um. fremde. *idegen, másé.* cyzý, giného.

Alienare, Abalienare. 1. abwendig machen. *elidegeníteni.* odcyzowati, w nepřjzeň uwésti.

Alienatio, Abalienatio, ōnis. f. die Entfremdung. *Idegenülés, idegenítés.* Odcyzenj, nepřjzeň.

*Alienigena. c. 1. der Fremdling. *Idegen nemzetbéli.* Cyzozemec.

Allium. n. 2. der Knoblauch. *Fokhagyma.* Česnek.

Almus, a, um. fruchtbar, herrlich, heilig. *minden jóval tellyes, éltető, szent, termékeny.* obžjwugjcý, vrodný, swatý.

Alnus. f. 2. die Ellern, Erle. *Eger-fa.* Olsse.

Ălo, ui, altum. 3. ich ernehre. *táplálom, nevelem.* žiwjm, odchowáwám.

Alimentum. n. 2. die Nahrung, Speise. *Táplálú eledel.* Žiwnost, potrawa.

Alumnus. m. 2. et Alumna. f. 1. der ernehret wird: *Neveltetett, tápláltatott*: Nevelő, tápláló. Chowanec: Ten který se chowá.

Alesco.

Alesco. ich wachse, nehme zu. *növök.* rostu, prospěch béru.

*Coaleo, et Coalesco. ich wachse zusammen. *öszve-forradok*, *öszve-mégyek.* Sgednocugi se, w hromadu rostu, srostam se, asedám se.

Altāre, is. n. der Altar. *Oltár.* Oltář.

Alter, a, um. der andere, einer aus zweyen. *kettönek egyike*, *másik.* geden ze dwau.

Alternus, a, um. eins ums andere, wechselweise. *egymás után való.* geden po druhém.

Alterno, are. 1. umeinander abwechseln. *tserélve tselekedni valamit.* dělati gedno za druhé.

*Alteruter, tra, trum. einer unter beyden. *kettönek egyike.* ze dwauch geden.

Altercor. Dep. 1. ich zanke. *veszekedem.* wadjm se.

Altercatio, ōnis. f. der Zank. *Veszekedés.* Zwada, rozepře, hádánj.

Altus, a, um, et *Adv.* e. hoch, tief. *magas*, *mély.* Adv. *magasan*, *mélyen.* wysoký, hluboký. Adv. wysoce, hluboce.

Altum, i, n. die Tiefe des Meers. *Tenger' mélysége.* Hlubokost moře.

Altitudo, ĭnis. f. die Höhe, Tiefe, *Magasság*, *mélység.* Wysokost, hlubokost.

*Exalto. 1. ich erhöhe. *felmagasztalom.* wywyssugi.

*Praealtus, a, um. sehr hoch. *felette magas.* welmi wysoký.

Alvus. f. 2. der Bauch. *Has.* Břicho.

Alveus. m. 2. der Strom, der Wassergraben, Canal. *Ürresség*, *válu*, *kanál*, *viz-árok*, *tekenö.* Gasse, řeka mezy břehy.

Alveolus. m. 2. die Mulde, das Bretspiel. *Válluska*, *ostáblátska.* Wašowček, bretsspil,

Alveārium. n. 2. et Alveare. n. 3. der Bienstock. *Méh-kosár.* Aul, wčelnec.

Ălūmen, ĭnis. n. der Alaun. *Timsó.* Kédek.

Ălūta. f. 1. das Sämischleder, weich Leder. *Lágy irha.* Circha.

Ămārus, a, um, et *Adv.* e. bitter. *keserü.* Adv. *keservesen.* hořký, trpký. Adv. hořce, trpce.

Amaror. m. 3. et Amaritudo. f. 3. die Bitterkeit. *Keserüség.* Hořkost, trpkost.

Amarulentus, a, um. verbittert. *keserü szabású.* náhořký.

Ambo, ae, o. pl. beyde. *mind-ketten.* obadwa.

Ambulo. 1. ich gehe spatzieren. *járok*, *sétálok.* gdu, procházým se.

Ambulatio, ōnis. f. der Spatziergang, das Spatzieren. *Sétáló hely*, *sétálás.* Procházka, místo procházky.

Ambulator, ōris. m. der Spatziergänger. *Sétálást szeretö.* Milowník procházek.

Ambulacrum, i. n. der Ort zum spatzieren *Folyosó*, *sétáló hely.* Místo procházky.

*Anteambulo. 1. vor einem hergehen. *elöljárok.* předcházým.

*Deambulare. spatzieren. *sétálni.* procházeti se.

*Inambulare, Obambulare, Perambulare, Redambulare. drinnen herum - durch - zurück - gehen, *ben - körül - által - elöl - járni.* wnitř

wnitř = wůkol = pře = wychodiwti.

Ămentum, i. n. der Rieme am Wurfspieß. *Az ellövö kopjának szíja.* Řemen kopj.

Ămes, itis. m. Garn-Gabel, die Stange zum Garn. *Madarász két ágú pózna, mellyel a' hálót kifeszítik.* K kowenj přjnáležegjcý podpora.

Ămĭcio, iui, et ixi, ictum. ich bekleide. *reám - vészem.* odjwám.

Amictus. m. 4. die Kleidung. *Öltözet.* Oděw, raucho.

Amiculum, i, n. das Oberkleid. *Felsö öltözet.* Wrchnj oděw.

Ămīcus, a, um, & *Adv.* e. freundlich. *kedves.* Adv. *barátságoson, kedvesen.* milý, přjtelský. Adv. popřátelský.

Amicus. Subst. der Freund. *Barát.* Přjtel.

Amicitia f. 1. die Freundschaft. *Barátság.* Přjtelstwj.

*Inimicus, a, um, et *Adv.* e. feindselig. *kedvetlen, ellenséges.* nepřjgemný, nepřjtelský.

*Inimicus Subst. der Feind. *Ellenség.* Nepřjtel.

*Inimicitia. f. 1. die Feindschaft. *Ellenkezés.* Nepřjtelstwj.

Ămĭta. f. 1. des Vaters Schwester. *Atyam' nénnye.* Tetka.

Amnis, is. m. der Fluß. *Folyó-viz, patak.* Potok, řeka.

Amnĭcus, a, um. was in, oder aus dem Fluß ist. *folyó-vizi.* potočný.

*Interamnus, a, um. zwischen zween Flüssen gelegen. *két patak között fekvö hely.* mezy dwěma potoky ležjcý.

Ămo, āvi, ātum. 1. ich liebe. *szeretek.* milugi.

Amor, ōris. m. die Liebe. *Szeretet.* Milowánj, láska.

Amator, ōris. m. et Amasius. der Liebhaber, Liebste. *Szeretö.* Milownjk.

Amatorius, a, um. et *Adv.* e. bühlerisch. *szerelembez való.* Adv. *szerelmesen.* fregjřský. Adv. po fregjřsky.

Amans. o. 3. liebhabend. *valamit szeretö.* milugjcý.

Amanter. Adv. freundlich. *szeretettel.* mile, laskawě.

Amābo. Interject. ey lieber, mein doch! *kérlek, igen kérlek.* wel mi žádám, prosým důstogně.

Amabilis, e. liebreich, liebselig. *kellemes, kedves, kellemetes.* přjgemný.

*Inamabilis, e. verhaßt. *szeretheteilen.* nepřjgemný.

*Redamare. wieder lieben. *viszontagsággal szeretni.* zase milowati.

Ămœnus, a, um. et *Adv.* e. lieblich, lustig. *gyönyörü, kies.* Adv. *kiesen.* spanilý, weselý. Adv. spanile, libezně.

Amœnitas, ātis. f. die Lieblichkeit. *Kiesség.* Spanilost, weselost.

*Inamœnus, a, um. unangenehm. *kietlen, gyönyörüségtelen.* sřeredný, nepřjgemný.

Amphŏra. f. 1. der Eymer, das Weingefäß. *Két fülü edény, pint, korsó.* Džbán, konew, pinta.

Amphoralis, e. eymerich. *akós.* okowný.

Amplus, a, um, et *Adv.* e. weit, geraum, groß. *nagy, tágas, széles.*

les. Adv. *szélesen.* ſſiroký, proſtranný. Adv. ſſiroce, proſtranné.
Amplitudo, inis f. die Weite, Größe. *Bőség, nagyság.* Sſirokoſt.
Ampliare, et amplificare. erweitern, vergrössern. *kiterjeszteni.* rozſſirowati.
AMPULLA. f. 1. die Bulle, Flasche, der Krug. Pl. Prahlworte. *Palatzk, korsó.* Pl. *Kérkedő beszédek,* Flaſſe, Budkač. Pl. Marnochlubná ſlowa.
Ampullarius m. 2. der Flaschenmacher. *Ompolna (Hasas üveg palatzk) vagy korsó tsinaló.* Sklenář, který ſklo hotuge.
Ampullari. Dep. 1. Prahlworte reden. *felfuvalkodni, kérkedni.* vadýmati ſe, honoſyti ſe.
AMULETUM. n. 2. das Angehäng wider Gift. *Nyakba kötö orvosság.* Lékařſtwj proti gedu.
AMURCA, æ. f. die Oeldrüsen, die Hefen vom Oel. *Olaj seprejé; melly fenékre száll.* Prwnj olegný kal.
*Examurco, are. 1. ich ziehe die Hefen ab. *olajnak törkölyös tajtékát elhányi.* wyčiſtiti, očiſtiti.
AMUSSIS, is. f. die Richtschnur. *Tsapó sinor.* Prawidlo.
AN? Adv. ob? *é? ö-é? az-é?* zdali? čili? zdažby?
ANAS, atis. f. die Ente. *Rétze, kátsa.* Kačice.
ANCILLA, æ, f. die Dienstmagd. *Szolgáló-leány.* Služebná djwka.
Ancillula. f. 1. das Dienstmägdlein. *Szolgálótska.* Služebná děwečka.
Ancillari. Dep. 1. dienen, Magd seyn. *szolgálóskodni.* ſlaužiti.
ANCORA. f. 1. der Anker. *Vas matska a' hajóban.* Kotwa.
Ancorale, is. n. das Ankerseil. *vas matskához való kötél.* Ku kotwě přináležegjcý prowaz.
ANGO, anxi, anctum. Prisc. 3. ich ängstige. *kesergetem.* ſužugi.
Angor, oris. m. die Angst. *Gyötrelem.* Sauženj.
Angina, æ, f. die Kehlsucht, Bräune. *Torok-gyik.* Založenj, otečenj hrdla.
Angustus, a, um. *Adv.* e. enge. *szoros.* Adv. *szorosan.* těſný, auzký. Adv. těſné, auzce.
Angusto, avi, atum. 1. ich mache eng, drücke zusammen. *szorongatom, nyomorgatom.* ſtěſňugi, ſužugi.
Angustia, æ, f. die Enge. *Szorosság.* Auzkoſt.
Anxius, a, um. et *Adv.* e. ängstiglich. *epekedő, szorgalmatos.* Adv. *szorgalmatosan.* teſkliwý, pečliwý. Adv. teſkliwé, pečliwé.
Anxietas, atis. f. die Bangigkeit. *Epekedés, szorgalmatosság.* Teſkliwoſt, ſtaránj.
ANGUIS, is. c. die Schlange. *Kigyó.* Had.
Anguinus, et Anguineus, a, um. von Schlangen. *kigyói.* hadj.
Anguilla. f. 1. der Aal. *Angolna.* Auhoř.
ANGULUS. m. 2. der Winkel, die Ecke. *Szegelet, szugoly.* Kaut, vhel.
Angularis, e. nach dem Winkelmaß gemacht. *szegeletbe való, szegeletes.* vhelný, co k vhlu ſlušſſj, hranatý.
*Triangulus, a, um. dreyeckig. *három-szegü.* trivhelný.
*Quadrangulus, a, um. viereckig. *négy-szegü.* čtwerohelný.

ANI

Ănĭmus. m. 2. das Gemüth. *Ész.* Vmysl.

Anima, et Animula. f. 1. die Seele. *Lélek.* Duſſe.

Animal, ālis. n. das Thier. *Élő-állat.* Žiwočich.

Animoſus, a, um. et *Adv.* e. herzhaft, beherzt. *bátor ſzivű.* Adv. *bátran.* zmužilý, ſrdnatý. Adv. zmužile.

Animo. 1. ich beſeele, ermuntere. *elevenitem.* obžiwugi.

Animans, antis. f. et n. das Thier. *Élő-állát.* Howado.

Animatus, a, um. lebendig, beſeelt. *eleven, elevenitett.* žiwý, obžiwený.

*Exanimis, e, et Exanimus, a, um. leblos, todt. *bólts.* mrtwý, bezduſſný.

*Exanimare. 1. tödten, ſehr ſchrecken. *elboltá tenni, igen-megijeſzteni.* zmrtwiti, welice předěſyti.

*Exanimatio, ōnis. f. das Schrecken, die Entſetzung. *Ijeſztés, elájúlás.* Oſtraſſenj, předěſſenj.

*Inanimus, et Inanimatus, a, um. leblos. *lelketlen.* bezduſſný.

*Semianimis, e, et Semianimus, a, um. halbtod. *bólts eleven.* odpoſly mrtwý.

*Unanimis, e, et Unanimus, a, um. einmüthig. *egy-akaratú.* gednomyſlný.

*Animadverto, ti, ſum, ere, 3. (cui, in quem.) beobachten, ſtrafen. *reávigyázni, büntetni.* pozorowati, treſtati.

*Animadverſio, ōnis. f. das Achthaben, die Strafe. *Sajditás, büntetés.* Pozorowánj, treſtánj.

Annulus. m. 2. der Ring. *Gyűrű.* Prſten.

Annulatus, a, um. der einen Ring an hat. *gyűrűs, gyűrű-viſelő.* prſtenem ozdobený.

Annus. m. 2. das Jahr. *Eſztendő.* Rok, léto.

Annuus, a, um. jährlich, das ein Jahr währet. *eſztendős, eſztendeig tartó.* ročnj, do roka trwagjcy.

Annalis, e. was in Jahr geſchiehet. *eſztendeig való.* ročnj, každoročnj.

Annalis. m. 3. Pl. Annales. das Jahrbuch, die Chronike. *Kronika.* Chronika.

Anniculus, a, um. eines Jahrs alt, jährig. *egy-eſztendős.* gednoročnj.

Anniverſarius, a, um. das jährlich kommt. *eſztendőnként előkerülő.* wýročitý, wýročnj.

Annōſus, a, um. alt, das viele Jahre hat. *megavúlt, régi.* ſtarobylý, ſtaroletý.

Annōna. f. 1. der Jahrwuchs, Lebensmittel. *Mindennémű eſztendőnként termő gabona.* Ročnj aurođa, ſtrowa.

*Bīmus, a, um. Biennis, e. zweyjährig. *két-eſztendős.* dwoletnj.

*Trimus, Quadrimus, a, um. drey-vierjährig. *három-négy-eſztendős.* tři-čtirletnj.

*Biennium. n. 2. zwey Jahr. *Két eſztendő.* Dwě léta.

*Triennium, Quinquennium. drey Jahr: fünf Jahr. *Három eſztendő: Öt eſztendő.* Tři léta: Pět lét.

*Dĕcennis, e. zehenjährig. *tiz-eſztendős.* deſet roků magicý.

*Perennis, e. immerwährend. *ſokáig.*

kiiz-tartó. dlauho trwagicý, vstawičný.

'Perennitas, ātis. f. die Ewigkeit. *Örökké valóság.* Wěčnost.

'Perennare. beständig fortdauren. *sokideig tartani.* dlauho trwati.

'Solennis, e. 3. feyerlich, gewöhnlich. *pompás, szokott.* slawný, običegný.

'Solennia, ium. n. et Solennitas, f. 3. die Feyer, die Festzeit. *Inneplés.* Slawnost.

'Quotannis. Adv. Jahr für Jahr. *esztendönként.* každoročně.

Ansa. f. 1. die Handhabe, die Gelegenheit. *Edény füle: Alkalmatosság.* Vcho nádoby: Přjležitost.

Ansatus, a, um. das Handhaben hat. *füles edény.* co vcho, neb držadlo má.

Anser, ĕris, m. die Gans. *Lúd.* Hus.

Anserīnus, a, um. von Gänsen. *lúdból való.* z husy.

Antae, ārum. f. pl. die Thürpfosten, Wandsäulen. *Ajtó-fél.* Strany dweřnj.

Ante. Præp. et Adv. vor. *elött.* před, napřed.

Antea. vor, vorher. *ezelött.* prwě.

Antehac. Adv. vor diesem. *annakelötte.* předtjm.

Antequam. Adv. eher, als. *minekelötte.* prwé, než.

Anterior, us. Comparat. der vördere. *első.* přednj.

Anticus, a, um. vorwärtig. *elöl való.* přednj, prwnj.

Antica, f. 1. der Vördertheil. *Első az épületben.* Přednj částka, předek chrámu.

Antilēna. æ. f. der Brustriemen, das Vorderzeug. *Szügyelló.* Podprsyna.

Antiquus, a, um. et *Adv.* e. alt. *ó, régi, megavúlt.* Adv. *régi módon.* starý, wěkem sesslý. Adv. po starodáwnu.

Antiquitas, ātis. f. das Alterthum. *Régiség, óság.* Starobylost.

Antiquitus. Adv. von alters her. *hajdan.* za starodáwna.

Antiquare. 1. abschaffen, abthun. *eltörleni.* zahladiti.

Antenna. f. 1. die Seegelstange. *Viterla-fa.* Žeglo.

Antes, ium. m. pl. die Geländer, Reihen im Weingarten. *Első rend kövek, első rend szőlő-tövek.* Vdelnj kamenj, winné křowj.

Antlare, obsol. Exantlare. 1. ausschöpfen, ausstehen. *kimeríteni, elviselni.* wywážiti, snésti.

Antlia, f. der Ziehepmer, die Pumpe. *Veder, merítö eszköz.* Nástrog, kterym wodu táhnau.

Antrum. n. 2. die Höhle. *Barlang.* Geskyně.

Ānus, i. m. der Arsch. *Alfel, segg.* Sedenj, zadek.

Ānus. f. 4. et Anicula f. 1. das alte Weib. *Vén aszszony.* Stará baba, babička.

Anīlis, e. altweiberisch. *vén aszszonyi dolog.* babský.

Āper, pri. m. das wilde Schwein. *Vad diszno.* Diwoký wepř.

Aprugnus, a, um. vom wilden Schweine. *vad disznóbúl való.* z diwokého wepřa.

Āpex, icis. m. die Spitze der Gipfel. *Teteje, hegyi valaminek.* Sspic, swrssek.

Āprxābo, ōnis. m. die Schweinsoder

oder Blutwurst. *Véres-burka, gömbötz.* S krwj naplněná klobása, gelito.

Apis, is. f. die Biene. *Méh.* Wčela.

Apiarium, n. 2. der Biengarten. *Méh-kert.* Wčeljnec.

Apiāna vua. die Muskatellerbeer. *Muskatály szölö.* Mussskátowé hrozno.

Apīnae. pl. f. 1. die unnütze Dinge. *Hivságok.* Daremné, ničemné wěcy.

Ăpiscor. obsoletum. Depon. 3. hinc.

*Adipiscor, eptus sum. ich erlange, ich überkomme. *meg-nyerem, szerzem.* nabýwám, nadobýwám.

Aptus, a, um, et *Adv.* Apte. tüchtig, das wohl passet. *alkalmatos.* Adv. *alkalmatosan.* spůsobný, přjhodný, Adv. spůsobně.

Apto. 1. ich mache zu recht. *jól rendelem, szabom.* spůsobugi.

*Ineptus, a, um. et *Adv.* e. ungeschickt, ungereimt. *akalmatlan.* Adv. *alkalmatlanúl.* nespůsobný. Adv. nespůsobně.

Ineptiæ. plur. fem. 1. die Narrenpossen. *Alkalmatlanság, bolondság.* Bláznowst.

*Ineptire. 4. ungereimte Dinge reden, thun. *gyermekeskedni.* Bláznivé sobě počjnati.

Ăpium, n. 2. die Petersilge, Eppich. *Petreselyem, zeller.* Miřjk, petruska.

Aplustre. n. 3. Aplustrum. n. 2. die Schiffzierde. *Hajó zászlója, tzimere.* Ozdoba lodj.

Arpīcus, a, um. an der Sonnen ligend. *verö-fényen való.* slunečnj.

Apricitas, ātis. f. die Sonnenblicke. *Szép meleg idö.* Teplé powětřj.

Apricari. Dep. 1. an der Sonnen seyn, oder liegen. *kinn a' verö-fényen lenni.* na slunci seděti.

Ăpud. Præp. bey. *nál, nél.* u, při, za.

Ăqua. f. 1. das Wasser. *Viz.* Woda.

Aquōsus, a, um, et Aquatilis, e. wässerich, voll Wassers. *vizi, vizes.* wodný, wodnatý.

Aquārius, a, um. die Wasserfurche, der Wassermann. *vizben élö.* co we wodě přebýwá.

Aquari. Dep. 1. Wasser holen, schöpfen. *vizet hozni, meríteni.* wážiti, nosyti wodu.

Aquatio, ōnis. f. die Wasserholung, Tränke. *Viz-hordás, itatás.* Nošenj wody, napágenj.

Aquator, ōris, m. der Wasserführer, Tränker. *Vizihordó, marhát itató.* Genž wodu wážj, dobytek napágj.

*Aquæductus. m. 4. die Wasserleitung. *Viz-bévétel valahová.* Wodnaté raury.

*Aquilex, lēgis. m. der Brunnen-Meister. *Viz-vévö mester.* Wodnatých raur zpráwce.

Ăquĭla. f. 1. der Adler. *Saskeselyü.* Oreł.

Ăquĭlo, ōnis. m. der Nordwind, die Mitternacht-gegend. *Északi szél, é.zakája.* Wjtr od půl nocy, půlnočnj kragina.

Aquilonaris, e. mitternächtig. *északról való.* půlnočnj.

Ăqui-

Aquilus, a, um. dunkelfärbig, braun. *fekete színű, barna.* načerný.

Ara. f. 1. das Altar. *Óltár.* Oltář.

*Aruspex et Haruspex, icis. m. der Wahrsager. *Jövendölő.* Weštec, genž ze střew howádá.

*Aruspicina. f. 1. et Aruspicium. n. 2. die Wahrsagerey. *Jövendölés a' bélnek megnézéséből.* Hádánj, wěštěnj.

Aranea. f. 1. et Araneus. m. 2. die Spinne. *Pók, pók-háló.* Pawauk, pawučina.

Araneosus, a, um. voll Spinnen. *pókos, pók hálós.* pawučinatý, plný pawučjn.

Araneum. n. 2. die Spinnwebe. *Pókháló.* Pawučina.

Arbiter, tri. m. der Schiedsmann, Richter. *Köz-biró, ítélő.* Rozeznáwatel, saudce.

Arbitratus. m. 4. das Gutachten. *Szabad akarat szerint való ítélet.* Dobrá wůle, libost.

Arbitrarius, a, um. willkührlich. *szabad ítéletre hagyott.* co k rozeznánj saudcy poručeno, a w moci geho gest.

Arbitrium. n. 2. der Willkühr, freye Wille. *Szabad akarat.* Wlastnj wůle.

Arbitror. Dep. 1. ich meine, achte. *vélem, állítom.* domnjwám se, za to mám.

Arbor, ŏris. f. der Baum. *Élő fa.* Strom.

Arbuscula f. 1. Dimin. das Bäumlein. *Gyümölts-fátska.* Stromeček.

Arborētum, et Arbustum. n. 2. die Baumschule, das Gesträuch. *Gyümölts-fás hely.* Stěpnice, chrastiny.

Arborator ōris. m. der Baumbeschneider. *Fákhoz lató kertész, érdőlő.* Genž sstěpnicy sprawuge, drewosstepec.

Arbūtus, 2. f. um. n. der Hagdorn, die Hahnbutte.. *Vad alma-fa, vad alma.* Planá gabloň, plané gablko.

Arboreus, et Arborarius. a, um. von Bäumen. *fáról-való.* ze stromu, stromowý.

Arbustare. mit Bäumen besetzen. *Fákat ültetni.* stromy saditi.

Arca. f. 1. der Kasten, die Lade. *Láda.* Sskryně, truhla.

Arcula. f. 1. Diminut. das Kästchen. *Kis láda.* Truhlička.

Arcānus, a, um. heimlich. *titkos.* tagny, skrytý.

Arcano. Adv. heimlicher Weise. *titkoson.* tagně, skrytě.

Arceo, ui. 3. ich verbiete, treibe ab. *eltiltom, űzöm.* zbraňugi, odhánjm.

Arx, cis. f. das Schloß, die Burg. *Vár, erősség.* Zámek, hrad, pewnost.

Arcesso, īvi, ātum, ere. 3. herzu fordern. *sietve hívni.* náhle powoláwati.

*Coerceo, ui, itum. 2. ich thue Einhalt, halte zusammen. *zabolázom.* skrocugi, na uzdě zdržugi.

*Exerceo, 2. et Exercito. 1. ich übe. *gyakorlom.* cwičjm.

* Exercitus, us. m. das Kriegsheer, die Armee. *Had, sereg.* Wogsko.

*Exercitium. n. 2. die Uebung. *Gyakorlás.* Cwičenj.

*Exer-

*Exercitatio, ōnis. f. die öftere Ubung. *Idem.* časté cwičenj.
*Inexercitatus, a, um. ungeübt. *gyakorlatlan.* necwičený.
Arctus, a, um. enge zusammen getrieben. *szoros, öszve-szoríttatott.* těsný, auzký.
Arcto, Coarcto. 1. ich drücke zusammen, zwinge ein. *szorongatom, öszve-szorítom.* tisknu w hromadu, stěsnugi.
*Coarctatio, ōnis. f. das zusammen drücken. *Szorongatás.* Tisknj, utjskowánj.
Arcus. m. 4. der Bogen. *Kézíj, ív.* Lučiſſtě, kuſſe, duha na nebi.
Arcuo. 1. ich wölbe, schliesse Bogen. *bóltozom, meghajtom.* sklepjm, nakřiwugi.
Ardea. f. 1. der Reiger. *Gém, fejér gém.* Czep.
Ardělio, ōnis. m. der Hans in allen Gassen. *Tséltsap, minden lében lots.* Neposedný, wſſetečka.
Ardeo, arsi, arsum. 2. ich brenne. *égek.* hořjm.
Ardor, ōris. m. die Hitze, Brunst. *Hévség, égés.* Horkost, zapálenj, žádost.
Ardesco, Exardesco. ich werde brennend. *Fellobbanok, égni kezdek.* zapalugi se, počjnám hořeti.
*Inardesco. ich entbrenne über etwas. *Fellobbanok, égni kezdek.* počjnám hořeti.
Arduus, a, um. hoch, schwer. *magas, nehéz.* wysoký, těžký.
Areo, ui, sine Supino. ich bin dürre, trocken. *megaszok, fonnyadok.* schnu.
Ārea, Areola. f. 1. der Hof, die Tenne, das Gartenbett. *Udvar, szérű, kertben való ágy.* Dwůr, humno, hrada.
Ārēna. f. 1. der Sand: Kampfplatz. *Föveny: Viaskodók pályájok.* Piſek: Sſermjřský plac.
Arenosus, a, um. sandig. *fövényes.* pjſečnatý, plný pjſku.
Arenariæ. pl. f. 1. die Sandgruben. *Föveny-verem.* Pjſečná gáma.
Ārista. f. 1. die Kornähre. *Kalász.* Klas.
Āridus, a, um. dürr, trocken. *aszszú, száraz.* ſuchý, ſwadlý.
Arescere, 3. troken werden. *Megaszni, száradni.* ſchnauti.
*Exarescere. völlig austroknen. *kiaszni, száradni.* do cela wyschnauti.
*Inarescere. eintrocknen. *be-száradni.* wſchnauti.
*Ārefacere. trocken machen. *megaszalni.* wyſuſſiti.
Ārundo, inis. f. das Rohr Schilf. *Nád.* Třtina.
Arundineus, Arundinaceus, a, um. von Rohr. *nádból való.* z třtiny, třſtěný.
Arundinētum, i. n. das Rohrgebüsch. *Nádas hely.* Třtinowina, třtj.
Argentum, i. n. das Silber. *Ezüst.* Střjbro.
Argenteus, a, um. silbern. *ezüstből való.* střjbrný.
Argentatus, et Inargentatus, a, um. übersilbert. *ezüstös.* poſtřjbřený.
*Argentifex, icis. m. der Silberarbeiter. *Ezüst míves.* Střjbrnjk.

Argilla. f. 1. der Thon, die Töpfererde. *Agyag.* Hlina.

Argillaceus, et Argillōsus, a, um. aus Thon gemacht. *agyagból való,* hliněnný, hlinowatý.

Arguo, ui, ūtum. 3. ich zeihe, beschuldige. *meg-feddem, vádolom.* trescy, obwiňugi.

Argutus, a, um, et Argute. *Adv.* scharf klingend, spitzfindig. *elmés, ravasz.* Adv. *elmésen, élesen.* schytralý, podwodný. Adv. chytře, subtýlně.

Argutiæ. f. pl. 1. die spitzfindige Reden. *Ravasz, mesterséges okoskodások* wtipné a žertowné řeči.

Arguto et or. Dep. 1. ich rede scharfsinnig. *okosan vetekedem.* chytré, žertowné wěcy mluwjm.

Argumentum. n. 2. der Beweis, Inhalt. *Erősítés, summája valaminek.* Důwod, summowné obsažený.

Argumentor. Dep. 1. ich beweise, schließe. *erősítem, egyet másból kihozok.* důwozugi, zawjrám.

Argumentatio, ōnis. f. die Beweisung. *Erősítő beszéd.* Řeč důwodná.

* Coarguo et Redarguo. 3. ich überweise, schelte. *meg-győzöm, meg-dorgálom.* přeswědčugi, kárám.

Aries, ĕtis. m. der Widder, Schaafbock. *Kos.* Beran neřezaný.

Arieto. 1. ich stoße, werfe zu Boden. *töröm, lerontom.* porážjm, borjm, trkám.

Arma. n. pl. 2. die Waffen. *Hadi fegyver.* Zbrog.

Armo. 1. ich waffne, rüste. *fegyverkezem.* zbrogj se odjwám.

Armatus, a, um. bewaffnet. *felfegyverkezett.* zbrogný.

Armatura. f. 1. die Rüstung. *Fegyveri készület.* Wogenská příprawa.

Armamenta. n. 2. pl. allerhand Zeug zur Rüstung. *Hadi szerszám.* Nástrogowé wáleční.

Armamentarium. n. 2. das Zeughaus. *Fegyveres ház.* Dům wogenské přjprawy.

Armarium. n. 2. der Schranken, der Kasten. *Almáriom.* Almaria.

* Armiger, eri. m. 2. der Waffenträger. *Fegyver-viselő.* Pawezník, zbrog nosýcý.

* Dearmare, et Exarmare. 1. entwaffnen *Fegyvertől meg-fosztani.* Zbrog odgati.

* Inermis, e, et Inermus, a, um. unbewehrt. *fegyvertelen.* nezbrogný.

Armentum. n. 2. die Heerde großes Viehes. *Tsorda.* Stádo welikého dobytku.

Armentarius. m. 2. der Hirte großes Viehes. *Tsordás.* Krawář, pastýř welikého dobytka.

Armus. m. 2. die Schulter, der Bug, das Vorderviertel am Thiere. *Váll, szügy.* Plece, rameno.

Armilla. f. 1. das Arm- oder Halsband. *Arany-perecz.* Náramky.

Armillatus. m. 2. der Arm- oder Halsband träger. *Arany pereczes.* Genž náramky nosý.

Aro. 1. ich pflüge, ackere. *szántok.* ořem, oru.

Arator, ōris. m. der Pflüger. *Szántó ember.* Oráč.

Aratrum. n. 2. der Pflug. *Eke.* Pluh.

Aratio, ōnis. f. das Pflügen. *Szántás.* Oránj.
Aruum. n. 2. das gepflügte Feld. *Szántott - föld.* Oráčé země, nevsýtá role.
*Exarare. 1. heraus ackern, aus fertigen. *kiszántani.* wyorati.
* Obarare, et Subarare. herum, unterpflügen. *környül, alája-szántani.* od:pod:orati.
Arrha. f. 1. et Arrhăbo, ōnis. m. das Pfand, der Schilling, das Handgeld, der Mahlschatz. *Zálog, elöre fel-adott pénz.* Zálob, záwdawek.
Arrūgia, æ. f. der Stollen im Bergwerke. *Arany - bányába való tágas lyuk.* Hornj gank, aneb kahán.
Ars, artis. f. die Kunst. *Mesterség.* Kunsst, řemeslo, uměnj.
Artifex, ĭcis, m. der Künstler. Adj. künstlich. *Mester ember.* Adj. *mesterséges.* Rzemeslnjk, člowěk mistrowný. Adj. uměłý, mistrowný.
* Artificium. n. 2. das Kunststück. *Mesterség.* Rzemeslo.
* Artificiosus, a, um, et Artificialis, e. künstlich, nach der Kunst. *mesterségesen tsinált.* řemeslně udělaný.
* Iners, ertis. o. ungeschickt, faul. *tudatlan, rúnya.* neuměłý, lenjwý.
* Inertia. f. 1. die Ungeschicklichkeit, Faulheit. *Tudatlanság, rúnyaság.* Neuměłost, leniwost.
* Solers, ertis, et Solerter. *Adv.* fleißig. *serény,* Adv. *serényen.* pilný, opatrný. Adv. pilně, opatrně.
* Solertia. f. 1. der Fleiß, die Geschicklichkeit. *Serénység, okosság.* Opatrnost, wtipnost.
Artus. m. 4. pl. die Glieder. *Tagok, izek.* Klaubowé, článkowé.
Articulus. m. 2. das Stück, Glied. *Tzikkely, ágazat, iz.* Cžástka, článek.
Articulate, et Articulatim. Adv. stückweis, deutlich. *izenként tzikkelyenként, magyarán.* článek po článku.
Articularis, e. zum Gliedern gehörig. *Izekbez való.* k článkům přináležejcý.
Artuo, Deartuo. 1. ich zerschneide gliederweis. *tagonként darabolom, letaglom, konczolom.* audy rozdělugi.
Arvīna. f. 1. der Speck, das Schmeer. *Bőr alatt-való kövérség báj.* Tuk, sádlo.
As, assis. m. das Ganze von zwölf Theilen, das ganze Erbe. *So részre osztható pénz neme, örökség.* Penjz, který se na mnoho částek děliti může, celé dědictwj.
* Decussis, is. m. zehn Pfund. *Tiz pénzes.* Deset peněz.
* Decussare. 1. kreuzweis theilen. *keresztül vágni, tenni, osztani.* na křjž děliti, opřek křásti.
* Decussatim. Adv. kreuzweis. *keresztül.* wopřek.
* Semissis, is. m. die Hälfte vom Ganzen. *Félfont.* Půlfunta.
Ascia. f. 1. die Axt, Zimmeraxt *Gyalu, szinlö bárd.* Topor tesářský.
Asciare. 1. glatt hauen. *gyalulni* otesati, obhoblowati.
* Deasciare. 1. abhauen. *lefaragni* obsekati, obklesniti.

* Exascia-

*Exasciare. 1. aus dem Gröbsten arbeiten. *nagyából kibárdolni.* zwětſſiho wyteſati.

Asinus, m. 2. der Esel. *Szamár.* Oſel.

Asina. f. 1. die Eselin. *Nöstény szamár.* Oſlice.

Asellus m. 2. Dim. der kleine Esel. *Szamárocska.* Oſljček.

Asinarius, a, um. zum Eseln gehörig (Subſt.) der Eseltreiber. *Szamárhoz-való,* Subſt. *Szamár-hajtó.* k oſlu přináležjcý. Subſt. Oſlář.

Asininus, a, um. was von Eseln ist. *szamárból való.* oſlicj.

Asper, ĕra, erum, et Aspere. Adv. rauh, unfreundlich. *darabos, zordon, embertelen.* Adv. *darabosan, keményen.* drſnatý, trpký. Adv. trpce, drſnaté.

Asperitas, ātis. f. 3. die Rauhe, Grobheit. *Darabosság, embertelenség.* Oſtroſt, newljdnoſt, přjſnoſt.

Asperetum, n. 2. der rauhe steinigte Ort. *Darabos, köves hely.* Nepřjjmé, ſkalnaté mjſto.

Asperare. 1. rauh machen *megkeményiteni, élesiteni.* drſnatým včiniti, oſtřiti.

*Exasperare. 1. erbittern. *haragitani.* rozſrditi.

Assis, ĕris. m. das Bret. *Deszka.* Deſka, pkno.

Asserculus. m. 2. et Assula. f. 1. das Bretlein, die Schindel. *Deszkácska, sindel.* Deſtička, ſſindel.

*Coassare. vertäfeln. *meg-deszkázni.* taſlowati.

Asso, 1. ich brate. *Sütöm.* peku.

Assus, et Inassatus, a, um. gebraten. *sütött.* pečený.

Astrum. n. 2. das Gestirn. *Tsillagzat.* Hwězda.

* Astrŏlŏgus, i. m. der Sternkündiger. *Ég nézésébŏl jövendölö.* Hwězdář.

Astus. m. 4. die List, Verschlagenheit. *Ravaszság.* Schytralost.

Astūtus, a, um, et Astute. Adv. listig, verschlagen. *ravasz.* Adv. *ravaszúl.* ſchytralý. Adv. ſchytrale.

Astutia. f. 1. die List, Verschlagenheit. *Ravaszság* Falš, ſchytraloſt.

At. Conjunct. aber. *de.* ale, než, ale, wſſak.

* Atque. und. *és, is.* a, y, ba, pak, wſſak.

* Atqui. Conjunct. aber, doch. *pedig, de, biszem.* wſſak, předce, ale wſſak.

Āter, tra, trum. ſchwarz. *fekete minus a' bóltt-fién.* černý.

Atratus, a, um. geschwärzt. *megfeketitett.* začerněný, ſčerněný.

Atramentum. n. 2. die Schwärze, Dinte. *Feketitö, ténta.* Cžerná barwa, černidlo.

Atramentarium. n. 2. das Dintenfaß. *Kalamáris, téntás-edény.* Kalamář, nádoba k černidlu.

Atrium. n. 2. der Vorhof. *Pitvar, udvarló palota.* Sýň, přjtwoř.

Atriarius, et Atriensis. der Pförtner. *Ajtón-álló, porkoláb.* Wrátný.

Atrox, ōcis. o. grausam. *iszonyú, kegyetlen.* hrozný, vkrutný.

Atrocitas. ātis. f. die Grausamkeit. *Kegyetlenség.* Vkrutnoſt.

Atrociter. *Adv.* grausam. *kegyetlenül.* vkrutné.

Avārus, a, um, et Avare. Adv. geizig. *fösvény.* Adv. *fösvényül.* lakomý, skaupý. Adv. lakomé, skaupé.

Auaritia f. 1. der Geitz. *Fösvénység.* Lakomost.

Audeo, ausus sum, ēre. ich erkühne mich. *merek.* smjm.

Audax, ācis. o: Audacter et Audaciter. Adv. kühn, verwegen. *mérész, bátor.* Adv. *méreszeu.* smělý, wssetečný. Adv. směle.

Audacia. f. 1. die Kühnheit. *Mérészség.* Smělost.

* Inausus, a, um. was nicht gewagt worden. *kit még senki megnem merte próbálni.* co žáden včiniti se neosmělil.

Audio, īvi, ītum. 4. ich höre. *hallok.* slyssjm.

Audītus. m. 4. das Gehör. *Hallás.* Sluch.

Auditor, ōris. m. der Zuhörer. *Hallgató.* Posluchač.

Audientia. f. 1. die Audienz, das Gehör. *Audientzia, meghallgatás.* Audyency, slyssenj.

* Exaudio, et Inaudio. ich höre, höre sagen. *meghallgatom, meszszünnen hallom.* wyslyssjm, dobře z daleka slyssjm.

* Obedio. 4. ich gehorche. *engedelmeskedem, fült-fogadok.* poslussný gsem.

* Obedientia. f. 1. der Gehorsam. *Engedelmesség.* Poslussnost.

Avellāna. die Haselnuß. *Mogyoró.* Ljskowý ořech.

Avēna. f. 1. der Haber. *Zab.* Owes.

Auenāceus, a, um. vom Haber. *zabból való.* owsený.

Auenarius, a, um. zum Haber gehörig. *zabhoz való, zabban termett.* k owsu přináležegjcý.

Aveo. sine Præt. et Sup. ich bin begierig. *kívánom.* žádám.

Auidus, a, um, et Auide. Adv. begierig. *kívánó.* Adv. *kívánatosan.* žádostiwý. Adv. žádostiwě.

Auiditas, ātis. f. die Begierde. *Kívánság.* Žádost.

Aue, ēre. Def. 2. sey gegrüsset, grüssen *Isten veled, egészséggel, köszönteni.* zdráw buď, přiwjtati.

Augeo, auxi, auctum. 2. ich vermehre. *öregbítem.* rozmnožugi.

Augesco. 3. ich nehme zu, wachse. *öregbedem, növök.* rozmáhám se, rostu.

Auctus. m. 4. et Augmentum. n. die Vermehrung, der Zusatz. *Növekedés.* Rozmáhánj.

Auctor, (Autor,) ōris. c. der Urheber, Anfänger, Rathgeber. *Valamit kezdő, szerző, javalló.* který něco počjná, rádce, rozmnožitel.

Auctoritas, ātis. f. das Ansehen, der Geheiß. *Méltóság, betsület.* Wážnost, slawnost.

* Exauctoro. 1. ich setze ab, mache dienstlos. *tisztit elvészem.* auřadu zbawugi.

Auctio, ōnis f. der öffentliche Verkauf. *Kótya-vetye.* Zgewné prodáwánj.

Auctionor. Dep. 1. ich verkaufe öffentlich. *kótya vetyére adom javaimat.* wyhlassugjce statek prodáwám.

* Adaugeo, & Exaugeo. 2. vermehre sehr. *igen öregbítem.* welmi rozmáhám, přisporugi.

Augur, ūris. m. der Weissager aus dem

dem Geschrey der Vögel. *Madár szóból jövendölő*, Hadač z ptáčjho spjwánj.

Augurium. n. 2. die Weissagung, Anzeigung. *Jövendő - mondás*. Předpowjdánj.

Auguro. 1. et Auguror. Dep. ich weissage, weihe. *jövendölök, felszentelem.* předpowjdám, poswěcugi.

Augurato. Adv. glücklich, auf gute Anzeigung. *szerencsésen*. ſſtaſtně.

* Exaugurare. entweihen, von der Religion los machen. *szentségét valaminek elvenni.* swátoſt někomu odgjmati.

* Inaugurare. weissagen, einweihen, einsegnen. *jövendölni, felszentelni.* předpowjdati, poswětiti.

AVGVSTVS, a, um. Adv. e. majestätisch, heilig. *felső méltóságú, szentséges, Adv. felségesen, szentségesen.* weleſláwný, swatý. Adv. ſlawně.

Augustus. m. 2. et Augusta. f. 1. der Kaiser, die Kaiserinn. *Tsászár, Tsászárné.* Cýſař, Cýſarowna.

AVIS, is. f. der Vogel. *Madár*. Pták.

Avicula. f. 1. Dim. das Vögelein. *Madárka*. Ptáček.

Aviarium. der Vogelbauer. *Kalitka*. Klécka.

* Auceps, ŭpis. c. der Vogelsteller. *Madarász*. Ptáčnjk.

* Aucupium. n. 2. der Vogelfang. *Madarászó hely*. Mjſto k lapánj ptáků.

* Aucupor. Dep. 1. lauren, aufstellen. *madarászni*. ptáky lapati.

* Auspex, icis, m. der Vogelweissager, Anführer. *Jövendölő, előljáró.* Hadač, předchůdce.

* Auspicium. n. 2. die Weissagung aus dem Vogelflug, Geschrey: glücklicher Anfang. *Madár repüléséből való jövendölés: Jó kezdet.* Ptáko-hleděnj: Dobrý počátek.

Auspicari. Dep. 1. auf die Vögel Achtung geben, anfangen. *madárra vigyázni, elkezdeni.* patřiti na ptáky, začjnati.

* Auspicatus, a, um. glücklich. *jó szerencsés.* ſſtaſtný, zdarný.

* Auspicato. Adv. glückselig, zur guten Stunde: *szerencsével, jó móddal.* ſſtaſtně, pořádně.

* Inauspicatus, a, um. unglücklich. *szerencsétlen.* neſſtaſtný.

* Inauspicato. Adv. unglücklich, zur bösen Stunde. *szerencsétlenül.* neſſtaſtně.

AVLA. f. 1. der Hof grosser Herren. *Udvar, palota.* Dům knjžecý, dwůr, palác.

Aulicus, a, um. zum Hofe gehörig. *udvari.* dwořenjn, k dworu náležjcý.

Aulæum. n. 2. die Tapezerey. *Kárpit.* Drahý koberec, čalaun.

AVRA. f. 1. die Luft, der sanfte Wind. *Levegő - ég, szellő.* Powětřj, wětřjček.

AVRĀTA, æ. f. 1. die Forelle. *Aranyszínű hal, pisztrang.* Pſtruh.

AVRICHALCVM, et Orichalcum, i. n. das Messing. *Velentzei réz.* Moſaz.

AVRĪGA. m. 1. der Fuhrmann. *Kotsis, szekeres.* Wozýř, furman.

Aurigo, are, et Aurigŏr. Dep. 1. ich fahre, bin ein Fuhrmann. *szekereskedem.* wozým, furmanjm.

AVRIS, is. f. das Ohr. *Fül.* Vcho.

Auricula. f. 1. Dimin. das Ohrläpplein. *Fülnek alsó része.* Vſſko.

Aurītus, a, um. der Ohren hat, wohl höret. *füles, jól halló.* vſſatý, dobře ſlyſſjcý.

* Inauris, is. f. das Ohrengehäng. *Fülön-függő.* Nawſſnice.

Avrōra f. 1. die Morgenröthe. *Hajnal.* Žáře, gitrnj zoře.

Avrvm. n. 2. das Gold. *Arany.* Zlato.

Aureus, a, um. (Subst.) Plin. aus Gold erwünſcht. (Subst.) Ducaten. *aranyból való.* Subst. *Arany.* zlatý, ze zlata. Subst. Dukát.

Aureolus, a, um. goldfärbig, dem Golde gleich. *drága, aranyos.* drahý, zlatý.

Auratus, a, um. vergüldet. *aranyos.* pozlátitý.

Aurarius, a, um. aus Gold beſtehend. *aranyból való.* pozlácený, zlatem obložený.

* Inauro, are. übergülden. *megaranyozni.* pozlátiti.

Aurifex, icis. m. der Goldſchmied. *Ötvös.* Zlatnjk.

Avscvlto. 1. ich höre zu. *reáfigyelmezek,* (cum Dat.) *szót-fogadok.* pilně poſlucháám, (cum Dat.) poſluſſný gſem.

Auſcultator, ōris. m. der Zuhörer. *reáhallgató.* poſluchač.

Auſcultatio, ōnis. f. das Zuhören Gehorchen. *Reáhallgatás.* Poſluchánj, poſlauchánj.

Avster, ſtri. m. der Südwind, die Mittagsgegend. *Délifzél.* Poſlednj wjtr.

Auſtrīnus, a, um, et Auſtralis. e. mittägig, mittagwärts. *déli, délfelé.* od poſlednj, co proti poſlednj geſt.

Avstērvs, a, um, et Auſter Adv. herbe, ſcharf, ſtreng, ernſthaft. *fojtós, savanyú, fanyar.* Adv. *keményen, fanyarúan.* břitký, přjſný, zůřiwý. Adv. zůřiwě, přjſně.

Auſteritas, ātis. f. die Streng Säure. *Keménység, fanyarúsá* Kyſeloſt, přjſnoſt, zůřiwoſt.

Avt. Conjunct. oder. *vagy, avag* neb, aneb.

Autem. Conjunct. aber. *de, pedi* ale, wſſak.

Avtvmnvs, i. m. Autumnu n. 2. der Herbſt. *Ősz.* Podzym geſeň.

Autumnalis, e. herbſtlich. *őſz* podzymný.

Autumnare. Herbſt machen. *ő formán lenni.* podzymek držet

Avtvmo. 1. ich achte, meyn ſchätze. *úgy vélem, úgy tartom* vznáwám, za to mám.

Ăvvs. m. 2. der Großvater. *Na atya.* Děd, ſtarý otec.

Auia. f. 1. die Großmutter. *Na anya.* Bába, ſtará matka.

* Proauus. m. 2. ſic Abauus, At uus. Tritauus. der Aeltervate *Ősömnek az atya.* Praděd, ot dědůw.

Auunculus. m. 2. der Mutter Bru der. *Anyám bátyja.* Mateři brat, vgec.

Auītus, a, um. großväterlich, vor Großvater geerbt. *östől maradot* od děde zůſtalý.

Avxilivm. n. 2. die Hülfsvölker die Hülfe. *Segítő sereg, segítség segedelem.* Pomocnj wogſko pomoc.

Auxilior. Dep. 1. (cui.) ich helfe *segítek.* pomáhám.

Auxilia-

Auxiliator, ōris. m. der Helfer. Segítő. Pomocnjk.

Auxiliaris, e, et Auxiliarius, a, um. helfend, Hülfe bringend. segítő, segedelemre jövő. pomáhagjcý, na pomoc táhnaucý.

Axis, is. m. die Achse am Wagen, der Nord am Himmel. Tengely, Gönczelytsillag. Osa na wozu, osa nebeská.

Axungia, æ. f. das Schmeer, die Wagenschmiere. 'Zír, szekérkenő. Sádlo, kolomaz.

B.

BACCA. f. 1. die Beere. Némelly fák apró gyümöltseik. Gahodka.

Baccatus, a, um. das Knöpfe wie Beere hat. gyöngygyel, bimbóval nifrázott. perlami, puky ozdobený.

BACCHVS m. 2. der heidnische Weingott: der Wein. Bornak Istene: Bor. Bůh wjna: Wjno.

Bacchari, Debacchari, Perbacchari. Dep. schmausen. tobzódni. részegeskedni. faßjangowati, opjgeti se.

Bacchatio, ōnis. f. das Saufleben. Tobzódás. Korhelowánj.

BĂCŬLVS m. 2. et Baculum. n. 2. der Stab, der Stecken. Bot, pálcza. Hůl, palice.

Bacillus, et Bacillum. Dim. n. 2 das Stäbchen. Pálczátska. Hůlečka, palička.

*Imbecillus, a, um, et Imbecillis, e. schwach. erőtlen mdlý.

*Imbecillitas, ātis. f. die Schwachheit. Erőtlenség. Mdloba.

*Imbecilliter. Adv. schwächlich, aus Schwachheit. erőtlenül. mdle, nesilatečně.

BĀDIVS, a, um. braun, castanienbraun. gesztenye-színű. kjzý, aneb zlaté barwy.

BĀIVLO. 1. ich trage. vállamon bordozom. na plecy nosým.

Bajulus. m. 2. der Träger, Taglöhner. Tereh bordozó. Nosyč, térchu nosýcý.

BĀLAENA. f. 1. der Wallfisch. Tzethal. Welryb.

BĂLĂTRO, ōnis. m. der Nichtswürdige. Hitván, rosz ember. Zly, ničemu hodný.

BALBVS, a, um. stammelnd, stotternd. rebegő, selyp. brebtawý, zagikawý.

Balbūtio, īui, ītum. 4. ich stammele, stottere. rebegek, selypegek. zagachtáwám se, ssepljm gazykem.

BĀLISTA. f. 1. vel Ballista. der Mauerbrecher. Kő-fal törő. Který mury, neb zdy láme.

BALNEVM, et Balīneum. n. 2. das Bad. Feredő. Kaupel, lazeň.

Balneæ. pl. f. 1. die öffentliche Badstuben. Közönséges feredő-ház. Obecná lazeň.

Balneator, ōris. m. der Bader. Feredős. Lazebnjk.

Balnearius, a, um, et Balnearis, e. zum Bad gehörig. feredői. ku kaupeli přináležegjcý.

BĀLO. 1. ich blöcke. bégetek. blečjm.

Balatus. m. 4. das Blöcken. Bégetés. Blečenj.

BALTEVS, m. 2. et Balteum. n. 2. der Gürtel, das Wehrgehenk. Heveder öv, pártа öv, szablya-szíj. Pás, pás kožený, rytjřský.

BARBA. f. 1. et Barbula. f. 1. Dim. der Bart. *Szakáll.* Brada.

Barbatus, a, um. et Barbatulus. Dim. bärtig. *ſzakállos.* bradatý.

* Imberbis, e. ohne Bart. *ſzakálltalan.* bezbradý.

BARBARVS, et Barbaricus, a, um. wild, greulich, grob. *paraſzt, éktelen, goromba.* hlaupý, obyzdný, traupſký.

Barbaria. f. 1. die Barbarey, das barbariſche Land. *Paraſztság, idegen tartomány.* Hlaupoſt, cyzý krag.

Barbaries. f. 5. das barbariſche Weſen, die wilden Sitten. *Merö paraſztság, paraſzt erkölts.* Traupſtwj, newljdnoſt.

BARBO, ōnis. m. der Barme. *Márna.* Belice, braus, ryba.

BARDVS, a, um. ungeſchickt, grob. *Oſtoba, Buta elméjü.* Hlaupý.

BARRVS. m. 2. der Elephant. *Éléfánt.* Slon.

Barrītus. m. 4. das Schreyen der Elephanten. *Éléfánt harsogása.* Slonůw křik.

BĀSIVM. n. 2. der Kuß. *Tsók.* Poljbenj.

Basio, 1. ich küſſe. *megtsókolom.* ljbám.

BĀTILLVS m. 2. et Batillum n. 2. die Kohlpfanne, die Schaufel, das Schiereiſen. *Szén-ſzitó, vas lapát, ſzén tartó.* Kuchynſká lopatka.

BĀTIŎLA, æ. f. die Schenkkanne. *Kantsóska, bokálotska.* Kramářſká mjra.

BELLVA. f. 1. das große wilde Thier. *Fene vad.* Diwoká zwěř.

Belluīnus, a, um. wild, viehiſch. *baromi, vadi.* howadný, zhowadilý.

Belluoſus, a, um. voll ungeheurer Thiere. *vaddal böves bely.* mnoho zwěřj má, zwěrnatý.

BELLVM. n. 2. der Krieg. *Had.* Wogna.

Bellĭcus, a, um. zum Kriege gehörig. *hadi.* wogenſký.

Bellicoſus, a, um. Adv. e. ſtreitbar, kriegeriſch. *vitéz, had-viſelö.* bogowný, wálečný.

Bellicum. n. 2. das Zeichen zum Kriege. *Trombita-ſzó.* Wálečný hlas, ſkrze někteřé znamenj.

Bello, et Belligero. 1. ich kriege. *hadakozom.* bogugi, wálčjm.

Bellator, ōris. m. Bellatrix. f. 3. der Krieger. Fœm. die Kriegerinn. *Hadakozó.* Fœm. *Hadakozó aſzſzony.* Bogownjk. Fœm. Bogugjcý žena.

* Imbellis. e. unkriegeriſch, ſchwach. *nem mérész, bátortalan* neſmělý, pokogný.

* Debellare. (quem, cum quo.) überwinden, den Krieg endigen. *hadakozni, a' diadalmat végbez vinni.* přemocy, zwjtězyti.

* Rebellare. abfallen, widerſtreben. *pártot-ütni, feltámadni.* odpadati, odpjrati.

* Rebellis, e. widerſetzig, rebelliſch. *pártütö.* odpjragjcý.

* Rebellio, ōnis. f. der Aufſtand, die Empörung. *Feltámadás, pártütés.* Powſtánj, odpjránj.

BELLVS, a, um. Belle. Adv. ſchön, fein. *ékes, kedves.* Adv. *jól, jelesen.* ſpaniſý, milý. Adv. ſpanile, mile.

* Perbel-

*Berbelle. Adv. sehr schön, artig. igen szépen. dobře, znamenitě.

Bellaria. pl. n. 2. der Nachtisch, das Confect. Gyümölts fogás. Pokrmowé poslednj od owoce.

Beatifico, āui, atum. 1. ich mache selig, glücklich. bóldogitom, szerentsésitem. blahoslawjm, ssťastným činjm.

Beatus, a, um. Beate. Adv. selig, glückselig. bóldog, jó szerentsés. Adv. bóldogúl. blahoslawený. Adv. blahoslawené.

Beatitudo, inis, et Beatitas, ātis. f. die Seligkeit. Bóldogság. Blahoslawenstwj.

Bestia. f. 1. das wilde Thier, Vieh. Oktalan állat, barom. Šselma, howado.

Bestiola. f. 1. das Thierchen. Vadatska, barmotska. Howádko, zwjřátko.

Bestialis. e. viehisch. vadi. zhowadilý, potworný.

Beta. f. 1. das Kohl, Kraut. Partj, székla. Zelé.

Betula, æ. f. die Birke, der Birkenbaum. Nyír-fa. Březa.

Bibo, ibi, itum. 3. ich trinke. iszom. pigi.

Bibulus, a, um. der gerne trinket. avagy ibató. který rád pige.

*Combibere. mittrinken, einschlucken. együtt-inni, bé-inni. Korhelugi, spolu pigi.

*Combibo. ōnis. m. der Zechbruder. Ivó társ. Korhelský bratr.

*Ebibere. austrinken. kiinni. wypiti.

*Imbibere. 3. in sich trinken. béinni, béſzíni. wpiti.

BILIS, is. f. 3. die Galle. Epe, avagy sár. Žluč.

Biliosus, a, um. der viel Galle hat. sok epe-sárral bővelkedő. mnohé žluči.

BIS. Adv. zweymal: zwey. kétszer: kettő. dwakrát: dwa.

Bini, æ, a. je zween, beyde. ketten-ketten:. kettő. dwa a dwa: po dwau.

BITŪMEN, inis n. 3. das Harz, das Bergwachs. Enyv, sükeres sár. Lepká zemé, glug, klj.

Bitumineus, et Bituminosus, a, um. harzigt. enyvből-való, enyves. lepký, lipký.

BLÆSUS, a, um. lispelnd, übelredend. selyp, pelyp. ssepławý.

BLANDUS, a, um. Adv. e. schmeichelnd, liebkosend. bizelkedő, nyájas. Adv. nyájasan. lahodný, pochlebný, přjwětiwý. Adv. lahodné, přjwětiwé.

Blandĭter. Adv. schmeichelhaft. bizelkedve, nyájasan. lahodné, přjwetiwé.

Blanditia. f. 1. pl. usitatior. das Liebkosen, die Schmeicheley. Nyájasság. Lahozenj.

Blandior. Dep. 4. (cui.) ich schmeichele hizelkedem, nyájaskodom. pochlebugi.

Blandimentum. n. 2. die Schmeicheley. Hizelkedés. Pochlebowánj, chlacholenj.

*Eblandior. Dep. 4. (quid.) ich erschmeichele. kitsalom hizelkedésemmel pochlebowánjm něco obdržugi.

BLĂTĔRO, et Deblatero. 1. ich plaudere, wasche unnütze. zajgok, tsátsogok. tlachám, blaužnjm.

Blatero, ōnis. m. der Plauderer. Tsátso-

Tsátsogó, fetsegő. Tlachač, blauznivý člowěk.

BLATTA. f. 1. die Motte, Schabe: eine Gattung von Purpur. *Moly*: *Bársony*. Mol: Ssarlát.

Blatteus, a, um. vom Purpur. *piros. bársonyból-való*. ssarlátowý.

BŌLĒTVS. m. 2. der Pfifferling, Morcheln. *Úr-gomba*. Hořká huba.

BŌLVS. m. 2. der Bissen, Nutze, Vortheil. *Darab*, *falat*. Kus, skywa.

BOMBVS. m. 2. der Schall, das Sausen. *Zengés*, *bongás*. Zwuk, huk.

Bombarda. f. 1. (vox noua.) die Büchse, das Feuerrohr. *Puska*, *ágyú*. Ručnice, děło.

BOMBYX, ycis. m. der Seidenwurm. Fœm. Seide. *Selyem bogár*. Fœm. *Selyem*. Hedbawopřed, čerw hedbawj předaucý. Fœm. Hedbaw.

Bombycinus, a, um. von Seiden. *selyemböl-való*. hedbawný.

BŎNVS, a, um. gut, fromm. *jó*, *jámbor*. dobrý, tichý.

Bonum, i. n. et Bona, orum. pl. etwas Gutes: die Güter. *jó dolog*: *Jószág*, *gazdagság*. něco dobrého: Dar, statek.

Bonitas, ātis. f. die Gütigkeit. *Jóság*, *emberség*. Dobrota, wpřjmnost.

Běne. Adv. wol, gut. *jól*, *helyesen*. dobře.

Benignus, a, um, et *Adv*. e. gütig, gutthätig. *jó kedvü*, *jó adakozó*. Adv. *jól*, *jó kedvvel*. wpřjmný, sstědrý. Adv. wpřjmně, sstědře.

Benignitas, ātis. f. die Gütigkeit. *Jóval-léttel*, *adakozás*. Dobrotiwost, sstědrost.

*Benefacio, ēci, actum. 3. ich thue wohl. *jól tészek*. dobře činjm.

* Beneficus, a, um, et *Adv*. e. gutthätig. *jóltévő*. Adv. *jól*. dobročinný, sstědrý. Adv. sstědře.

* Beneficium. n. 2. die Wohlthat. *Jótétemény*. Dobrodinj.

*Beneficentia. f. 1. die Gutthätigkeit. *Mással jóltétel*. Dobrodinstwj, dobročinnost.

BOS, bŏuis. c. der Ochse. die Kuh. *Ökör*, *tehén*. Wůl, kráwa.

Bouile, et Būbīle. n. 3. der Kuh- Ochsenstall. *Akol*, *barom istálló*. Krawský chléw.

Būbulus, a, um. von Rindern. *ökör vagy tehénböl való*. howezý.

Būbălus. m. 2. der Büffel. *Bial*. Bywol.

Bŭbulcus. m. 2 der Kuhhirt. *Barom pásztór*. Wolář, krawář.

Bŭcula. f. 1. die junge Kuh. *Tehenetske*, *üsző*. Krawička, galowice.

Boó. 1. ich brülle. *bögök*. řwu, bučjm, řičjm.

* Reboo. ich brülle entgegen. *viszszabögök*. naproti bučjm.

BŎTVLVS, i. m. die Bratwurst. *Kolbász*. Klobasa.

BRACCAE, f. pl. die Hosen. *Nadrág*. Nohawice.

Braccātus, a, um. der Hosen trägt. *nadrágos viselő*. nohawice nosýcý.

BRĀCHIVM. n. 2. der Arm. *Kar*. Rameno.

Brachialis. e. die Arme betreffend. *kari*, *karra-való*. ramenitý.

BRACTEA. f. 1. das Blech, Gold- oder

oder Silberblatt. *vékony arany vagy ezüst pléh.* tenký plech ze zlata, neb stříbra.

Bracteatus, a, um. mit Gold überzogen. *arannyal boríttott.* plechem zlatým obitý.

BRANCHIAE. f. 1. pl. die Fischohren. *Halnak kopoltyúja.* Rybj ssj.

BRASSICA. f. 1. der Kohl, das Kraut. *Káposzta.* Kapusta.

BREVIS, et Adv. Brevi. kurz. Adv. in kurzem, *rövid.* Adv. *rövid idő alatt.* krátký. Adv. w krátkém čase.

Breviter. Adv. kurz, kürzlich. *rövideden.* krátičce.

Brevia. n. 3. pl. die Sandbänke. *A' fövénynek öszve torlása miatt való veszedelmes helyek a' tengeren.* Námel, nebezpečné místo na wodách.

Brevitas, ätis. f. die Kürze. *Rövidség.* Krátkost.

Breviarium. n. 2. der Auszug, der kurze Begriff. *Rövid formában szedegetett dolog.* Krátičké obsazenj.

BRUCHVS, i. m. der Maykefer. *Tserebogár.* Hausenice, chraust.

BRUMA f. 1. der kürzeste Tag im Winter: der Winter. *Rövidebb napja az esztendőnek: Tél* Neykratšj den w roku: Zyma.

Brumalis, e. winterisch, zum Winter gehörig. *téli.* zymný.

BRUTUS, a, um. unvernünftig, dumm. *oktalan, goromba.* blaupý, bowadný.

*Obbrutesco, ui. 3. ich werde dumm, viehisch. *megkábúlok, elálmúlok.* počjnám nerozumným býti.

BUBO, önis. m. die Nachteule, die Uhu. *Bagoly.* Sowa.

BUCCA. f. 1. der Backen, der Mund. *Száj, pofa.* Ljšťa, zewnitřnj strana lice.

Buccella. f. 1. das Bißlein, Schnittlein. *Falatotska.* Kausek, skywka.

Buccina. f. 1. die Posaune, Trompete. *Kürt, trombita.* Posaun, trauba.

Buccinator, öris. m. der Trompeter, der Posauner. *Kürtös, trombitás.* Trubač, který na posaun traubj.

BUFO, önis. m. die Kröte. *Varasbéka.* Gedowatá žaba.

BULLA. f. 1. die Wasserblase, der Buckel am Gürtel. *Víz buborék,* Wodnj bublinka, gomba.

Bullatus, a, um. mit Buckeln gezieret. *nyakban fuggó ékességet bordozó.* gablčnatý, co gomby má.

Bullo 1. et Bullio. 4. ich werfe Blasen auf. *buborékolok.* bublinky dělám.

Bullitus. m. 4. das Gebrudel. *Buborékolás.* Wřenj, pěnění, kypenj.

*Ebullare, et Ebullire. aufwallen, Blasen aufwerfen. *kibudjani, forrani, buborékolni.* wřeti, pěniti se, kypěti.

BUO inusitatum, unde

*Imbuo, ui, ütum. 3. (re, in rem.) ich tauche ein, netze. *belé-mártom, nedvesítem.* zamáčjm, wlažjm.

BURIS, is. f. et Bura. f. 1. die Handhabe des Pfluges, die Pflugsterze.

sterze. *Ekeszarva*, *eszteke*, Pluzina, styk.

BVSTVM. n. 2. das Grab, die Brandstätte. *Koporsó*, *sir*, *temető hely*. Hrob, mjsto kde se těla mrtwá pálj.

Bustuarius, a, um. zur Leiche, oder Grab gehörig. *koporsóhoz*, vagy *temetésbez való*. hrobowý.

BŬTYRVM. n. 2. der, oder die Butter. *Vaj*. Máslo.

BVXVS, i. f. et um. n. 2. der Buchsbaum. *Puszpáng*, *téli-zöld*. Pussþan, zymezelen.

Buxeus, a, um. buchsbäumern. *puszpángból-való*. pusspánowý.

BYSSVS. f. 2. die köstliche Leinwand. *Bibor*, *bébor*. Kment.

Byssinus, a, um. aus klarer Leinwand gemacht. *biborból - való*. kmentowý, z tenkého plátna.

C.

CĂBALLVS. m. 2. das Reitpferd. *Ló*, *ménló*. kůň gjzdný.

Caballīnus, a, um. von Pferden. *lóboz - való*. konský.

CĂCĂBVS, i. m. 2. der Kochtopf, Kessel. *Főzőfazék*, *fedő*, *lábos serpenyő*. Mědėnný hrnec, kotel.

CĂCHINNVS. m. 2. das laute Gelächter. *Katzagás*. Smjch, chychotánj.

Cachinno, et Cachinnor. 1. ich lache laut. *katzagok*. smégi se, s chychotánjm řechcy.

Cachinno, ōnis. m. der Spötter, Spottvogel. *Katzagó*, *tsúfoló*. Řehotnjk, posměwač.

Cachinnatio, ōnis. f. das große Gelächter, laute Lachen. *Habotával katzagás*. Wypusstěný smjch.

CĂCO, āvi, ātum are. zu Stuhle gehen, seine Nothdurft verrichten. *szükségét tenni*, *ganéjlani*. na potřebu gjti, potřebu dělati.

CĂCŪMEN, inis. n. die Spitze, die Höhe, der Gipfel. *Tető*, *valaminek teteje*. Wrch, swrssek něčeho.

Cacuminare. 1. spitzig machen, zuspitzen. *tetézni*, *hégyezni*. zawrssiti.

*Decacuminare. abköpfen. *tetejét elszedni*. wrch odbjrati.

CĂDO, cĕcĭdi, cāsum. 3. (ex quo, a quo, caussa.) ich falle. *esem*, *elesem*. padam.

Cāsus. m. 4. der Fall, Zufall. *Eset*, *történet*. Pád, připad, náhoda.

Cădūcus, a, um. hinfällig. *múlandó*, *veszendő*, *búlló*. padlý, nestálý.

Cadāver, ĕris. n. das Aas, oder der todte Leib. *Dög*, *bóltt test*. Mrssina, vmrlé tělo.

Cădāvĕrōsus, a, um. todtfärbig. *dögös*, *bóltt színű*. vmrlčj.

*Accĭdo, idi. 3. (in quid, cui.) ich falle hinzu: (Imp.) es trägt sich zu. *hozzá-esem*: Imp. *történik*. připadám: Imp. přihází se.

*Concido, cĭdi. ich falle um, ich falle übern Haufen. *elesem*. padám.

*Dēcĭdo, cĭdi. ich falle herab. *lesem*. dolu padám.

*Excido, cĭdi. (re, e re.) ich entfalle, falle aus. *kiesem*. wypádám.

*Incido, cĭdi. (in quid.) ich falle ein, falle hinein. *belé-esem*. wpadám.

*Occido, cĭdi, cāsum. ich gehe unter, komme um. *elhanyatlok*, *elveszek*. zapadám, kapu.

*Occidens, entis. m. der Sonne Untergang, das Abendland. *Napnyugot*, *napnyugoti tartomány*. Západ slunce, západnj kragina.

*Occi-

'Occidentalis, e. Occiduus, a, um. was gegen Abend ist, oder liegt, westlich. napnyugoti, západnj.
'Occasus. m. 4. der Untergang. Napnyugot. Západ slunce.
*Occasio, ōnis. f. die Gelegenheit. Alkalmatosság. Přjležitost.
'Procido, cĭdi, āsum. (ad, in quid.) ich falle nieder, zu Füße. leesem. padám.
'Recido, ĭdi, āsum. 3. ich falle zurücke. hátra-esem, ismét belé esem. padám zase, naspět padám.
'Recidīuus, a, um. wieder herstellig, von neuem ersetzt. valamelly esetből kiverekedett. nawracugjcý se, powstáwagjcý.
'Succido, ĭdi, āsum. 3. ich falle nieder, sinke. lerobanok. klesnu.
CĀDŪCEUS. m. 2. et um. n. 2. das Friedenszeichen, der Heroldsstab. Békeség-szerző pálcza. Herálská palice.
Caduceator, ōris. m. der Friedensbote, der Herold. Békeség-szerző követ. Posel pokoge.
CĂDUS, m. 2. das Weingefäße von 30. Kannen. Kád, bordó, bormérő veder. Winný saudek 30. holbý.
CAECUS, a, um. blind, unverständig. vak. slepý.
Caecitas, ātis. f. die Blindheit, Unverständigkeit. vakság. Slepota.
Caeco, et Excaeco. 1. ich verblende, mache blind. megvakitom, vakkáteszem. slepjm.
Caecūtio, īui, ītum. ich blinze, sehe stumpf. vaklok, alig látok. sotwa widjm.
'Obcaeco. 1. ich verdunkle, decke zu. megbomályositom, megvakitom, béfedem. zaslepugi, zatemňugi.
CAEDO, cĕcīdi, caesum. 3. ich haue, schlage. vágom, ütöm. raubám, mrskám.
Caeduus, a, um. das man umhauet. vágható. co se může sekati.
Caesus, a, um, et pl. caesa. n. umgehauen. (pl.) das nicht wand- und nagelfeste ist. levágott, pl. házből kihordó szerszám. podťatý. pl. pohnutedlný statek.
Caesim. Adv. hiebweise. vágva, metszve. sečným spůsobem.
Caedes, is. f. et Homicidium. n. 2. der Todtschlag, die Mordthat. Öldöklés, gyilkosság. Wražda, mord.
*Homicida. m. 1. der Todtschläger. Gyilkos. Wražedlnjk, mordář.
*Parricida. m. 1. der Vatermörder. Atyjának gyilkosa. Otce swého mordář.
*Parricidium. n. 2. der Vatermord. Atyai gyilkosság. Mordářstwj otce.
'Accīdo, īdi, īsum. 3. ich verschneide, säge ein. elmetszem. podřezugi.
'Concido. 3. ich zerschneide, zerhaue. elmetélem. pořezugi.
*Circumcido. 3. ich beschneide, umschneide. környül metélem. obřezugi.
'Decido. 3. ich haue ab, schneide ab, entscheide. lemetszem. odřezugi.
'Decisio, ōnis. f. der Abschnitt, der Entscheid, der Vertrag. Eligazitás, megalkuvás. Dokonánj, sgednánj, vstanowenj.
*Excido. 3. ich haue aus, rotte aus. kivágom. wyrubugi, wyřezugi.
*Incido. (quid, in rem, re.) ich schneide hinein. megmetszem. zařezugi.

*Inci-

*Incisūra. f. 1. der Schnitt. *Metszés*. Rzezánj.

*Occido. ich bringe um, tödte. *megölöm*. zabigim.

*Occidio, et Occisio, ōnis. f. das Umbringen, der Todtschlag. *Megölés*. Zabitj.

*Praecido. ich schneide ab, haue ab, benehme. *elöl levágom*. odřezugi, rozřezugi.

*Recido. ich verschneide, schneide weg. *elmetszem*. odřezugi.

*Succido. ich haue ab, haue um. *elvágom*. odtjnám.

*Succīdia, æ. f. der Schinke, die Speckseite *Szelni való szalonna, óldal pecsenye*. Slanina, ssokdra.

CAEMENTUM. n. 2. der Bruchstein. *Faragatlan kő*. Kámen netesaný.

CAELEBS, ĭbis, o. ehelos, ledig, *nőtelen*. samotný, bez stawu manželsského.

Caelibatus. m. 4. der ledige Stand. *Nőtelenség*. Samotnost, Panictwj.

CAELO. 1. (quid, re. in re.) ich meißle, steche aus. *kifaragom, metszem*. dlabu, wyrýwám.

Caelum. n. 2. das Grabeisen, Stemmeisen. *Metszö vásárska*. Dláto, dlátce.

CAERĔMONIA. f. 1. der Gebrauch, die Ceremonien. *Szokás, czérémonia*. Obyčeg.

CAERŬLEUS, a, um, et Caerulus, a, um. blau, himmelblau, wasserblau. *kék, kékellő*. modrý.

CAESĂRIES. f. 5. das zierliche schöne Haar. *Üstök, nagy haj*. Kaderawé wlasy, kssice.

CAESIUS, a, um. blau, graulichtblau, himmelblau. *kék, ég színű*. belasý, modrý.

CAESTUS, us. m. et pl. der Fechtkolben, Fechterhandschuh. *Ónos badi bot, buzogány*. Furka, bicý palice.

CĂLĂMISTER, stri. m. et Calamistrum, i. n. das Brenneisen, Kräuseleisen. *Haj fodorító vas*. Gehla, kterau se kaderawé wlasy dělagj.

Calamistratus, a, um. gekräuselt. *fodorított*. kaderawý.

CĂLĂMĬTAS, ātis. f. die Noth, das Unglück, der Schaden. *Nyomorúság, kárvallás*. Nauze, sskoda, neřest.

Calamitosus, a, um. elend, unglückselig. *nyomorúságos*. bjdný.

CĂLĂMUS, m. 2. Schilfrohr, Korn- Waitzenhalm, die Schreibfeder. *Nád, síp, író penna*. Třtina, cýwka, pisařské péro.

Calamarius, a, um. zum Rohr oder Schreibfedern gehörig. *nádhoz, vagy pennához való*. k třtině, neb k peru přjslussagicý.

CĂLEO, ui, sine Sup. (re, a re, in re.) ich bin warm. *meleg vagyok*. gsem teplý.

Calor, ōris. m. 3. die Wärme, Hitze. *Melegség*. Teplo, horko.

Calidus, a, um, et *Adv*. e. warm. heiß. *meleg*. Adv. *melegen, heven*. teplý. Adv. teple horce

Calesco, et Incalesco, ui. 3. (re.) ich werde warm. *megmelegülök*. zahřjwám se.

*Recalesco, ui. 3. ich werde wieder warm. *ismét megmelegszem*. opět se zahřjwám.

*Calefacio, feci, factum. 3. (quid, re.) ich mache warm, wärme. *megmelegítem*. zahřjwám.

CĂLĬGA. f. 1. der Stiefel. *Harisnya*,

...gyu, nadrág. Wogacké boty, nohawice.

Caligatus, a, um. gestiefelt, Hosen anhabend. barisnyás, nadrágos. w ssorné neb w boty obuty.

CALIGO, inis. f. 3. die Finsterniß, Dunkelheit, Verwirrung. *Homály.* Mrákota.

Caliginosus, a, um. dunkel, finster. *homályos, setétes.* tmawý.

Caligo, are. (quid, ad quid, in quo.) ich bin finster. *homályoson látok.* nedobře widjm.

CALIX, icis. m. 3. der Kelch, Becher. *Pohár kébely.* Pohář, kalich, čjše.

CALLIS, is. m. der Gang, der Fußpfad, der Steig, die Landstraße. *Járás, jártt út, gyalog út.* Dřená cesta, chodnjk.

CALLUS, m. 2. et Callum. n. 2. die Schwiele, harte und hornichte Haut. *Bőr vastagúlása.* Zhrublá kůže od djla, mozol.

Callosus, a, um. von schwielen hart, dickhäutig. *feltörött, keményedett, vastag bőrű.* mozolowatý, ztwrdnutý.

Calleo. sine Supino. (quid,) ich bin gehärtet, versucht. *értem, feltörik a' tenyerem, megkeményedik a' bőröm.* powědom gsem, twrdnu.

*Obcalleo, et Occallesco, ui, ere. 3. (re.) verhärten, gewohnen. *megkeményedni, megszokni.* zatwrdnauti, přiwiknauti.

Callidus, a, um. Adv. e. listig, erfahren, wissend, verständig *ravasz, okos.* Adv. *ravaszúl.* chytrý, opatrný. Adv. chytře.

Calliditas, ātis. f. die Listigkeit, Klugheit. *Ravaszság.* Chytrost.

CALO, ōnis. m. der Soldatenjung, ein Sänftenträger. *Tábori szolga.* Wogenský sluha.

CALUMNIA. f. 1. die Verläumdung. *Reáfogás, rágalmazás.* Pomlauwánj, omlauwánj.

Calumnior. Dep. 1. ich verläumde, klage falsch an. *hamisan reáfogom, gyalázom.* pomlauwám, potwáram, hanjm.

Calumniator, ōris. m. der Ankläger, Verläumder. *Patvarkodó, gyalázó.* Potupnjk, pomlauwač.

CALVUS, a, um kahl, ohne Haar, kahlkopficht. *kopasz.* lysý. plessiwý.

Calva, æ. f. 1. Calvaria, æ. f. der Hirnschädel, die Hirnschale. *Fő kaponya.* Leb hlawy.

Calvitium, n. 2. Calvities. f. 5. die Glatze, ein kahler Kopf, die Platte. *Kopaszság.* Lysyna, plessina.

CALX, cis. m. et f. Calcaneus, et Calcaneum, i. die Ferse, das Ziel, Ende. *Sark.* Pata.

Calco. 1. ich trete. *tapodom.* sslapám.

Calcitro, et Recalcitro. 1. ich schlage hinten aus, widerstrebe. *rúgódozom, ellenkezem.* kopám, protiwjm se.

*Conculco. 1. (pedibus) ich zertrete. *eltapodom.* pošlačugi.

*Inculco. 1. (cui, quid.) ich trete ein, bläue ein, predige ein. *belé-tömöm, nyomódom, szorgalmatosan tanítom.* wtlačugi, wčjce opakugi.

*Proculco. 1. ich trete unter die Füsse, verachte. *eltapodom, letapodom.* pošlačugi.

CALCAR, āris. n. der Sporn. *Sarkantyú.* Ostroha.

CALCEUS, ei. m. et Calceamentum, i. n. 2. der Schuh, Zischmen. *Saru.* Střewice.

Calcea-

Calceatus, a, um. beschuhet, der Zischmen an hat. *saruba öltözött.* obutý w střewice.

*Discalceatus, a, um. barfuß, ohne Schuh. *mezitelen lábú.* bosý.

*Excalceare. 1. die Schuhe ausziehen. *saruját levonni.* wyzauti střewice.

CALX, cis. f. 3. der Kalk. *Mész.* Wápno.

Calcŭlus. m. 2. das Steinlein, der Rechenpfennig. *Kövecske, számvető pénz.* Kamenček, počitnj penjz.

Calculator, ōris. m. der Rechenmeister. *Számvető.* Počitnjk.

CĂMĒLUS. m. 2. das Camel. *Teve.* Welbľaud.

CĂMĔRA. f. 1. das Gewölb, die Kammer. *Bólt, kamara.* Sklep, komora.

*Concamerare. 1. wölben, zuwölben. *megbóltozni.* sklepiti.

CAMPĀNA. f. 1. die Glocke. *Harang.* Zwon.

CAMPUS, i. m. das Feld. *Mező.* Rowné pole.

Campester, tris, e. eben, im flachen Felde. *mezei.* polnj.

CĂNĀLIS, is. m. der Canal, die Rinne. *Tsatorna.* Žľab, žľeb.

CANCER, cri. m. der Krebs. *Rák.* Rak.

CANCELLI. Pl. n. 2. das Gitter *Rostély.* Mřjže, mřeže.

Cancello, are. ich vergittere. *rostélyozom, kitörlöm, által-verdesem.* zamřežugi, ſſkrankugi.

CANDEO, ui. sine Sup. ich bin weiß, glühe. *fejérlem, tüzes vagyok.* bělim se, ohniwý gsem.

Candor, ōris. m. der weisse Glanz, die Aufrichtigkeit. *Fejérség, jámborság.* Běloſt, upřjmnoſt.

Candidus, a, um. weiß, aufrichtig. *fejér, bű, igaz.* bjlý, upřjmný.

Candidatus. m. 2. der um ein Amt, oder Ehre sich bewirbt. *Ki valami tisztre elő áll.* Kdož o auřad, neb důstogenſtwj ſtogj.

Candēla. f. 1. das Licht, die Kerze, *Gyertya.* Swjce.

Candelabrum. n. 2. der Leuchter. *Gyertya tartó.* Swjcen.

*Accendo, di, sum. ich zünde an, treibe an. *felgyújtom, gerjesztem.* zapaľugi.

*Incendo. (quem, ad quid, re.) ich entzünde. *meggyújtom.* podpaľugi.

*Incendium. n. 2 die Feuersbrunst. *Gyúladás, égés.* Zapálenj, oheň.

*Incendiarius. m. 2. der Mordbrenner. *Gyújtogató, ház-égető,* Podpalač, který tagně a zľobywě podpaluge.

*Excandesco, ui. 3. (ira.) ich werde hitzig, zornig. *felgyúladok, megtüzesülök, igen megharagszom.* rozpalugi se, přjliš se hněwám.

CĂNIS, is. c. der Hund. *Kutya eb.* Pes, kotuha.

Canīnus, a, um. hündisch. *ebi, ebhez való.* psý.

Cătŭlus. m. 2. das junge Wild. *Kölyök.* Zwjřátko, ſſtěně.

Catellus. m. 2. das Hündchen. *Kutyátska, ebetske.* Psýk.

Canicŭla, f. 1. das Hündchen, die Hure, der Hundsstern. *Kutyátska kurva, eb-tsillagzat az égen.* Psýček, kurwa, hwězda na nebi.

CĂNISTRUM. n. 2. der Brodkorb. *Kenyér kosár.* Chlebowkoš, taniſtra.

Canna, f. 1. das Schilf, das Rohr. *Nád, síp.* Třtina.
Canneus, a, um. von schilf, von Rohr. *nádból való.* třtěný.
Cannētum, n. 2. das Rohrgebüsch. *Nádas hely.* Mjsto, na němž mnoho třtiny.
Căno, cecĭni, cantum, 3. Canto, et Cantito. ich singe. *éneklek.* spjwám.
Cantor, ōris, m. der Sänger. *Éneklő, kántor.* Spěwák.
Cantio, ōnis. f. 3. Cantus. m. 4. et Cantilēna. f. 1. das Lied, der Gesang. *Ének.* Pjseň.
Canōrus, a, um. hellklingend. *hangos szavú.* hlasný.
*Accentus, m. 4. der Ton, Accent. *Szónak megvonása, és annak jele.* Wznášenj hlasu, a k tomu slaužjcý čárky, mužycké čárky.
*Concino, ui, entum. ich singe zusammen, stimme überein. *együtt éneklek, megegyezek.* spolu spjwám, srownáwám se.
*Concentus. m. 4. der Gesang, die Uebereinstimmung. *Egyező éneklés. megegyezés.* Spěw, srownánj.
*Occinĕre. 3. entgegen singen. *ellene énekelni.* na proti spjwati.
*Præcinere. 3. vorsingen, weissagen. *elől-énekelni.* na před spjwati.
*Succinere. 3. mit drein singen, nachsingen. *valaki utánn valakivel énekelni.* spolu spjwati.
*Decantare. 1. oft singen, preisen. *gyakran énekelni, dicsérni.* často spjwati, welebiti.
*Incantare. 1. bezaubern. *megbűvölni, bájolni.* začarowati, čarowati.
*Recantare. 1. nachsingen, widerruffen. *viszsza-tagadni.* mjněnj změniti, odwolati.
*Fidĭcen, Lirĭcen, Tibĭcen, ĭnis. m. der Spielmann, Saitenspieler, Trompeter. *Hegedűs, sípos, trombitás.* Hudec, trubač.
Cānus, a, um. grau, weissgrau. *ősz.* šedivý.
Cani. Pl. m. 2. et Canities. f. 5. das graue Haar. *ősz bajak,* Šediwé wlasy, šediny.
Canesco, et Incanesco, ui. 3. ich werde grau. *megőszülök.* šediwěgi.
Căpēdo, et Intercapēdo, ĭnis. f. die Zeit, der Raum, so dazwischen ist. *Idő, közben-vetés.* Čas, mjsto mezy dwěma wěcmy.
Căper, pri. m. der geschnittene Bock. *Herélt kecske-bak.* Skopec.
Capra, et Capella. f. 1. die Ziege. *Kecske.* Koza.
Caprīnus, a, um. von ziegen. *kecskéhez való.* kozý.
Caprea. f. 1. die Gemse, ein Reh. *Vad kecske.* Diwá koza.
Capreolus. m. 2. der Rehbock, die Zwicklein an Reben, womit sie sich anhängen. *őz, vad kecskécske.* Srna, diwá kozyčka.
Căpio, cēpi, captum. 3. (res me, quid, re capi.) ich fasse, fahe, nehme ein. *megfogom, kapom.* béru, zawgjmám, lapám.
Capto. 1. ich fahe begierig. *kapdosom.* s chtiwostj lapám.
Captio, ōnis. f. der Betrug, der listige Fang. *Megcsalás, fogás.* Klam, lstiwé lapánj.
Captiōsus, a, um. betrüglich, hinterlistig. *csalárd, álnok.* ſklamáwagjcý, ſchytraký.
Captīuus, a, um. gefangen. Subst. der Gefangene. *megfogott.* Subst. *Rab.* chytený. Subst. Rab, wězeň.

Captiuitas, ātis. f. das Gefängniß, der Zustand des Gefangenen. *Fogság, rabság.* Rabstwj, wězenj.

Capax, ācis. o. fähig, fassend, begreifend, geraumig. *tágas, jó-elméjü.* prostranný, dobrého wtipu.

Capacitas, ātis. f. die Fähigkeit, der Raum. *Béférbeiőség.* Prostrannost.

Capesso, īui, ītum. 3. ich nehme an, ergreiffe. *elvészem.* přigjmám, béru.

*Accipio, cepi, ceptum. ich nehme an, erhalte, vernehme. *elvészem, béfogadom.* přigjmám.

*Acceptio, ōnis. f. die Annehmung. *Elvétel, béfogadás.* Brání, přigjmánj.

*Anticipo. 1. ich nehme voraus. *elöl-vészem, meg elözöm.* na před-béru.

*Concipio. (quid, quo, ex quo.) ich fasse ab, werde schwanger. *meg-fogom, méhemben fogadok.* w mysl béru, počjnám w žiwotě.

*Conceptio. f. 3. et Conceptus. m. 4. die Empfängniß, der Auffatz *Méhében való fogadás.* Početj.

*Décipio. 3. ich betrüge. *megcsalom.* Klamám, ssidjm.

*Discepto. 1. (quo, quid, de quo) ich zanke, untersuche. *vetekedem, pert eligazítok.* žehřem, rozsuzugi.

*Disceptatio, ōnis. f. der Streit, der Zank, die Untersuchung. *Vetekedés, perlés.* Swáda, žehránj.

*Excipio. 3. ich nehme aus, nehme auf. *kivészem, elfogom, béfogadom.* wybjrám, přigjmám.

*Exceptio, ōnis. f. die Ausnahme, die Bedingung, die Ausflucht. *Kivétel, kifogás.* Wýminka.

*Incipio. 3. ich fahe an. *elkezdem.* počjnám.

*Inceptum. n. 2. et Inceptio. f. 3. das Fürnehmen, der Anfang. *Ekezdés.* Předsewzetj, počátek.

*Intercipio. 3. ich fange auf, unterschlage, bemächtige mich. *béfogom, feltartóztatom, elfogom.* zavgimám, zabjgám.

*Occupo. 1. (quid, quem, quem in finem) ich nehme ein, komme zuvor, beschäftige. *elfoglalom.* zaujgjnám.

*Occupatio, ōnis. f. die Einnehmung, das Geschäfte. *Foglalatosság.* Práce, zaneprázdněnj.

*Percipio. 3. ich empfange, vernehme, begreiffe. *elfogom, eszemb[e] vészem.* přigjmám, pochopugi.

*Præcipio. 3. ich nehme vorher, ich gebiete, lehre. *paranssolok, valam[it] tanítok.* rozkazugi, včjm.

*Praeceptum. n. 2. das Geboth, der Befehl. *Paranssolat.* Přikázánj.

*Praeceptor. m. 3. der Lehrer. *Tanító.* Včitel.

*Præcipuus, a, um, et *Adu.* e. vornehmste, sonderlich. Adu. vornehmlich, bevoraus. *kiválképe[n] való.* Adu. *kiválképen.* zwlásstnj neypřednégssj. Adu. zwlásstně.

*Recipio. 3. (quid, se quo, liberos Recepto, are. ich nehme wieder an, begebe mich dahin: ich nehme auf, gelobe an, werde gut davor. *viszsza-vészem, oda mégyek béfogadom, felvállalom, igérem, keze[s] vagyok.* opět přigjmám, na spá[t]ek gdu, za časte přigjmánj na sebe béru, k sobě přigjmánj.

*Receptāculum, i. n. der Aufenthalt ein Ort, wo man sich in Sicherheit begeben kan. *Béfogadó hely* Mjsto přigjmánj.

*Recu-

*Recupero, et Recipero. 1. ich erlange wieder. *viſzſza-nyerem.* zaſe doſahugi.

Capsa. f. 1. Capſula. Dim. der Kaſten, das Futteral. *Szekrény.* Sſkryně.

Capsus, i. m. der Kaſten in der Kutſchen, darinn man ſitzet. *Hintó, vagy ſzekér eleje, hol a kotsis ül, binzó bakja, eb-tartó.* Truhlička na woze, na njž ſe ſedj.

Capulus, m. 2. das Heft, das Degengefäß: die Todtenbahr. *Markolatja valaminek: Szent Mihály lova.* Rukoẗ, poriſko, máry,

Capulāris, e. das an das Heft, oder ſarg reicht. *vén, kinek fél lába a' koporsóban.* ſtarý člowěk, kterýž nad hrobem ſtogj.

Caput, itis. n. 3. das Haupt, der Kopf, das Fürnehmſte. *Fö.* Hlawa.

Capitālis, e. des todes werth, peinlich. *föben járó dolog, halálos.* wěc ſmrti hodná.

*Sinciput. das vorder Theil des Haupts, der halbe Kopf. *Fönek elsö réſze.* Předni čáſtka hlawy, půl hlawy.

*Occiput. das Hintertheil am Haupt. *Fönek hátúlsó réſze.* Zadnj čáſtka hlawy.

Capillus, i. m. das Haar auf dem Haupt. *Haj.* Wlas.

Capillatus, a, um. harricht, voll Haare. *hajas.* wlaſatý.

Capillamentum. n. 2. die Peruque. *Vendég haj.* Parokně, cyzý wlaſy.

*Anceps, itis. o. 3. von beyden seiten, zweifelhaft. *kétélü, kétséges.* na obě ſtrany oſtry, negiſty.

*Biceps, et Triceps. zweyköpficht, dreyköpficht. *kétfejü, háromfejü.* o dwauch, neb třech hlawách.

*Præceps. über hals und kopf, geſchwind. *meredek, bebe-hurgya.* přenáhlý.

*Præcipito, āre. 1. ich ſtürtze herab, übereile mich. *nyakra' s' fóre vetem, ſietek.* dolu házým, náhljm ſe.

*Præcipitatio. ōnis. f. 3. et Præcipitantia. f. 1. die Stürzung, Uebereilung. *Nyakra' s' fóre vetés.* Zmetánj, přenáhlenj.

*Præcipitanter, Adu. ellends, unbedachtſam. *bebe hurgyán, gondolatlanúl.* náhle, nemaudře.

*Præcipitium. n. 2. der gefährliche ſtelle Ort. *Meredek hely.* Strmina, příkrina.

Capistrum. n. 2. der Zaum, die Halfter. *Fék, kantár.* Uzda, kantář.

Capiſtro. 1. ich zäume. *fékezem, zabolázom.* ſkrocugi, na uzdu pogjmám.

Carbasus, m. 2. et Carbaſum. n. 2. die klare Leinwand, Schiffſeegel. *Vékony váſzon, vitorla.* Tenké plátno, plachty na lodech.

Carbaſeus, et Carbasīnus, a, um. von dünner Leinwand. *vékony váſzonból való.* z tenkého plátna.

Carbo, ōnis. m. die gelöſchte Kohle. *Elaludt ſzén.* Uhel zhaſlý.

Carbonārius. m. 2. der Köhler, Kohlbrenner. *Szén-égetö.* Uhljř.

Carbunculus. m. 2. das Köhlchen, der Blutſchwär, Carfunkel. *Höltſzenetske, tüzes kelés.* Uhljček, karbunkl.

Carcer, ĕris. m. das Gefängniß. Pl. der Schranken. *Tömlöcz, Pl. Futó hely határa.* Temnice, žalář. Pl. Mezе w njž ſe běžeti má.

Cardo, inis. m. die Thürangel, die Hauptgegend. *Ajtó sark, valami fő hely.* Čep w dweřjch, zwláštnj místo.

Cardinālis, e. daran viel gelegen ist, das vornehmste, hauptsächlichste. *Fö valami rendben.* wěc neyzwláštněgšš.

Carduus. m. 2. die Distel. *Bogáts, vagy egyéb kóró.* Gakákoli zelina, bodlák.

Căreo, ui, ēre. (re, et rei. Ter.) ich habe nicht, habe mangel. *szűkölködöm.* nemám, mám nedostatek.

Cārex, icis. f. das Riedgras. *Sás.* Ssassina, syk, rakyta.

Carectum. n. 2. der Ort voll Riedgras. *Sásas hely.* Místo, na némž mnoho ssassiny.

Cărīca, æ. f. die trockene Feige. *Aszszú fige.* Sussené Fíky.

Căries. f. 5. der Wurmstich im Holz, die Fäule. *Szú étel.* Čzrwotoč, zpráchniwělost.

Cariōsus, a, um. wurmstichig. *szú ette.* od črwotoči zwrtaný.

Cărīna. f. 1. der Boden im Schiff. *Hajó fenék.* Dno lodi.

Carmen, inis. n. das Gedicht, das Lied, die Verse. *Ének, vers.* Pjseň, werššowé.

Carmen. n. 3. die Hechel. *Gereben, hébel.* Hřeben, ššteł, krample.

Carmināre. 1. hecheln, grempeln. *gerebélni.* kramplowati.

Căro, carnis. f. das Fleisch. *Hús.* Masso.

Caruncula. f. 1. Dim. ein wenig Fleisch. *Húsotska.* Massko.

Carneus, a, um. Prudent. fleischern. *húsi, testi.* z massa.

Carnosus, et Carnūlentus, a, um. fleischicht. *húsos.* massnatý.

*Carnifex, ficis. m. der Scharfrichter. *Hóhér.* Kat.

*Carnificīna. f. 1. der Marterort die Peinigung. *Kénzó-bely, kínzás.* Mučjrné, muky.

*Excarnificare. 1. martern, peinigen. *kénzani, gyötreni.* mučiti trápiti.

Carpentum. n. 2. die Kutsche der bedeckte Wagen. *Kotsi, bin[illegible]* Přikrytý wůz, kolimaha.

Carpo, psi, ptum. 3. ich breche ab, tadele, schneide vor, zwacke *szedem, megfeddem, leszaggatom.* objrám, odłamugi, trhám.

Carptim. Adu. kürzlich, stückweise das beste heraus. *szaggatva, különkülön.* krátce, rozdjlně.

Concerpo. ich zerreisse. *elszaggatom.* roztrhugi.

*Decerpo. ich breche ab. *leszakasztom.* dołu zbjrám.

*Discerpo. ich zerreisse in stücken. *elszaggatom darabokra.* na kusy roztrhugi.

*Excerpo. ich klaube aus. *kiválogatom.* wybjrám.

*Præcerpo. ich reisse zuvor ab, vor dem maule weg. *elöl szedem, az orra elöl elszedem.* na před objrám, z vst wydjrám.

Carrus. m. et Carrum. n. 2. der Rüstwagen, der Karren. *Derekszekér.* Wozýk.

Carrūca. f. 1. die Kutsche, Sänfte *Két kerekü talyiga, lektika.* Ob[illegible] dwauch kolesech wozýk.

Cartilāgo, inis. f. der Knorpel. *Portzogó.* Chrustawec, chrustadlo.

Car-

Cartilagineus, et Cartilaginosus, a, um. knorpellicht. portzogós. chrustawý.
Cārus, a, um, et *Adv.* e. theuer. lieb. *drága*, *szük*, *kedves*. Adv. *drágán*, *kedvesen*. drahý, lmilý. Adv. draze, mile.
Caritas, ātis. f. die Theurung, die Liebe. *Drágaság*, *szükség*, *szeretet*. Drahota, láska.
Căsa. f. 1. die Baurenhütte, das Hirtenhaus. *Kunnyó*, *kalyiba*. Koliba, chalupa.
Cāseus. m. 2. der Käse. *Sajt*. Sýr.
Cassis, idis. f. der Helm, die Sturmhaube. *Sisak*. Lebka. ssissak.
Cassis, is. m. das Netz, das Jägergarn. *Vadász-háló*. Sýt ku polowánj.
Cassus, a, um. leer, ledig, vergeblich. *üres*, *bejában-való*. prázdný, daremný.
*Incassum. Adv. vergeblich. *béjában*. na darmo, daremné.
Castănea. f. 1. die Castanie, die Kesten. *Gesztenye-fa*, *gesztenye*. Kasstan, Kasstany.
Castīgo, are. 1. ich züchtige. *megfeddem*, *fenyitem*. kárám, trescy.
Castigatio, ōnis. f. die Züchtigung, Bestrafung. *Feddés*, *fenyités*. Káránj.
Castigator, ōris. m. der Zuchtmeister, Bestrafer. *Megfeddö*, *fenyitö*. Kazář, který tresce.
Castro. 1. ich verschneide, wallache. *berélem*, *meg berelém*. ssřkopim, walassjm.
Castrum. n. 2. et Plur. Castra. die Festung, das Kriegslager. *Vár tábor-bely*. Hrad, leženj.
Castellum. n. 2. das Schloß die Festung. *Vár*, *kastély*. Pewnost, kasstel.
Castrensis, e. zum lager gehörig. *tábori*, *táborboz-való*. táborský, k leženj přináležegicý.
Castus, a, um, et Adv. e. keusch, züchtig. *szüz*, *tiszta*. Adv. *szüzen*. *tisztán*. čistotný, Adv. čistotně.
Castitas, ātis. f. et Castimōnia. f. 1. die Keuschheit. *Szüzesség*, *tiszta élet*. Čistota.
*Incestus, a, um, et Adv. e. blutschänderisch, unkeusch, unzüchtig. *attyafiával való parázna*, *fertelmes*, *búja*. Adv. *attyafiával való paráznáúl*, *fertelmesül*. chlipný, nečistý, s přjbuznými smilnjcý, Adv. chlipně, nečistě.
*Incestus. m. 4. et Incestum. n. 2. die Blutschande. *Rokonsággal való paráznaság*. Smilněnj s přjbuznými.
*Incestāre. 1. blutschand begehen, verunreinigen. *rokonsággal paráználkodni*. smilniti s přjbuznými.
Cătēna, f. 1. die Kette. *Lántz*. Řjetěz.
Catella. Dim. f. 1. das Kettchen, die Halskette. *Lántzotska*. Řjetjzek, řetězek.
Catenātus, et Catenarius, a, um. gebunden, an ketten liegend. *öszve lántzoltatott*. řetězmi zwázaný.
Căterva, f. 1. der Trupp, der Hausen Volk. *Sereg*. Zástup, hauf.
Catervatim. Adv. truppenweise, haufenweise. *seregenként*. haufně po haufjch.
Cătīnus. m. et Catinum. n. 2. die Schüssel, der Tiegel. *Tál*. Misa.

Catillus Dim. 2. das Schüsselein. *Tálatska.* Misečka.

Cătus, a, um, et Adu. e. klug, vorsichtig. *okos, ravasz.* Adu. *okosan, ravaszúl.* opatrný. Adu. opatrně.

Ca us. m. 2. die Katze. *Matska.* Kocaur.

Cauda, f. 1. der Schwanz. *Fark.* Ocas, chůst, chwost.

Caudex, ĭcis. m. der Stamm am Baum, das Kloß. *Nyers fa dereka, tsutak.* Peň, kmen.

Cōdex, ĭcis. m. das Buch. *Könyv.* Kniha.

Codicil.i. m. pl. 2. das Schreiben, der Zettel. *Irás, könyvetske, laistrom.* Tabulky, pjsmo, registr.

Căveo, āui, autum. 2. (quid, sibi, de quo.) ich hüte mich, verhüte. *elkerülöm, magam-óvom, távozatom.* warugi se, wystřjhám se.

Cautio, ōnis. f. die Verhütung, die Versicherung. *Óvás, örizkedés, okosság.* Wýstraha, vgisstěnj, rozssaffnost.

Cautus, a, um. *Adu* e vorsichtig, klug. *okos, eszes.* Adu. *okosan, eszesen.* rozssafný, prozřetedlný. Adu opatrně.

*Incautus, a, um. unvorsichtig. *esztelen, örizet nélkül való.* Adu. *nem okosan, esztelenül.* neopatrný. Adu. neopatrně.

*Præcauere. 2. verhüten, sich vorsehen, vorbauen. *elöl-eltávoztatom.* wystřjhám, za wčasu se opatrugi

Căvillor. Dep. 1. (quem, quid, in, cum quo.) ich spotte. *játszodtatom, guggolom.* posmjwám se, vtrhám.

Cauillator, ōris. m. der Spottvogel, Spötter. *Tsúfoló, tsalfa guggoló.* Posměwač, vtrhač.

Cauillatio, ōnis. f. 3. et Cauillum n. 2. die Spottrede. *Tsúfolás, guggolás.* Vsstipečná řeč, nešlechetný žert.

Caula, f. 1. der Stall, der Schafstall. *Istálló, akol.* Chlév, owčjnec.

Caulis, is. m. der Stengel, Kiel. *Fünek szára, torsája.* Stonek byliny.

Caupo, ōnis, m. der Wirth, die Schenke. *Kortsomáros, vendég-fogadó.* Krčmář, ssenkýř wjna.

Caupona. f. 1. die Schenke, das Wirthshaus. *Kortsoma, vendég-fogadó-ház.* Krčma, hostjnec.

Cauponari. Dep. 1. (quid.) wirthschaft treiben, gewerbe machen. *kortsomárlani, kereskedni.* krčmářiti, kramářiti.

Caussa. f. 1. die Ursach, Rechtssache. *Ok, oka valaminek.* Přjčina, pře.

Caussor. Dep. 1. ich wende vor, suche Ausrede. *okát adom, okozom.* wymlauwám se, přjčinu dáwám.

*Caussĭdĭcus. m. 2. der Fürsprecher, Advocat. *Prókátor.* Řečnjk, přjmluwce

*Accūso. 1. ich klage an, beschuldige. *vádolom, reá-panaszlok.* žalugi, obwiňugi.

*Accusatio, ōnis. f. die Klage. *Vádolás.* Žaloba, obwiněnj.

*Accusator, ōris. m. der Ankläger. *Vádoló.* Žalobnjk.

*Excuso. 1. (cui, se, rem.) ich entschuldige. *mentem, megmentem,* wymlauwám.

*Excusa-

*Excusatio, onis. f. die Entschuldigung. *Mentség.* Wýmluwa.
*Excusabilis, e. das zu entschuldigen ist. *mentbető, mentségre való.* wymluwitedlný, co se wymluwiti může.
*Inexcusabilis, e. unentschuldiglich. *mentheteilen.* newymluwitedlný.
*Incuso. 1. (quem rei.) ich beschuldige, klage an. *panaszolkodva vádolom.* na někoho žalugi, obwinugi.
*Recuso. 1. ich weigere, will nicht, schlage ab. *nem akarom, hátra-vetem.* odpjrám, nechcy, odporugi.
*Recusatio, ōnis. f. die Weigerung. *Nem akarás, ellenzés.* Odporowánj.
Cautes, is. f. der Fels, harter Fels. *Kőszikla.* Wysoká skála.
Cavus, a, um. hohl. *vájott, üres, bézag.* wnitř prázdný, wydlabaný.
Cavus, et Cavum. Subst. n. 2. das Loch, die Höhle. *Udú, üresség, üreg.* Djra, Geskyně.
Cavo. 1 ich mache hohl. *vájom, ásom.* wydlabugi.
Cavea. f. 1. die Kobe, der Vogelbauer. *Verem, barlang, kalitka.* Gáma, geskyně, Klécka.
Caverna. f. 1. die Höhle. *üreg, barlang, bézag bely.* Geskyně.
*Concavus, a, um. hohl, ausgehölet. *bézag, üreg, vájott.* wnitř prázdný, wydlabaný.
*Concavare, Excavare. 1. hohl machen, aushöhlen. *megvájni, kivájni.* wydlabati.
Cedo, cessi, cessum. 3. (cui, re, de re.) ich weiche, gebe nach. *engedek, belyt adok.* ostupugi, popausstjm.
Cesso, 1. ich höre auf, unterlasse. *megszűnöm, bivalkodom.* přestáwám, zanedbáwám.
Cessatio, ōnis. f das Aufhören. *Megszűnés, veszteglés.* Messkánj, zanedbánj, zahálenj.
Cessator, ōris. m. der Zauderer, Faule. *Túnya, rest.* Nedbalec, zahálec.
*Abscedo. 3. ich trette ab, gehe weg. *elmégyek, távozom.* odstupugi, odcházým.
*Abscessus. m. 4. der Abschied, das Geschwür. *Elmenés, eltávozás.* Odstaupenj, odgitj.
*Accedo. 3. ich gehe hinzu. *hozzájárulok.* přistupugi.
*Accessus. m. 4. et Accessio, ōnis. f. 3. der Zutritt, der Zugang, Zunehmung. *Hozzá menetel, öregbülés.* Přjstup, přibýwánj.
*Antecedere. 3. vorhergehen, übertreffen. *előlmenni, fellyűl halladni.* předgjti, přewjssiti.
*Concedere. 3. (cui re, de re, quem cui.) nachgeben, weichen, sich begeben. *engedni, menni.* powoliti, odstaupiti.
*Concessus. m. 4. et Concessio, ōnis. f. 3. die Zulassung. *Engedés, engedelem.* Dopusstěnj.
*Decedere. 3. (re, de re, ex re.) abziehen, sterben. *elmenni, meghalni.* odgjti, odstaupiti, vmřjti.
*Discedere. 3. (quid, a, ex quo, in quid.) hinweg ziehen. *elmenni.* přeč odgjti.
*Discessus. m. 4. et Discessio, ōnis. f. 3. der Abzug. *Elmenés, eltávozás.* Odchod, odgitj.
*Excedere. 3. (quo, ex quo.) entweichen, überschreiten. *kimenni, fellyűl halladni.* wygiti, odstaupiti,

*Excessus. m 4. die Ausschweifung: der Tod, der Hintritt. *Kimenés: Megbalás, elmenés.* Wýstupek, Smrt, wygjtj.

*Incedere. 3. einhergehen. *járni.* kráčeti, choditi.

*Incessus. m 4. der Gang. *Járás, menés.* Chodénj, krok.

*Incessere. 3. anfallen. *ingerleni, reá-menni.* popuzugi, napadám.

*Intercedere. 3. darzwischen treten, kommen, darwider protestiren. *közben-járni, ellent-tartani.* prostředníkem býti, proti něčemu býti.

*Intercessio, ōnis. f. der Widerstand, Vermittelung, Protestirung. *Ellent tartás, közben-járás.* Protiwenj, překážka, přimluwánj, Prostřednictwj.

*Præcedere. 3. vorgehen. *elől-menni.* předcházeti.

*Procedere. 3. fortgehen, gehen, von statten gehen. *elmenni, jöni, származni*, před se gjti, wen wygjti, dále postaupiti.

*Recedere. 3. zurück gehen. *hátra-térni.* spátkem gjti.

*Secedere 3. entweichen, beyseits gehen. *félfelé menni.* odstaupiti, na stranu odgjti.

*Secessus. m. 4. der Abzug, der Abtritts-ort, das Lusthaus. *Félfelé-váló hely, félfelé-való térés.* Záchod, samotné mjsto, dům kratochwjlný.

*Succedere 3. hineingehen, an eines statt kommen, wohl gerathen. *bémenni, valakinek helyébe állitatni, jól szerencsésen esni dolognak.* podgjti na mjsto gjného, šťastně se wésti.

*Successus. m. 4. glücklicher Ausgang oder Ausschlag. *Valamine jó vége.* Zdarylost, dobrý pro spěch.

*Successor, ōris. m. Der auf einen folget, Nachfolger, ein Erbe. *Utánna-következő.* Náměstnjk.

*Successio, ōnis. f. die Folgung auf andere. *Valami utánn következés.* Náměstenstwj.

Cedo. Verb. Defect. Imperat. sag her, gieb her. *mondd-meg, add elő, hozsza, adsza.* deg, podeg.

Cedrus. f. 2. der Cederbaum. *Izédrus-fa.* Cedrowý strom.

*Cedrinus, a, um. von Cedern. *izédrus-fából való.* cedrowý.

Cĕlĕber, bris, bre, et Celebris e. berühmt. *ditséretes, híres, nevezetes, néppel bővölködő.* slawný, mnohého lidu, wznessený, welikého stawu.

Celebritas, ātis. f. der Ruhm, die Versammlung. *Hír név, öszvegyülés.* Sláwa, wzněssenost, zbjrka, shromážděnj.

Celebro. 1. ich bin oft da, gebe im schwange, rühme, preise, feyre. *gyakorlom, hirdetem, ditsérem, inneplem.* často chodjm, držjm, sláwjm, chwáljm.

*Concelebro. ich rühme mit, begehe mit. *tisztelem, gyakorlom.* spolu sláwjm, swětjm.

*Incelebris, e. unberühmt, einsam. *nem híres, nem nevezetes, magános.* neslawný, samotný.

Cĕler, ĕris, re, et Celeriter. geschwind, eilends, behend. *gyors, serény.* Adu. *gyorsan, hamar, sietve.* rychlý, spěssný, brzký. Adu. rychle, spěssně, brzo.

Cele-

Celeritas, atis. f. die Geschwindigkeit, Hurtigkeit. *Gyorsaság*, Rychlost, spěšnost.

Celero. 1. ich eile, beschleunige. *sietek.* pospjchám.

*Accelero. ich eile herzu, beschleunige, befördere. *hozzá-sietek.* přispjwám, ponáhljm se.

Cella. f. 1. der Keller, die Speiskammer. *Pinze, terbes ház, tárház.* Piwnice, sklep, spjžjrné.

Cellarius. m. 2. der Kellner, der Hausvogt. *Sáfár, kulcsár.* Klječnik, klučař.

Cello, obsolet. vnde Antecello, Excello, et Præcello 3. ich übertreffe. *fellyül-múlom, halladom.* přewyšugi.

*Percello, cŭli, culsum, et Procello, 3. ich schlage, werfe übern Haufen. *elhatom, leveterem, fordítom.* pronikám, přewrácým.

*Procella. f. 1. der Sturmwind. *Szélvész, háború, fergeteg.* Zbauřenj wětrůw, wlnobitj, wychryce.

*Procellosus, a, um. *Adu.* e. ungestüm, stürmisch. *szélvészszel rakva, fergeteges.* Adu. *fergetegesen.* zbauřený, nepokogny. Adu. nepokogně, bauřliwě.

Celo. 1. ich verhele, verstecke. *elrejtem, eldugom.* tagjm, skrýwám.

Celsus, a, um. *Adu.* e. hoch, erhaben. *magas, fenn-való.* Adu. *magasan.* wysoký, wywýšený. Adu. wysoce.

Celsitūdo inis. f. die Höhe, die Hoheit. *Felség, magasság.* Wysokost, wywýšenost.

*Excelsus, a, um, et *Adu.* e. hoch, erhaben. *magas, felséges.* Adu. *magasan, méltóságosan.* welice wywýšený. Adu. welice wywýšené.

*Excelsitas, ātis. f. die Höhe, die Hoheit. *Méltóság, felség.* Wysokost, wywýšenost.

*Præcelsus, a, um. sehr hoch. *igen magas.* welmi wysoký.

Cĕlox, ŏcis. f. das Jagtschiff, Rennschiff. *Könnyű sebes hajó.* Rychlá lodˇ, člun.

Censeo, ui, censum. et censitum. 2. ich meyne, schätze, beurtheile. *vélem, itélem, visgálom.* downjwám se, vznáwám, saudjm.

Census. m. 4. die Schätzung, das Vermögen. *Számba vétele, árra valaminek.* Ssacunek, cena.

Censor, ōris. m. der Schätzer, der meistert, strafet. *Birságló, büntető, visgáló.* Ssacownjk, který kárá a tresce.

Censura. f. 1. die Meisterung, Musterung. *Visgálás büntető tisztség.* Mistrowánj, musstra.

*Percenseo. 3. ich durchsehe, zehle, *el-által-nézem, számlálom.* přehljdám, wyčitugi.

*Recenseo. ich zehle her. *megszámlálom.* wyčitugi.

*Succenseo. (id cui.) ich bin zornig. *haragszom-réa.* hněwám se na někoho.

Centrum. n. 2. der Mittelpunkt. *Közép pont.* Punkt v prostřed kola, prostředek.

Centum. Indecl. hundert. *száz.* sto.

Centēni, æ, a. pl. hundert je hundert. *száz száz.* sto a sto.

Centesĭmus, a, um. der hunderste. *századik.* stý.

Centēnārius, a, um. das von hundert ist. *százból álló.* sto w sobě obsahugjcý.

Centūria, f. 1. die Compagnie von hun-

hundert Mann. *Száz allya*, *száz számú sereg*. Kompania, hauf ze sto wogáků.

Centurio, ōnis. m. der Hauptmann, der Capitain. *Százados*, *hadnagy*, *kapitány*. Setnjk, heytman.

*Ducenti, æ, a. zweyhundert. *két száz*. dwě sto.

Sic Trecenti, Quadringenti, Quingenti, Sexcenti, Septingenti, Nongenti. &c.

Cento, ōnis. m. das Flickwerk, zusammen geflicktes, Lumpen. *Töldozott földozott lasnak, pokrótz*. Splácanina, záplata.

Cēpa. f. 1. et Cepe. n. Indecl. der Zwiebel. *Veres bagyma*. Cybule.

Cepīna. f. 1. der Zwiebelgarten. *Veres bagymás kert*. Cybulnj zahrada.

Cēra. f. 1. das Wachs. *Viasz*. Wosk.

Cereus. a, um. wächsern, von Wachs. *viaszból tsinált*. woskowý, wosktěnný.

Cereus. m. 2. der Wachsstock, die Wachsfackel. *Viasz gyertya*, *fáklya*. Woskowá swjce, fakla.

Cero, et Incero. 1. ich wichse, überziehe mit wachs. *megviaszazom*, *viaszszal beöntöm*. owoskugi, woskem obtahugi.

Cĕrăsus. f. 2. der Kirschbaum. *Tseresnyefa*. Třešňowý, čerešňowý strom,

Cerasum. n. 2. die Kirsche. *Tseresnye*. Třešně, čerešně.

Cerbĕrus. i. m. der Höllenhund. *Pokol kapuján álló három fejü eb*. Pekelný Pes.

Cerdo, ōnis. m. der Gerber. *Timár*. Koželuh.

Cĕrĕbrum, Cerebellum. n. 2. das Gehirn. *Agyveló*. Mozk w hlawě.

Cerebrosus, a, um. der im hirn nicht wohl verwahret ist, eigensinnig. *agyas*, *maga tanátsán járó*. swewolný, newstupný, twrdošigný.

Cerno, crēui, crētum. 3. ich sichtige, sehe, beschlisse. *rostálok*, *választok*, *nézek*. osýwam, widjm, patřjm.

Cernuus, a, um. niedergebückt. *földre leborgadtt*. shrbený, k zemi zehnutý.

*Decerno. ich beschlisse, mache einen Schluß. *végezek*, *rendelek*. ustanowugi, zawjrám w sebe.

*Decretum. n. 2. der Schluß. *Végezés*, *parantsolat-adás*. Nařjzenj, dekrét, rozsudek.

*Discerno. ich unterscheide. *elválasztom*. rozeznáwám, rozdělugi.

*Discretus, a, um. von einander gesondert. *elválasztott*. oddělený, osobytný.

*Discrīmen, īnis. n. der Unterscheid, die Gefahr. *Külömbség*, *veszedelem*. Rozdjl, nebezpečenstwj.

*Discrimino. 1. ich unterscheide. *megválasztom*. dělјm, rozeznáwám.

*Excerno. 3. ich sondere, werfe aus. *kitisztítom*, *kiválasztom*. wylučugi, wyčistugi, wymrhugi.

*Excrementum, n. 2. der Unflat, der Auswurf des Leibes. *Szar*, *ganéj*. Legno, nečistota.

*Secerno. ich sondere ab. *elválasztom*. oddělugi.

*Secretus, a, um. et *Adv.* o. geheim, abgesondert. *titkos*, *elválasztatott*. Adu. *titkon*, *alattomban*. tagný, oddělený. Adu. tagně, osobytně.

*Secre-

*Secretum. n. 2. das Geheimniß. *Titok.* Tagemstwj.
*Secretio, ōnis. f. die Absonderung. *Elválasztás.* Oddělenj.
Certo, āui, ātum. 1. ich streite, kämpfe, wette. *viaskodom, vívok, tusakodom.* potýkám, wadjm se, zakladám se.
Certamen, ĭnis. n. et Certatio, ōnis. f. der Streit, Kampf. *Viadal, harcz.* Potýkánj, swáda.
Certatim. Adu. eiferfleißig, um die wette. *tusakodva, egymásra való képest.* pilně, geden nad druhého.
*Concerto et Decerto. 1. ich streite, rechte. *megvívok, viaskodom.* spolu se potýkám, wadjm se.
*Concertatio et Decertatio, ōnis. f. der Streit. *Megvívás.* Potýkánj, swáda.
Certus, a, um. et *Adu.* e. *et* o. gewiß, fürwahr. *bizonyos, nyilván való.* Adu. *bizonyosan, bizonyára.* gistý. Adu. gistě, w prawdě.
*Incertus, a, um. ungewiß. *bizonytalan.* negistý.
Ceruix, īcis. f. 3. et Ceruicula. f. 1. das Genück, der Nacke. *Nyak.* Ssige, hrdlo.
Ceruical, ālis. n. das Hauptküssen. *Vánkos, fő-ally.* Podusska, hlawnice, wankus.
Cerussa. f. 1. das Bleyweiß, die Schminke. *Görög fejér, plaivaisz, kendőző.* Bleyways, ljčydlo.
Cerussatus, a, um. geschminket. *görög fejérrel kenettetett, festett.* bleywaysem ljčený, sſperkowaný.
Ceruus. m. 2. der Hirsch. *Szarvas.* Gelen.

Cerua. f. 1. die Hirschkuh. *Nőstény szarvas.* Láně.
Ceruinus, a, um. von Hirschen. *szarvasi.* gelenj.
Cespes, ĭtis. m. der Rasen. *Pázsit-hant.* Hať z pažiti.
Cespiticius, a, um. von rasen gemacht. *hantból való.* z pažitowé háti.
Cestus. m. 2. der Jungfrau-Gürtel. *Menyaszszonynak ajándékoztatott tzifrás öv.* Pannenský milosti pás.
Cēteri, (Cæteri) æ, a, Singul. rariss. die andern. *a' többi.* ginj.
Ceterum. Adu. aber, im übrigen. *továbbá.* ale, pak.
Cetra. f. 1. der kleine Schild. *Spányol kis pais.* Sspanielská malá pawéza.
Cetratus, a, um. mit schild versehen. *kis paisos.* pawezau opatřený.
Cētus. m. 2. Pl. Cete. n. der Wallfisch. *Nagy tengeri tzethal.* Welryb.
Cetārius. m. 2. der Fischhändler. *Tzethal árúló, hal-árros.* Který welryby, a giné ryby prodáwá.
Ceu. Adu. gleich, als. *úgymint.* rowně gako.
Chălybs, ўbis. m. der Staal. *Atzél.* Ocel.
Charta. f. 1. das Papier. *Papiros* Papjr.
Chartāceus, a, um. vom Papier. *papirosból való.* papjrowý.
Chorda. f. 1. die Saite. *Sinór, hegedű, vagy lant húr.* Struna.
Chordus, a, um. spät, langsam. *idő utánn születetett, későn-való.* zpozdilý, messkawý.

Chŏ-

Chŏrvs, m. 2. der Haufen singender, tanzender, ein Chor. *Kar, tántzoló sereg.* Hauf spěwáků, tanečnjků.

Chŏrēa, f. 1. der Tanz. *Tánz.* Tanec.

Cibvs. m. 2. die Speise, das Essen, Futter. *Étek, eledel.* Pokrm, gjdlo, potrawa.

Cibo. 1. ich speise, ernähre. *enni-adok, táplálom.* krmjm, chowám.

Cibarius, a, um. zur speise gehörig. *eledeli.* k pokrmu, k gjdlu přináležegjcý.

Cĭcāda. f. 1. die Heuschrecke. *Sáska.* Kobilka.

Cĭcātrix, icis. f. die Narbe, die Schramme. *Seb hely, vak seb.* Pruha, ssrám.

Cicatricōsus, a, um. voller narben. *seb helyes.* ssrámowatý.

Cicer, ĕris. n. die Kichern, die Erbse. *Tsitser borsó, bagoly borsó.* Cyzrna.

Cĭcōnia. f. 1. der Storch. *Eszte-rag, gólya.* Čzap.

Cicvr, ŭris. o. zahm, bändig. *sze-lid, szeligy.* krotký.

Cicuro. 1. ich mache zahm. *szelidi-tem.* okrocugi.

Cicūta. f. 1. der Schierling, der Gifttrank. *Bürök, síp.* Bolehlaw, gedowatý nápog.

Cieo, iui, ĭtum. 2. et Cio, cīui, cĭtum. 4. ich errege, ruffe. *mozditom, in-ditom.* pohjzým, ponaukám.

Citus, a, um. behend. *sebes.* chytrý, náhlý.

Cito. Adu. bald, behend. *gyorsan, hamar.* rychle, spěssně.

Cito, āui, ātum. 1. ich ruffe herbey, fordere. *izgatom, siettetem, hívom.* cdhýlám, přiwolávám, cytugi.

*Accieo. 2. et Accio. 4. ich ruffe herbey, lasse holen. *hozzám hívom.* přiwolávám, powolávám.

*Concieo. 2. et Concio. 4. ich errege, fordere zusammen. *Felindí-tom, öszve-hívom.* swolávám, powolávám.

*Concio, ōnis. f. das versammlete Volk, die Predigt. *öszve-hívás, gyülekezet, prédikátzio.* Swolání, shromáždění, kázeň.

*Concionor. 1. ich predige. *prédi-kállok.* kážj.

*Concionator, ōris. m. der Prediger. *Prédikátor.* Kazatel.

*Concĭto. 1. ich errege, bewege. *in-dítom, felháborítom.* wzbuzugi, pohybugi.

*Concitatio, ōnis. f. die Erregung. *Megindúlás, háborodás.* Powzbuzenj.

*Concitator, oris. m. der Aufwiegler, Anstifter. *Felháborító.* Powzbuditel, bauřitel.

*Excieo. 2. et Excio. 4. ich ruffe heraus, errege, erwecke. *felindítom, kihívom.* wywolávám, wywabugi.

*Excĭto. 1. ich ermuntere, erwecke. *felserkentem, felindítom.* zbuzugi, ponaukám, křjsým.

*Incito. 1. ich reize an. *ingerlem.* ponaukám, dráždjm.

*Incita, æ. Pl. Inciti. m. et Incita. n. das Aeusserste. *Utólsó szükség.* Neywětssj potřeba.

*Incitatio, ōnis. f. die Anreizung. *Ingerlés.* Ponaukánj.

*Percĭtus, a, um. sehr erregt. *igen meg-indúlt, rázott.* welmi pohn·tý.

*Recito. 1. ich sage her, lese ab. *elmondom, elolvasom.* rozprávám, na hlas čjtám.

*Susci-

Suscito, et Exsuscito, Resuscito. 1. ich erwecke wieder. *felkölttem*, *serkentem*, *feltámasztom*. zbuzugi, křjsým.

Cilium. n. 2. die Augenwimper. *Szem-béjja*. Brwě, neb chlupy na wjčku oka.

Supercilium, n. 2. die Augenbraun, die Ernsthaftigkeit. *Szemöldök*, *kevélység*. Obočj, wysokomyslnost.

Concilium. n. 2. et Conciliabulum. die Versammlung. *Gyülés*, *tanáts*. Shromážděnj, sněm, swoláni.

Concilio. 1. (inter se, quem cui, et ad quem, quid.) ich vereinige, bringe zuwege, versöhne. *megengesztelem*, *öszve-békéltetem*. srownáwám, smčkugi,

Conciliator, ōris. m. der Stifter. *Megbékéltető*, *engesztelő*. Smjrce, srownawatel.

Conciliatio, ōnis. f. die Vereinigung. *Megbékéllés*. Smjřenj, srownánj.

Reconcilio. 1. ich vertrage, versöhne. *megengesztelem*. zase w mjr, w swornost vwodjm.

Reconciliatio, ōnis. f. die Versöhnung. *Megengesztelés*. Smjřenj.

Cimex, ĭcis. m. die Wanze, die Wandlaus. *Palatzka*, *büdös féreg*. Płosstice.

Cincinnus. i. m. die gekräuselte Haarlocke. *Béfonu*, *fodoríton haj*, *hajfürt*. Kadeřawé wlasý.

Cingo, cinxi, cinctum. 3. ich gürte, umgebe. *körnnyül-övedzem*. opasugi, obklićugi.

Cingulum. n. et Cingulus. m. 2. der Gürtel. *öv*, *ó*. Pás.

Accingo. 3. (se rei, ad rem.) ich schürze, gürte, bereite mich. *felövedzem*, *elkészítem magamat valamibez*, *bozzá-készülök*. připasugi se, připrawám, strogjm.

*Discingo. ich gürte auf, gürte ab. *övét eloldom*. odpasugi.

*Præcingo. ich gürte, schürze. *elömbe övedzem*. předpasugi.

*Succingo. ich schürze auf. *felövedzem*. opasugi, podpasugi.

Cinis, ĕris. m. die Asche. *Hamu*, Popeł.

Cinereus, et Cineraceus, a, um. von Aschen, aschenfärbig. *hamuból való*, *hamu-szinü*. z popeła, popełowé barwy.

Cinnus. m. 2. der Mischmasch, die Haarlocke. *Sok dolgoknak elegyitések*, *haj fürt*. Smjssenj mnohých wěcý, kadeřina.

*Concinnus, a, um. et *Adu.* e. fein, zierlich, artig. *ékes*, *illendö*. Adu. *ékesen*, *illendöképen*. krásný, ozdobný. Adu. krásně, ozdobně, pěkně.

*Concinnitas, ātis. f. die Zierlichkeit. *Ékesség*. Ozdoba.

*Concinno. 1. ich ordne zierlich. *bozzá-szabom*. pořádně sklādám, ozdobugi.

*Inconcinnus, a, um. unfüglich, ungereimt. *éktelen*, *disztelen*. neozdobný, nekrásný.

Cippus. m. 2. der Grabstein, der Leichenstein. *Koporsó kö*. Hrobowý kámen.

*Circa, et Circum. Præp. um, herum. *környül*, *mellette*. při, wůkol, okolo.

*Circumcirca. Adu. rings umher, um und um. *körös-környül*. wůkol.

*Circiter. Præp. et Adu. um, ungefehr

gefehr, bey nahe. *úgymint*, *felé*. gakoby, okolo.

*Quocirca, et idcirco. Conj. darum, derohalben. *annakokáért*, *ezért*. protož, pro tau přjčinu.

Circinus. m. 2. das Zierkel-Instrument, das Ringmaß. *Tzirkalom*. Kraužidlo.

Circus. m. 2 der Kreis, der runde Gang. *Kerengő*, *kerék udvar*. Rynk, okraubhý plac.

Circulus m. 2. der Kreis, Zirkel. *Kerengő karika*, *abronts*. Kruh, cyrkel.

Circulare, et Circulari. 1. herum wenden, zusammen laufen. *egybegyűlni* w hromadu se sgjti.

Circino 1 ich zirkele. *tzirkálmazom*, *környűl-véfzem*. kraužjm.

Cis et Citra Præp. dißseits, ohne. *innen*, *effelől*. z teto strany.

Citerior, us. Comp. dißseits, herwerts liegend. *innekső*, *közelebb való*. z této strany, sem bliže ležicý.

Cisium. n. 2. der Karrn, die Chaise. *Talyiga*, *két kerekű lektika*. Káry.

Cista. f. 1 Cistula, Cistella. Dim. der Kaste. *Láda*. Truhlice, Truhla.

Cisterna. f. 1. die Cistern Wasserkasten. *Esső viz vévő kút*. Cysterna, grant.

Citrus, i f. et Citrum. n. der Citronbaum, die Citrone. *Tzitromfa*, *tzitrom*. Cytronowý strom, cytron.

Civis, is. c. der Bürger, ein Landsmann *Hazafia*, *polgár*, *városi ember*. Měšťenjn, měšťan,

Civitas, atis. f. die Stadt, die Bürgerschaft, das Bürgerrecht. *Város*, *városi-jus*. Město, městské práwo.

Civilis, e, Civicus, a, um. was bürger angehöret, bürgerlich, freundlich. *városi*, *haza fiához való* městský, na měšťany přislussicý.

Clades, is. f. der Verlust, die Niederlage. *Veszedelem*, *eset*, *viadal*. Porážka, bitwa, pád, sskoda.

Clam, Clanculum. Præp. et Adv. heimlich, hinterwerts. *alattomban*, *hir-nélkül*, *titkon*. tagně, vkrytě.

Clandestinus, a, um. heimlich, verstohlen. *titkos*, *elrejtetett*. tagný, vkrytý.

Clamo. 1. ich schreye, ruffe. *kiáltok*, *hivom*. křičjm, wolám.

Clamor, oris. m. das Geschrey. *Kiáltás*, *üvöltés*. Křik.

*Conclamo. 1. ich ruffe zugleich *nagyon együtt kiáltok*. spolu wolám.

*Conclamatus, a, um. beweint, verhaust. *elvégeztetett*, *meglett*. dokonaný, to, co se giž stalo.

*Conclamatio, onis f der Zuruf vieler zugleich. *Együtt-kiáltás* Spolu wolánj.

Clamosus, a, um. schreyend. *nagy kiáltó*, *zajgó*. křiklawý.

Clamito. 1. ich schreye sehr. *kiáltozom*. přjliš wolám.

*Acclamo. 1. ich ruffe zu. *felkiáltok*. k někomu wolám, prowskugi.

*Acclamatio, onis. f. der Zuruf *Felkiáltás*, *örvendezés*. Wýskrnj, přwolávánj.

*Declamo et Declamito. 1. ich üb mich im reden. *magamat óráláʃ ban*

bas gyakorlom. Káži, w mlauwenj se cwičjm.
'Declamatio. f. 3. die Uebung im Reden. Órálás, óratzio. Cwičenj w řeči.
'Declamator, ōris. m. der die Redekunst übet. Ki magát órálásban gyakorolja. Genž se w kunsstu řečnickém cwjčj.
'Exclamo. 1. ich ruffe laut, schreye aus. felkiáltok, kikiáltok. hlasytě wolám.
'Inclamo. 1. (cui, quem.) ich schreye an. békiáltom, elö kiáltom. wolám na někoho.
'Proclamo. 1. ich ruffe aus. kikiáltom. wywoláwám.
'Reclamo et Reclamito. 1. ich widerspreche. ellene-szólok. odmlauwám, odpjrám.
'Succlamo. 1. ich ruffe zu, billige, bozzám, elöl-kiáltom. přiwoláwám.
Clango, xi. sine Sup. 3. ich klinge. trombitálok, bangolok zwučjm.
Clangor, ōris. m. der Klang. Harsogás, bang. Zwuk.
Clārus, a, um. et Adu. e. hell, klar, deutlich, berühmt. tiszta, világos, nevezetes. Adu. tiſztán. világoson, nevezetesen. gasný, swětlý, slawný. Adu. gasně, swětle, slawně, zřetedlně.
Claritas, ātis. f. et Claritūdo, inis. f. die Klarheit, der Ruhm. Tiſztaság, világosság, nevezetesség. Gasnost, znamenitost, slawnost, zřetedlnost.
Claresco et Inclaresco 3. ich werde hell, berühmt. világosodom, elhiresedem. oſwjcen, známý, slowutný býwám.
Clareo, ui. 2. ich bin klar, offenbar. világos vagyok, hires, neves vagyok. ſtkwým se, wzneſſený gſem.
Claro. 1. ich mache ansehnlich, erkläre. biresitem, világositom. wyswětlugi, wykládám.
*Declaro. ich erkläre, bestätige. megmutogatom, magyarázom. wyswětlugi, wykladám.
'Declaratio, ōnis. f. die Erklärung. Megvilágositás. Wyswětlenj.
'Præclarus, a, um, et Adu. e. löblich, rühmlich, vortreflich. jeles, hires 's neves, ditséretes. Adu. ditséretesen, jelesen. přeslawný nad giné wzneſſený. Adu. chwalitebně, slawně, znamenitě.
Classis. f. 3. die Flotte, die Ordnung, die Classe. Sereg hajó, emberi rend. Armáda lodj, řad, ordunk.
Classicum. n. 2. der Trompetenschall, Lermen. Trombitálás, viadali jeladás. Hlas trauby, traubenj, lerma.
Classicus, a, um. zur Flotte gehörig, berühmt. hajói, hajóhoz való, nevezetes, ditséretes, neves. k řádu, k armádě lodj přináležegjcý, hodnowěrný.
Classiarius. m. 2. der Soldat zur See. Tengeren-hadakozó vitéz. Lodnj wogák.
Clathrum. n. et Pl. Clathra, et Clathri. 2. das Gitter. Rostély, gátor, ſzegezö-fa. Mřeže, ſſtamky.
Clāva. f. 1. et Clauola. die Keule, das Pfropfreis. Buzogány, ólto-ág. Kyg, obuch, čekan, ſſtěpný prautek.
Clāvis. is. f. der Schlüssel. Kúlcs. Kljč, kluč.

Con-

*Conclaue, is. n. das Gemach, die Kammer. *Záros bely, záros kamara.* Pokogjk, komora.

Clāvus. m. 2. et Claui. Pl. 2. der Nagel, der Steuerbaum. Pl. die Warze, das Hünneraug. *Szeg, sának götsi, hajó kormánya.* Pl. *Szömöltsö, kelés neme, lábon való dagadás.* Hřeb, prawidlo lodi, Pl. Bradowice.

Clavdo, si, sum. 3. ich verschlisse, versperre. beschliesse, *bézárom, bészegezem.* zawjrám, zamikám.

Clausūla. f. 1. der Schluß. *Végezö bérekesztés.* Záwjrka.

Claustrum. n. 2. das Schloß, der enge Paß. *Vár, zárlott keskeny bely.* Zámek, auzký průchod.

*Circumclaudere. 3. umringen. *környül-venni.* obkljčiti.

*Conclūdo. 3. (in quid, in quo.) ich schlisse, verschlisse. *bérekesztem.* zawjrám, dokonáwám.

*Conclusio, ōnis. f. die Zusammenschlissung, der Beschluß. *Bérekesztés, elvégezés.* Záwjrka.

*Excludo. 3. (quem re, a re.) ich schlisse aus. *kirekesztem.* wytwjrám.

*Includo. (in quid, re.) ich schlisse ein.. *bérekesztem, zárom.* zawjrám.

*Inclusio, ōnis. f. die Einschlissung. *Bérekesztés.* Obkljčenj, zawřenj.

*Intercludo. 3. ich verwehre, verhindere, versperre. *elrekesztem, elfogom.* zastawugi, zawjrám.

*Interclusio, ōnis. f. die Versperrung. *Meggátolás, elfogás.* zawřenj, překážka.

*Occludo. ich verschlisse. *bézárom.* zamikám.

*Præcludo. ich versperre. *elrekesztem.* před někým zawjrám.

*Recludere. wieder aufschlissen. *megnyitni.* odtwjrati, odmikati.

*Secludere. beyseits schlissen. *félfelé elrekeszteni.* zwlásstě zawjrati.

Clavdus, a, um. lahm, hinkend. *sánta.* chromý na nohy, kulhawý.

Claudĭco, 1. ich hinke. *sántálok, sántikálok.* kulhám.

Claudicatio, et Claudītas. f. 3. das Hinken. *Sántálás, sántikálás.* Kulhánj.

Clēmens, tis. o. gnädig, gütig. *kegyelmes, szelíd.* milostiwý, dobrotiwý.

Clementia. f. 1. die Gnade, Gütigkeit. *Kegyelmesség, irgalmasság.* Milostiwost, dobrotiwost.

Clementer. Adu. gnädig, gütig, *kegyelmesen.* milostiwě, dobrotiwě.

*Inclemens. o. 3. ungnädig, ungütig. *irgalmatlan, kegyetlen.* žůřiwý, ukrutný.

*Inclementia. f. 1. die Ungnade, die Ungütigkeit. *Irgalmatlanság, keménység.* Žůřiwost, ukrutnost.

Cliens, tis. c. der Vasall, Schutzgenoß. *Valakinek gondviselése alatt való.* Ochrance a zástupce potřebugjcý.

Clientēla. f. 1. der Schutz, Schirm, *Alattunk valóknak óltalmok.* Ochrana.

Clīno. inusit. 1. ich beuge. *hajlok, megbajlok* schylugi.

*Acclino, are ich neige, beuge zu. *bozzá-bajlok.* nachylugi.

*Acclinis, e. am berge liegend, geneigt,

neigt. erre-bajlott. nachýlený, schýlený.
*Declino, are. abwerts beugen, meiden. alábajlok, elkerülöm. sklonugi, obcházým.
*Declinatio. f. 3. die Abweichung, Abänderung. Elbajlás, eltérülés. Odchýlenj, odwráceni.
*Inclino, are. ich beuge ein, lenke. hajlok. shybugi, nakloňugi.
*Reclino. ich neige zurück. megbajlok, hátra-vagy elő-bajlok. na zpět shybugi.
*Reclinis, e. zurück gebogen. lebajló, hátra bajló. na zpět schýlený.
Clivus, et Clinum. n. 2. der Hügel, der kleine Berg. Meredek, domb. Pahrbek.
*Acclinis, e, et Acclinus, a, um, bergan, aufwerts. meredek, hágó. obwyssný, naprjkrý.
*Acclinitas, ātis. f die aufwerts steigende Lage. Helynek meredeksége. Wzhůru wywýssené mjsto.
Declinis, e. bergunter, abhängig. bajlott, ereszkedő. Vložitý, dolu strminau.
*Declinitas. ātis. f. die abhangende, schief heruntergehende Lage. Megbajlóság, lejtősség. Strmina na dol. Caes.
Proclinis, e, et Proclinus, a, um. geneigt, zugeneigt. bajlandó, bajló. náklonný, náchyľný.
*Proclinitas, ātis. f die Zuneigung. Hajlandóság. Náchylnost, náklonnost.
Cloāca, ae. f. 1. der Abfall, der Canal, das heimliche Gemach. Árnyék szék, szemét kisatárító hely. Záchod.
Clūnis, e. 3. das Gesäß, der Arschbacken. Far, ülep. Zadek, obřitné lice.
Clŭeo, et Cluo. Poet. ich höre, werde genennet. neveztetem, láttatom, hallom. gmenugi se, prawjm se býti.
*Inclytus, et Inclūtus, a, um. berühmt. dicséretes, jeles. slawný, wznessený.
Clypeus. m. 2. et Clypeum. n. 2. der Schild, Bruststück. Pais. Sstjt, pawéza.
Coccum. n. 2. die Scharlachfarbe, Scharlachbeer. Skárlát festő mag. Ssarlátowé zrnko. Plin.
Coccinus, et Coccineus, a, um. vom scharlach. skárlátból való. ssarlátowý. Mart.
Cōchlea. f. 1. die Schnecke. Tsiga. Slymák.
Cochlear, et Cochleāre. n. 2. der Löffel. Kanál, kalán. Lžice.
Cocles, ĭtis, m. einäugig. fél-szemű, kandits, gednooký.
Coelum, n. 2. der Himmel. Ég, menny. Nebe.
Coelestis, e. himmlisch. égi, mennyei. nebeský.
Coelites. Pl. m. 3. die Himmelsbürger, die im Himmel. Mennyeiek. Nebesstané.
Coelitus. Adv. von himmel herab. mennyből. dolu z nebe.
Coena. f. 1. die Abendmahlzeit, das Nachtmahl. Vatsora. Wečeře.
Coeno. 1. ich speise, esse zu abend. vatsorálok. wečeřám.
Coenaculum. n. 2. et Coenatio. f. 3. das Tafelgemach, Speiszimmer. Vatsoráló hely. Wečeradlo, mjsto kde se wečerá.
*Incoenatus, a, um. et incoenis, e. unge-

ungegessen. *vatsorálatlan, ki még vatsorát nem evett.* bez weèere. Plaut.

Coenvm. n. 2. der Koth, der Unflat. *Sár, ferió.* Blato, nečistota, bahno.

Coepi, et Occoepi. isse. Def. ich habe angefangen *elkezdettem.* začinal, začal sem.

Coepto. 1. ich fahe an. *valamibez kezdek, fogok.* před se béru.

Coeptus, a, um. angefangen. *kezdett.* začatý.

Coeptum. n. 2. das Vornehmen, Vorhaben. *Kezdet, elkezdett dolog.* Začátek, předsewzetj.

Coetvs. m. 4. die Versammlung. *Gyülekezet, gyülés.* Shromážděnj, zástup.

Cōgo, ēgi, actum. 3. ich nöthige, zwinge. *egybe gyüjtöm, kénszeritem.* nautjm, spolu shánjm.

Coactus. m. 4. et Coactio. f. 3. die Nöthigung, der Zwang. *Egybegyüjtés, kénszerités.* Přinaucenj.

Coactor, ōris. m. der Nöthiger, Zwinger. *Kénszeritö, adó-szedö.* Ten, který nautj, sýlj, přinaucuge.

Cōgĭto. 1. (quid, de quo,) ich gedenke, bin Willens. *gondolkodom, gondolom.* myslím.

Cogitātio, ōnis. f. der Gedanke. *Gondolkodás, gondolat.* Myšlenj.

Cogitatus, a, um, et *Adu.* e. bedachtsam. *meggondoltatott.* Adu. *gondolkodva, jól meggondolva.* rozmiślný. Adu. rozmyslně.

*Excogitare. 1. erdenken, aussinnen. *valamit gondolva találni, kigondolni.* wymysleti néco.

*Incogitans. unbedachtsam, unbesonnen. *gondolatlan.* nesmyslný. Sen.

Cŏhors, tis. f. der Haufen Volk. *Sereg.* Zástup, shromážděnj, hauf.

Cŏlax, ācis. m. der Schmarutzer, Schmeichler. *Hizelkedö.* Podchlebnjk.

Collis, is. m. der Hügel. *Halom, domb.* Pahrbek, wrssek.

Collīnus, a, um am hügel liegend. *halmon való.* na wrssku ležjcý.

Collvm. n. 2. der Hals. *Nyak.* Hrdlo, šige.

*Decollare. 1. köpfen, den kopf abhauen, enthaupten. *nyakát elvágni.* hrdlo zrazyti, hlawu stati. Suet.

*Succollāre. 1. auf die Achsel nehmen. *nyakára venni, magát alája vetni.* na ramena wzýti. Suet.

Cōlo, āui, ātum, et percolo. 1. ich seihe, lasse durch. *megszüröm.* cedjm, přecezugi.

Cōlum. n. 2. der Trichter, Durchschlag. *Szürö edény, szürö szita.* Náljwka, cedidlo, cedák.

*Decolo. 1. ich tröpfle ab, zerrinne. *csepegek.* kwapkám, pomjgi.

Cŏlo, colui, cultum. 3. ich baue, bewohne, ehre, unterhalte. *megmivelem, lakom, tisztelem.* dělám, bydljm, ctjm.

Cultus. m. 4. die Bauung, Wartung, die Kleidung, Verehrung. *Mivelés, ékesség, tisztelet.* Dělánj, oděw, pocta.

Cultor, ōris. m. Der sich befleißiget, bauet, ehret, ein Liebhaber. *Szorgalmatoskodó, mivelö, tisztelö.* Pilugicý, dělnjk.

Cultūra. f. 1. das Bauen, Pflügen, die Verehrung. *Mivelés, tisztelés, szántás.* Dělánj, oránj.

Cŏlōnus. m. 2. der Ackermann. der Einwohner. Pl. neu abgesandt

sandte Besitzer. *Hely lakosa, más földén bérben lakó.* Pl. *Más helyt le telepedett lakosok.* Sedlák, obywatel, ctitel. Pl. Ginam odesláni obywatelé.

Colonia. f. 1. die Pflanzstadt, ausgesendet Volk, so ein Ort anbauet. *Mostan megült falú, vagy város.* Nowá osada, lid od ginud přissly, a se osazugicý.

*Accolo. 3. ich wohne bey, an, oder neben etwas. *valaminek mellete lakom.* w sausedstwj bydljm.

*Accola. m. 1. der Anwohner. *Mellette lakó.* Sausedný obywatel.

*Excolo. ich arbeite aus, übe. *meg-mivelem, gyakorlom.* wyděláwám, včjm se, cwičjmse.

*Incolo. ich bewohne. *lakom.* obýwám.

*Incola. m. 1. der Innwohner, Mitbürger. *Lakosa valami köz-helynek.* Obywatel.

*Incultus, a, um. et *Adu.* e. ungebauet, wüst, grob, schlecht. *ékesítetlen, miveletlen, puszta, goromba, parászt.* Adu. *parasztúl, ékesség nélkül.* newyprawený, pustý. Adu. neozdobné, zhruba.

*Inquilīnus. m. 2. der zur Miethe, sitzet, Innwohner. *'Zellér.* Komornjk, podruh.

*Occulo. et Occulto. 1. ich verberge, verstecke. *titkolom, rejtem.* skrýwám.

*Occultus, a, um. et *Adu.* e, heimlich, verborgen. *titkos.* skrytý, tagný.

*Occultātio, ōnis. f. die Verbergung. *Rejtés.* Skrýwánj.

*Recolo. 3. ich baue wieder, wiederhole. *ismét meg-mivelem.* znowu dělám, opakugi, obnowugi.

Cŏlor, ōris. m. die Farbe. *Szín, festék.* Barwa.

*Concolor, o. 3. einerley farb, gleichfärbig. *egy színű.* gednaké barwy.

*Decolor, o. 3. von böser farb. *színetlen; rút színű.* nebarwený, co swau barwu menj.

*Discolor et Versicolor. o. 3. bunt, mannigfärbig, scheckicht. *különb-különb színü, tarka.* rozličné barwy, garabý.

Colōro. 1. ich streiche die farbe an, färbe. *festem.* barwjm.

*Decoloro. 1. ich ändere die farbe. *megszínetlenítem.* barwu menjm.

Cŏlostrum. n. et Colostra. f. die erste Muttermilch. *Első tej a' szülés, vagy ellés utánn.* Prwnj po porodě mléko, kulastra. Colum.

Cŏlŭber, bri. m. 2. et Colubra. f. 1. die Schlange, Natter. *Kurta kigyó, vizi kigyó.* Wodný, had.

Cŏlumba. f. 1. die Taube. *Galamb.* Holubice.

Columbus. m. 2. der Tauber. *Galamb.* Holub.

Columbārius. m. 2. der Taubenvogt, Taubenwärter. *Galambokkal bánó.* Holubář. Var.

Columbarium. n 2. das Taubenhaus. *Galamb-búg.* Holubjnec. Col.

Columbīnus, a, um. von tauben. *galambi.* holubný, holubečj.

Cŏlŭmen, inis. n. die Seule, die Stütze, die Hauptpersohn in der Familie. *Támasz, gyámol, oszlop.* Slaup, podpora.

Columna f. 1. et Columella. Dimin. die Seule, das Seulchen. *Oszlop, ágas.* Dim. *oszlopotska.* Slaup. Dim. slaupek.

Cŏlŭmis, e. gesund, frisch. *egésséges.* zdrawý. Inusit. Plaut.

*Incolumis, e. frisch unbeschädiget, *egész*, *egészséges*, *ép*. čerstwý, zdrawý, neporussený.
*Incolumitas ātis f. der Wohlstand. *Épség*, *egészség*. Zdrawj.
Cŏlus, m. et f. 2. et 4. der Rocken, der Spinnrocken. *Guzaly*, *rokka* Přeslice, kužel.
Cŏma. f. 1. das Haar, das Haupthaar. *Eszellett haj*, *üstök*, *a' fönek a' haja*. Wlasy, sstice, wlasy hlawy.
Comans, antis. o. et Comatus, a, um. haaricht. *üstökös*, *bajas*. wlasatý.
Cŏmes, ĭtis, c. der Geferte, Begleiter, der Grafe. *Úti társ*, *zászlós Úr*, *Gróf* Towaryš na cestě, Hrábě, Gráf.
Comitor. Dep. 1. (Comito: Ouid.) ich begleite. *követem*, *kísérem*. odprowázým, sprowázým.
Comitātus m. 4. die begleitende Gesellschaft. *Késérő sereg*. Sprowázegicý towaryšstwo.
Comitatus, a, um. begleitet. *elkésértetett*, *el-késérő*. sprowázený.
*Incomitatus, a, um. unbegleitet. *kit senki nem késér*. nesprowázený.
Cŏmētes, et Cometa. m. 1. der Comet, Haarstern. *Üstökös tsillag*. Kometa, hwězda s chwostem.
Comitia. Pl n. 2. die Reichsversammlung, der Reichstag. *Ország-gyülése*. Sněm, rákoš.
Cōmis, e. Adj. et Comiter Adv. freundlich, holdselig. *nyájas*, *barátságos*. Adv. *nyájasan*, *barátságosan*. přjwetiwý, dobrotiwý. Adv. přjwetiwě, dobrotiwě.
Comitas, ātis. f. die Freundlichkeit. *Nyájasság*, *emberség*. Přjwetiwost.
Cōmissor, et Comessor. Dep. 1. ich schwelge, prasse, schmause. *vendégeskedem*, *dobzódom*. hoduggi, kwasým.
Comissatio, ōnis. f. die Schwelgerey, das Gefräß *Vendégeskedés*. Hodowánj, žránj.
Cōmissator, ōris. m. der Schlemmer, der Schwelger, Nachtsäuffer. *Vendégeskedő*, *dobzódó*. Hodowník, korhel.
Cōmo, comsi, comtum. 3. ich schmücke, putze, kämme, ziere aus. *kendőzöm*, *ékesítem*, *tzifrázom* sspertugi, ozdobugi, čessi.
Comtus, a, um. geschmückt, gekämmt. *felékesíttetett*. ozdobený.
*Incomtus, a, um. ungeschmückt, ungezieret, ungekämmt, ungeputzt. *nem tsinos*, *ékesség nélkül való*. neozdobený, nesljčný, nevčesaný.
Compĭtum. n. 2. die Wegscheide, die Kreutzstraße. *kereszt út*, *sokfelé ágozó útú hely*. Rozcestj, křjžowá cesta.
Compos, ŏtis. o. mächtig, theilhaftig. *részes*. včastný.
Condio, īui, ītum. 4. ich würze. *valaminek izit megadom*, *bésózom*. kořenjm, chutné dělám.
Condimentum. n. 2. die Würze. *Fűszerszám*. Kořenj, přjprawa
Conditūra. f. 1. die Würzung. *Minden jó íz-adás*. Kořeněnj.
Congius. m. 2. das Gemäß fließender Dinge, drey Halbein. *Kongyéri*, *három itsze* Půl druhé pinty, mjra wěcý tekaucých. Plin.
Congiārium n. 2. das Geschenk, die

die Verehrung unter das Volk. *Fejedelemtöl adatott ájándék.* Darunek, mezy lid rozdatý.

Cōnor. Dep. 1. ich unterstehe mich, bemühe mich. *merészlek, igyekezem.* vsylugi, snážjm se, vgjnám se

Conatus. m. 4 et Conāmen, ĭnis. n. das Fürnehmen, die Unterstehung. *Igyekezet, szándék.* Vsylowánj, owáženj, předsewzetj.

Consvlo, ului, ultum 3 ich rathe, gebe Rath, frage um Rath. *tanátsot adok*, cum Acc. *tanátsot kérdek.* radjm, cum Acc. radjm se.

Consul, ŭlis. m. der Bürgermeister. *Szabad városnak fö magistrátusa, Polgár-mester.* Purgmistř, Regens města neywyšss.

Consulātus m. 4 das Bürgermeisteramt. *Fő biróság.* Purgmistrstwo.

Consulāris, e. zum Bürgermeister gehörig. *polgár-mesteri.* co k purgmistrowstwj přináležj.

Consulāris, is. c. der gewesene Bürgermeister. *A ki polgár-mester vólt.* Který purgmistrem byl.

Consilium. n. 2. der Rath, der Anschlag, die Absicht, Entschließung. *Tanáts, végezés, szándék.* Rada, předsewzetj.

Consiliari. rathen. *tanátsot adni.* raditi.

Consiliarius. m. 2. der Rathgeber. Rath. *Taeáts-adó, tanátsos.* Radný pán, rádce.

Consultus, a, um. et *Adu.* e. et o. gelehrt, wissend, befragt, mit Bedacht. *eszes, maga meggondolt, tudós, tanátsról kérdeztetett.* Adu. *eszesen, tanátsolva.* včený, wědomý, zběhlý, otázaný. Adu. opatrně.

*Inconsultus, a, um. unerfahren, unbefragt. *balgatag, esztelen.* nezběhlý, nedotázaný.

Consultō. 1. ich rathschlage, frage nach rath. *tanátskozom.* radjm, radjm se.

Consultātio, ōnis. f. der Rathschlag, die Rathsbefragung. *Tanátskozás, tanáts kérdés.* Radda.

Contra Præp. et Adu. wider, entgegen. *ellen, viszontag, ismét.* proti, na odpor, zase.

Contrarius, a, um. et *Adu.* e, et o. widerwärtig, entgegen. *ellenkező, ellenkezve, ellenben.* protiwný, odporný. Adu. odporně, protiwně.

Contvs. m. 2. die Stange, Schiffstange, Ruderstange, Pique. *Tsáklya, rúd.* Žrďka, sstýka, týka.

Contor, et Percontor. ich durchsehe, frage nach. *tudakozom, kérdezkedem.* wyptáwám se.

*Percontātio, ōnis. f. die Nachfrage, die Durchsehung. *Tudakozás, kérdezkedés.* Wyptáwánj.

Cōnvs. m 2. der Kegel, der Zapfen, der Tannzapfe. *Teke, fenyö fa dió, tsútsossága valaminek.* Kolječek, gedlowá ssissa.

Cōpia. f. 1. die Menge, Pl. das Kriegsheer. *Böség.* Plu. *Hadi sereg.* Hognost. Pl. Wogsko.

Copiōsus, a, um. *Adu.* e. häufig, überflüßig. *bővelkedő, bőséges.* Adu. *bőven, bőségesen.* hogný, na dostatek. Adu. hogně, bohatě.

Cōpvla. f. 1. das Band, die Verknüpfung. *Kötél, öszve-foglaló.* Swazek, spogenj.

Copulo. 1. ich binde, knüpfe, vereinige. *öszvefoglalom, szerkeztetem.* swazugi, spogugi, sgednocugi.

Copulātio. ōnis. f. die Verbindung,

Verknüpfung. *Öszve - foglalás.* Spogenj.

Cŏqvo, xi, ctum. 3. ich koche, brate, verdaue. *főzök, sütök.* wařjm, pečem.

Coquus. m. 2. et Coqua. f. 1. der Koch, die Köchinn. *Szakáts, szakátsné.* Kuchář, kuchářka.

Coctio, ōnis. m. et Coctūra f. 1. das Kochen, die Dauung. *Főzés, sütés, megeméſztés.* Wařenj, ſtráwenj, zažitj.

*Concoquo, xi, ctum. 3. ich verdaue. *főzöm, megeméſztem.* zwarugi, wywarugi, tráwjm.

*Concoctio, ōnis. f. die Verdauung. *Megeméſztés.* Stráwenj, zažjwánj.

*Decoquo. ich verkoche, koche ein, verthue. *megfőzöm, elfőzöm, elveſztegetem.* zwarugi, mrhám, vtracugi.

*Decoctor, ōris. m. der Schlemmer, der Verthuer. *Tékozló, veſztegető.* Mrhač, marnotratnjk.

*Incoquo, ich koche in etwas. *belé-főzöm.* w něčem wařjm, přiwarugi.

*Præcoquo. ich koche vorhero. *előre megfőzöm.* přewařjm, na přeď wařjm.

*Recoquo. ich wärme wieder auf. *ismét megfőzöm.* znowu wařjm.

Cor, dis. n. das Herz. *Szív.* Srdce.

Corcŭlum n. 2. das Herzlein. *Szívetske.* Srdečko.

Cordatus, a, um. et *Adu.* e. weise, aufrichtig, rechtschaffen. *értelmes, eszes, okos.* Adu. *böltsen, okosan, eszesen.* maudrý, rozumný, srdnatý. Adu. maudře, rozumně.

*Concors, dis. o. einträchtig. *egyező.* ſworný, gednomyſlný.

*Concordia. f. 1. die Einigkeit, Eintracht. *Egyesség, békeség.* Swornoſt, gednota.

*Concordo. 1. ich bin gleiches ſinnes. *egyezek, egyet-értek.* gedné wůli a myſli gſem.

*Diſcors, dis. o. uneinig. *háborgó, viſzſza-vonó.* neſworný.

*Diſcordia. f. 1. die Uneinigkeit. *Háborgás.* Neſwornoſt, roztržitoſt.

*Diſcordo (inter ſe, cum quo.) ich bin uneinig. *háborgok.* neſrownáwám ſe.

*Excors, Sōcors, Vēcors, dis. o. unachtſam, tumm, ohne verſtand. *balgatag, túnya, eſztelen.* neſmyſlný, leniwý, bez rozumu.

*Vecordia. f. 1. die Tummheit, der Unverſtand. *Eſztelenség.* Neſmyſlnoſt, nerozum. Ter.

*Socordia. f. 1. die Trägheit, der Unfleiß. *Henyélés, reſtség.* Leniwoſt, nedbanliwoſt. Suet.

*Præcordia. pl. n. 2. das Netz ums Herz: das Herz. *Szívnek vápája: Szív.* Bránice, která ſrdce od ſtřew dělj: Srdce.

*Mĭsĕricors. o. 3. barmherzig. *irgalmas, kegyelmes.* miloſrdný.

*Miſericordia. f. 1. die Barmherzigkeit. *Irgalmasság.* Miloſrdenſtwj.

*Immiſericors. unbarmherzig. *irgalmatlan.* nemiloſrdný.

*Immiſericordia. f. 1. die Unbarmherzigkeit. *Irgalmatlanság.* Nemiloſrdnoſt. Liv.

*Recordor. Dep. 1. (rei, rem, de re.) ich erinnere mich. *megemlékezem róla.* rozpomjnám ſe.

*Re-

*Recordātio, ōnis. f. das Besinnen, die Erinnerung. *Reá - emlékezés.* Rozpomenutj, zmjnka.

Cŏrallium, et Corallum. n. 2. die Koralle. *Kaláris.* Koráł.

Cŏram. Præp. et Adu. vor, in gegenwart. *elött.* před, w přjtomnosti.

Corbis, is. m. et. f. 1. der Korb, *Kosár, kas.* Kossář, košjk.

Corbīta. f. 1. das Lastschiff. *Terbes hajó.* Ľádownj ſſif.

Cŏrium. n. 2. das Leder. *Szíj, bőr.* Kůže, řemen.

Coriāgo, ĭnis. f. die Harthäutigkeit, eine Krankeit der Ochsen, da ihnen die Haut an die Rippen anwächst. *Barombau lévő száraz betegség.* Suchost wolowa genž kůži k řebrům přitahuge.

Coriarius. m. 2. der Gerber, der Riemer, Lederbereiter. *Szíj-gyártó, timár.* Řzemenář, koželuh.

Corrigia. f. 1. der Riemen, lederne Peitsche. *Szíj-kötő.* Řzemen, podwazek.

Cornix, īcis. f. die Krähe. *Varjú.* Wrana.

Cornicor, ari. ich käke, wie die krähe. *varjú módra kákogok.* kwákám, křičjm gak wrana. Pers.

Cornu. n. 4. das Horn, Flügel der Armee. *Szarv.* Roh.

Cornĭcŭlum n. 2. das Hörnlein. *Szarvatska.* Rožek.

*Cornucōpia. f. 1. der Ueberfluß, alles voll auf, das Füllhorn. *mindenféle dologgal bőségesen rakva való.* Hognost wſſeho dobrého, dostatek. Sen.

Corneus, a, um. hörnern, hart wie horn. *szarvból való.* rohowý.

Cornūtus, a, um. et Cornĭger, a, um. das hörner hat, gehörnt. *szarvas.* rohatý.

*Cornĭcen, ĭnis. m. der Hornbläser, Waldhornist. *Kürtös, sipos.* Na roh traubjcý. Liu.

*Bĭcornis. o. 3. zwey hörnicht. *két-szarvú.* o dwauch rožých. Virg.

Cornus 4. et 2. f. der Hagdorn. *Som-fa.* Držinkowý strom.

Cŏrōna. f. 1. die Krone, der Kranz. *Korona, koszorú.* Koruna, wěnec.

Corono. 1. ich kröne, setze die Krone auf. *koronázom.* korunugi.

Corolla, f. 1. Dim. das Kränzlein *Koszorú, bokréta, koronátska.* Wěnček, korunka.

Corollarium. n. 2. die Zugab, Verehrung. *Szerzés, játéki ajándék.* Přjdawek, daraunck při hře.

Cŏronārius, a, um. zu kronen gehörig. *koszorúboz való, koronához való.* ku koruně, wěncy přináležegjcý.

Corpus, ŏris. n. der Leib. *Test.* Tělo.

Corporeus, a, um. et Corporālis, e. leiblich, das einen leib hat. *testi, testuel bíró.* tělesný, co tělo má, hmotný. Gell.

*Incorporālis, e. ohne leib. *test nélkül való.* netělesný, bez těla. Sen.

Corpulentus, a, um. wohl beleibt, fett, *testes, kövér.* tělnatý, tlustý. Colum.

Corpulentia f. 1. die Dicke des Leibes. *Testesség.* Tělnatost, tlustost. Plin.

*Incorporare. Solinus. in leib setzen, einverleiben. *megtestesíteni.* wtěliti, do těla wſaditi.

*Bicorpor, Tricorpor, ŏris. o. zwey-drey-leibicht. *két-három-testű.* dwě tři-těla magjcý. Virg.

Cors, tis. f. der Hühnerzaun. *Tyúkól.* Kuřjnec.
Cortex, icis. c. die Rinde, die Schale. *Héj.* Kůra.
Corticōsus, a, um. das starke Rinden hat. *béjas.* kůrnatý. Plin.
Corticeus, a, um. von rinden. *béjból való.* kůrowý. Prud.
*Decorticare. 1. die rinde abschälen. *hámozni.* kůru zlaupiti, odřjti. Plin.
Cortīna f. 1. der Kessel, die Pfanne, der Dreyfuß. *Vas-fazék.* Kotljk, panew, trinožnjk.
Cŏruscus, a, um. schimmernd, glänzend. *villámló, tsillámló* stkwjcý, blesstawý.
Corusco. 1. ich schimmere, glänze. *villámlok, tsillámlok.* stkwjm, blésstám se.
Corvus. m. 2. der Rabe. *Holló.* Krkawec, hawran.
Coruĭto, are. fressen wie die raben. *magát étellel megtölteni.* žráti, hltati gako krkawec. Plaut.
Coruinus, a, um. vom raben, des rabens. *hollói.* krkawčj.
Cŏrycaeus. m. 2. der heimliche Aufmerker. *Alattomban kémlő, tzirkáló.* Zradce, sspehář.
Cŏrylus. f. 2. die Haselstaude. *Mogyoró-fa.* Léska.
Cŏryza. f. 1. der Schnupfen. *Nátha.* Nátcha.
Cos, ōtis. f. 3. der Wetzstein. *Fénkő.* Brus.
Cossus. m. 2. der Holzwurm *Fát rágó szú.* Červotoč.
Costa. f. 1. die Rippe. *Óldaltsont* Rřebro, žebro.
Cŏthurnus. m. 2. der hohe Schuh. Zischme, die Stelze, die hochtrabende Rede. *Tsizma, paputs.* Wysoký sstřewjc, obuw.
Cŏthurnix, icis. f. die Wachtel. *Fürj.* Přepelice, křepelka.
Coxa. f. 1. das obere dicke Bein, die Hüfte. *Tsipő-tsont.* Kyčla nad stěhnem.
Coxendix, icis. f. die Hüfte, das Hüftblat, Hüftbein. *Tsipő, fartsont.* Kyčla, bedra. Cato.
Crabro, ōnis. m. die Hornisse. *Ló darás.* Srssen.
Crāpŭla. f. 1. das Kopfweh vom Saufen, der Rausch. *Dobzódásból-való fő fájás.* Bolenj hlawy, od nemjrného pitj.
Cras. Adu. morgen. *holnap.* zgjtra, zeytra.
Crastĭnus, a, um. morgend. *holnapi.* zgjtřegssj.
*Procrastinare. 1. verschieben, aufschieben. *napról napra halogatni.* den ode dne odkladati.
*Procrastinātio, ōnis. f. das Aufschieben, die Verzögerung. *Napról napra-való halogatás.* Odkladánj.
Crassus, a, um. et *Adu.* e. dick, fett, stark. *vastag, kövér, temérdek.* Adu. *vastagon, temérdeken.* hruby, tlusty, mocný. Adu. hrubě, tlustě, mocně.
Crassitūdo, inis. f. die Dicke. *Temérdekség, vastagság.* Tlustost.
Crassescere. 3. dick, fett, hart werden. *temérdekedni, megkeményedni.* tlustnauti, zatwrdnauti.
Crātes, is. f. et Crates. Pl. die Hürde, die Flechte. *Rostély, fonttkosár, szekér kas.* Kossina, korba.
Craticula. f. 1. der Rost worauf man brät. *Rostélyotska.* Rosst. Mart.
Crēber, bra, um. öfter, stetig. *gyakor,*

gyakor, *gyakorta való*. čaſtý, wſtawičný.

Crebro. Adu. oft, ſtets. *gyakorta*, *ſzaporán*. čaſto, wſtawičně.

Crebritas, ātis. f. die Stetigkeit, die Vielheit. *Gyakorság*, *ſokaság*. Wſtawičnoſt.

Crebeſco, l. Crebreſco, Increbeſco et Percrebeſco, bui. 3. ich nehme überhand, breite mich aus. *elbirbedem*, *gyarapodom* čaſtým bývám, rozmáhám ſe, rozhlaſſugi ſe.

Crēdo, dĭdi, itum. 3. ich glaube, traue zu. *biſzem*, *reá-bizom*. wěřjm, dauwěrugi.

Credŭlus, a, um. leichtgläubig. *hamar hivő*. kdo ſnadno wěřj.

Credulitas, ātis. f. die Leichtgläubigkeit. *Könnyen hivés*. Snadnowěrnoſt.

*Incredulus, a, um. der nicht leicht glaubet. *hihetetlen*. newěrný.

Credibilis, e. glaublich. *hihető*. k wjře podobný.

*Incredibilis, e. unglaublich. groß. *hihetetlen*, *nem hihető dolog*, *nagy*. k wjře nepodobný.

*Incredibiliter. Adu. unglaublich, über die maßen. *hihetetlenül*. nad wjru, bez mjr.

Creditor, ōris der Gläubiger, der Geld ausleihet. *Kölcsön*, *vagy hitelben adó*. Weřitel, kdo na dluh pugčuge.

*Concredo. 3. ich vertraue an, gebe aufzuheben. *reá-bizom*. ſwěřugi, ſchowati dáwám.

Crĕmo, aui, atum. 1. ich brenne, verbrenne. *megégetem*. páljm.

Crematio, ōnis. f. die Verbrennung. *Megégetés*. Spálenj. Plin.

*Concremo. 1. ich verbrenne, äſchere ein. *elégetem*, *hamuvá téſzem*. ſpalugi, na prach obracým.

Crĕmor, ōris. m. das Mark, der Saft von Korn. *Ázott magból kinyomott*, *vagy főtt lév*. Mléko z obilj zmočeného wytlačené.

Crēna. f. 1. der Kerbe, der Spalte. *Tsipkézet*. Sſtřebina, nařezánj zubkowaté.

Creo, aui, atum. 1. (quid, cui.) ich erschaffe, zeuge, erwehle. *teremtek*, *ſzülök*, *válaſztok*. ſtwořugi, plodjm, wywolugi.

Creatio, ōnis. f. die Schöpfung, die Erwehlung. *Teremtés*, *válaſztás*. Stwořenj, wolenj.

Creator, ōris. m. der Schöpfer, der Urheber, Stifter. *Teremtő*, *válaſztó*. Stwořitel, wolitel.

*Procreo. 1. ich bringe herfür, zeuge Kinder. *ſzülök*, *ſzaporítok*. wywázým, plodjm.

*Procreatio, ōnis. f. das Zeugen, die Vorbringung. *Szülés*, *ſzaporítás*. Zploženj, množenj.

*Procreator, ōris. m. der Erschaffer. *Teremtő*, *ſzülő*. Stwořitel, twůrce.

*Recreo. 2 ich erquicke. *újonnan teremtem*, *megújítom*. obnowugi, občerſtwugi.

*Recreatio. die Erquickung. *Vigaſztalás*. Občerſtwenj, obweſelenj. Plin.

Crĕpĕrus, a, um. ungewiß, zweifelhaft. *kétséges*, *bizonytalan*. negiſtý, pochybný. Apul.

Crepuſculum. n. 2. die Früh- und Abenddämmerung. *Nap feljövetelí és alkonyodási homályos világosság*. Switánj, ſaumrak.

Crĕpĭda. f. 1. der Pantofel, der

der Schuh. *Pántófély*, *tzipellös.* Pantofle, papučky.
Crepidatus, a, um. der pantofeln an hat. *pántófélyt, tzipellöst viselö.* w pantofle obutý.
Crĕpīdo, inis. f. der Rand am Bach, oder Fluß. *Viz part.* Krag, neb břeh řeky.
Crĕpo, ui, itum. 1. et Crepito. 1. ich knarre, platze, klappere. *dörgök, zörgök, igen gyakorta zörgök.* třeskám, klopám, rapocy, welmi a časté klopám.
Ceepitaculum. die Klapper, Ratsche. *Tsörgetyű.* Rapotačka. Col.
Crepundia. n. 2. Plur. das Spielwerk, das Klapperwerk. *Gyermek játék*, *tsergető.* Dětinské hračky, ssirkadla. Ter.
*Concrepo. 1. ich klappere, knarre mit. *ropogok*, *zörgök.* welmi třeskám, klopám.
*Decrepitus, a, um. sehr alt, abgelebt. *vén*, *megélemedett.* welmi starý.
*Discrepo, are. (a quo, cum quo, inter se. quo:) widrig klingen, mißhellig seyn. *külömbözni.* nesrownáwati se.
*Discrepantia. f. 1. der ungleiche Schall, die Widrigkeit. *Külömbözés.* Nesrownáwánj.
*Increpo, et Increpito. ich knarre, schelte. *zörgök*, *megfeddem.* klopám, lagi, trescy.
*Percrepo. ich schalle durch. *igen zörgök.* hlučjm.
Cresco, ēui, ētum. 3. (re, ex re.) ich wachse. *növök.* rostu.
Cretus, a, um. gewachsen, gezeuget. *nött, nevekedett.* posslý, zrostlý.
*Accresco. zuwachsen, zunehmen. *felnövök.* přirostáwám.
*Concrescere. zusammen wachsen. *öszve-nöni.* srůsti.
*Decrescere. abnehmen. *megapadni*, *fogyni.* vbýwati.
*Decrementum. n. 2. das Abnehmen, der Schade. *Kisebbedés*, *alábbszállás.* Chyba, sskoda.
*Excrescere. auswachsen, überhand nehmen. *kinöni*, *felnevekedni.* wyrůsti.
*Increscere. zunehmen, wachsen, größer werden. *felnevekedni*, *öregbedni.* welmi se rozmocy, růsti.
*Incrementum. n. 2. das Zunehmen, das Wachsthum. *Nevekedés*, *öregbedés.* Zrůst, rozmáhánj.
*Recrescere. wieder wachsen, wieder zunehmen. *ismet megnöni*, *újonnan nöni.* zase růsti.
*Recrementum. n. 2. die Spreu, der Unflat, Abgang, Unrath. *Gaz*, *szemet*, *búlladék.* Plewa, smeti. Plin.
*Succrescere. mit zuwachsen. *Alatta nöni*, *helyébe termeni.* podrůsti.
Crēta. f. 1. die Kreide. *Fejér jegyző kréta.* Křjda.
Cretātus, a, um. bekreidet, weiß. *krétázott*, *fejérített.* křjdowaný, křjdau zbjlený.
Crībrum. n. 2. das Sieb. *Rosta*, *szita.* Syto.
Crībro. 1. ich siebe, sichtige. *rostálok*, *szitálok.* osýwám.
Crīmen, inis. n. die Sünde, die Schuld, das Laster. *Bűn*, *vétek.* Hřjch, wina, prowiněnj.
Criminōsus, a, um. et *Adu.* e. sträflich, sündlich *vétkes*, *bűnös.* Adu. *vétkesen*, *vádolásképen.* hanliwý. hřjssný. Adu. hanliwě, hřjssně.
Criminor, Dep. 1. (cui, quem, ad quem.)

quem.) ich lästere, gebe schuld. *vétkesítem*, *vádolom* hanjm, pomlauwám, přjčinu dáwám.

Criminātio, ōnis. f. die Lästerung, die Beschuldigung *Vétkesítés*, *vádolás*. Hanénj, pomlauwánj, obwinowánj.

Criminator, ōris. m. der Lästerer. *Vádoló*, *gyalázó*, *rágalmazó*. Pomluwač.

CRINIS, is. m. das Haar *Haj*. Wlas.

Crīnitus, a, um. haarig, mit haar bewachsen. *bajas*. wlasatý.

Crinalis, e. zum haar gehörig. *haj hoz való*. co k wlasum přináležj. Ouid.

CRISPVS, a, um. kraus, kräuslich. *fodor*. kadeřawý, kučerawý.

Crispŭlus, a, um. etwas kraus. *fodor-hajúska*. nákadeřawý. Mart.

Crispo. 1. ich kräusele. *fodoritom*. kučeřawjm. Plin.

CRISTA. f. 1. der Hühnerkamm, der Federbusch. *Taré*, *toll*. Slepečj hřeben, péro.

Cristatus, a, um. der einen Kamm, oder Busch auf dem Kopf hat. *tzimeres*, *bokrétás*. pérem, neb hřebenem ozdobený.

CRŎCVM. n. 2. et Crocus Poet. m. 2 der Safran. *Sáfrány*. Ssafrán.

Croceus, a, um. gelb, gesafert. *sárga*, *sáfrányszinű*. žlutý, ssafranowé barwy.

CRV̄DVS, a, um. roh, ungekocht. *nyers*, *főtelen*. surowý, newařený.

Cruditas, tātis. f. die Rohigheit, Undaulichkeit. *Nyerseség*, *a' mit a' gyomor meg-nem eméſztbet*. Nezáživnost žaludka.

Crudesco, ui, et Recrudesco. 3. ich werde roh, breche wieder auf. *megnyersülök*, *újúlok*. obnowugi, zgetřjm se.

*Semicrudus, a, um. halbroh. *félig-nyers*. na poly surowý. Colum.

Crudēlis, e. grausam. *kegyetlen*. hrozný, vkrutný.

Crudelitas, tātis. f. die Grausamkeit. *Kegyetlenség*. Vkrutnost.

Crudeliter. grausamlich. *kegyetlenül*. Vkrutné.

CRV̄MĒNA. f. 1. der Beutel, die Tasche. *Erſzény*, *táska*. Messec, tobolka.

CRVOR, ōris. m. das Blut, das geronnene Blut. *Sebből folyt vér*, *alutt vér*. Krew, sſedlá krew.

Cruentus, a, um. blutig *véres*. krwawý, krwožjžniwý, vkrutný.

Cruente Justin. et Cruenter Apul. Adu. blutig, grausamlich. *véresen*. krwawé, vkrutné.

*Incruentus, a, um. ohne blut. *vérbúllatlan*. bez krwy. Sall.

Cruento. 1. ich mache blutig, färbe mit blut. *véresítem*, *vérbe keverem*. pokrwawugi.

CRVS, ūris. n. das Schienbein. *Szár*, *láb-ſzára*. Hnát.

CRVSTA. f. 1. die Schale, die Rinde. *Valaminek kemény béja*. Sskrupina, kůra.

Crusto Plin. et Incrusto. 1. Hor. ich überziehe, übertünche. *békenem*, *fedem*, *béjazom*. kůrau obtěhugi, zamazugi, zatjrám.

Crustŭlum. n. 2. der kleine Kuchen, die Oblaten. *Pogátsa*, *ostya*. Pagáčik, oblátka, přeclik. Hor.

CRVX, ŭcis. f. das Kreutz, der Galgen. *Kereſzt*, *akaſztó-fa*. Křjž, ssibenice.

Cru-

Crucio. 1. ich quäle, marterе. *kénzom, gyötröm.* trápjm, mučjm.
Cruciatus. m 4. die Qual, die Pein, Marter, Tortur. *Kénzás, gyötrelem.* Trápenj, mučenj.
*Discrucio, et Excrucio. 1. (animi, re.) ich marterе. *gyötröm.* křjžugi, welmi trápjm.
*Crucifīgo, xi, xum. 3. ich kreuzige, hefte ans Kreutz. *megfeszítem.* vkřižugi, obešugi.
Cŭbo, ui, ĭtum. 1. et Cubito. 1. ich liege. *fekszem.* ležjm.
Cubitus. m. 4. das Liegen. *Fekűvés.* Leženj.
Cubitus. m. 2. et Cubitum. n. der Ellenbogen, die Elle. *Könyök, kar.* Loket.
Cubatus. m. 4. das Brüten, das Liegen. *Fekűvés, mony-ülés.* Leženj, sedénj na wagcech. Plin.
Cubīle, is n. 2. das Lager, das Bette. *Ágyasház, kamara ágy.* Postel, lůže, pokogjk.
Cubicŭlum. n. 2. die Schlaffkammer. *Háló kamarátska.* Komora, w njž se spáwá
*Accubo. 1 ich sitze zu Tisch, liege an. *mellettefekszem, vagy asztalnál ülök.* přilehugi: spolu stoljm.
*Accubatio. f 3. et Accubitus m. 4. das Sitzen bey Tisch. *Mellé-fekvés, ülés az asztalnál* Sedénj při stole, leženj.
*Concubitus. m. 4. der Beyschlaf. *Elhálás, Nözés.* Sauleženj.
*Concubius, a, um. stille, bey schlafzeit. *éjtszakai álomkor.* vtjšenj w čas spánj.
*Concubīna. f. 1. die Beyschläferinn. *Ágyas.* Kubéna, sauložnice, postrannj žena.
*Excubare. 1. wach halten. *vigyázni, strásàt allani.* bdjti, stráž držeti.
*Excubiæ. Pl. f. 1. die Wache, die Schildwache *Őr-állás, örzés, strása.* Warta, stráž.
*Incubo. 1. (cui, quid, super quod.) ich liege über etwas, brüte. *reá-fekszem, megülöm.* na nečem ležjm, sedjm.
*Incubus, i. m. der Alp, die Drut. *Lidérz, vagy boszorkány nyomás.* Twrdý sen, nočnj mátoha.
*Recubare. liegen, ruhen. *reáfeküнni, megülni.* na nečem ležeti, neb sedéti.
*Secubare. allein, besonders liegen. *külön hálni.* saukromj, neb samotné ležeti. Propert.
*Accumbo, et Discumbo. 3. ich sitze zu tisch. *asztalhoz ülök.* stoljm, při stole sedjm.
*Incumbo. 3. (cui, re, ad) ich lege mich auf was, lehne mich. *reáfekszem, támaszkodom.* spoljhám, podpjrám se.
*Occumbo. (in quid, mortem, morte.) ich falle nieder, bleibe todt. *leesem, meghalok.* padám, vmjrám.
*Procumbo (ad, in quid) ich falle nieder. *lebeveredem.* padam pokloňugi se.
*Recumbo. ich liege, liege rückwerts. *Leülök, letelepedem.* spoléhám se na nèco, podpjrám se.
*Succumbo. (cui) ich liege unten. *alája beveredem* pod nètco ljhám, poddáwám se.
Cŭbus, i. m. et Pl. Cubi. Etwas viereckigtes, die Würfel. *Négy szegű kotzka.* Nètco čtwerhranéhо, kostka.
Cŭcŭlus. m. 2. der Kuckuck. *Kakuk.* Kukučka.

Cucul-

CVCVLLVS. m. 2. et Cucullio, ōnis. m. die Halskappe, die Nachthaube, die Münchskutte ohne Ermel. *Tsuklya*, *éjtszaki süveg*. Kukla, noční čepice.

CVCVMIS, is, et Cucumer, ĕris m. der Kürbis, die Gurke. *Tök*, *ugorka* Tykew, těkwice, vhorka.

CVCVRBĬTA. f. 1. der Kürbis, der Schröpfkopf. *Tök*, *köppöly*. Idem. Baňka.

CVCVRĪRE. glucken wie der Hahn, krähen. *kukorikolni*. kokrhati, kodkodákati, gak kohaut zpjwati.

CVDO, di, sum. 3. ich schmiede. *verek*, *ütök* kugem.

*Excudo. (quid, de re) ich schmiede, verfertige. *kikovátsolom*, *kiverem*. wykůwám, wyražugi.

*Incudo. ich haue ein, schlage ein. *belé-verem*, *békovátsolom*. wrážim, wbjgim.

*Incus, ūdis. f. der Amboß. *Ülö-vas*, *ülö*. Nákowa.

*Procūdo. 3. ich schmiede, verfertige, denke aus. *kiverem*, *lapossá*, *vékonnyá verem*. wykauwám, na mjsto připrawugi.

*Recūdo. 3. ich schmiede um. *újonnan kikovátsolom*. překowáwám.

CVIAS, ātis.? o. von wannen? *honnan való*? odkud?

CVLCĪTA, vulgo Culcitra. f. 1. der Polster, der Pfül. *Párna*, *derekaly*. Podusska.

CVLEVS. m. 2 der lederne Sack. *Bőr 'zák*. Koženný pytel.

CVLEX, ĭcis. m. die Mücke. *Szúnyog*. Komár.

CVLĪNA. f. 1. die Küche. *Konyha* Kuchyně.

CVLMEN, ĭnis. n. die Spitze des Dachs, die Hoheit. *Héjazat teteje*, *ház fedél*. Wrch střechy.

CVLMVS. m. 2. der Halm, der Kornhalm. *Gabona szára*. Stéblo.

CVLPA. f. 1. die Schuld. *Vétek*, *bün*. Wina.

Culpo, āui, ātum. 1. ich schelte, strafe. *feddem*, *vétkesitem*. winjm, trescy.

*Deculpatus, a, um. strafwürdig, gescholten. *igen vétkes*. náramně winný. Gell.

*Inculpatus, a, um. unsträflich, ungescholten. *bűntelen*. bez winy. Gell.

CVLTER, tri. m. das Messer. *Kés*. Nůž.

Cultellus. m. 2. das Messerlein. *Késetske*. Nožjček.

Cultellātus, a, um. scharf wie ein messer. *éles mint a kés*. ostrý gako nůž.

CVLVS. m. 2. der Hintern. *Alfel*. Zadek. Catull.

CVM. Præp. mit. *val*, *vel*. s.

Cum. Adu. et Coni. wenn, indem, als, da, dieweil. *midőn*, *mikor*. poněwadž, když.

CVMĔRA, et æ. Pl. 1. der Kornkasten. *Búzát*, *lisztes*, *gyümöltsös kas*. Obilnj kasně.

CVMĪNVM. n. 2. der Kümmel. *Bétsi köménɣ*. Kmjn, rasca.

CVMVLVS. m. 2. der Haufe. *Rakás*, *gyüjtés*. Hromada.

Cumulo. 1. (quid, re.) ich häufe. *öszve-gyüjtöm*. hromaždjm.

Cumulate. Adu. häufig, sattsam. *bővön*. bohatě, hogně.

*Accumulo. 1. ich häufe auf. *rakásba gyüjtöm*. shromážd'ugi.

*Accu-

*Accumulātio, ōnis. f. die Häufung. *Rakásba-gyüjtés.* Hromážděnj.

CVNAE. Pl. f. 1. Cūnābula, et Incunabula Pl. n. 2. die Wiege. *Bölső.* Kolýſka, kolebka.

CVNCTOR. Dep. 1. ich zaudere, verziehe, verweile. *késem, múlatozom.* prodléwám, meſſkám.

Cunctātio, ōnis. f. die Zauderung, das Verweilen. *Késedelem, múlatozás.* Prodléwánj, Meſſkánj.

Cunctator, ōris. m. der Zauderer. *Késedelmes.* Prodléwáč.

Cunctanter. Adu. ſäumig, langſam, zauderndo. *gondolkozva, múlatozva.* prodléwagjce, zpozdile.

CVNCTVS, a, um. alle, ganz. *mindnyájan, egéſzen.* weſſkeren, wſſeckeп.

CVNĔVS. m. 2. der Keil, die Schlachtordnung in Geſtalt des Keils. *Ék, ék-ſzeg, ék formára állatott hadi ſereg.* Klin, hauf wogſka, na ſpůſob klina ſporádaný, hřeb.

Cuneo. 1. ich ſpalte, verzwicke, ſpitze zu. *elhasítom, öſzve ſzorítom, ékezem, ék módra keskenyítem.* ſſtjpám, ſpogugi, zakončugi, gako klin. Quinct.

CVNĪCVLVS. m. 2. das Kaninchen, die Untergrabung, die Mine. *Tengeri nyúl, föld alatt való. város alá ásás.* Králjk, podkopáwánj, mina.

CVPA. f. 1. das Weinfaß, die Kuffe. *Boros bordó, kád, általag* Winný ſud.

CVPIO, īui, ītum. 3. (quid.) ich begehre. *kívánom.* žádám, dychtjm.

Cupidus, a, um. et *Adu.* e. begierig. *kívánó, kívánságos.* Adu. *kívánságosan.* žádoſtiwý, chtiwý. Adu. žádoſtiwě, chtiwě.

Cupiditas, ātis. f. et Cupīdo, ĭnis. die Begierde. *Kívánság.* Žádoſt, dychtěnj.

Cupēdia, æ, et Cupediæ, arum. f. et Cupedia, ōrum. n. Pl. die Leckerbißchen, das Naſchwerk. *Tsemege.* Lahodky, lakuotky.

Cupedinarius, et Cupediarius. m. 2. der Zuckerbecker. *Tsemegetsináló, árúló.* Prodawač lahůdek. Ter.

*Concupio, et Concupiſco. 3. ich begehre. *megkívánom.* žádám.

*Diſcupio. 3. ich begehre ſehr. *igen kívánom.* welmi žádám.

CVPRESSVS. 2. et 4. f. der Cypreßenbaum. *Olaſz-orſzági tzíprus-fa.* Cypřeſowý ſtrom.

CVR? Adu. warum? weßwegen? *miért?* proč?

CVRA. f. 1. die Sorge, die Aufſicht, der Fleiß. *Gond.* Staroſt, peč, pilnoſt.

Curiōſus, a, um. et *Adu.* e. ſorgfältig, vorwitzig, neugierig. *felette ſzorgalmatos.* Adu. *felette igen ſzorgalmatoſon.* ſtaroſtliwý, wſſetečný. Adu. wſſetečně.

*Incuria. f. 1. die Unachtſamkeit. *Gondviſeletlenség.* Nedbanliwoſt.

*Incurioſus, a, um. et *Adu.* e. ſorgenlos, unachtſam. *gondviſeletlen.* Adu. *gondviſeletlenül.* nedbanliwý. Adu. nedbanliwě. Tac.

Curo, et Accuro. 1. ich verſchaffe, beſorge, verſorge. *gondját viſelem, ſzorgalmatoſan rajta vagyok.* ſtarám ſe, pilně konám, hogjm.

Curatus, et Accuratus, a, um verpflegt, mit fleiß gemacht. *gondja viſeltetett, rendeſen végbez-vitt.* pilný, ſtatečný.

*Accu.

*Accuratio, ōnis. f. die Befleißigung, die Sorgfalt. *Szorgalmatos utánna járás.* Snažnost, wynasnažowánj.

Curate, et Accurate Adu. mit fleiß. *szorgalmatoson*, *tsinosan*. pilně, statečné.

*Procuro. 1. ich verwalte, verschaffe. *gondját viselem.* opatrugi, zaopatrugi.

*Procurator, ōris. m. der Verwalter, Pfleger. *Gondviselő*, *sáfár*. Opatrownjk, zpráwce.

*Sēcurus, a, um. et *Adu.* e. sicher, ohne sorge. *tsendes*, *bátorságban élő*. Adu. *tsendesen*, *bátorságosan* bezpečný. Adu. bezpečně.

*Securitas, ātis. f. die Sicherheit. *Bátorság.* Bezpečnost.

Cv̄ria. f. 1. das Rathhaus, die Zunft. *Tanáts-ház*, *gyülekezet*, *tzéh*. Radnj dům, zbjrka, cech.

Curiātus, a, um. nach den zünften getheilet, beschloßen. *tzébenként osztatott*, *végeztetett*. po řadu rozdělený, dokonaný.

Cvrcv̄lio, ōnis. m. der Kornwurm. *Búza féreg.* Obilnj muška.

Cvrro, cŭcurri, cursum. 3. ich laufe. *futok.* běžjm.

Currus. m. 4. der Wagen. *Szekér.* Wůz.

Curriculum. n. 2. der kleine Wagen, der Lauf. *Futás*, *futamás*. Běh.

Cursus. m. 4. der Lauf. *Futás*. Běh.

Cursor, ōris. m. der Läufer. *Futó.* Běhaun.

Cursim. Adu. geschwind, durchlaufend, obenhin. *futva*, *hamarkodva*. během, spěšně, poběhugic.

Cursito. 1. ich laufe schnell, oft. *futosok.* sem y tam běhám.

*Accurro, accucurri, et accurri. 3. ich laufe zu. *hozzá-futok*. přiběhugi.

*Accursus. m. 4. der Zulauf. *Hozzáfutás*. Přiběhnutj.

*Concurrere. zusammenlaufen. *öszve-futni*. sběhnauti se.

*Concursus. m. 4. et Concursio. f. 3. der Zulauf, die Zusammenlaufung. *Öszve-futás*. Sběhnautj.

*Decurrere. (ex loco, a loco, vitam) herab laufen. *alá-futni*. dolů běžeti, zběhnauti.

*Decursus. m. 4. Decursio. f. 3. das Herablaufen, der Verlauf. *Meg-futás*, *elszaladás*. Běh.

*Discurrere, et Discursare. hin und her laufen. *ide-'s-tova futni*, *futosni*. sem y tam běhati.

*Excurrere. auslaufen, reisen. *kifutni*. wyběhnauti.

*Excursus. m. 4. et Excursio. f. 3. die Ausschweifung, der Ausfall. *Kifutás*, *Kijárás*. Wybjhánj, wýpad.

*Incurrere, et Incursare. (in quo, in quid.) herein laufen, anlaufen. *belé futni*. naběhnauti.

*Intercurrere. darzwischen laufen. *közibe futni*. pomezy běžeti.

*Occurrere, et Occursare. begegnen, aufstoßen. *eleibe-futni*. potkati, wstřjc běžeti.

*Occursus. m. 4. die Entgegenkunft. *Eleibe-menés*. Potkánj. Ouid.

*Percurrere. durchlaufen. *által-futni rajta*. přeběhnauti.

*Praecurrere. vorlaufen, vorgehen. *elől-futni*. předběhnauti.

*Praecursor, ōris. m. der Vorläufer. *Elől*

Elől-futó, *elől-járó.* Předchůdce.

*Procurrere, et Procursare. herfürlaufen. *elő-futni.* na plac wyběhnauti.

*Recurrere, et Recursare. zurücklaufen, wiederkommen. *viszsza-futni, jöni.* spátkem běžeti, opět přigjti.

*Succurrere. (cui.) zu hülfe kommen. *segítségre menni.* přispěti ku pomocy.

*Transcurrere. (quid, in quid.) überlaufen, vorbeylaufen. *által-futni, elfutni.* proběhnauti.

*Transcursus. m. 4. das Vorbeygehen, die Eilfertigkeit. *Hamar által-futás.* Proběhnutj. Plin.

Cvrrūca. f. 1. die Grasmücke, Hahnrey. *Nyomorék, poszáta madár.* Pěnice.

Cvrtvs, a, um. verstümmelt, verkürzt. *rövid*, *kurta.* kusý, vřáceny.

Curto, et Decurto. 1. ich verkürze, verstümmele, stutze. *rövidítem, kurtítom.* vkracugi, vgjmám.

Cvrvvs, a, um. krumm. gebogen. *borgas, görbe.* křiwý, zehnutý.

Curuo. 1. ich krümme. *meggörbítem, hajtom.* shybugi, křiwjm.

Curuatura. f. 1. Curuāmen, ĭnis. n. die Krümme. *Meghajtás, borgasság.* Skřiwenj. Ouid.

*Incuruus, a, um. eingebogen. *borgas.* shrbený, nakřiwený.

*Incuruo. 1. ich beuge einwerts, biege, krümme. *megborgasítom.* nahybugi, nakřiwugi.

*Recuruus, a, um. zurückgebogen. *hátra-borgadt.* naspět skřiwený.

*Recuruare. 1. zurückbeugen. *megborgasítani, ismét viszsza hajtani.* naspět skřiwiti.

Cvspis, ĭdis. f. die Spitze, der Stachel, der Spiß. *Hegyi, vagy éli valaminek.* Sspic, neb ostřj.

Cuspidare. 1. spitzig machen. *meghegyezni.* ostřiti, zakončiti.

Cvstos, ōdis. c. der Hüter, der Wächter, der Aufseher. *Pásztor, őriző, vigyázó.* Strážce, opatrownjk.

Custodio, īui, ītum. 4. (quid, a quo, re.) ich hüte, bewahre. *megőrizem.* ostřjhám.

Custodia. f. 1. die Verwahrung, das Gefängniß, die Hut. *Őrizet, tömlöcz.* Ostřjhánj, stráž, temnice, wězenj.

*Incustoditus, a, um. unverwahrt, ohne aufsicht. *őrizetlen.* neopatřený. Ouid.

Cvtis, is. f. die Haut, das Fell. *Bőr.* Kůže.

Cuticula. f. 1. das Häutlein. *Bőröcske.* Kožtička.

*Intercus, ŭtis. o. was zwischen fell und fleisch ist. *bőr allyai.* záкožný, co mezy kůži a masem gest.

*Recutītus. m. 2. der Beschnittene, der Jud. *Környül-metélt*, *'Zidó.* Obřezaný, Žid. Mart.

D.

Dāma. f. et m. 1. die Gemse. *Őz.* Srná.

Damnvm. n. 2. der Schade. *Kár.* Sskoda, ztrata.

Damnōsus, a, um. schädlich. *káros, kártévő.* sskodný.

*Indemnis, e. ohne schaden, schadlos. *kárvallatlan.* bez sskody. Sen.

Damno. 1. (quem rei, re, de re.) ich

ich verdamme, verwerfe als schädlich. *kárboztatom.* odsuzugi, zamjtám, tupjm.
Damnatio, ōnis. f. die Verdammung. Verurtheilung. *Kárbozat, kárbóztatás.* Odsauzenj, zatracenj.
*Condemno. 1. ich verdamme, verurtheile. *kárboztatom.* odsuzugi, zatracugi.
*Condemnatio, ōnis. f. die Verdammung. *Kárbozat, kárboztatás* Odsauzenj. Vlpian.
*Indemnatus, a, um. unverurtheilt, unüberzeugt. *ki el nem kárboztatott.* neodsauzený.
Daps, dăpis. f. Pl. Dăpes, ium. die herrliche Speise, das delicate Essen. *Fris étek, úri étel.* Nákladný pokrm, panské krmě.
Dapsĭlis, e. herrlich, stattlich. *bőkezű, bő-költségű.* hogný, ssčedrý, bohatý. Col.
De. Praep. von, aus, nach. *ból,ből, ról, ről, le, alá.* od, ode.
Dein, deinde, deinceps. Adu. darnach. *azutánn.* potom.
Dēbeo, ui, ĭtum. 2. ich soll, muß, bin schuldig. *tartozom, adós vagyok.* powinen gsem, musým.
Debitum. n. 2. et Debitio, ōnis. f. die Schuld. *Adósság,* Dluh.
Debitor, ōris, m. der Schuldner, der Schuldiger. *Adós.* Dlužnjk.
*Indebitus, a, um. *Adu.* e. o. unverdient, nicht schuldig. *méltatlan, kivel ember nem tartozik.* Adu. *méltatlanúl.* newinný, nepowinný. Adu. ne z dluhu.
Dēbĭlis, e. (re.) schwach, kraftlos, unvermögend. *erőtelen, gyenge.* mdlý, nedaužiwý.
Debilitas, ātis. f. die Schwachheit, das Unvermögen. *Erőtelenség.* Nedaužiwost, Mdloba.
Debilito. 1. ich schwäche, verringere. *meg erőtelenítem.* nedaužiwým, mdlým činjm, unawugi.
Debilitatio, ōnis. f. die Schwächung, Verringerung. *Meg-erőtelenítés.* Vmdlenj, nedaužiwenj, unawenj.
Dĕcem. zehen. *tíz.* deset.
Decies. zehenmal. *tízszer.* deset krát.
Decumus, et decimus, a, um. der zehende. *tizedik.* desátý.
Decimae, et decumae. Pl. f. 1. der Zehend von Gewächsen. *Dézma, tized.* Desátek.
Decimare. 1. verzehenden, den zehenden nehmen. *dézmálni, tizedelni.* desátý djl odbjrati, dězmowati. Sveton.
Decumanus, a, um. das den zehenden giebt, sehr groß. *dézma adó, nagy.* genž desátky dáwá, weliký.
Dēni, ae, a. je zehen. *tízen-tízen.* deset a deset, po desýti. Virg.
Denarius. m. 2. die Münze von zehen Theilen, 3. Groschen. *Tíz polturát, vagy öt garast érő pénz.* Mince z deset částek, penjz.
December, bris. m. der Christmonat. *Karácson-hava.* Prasýnec.
Decempĕda, f. 1. die Meßruthe. *Tíz lábni mérő rúd.* Tyč desýti noh zděli.
Dĕcūria. f. 1. die Gesellschaft, Rotte von zehen. *Tized-alja.* Desátek.
Decŭrio, ōnis. m. der Rottmeister, der Rathsherr. *Tizedes, tanátsbéli úr.* Desátnjk, radný pán.
*Undecim, Duodecim, Tredecim, Quatuordecim, Quindecim, Sedecim, Septendecim cet. eilf,

 zwölf,

zwölf, dreyzehen ꝛc. *tizenegy, tizenkettő, tizenhárom, 's a' t.* gedenácte, dwanácte, trinácte, čtrnácte, pětnácte. ꝛc.

Dĕcet, uit. Imperf. 2. es geziemet sich, man soll. *illik, illet.* sslussj, náležité, poctiwé gest.

Decens, tis, o. et Adu. decenter. anständig, gebührlich, fein. *illő, illendő.* Adu. *illendőképen.* sslussný, poctiwý, ozdobný. Adu. sslussné, poctiwé, ozdobné.

Decentia, ae. f. der Wohlstand, die Wohlanständigkeit. *Illendőség.* Slussnost, náležitost.

Decor, ŏris. m. et Decus, ŏris. n. die Zierde, Wohlanständigkeit. *Ékesség, tiſztesség, diſzesség.* Ozdoba, poctiwost.

Decōrus, a, um, et *Adu.* e. anständig, hübsch, zierlich. *ſzep, diſzes.* Adu. *ékesen, ſzépen, diſzesen.* ozdobný, poctiwý. Adu. pctiwé.

Decōrum. n. 2. die Anständigkeit, Ehrbarkeit, Höflichkeit. *Diſz, diſzesség, tiſztesség.* Ozdoba, poctiwost.

Decŏro. 2. ich ehre, ziehre. *ékesítem.* ozdobugi, ctjm.

*Condecoro. ich ziere, mache schön. *felékesítem.* snažné ozdobugi.

*Dĕdĕcet. Imp. 2. es stehet übel, geziemet nicht. *nem illik.* nesslussj, nenáležj.

*Dedecus, ŏris. n. die Schande, der Schandfleck. *Gyalázat.* Hanba, posměch, lehkost, nepoctiwost.

*Dedecŏro. 1. ich schände, verunehre. *meg-gyalázom.* hyzdjm, w lehkost vwodjm.

*Indecens, tis. o. et *Adu.* Indecenter. ungeziemend. *illetlen.* Adu. *illetlenül.* nesslussný. Adu. nesslussné.

*Indecōrus, a, um. Indecor et Indecŏris, e. schändlich, ungeziemt. *illetlen, emberségtelen, embertelen.* nesslussný, sskaředný.

Dēleo, ēui. ētum. 2. ich tilge, lösche aus, zerstöre. *eltörlöm, kitörlöm.* zmazugi, wyhlazugi.

Delebilis, e. auslöschlich. *eltörölhető.* co se wymazati může.

*Indelebilis, e unauslöschlich. *eltörölhetetlen.* newymazatedlný. Ouid.

Delphīn, īnis, m. et Delphīnus. m. 2. das Meerschwein, der Delphin (ein Seefisch.) *Tengeri diſznó hal.* Morská swiné.

Dēlūbrum. n. 2. der Götzentempel, die Kirche *Kápolna, templom.* Pohanský kostel, chrám.

Dēmum. endlich, itzt, allererst. *végre, most, előbb.* potem, teprw.

Dēnĭque. endlich. *végtére.* naposledy.

Dens, dentis. m. der Zahn. *fog.* zub.

Dentātus, a, um. der Zähne hat, zackigt *jó fogú, fogas.* zubatý.

Dentio, ire. ich zahne, hecke zähne. *fogam hasad.* zuby wypausstjm. Plin.

*Dentifricium. n. 2. das Zahnpulver. *Fog tiſztító por.* Prach, genž zuby čistj.

*Edentulus, a, um. zahnlos. *fogatlan.* bezzubý. Tertull.

*Bidens, entis m. et f. der Karst, die Mistbacke. f. das Schaf von 2. Jahren *Két-ágú kapa* f. *Két eſztendős bárány.* Dwogitá grace, wid̄ly. f. Dwauletá owce, garka.

*Trĭdens. m. 3. die Mistgabel, die dreyhackigte Gabel, der Zepter des Neptuni. *Három-ágú vas, villa.* Hnogné widly.

Dēnsus, a, um, et *Adu.* e. dick, dicht.

dicht. *sürü, tömött.* Adu. *sürüen, tömötten.* hustý. Adu. husté.
Densare, et Densēre. dicht aneinander setzen. *megsűrüdni, megsűrűiteni.* hustiti, w hromadu tisknauti.
*Addensare, Addensēre, Condensare. Idem. *Idem.* Idem.
Depsō, ui, itum. 3. ich knete. *gyúrok, dagasztok.* misým, rukama tlačjm.
Depsiticius, a, um. geknetet. *kézzel dagasztatott, gyúratott.* misený, rukama tlačený.
Deus, m. 2. Gott. *Isten.* Bůh.
Deitas, ātis. f. die Gottheit. *Istenség.* Božstwj. Augustin.
Dium. n. 2. das helle unter dem Himmel, unter freyem Himmel. *Ég, levegő-ég, az ég alatt.* Swětlost, jasno, pod nebem, pod holým nebem.
Diuus, a, um. vergöttert, selig, ein Heiliger, *Isteni, szent.* swatý.
Diuīnus, a, um. Göttlich, der weissagen kan. *Istenes, Isteni.* Božský.
Diuinitas, ātis. f. die Gottheit, die Göttlichkeit. *Istenség.* Božstwj.
Diuinitus. von Gott, von himmel herab. *Istentől, mennyből.* od Boha, z nebe.
Diuino. 1. ich weissage, wahrsage, errathe. *jövendölök.* hádám, predpowjdám.
Diuinatio, ōnis. f. die Weissagung, Wahrsagung. *Jövendölés.* hádánj, předpowjdánj.
Dexter, a, um. rechtwärts, erspriesslich, glücklich, geschickt. *jobbján, jobb-kéz felől való.* prawý, spůsobný, wpřjmný, sstiastliwý.
Dextera, et Dextra, f. 1. die rechte Hand. *Jobb-kéz.* Prawice, prawá ruka.
Dextre. Adu. recht, glücklich, geschicklich. *alkalmatosan, szerencsésen.* prawě, sstastně, spůsobně.
Dexteritas, ātis. f. die Aufrichtigkeit, die Geschicklichkeit. *Alkalmatosság.* Spůsobnost, rozssafnost.
*Dextrorsus et Dextrorsum. zur rechten, rechter Hand werts. *jobb kéz felé.* na prawau stranu, od sebe.
Dico, aui, atum. 1. (quid cui, in quid.) ich eigne zu, widme, weihe. *szentelek, ajánlok.* oddáwám, připisugi, přiwlastňugi.
*Abdico. ich spreche ab, setze ab, gebe auf, lege nieder. *megvetem, letészem.* odřjkugi, odpowjdám, dolu sskládám.
*Abdicatio, ōnis. f. die Abdankung, Absetzung, Niederlegung. *Megvagadás, megvetés.* odřjkánj, zbawenj.
*Dedico. 1. ich widme, eigne zu, weihe ein. *valakinek szentelem, ajánlom.* poswěcugi, připisugi.
*Dedicatio, ōnis. f. die Zueignung, die Einweihung. *Ajánlás, szentelés.* Přiwlastněnj, poswěcenj.
*Indico. ich zeige an. *kibirdetem.* oznamugi, ukazugi, zgewugi.
*Index, icis. m. der Anzeiger, der Weiser, das Register. *Mutató, valamit jelentő, mutató tábla, kijelentő.* Ukazatel, registř.
*Indicium. n. 2. die Anzeigung. *kijelentés, mutató jel.* ukázanj, znamenj.
*Praedico. ich ruffe aus, lobe, sage öffentlich. *kibirdetem, prédikálom, dicsérem.* wyhlasugi, welebjm.
*Praedicatio, ōnis. f. das Ausruffen, loben. *Dicsérés, birdetés.* Wychwalowánj, wyhlássenj,

Dico, xi, ctum. 3. (quid. pro quo, ius, diem.) ich sage. mondom. mluwjm, prawjm.

Dicax, ăcis. o. schwatzhaft, plauderhaft. tréfás, tsátsogó. mluwný, žwawý, klewetný.

Dicacitas, ātis. f. die Schwatzhaftigkeit, Spötterey, Höhnerey. Tréfa, tsélsapósság. Posměssné mluwenj.

Dictio. f. 3. die Redensart, der Vortrag Beszéd, szólás, mondás, ige. Řeč, slowo.

Dictum. n. 2. der Spruch. Mondás, ige. Řeč, powěděnj.

Dicaculus, a, um. geschwätzig, waschhaft. tsátsogótska. sstěbetnjk.

Dictēria. Pl. n. 2. die schimpfliche Reden, Stichelworte. Tréfa beszéd, gúnyoló mondás. Potupná, vsstipečná slowa.

Dicto et Dictito. 1. ich sage, verlauffe, befehle. mondogalom. dykugi, kážj, wluwjm.

*Abdico. ich bin zuwider, willige nicht ein. lemondok róla. odpowjdám, odporugi.

*Addico (cui, quid, in quid.) ich eigne zu, spreche zu, übergebe, falle zu. néki ajánlom, itélem. připowjdám, oddáwám.

*Benedico. ich lobe, segne. áldom, jót kivánok. chwáljm; dobrořečjm. Ecclesiast.

*Condico ich sage zu, versprechen igérem. slibugi, na sebe béru.

*Contradico. ich widerspreche. elle ne-mondok. odporugi, odmlauwám.

*Contradictio, ōnis. f. die Widersprechung. Ellene-mondás. Odpor.

*Edico. ich sage an, befehle, ordne. megbagyom, kibirdetem, rendelem. rozkazugi, wypowjdám.

*Edictum. n. 2. der Befehl, die Anordnung. Parantsolat. Rozkaz, wypowěd, wyřkenj.

*Indico. 3. ich sage an, bestimme. megbirdetém, parantsolom. oznamugi, vložjm.

*Indictus, a, um. angesetzt, bestimmt, unverhört, ungesagt. kibirdetett, meg-nem mondatott. oznámený, nepowěděný.

*Interdico. ich verbiete, untersage, versage. megtiltom, belé-szólok. zapowjdám.

*Interdictum, i. n. das Verbot. Megtiltás, parantsolás. Zápowěd, zapowěděnj.

*Maledico. ich fluche, sage böses nach, lästere. átkozom, szidom. zlořečjm.

*Maledictum. n. 2. et Maledictio, ōnis. f. das Scheltwort, Schmähwort. Átok. Zlořečenj.

*Maledĭcus, a, um. et Adu. e. schmähhaft, schmähend. átkozó. Adu. átkozódva, zlořečený. Adu. zlořečenè.

*Maledicentia. f. 1. die Lästerung, das Afterreden. Átkozódás, Láni, hanenj, zlořečenj. Gell.

*Praedico. (cui, quid, in re.) ich sage vorher, weissage. elől megmondom, jövendölöm. předpowjdám.

Dies. Sing. c. 5. Pl. m. der Tag. Nap. Den.

Diurnus, a, um. den tag über während. nappali. dennj.

Diurnum. n. 2. das tägliche Brod, das Futter. Mindennapi rendtartás prébenda. Každodenný chléb, potrawa.

Diu. Adu. Comp. Diutius. lang, lange

ge zeit, länger. *sokáig, sok ideig, tovább.* dlauho, delegi.

Diutinus et Diuturnus, a, um. lang-während, langwierig. *sok ideig való, sok ideig tartó.* dáwný, dlauhý, dluhotrwanliwý.

Diuturnitas, ätis. f. die Langwierigkeit. *Időnek hoszszú volta.* Dlauhotrwanliwost.

*Perdiu. sehr lang. *Igen sokáig.* welmi dlauho.

*Perdiuturnus, a, um. sehr langwierig. *Sok ideig való,* welmi dáwný.

*Hodie. heut. *ma.* dnes.

*Hodiernus, a, um. heutig. *mai.* dnessnj.

*Interdiu. bey tag. *nappal.* we dne.

*Perdius, a, um. den ganzen Tag. *egész napi.* celého dne.

*Meridies. m. 5. (medius dies.) der Mittag. *Dél.* Poledni.

*Meridiare, et Meridiari. zu mittag schlafen. *dél után alunni, délelni.* po poledni spáti, polednowati.

*Meridianus, et Pomeridianus, a, um. mittägicht. *déli.* polednégssj. Plin.

*Perendie. Adv. übermorgen. *holnap után.* ponazegtrj.

*Perendinus, a, um. das übermorgen ist. *holnap utánn való.* pozytregssj.

*Comperendinare. aufschieben. *napról napra halogatni.* den ode dne odkladati.

*Postridie. des andern Tages. *másod nap.* druhým dnem.

*Quotidie. täglich. *naponkint, mindennap.* každodenně.

*Quotidianus, a, um. täglich. *mindennapi.* každodenný.

*Biduum. n. 2. zween Tage. *Két nap.* Dwa dni.

*Triduum, i. n. drey Tage. *Három nap.* Tři dni.

*Quatriduum, i. n. vier Tage. *Négy nap.* Čtyři dni.

*Nudius tertius. ehegestern. *tegnap előtt.* předwčerem, před wčeregssjem.

*Nudius quartus. vor vier tagen. *ez előtt negyed nappal.* před čtyrma dni.

DIGITUS. m. 2. der Finger. *Ujj.* Prst.

Digitalis, e. eines fingers groß, dick. *egy újnyi hoszszú, vastag.* gako prst dlauhý, hrubý. Plin.

DIGNUS, a, um, et *Adv.* e. würdig, werth. *méltó.* Adv. *méltán.* hodný, Adv. hodně.

Dignitas, ätis. f. die Würde, die Ehre. *Betsület, méltóság.* Hodnost, poctiwost.

Dignor. Dep. 1. (re.) ich würdige. *méltónak itélem.* za hodné sandjm.

Dignatio, önis. f. 3. die Würdigung, der Stand. *méltóztatás, méltóság.* Powážený, poctěný.

*Dedignor. ich halte unwürdig. *méltatlannak itélem.* za nehodné uznáwám.

*Condignus, a, um. et *Adv.* e. wohl werth, gebührlich. *méltó, érdemes.* Adv. *méltán.* hodný, wysoce wáženy. Adv. hodně, wedlé zasslauženj.

*Indignus, a, um. et *Adv.* e. unwürdig, unbillig. *méltatlan.* Adv. *méltatlanúl.* nehodný Adv. nehodně.

*Indignor. (quid.) ich bin unwillig, zornig. *boszszonkodom, haragszom.* hněwám se.

*Indignatio, önis. f. der Unmuth, der Zorn. *Boszszonkodás, harag.* Hněw.

DIRIBEO, ëre, et Diribo, ëre. ich theile aus. *elosztom.* rozdělugi.

Diribitor, ōris. m. der Austheiller. *Eloſztó.* Rozdawatel.

Diribitorium. n. 2. der Zahl-Musterplatz, der Ort, wo man den Soldaten die Löhnung austheilte. *Mustrálô, fizetö, vagy oſztogató hely.* Misto, na němž wogacy bywagj mussirowáni, a wyplacenj. Sveton.

Dirus, a, um. grausam, greulich. *kegyetlen, ſzörnyü.* vkrutný, hrozný.

Diritas, ātis. f. die Grausamkeit. *Kegyetlenség, ſzörnyüség.* Vkrutnost. Sveton.

Dirae. Pl. f. 1. die Furien, der Fluch. *Átkozódás, ſzitok.* Prokljnánj, kliatj. Tacit.

Disco, dĭdĭci sine Sup. 3. ich lerne. *tanúlok.* včjm se.

Discipulus. m. 2. der Schüler. *Tanitvány.* Včedlnjk, včeň, žák.

Discipula. f. 1. die Schülerinn. *Tanitvány aſzſzony.* Včedlnice.

Disciplīna. f. 1. die Zucht, die Kunst, *Fenyíték, tudomány, mesterség.* Káženj, vměnj, Kunsst.

*Addisco. ich lerne, erlerne, begreife, fasse. *megtanúlom.* včjm, naučjm se.

*Condisco. ich lerne mit. *együtt-tanúlom.* spolu se včjm.

*Condiscipulus. m. 2. der Mitschüler, Schulgesell. *Tanúló társ.* Spolu-včedlnjk.

*Condiscipulātus. m 4. die Schulfreundschaft. *Együtt-tanúlás.* Sſkolſké towaryšstwj. Nep.

*Dedisco. ich verlerne. *viſzſza-tanúlok.* přewčjm se.

*Edisco. ich lerne auswendig. *kitanúlom.* spaměti se včjm.

*Perdiscere. fertig lernen. *megtanúlni.* wywčiti se.

*Praediscere. vorher lernen. *Elöl megtanúlni.* napřed se včiti.

Discus. m. 2. der Tischkorb, der Teller, die Wurfscheibe. *Kenyeres kosár, mély tál, tányér.* Sſis rokā miſa, tanjř, kaule.

Ditio, ōnis. f. die Macht, die Gewalt, das Gebiet. *Birodalom, tartomány.* Moc, panſtwj, wladařſtwj.

Dives, ĭtis. o. reich, wohlhabend. *gazdag, dús.* bohatý.

Diuitiae. Pl. f. der Reichthum. *Gazdagság.* Bohatſtwj.

*Perdives et Praedives. sehr reich. *igen gazdag.* welmi bohatý.

Dis, ditis (Neutr. dite.) reich. *gazdag.* bohatý.

Dito, are. ich mache reich. *meggazdagítom.* obohacugi.

Ditesco. sine Praet. et Sup. ich werde reich. *meggazdagúlok.* bohatnu.

Divĭdo, isi, isum (quid cui, in quid.) ich theile, theile ein, scheide. *eloſztom.* dělim, rozdělugi.

Diuisio, ōnis. f. die Theilung. *Oſztás.* Rozdělenj.

Diuiduus, a, um. das sich theilen läßt. *eloſzthatö.* dělný, rozdělný.

*Indiuiduus, a, um. unzertheilich. *el-oſzthatatlan.* nedělný, nerozdělný.

*Indiuisus, a, um. unzertheilt. *el nem oſztatott.* nerozdělený. Varr.

Do, dědi, dătum. (se cui, in quid.) ich gebe. *adok.* dáwám.

Datum, et Pl. Data. n. 2. die Ausgabe, die Geschenke. *Adomány, ajándék.* Wydánj.

Dato. Fr. 1. ich gebe, gebe oft. *adom, addogalom.* dáwáwám, často dáwám. Plin.

Datatim. Adu. aus einer Hand in

die andere. *kézről-kézre.* z gedné ruky do druhé

*Abdo. 3. ich verstecke. *elrejtem.* skrýwám, tagjm, chowám.

*Addo. ich thue hinzu, gebe, setze zu. *hozzá-téſzem.* přidáwám.

*Additamentum. n. 2. die Zugabe, der Anhang. *Hozzá ttel.* Připdawek.

*Circumdo. 1. ich umgebe. *környül-véſzem.* obklíčugi.

*Condo. 3. (quid, quo, in quo, et quid.) ich lege bey, hebe auf, baue an, stifte, verwahre. *el rejtek, épitek, teremtek* schowáwám, wystawugi, sskladám.

*Condus. m. 2. der Verwahrer. *Takargató, sáfár,* Ssafář. Plaut.

*Conditor, õris m Der was bauet. Stifter. *Teremtő, ſzerző.* Půwodce.

*Conditio, õnis. f. die Beschaffenheit, die Bedingung. der Zustand, *Állapot.* Staw, spůsob.

*Inconditus, a, um. ungeheuer, unförmlich *illetlen, rendeletlen.* nespraweny, neozdobný.

*Abscondo. 3. (in quid, quo.) ich verberge. *elrejtem, eltéſzem.* ukrýwám, schowáwám.

*Recondo. 3. (in quo.) ich hebe auf, verwahre. *elrejtem, eltéſzem.* zakladám, schowáwám.

*Dēdo 3. ich ergebe. *magamat feladom, megadom.* poddáwám, wmoc se dáwám

*Deditio, õnis f. die Ergebung. *Feladás.* Poddánj.

*Edo. 3. (in quid) ich gebe heraus, erhebe. *kiadom, kibotsátom.* wydáwám.

*Editus, a, um. herfür gebracht, erhaben, hoch. *ki-botsátatott, magas.* wydaný, wywýssený, wysoký.

*Editio, õnis. f. das Heraus geben, die Ausgabe. *Kibotsátás.* Wydánj.

*Indo. (cui quid.) ich thue drein, lege auf. *béadom, bé-botsátom.* wykladám, wysázým.

*Perdo. 3. ich verderbe, verliere. *elveſztem.* kazým, zatracugi.

*Perditio, õnis. f. das Verderben. *Veſzedelem, nagy kár.* Ztrata, zkáza. Plin.

*Perditus, a, um. verdorben, heillos. *veſzett, elveſzett.* zatracený, skazený.

*Perditor, õris. m. der Verderber. *Kártévő, veſztő.* Mrhač.

*Pessundo. 1. ich trete zu boden. *letapodom.* possłapáwám.

Praeditus, a, um. begabt, der etwas hat. *valamivel tellyes.* ozdobený, obohacený

*Prōdo. 3. ich verrathe, gebe auf, beschreibe. *elárúlom.* zrazugi.

*Proditio, õnis. f. die Verrätherey. *Elárúlás.* Zrada.

*Proditor, õris. m. der Verräther. *Elárúló.* Zradce.

*Reddo. 3. ich gebe wieder. *megadom.* nawracugi.

*Satisdo. 1. ich thue genug. *kezest vetek.* dosti činjm.

*Subdo, 3. ich thue hinter, unterwerfe. *alája vetem.* podkladám, poddáwám.

*Subditus, a, um. untergeleget, untergeschoben. *más helyén adatott, valakinek alája adatott.* podložený, poddaný.

*Trādo 3. ich übergebe, gebe fort. *hatalma alá adom, oda adom.* odewzdáwám.

*Traditio, ōnis. f. die Uebergebung. *Kézre adás.* Odewzdání.

Dŏcɛo, ui, ctum. 2. ich lehre, unterrichte. *tanitok.* učjm.

Doctus, a, um. et *Adu.* e. gelehrt. *tudós.* Adu. *tudósan.* učený. Adu. učené.

*Indoctus, a, um. ungelehrt. *tudatlan.* nevčený, neoměly.

Doctor, ōris. m. der Lehrer. *Tanitó.* Včitel.

Doctrina, ae. f. die Lehre, die Kunst, Gelehrsamkeit, Wissenschaft. *Tanúság, tudomány.* Včenj.

Docilis, e. gelehrsam, gelehrig. *könnyen tanúló.* schopný, wtipný.

Docilitas, ātis. f. die Gelehrigkeit. *Könnyen való tanúlás, jó elme.* Schopnost, wtip. Nep.

*Indocilis, e. ungeschickt, ungelehrsam. *a' kit nem tanithatni.* hlaupý, neschopný k včenj.

Docūmentum. n. 2. die Probe, das Muster, der Beweis. *Tanúság, próba.* Důwod, průba, příklad.

*Addocere, et Condocefacere. lehren, gewöhnen, richte ab. *megtanitani, szoktatni.* přiwčiti, zwykati, včiti.

*Dedocere. abgewöhnen. *elszoktatni.* odvčiti.

*Edocere et Perdocere. fertig lehren. *jól megtanitani.* dokonále wyvčiti.

*Semidoctus, a, um. halbgelehrt. *félbtudományú.* napoly včený.

*Subdocere. mit unterweisen. *együtt tanitdogalni.* spolu wyvčowati.

Dŏlɛo, ui, ĭtum. 2. es schmerzet mich, es thut weh, ich bedaure, ich bin betrübt. *fájlalom, bánkodom.* těžce nesu, truchljm.

Dolor, ōris. m. der Schmerz, die Betrübniß. *Fájdalom, bánat.* Bolest, žalost.

*Condoleo, Indoleo, et Condolesco. ich habe Schmerzen. *szánom, bánom.* teskljm, spolu utrpnost mám.

*Dedoleo. ich verschmerze, vergesse des Schmerzens. *bánatból megszűnöm.* přestáwám teskliti.

*Indolentia. f. 1. die unempfindlichkeit, die stete Freude. *Fájdalmatlanság.* Radost vstawičná, necytedlnost.

*Perdoleo. 2. ich empfinde den Schmerzen. *elszenvedem.* strpjm.

Dolium. ii. 2. das Faß. *Hordó.* Sud.

Doliāris, e. wie ein Faß. *mint a' hordó.* gako sud.

Dŏlo, avi, atum. ich hobele, behaue. *gyalulok.* hoblugi, otesáwám.

Dolabra. f. 1. die Hacke, die Axt, der Hobel. *Gyalu.* Hoblik.

*Dedolare. behauen, abhobeln. *jól meg-gyalulni, simitani.* wyhoblowati, wyhladiti.

*Edolare. auszimmern. *helyesen meggyalulni.* wyhladiti, wypolirowati, wyčistiti.

Dŏlus. m. 2. der Betrug, die List. *Tsalárdság.* Schytralost, lest.

Dolōsus et Subdolus, a, um. et *Adu.* e. betrügerisch, listig. *tsalárd, álnok.* Adu. *tsalárdúl, álnokúl.* podwodný, lstiwý, schytralý. Adu. vlisně, falešně, podwodně.

Dŏmĭnus, i. m. der Herr, der Besitzer. *Úr, gazda.* Pán.

Domina. f. 1. die Frau, die Besitzerin. *Aszszony, gazda aszszony.* Pani.

Dominium. n. 2. die Herrschaft, *Uralkodás, hatalom.* Panstwj, moc. Sueton.

Domini-

Dominicus, a,um. was dem Herrn gehört. *úri.* panský, nedělnj. Sen.
Dominor. Dep. 1. ich herrsche, gebiete. *uralkodom.* panugi.
Dominator, ōris. m. der Regent, der Herrscher. *Uralkodó.* Panowník.
Dominatrix, icis. f. die Regentin. *Aszszonykodó, uralkodóné.* Panownice.
Dominatio, ōnis. f. et Dominatus. m. 4. die Herrschaft, Regierung, das Gebiet. *Uraság, uralkodás.* Panowánj, spravowánj.
Dŏmo, ui, itum. 1. ich zähme, zwinge, bändige. *megszelidítem, meghódítom.* ukrocugi, přemáhám.
Domitor, ōris. m. der Ueberwinder. *Szelidítő, meggyőző.* Přemáhatel, skrotitel.
Domitus. m. 4. die Bändigung. *Szelidítés.* Skrocowánj.
Domitus, a, um. gebändiget. *szelidíttetett.* skrocený.
*Indomitus, a, um. unbändig. *nem szelid.* neskrocený, twrdošjgný.
*Edomare et Perdomare. ganz bändig machen. *meg-szelídíteni.* na střze skrotiti, podmaniti.
*Redomare. zurückziehen. *ismét meg-szelídíteni.* zase skrotiti.
Dŏmus. f. 2. et 4. das Haus. *Ház.* Dům.
Domi (genit. antiq.) zu Haus. *otthon. itthon.* doma, w domě.
Domesticus, a, um. zu Haus gehörig, innerlich. *házi.* domácý.
Domicilium, i. n. die Wohnung. *Lakó hely, szállás.* Přjbytek, obydlj.
Dōnec. Adv. bis, bis so lang. *míglen, míg.* pokud, dokud, až.
Dōno, āvi, ātum. 1. ich schenke, verehre. *ajándékozom.* darowám, darugi.
Donum, et Donarium. n. 2. das Geschenk. *Ajándék.* Dar.
Donatio, ōnis. f. die Beschenkung. *Ajándékozás.* Darowánj.
Donativum. n. 2. eine Verehrung unter die Soldaten, die Gabe, das Herrengeschenk. *Fejedelemtöl vitézek számokra adatott ajándék.* Darunek, neb přjdawek na žold.
*Condono. (quem, cui.) ich schenke, verzeihe, vergebe. *megajándékozom, megbotsátom, el-engedem.* darugi, odpausstjm.
*Condonatio, ōnis. f. die Verehrung, Beschenkung, die Vergebung. *Elengedés, megbotsátás, megajándékozás.* Odpusstěnj.
Dormio, ivi, itum. 4. (cui, quid.) ich schlafe. *alszom.* spjm.
Dormito. 1. ich schlummere. *szunnyadozok.* dřjmem.
Dormitūrio. 4. ich bin schläfrig. *szunnyadozó vagyok.* dřjmlawý gsem.
Dormisco. 3. ich hebe an zu schlafen. *szunnyadok.* počjnám spáti.
Dormitōrius, a, um. zum Schlafen gehörig. *aluvásra való.* k spánj přjslussný.
Dormitōrium. n. 2. die Schlafkammer. *Hálóház.* Komora, pokogjk k spánj.
*Edormire et Edormiscere. ausschlafen. *kialunni.* wyspati se.
*Indormire 4. auf etwas schlafen. *rajta elalunni.* zaspati na něčem.
*Obdormire et Obdormiscere. einschlafen. *elalunni.* zaspati, usnauti.
Dorsum. n. 2. der Rücken. *Hát.* Hřbet, záda.

Dos, õtis. f. die Morgengab, die Ehesteuer, das Heurathsgut. *Menyasszonynak adatott marha, jegy-ruha.* Wěno, dar.

Dotális, e. zur Aussteuer gehörig. *jegy-rubához való.* co se v wěně dáwá.

Doto, are. 1. ich steure aus. *jegy-rubát adok.* wěno dáwám.

Dotatus, a, um. wohlbegabt, ausgesteuert. *jegy-rubával és egyébbel gazdag.* welikým wěnem obdarený.

*Indotatus, a, um. unbeschenkt, arm, mit keiner Morgengab versehen. *nem ajándékoztatott.* neobdarený, bez wěna.

Drăco, õnis. m. der Drach, die Schlange. *Sárkány, kigyó.* Drak, gedowatý had.

Dŭbius, a, um. *Adu.* e. zweifelig, zweifelhaftig, gefährlich. *kétséges.* Adu. *kétségesen, veszedelmesen.* pochybný, nebezpečný, nejistý. Adu. pochybně.

Dubito et Subdubito. 1. ich zweifele etwas. *kételkedem, kételkedem-szabású.* pochybugi z částky.

Dubitatio, õnis. f. die Zweifelung, der Zweifel. *kételkedés.* pochybnost.

*Addubito. ich zweifele. *kételkedem.* pochybugi.

*Indubitatus, a, um. ohngezweifelt, gewiß. *bizonyos, a'mi felöl nem kell kételkedni.* nepochybný. Plin.

Dūco, xi, ctum. 3. (quem, ad, in quid, re.) ich führe, halte, menne. *vezetem, viszem.* wedu.

Ductus. m. 4. die Führung, Leitung. *Vitel, vezetés.* Průwod, wedénj.

Ductor, õris. m. der Führer. *Vezető.* Wůdce.

Dux, ūcis. c. der Führer, Kriegs-General, der Herzog, Feldherr. *Vezér, Hadnagy, Herczeg.* Wůdce, Heytman polnj, Knjže.

Ducātus. m. 4. das Generalat, Herzogtum. *Hadnagyság.* Heytmanstwj.

Ductilis, e. das sich ziehen, schmieden läßt. *nyujtható, vezethető, kinyújtható.* co se dělati, táhnuti dá. Plin.

*Abducere (in quid, a quo.) abführen, wegführen. *elvinni.* odwésti.

*Adducere. (ante, in quid, re.) herbeyführen, zuführen, bringen. *hozzá-vezetni, vinni.* přiwésti.

*Circumducere. herumführen. *környül-hordozni.* wůkol woditi.

*Conducere. zusammenführen, miethen, dingen. *egybe vinni megfogadni.* shromážďowati, nagimati.

*Conducit. Imperf. es ist nützlich. *használ.* užitečné gest, hodj se.

*Conductor, õris. m. der Pachter, ein Miethsmann. *Megfogadó.* Který penjze béře, aby něco wykonal, a wydil.

*Conducibilis, e. dienlich, nützlich, ersprießlich. *használó.* co se hoditi může, užitečný. Auct. ad Heren.

*Conductio, õnis. f. die Miethung. *megfogadás.* nagetj, nagjmánj. Liu.

*Deducere. (ex, de quo, in quid.) abführen, abziehen. *elvezetni.* sprowázeti, domoditi.

*Deductio, õnis. f. die Abführung, der Abzug. *Elvezetés, kísérés,* Dowedénj, průwod.

*Diducere. von einander führen. *kétfelé-vonszani.* roztáhnauti, rozděliti na různo.

*Educere. ausführen. *kivinni, kivezetni.* wywésti.

*Edūco, āui, atum. 1. ich erziehe auf. *feltartam, nevelem.* wychowáwám.

*Educatio, önis. f. die Auferziehung. *Feltartás*, *nevelés*. Wychowáwánj.

*Inducere. (quid re, in animum.) einführen. *bévinni*. uwésti.

*Induciae. f. Pl. der Stillstand, der Waffenstillstand. *Frigy bádakozó kèt fél között*. Odklad, přestánj od bogowánj.

*Introducere. hineinführen, einführen. *bévinni*. wésti wnitř.

*Obducere. fürbeyführen, überziehen. *bévonszani*, *béboritani*. okolo wésti, obtáhnauti.

*Perducere. durchführen. *elvinni*. dowésti, přewésti.

*Praeducere. vorziehen, vormachen. *elöl vinni*, *vezetni*. před, napřed, wésti.

*Producere. (in quid, e quo.) hervorbringen, verzögern. *elö-hozni*, *halasztani*, *nyújtani*. přednésti, prodlaužiti.

*Productus, a, um. *Adu*. e. lang, verlängert. *elö hozatott*, *megnyújtatott*. Adu. *hoszszan*, *nyújtva*. dlauhý, prodlaužený, Adu. dlauze.

*Reducere. zurückführen, wieder bringen. *viszsza-hozni*. nazpět wésti, zase přinésti.

*Redux, ucis. o. wiederkommend. *hazájába megjött*. ten, kdož se nawrátil.

*Seducere. beyseit bringen, verführen. *félfelévinni*, *elhiteni* swésti. Eccles.

*Subducere. (quid cui.) zu land führen, entziehen. *elvonni*, *ellopni*, *a' szárazra kikötni*, *kivezetni*. potradomě vwoditi, vgímati

*Traducere. hinüber bringen, zubringen, durchziehen. *által-vinni*, *egy helyről másra vinni*. přewoditi: místa na místo, pomlauwati, haněti.

*Tradux, ucis. m. das Rebengesenk. *Elbomlitható hoszszú szölö veszszö*. Raub.

DVELLUM. n. 2. der Krieg, Streit. *Had*, *kettö között való viadal*, *bajvívás*. Bitwa mezy dwěma.

*Perduellis. m. 3. ein abgesagter öffentlicher Feind. *nyilván való ellenség*. zgewný nepřítel.

*Perduellio, önis. f. die abgesagte Feindschaft. *Hazája ellen támadás*. Odpowědění, nepřítelstwj.

DVLCIS, e. süß, angenehm. *édes*. sladký, přigemný.

Dulce et Dulciter. Adu. süß, süßlicht. *édesen*, *édesdeden*. sladce.

Dulcedo, inis. f. die Süßigkeit, Annehmlichkeit. *Édesség*. Sladkost.

Dulcescere 3. süß, angenehm werden. *megédesülni*. sladnauti.

Dulcia, um. n. pl. Apul. Lamp. Heliog. das Zuckerwerk. *Mézes pogácsa*. Medownjk.

DVM. indem, so lange bis. *midön*, *míg*. poněwadž, kdy, pokud.

Dudum. schon längst. *régen*. dáwno.

*Dummodo. wenn nur, so nur. *ha tsak*, *hogyha*. gestli toliko, kdyby gen.

*Duntaxat. allein, nur. *tsak*. toliko.

DVMVS. m. 2. die Dornhecke. *Tövis-bokor*, *tsere*. Trnowé křewj.

Dumetum. n. 2. der dörnichte Ort, Dornbusch. *Tövises*, *bokros*, *tserés hely*. Trnowiště, kde mnoho trnj roste.

DVO, ae, o. zween, zwo, zwey. *kettö*, *két*. dwa, dwě, dwě.

Duodecim. zwölf. *tizenkettö*. dwanácte.

*Duo.

*Duodeviginti. achtzehen. *tizennyóltz.* osmnácte.
*Duodetriginta. acht und zwanzig. *búszonnyóltz.* osm a dwadcáte.
*Duplex, -icis. o. zweyfältig. *kettős,* dwogitý, dwognásobný.
*Duplico. āre. ich mache doppelt, verdoppele. *kettőzem, duplálom.* dwogjm, duplugi.
Dūrus, a, um. hart: unbarmherzig, streng. *kemény: kegyetlen.* twrdý: nemilosrdný.
Duriusculus, a, um. etwas hart, härtlich. *keményetske.* nátwrdý.
Dure et duriter Adu. hart. *keményen,* twrdě.
Durities. f. 5. et Duritia. f. 1. die Härte. *Keménység.* Twrdost.
Duro, are. ich härte, daure. *keményitem, sokáig tartok.* twrdjm, trwám.
Duracinus, a, um. härtlich. *kemény-bajú, börü.* twrdý.
Durabilis, e. dauerhaftig. *tartó, sokáig elálló.* trwanliwý.
Duresco. 3. ich werde hart. *megkeményedem.* twrdnu.
*Eduro, are. ausdauren. *megkeményiteni.* zatwrditi, stwrditi. Tacit.
*Indurare 1. hart machen. *megkeményiteni,* zatwrditi, stwrditi. Plin.
*Indurescere. hart werden. *megkeményüdni.* zatwrditi se. Quinct.
*Obdurare. ausdauren, verhärten. *megkeményedni.* zatwrzowati.
*Obdurescere. hart werden. gewohnen. *valami ellen megszokni, megkeményedni.* twrdým, stálým býti.
*Perdurare. (apud quem, in quid.) ausdauren, ausharren. *mind végig megmaradni.* wytrwati, wytrati.

E.

E et Ex Praep. aus, von. *Ki, ből, belöle, től, tól.* z, od.
*Exin, exinde. daher, darnach. *ezután, annakutánna.* odtud, potom.
Ebrius, a, um. trunken, betrunken, voll. *részeg.* opilý, ozralý.
Ebrietas, ātis. f. die Trunkenheit, *Részegség.* Opilstwj, ozralstwj.
Ebriōsus, a, um. versoffen. *részeges.* ozralec, opilec. Sen.
Ebriositas, ātis. f. das Saufleben, *Részegeskedés.* zwyklost w opilstwj.
*Inebrio, āre. ich mache trunken. *megrészegitem.* opogugi. Plin.
Ĕbŭlus, i. m. der Attich, der Niederholder. *Földi bodza.* Chebdi, chabzda.
Ĕbur, ŏris. n. das Elfenbein. *Eléfánt tetem.* Slonowá kost.
Eburnus, et Eburneus, a, um. elfenbeinern. *eléfánt-tetemes, fejér.* slonowý.
Ecce et En. Adu. siehe da. *ihon, imbol, imé.* ay, hle, pohled, wiz.
Ĕdo, ēdi, ēsum. ĕdĕre, esse. ich esse. *eszem.* gjm.
Edax, ācis, o. fressend, verzehrend. *nagy-evő.* žrác, žrawý, pažrawý.
Edacitas, ātis f. die Fressigkeit. *Nagyebetőség.* Pažrawost.
Edūlis, e. gut zu essen. *megételre való,* dobrý k gedenj.
Edulium. n. 2. das Essen, Gerichte, die Speise. *Étel, eledel.* Pokrm, krmě, gjdlo.
Esurio, 4. mich hungert, ich will essen.

effen. eberném, koplalok. fačne-gi.

Esus. m. 4. das Essen. Étel, evés. Geden. Gell.

*Adedere. anbeissen. belé-harapni. zakaufati, nakaufati. Tac.

*Ambedere. benagen. környül el-enni. obgisti, obkaufati. Tac.

*Comedere. essen. enni. gisti.

*Exedere. ausessen, aufzehren. ki-enni, kirágni. wygisti.

*Peredere. durchfressen. igen-enni, által-rágni. progisti, prokaufati.

*Obesus, a. um. fett, dick. eleméſztö-dött, kövér, vastag. tučný, tlustý.

*Obesitas, atis. f. die Fettigkeit. Kö-vérség, temérdekség. Tlustost, tu-čnost těla. Colum.

*Inedia. f. 1. Enthaltung vom Essen, der Hunger. Nem evés, koplalás. Hlad, lačnost, půst, zdržowání se od gjdla.

*Superedere. drauf essen. étel után enni, ismét enni. na nědem gisti. Plin.

Egeo, ui, sine Sup. 2. ich mangele, bedarf. ſzükölködöm. nedo-stáwá se, potřebugi.

Egens, entis. o. et Egenus, a, um. arm, bedürftig. ſzegény, ſzükől-ködö. chudý, potřebný.

Egestas, atis. f. die Armuth, die Bedürftigkeit. Szegénység, ſzükség. Chudoba, nauze, potřeba.

*Indigeo. gui. ich bin bedürftig. ſzükölködöm. potřebugi.

*Indigentia. f. 1. die Bedürftigkeit, die Nothdurft. Szükség, ſzükölködés. Nedostatek, potřeba.

*Indigus, a, um. dürftig. ſzükől-ködö. potřebný. Plin.

Ego, mei, Pron. ich. én. gá.

Egomet. ich selbst. én magam. gá sám.

Mens, a, um. mein. enyim, vel e-nyim. můg.

Eiulo. ich heule, weine. Jajgatok, sírok. pláči, kwjlím, naříkám.

Eiulatio, ōnis. f. et Eiulatus. m. 4. das Heulen, Wehklagen. Sirás, jajgatás. Pláč, kwjlení, naříkání.

Elegans, antis. o. zierlich, artlich, schön, hübsch. ékes, díſzes. ozdob-ný, spůsobný, krásný.

Elegantia. f. 1. die Zierlichkeit, Net-tigkeit. ékeſſég. ozdoba, krása.

Eleganter. Adv. zierlich, hübsch. ékesen, ſzépen. ozdobně, krásně.

*Inelegans, et Ineleganter. unzier-lich. ékesség nélkül való. Adv. ékes-ség nélkül, ékteleniil. neozdobný, Adv. neozdobně.

Elementum. n. 2. das Ele-ment, der Anfang, die Buchsta-ben. Éltetö állat, léteinek kezdeti, tanúlásnak elsö kezdeti. Žiwel, počátek, litera.

Elementarius, a, um. der noch mit Buchstaben umgehet, ABCschütz. Abc-tanúló, tanúláſt kezdö. kte-rý se abecedě učj, ábecedář.

Elephas, antis. m. 3. et Elephan-tus, i. m. der Elephant. Éléfánt. Slon.

Emo, emi, emtum. 3. ich kaufe. vészek, vásárlok. kupugi.

Emtio, ōnis. f. der Kauf. Vevés, vá-sárlás. Kupowání.

Emtor, ōris. m. der Kaufer. Vevö, vásárló. Kupec, kdo kupuge.

Emtus, a, um. gekauft. árron vött. kaupený.

Emturire. gerne kaufen. venni kivá-nok, vebeinék. chtjti kaupiti. Varro.

*Inemtus, a, um. ungekauft. vásár-latlan. nekaupený.

Emax, acis. o. der gerne kaufet. üröméss

örömest vásárló. Rdo ràd kupuge.

Emacitas, ātis. f. die Begierde zu kaufen, Kauffsucht. *Vásárlásra vágyódó indúlát.* Žádost kupowánj.

*Adimere. 3.(quid cui.) abnehmen, berauben. *elvenni, sőle elvonni, megfoszt ani.* odnjti, laupiti.

*Ademtio, ōnis. f. die Beraubung, Wegnehmung. *Elvétel, megfosztás.* Odgetj, oblaupenj.

*Coemere. zusammenkaufen, einkaufen. *öszve venni, megvenni.* skupowati.

*Coemtio, ōnis. f. das Einkaufen. *Öszve vásárlás.* Skupowánj.

*Demo, si, tum. 3. ich benehme, thue hinweg. *elvészem, levészem.* odbjrám, odkladám.

*Dirimere. zerreißen, scheiden, aufheben. *elrontani, elválasztani.* Rozrjti, oddělowati, rozlučowati.

*Eximere. (re, rei.) ausnehmen, aussondern. *kivenni, kiválasztani.* wybjrati, wywoliti.

*Exemtio, ōnis. f. die Herausnehmung. *Kivétel.* Wynétj. Col.

*Eximius, a, um. et *Adu.* e. fürnehm, fürtrefflich, ausnehmend. *fő, jeles, ékes.* Adu. *fenn, jelesen, ékesen.* wýborný, znamenitý. Adu. wýborně, znamenitě.

*Interimere. tödten, umbringen. *megölni.* zabiti, mordowati.

*Interemtor, ōris. m. der Mörder. *öldöklő, ember-ölő.* mordář. Sen.

*Perimere. tödten, verderben. *megölni, elnyomasztani.* mordowati, tratiti.

*Peremtōrius, a, um. tödtlich. Apul. *Halálos, főben járó.* Smrtedlný, vsmrcugicý.

*Redimere. erlösen, loskaufen, pachten. *megváltani, summát lefizetni.* wykaupiti, wyplatiti.

*Redemptor, ōris. m. der Wiederkäufer, der Erlöser, Pachter. *Újonnan megvévő, megváltó.* Wyménitel, wykupitel.

*Redemtio, ōnis. f. die Erlösung, die Pachtung. *megváltás, felváltása valaminek.* wykaupenj, wyplacenj.

Enim, Coniunct. Etenim. denn. *mert.* nebo.

*Enimuero. aber, warlich, allerdings. *bizony, nyilván.* než, w prawdě, zagisté.

Ensis, is. m. das Schwert, der Degen. *Szablya, kard, tőr.* Meč, ſſable.

Ensiger. m. 2. der einen Degen trägt. Ouid. *Szablya-hordozó.* Ktery meč nosý.

Eo, īui, ĭtum, ire. Anom. (in quid, in et ad rem.) ich gehe. *mégyek.* gdu.

*Abire. (a, ex, ex quo.) weg gehen. *elmenni.* odcházeti.

*Abitus. m. 4. et Abitio, ōnis. f. Terbeuglüng, der Hingang. *eltávozás, elmenetel.* Odgitj.

*Adeo. 4. ich gehe hinzu. *hozzá mégyek.* přicházým.

*Aditus. m. 4. der Zugang, Zutritt. *hozzá-menés, bémenetel.* přístup.

*Ambio. 4. ich gehe drum herum, will gerne haben. *kerülöm, kivánom.* wůkol obcházým, žádám.

*Ambitus, a, um. umgeben, ersucht. *Környül-keritetett.* Obklíčený, žádaný.

*Ambitus. m. 4. et Ambitio, ōnis. f. der Herumgang, die Ehrbegierde. *kerület, tiszt kivánás.* Obchod, žádost hodnosti.

*Ambitiōsus, a, um. et *Adu.* e. umfassend, überaus hochmüthig. *negyra-*

ru-végyé, környül-kerülö. Adu. *kényesen, negédesen.* wyſokomyſſný, žádoſtiwý cti, ſſiroký, Adu. wyſokomyſlné, žádoſtiwé.

*Anteire. vorgehen. elöl-menni. předcházeti.

*Circumire, et Circuire. herumgehen. *körül-menni, járni:* obcházeti.

*Circuitus. m. 4. der Umgang, der Kreis. *Kerület, kerengö.* Obchod, okolek.

*Coire. zuſammen kommen. *öſzve-gyülni.* ſcházeti ſe.

*Coitus. m. 4. die Zuſammenkunft, der Beyſchlaf. *öſzve-menés, nöſzés.* Spogenj Plin.

*Coitio, onis. f. der erſte Anſatz, die Rottirung. *titkon való alkuvás, öſzve-járás.* Sgjtj, ſcházenj.

*Exire. herausgehen. *kimenni.* wycházeti.

*Exitus. m. 4. der Ausgang. *kimenetel.* Wýchod, wygitj.

*Exitium. n. 2. das Verderben, der Untergang. *Veſzély, veſzedelem.* Zkáza, zahynutj.

*Exitialis, Exitiabilis, e. et Exitioſus, a, um. ſchädlich verderblich. *veſzedelmes, halálos.* záhubný, ſſkodný.

*Ineo. ich gehe herein, trete an. *bémégyek.* wcházým.

*Initium. i. n. der Anfang. *Kezdet.* Začátek, počátek.

*Initio. 1. (re.) ich weihe ein, weiſe an. *felſzentelem, oktatom.* ŭkazugi, wčjm.

*Interire. umkommen, untergehen. *elveſzni.* Lapati, hynauti.

*Interitus. m. 4. der Untergang. *Meghalás, kimúlás.* Zahynutj.

*Introire, Intrare. hineingehen. *bémenni.* wcházeti.

*Introitus. m. 4. der Eingang. *Bémenetel.* Wcházenj, wgitj.

*Obire. durchwandern, verrichten, ſterben. *környül-járni, meghalni.* obcházeti, vmyrati.

*Obitus. m. 4. der Umgang, der Tod. *Meghalás, halál.* Obcházenj, ſmrt.

*Perire. umkommen. *elveſzni.* zahynauti.

*Deperire. gar umkommen, ſehr lieben. *elveſzni, igen ſzeretni.* hynauti, náramně milowati.

*Praeire. vorgehen. *elöl-menni.* předcházeti.

*Praeterire. vorbeygehen, hintanſetzen. *mellette elmenni, mellöle elmúlni,* pominauti, mjmo gjti.

*Praeteritus, a, um. vergangen, hintangeſetzt. *elmúlt.* pominulý.

*Prodire. herfürgehen. *elö-járúlni.* wycházeti na gewo.

*Redire. wiederkommen. *viſzſzatérni, megjöni.* nawrátiti ſe.

*Reditus m. 4. die Wiederkunft, die Einkünfte *Megjövés, jövedelem.* Nawrácenj ſe, důchod.

*Subeo ich gehe hinunter. *aláje-vagy belé mégyek.* podcházým, podſtupugi.

*Subitus, et Subitaneus, a, um. ſchnell, plötzlich. *hirtelen való, gyors.* náhlý, nenadálý.

*Subito. Adu. plötzlich, unverſehens. *hirtelen, hamarsággal.* náhle, nenadále.

*Subitarius, a, um. eilend, in eil gemacht. *hirtelen való, ſietö.* náhlý, nenadálý.

*Transeo. ich gehe vorüber. *általmégyek.* procházým.

*Tran-

*Transitus. m. 4. et Transitio, ōnis. f. der Uebergang. Által-menés. Průchod.

Epar, ăris. n. et Hepar. die Leber. Máj, Gatra.

Epatium. n. 2. das Leberchen, Lebergerichte. májacska. maličké gatra: gjdlo z gater připrawené.

Epaticus, a, um. zur Leber gehörig. májhoz való. k gatrám přináležigicý.

Epistŏla. f. 1. der Brief. Levél. List.

Epistolium. n. 2. das Briefchen. Levelecske. Lístek. Catul.

Epistolaris, e. zu briefen gehörig. levélhez való. listowný.

Epŭlae, arum. Pl. f. et Epulum. n. 2. das Mahl, die Speise. Vendégség, eledelek. Hody, pokrmi rozmanité.

Epularis, e. zur mahlzeit gehörig. eledeli, vendégségbez tartozó. k hodům přináležegicý.

Epulari. 1. gasterey halten, essen. vendégeskedni, enni. hodowati.

Epulo, ōnis. m. der Gasthalter, Gast. Vendégeskedő, dobzódó. Host, hodownjk.

Equus. m. 2. das Pferd. ló. Kůň.

Equa. f. 1. die Stutte, das Mutterpferd. Kabala, kancza. Kobyla. Colum.

Equīle, is. n. der Pferdstall. Ló istálló. Masstal, konice. Cato.

Equulus et Equuleus. i. alias Eculeus. m. das Pferdchen, das Füllen, die Folter. Tsikó, lovacska, tsigázás. Koniček, hříbátko, tázaní, mučení.

Eques, itis. m. der Reiter, Ritter. Lovagos, lovag, lovas. Gezdec, rytiř.

Equester, et equestris, e. zur reiterey gehörig, rittermäßig. lovagosi, lovaghoz való. gezdecký, rytířský.

Equito. ich reite. lovaglok, nyargalok. gezdjm.

Equitatus. m. 4. die Reiterey. Lovag-sereg. Gjzda, gjzdný, lid.

Equitabilis, e. das sich reiten lässet. lovagolható. kdež se gezditi může. Curt.

Equīso, ōnis. m. der Pferdknecht, Bereiter. Lóval bánó, lovász. Koňuř aneb koňař. Val.

*Adequitare. hinzureiten. hozzá lovaglani, ügetni. přigiždití.

*Circumequitare. herum reiten. körül-lovaglani. wůkol gezditi.

*Obequitare. (quibus) umher reiten. környül-nyargalni. okolo gezditi.

*Interequitare. darzwischen reiten. seregek közötti lovon menni. prostředkem gezditi, geti. Liv.

Ergā. Praep. gegen. hozzá. k, ku, proti.

Ergastŭlum. n. 2. das Zuchthaus, der Rothstall. Szolgálatnak háza. Robotný žalář, w němž člowěkj těžce dělati musegj.

Ergō. Coniunct. dershalben, dannenhero. Annakokáért, azért, tehát. tehdy, protož, a protož, pročež.

Ericius et Erinaceus, i. m. der Igel. Sül-disznó. Wodný, aneb mořský gežek, gež.

Erro, āvi, ātum. (in quo, quo.) ich irre, schweife herum. tévelygek, bújdosom. bloudjm, tam sem se.

Error, ōris. m. der Irrthum. Vétek, tévelygés, Blud, omyl.

Erro-

Erratum. n. 2. der Fehler, Irrthum. *Bün, vétek.* Blud, poblaucenj.
Errabundus, a, um. irrend. *tévelygő.* blaudný, blaudjcý.
Erro, ōnis. m. der Landstreicher *Koslató, tévelygő.* Bludař, bludnjk, tuláf.
Erroneus, a, um. irrig. *tévelygő, bolygő.* blaudný, tulawý.
*Aberro, et Deerro. ich weiche ab, verirre mich, verfehle. *eltévelyedem.* mylim se, zablaudjm.
*Aberratio, ōnis. f. die Irrung, die Abweichung. *Eltévelyedés, eltávozás.* Zmýlenj, zablaudenj.
*Inerro. 1. ich gehe darinnen herum *bújdosom,* blaudjm.
*Oberro. 1. ich schweife umher, gehe hin und wieder. *Ide's tova bújdosom.* sem y tam se taulám. Plin.
*Pererro. ich durchwandere. *elbújdosom; eljárom.* procházým, prowandrugi Colum.
Eruca. f. 1. die Raupe, der Krautwurm. *Hernyó.* Hussenka, husenice.
Ervum. n. 2. die Erbsen, Wicken. *Borsó, lednek.* Hrach, lednjk.
Esca. f. 1. die Speise, Lockspeise. *Étel, eledel.* Pokrm, wábný pokrm.
Esculenta, ōrum. n. die Eßwaaren. *Eledel.* wsselikÿ pokrm, potrawa.
Esculentus, a, um. was zum essen dienet, gut zu essen. *eledelre való, megehető.* což k gjdlu gest.
*Inescare. anködern, locken. *ételre tsalogatván meg-fogni.* na gjdlo přiwábiti.
Essĕdum. n. 2. et Esseda. f. 1. der Streitwagen. *Hadi kotsi.* Wůz bogowný.

Essedārius. m. 2. der vom Wagen streitet. *Kotsiból badakozó.* Který z wůze boguge.
Et, Etiam, Coniunct. und, auch. *és, is, még-is.* také, též, y.
*Etsi, Etiamsi. obschon, obgleich, wenn gleich. *jóllehet, noha.* ačkoli.
Examen, ĭnis. n. der Bienenschwarm: die Zunge an der Wage: die Probe, Prüfung, Untersuchung. *Raj, visgálás.* Rog, zkussowánj.
Examino. 1. ich erforsche, prüfe, untersuche. *meg-visgálom.* zkussugi.
Examinatio, ōnis. f. die Erfahrung, das Verhör, die Untersuchung, Prüfung. *Meguisgálás.* Zkussowánj Vitruv.
Exemplum. n. 2. das Exempel, das Beyspiel. *Példa.* Příklad.
Exemplar, āris. n. das Muster, das Modell. *Példa, eredett példa.* Obraz, podobenstwj.
Exĭguus, a, um, et *Adu.* e. gering, wenig. *kitsiny, kevés.* Adu. *kitsinnyé, kevéssé.* malý, skrowný. Adu. skrowně, tence.
Exiguitas, ātis. f. die Wenigkeit. *Kitsinység.* Skrownost, chatrnost.
Exta. Pl. n. 2. das Eingeweide. *Belső részek.* Střewa.
Extispex, ĭcis. m. der Wahrsager aus dem Opfer. *Tüdönck, májnak nézéséből jövendölő.* Z obětj prorokugjcý.
Extispicium. n. 2. die Prophezeyung aus dem Opfer. *Feláldozandó barom béliből való jövendölés.* Předpowjdánj z obětj.
Extra. Præp. auserhalb. *kinn, kivül.* kromě, wen, wně.
Extrāneus, et Extrārius, a, um. Ter. fremd, auswärtig. *idegen.* cyzý.

Exter,

Exter, Exterus, exterior, extrēmus. aussen, äuserst. *külsö, kivül való.* zewnitřný.
Extremum. n. 2. et Extremitas, ātis. f. das äuserste, letzte, das Ende. *Külsöség, végsöség, vég.* Kraj, konec.
Extèrnus, a, um. äuserlich. *kivül-való, idegen.* zewnitřný.
Externare. erschrecken, entzücken. *megrettenteni, ijeszteni.* blāznem včiniti.
Extrinsecus. Adu von aussen, äuserlich. *Kivül, külsöképen.* zewnitřně, powrchně.

F.

F ă b a. f. 1. die Bohne. *Bab.* Bob.
Fabula. f. 1. Dim. Plaut. eine kleine Bohne. *baboiska.* malý bob.
F ă b e r, bri. m. der Schmied, Zimmermann, Mäurer. *Kováts, kézi messer ember, áts.* Kowáč, tesař.
Faber, a, um, et Fabre. Adu. künstlich, meisterlich. *mesterséges.* Adu. *mesterségesen.* kunsstowný, mistrowský. Adu. pomistrowsky, wtipně.
Fabrīlis, e. zum schmieden, oder zimmern gehörig. *kovátsi, átsi dolog.* kowařský, tesařský.
Fabrĭco, et Fabricor. 1. ich zimmere, baue. *mesterséggel valamit tsinálok.* dělám, kugi, stawjm.
Fabricatio, ōnis. f. das Bauen, Zimmern. *Épités, átsolás.* Dělánj, stawenj. Sidon.
Fabricator. m 3. der Werkmeister. *Tsináló, átsoló.* Řemeselnjk.
Fabrica. f. 1. die Werkstätte, das Gebäude. *Mühely.* Werstat, wybně, kowářně.
*Confabricari. zusammenfügen, zusammen schmieden. *öszve-forraszt ani.* w gedno spogiti. Gell.
*Affabre. Adu. künstlich. *mesterségesen.* řemeslně.
*Infabre. Adu. tölpisch. *mesterségtelenül, darabosan.* neřemeslně, neozdobně.
F ā b v l a, et Fabella. f. 1. das Mährlein, die Fabel, Comödie, Rede, Erzehlung, das Schauspiel. *Mese, ki-gondolt szófia beszéd.* Fabule, smyšlená řeč, báseň.
Fabulosus, a, um. et *Adu.* e. lügenhaft, voller Fabeln, erdichtet. *sok költöttbeszédet tudó, hazug.* Adu. *hazugon.* básniwý, fabulný, lžiwý. Adu. *lžiwě.
Fabulor Dep. et Confabulor. 1. ich schwatze, plaudere. *beszéllgetek, szót szaporitok.* rozpráwam, klewetám.
F ă c ē t v s, a, um, et *Adu.* e. kurzweilig, höflich, scherzhaft. *múlatságos, tréfás* Adu *múlatságoson, tréfáson.* kratochwjlny, žertowný. Adu. žertowně.
Facetiae. Pl. f. 1. die Scherzreden, höfliche Kurzweil. *Tréfa beszédek,* Žert.
*Inficetus, a, um, et *Adu* e grob, unhöflich *értetlen, mord kedvü.* Adu. *ízetlenül, kedvetlenül.* nemrawný. Adu. nemrawně. Catull.
*Inficetiae. Pl. Unhöflichkeit. *Értetlen, ízetlen tréfák* nemrawnost, grobianstwj. Catull.
F ă c i e s. f. 5. das Angesicht, die Gestalt. *Orcza, ábrázat.* Obličeg, twář.
*Superficies. f. 5. die Fläche, das auswendige eines Dinges *Valaminek külsö színe, vagy része.* Twárnost, swrch každé wěcy.
*Super-

*Superficiarius, a, um. was auf grund und boden stehet. *földön való, a' mi a' földre épittetett.* co na cyzým gruntu postaweno gest.

FACIO, fēci, factum. 3. ich thue, mache. *tselekszem, mivelem* činjm

Factum. n. 2. die That, Handlung *Tselekedet, lett dolog.* Skutek.

Factitius, a, um. durch kunst gemacht. *tsinált.* dělaný, strogený.

Factio, ōnis f. die Parthey, der Anhang des Volks. *Zenebona, szakadozás.* Rota, puntowánj, sekta.

Factiosus, a, um. aufrührisch, der einen Anhang hat. *pártalkodó, zenebonát szerző* bouřliwý.

Facĭnus, ŏris. n. die That. *Jó, vagy gonosz nagy tselekedet.* Učinek, skutek dobrý, neb zlý.

Facinorōsus, a, um. lasterhaft, böse. *gonosztévő, lator.* nessléchetný, zločinný.

FACILIS, e. leicht, thullich. *könnyü.* snadný, powolný.

Facile, et Faciliter. Adv. leichtlich *könnyen.* snadně, powolně.

Facilitas, ātis f. die Leichtthullichkeit, Gutwilligkeit. *Könnyüség, jóakarat.* Snadnost, hotowost.

Facultas, ātis. f. das Vermögen. die Kraft, Erlaubniß. *Tehetség, erő.* Možnost.

*Difficilis, e. schwer, mühsam. *nehéz.* nesnadný.

Difficultas, ātis. f. die Schwierigkeit. *Nehézség.* Nesnadnost.

*Difficulter, Difficiliter, et Difficile. schwerlich, mit Mühe. *nehezen*, nesnadně.

Facesso, ivi, itum. 3. (cui quid.) ich mache, weiche, gehe weg. *Dolog tenni mégyek, mivelek, elüzöm, elmégyek.* činjm, odstupugi.

*Afficio, ēci, ectum. 3. (quem re) ich thue an, bewege. *indítom, illetem valamivel.* pohybugi, vmysl.

*Affectus. m 4. et Affectio f. 3 die Beschaffenheit des Gemüths, Begierde. *Gerjedező kivánság, indúlat.* Milost, náklonnost.

*Affecto. 1. (quid.) ich begehre heftig, strebe nach etwas. *valamire igen igyekezem.* náramně žádám.

*Affectator. Der etwas begehret, strebet nach etwas. *Valamit kereső.* Zbitečně něco žádagjcý.

*Affectatus, a, um. angenommen. *illetett, illetődött.* co při nás od ginud přigato gest, a nám přirozeno nenj. Plin.

*Inaffectatus. unangenommen, natürlich, ungezwungen. *reá nem vágyott.* co nám přirozeno gest. Quinct.

*Conficio. ich mache, mache aus, endige, *Meg szerzem, el végezem.* wykonáwám, dokonáwám.

*Confector. der Zubereiter, Vollbringer. *Meg szerző, végbez vivő.* Dokonáwatel.

*Deficio quem re, a quo, ad quem.) ich nehme ab, mangele, falle ab. *el-fogyok, szükölködöm* hynu, nedostáwá se mi.

*Defectus. m. 4. der Mangel. *Fogyatkozás, hiba.* Nedostatek.

*Defector, ōris. m. der Abtrünnige. *Elpártoló.* Odstaupnjk. Suet.

*Efficio. (quid. in re.) ich mache, verfertige, bringe zuwege. *megtselekszem megszerzem.* dowodjm, wykonáwám.

*Effectus. m. 4. Effectum. n 2. die Wirkung. *Meglétel, végbez vivés.* Wykonánj, skutek.

*Efficax, ācis. o. kräftig, wirkend. *hathatό.* mocný, dostatečný, pronikawý. Plin.

*Efficacia, 1. Efficacitas. f. 3. die Kraft, Wirkung *Tselekedetre valό erö.* Mocnost dostatečnost, pronikawost.

*Inefficax, ācis. o. unkräftig. *erötelen.* nedostatečný.

*Inficio. 3. (quid re.) ich bin müssig, ich färbe, stecke an. *bivalkodom, béfestem, megmártom.* barwjm, nakazugi.

*Infectus, a, um. ungemacht angesteckt, gefärbt. *festett, tsinálatlan.* barwený, nevdělaný.

*Infector, ōris. m. der Färber. *Festö.* Barwjř, farbýř.

*Interficio. 3. ich bringe um, tödte, *megölöm.* zabjgám, mordugi.

*Interfector, ōris m. der Todschläger. *Megölö.* Wražedlnjk, mordář, wrah.

*Officio. 3. (cui.) ich schade, hindere *ártok, ellene mivelek.* překážku činjm, sskodjm.

*Officium. n. 2. die Pflicht, Schuldigkeit, das Amt, der Liebesdienst. *Tiszt, bivatal.* Powinnost.

*Officiosus, a, um, et Adu e. (cui in quem) dienstwillig. *emberséges, barátságos.* Adu. *emberségesen, barátságosan.* služebný. Adu. služebně.

*Inofficiosus, a, um, et Adu. e. undiensthaft, unbehülflich. *embertségtelen, barátságtalan.* Adu. *emberségtelenül, barátságtalanúl* neslužebný. Adu. neslužebně.

*Officīna. f. 1. die Werkstatt. *Mübely.* Djlna, werkstat.

*Perficio. ich mache, verrichte, vollende. *el-végezem, végbez-viszem.* dokonáwám.

*Perfectus, a, um. Adu. e. vollkommen. *tökélletes, elvégezett.* Adu. *tökélletesen.* dokonalý. Adu. dokonale.

*Perfectio, ōnis. f. die Vollendung, Endigung *tökélletesség* dokonánj.

*Imperfectus, a, um das nicht vollendet, zu Ende gebracht worden ist, unvollkommen. *nem kész, nem tökélletes.* nedokonalý.

*Praeficio. 3. ich setze vor, bestelle über etwas. *tisztibe hélybeztetem, valaminek gondviselöjévé teszem.* předstawugi, nad něčjm ustanowugi.

*Praefectus. m. 2. der Vorgesetzte, Commendant. *Tisztartó, elöljáró.* Zprawce nad ginými postawený.

*Praefectura. f. 1. das Amt, die Verwaltung. *Tisztartóság.* Zprawowánj, wládařstwj

*Praefica. f. 1. das Klagweib. *Bérben fogadott halott sirató aszszony.* Žena nagatá, aby mrtwého plakala, a chwálila. Plaut.

*Proficio. 3. ich nehme zu, habe Fortgang. *Valamiben haszonnal elömégyek.* prospjwám.

*Profectus. m. 4. das Zunehmen, der Fortgang. *Elö menetel dolgában.* Prospěch.

*Profecto. Adu. fürwahr, gewiß, wahrlich. *bizony.* w prawdě, zagisté.

*Proficiscor. (porro iter facio) ich reise. *elmégyek* gdu.

*Profectio. f. 3. die Reise das Reisen *Elmenetel* Gjtj, cesta.

*Reficio. 3. (quem, quo, ex quo.) ich bessere aus, flicke, erquicke.

tjon

újon an meg épitem, fölhozom. nawprawugi, občerstwugi.

*Sufficere. genug seyn, darreichen, an eines stelle setzen. *elég lenni, az elébbinek helyébe be'yhezteni, ahhoz ja tenni* nahraditi, dostatečným býti, na místo giného, druhého postawiti.

*Satisfacere genug thun. *megelégiteni.* dosti včiniti.

FÆCUNDUS, a, um. Adu. e. beredt. *ékesen szóló* Adu. *ékesen szólva.* wýmluwný Adu. wýmluwně.

Facundia. f. 1. die Beredsamkeit. *Ékesen szólás, ékes beszéd.* Wýmluwnost.

*Infacundus, a, um. unberedt *ékesen szólás nélkül való.* newýmluwný. Liu.

*Infacundia. f. 1. die Unberedsamkeit. *Nem ékesen való szólás.* Newymluwnost. Gell.

FAGUS. f. 2. die Buche. *Bikfa* Buk.

Fageus, Faginus, et Fagineus, a, um. von buchen. *bikfából való.* bukowý.

FALLO, fefelli, falsum 3. (quid, re.) ich betriege, teusche. *megtsalom.* oklamáwám.

Falsus, a, um. falsch, betrogen. *hamis, tsalárd.* falessný, podwodný.

Falso. Adu. falsch, unwahr. *hamisan, tsalárdúl.* falessně, podwodně.

Falsum. n. 2. Falsitas, ätis. f. die Falschheit, der Betrug, die Unwahrheit. *Hamisság, tsalárdság* Faleš, neprawost.

Falsarius. m. 2. der Betrüger, Verfälscher. *Álnok mester, tsaló.* Falessník, falssíř. Sueton.

Fallax, ăcis. o. Adu. Fallaciter. betrüglich. *tsalárd, hamis.* Adu. *tsalárdúl, hamisan.* podwodný. Adu. podwodně.

Fallacia. f. 1. der Betrug, die Arglistigkeit. *Tsalárdság, álnokság.* Lest, ssibalstwo.

*Refello, elli. fine Sup. (quid re.) ich widerlege. *megtzáfolom, hamisítom.* hádánjm přemáhám.

FALX, cis. f. die Sichel, Sense. *Sarló, kasza.* Srp, kosa.

Falcatus, a, um sichelkrumm, mit sicheln ausgerüstet. *kasza formájú. kaszával felfegyverkeztetett.* kosau ozbrogený, kosokřiwý.

FAMA. f. das Gerücht, gemeine Geschrey, der Ruhm *Hír.* Powěst.

Famosus, a, um. berüchtiget, beschrien, berühmt. *híres, neves.* slowutný, wyhlássený.

*Infamis. e. unehrlich, böses Gerüchts. *gyalázatos, rosz hírű.* nepoctiwý, zlopowěstný.

*Infamia. f. 1. das unehrliche, böse Gerücht, böser Leumund. *Gyalázat, rosz hirnév.* Zla, nepoctiwá powěst, gméno.

*Infamo, Defamo, Diffamo. 1. berüchtigen, zu Schanden machen, *meggyalázom.* na poctiwosti sskodjm.

FAMES, is. f. der Hunger. *Éhség.* Hlad, lačnost.

Famelicus, a, um. hungerig, verhungert *éhező, éhel hólt.* hladowitý, lačný.

FAMILIA. f. 1. das Hausgesind, Geschlecht. *Házi tseléd, nemzetség* Domowni čeled, národ, rodina.

Familiaris, e. bekannt, Freund, zur Familie gehörig. *esmerös, barátságos*

ságos, tsélédbez való. známý, přjbužný, čeledný.

Familiaritas, ātis. f. die Bekanntschaft, vertraute Freundschaft. *Esméretség, együtt nyájaskodás, barátság.* Známost, towaryšstwj

*Familiariter. Adu. bekannt, freundlich vertraulich. *nyájasán, barátságosan.* známě, po známosti, towaryšsky.

FĀMŬLUS. m. 2. der Diener, Aufwarter. *Szolga, udvarló.* Služebnjk, sluha, pachole.

Famula. f. 1. die Magd, Dienerin. *Szolgáló, szolgáló leány.* Služebkiné, djwka.

Famulor. D. p. 1. ich diene. *szolgálok* slaužjm.

Famulatus. m. 4. das Dienen, der Dienst. *Szolgálás, szolgálat.* Slaužený, služba.

Famulitium. n. 2. das Gesinde, der Dienst. *Tseléd, szolgaság.* Čeleď, slažebnost. Apul.

FĀNUM. n. 2. der Götzentempel, die Kirche. *Templom, kápolna.* Modlářský kostel, chrám.

Fano 1. ich weihe, heilige. *szentelem.* poswěcugi. Var.

Fanaticus, a, um. schwärmerisch unsinnig, weissagend *bolond, eszelős, Istentől illetetett.* člowěk wsetký, bez rozumu prorokugjcý.

*Prŏfanus, a, um. *Adu.* e. unheilig, gemein. *szentségtelen, világi* Adu *szentségtelenül, világi módon* bezbožný, swětský. Adu. po swětsky, bezbožně.

*Profano. 1. ich entheilige. *megfertéztetem.* poskwřňugi.

FAR, farris. n. das Korn, das beste Getreid, Mehl. *Mindenféle gabona, liszt.* Obilj, mauka.

Farreus, Colum. et Farraceus, a, um. Plin. von Rocken, Korn. *gabonából való, búzai.* maučný.

Farrāgo, gĭnis. f. gemengt Futter, der Mischmasch. *Elegyes gabona, abrak.* Smjšený obrok.

Fărīna. f. das Mehl. *Liszt.* Mauka.

Farinarius, a, um. zum Mehl gehörig. *lisztbez való.* k mauce přináležegjcý. Plin.

*Confarreare. Hochzeit machen. *öszve-házasitani, menyegzőt tartani.* swadbu činiti. Apul.

FARCIO, si, ctum, et tum. ich fülle, stopfe aus, mäste. *megtöltöm, tömöm, hizlalom.* wycpáwám, nadjwám.

Fartus, us. m. Fartura. f. 1. die Stopfung, Mästung. *Megtöltés, hizlalás.* Nadjwka, krmenj.

Fartilis, e. gemäst. *hizlalt.* krmný, krmený. Plin.

Farcimen. n. 3. die Wurst. *Kolbász.* Klobása.

Fartor, ōris. m. der Wurstmacher, Stopfer. *Töltő, kólbász tsináló.* Kdo klobásy dělá, nadiwač.

*Confercio, et Refercio. 4. ich fülle, stopfe aus. *megtöltöm.* naplňugi.

*Confertus, et Confertim. Adu. dicht, voll. *töltött, tellyes.* Adu *töltve, tellyesen.* hustý, plný. Adu. zhusta, plně.

*Differtus, et Refertus, a, um. voll, ausgestopft, gefüttert. *teli, megtölt, jól megtöltött.* wycpaný, dobře naplněný.

*Effarcio. ich fülle aus. *megtöltöm.* wyplňugi, doplňugi. Caes.

*Infarcio. ich fülle ein, stopfe ein. *belé-tömöm.* cpám, plnjm. Col.

(Fon)

(For) fāris, fātur, fāri. Dep. Def. 1. reden. *szólni*. mluwiti.

Fātum. n. 2. die Göttliche Schickung: der natürliche Tod. *Isteni végezés*: *Halál*. Zřjzenj Boží: Smrt přirozená.

Fatalis, e. von Göttlicher Schickung herrührend: tödtlich, unglücklich. *Isteni végezésből való*: *halálos*, *szerentsétlen* což z vložení Božího podcházý: smrtedlný, nešťastný.

Fataliter. Adu. aus Gottes Schickung, natürlich. *Isteni végezés szerint*. podlé osudu Božjho.

*Nefandus, a, um. schändlich, das nicht zu sagen taugt. *mondhatatlan*, *iszonyú*, *mellyet ingyen sem kell említeni*. hanebný, o čemž se nemá mluwiti.

*Affari. Dep 1. anreden, ansprechen. *hozzá szólni*. přimluwiti se.

*Affatus. m. 4 die Anrede. *Hozzá szólás*. Přimluwenj.

*Affabilis, e. der gern mit sich reden läßt, freundlich *nyájas*, *kivel könnyen beszéllhetni*. přjwětiwý.

*Affabilitas, ātis. f. die Freundlichkeit im Gespräch. *Beszédbéli nyájasság*. Přjwětiwost.

*Effari. Dep. 1. aussprechen, heraus sagen. *kibeszéllni*. wymluwiti

*Effatum n. 2. der Ausspruch. *Mondás*. Wyrčenj.

*Ineffabilis, e. unaussprechlich. *kimondhatatlan*. newyprawitedlný.

*Infans, tis. o. c. 3. unberedt, unmündig: das Kind. *ki szólni nem tud*: *Tseisemő gyermek*. newýmluwný, newyprawitedlný: Djtě, nemluwňátko.

Infantia, ae. f. die Kindheit, Unberedsamkeit. *Tseisemő gyermekség*, *szótalanság*. Dětinstwj, newýmluwnost.

*Infantilis, e. kindisch. *gyermekségi*, *gyermeki*. dětinský. Justin.

*Infandus, a, um. unsäglich, schändlich. *mondhatatlan*, *gyalázatos*. hanebný, ohyzdný. Ter.

*Interfari Dep. 1. darzwischen reden. *közbe-szólani*. w řeč wkročiti.

*Praefari. vorrede thun. *elől-beszéllení*. předmluwiti.

*Praefandus, a, um. was man nicht nennet, ohne Erlaubniß zu bitten. *mit az ember botsánat nélkül elő sem hoz*. co se s dopuštěnjm mluwiti má.

*Praefatio, ōnis. f. die Vorrede. *Elől-járó beszéd*. Předmluwa.

*Profari. Dep. 1. daher sagen. *előmondani*, *jövendőt mondani*. promluwiti.

Profatum, i. n. der Ausspruch. *Kiadott sententzia*. Promluwenj, wyrčenj. Gell.

Fas. n. Indecl. die Billigkeit, das Recht. *Méltó*, *igaz dolog*. Slušná wěc, náležité.

*Nefas. die Unbilligkeit, das Unrecht. *Méltatlanság*, *iszonyú*. Neslušná wěc.

*Nefarius, a, um, et *Adu*. e. schändlich, gottlos. *iszonyú*, *istentelen*. Adu. *szörnyen*, *istentelenül*. hanebný, bezbožný. Adu. hanebně, bezbožně.

Fascia, Fasciola. Dim. 1. die Binde, Windel. *Mindenféle kötő*, *póla kötő*. Wšeligaký swazek, powjgadlo, plenka.

Fasciare. einwickeln. *bépólálni*. powjgeti.

FASCINUM. n. 2. et Fascinatio. f 3. die Beschreyung, Bezauberung. *Megkötés, igézet.* Omámeni, čarowánj.

Fascino, Effascino. 1. ich beschreye, bezaubere. *megkötöm, megigézem.* mámjm, očarugi, wřekugi

*Praefiscine, et Praefiscini. Adu. ohne Ruhm zu melden, zur guten Stunde. *minden tartózkodás nélkül, igézettöl való f l lem nélkül.* krom chlauby, bez očarowánj néco powěděti.

FASCIS. is. m. das Bündel. Büschel, Ballen. *Kötölék, nyaláb.* Swazek.

Fasces. Pl. die Zeichen einer Römischen Obrigkeit. *Rómaiak tzímerek, méltóság.* Znamenj wrchnosti Řjjmské.

Fasciculus. m. 2. das Bündlein, Paquet. *Nyalábotska, kötésetske.* Swazček.

FASTI. Pl. m. 2. der Calender, das Tagbuch. *Kalendáriom, régistrom.* Kalendář, registř.

Fastus, a, um. da man gericht hält. *törvény napja.* saudebný a prawotný den, w kterém se práwo a saud koná.

*Nefastus, a, um. da man nicht gericht hält. *midőn nem szabad törvényt tartani, tilalmas.* den w kterém se práwo a saud nekoná.

FASTUS. m. 4. der Hochmuth die Hoffahrt. *Kevélység, nagy akarat.* Pýcha, wysokomyslnost.

Fastidio. 4. ich habe einen Eckel, verachte. *megúnom, megutálom.* osskliwjm sobě, pohrdám.

Fastidium. n. der Eckel, die Verachtung. *Megutálás.* Osskliwenj, pohrdánj, čemeř.

Fastidiosus. a, um. et *Adu.* e. eckelhaft, stolz. *finnyás, kevély.* Adu. *finnyásan, kevélyen.* osskliwý, nadutý. Adu. pyssně, nadutě.

Fastigium. n. 2. der Giebel, das Höchste, der Gipfel. *Hegyes teteje valaminek.* Wrch, neywyšsj čaſtka něčeho.

Fastigare. hoch aufhäufen, zuspitzen. *megtetézni, begyezni.* wywýssiti, zakončiti.

Fastigatio. f. 3. die Zuspitzung. *Megbegyezés.* Zakončitenj. Plin.

FATEOR, fassus sum. Dep. 2. ich bekenne. gestehe. *megvallom.* wyznáwám.

*Confiteor, confessus sum. Dep. 2. Idem. *Idem.* Idem.

*Confessio, ōnis. f. das Bekänntniß. die Beicht. *Vallás tétel.* Wyznánj spowěd.

*Diffiteor. ich verneine, gestehe nicht. *tagadom.* zapjrám, tagjm.

*Infiteri et Inficiari. leugnen, verneinen. *Tagadni.* Tagiti, zapjrati.

*Inficias. Acc. Pl. Verleugnung. *Tagadás.* Zapjránj, tagenj.

*Inficias ire. verleugnen. *tagadást tenni.* tagiti, zapjrati.

*Profiteor. (cui, quid, in re.) ich bekenne, sage öffentlich. *megvallom, nyilván mondom.* wyznáwám, zgewně mluwjm.

*Professus, a, um. kund, offenbar. *megvallot, nyilván való.* zgewný, wědomý.

*Ex professo. offenbarlich, vorsetzlich. ohne scheu. *nyilván.* zgewně, wědomě.

*Professor, ōris. m. der öffentliche Lehrer. *Közönséges tanító.* Zgewný a obecný včitel.

*Pro-

'Professio. 3. das öffentliche Bekenntniß, die Lehre. *Nyilván válótanís, vallás*. Zgewné wyznáni, wěř.

Fătim et Affatim. häufig, überflüßig *eléggé, böven*. hogně, dostatně, dosti.

Fatīo, et Defatigo. 1. ich mache müde, matte ab. *fárasztom*. vnawugi, vstalého činjm.

Fatigio et Defatigatio. f. 3. die Bemachung, Bemühung. *Fáradás, fáradás*. Zvnawenj, vstáwánj, obtěžowánj.

'Infatigabilis et Indefatigabilis, e. unermüdet. *fáradhatatlan*. nevstalý. Senec.

Fătisco. 3. sine Praet. ich zerspaltze, zerfalle. *megnyilatkozom, hasadok*. otwjrám se, rozpukugi

'Fetiscor, defessus sum. Dep. 3. ich werde müde. *elfáradok, bádjadok*. vstáwám, vnawugi se.

Fessus et Defessus, a, um. müde, matt. *fáradtt, bádjadtt, lankadtt*. vstalý, zvnawený.

'Indefessus, a, um. unverdrossen, unermüdet. *el - fáradhatatlan*. nevstalý.

Fatuus, a, um, et *Adu*. e. ungeschmackt, thöricht, alber. *izetlen, bolond*. Adu. *izetlenül, bolondúl*. nechutný, nemaudrý. Adu. nechutně, nemaudře.

Fatuitas, ātis. f. die Narrheit, Thorheit. *Bolondság*. Bláznowstwj.

Fatuari. Dep. 1. thöricht seyn. *bolondoskodni*. blázniti se.

'Infatuare. Act. 1. bethören, zum Narren machen. *izetleníteni, megbolondítani*. zblázniti, ztřeštiti.

Făveo, fāui, fautum. 2. ich bin günstig, gewogen. *kedvezek, jót kivánok*. přegi.

Fauor, ōris. m. die Gunst, Gewogenheit. *Jóakarat*. Přjzeň, láska.

Fauorabilis, e. holdselig. *kedves*. přjgemný, přjjné a lásky hodný. Liu.

Fautor, ōris. m. der Gönner. *Jóakaró*. Přjzniwý, přjtel.

Fautrix, īcis. f. die Gönnerin. *Jóakaróné*. Přjzniwá, přjtelkině.

Făvilla. f. 1. die glüende Asche. *Szikra, tüzes hamú*. Vhaššený, horaucý popel.

Favni. Pl. m. 2. Feld- und Waldteufel. *Mezei 's erdei ördögök*. Polnj, neb hornj dáblowé.

Făvōnivs. m. 2. der Westwind. *Napnyúgoti szél*. Západnj wjtr.

Favstus, a, um, et *Adu*. e. glückselig, gesegnet. *bóldog, szerentsés*. Adu. *bóldogúl, szerentsésen*. ſſťastný. Adu. ſſťastně.

'Infaustus, a, um. unglückselig. *szerentsétlen*. neſſťastný.

Favvs, i. m. der Honigseim, das Wachs, oder Honigkuchen. *Lépes méz*. Plásť medowý.

Favx, cis. f. der Schlund, Rachen. *Nyeldeklő, torok*. Požeradlo.

'Praefōco, Suffōco, Effōco et Offōco. ich erwürge, ersticke. *megfúlasztom, megfojtom*. zadusugi, vdusugi.

*Suffocatio, ōnis f. die Erstickung. *megfojtás, fúladás*. zadusenj. Plin.

Fax, făcis. f. die Fackel, Anreizung. *Fáklya, ingerlés*. Fakla, dráždění.

Facŭla. Dim. f. 1. die kleine Fackel. *Fáklyátska*. Faklička.

Fĕbris, is. f. das Fieber. *Hideglelés*. Zymnice.

Febricula. f. 1. Dim. das Fieberlein. *Hideglelésetske*. Zymnička.

Febriculoſus,a, um. Gell. zum Fie-bec geneigt, fieberhaft. *bideglelős.* Ƶymnicy nakloněný, zymničný.

Febrilis,e zum fieber gehörig *bidegle-lési.* co k zymnicy přiſluſſj. Apul

Febrico, et Febricito ich liege am Fieber. *bideglelés bánt, bideglelés-ben fekſzem.* na zymnicy ſtonu.

FECIĀLIS. m. 3. der Herold in Kriegs und Friedens-Geſchäften *Békeség-járó, békeség ſzerző.* Wo-genſký Legát, který pokog neb wálku zwěſtuge.

FEL, fellis. n die Galle, das Gift. *Epe, méreg.* Žluč.

Felleus, a, um bitter. vergällt. *epés, keserű.* hořký co žluč. Plin.

FELIS, is. c. die Katze. *Matska.* Kočka, mačka.

FĒLIX, īcis o glückſelig. *bóldog, ſzerentsés.* ſſťaſtný.

Felicitas, ātis, f. die Glückſeligkeit. *Szerentse, bóldogság* Sſťěſtj.

*Infelix. unglückſelig. *ſzerentsétlen bóldogtalan* neſſťaſtný.

*Infelicitas, ātis. f. die Unglückſeligkeit *Szerentsétlenség, bóldogtalanság.* Neſſťěſtj.

Feliciter. glücklich. *ſzerentsésen, bóldogúl.* ſſťaſtně.

*Infeliciter. unglücklich. *ſzerentsétle-nül, bóldogtalanúl.* neſſťaſtně.

FĔMEN, ĭnis, et Pl. Femina. n der innere Theil des Schenkels *Ágyéknak belső réſze.* Měká wni-třnoſt na ſtehnách, kde ſe ſpolu ſtýkagj v lůna.

FĔMUR, ŏris. n. das dicke Bein, der äußere Theil des Schenkels. *Ágyék, tzomb.* Stehno.

*Femoralia. Pl. n 3. die Hosen, das Beinkleid. *nadrág, gatya, alsó ing.* nohawice, ſpodnj koſſele, gaty. Suet.

FENDO, obſol. vnde

*Defendo, di, ſum, Denſo, Defenſito. ich vertheidige, beſchütze, wehre. *óltalmazom, mentem.* brá-njm, hágjm, zaſtáwám.

*Defenſor, ōris. m. der Vertheidiger, Beſchützer. *Óltalmazó, védel-mező.* Obhagce, ochrance.

*Defenſio, ōnis. f. die Vertheidigung. *Óltalmazás, védmezés.* Obhágenj, ochrana.

*Infenſus, a, um. et *Adu.* feindſelig. *haragos, fenekedő.* Au. *haragosan.* hněwiwý, žaliwý. Adu. žaurliwě, hněwliwě

*Offendo. 3. ich beleidige, ſtoße an, ſtrauchele. *botránkozom, megbán-tom.* vrazugi.

*Offenſa. f. 1. Offenſio, ōnis. f. 3. die Beleidigung, der Anſtoß das Straucheln. *Botlás, megbántás, sértés* Vraženj.

*Offendiculum n. 2. der Anſtoß die Aergerniß. *Akadály.* Překáža.

*Inoffenſus, a, um. Tacit. unanſtößig. *akadály nélkül való, botrán-koztatlan.* nevražený, bez vrazu.

FĔNESTRA. f. 1. das Fenster. *Ablak.* Okno, obłok.

Feneſtella. f. 1. das kleine Fenſterchen. *Ablakotska.* okenko, obłoček.

Feneſtrare. durchſichtig machen. *ablakot tsinálni rajta.* okna dělat

FĔRIAE. Pl. f. der Feyertag. *Innep.* Swátek.

Ferior, feriatus ſum Dep. 1. ich feyre. *inneplek.* ſwětjm, zahálým.

Feriatus, a, um. müßig, ausruhend *Inneplő, bivalkodó.* Swátečný zahálčiwý, wypočinutý.

FĔRIO. ſine Praet. et Sup. 4. ich ſchlage, treffe, ſtoße. *ütöm, verem.* bigi, trefjm.

*Refe-

*Referire. widerschlagen. *viszsza-verni.* na zpět biti.

Ferme, et Fere. Adu. fast, schier, bey nahe. *csak nem, majd.* takměř, teměř.

Fermentum. n. 2. der Sauerteig. *kovász.* Kwas.

Fermentare. 1. säuern. *meg költeni, savanyítani.* nakwasyti.

Fĕro, tŭli, lātum. 3. ich trage. *hozom* nesu

Ferax. o. et Fertilis, e. 3. fruchtbar. *bő termő.* plodný, vrodný.

Fĕrācitas, et Fertilitas ātis. f. die Fruchtbarkeit. *Termetség, tenyészés.* Vroda, hojnost

Feralia. Pl. 3 n. das Todtenbegräbniß. *Halottaknak szentelt innepek temetési pompa.* Památka mrtwých lidj, za něž se oběti dály.

Feralis, e Adiect. zum Tod, oder Begräbniß gehörig. *halálos, temetéshez való* smrtedlný, k pohřebu náležjcý.

Feretrum. n. 2. die Trage, Todtenbahre. *koporsó sélye, szent Mihály lova.* Máry, nosydla.

Ferculum. n. 2 was man aufträgt, das Gericht, Eßen, der Aufsatz. *Étek.* Wařenj, gjdlo které se přednássj.

*Afferre. 3. zutragen, bringen. *idehozni, elő hozni.* přinássetí.

*Auferre 3. hinweg nehmen. *elvinni.* odgjmati, odnássetí.

*Circumferre 3. herumtragen. *körül-vinni.* wůkol nosyti.

*Conferre. 3. zusammentragen, vergleichen. *öszve-hordani, hasonlítani.* snássetí, srownáwati.

*Collatio, ōnis. f. die Steuer, Beysteuer. Vergleichung *öszve-hordás, hasonlítás.* snássenj, srownáwánj.

*Collatitius, a, um zusammen geschossen. *sok belyről adatott, gyűlt.* z mnohých misst snessený.

*Deferre hinab tragen. hinterbringen, anbiethen, verleumden, anklagen. *elhozni, néki ajánlani, bévádolni.* dolu nésti, donássetí, ofěrowati, omlauwati, žalowati.

*Delatio, ōnis. f die Angebung *Beadás, vádolás.* Tagné obžalowánj.

*Delator, ōris. m der Angeber, Verleumder. *Vádoskodó, más után hazudozó.* Vtrhač, pomluwač.

*Differre. hin und her führen, aufschieben, ausbreiten, unterschieden seyn. *halasztani, kölömbözni.* odkládati. rozdjlným býti, sem y tam nosyti.

*Dilatio, ōnis f. der Aufschub. *Elhalasztás, haladék.* Odkladánj, protahowánj. Liu.

*Differentia f 1. der Unterscheid. *Külömbség.* Rozdjl.

*Indifferens, tis. o. das Mittelding, gleichgültig. *Köz dolog, sem jó, sem gonosz* Wěc střednj, která w sobě ani dobrá, ani zlá nenj. Sen.

*Indifferenter. ohne unterscheid. *Válogatás nélkül.* Bez rozdjlu, nerozdjlně. Quinct.

*Efferre. hinaus tragen, erheben, beerdigen, ausbringen. *kivinni, felemelni, felfuvalkodni.* wynássetí, wywyssowati.

*Elate. Adu. stolz, erhoben. *kevélyen, felfuvalkodva.* pyssně, nadutě, wysokomyslně.

*Elatio. f 3. die Erhebung. *felfuvalkodás.* Pozdwiženj.

*Infero. ich trage hinein, begrabe. *béhozom, eltemetem.* wnássjm.

*Inferiae. 1. Pl. f. die Leichenbestattung,

tung, das Todtenopfer. *Haloti áldozat*, *temetés*. Pohřebnj obět, pohřebowánj.

*Offerre darbringen, antragen, anbieten. *ajánlani, eleibe-vinni*. přednásseti.

*Oblatio. die freywillige Beysteuer: Gabe: das Opfer. *Ajánlás*. Dobrowolný dar, oběť.

*Perferre. überbringen, vertragen, ausstehen *által vinni*, *szenyvedni*. donésti, znásseti, trpěti

*Praeferre. fürtragen, vorziehen *elöl veini*, *felyebb betsülni*. přednásseti, wjce wážiti.

*Proferre. he vorbringen, aufschieben. *kijelenteni*. wygewiti, wen wynésti.

*Prolatare. erweitern. *megszélesiteni*. *nagyobbitani*. rozwětssiti.

*Postferre. nachsetzen, hintansetzen. *utánna tenni*. ze zadu nechati.

*Referre. (ad quem, ad quid.) wiederbringen, erzehlen, eintragen, einschreiben. *megbozni*, *megbeszélleni* nawrátiti, wyprawowati.

*Refert. Imp es ist daran gelegen. *rajta-áll*, *használ*. záležj nětco na něm vžitečné gest.

*Relatio, ōnis f. die Wiederbringung, Erzehlung, der Bericht, die Zeitung. *Viszsza-vitel*, *elö-beszéllés*. Nawrácenj, wyprawowánj.

*Suffero. ich stehe aus, erdulde. *elviselem*, *szenyvedem*. znássjm, trpjm.

*Transferre. hinüber bringen, forttragen, versetzen übersetzen *által vinni*, *másuvá-vinni*. přenésti ginam.

*Translatio. die Versetzung *Másuvá-vitel*, *által-vétel*. Přenessenj slow z gegich wlastnjho mjsta, na giné. Colum.

*Translatitius, et Tralatitius. entlehnet, geringschätzig. *másuvá-vitetett*, *bozatott* přenássegicý.

FERRUM. n. 2. das Eisen, Schwert die Waffen. *Vas*, *kard*, *fegyver* Železo, meč, zbrog.

Ferreus, a, um eisern, unbarmherzig. *vasas*, *kegyetlen*. Železný.

Ferratus, a, um das eisen auf sich hat, mit Eisen beschlagen. *megvasazott*. železem okowaný.

Ferrarius, a. um zum eisen gehörig. *vasboz való*. k železu přináležegjcý. Plin.

Ferraria et Ferrifodina. f. 1. die Eisengrube. *Vas bánya*. Duol železný, železná báně

Ferramentum n. 2 das Eisenwerk. *Vas szerszám*. Železný nástrog.

Ferrūgo, gīnis. f der Eisenrost. *Vas rosda*. Rez na železe.

Ferrūmen, ĭnis. n. Loth, das Löthzeug. *Forrasztó szerszám*. Row, gimž se letuge.

Ferrumino 1. Plin ich löthe, verlöthe. *öszve-forrasztom*, *enyvezem*. letugi Plin.

FERVEO, ferbui. 2. et Feruo, ui. sine Sup 3. ich siede, bin hitzig brause. *buzgok*, *bevülök*. wru, rozpálený gsem, zwučjm.

Feruor, ōris m. die Hitze, Brunst. *Hévség*, *forróság*. Horkost, wraucnost, horliwost.

Feruidus, a, um. *Adu*. e. hitzig, siedend, heftig. *forró*, *bév*. Adu. *forrón*, *beven*. horký, wraucý. Adu. horce, wraucné.

*Praeferuidus. sehr hitzig. *igen bév*. welmi horký.

*Efferueo, Inferueo. ich siede, walle auf.

auf. *felforrok*, *kiforradok*. zwjrám, ťypjm.

*Deferueo. 2 et Deferuesco. 3. ich höre auf zu sieden. *forrástól megállok*, *bülök*. odwjrám.

*Defrutum. i n. der Meet, dickgesottener Wein. *Főtt must*. wywařené wjno, medowéc. Colum.

*Defrutare. abkochen, absieden. *gyümölts lévből bort főzni*. zwařiti. Colum.

FERULA. f. 1 die Ruthe, Kinderruthe. *Plágáló veszsző*, *ferula*. Ferule, prut dětinský.

FERUS, a, um. wild, ungezähmt. *iszonyú vad*, *kegyetlen*. diwoký, neskrocený.

Fera. f. das Wild, Thier. *Vad*. Diwoké zwjře.

Ferinus, a, um. von wild, wildpret. *vadi*, *vadból való*. diwoký: zwěřina.

Feritas, ätis. f. die wilde Art, Unbändigkeit, Grausamkeit. *Vadság*, *kegyetlenség*. Diwokost, ukrutnost.

*Efferus, a, um. sehr wild, unbändig. *fene*, *kegyetlen*. náramně diwoký, neskrocený.

*Efferare. wild machen. *megvadítani*. zdiwočiti.

Ferox, ōcis. o. Ferociter. wild, grausam. *Vad természetű*, *engedetlen*. Adu. *vadúl*, *kegyetlenűl*. diwý, ukrutný. Adu. diwoce, ukrutně.

Ferocia. f. 1. et Ferocitas, ätis. f. die Unbändigkeit, Grausamkeit. *Engedetlenség*, *kegyetlenség*. Swewolnost, ukrutnost.

*Ferocire. 4. wild, unbändig seyn. *engedetlenkedni*, *nyughatatlankodni*. wztekati se, ukrutným býti.

FERIAE, arum. Pl. f. 1. die Schafläuse, Filzläuse. *Kollánts*. Wssi owčj, Klissť.

FESTINO. 1. ich eile, bin geschäftig. *sietek*. pospjchám, náhljm se.

Festinatio, önis. f. die Eil Eilfertigkeit. *Sietség*, *hamarság*. Pospjchánj, spěssnost.

Festinanter, Festinato et Festinate. Adu. eilend, eilfertig, geschwind. *sietve*, *hamarsággal* spěšně, rýchle.

Festinus, a, um. eilig, eilend. *siető*, *gyors*. spessný, rýchlý.

*Confestim. Adu alsobald. *mindjárást*. rýchle, hned, brzo.

*Praefestinare. sehr eilen, sich übereilen. *igen sietni* welmi náhliti.

FESTUCA. f. 1. der Splitter, das Hälmlein. *Szálka*. Mrwa.

FESTUS, a, um. feyerlich. *innepi*, *inneplő*. swátečný.

Festum. n 2. der Festtag. *Innep*. Swátek, slawnost.

Festiuus, a, um, et *Adu*. e. frölich, scherzhaft, lieblich. *Víg*, *tréfás*, *ékes*, *udvari*. Adu. *ékesen*, *udvarison*. weselý, žertowný, spanilý, milý. Adu. spanile, zdwořile.

Festiuitas, ätis. f. die Zierlichkeit. *Ékesség*, *udvariság*. Spanilost.

*Profestus dies. der Werkeltag. *Munkás*, *köz nap*. Wssednj den, dělácý, neb robotný den.

*Infestus, a, um, et *Adu*. e. gehässig, feindselig *ellenséges fenekedő*. Adu. *ellenségesképen*, *ingerelve*. protiwný. Adu. protiwně, nepřátelsky.

*Infestare. (quid, quo, a quo.) anfeinden, beunruhigen. *ingerleni*. popuzowati.

FEX, ēcis. f. die Hefen. *Sepró*. Drožďé, kwasnice

Feculentus, a, um. trüb, hefficht. *seprős*,

seprős, *gazos*, *zavaros*. kalný, drožďawý.

*Defecare, Effecare. hefen abziehen, läutern. *meg-bigafztani*, *fzűrni*. drožďé ztočiti, očistiti.

Fĭber. m. 2. der Biber. *Hód*. Bobř.

Fībra. f. 1. das äuserste Fäsichen, Zäserlein. *Valaminek külső része*. Krag nétkeho, žilka.

*Fibratus, a, um. fäsicht. *szöszös*, *rostos*, *szálkás*. žilowatý.

Fībŭla. f. 1. die Haft, Schnalle. *Kapots*. Prezka, sponka.

Fibulare. zuschnallen, heften. *öszve-kaptsolni*. spjnati.

*Confibula. f. 1. die Klammer. *Öszve-foglálő fa*, *vagy kapots*. Klambra.

*Diffibulare, et Refibulare. aufschnallen. *kikaptsolni*. wypjnati, odpjnati, odepnauti.

Fĭcēdŭla. f. 1. die Schnepfe *Fenyő madár*, *Snepf*. Giřice, čwrčala. Juuen.

Fīcus. f. 2. et 4. der Feigenbaum, die Feige. *Fige fa*, *fige*. Fik, fikowé owotce.

Ficulnus et Ficulneus, a, um. von feigenbaum. *fige-fábol való*. fikowý.

Fĭdēlia. f. 1. die Kachel, das Töpfergefäß. *Kályba főld edény*. Kachel, nádoba hlinénná

Fĭdes, ĕi f. der Glaube die Aufrichtigkeit, die Treue; der Beweis. *Hit*, *hűség*. Wjra, wěrnost.

Fidēlis, e. Adu. Fideliter. getreu. *hív*. Adu. *híven*, *hűséggel*. wěrný. Adu. wěrně.

Fidelitas, ātis. f. die Treue, Aufrichtigkeit. *Hívség*, *hűség*. Wěrnost.

*Infidelis, e. ungetreu, ungläubig. *nem hív*, *hitetlen*. newěrný.

*Infidelitas, ātis. f. die Untreue. *Hitetlenség*. Newěrnost.

*Perfidus, a, um. *Adu*. e. treulos. *hiti fzegett* Adu. *hitetlenűl* newěrný, zpronewěřilý. Adu. zpronewěřile.

*Perfidia. f 1. die Treulosigkeit. *hitetlenség*. zpronewěřilost, newěra.

*Perfidiosus, a, um treulos, schelmisch. *hitetlen*. newěrný, zpronewěřilý.

Fīdo, fisus sum. 3. ich traue. *bízom*, *bízek*. důwěrugi se.

Fidenter, Confidenter. Adu. getrost, zuversichtlich. *bizodalmason*, *bátran*. wěrně, upřjmně.

Fidus, a, um. getreu, darauf sich zu verlassen. *hív*, *hívséges*. wěrný, upřjmný.

*Infidus, a, um. treulos, der nicht glauben hält. *nem hív*, *hívségtelen*. newěrný, neupřjmný.

Fidūcia. f. 1. die Zuversicht. *Bizodalom*, *reménység*. Důwěrnost, daufánj.

Fiduciarius, a, um. anvertrauet. *reá bízott*, *kit valaki maga képében állatott*. swěřený do času.

*Confido (cui, re, de re, in quo.) ich habe das vertrauen, verlaße mich *bízom*, *várok*. daufám.

*Confidentia f 1. et Confisio f. 3. die Vermeßenheit Vertrauung, Zuversicht *Erős bizodalom*. Daufanliwost.

*Diffidere. mißtrauen zweifeln verzagen. *nem bízni*, *kételkedni*. nedowěrowati, pochybowati.

*Diffidens, entis o mißtraulich, verzagt. *bizodalmatlan*, nedowěrugjcý, pochybugjcý.

*Diffi-

'Diffidenter. Adu. mißtraulich, verzagt. *bizoddmatlanúl, félelmesen.* podybné, nedůwěrně.
'Diffidentia. f. 1. das Mißtrauen. *Bizodalmatlaság.* Newěra, nedůwěrowánj.
'Subdiffidere. 3. etlichermaßen mißtrauen, ein wenig zweifeln. *mint egy kételkedni.* z částky nedowěrowati, podybowati.
Fĭdes, is, Fides, ium. Pl. f. die Saite, Geigensaite. *Hegedů, minden búros musika.* Struna, husle.
Fidĭcula. Dim. f. 1. das kleine Saitenspiel. *Hegedůske, lantotska.* Husličky.
Fidiculae, árum. f. die Henker- oder Folterseile. *Embert kinzó tsiga.* Trápenj na sskřipcy.
Fidĭcen, ĭnis. m. (Fidicina.) der Saitenspieler, Spielerin. *Hegedůs.* Hudec, hudkyné.
Figo, fixi, fixum. 3. ich hefte. *által ütöm, szegezem.* wrazugi, wstrkám, wbjgám.
'Affigo, Suffigo. 3. ich hefte an. *mellé, vagy reá szegezem.* přibjgám.
'Configo. ich hefte, durchsteche. *általszegezem, altal ütöm* wbodugi, přebjgám.
'Defigo. 1. (rem, in rem, rei, re.) ich senke ein. *leverem, leszegezem.* wrazugi.
'Infigo ich steche hinein *belé ütöm.* wkladám, wbjgám.
'Praefigo. ich hefte vor, mache vor. *eleibe szegezem, tészem.* předbjgám.
'Refigo. ich reisse wieder ab. *fel szakasztom, felbontom.* russjm, protrhugi.
'Transfigo. ich durchsteche. *általütöm.* probodugi.
'Filius. m. 2. der Sohn. *Fi, fiú.* Syn.
Filia. f. 1. die Tochter. *Leány.* Dcera.
Filiolus. m. 2. das Söhnchen. *Fiatska.* Synáček.
Filiola. f. 1. das Töchterchen. *Leányka, leányotska.* Dceruška.
Fīlum. n. 2. der Faden. *Fonál.* Nit, nitka.
Fimbria. f. 1. der Saum, die Borte. *Ruba perém.* Podolek, prým.
Fimbriatus, a, um. eingefaßt, verbrämt, bortiret. *perémes, rojtos.* premowaný.
Fĭmus et Fimum. 2. der Mist. *Ganéj.* Hnůg.
Fimētum. n. 2. der Misthaufe, die Mistgrube. *Ganéj kuputz, ganéj verem.* Hnogisstě, smetisstě.
Findo, fĭdi, fissum 3, ich spalte, zertheile. *megbasitom.* sstjpám, rozsekáwám.
Fissura. f. 1. et Fissus. m 4. et Fissio. f. 3. die Spalte. *Hasadás.* sstjpánj.
Fissĭlis, e. das sich spalten läßt. *basadó.* sstěpný, co se sstjpati může.
'Diffindo. 3. ich spalte von einander. *elbasitom.* rozsstipugi.
Fingo, finxi, fictum. 3. ich bilde, erdichte. *formálok, gondolok.* formugi, wymýssljm.
Fictor, ōris. m Fictrix, īcis f. Der, die bildet. *Kép-faragó, formáló.* Formowatel, wymyslitel
Fictus, et Fictitius, a, um. erdichtet, gebildet. *költött, kigondolt, formált.* wymyssleny.

Figmen-

Figmentum. n. 2. das Gedicht, das Bild. *Találmány, példa.* Wymyßlenj, sformowánj.

Fictilis, e. aus thon gemacht. *föld-ből, sárból tsináltatott.* hlinénný.

Figulus. m. 2. der Töpfer. *Fazékas.* Hrnčjř.

Figulīnus, et Figlīnus. töpferisch. *fazékasi dolog.* hrnčjřský.

Figulina, ae. f. des Töpfers Werkstatt. *Fazékas mübely.* Hrnčjřský werßtat.

Figūra ae. f. die Gestalt. *kép, ábrázat.* Obraz, kßtalt.

Figurare. 1 eine gestalt geben. *ábrázolni.* figurowati, k podobě činiti.

*Transfigurare. 1. in andere gestalt bringen. *más ábrázatba változtatni.* w giný spůsob proměniti.

*Affingere. etwas zu setzen, andichten. *hozzá költeni, hazudni.* přidáwati, přičiniti.

*Confingere. machen erdichten. *gondolni, költeni.* wymýßleti.

*Confictio, ōnis. f. das Erdichten. *Költés.* Wymyßlenj.

*Diffingere. umschmelzen, anders formiren. *más módra formálni.* gináče formowati. Hor.

*Effingere. ausarbeiten, ausdrücken *kiformálni, kiábrázolni.* formowati, wyrýwati.

*Effigies. f. 5. das Bild, Contrefait. *Kép, ábrázat.* Obraz, pikoa.

Fīnis, is. c. das Ende. *Vég.* Konec.

Fines. m. Pl. die Grenzen. *Határ.* Končiny, meze, pomezý.

Finio, īui, ītum. 4. ich endige. *elvégezem.* dokonáwám.

Finitor. m. 3. der Ausmesser. *Határ-mérő.* Který pomezý měřj.

Finitimus, a, um. nächst angrenzend. *határos, vigbéli szomszéd.* blizký, přilezjcý.

*Affinis, e. Adiect. angrenzend, beschwägert Subst der Schwager. *szomszéd, sógorságosodott.* Subst. *Sógor.* saused ský, sswagerský. Subst. Sswager.

*Affinitas. f 3. die Schwägerschaft. *Sógorság, rokonság.* Sswagerstwj.

*Confinis, e. Adi. zusammen grenzend, nahe gelegen. *határos* spolu mezugjcý, blizký.

*Confinium n 2. die Grenze, Angrenzung. *Határ-szél, határ-kö.* Meze, končiny.

*Definio 4. ich umschränke, beschreibe, bestimme, setze Grenzen. *meghatározom, summáson megmagyarázom.* meze kladu, summowně wypisugi.

*Definitio, ōnis f. die Beschreibung, Erklärung. *megmagyarázás.* Wypsánj, wýklad.

*Definitus, a, um, et *Adu.* e. ausdrücklich, bestimmt, gewiß *elrendelt, megmagyarázott, nyilván való.* Adu. *magyarán, meghatározva, egyátaljában.* důwodný. Adu. důwodně.

*Indefinitus, et *Adu.* e. unerörtert, ungewiß, insgemein. *Meg nem határozott.* Adu *meg-nem határozva.* Zatměl ý, negistý. Adu. zatměle, negistě.

*Infinitus, a, um, et *Adu.* e. unendlich, unmäßig, groß, viel. *sok, nagy, végbetetlen* Adu *vég nélkül.* newystihlý, nekonečný. Adu. nekonečně.

*Praefinio. 4. ich bestimme vorher, zeichne vor. *elöl elrendelem, meghatá-*

batározom. nápřed vkladám, předpisugi.

Fio, factus sum, fiĕri. ich werde. *lészek.* stáwám se, včiněn bý-wám.

*Confit, confieri. es geschiehet. *meg-lészen*, *megkészül.* sposu, aneb do cela se stáwá.

*Defit, defieri. es mangelt. *bija vagyon.* nedostáwá se.

*Infit. Impers. Def. es fähet an. *elkezdi.* počjná se, prawj, neb řjká.

Fio, fire, Sacrificare, unde

*Suffio, ïui, Itum. 4. ich räuchere. *füstölöm.* kadjm.

*Suffitio. 3. Suffitus. m. 4. Suffimentum. n. 2. das Räuchern. *Füstölgés.* Kaděnj.

Firmus, a, um. stark, fest. *erös*, *vastag.* mocný, stálý, tuhý.

Firme, Firmiter. Adu. stark. *erösen.* mocně, tuze.

Firmitas, ātis, Firmitūdo, Inis. f. die Stärke, der Bestand. *Erösség*, *vastagság.* Pewnost, stálost.

Firmo. 1. ich stärke, befestige. *erösitem*, *vastagitom.* vpewňugi, stwrdjm.

Firmamentum. n. 2. die Befestigung, die Grundfeste, Schutz. *Erösség*, *erös fundámentom.* Vpewněnj, pewný základ.

*Affirmo. 1. ich bejahe, behaupte. *bizonyitom.* gistjm, twrdjm.

*Affirmate et Affirmanter. *Gell.* Adu. betheuerlich. *bizonyoson.* gistě.

*Affirmatio, ōnis. f. die Bejahung. *Bizonyitás.* Vgisstěnj, twrzenj.

*Confirmo. ich bekräftige, stärke. *bizonyitom*, *megerösitem.* posylňugi, potwrzugi.

*Confirmatio, ōnis. f. die Bekräftigung. *Megbizonyitás*, *megerösités.* Potwrzenj.

*Confirmator. m. 3. der Bestätiger, Bürge. *Megbizonyitó.* Který něco gistj.

*Infirmus, Perinfirmus, a, um. schwach, unkräftig. *erötelen.* mdlý, nemocný.

*Infirmitas, ātis. f. die Schwachheit. *Erötelenség.* Mdloba.

*Infirmo. 1. ich schwäche, mache kraftlos. *megerötelenitem.* mdlym činjm.

*Obfirmo. 1. (quo quid, animum.) ich mache steif, stärke, verhärte. *megerösitem*, *keményitem.* zatwrzugi, twrdjm.

*Obfirmatus, a, um. *Adu.* e. steif gemacht. *megerösittetett*, *keményittetett.* Adu. *megerösitve*, *keményitve.* zatwrzený. Adu. zatwrdile.

Fiscus. m. 2. der Korb, die Rentkammer. *Kosár*, *tárház.* Koš, pokladnice obecná.

Fiscina. f. 1. et Fiscella f. 1. das Körbchen. *Kosárotska*, *szatyor.* Kossjk.

*Confisco, āre. 1. Suet. ich hebe auf, ziehe ein, ich nehme die Güter. *Valakinek javát orszäg számára foglalom.* Něčj statek k obcy běru.

Fistūca. f. 1. der Schlägel, Rammel. *Leverö kos*, *sulyok.* Kyganice, beran.

Fistucare. einrammeln, einschlagen. *kossal földbe verni.* beranem bjti, strkati. Plin.

Fistucatus, a, um. gerammelt. *kossal földbe veretett.* beranem, kyganicý vbitý. Vitruv.

Fistūla. f. 1. das Rohr, die Pfeife, Luftröhre. *Tsü*, *sip*, *tsév.* Trtina, pjsstělka.

Fistulator, ōris. m. der Pfeifer. *Sipos.* Pjſſtač.
Fistulōſus, a, um. löcherícht, ausgehöhlt. *Likatsos.* děrawý. Cato.
Fistulo, aui, are. 1. Plin. pfeifen. *sipolok, fútyölök.* pjſſtám, hwjzdám
Flaccus, et Flaccidus, a, um. welk, hinhangend. *lankadtt, lefüggő, nagy fülű.* swadlý, klopowchý.
Flacceo. 2. Flaccesco. 3. ich bin, oder werde welk. *Lankadok, fonnyadok.* wadnu, wadlý gſem. Claud.
Flāgito. 1. (te, a te.) ich fordere heftig. *Erősen kérem, kivánom.* Nezbedně žádám.
Flagitatio f. 3 die heftige Forderung. *erős kivánás.* nezbedné žádánj.
Flagitator, ōris. m. der harte Mahner. *keményen kérő.* Twrdý, přjſný pitač.
Flagitamentum. n. 2. die Forderung. Idem. Idem.
*Efflagito. 1. ich heische, fordere. *keményen kérem, elkérem.* wyprosugi.
*Efflagitatio. f. 3. die ungestüme Forderung. *Kemény kérés, kivánás.* Nezbedné proſenj.
Flagitium. n. 2. das Laster, Bubenstück. *Gonoſzság, vétek, latorság.* zločinſtwo, neſſlechetný ſkutek.
Flagitioſus, Perflagitioſus, a, um. lasterhaft, sehr schändlich. *gonoſz tévő, lator.* zločinec, neſſlechetný.
Flagitioſe. Adu lasterhaft, bübisch. *latrúl, gonoſzúl.* neſſlechetně.
Flagro. 1. ich brenne, bin brünstig. *égek, lángolok.* hořjm, wraucný gſem.
Flagranter. Adu. brünstig. *buzgón.* horliwě.
Flagrantia. f. 1. die Brunst, der Brand. *Égés, lángolás.* Hořenj, pálenj.
*Conflagro, et Deflagro. ich verbrenne. *elégek.* shořjm.
*Conflagratio, et Deflagratio, ōnis. f. der Brand, das Abbrennen. *Elégés.* Shořenj.
Flagrum, et Flāgellum. n. 2. die Peitsche, Geißel. *Veſzſző, korbáts, ostor.* Korbač, bič.
Flāgello. 1. Plin. ich peitsche, geißle, dresche. *Veſzſzözöm, megostorozom.* Bičugi, mrſkám, korbačugi.
Flāmen, ĭnis. m. der Götzenpriester. *Pogány-pap.* Modlářſký kněz.
Flamma. f. 1. die Flamme, das Feuer. *Láng, tüz.* Plameň, oheň.
Flammeus, a, um. feurig, brennend. *Veres-ſzinű, láng-ſzinű, égő.* ohniwý, hořjcý.
Flammo, Inflammo. 1. ich zünde an, erhitze. *felgyúlaſztom, megmelegitem* podpalugi.
*Inflammatio, ōnis. f. die Entzündung. *Felgyúladás.* Zapálenj, podpálenj. Cels.
Flāvus, a, um. gelb. *ſárga.* žlutý.
Flaueo. 2. sine Praet. et Sup. ich bin gelb. *sárga vagyok.* žlutnu.
Flauesco 3. ich werde gelb. *sárgállok.* žlutnauti počjnám.
Flecto, xi, xum. 3. ich beuge. *hajtom.* skloňugi, shybugi.
Flexus. m. 4. Flexio. f. 3. die Beugung, der Umweg. *Hajlás, meghajtás.* Sehnutj, ſkřiwenj.
Flexibilis, e. das sich beugen läßt. *hajlandó, meghajthaió.* hybký.
*Circumflecto. ich beuge herum, *környül-tekeritem.* obracugi.
*De-

'Deflecto. ich beuge herab. *megbajlom.* vchylugi.

*Deflexus. m. 4. die Ableitung, Abweichung. *Meghajlás, eltérés.* Nahybánj, nachylenj. Col.

*Inflecto. ich beuge ein, lenke. *béhajtom, béborgasztom.* vchylugi.

*Inflexus. m. 4. die Krümmung. *Megbajtás, bágasítás.* Nahybnutj, nahybka. Sen.

'Inflexibilis, e. das nicht zu beugen. *hajthatatlan.* který se zehnauti nedá. Plin.

'Reflecto. ich beuge zurück. *viszszatekertem.* spátkem nahybngi.

Flēmen, inis. n. die Geschwulst an Füssen. *Lábnak feltöréfe az erös utazás miatt, mellyből sár-viz foly-ki.* Otéřánj noh.

Fleo, flēui, flētum. 2. ich weine. *sirok.* kwjljm, plačem.

Fletus. m. 4. das Weinen. *Siralom, sirás.* Pláč, kwjlenj, nařjkánj.

Flebilis, e. das zu beweinen ist. *siralmas.* plačliwý.

Flebiliter. Adu. jämmerlich, kläglich. *siralmasan, sirván.* plačliwé.

'Defleo. ich beweine. *megsiratom.* oplakáwám.

*Infletus Virg. et Indefletus, a, um. Ouid. unbeweint. *kit senki nem sirat, siratatlan.* neoplakaný.

Flīgo, ixi, ictum. 3. obsol. ich schlage, stoße. *megverem, ütöm* bigi. Lucret.

Flictus. m. 4. Poet. das Schlagen, stoßen. *Tsapás, ütés.* Vdeřenj, srazenj.

*Affligo. ich plage, beleidige, kränke. *földre leverem, nyomorgatom.* porážugi, trápjm.

*Afflictio. f. 3. die Aengstigung, Plage. *Szorongatás, nyomorgatás.* Trápenj, auzkost, muka.

*Confligo. ich streite, schlage mit einem. *perlek, megvivok.* potýkám se.

*Conflictus. m. 4. Conflictio. f. 3. der Zusammenschlag, Streit. *Vetekedés, viaskodás.* Potýkánj, bitka.

'Conflicto et Conflictor. 1. ich streite, werde gequälet. *Viaskodom, nyomorgattatom.* potýkám se, saužen býwám.

'Effligere. schlagen. *Verni, veregedni.* bjti.

'Efflictim et Efflicte. sehr heftig. *felette-igen* welmi welice. Apul.

'Infligo ich schlage hinein thue an. *ütöm, tsapom.* wrazugi.

*Profligo, āui, ātum ich schlage weg, bringe zu Ende, erlege. *elűzom, kergetem, végbez viszem* zahánjm, zkazugi, dokončugi.

Flo, flāre. 1. ich wehe, blase *fúvok.* wegem, duchám.

Flatus. m. 4 Flamen. n. 3 das Wehen, der Wind. *Fúvás, szellő.* Wjtr, duch.

Flabrum, et Pl. Flabra. 2. Poët. das Wehen, Blasen. *Szellő-fúvás.* Dutj.

Flabellum. n. 2. der Wedel, Fächer. *Legyező.* Ohánka.

*Afflo, are. 1. anblasen, anhauchen. *reá-lebellenі, fúni.* přidýmati, nadýmati.

'Afflatus. m. 4. das Anhauchen. *Reá-lebellés, fúvás.* Nadchnutj, nadutj.

*Conflo, āre. 1. zusammen blasen. *öszve-fúni.* w hromadu zdýmati.

*Deflo, are. wegblasen, vernichten. elfúni. odfukowati.
*Efflo. 1. ich blase heraus. kifúvom. wyduchάwám.
*Inflo. 1. ich blase hineln, blase auf. felfúvom, fúvallom. nadýmám.
*Inflatus.m.4. das Aufblasen. Felfúvás, Nadchnutj
*Perflo. 1. ich wehe durch. által fúvom. profukáwám, rozfukugi.
*Perflatus m. 4. das Durchwehen. Által fúvás, szél megjárás. Prowjwánj, profukowánj.
*Proflo. 1. ich blase für mir her, schnaube magam elöl fúvom. před sebau dmu.
*Reflo. ich wehe entgegen. viszszafúvok. naproti nětčemu faukám.
*Sufflo. 1. ich blase auf. felfúvom. nadýmám.
*Sufflamen, ĭnis.n. die Aufhaltung, Sperrkette, Hemmkette. Juven. Kerék kötö a lejtön. Hamowný řetěz, hamowánj.
*Sufflamino. 1. Sen. ich halte auf, hemme. a' kèreket megkötöm. zdržugi, hamugi. Sen.
Floccus. m. 2. Pl. Flocci. das Fäschen, die Flocken, die auf die Kleider fallen. Pib. Ostřižky, neb flok od wlny.
Flöces, um, ibus. Pl. das Weinlager. Bor seprö. Winné mláto.
Flos, ōris m. die Blüthe, Blume, der Wohlstand. Virág. Kwět.
Floridus, a, um. blühend, grün. virágos zöld. kwětlý, kwětný.
Floreo. 2. sine Sup. ich blühe, stehe wohl. virágzom. kwětnu.
Floresco 3. ich werde blühend, herrlicher. virágozni kezdek. počjnám kwitnauti.
*Defloresco. 3. ich blühe ab, verblühe. megbervadok. odkwjtám.
*Defloro, are. ich breche die blumen ab, schände. Virágát leszedem, megszeplösitem. kwjtj lámu, poctiwost odgjmám.
*Effloresco. 3. ich bekomme volle blüthe, werde berühmt, komme hervor. megvirágzom, híres neves vagyok. wykwjtám, zakwjtám, pochwaly docházým.
*Praefloro, are. ich geniesse vorher, pflücke vorher ab. elöl virágát elvészem. napřed odbjrám kwět. Plin.
*Reflorescere. wieder blühen. ismét megvirágzani. znowu kwitnauti.
Fluo, xi, xum. 3. ich fliesse. folyok. teku.
Flūmen, ĭnis. n. Flūuius. m. 2. der Fluss, Strom. Folyó-viz. řeka, tekaucý woda.
Fluito. 1. ich fliesse, schwimme, wanke. folyok, úszdogalok, fenn lábbogok. teku, plugi, nestálý gsem. Liu.
Fluidus, a, um. fliessend. folyó. tekaucý.
Fluentum. n. 2. der Fluss, Bach. Folyó patak. Potok.
Fluuialis, Fluuiatilis, Flumineus. Adi. das in, oder aus dem fluss ist, das im fluss lebet. folyó vizi. potočný.
Fluxus, a, um. Adu. e. vergänglich, verfliessend, hinfällig. múlandó, elfolyó. Adu. bövön, folyva. pomjgegicý, tekaucý, nestálý. Adu. nestále.
Fluxio, ōnis. f. das Fliessen. Folyás. Tok, odtekánj.
Fluctus. m. 4. die Welle, Wasserwoge. Hab, habzás. Wlny, wlnobitj na wodách. Quinct.

Fluctua-

Fluctuare et Fluctari. 1. wellen werfen, hin und her wanken, zweifeln. *babozni, labogni, kételkedni.* wlnobitj powzbuditi, pochybowati.
Fluctuatio. f. 3. das Wanken, die Zweifelung. *Habzás, állhatatlanság, kételkedés.* Nestálost, pochybowánj.
*Affluere. zufliessen, überflüssig haben. *reá-folyni, bövölködni.* přitékati, w hognosti mjti.
*Affluens, tis o. Affluenter. reich überflüssig. *bőségesen folyó, bő* Adu. *bővön.* bohatý, hogný. Adu bohaté, hogné, na zbyt.
*Affluentia. f. 1. der Ueberfluss, Reichthum. *Bővölködés.* Hognost, dostatek.
*Circumfluere, umherfliessen. *környül folyni.* wůkol técy.
*Confluere. zusammen fliessen, zusammen laufen. *öszve folyni.* stékati, spolu técy.
*Confluens, tis. m. die Vereinigung zweer Flüsse. *Két viznek egy másba szakadása.* Scházenj wod, neb dwuch řék. Plin.
*Defluere herabfliessen, verlaufen *lefolyni, elfolyni.* ztékati, dolu técy.
*Defluuium. n. 2. der Abfluss, das Ausfallen, Abfallen. *Lefolyás.* odtékánj, plznénj wlasů z hlawy.
*Diffluere. zerrinnen, zerfliessen. *el folyni.* rozljwati se, roztékati se.
*Effluere. ausfliessen. *kifolyni.* wytékati, wyléwati se.
*Influere. einfliessen. *belé-folyni.* wtékati.
*Influxus. m. 4. der Einfluss. *Befolyás.* Wtékánj. Firmic.
*Interfluere. darzwischen fliessen. *közben-folyni.* prostředkem técy.
*Perfluere. durchfliessen. *elfolyni, tsorgani.* protékati.
*Praeterfluere. vorbey fliessen. *mellette folyni.* mjmo técy.
*Profluere. hervor fliessen. *elő folyni.* wen técy.
*Profluenter. Adu. genug, überflüssig *elégendőképen, bővön.* dostatečné, hogné.
*Profluuium. n. 2. der Durchfluss, Durchfall. *Folyás, által-folyás.* Wytékánj. Cels.
*Superfluere. überfliessen. *bővölködni.* zbytek mjti.
*Superfluus, a, um, et *Adu.* e. überflüssig. *bővölködő, kelletinél több.* Adu. *igen bővölködve.* zbytečný. Adu. zbytečné. Sen. Plin.
Föcus. m 2. der Herd, die Feuerstätte. *Tüz-hely.* Ohnisſté.
Foculus. m. 2. Dim. die Kohlpfanne, Feuerpfanne *Tüz-helyetske, szén-tartó, melegitő.* Ohnisſťátko, zahřjwadlo.
Focillo et Refocillo. ich wärme, erquicke. *táplálom, élesztem.* zhřjwám, občerstwugi.
Födio, födi, fossum. 3. ich grabe. *ások, kapálok.* kopám.
Fodĭco, āre. ich grübele, stichele. *vájkálok, turkálok.* hrabem, pjchám.
Fodīna. f. 1. das Bergwerk. *Bánya.* Sſachta, gáma, báné. Plin.
Fossa, f. 1. der Graben. *Verem, lyuk.* Gáma, příkopa, dol.
Fossor, ōris. m. der Schanzer, Teichgräber. *kapás, ásó.* Kopáč.
Fossĭlis, e. das gegraben wird. *ásott, ásható.* kopácý, co se kopati dá. Plin.
*Circumfodio. 3. ich umgrabe. *környül-ásom.* obkopáwám.

*Confodio, Perfodio, Transfodio ich durchgrabe, durchsteche. *által-verem*, *által-ásom*. probodugi, propidháwám.
*Defodio, Infodio. ich scharre ein. *elásom*. zakopáwám.
*Effodio. ich grabe aus. *kiásom*. wykopáwám.
*Refodio. ich grabe wieder aus. *kivájom*, *kapálom*. zase wykopáwám.
*Suffodio. ich untergrabe. *alól megásom* podkopáwám.
*Suffossio, ōnis. f. die Mine, Untergrabung. *Megásás*. Podkopánj.
FOECVNDVS, a, um, et *Adu*. e. fruchtbar, reich. *gyümöltsöző*, *tenyésző*. Adu. *szaporán*, *tenyészve*. aurodný, plodný. Adu. plodné, aurodné.
Foecunditas, ātis. f. die Fruchtbarkeit. *Tenyészet*, *böség*, *szaporaság*. Auroda.
Foecundo, are. ich mache fruchtbar. *megkövéritem a' földet*. plodné činjm.
*Infoecundus, a, um, et *Adu*. e. unfruchtbar. *gyümöltstelen*. Adu. *gyümöltstelenül*. neaurodný, neplodný. Adu. neplodné.
*Infoecunditas, ātis f. die Unfruchtbarkeit. *Gyömöltstelenség*. Neauroda, neplodnost.
FOEDVS, a, um, et *Adu*. e. häßlich, schändlich. *undok*, *otsmány* Adu. *undokúl*, *otsmányúl*. mrzký, ohyzdný, hanebný. Adu. hanebné, mrzuté.
Foeditas, ātis. f. die Schande, Häßlichkeit. *Undokság*, *otsmányság*. Hanebnost, ohyzdnost.
Foedo, are. garstig machen, besudeln. *undokitani*, *fertözteni*. ohyzditi.
FOEDVS, ĕris. n. der Bund, Vertrag. *Frigy-kötés*, *szövetség*. Smlauwa, přjměřj.
Foederatus, a, um. bundsgenossen. *frigyes*, *szövetséges*. puntowy, w smlauwé stogjcý.
*Foedifragus, a, um. bundbrüchig, meineydig. *birit hagyott*, *frigyet megszegö*. russitel smlauwy, neb pokoge.
*Confoederare. sich verbinden. Tertull. *öszve szövetkezni*. smlauwu včiniti.
*Confoederatio. f. 3. der Bund. Hieron. *Frigy*. Smlauwa.
FOEMINA, vel potius femĭna. f. 1. das Weib. *Aszszony*. Žena.
Foemineus, a, um, Foeminīnus. weiblisch. *aszszony embert illetö*. ženský.
*Effoemino, āre. weibisch machen. *pubává tenni*, *aszszonyi katusságra szoktatni*. zženikého, neb chlipného činiti.
*Effoeminatus, a, um, et *Adu*. e. weich, zaghaft, weibisch. *puha*, *apalin-szivű*, *katus*, *aszszonyi módra magát viselö*. Adu. *aszszonymódra*, *puhán*. zženilý, chlipný, měký. Adu. chlipné, po žensky.
FOENVM. n. 2. das Heu. *Széna*. Seno.
Foenīle n. 3. der Heuboden. *Szénatartó hely*. Ssop.
Foenisĕca, m. 1. Foenisex. m. 3. der Mäder. *Kaszás*. Kosec.
Foenisecium. n. 2. die Heuerndte. *Kaszálás ideje*. Kosba. Colum.
Foeniculum. n 2. der Fenchel. *Kömény*. Wlaský kopř, fenykl.
FOENVS, ŏris. n. der Wucher. *Usora*. Lichwa, vžera z penéz.
Foenero, Foeneror. 1. ich wuchere, leihe aus auf wucher, borge. *usorás*.

ráskodom usorára adok. lichwugi, na lichwu dáwám, neb béru na lichwu, zadlužugi se.

Foeneratio, ōnis. f. die Wucherey. *Usorálkodás.* Wzernjctwj.

Foenerator, ōris. m. der Wucherer. *Usorás.* Lichewnjk, wzernjk.

Foenebris, e. den wucher betreffend. *usorához való, usorát illető.* k lichwé přjslušagicý: práwo o lichwé.

*Defoenerare. durch wucher aussaugen. *usora által szegénynyé tenni.* wzerau na chudobu přiwázeti.

Foeteo, ui. sine Sup. 2. ich stinke. *büdös vagyok.* smrdjm.

Foetor, ōris. m. Foetiditas, ātis f. der Gestank. *Büz, büdösség.* Smrad.

Foetidus, a, um. stinkend. *büdös.* smrdutý.

Foetus, a, um. trächtig. *basas, terhes.* těhotný.

Foetus. m. 4. die Leibesfrucht. *magzat, fiatska* Plod žiwota.

Foetura. f. 1. die Zucht, Heckzeit. *Tenyészeti szaporodás.* Plodénj, čas mezy počétjm a porodem.

Foetare et Foetificare. junge aushecken, ausbrüten. *szülni, tenyészni, elleni.* plod néšti, roditi, wyláhnauti.

*Effoetus, a, um. kraftlos, nicht mehr trächtig. *ellankadtt, nem nemző.* genž wjce nerodj, neplodj.

Folium. n. 2. das Blat. *Levél, fa-levél.* List.

Foliatus, et Foliōsus, a, um. voll blätter. *leveles.* listnatý, listowý.

Follis. m. 3. der Blasebalg. *Fúvó.* Měch.

Folliculus. m. 2. das Säcklein, der Ballen, Balg an Früchten. *Fú-vótska, némelly gyumöltsnek tokja.* Měchuřjk, šupina.

Fons, tis. m. der Brunn, die Quelle. *Forrás, kút-fő.* Studnice.

Fonticulus. m. 2. Dim. das Brünnlein, die Fontanell. *Kútatska.* Studnička, studénka.

Fontanus, Fontaneus, a, um. von brunnen. *kúti, kútból való.* studničný.

Forceps, ĭpis. f. die Zange. *Fogó.* Klješté

Forcillare. verkleinern. *megkisebbíteni.* vmenšiti.

Főrem, fore. Def. ich wäre. *midőn vólnék.* býti.

*Affore. dabey seyn werden *jelen lenni jövendőben.* přjtomným býti.

*Defore. mangeln werden. *nem lenni.* nedostáwati se.

*Confore. richtig werden. *meglenni.* býti, gistotné býti.

Forfex, ĭcis. f. die Scheere. *Olló, alló.* Nožnice.

Főri. Pl. m. 2. die Schiffgänge. *Hajó tattja, pallók a' hajóban.* Ponebj w lodj, neb strany, po nichž se chodj.

Foruli. Pl. m. 2. der Bücherschrank, Repositoria. *Almáriom, ládátskák.* Almarya, police pro knihy.

Főria. n. 2. dünner Koth. *Fos, híg ganélat.* Dřistlina.

Forĭca. f. 1. öffentlicher Abtritt. *Köz kamara - szék.* Obecný záchod.

Foriolus. m. 2. der Hosenscheisser. *Fosas, fosábos* Zadřjstanec, kdo má sračku.

Főris, is f. (Pl. Fores, vsitatius.) die Thür. *Ajtó.* Dwéře

Foris. Adu. (ad quaest. ubi?) draussen,

sen, auswärts. *ott künn, kivül.* (quaest. *hol?*) wen. (quaest. kde?)

Foras. (ad quaest. quorsum?) hinaus. *oda ki.* (quaest. *hová?*) wen. (quaest. kam?)

*Forinsecus. auswerts, ausserhalb. *kivül.* zewnitř.

*Biforis, e. das 2 thüren, gebrochene thüre hat. *ház, mellynek két ajtaja vagyon.* o dwau dwěřjch.

FORMA. f. 1. die Gestalt, das Muster. *Forma, kép, szép termet.* Twářnost, spůsob, krása.

Formula. f. 1. der Abriß, der Spruch. die Redart. *Formátska, szollásnak módja.* Formule, řeč, spůsob mluwenj.

Formōsus, a, um. schön, wohlgestalt. *szép, ékes.* krásný, spanilý.

Formositas, ātis. f. die Schönheit. *Szépség.* Krása, spanilost.

Formo. 1. (quid re, ad quid.) ich mache, bilde, richte zu. *formálok, ábrázolok.* spůsobjm, peldugi, připrawugi.

*Conformo. 1. (ad rem, in speciem cuius.) ich mache ähnlich. *hozzáformálok, illetem.* připodobňugi.

*Conformatio, ōnis. f. die Gleichförmigkeit. *Hozzá-illetés, formálás.* Připodobněnj, obraz.

*Deformis, e. unförmlich, ungestalt. *rút termetű, éktelen.* ffaředný, mrzký.

*Deformo. 1. ich verstelle, mache ungestalt. *megrútitom, éktelenné teszem.* ohyzdjm.

*Informo. 1. ich mache, bilde, unterweise, entwerfe. *formálom, lerajszolom, tánitom.* formugi, peldugi, včjm.

*Informatiō, ōnis. f. die Bildung, Formirung. *Formálás, oktatás.* Peldowánj, wyučowánj.

*Informis, e. ohne gestalt. *rút, formátlan.* neforemný, nespůsobný.

*Reformo. (in quid.) ich verneuere. *az előbbeni igaz formájára bozom.* obnowugi.

*Reformatio, ōnis. f. Apul. die Verneurung. *Valaminek megjobbitása.* Obnowenj.

*Transformo. 1. (in quid.) ich gebe andere gestalt. *más formára változtatom.* proměnugi.

*Biformis, Triformis, Multiformis. von 2. 3. vielerley gestalt. *két, három, vagy sok formájú.* dwognásobný, trognásobný, mnohonásobný.

FORMĪCA. f. 1. die Ameise. *Hangya.* Mrawenec.

Formico, are. ich jucke, krieche, wie die ameise *viszkeddegelem, hangya módra mozgok.* chce se mi drbati, plazeti na spůsob mrawence.

FORMĪDO, inis. f. 3. Formidatio. die Furcht. *Félelem, rettegés.* Strach, bázeň.

Formidolosus, a, um. Act. et Pass. furchtsam. *Félelmes.* bogazliwý, bázniwý, strasliwý.

Formido et Reformido. 1. ich fürchte, habe grauen. *Félek, rettegek.* bogjm, strachugi se.

Formidabilis, e. schrecklich. *rettenetes, iszonyú.* hrozný, strasliwý.

FORNAX, ācis. f. der Ofen. *Kementze.* Pec.

FORNIX, icis. m. das Gewölb, der Schwibbogen, das Hurenhaus.

haus. *Bóltozat*, *bót*, *roſz gyanós hely*. Sklep, ſklepenj.

Fornico et Confornico. 1. ich wölbe. *bóltozok*. ſklepjm.

Fŏro, are. 1. ich bohre, löchere. *Fúrom*, *lyukaſztom*. wrtám, dlabu.

Foramen, ĭnis. n. das Loch. *Lyuk*. Djra.

*Perforo, Transforo. 1. ich bohre durch, löchere durch. *által-fúrom*, *által-lyukaſztom*. prowrtáwám, prodlabugi.

Forpex, ĭcis. f. die Balbierſcheere. *Nyirő olló*. Balwjřſké nožnice.

Fors. f. 3. Defect. das Glück, der Zufall. *Szerentse*, *történet*. Náhoda, přjhoda, ſſtěſtj.

Forte. ungefehr, vielleicht. *történet ſzerént*, *talám*. náhodau, ſnad.

Fortuĭtus, a, um. Fortuito. ungefehr, zufällig. *történetből való*. Adu. *történet ſzerént*. náhodný, nenadálý. Adu. nenadále.

Fortuita. n. Pl. 2. allerhand Zufälle. *Minden féle történetek*. Wſſeligaké přjhody, neb náhody.

Forſan, Forſitan, Fortaſſis, Fortaſſe. Adu. vielleicht. *talám*, *netalám*. ſnad.

Fortūna. f. 1. das Glück, Unglück. Pl. die Güter. *Szerentse*, *roſz ſzerentse*. Pl. *Gazdagság*. Sſtěſtj. Pl. Gměnj, ſtatky.

Fortuno. 1. (quem, quid, cui.) ich beglücke, ſegne. *ſzerentséſitem*. poſſtěſtugi, požehnáwám.

Fortunatus, a, um. *Adu*. e. glückſelig. *ſzerentsés*, *böldog*. Adu. *böldogúl*, *ſzerentséſen*. ſſťaſtný. Adu ſſťaſtně, ſſťaſtliwě.

*Infortunium. n. 2. das Unglück. *Szerentsétlenség*. Neſſtěſtj.

*Infortunatus, a, um. unglückſelig. *ſzerentsétlen*. neſſťaſtliwý.

Fortis, e. tapfer, mannhaft, ſtark. *erős*, *vastag*. ſylný, zmužilý, mocný.

Fortiter. Adu. tapfer, männlich. *erősen*, *vastagon*. vdatně, zmužile, ſylně.

Fortitudo. f. 3. die Tapferkeit. *Erősség*, *vastagság*. Vdatnoſt, zmužiloſt.

Fŏrum. n. 2. der Markt, der Gerichtsort. *Piatz*, *törvény-tévő hely*. Rynk, plac, ſaudné miſto.

Forenſis, e. zu rechtsſachen gehörig. *törvénybez való*. K ſaudu přináležegjcý.

*Circumforaneus m. 2. der Müſſiggänger, Marktſchreyer. *Henyélő*, *kuritzyoló*, *kiáltó orvos*. zahálčiwý, na rynku wolagjcý lékař.

Fŏvea. f. 1. die Grube. *Verem*, *lyuk*, *árok*. Gáma.

Fŏveo, ŏvi, ōtum. 2. ich wärme, erhalte. *melegitem*, *táplálom*. hřegi, ohřjwám, chowám, krmjm.

Fōmes, ĭtis. m. der Span, der Zunder. *Tapló*. Traud, práchno.

Fomentum. n. 2. et Fotus. m. 4. die Wärmung, Erquickung. *Tápláló eſzköz*, *enybítő orvosság*. Zhřjwánj, obžiwenj.

*Confoveo et Refoveo. ich erwärme wieder, labe. *ismet megmelegítem*, *apolgatom*. zaſe zhřjwám.

Fracĕo, ui. 2. et Fraceſco, ere. 3. faulen, ſchimlicht werden. *rothadni*, *megpenéſzeſédni*. ſhniti, ſpleſniwěti, ſpráchniwěti.

Fraces. f. 3. die Oeldrüſen. *Olaj ſeprě-*

prólékje, gazza. Olivowé susstiny.

Fracidus, a, um. faul, schimlicht. posbadtt, senyvedtt. ſhnilý, plesniwý.

Frāgum et Plur. Fraga. die Erdbeere. Eperj. Gahoda.

Frāgro. 1. ich rieche stark. jó szagot, illatot botsátok. wonjm, wůni wydáwám.

Fragrans, tis. o. wohlriechend. jó illatú. wonný.

Fragrantia. f. 1. der gute Geruch. Jó illat. Libezná wůně.

Frămea. f. 1. der Pfriem, das spitzige Gewehr, die Partisan. Szablya, dárda. Sſabla, sſpicatá brań.

Frango, frēgi, fractum. 3. ich breche. töröm. lámem.

Fractura. f. 1. der Bruch. Törés, romlás. Zlámánj.

Fragmentum. 2. Fragmen. n 3. das abgebrochene Stück. Töredék, darab. Zlomek, vlomek.

Frăgor, ōris. m. das Krachen, der Knall. Harsogás, tsattogás, ropogás. Hřmot, třesk, třeskot.

Fragōsus, a, um, et Adu. e. rauh, uneben. darabos, nem egyenes. Adu. barsogva, darabosan. drsnatý, ostrý. Adu drsnatě.

Fragilis, e. zerbrechlich. romlandó. křehký, mdlý.

Fragilitas. f. 3. die Gebrechlichkeit. Romlandóság. Křehkost, mdloba.

*Anfractus. 4. et Anfractum. n. 2. die Krümme, der Umschweif. Tekergő út. Nerowný, klukawý obchod. Varro.

*Confringo. 3. ich zerbreche. öszverontom, töröm. rozlomugi.

*Confragosus, a, um. steinicht, uneben köszikIás, darabos. skalnatý, drsnatý. Liv.

*Defringere. abbrechen. letörni. odlomiti.

*Effringere. aufbrechen. kitörni. wylomiti. Ter.

*Infringere. zerbrechen, schwächen. eltörni. nalomiti, mdliti, moc odgjmati.

*Perfringere. durchbrechen, entzwey brechen. által-törni, kettétörni. prolomiti.

*Praefringere. vorn abbrechen. elöltörni, idején eltörni. předlomiti.

*Praefractus, a, um, et Adu. e. abgebrochen, halsstarrig. megátalkodott, kemény nyakú. Adu. ellene rúgódozva, általkodva. twrdošſigný, nevstupný. Adu. nevstupně.

*Refringere. aufbrechen. feltörni. Odlomiti, wylomiti.

*Refragari. widerstreben. ellene-állani, ellent tartani. odporowati.

*Refractarius, a, um. widerspenstig, halsstarrig. patvarkodó, kemény nyakú. odporný.

*Suffringere. entzwey brechen. eltörni, kitörni. podlomiti, nalomiti.

*Suffragor. Dep. 1. ich gebe die stimme in der wahl. voksomat adom, mellette fogok. hlas dáwám.

*Suffragium. n. 2. die Stimme in der Wahl, das Votum. Akaratomnak kiírása, vagy mondása az elválasztásban. Zwolenj, hlas wolenj.

*Suffragatio. f. 3. die Mitstimmung. Egyet-értés. Hlasu dánj.

*Suffragator, ōris. m. der Votirende, Stimmgeber. Értelem mondó, javalló. Ten, genž hlas dáwá.

FRĀTER, tris. 3. Fraterculus. m. 2. der Bruder. *ötsém, bátyám.* bratr.

Fratria. f. 1. des Bruders Weib. *Ángyom, bátyám felesége.* Newěsta, bratrowa žena.

Fraternus, a, um. *Adu.* e. brüderlich. *atyafiúi.* Adu. *atyafiúképen.* bratrský. Adu po bratrsky.

Fraternitas. f. 3. die Brüderschaft. *Atyafiúság.* Bratrstwj. Quint.

Fratruelis, m. 3. des Bruders Sohn. Isidor. *Bátyámnak, ötsémnek fia.* Bratranec.

Fratricīda. der Brudermörder. *attyafia gyilkosa.* Genž bratra zabil.

FRAVS, dis. f. der Betrug. *Tsalárdság.* Lest, podwod.

Fraudulentus, a, um. betrüglich *tsalárd, álnok.* lstiwý, podwodný.

Fraudo, Defraudo. 1. ich betriege, vervortheile. *megtsalom.* šidjm, oklamáwám.

*Defraudator. der Betrüger. *tsalárd, megtsaló.* Oklamatel Sen.

Fraudatio f. 3. der Betrug. *Megtsalás, tsalárdság.* Oklamánj.

FRAXĪNVS. f. 2. der Eschenbaum. *Kőrös-fa.* Gesen. Plin.

Fraxineus, a, um. von eschenbaum. *kőrös-fából való.* gesenowý. Virg.

FRĔMO, ui, itum. 3. ich brumme, werde zornig, murre. *agyarkodom, dúlok-fúlok, zúgolódom.* hlučjm, řwu.

Fremitus. m. 4. Fremor. m. 3. das Brummen, Sausen. *Agyarkodás, zúgás.* Hluk, řwánj.

*Infremere, Perfremere. 3. brummen, murren. *agyarkodni, zúgolódni,* zařwati, reptati, hlučeti.

FRENDEO, Frendo, ui, essum. 2. et 3. ich knirsche mit den zähnen. *fogam tsikorgatom.* zubami skřjpjm, zaskřjpjm.

*Intrendo. Idem. *Idem.* Idem.

*Nefrens, dis. o. das nicht beissen kan. *ki nem rágódhatik, vagy harapbat.* co gesstě kausati nemůž.

FRĒNVM. n. 2. Fraenum. der Zaum *Fék, zabola.* Uzda.

Freno, are. ich zäume, mache bändig. *zabolázom.* skrocugi, na uzdě držjm, na uzdu pogjmám.

*Effrēnus, a, um. ungezäumt. *zabolátlan.* neskrocený.

*Effrenatus, a, um, et *Adu.* e. wild, unbändig. *vad, fene, kemény szájú.* Adu. *vakmerőképen, zabolátlanúl.* diwý, bugný, twrdowsky. Adu. bugně, wztekle.

Effrenatio, ōnis. f. die Unbändigkeit, Tollkühnheit. *vakmerőség, zabolátlanság.* diwokost, bugnost.

*Infreno. ich zäume ein. *megfékézem, zabolázom.* zazubadlugi. Liu.

*Infrenus, a, um, et Infrenis, e. ungezäumt. *Fékétlen, keményen zaboláżható.* Nezazubadlený, nepoddaný.

*Refreno. ich steure, halte zurück. *megzabolázom, tiltom.* odporugi, na zpět odwážým.

Refrenatio, f. 3. die Bezäumung, der Einhalt. *Megzabolázás.* Zazubadlenj.

FRĔQVENS, tis. o. häufig, viel. *bő, gyakor.* mnohý, častý.

Frequentia. f. 1. die Menge, der Hauffe Volks. *Gyakorság, sokaság.* Množstwj, hauf.

Frequenter. Adu. oftmals, häufig. *gyakorta, gyakran.* často, mnohokráte, vstawičně.

Frequento. ich betrete oft. *gyakorlom.* často chodjm.

*Infre-

*Infrequens. o. 3. selten, nicht häufig. *nem gyakorta való.* řjdký, nečastý.
*Infrequentia f. 1. die Seltenheit, Wenigkeit. *Emberek kevésségek, ritkaság.* Malý počet.
Frĕtum. n. 2. die Meerenge. *A' zúgó tenger, szoros hely a' tengeren.*Auzké mjsto na moři.
*Transfretare überschiffen. *a' tengeren által-költözni.* přeplawiti se přes moře.
Frētus, a, um. der sich verlässet. *bízván, bízott.* důwěrugjcý se.
Frĭco, cui, ictum et catum. ich jucke, kratze. *vakarom, törsölöm.* čessi, sskrábu, drápu
Frictio, Fricatio. f. 3. das Reiben, Kratzen. *Vakarás, vakargatás.* čessánj, sskrábánj, drápánj.
Fricium. n. 2. das Zahnpulver. *Fog tisztító por.* Prach, gimž se zuby čistj, zubowý prach. Plin. Valer.
*Affricare. 1. (cui.) an etwas reiben. *hozzá-törsölni.* o něco se třjti. Plin.
*Defricare et Effricare. abreiben, abkratzen. *megvakarni, levakarni.* zesskrabowati, zdrapowati.
*Perfricare. 1. durchkratzen: die scham verlieren. *megvakarni.* prodrápati, přesskrábati: stud zložiti.
*Perfricatus et Perfrictus, a, um. durchgerieben: ohne scham. *által-vakartt: szemtelen.* rozsskrábaný, rozdrápaný: nestydatý.
*Refricare. wieder aufkratzen, aufwärmen. *felvakarni.* rozdrápati, rozsskrábati.
Suffricare. unten abreiben, streicheln. Colum. *Felvakarom, felvájom.* Podsskrabugi.
Frĭgo, xi, xum et ctum. 3. ich röste, backe, dörre. *megrántom, sütöm, pergelem.* smažjm, sskwařjm, pražjm.
Frĭgus, öris. n. die Kälte, der Frost. *Hideg.* Zyma, mráz.
Frigidus, a, um, et *Adv.* e. kalt. *hideg, hives.* Adv. *hidegen, immel-ámmal.* zymný, studený. Adv. studeně, leniwě.
Frigida f. 1. kalt Wasser. *hideg víz.* Studená woda.
Frigeo, ui, xi, sine Sup. ich bin kalt, *fázom.* stydnu, zyma mi gest.
Frigesco, ui. ich werde kalt. *fázni kezdek.* počjnám stydnauti.
*Perfrigēre sehr kalt werden. *igen fázni.* náramně nastydnauti.
*Perfrictio. Pl. Perfrictiones. der Schauer, Frost. *Hó barmat, zuzmaráz, fogyás.* zymomráwky.
*Refrigeo. 2. et Refrigesco. 3. ich werde wieder kalt. *megbülök.* wystydáwám.
*Refrigero. ich erfrische, erquicke. *megbidegítem, hivesitem.* chladjm, občerstwugi.
*Refrigeratio, ōnis. f. die Kühlung, Erquickung. *megbidegítés, hütés.* chlazenj, chládek, občerstwenj.
Fringilla, ae. f. die Finke. *Pinty, pintyőke madár.* Peňkawa, pinka.
Frio, are. ich zerreibe, zermalme. *morsolom, törsölöm, vakarom.* třu, roztjrám, mrwjm. Plin.
Friabilis, e. das sich zermalmen läßt. *elmorsálható.* co se snadno třjti a mrwiti může. Plin.
*Affriare. anschmieren. *oda-morsolni.* namrwiti, wmrwiti, nadrobiti.
Friuŏlus, a, um. zerbrechlich, nichts würdig. *bijába való, semmire kellő.* ničemný, neužitečný, lehkomyslný. Sen.

Frons,

FRONS, dis. f. der Zweig, *Pl.* das Laub der Bäume. *Zöld ág.* Ratolest zelenagicý se.
Frondeus, a, um. von laub. *leveles, levélből való.* z ratolestj vdělaný. Plin.
Frondōsus, a, um. laubicht, schattícht *ágas, bokros.* plný zelených ratolestj.
Frondeo, ui. sine Sup. ich grüne. *zöldellek, ágaim nőnek.* zelenám se.
Frondesco.3. ich schlage aus, werde grün. *ágazom, növök, zöldellek.* zazeleňugi se.
Frondare. ablauben. *ágokat vágni, elmetszeni* ratolesti sekati.
Frondator, ōris. m. der Laubstreiffer. *Ág-nyeső, erdőlő.* kdo ratolesti seká.
*Infrons. o. 3. ohne laub. *ágatlan, levél nélkül való.* bez ratolesti. Ouid.
FRONS, tis. f. die Stirne, das Angesicht. *Homlok.* čelo.
Frontāle, is. n. das Stirnband. *Homlokelő.* Náčelnjk.
Fronto, ōnis. m. mit einer grossen Stirne. *homlokos, széles homlokú.* kdo weliké čelo má, čelatý. Juuen.
Frontōsus, a, um. Idem: unverschämt. *nagy homlokú: szemtelen.* wysokéhočela, nestydatý. August
*Effrons. o. 3. unverschämt *szemérmetlen*: nestydatý. Vopisc.
FRŪGIS, i, em, e, ab obsoleto Frux. f. 3. Pl. Fruges. die Frucht. Pl. die Früchte, das Getreyde. *Gabona, földi vetemény.* Wšeliký vžitek, owoce, obilj.
Frugĭfer, a, um. fruchtbar. *gyümölcsös, hasznos.* vrodný.
Frugālis, e. mäßig, sparsam. *mérték-letes, takarékos.* mjrný, střjdmý.
Frugaliter. Adu. mäßig, genau. *mértékletesen.* mjrně, skrowně.
Frugalitas, ātis. f. die Vergnügsamkeit. *Mértékletesség.* Skrownost, střjdmost.
Frumentum. n. 2. das Getreyde. *Gabona.* Obilj.
Frumentarius, a, um. zum getreyde gehörig. *gabonához való.* k obilj přináležegicý.
Frumentari. Dep. 1. getreyde suchen, Proviant holen. *gabonát gyűjteni.* obilj shromážditi.
Frumentatio. f. 3. die Fouragirung. *Gabona-gyűjtés, 'zákmányozás.* Shromažďowánj obilj.
Frumentator. m. 3. der Kornzuführer, Fouragirer. *Gabona hordó, gyűjtő, 'zákmányoló.* Který obilj dowáži, aneb furažiruge.
FRUNĪTUS, Cato. Infrunitus, a, um. Sen. weise: unweise. *eszes, okos: esztelen, bolond.* maudrý: nemaudrý.
FRUOR, itus et fructus sum. Dep. 3. Perfruor. ich genieße, belustige. *élek vele.* s rozkossj a chutj požjwám.
Fructus. m. 2. die Frucht, der Nutzen. *Gyümölcs, haszon.* Owoce, vžitek.
*Fructifer, Fructuarius, a, um. fruchtbar. *gyümölcs-hozó.* vrodný.
Fructuōsus, a, um. voll früchte. *gyümölcsös.* hogný, vžitečný.
*Infructuosus, a, um. unfruchtbar: *gyümölcstelen.* newrodný, planý. Tacit.
FRUSTRA. Adu. vergeblich, umsonst. *hijában.* nadarmo, daremně.
Frustro, Frustror, Dep. 1. ich betriege,

ge, halte vergeblich auf. *megtsalom.* zklamáwám, zmylugi.
Frustratio, önis. f. die Betriegung Verfehlung. *Megtsalatás.* Oklamánj, zmylenj. Colum.
FRUSTUM. n. 2. das Stück, der Brocken. *Darab, falka, falat.* Kus, kywa.
Frustatim. brockenweise, stückweise *darabonként, falatonként.* po kusých, na kusy. Plin.
Frustulum. n. 2. Dim. das Stücklein. *Darabotska.* Kausek.
Frustulentus, a, um. voller brocken. *darabokkal teli.* plný drobtů. Plaut.
Frustare. I. in brocken zertheilen. *darabolni.* podrobiti.
FRUTEX, icis. m. die Staude, der Strauch. *Tsemete.* Keř, stromek.
Frutico, Fruticor. I. ich wachse in sträuchen *tsemetézem, kórózom.* wypučugi se, otawjm se. Plin.
Fruticetum, Frutetum. n. 2. das Gesträuch. *Tsemetés hely.* Krowiſſte, chrastina.
FUCUS. m. 2. die Hummel: Schminke. *bere: ál-festék.* traud: ličidlo.
Fuco, Infuco, Offuco. ich schminke, verfälsche. *kendözöm, hamisitom* ljčjm, falſſugi, barwjm.
Fucosus, a, um. zum schein, angestrichen. *Festett, kentt.* Vljčený, falſſowaný.
Offuciae Pl. f. die Teuscherey, das Blendwerk. *Ravaszság, ravasz mesterség.* Sſidjřſtwj, oklamánj. Gell.
FUGIO, fugi, itum. 3. et Fugito. I. ich fliehe. *Futok, szaladok, kerülöm.* vtjkám.
Fuga ae. I. die Flucht. *Futás.* Vtjkánj.
Fugax o 3. flüchtig. *Futamó,* náhlý, pomjgegjcý.
Fugitivus, a, um. der entlaufene, der flüchtling. *elszökö, bújdosó.* poběhlý.
Fugitivarius m. 2. Der die entlaufenen sucht. *Szököt szolgát vis za-hozó.* Ten, kdož odběhlých pacholků hledá a k pánům gegich zase ge přiwodj.
Fugo, are. in die flucht treiben. *üzöm, kergetem* honjm, zahánjm.
*Aufugio. 3. ich fliehe davon. *elfutok, elszaladok.* vtjkám, oděhugi.
*Confugio. ich nehme zuflucht. *valakihez ragaszkodom, folyamodom.* vtjkám se, vtočiſſtě hledám.
*Confugium. n. 2. die Zuflucht, Retirade. *Oltalom, menedék hely, folyamodás.* Vtočiſſtě.
*Defugere. abstehen, abtrünnig werden. *töle futni, elhávoztatni.* odpadnauti, odběhnauti.
*Diffugio. 3. ich fliehe voneinander. *széllyel futok.* rozbjhám se.
*Effugio. ich entfliehe, reisse aus. *elszaladok, kifutok.* vcházým, wyhybugi se.
*Effugium n. 2. die Flucht, Ausflucht. *eltávoztatás, menttség.* vtjkánj, wywarowánj,
*Perfugio. ich suche zuflucht. *elbasonlok, nyúgodalmat keresek.* o pomoc k někomu se vtjkám.
*Perfugium. n. 2. die Zuflucht. *Nyúgodalmas hely.* Vtočiſſtě.
*Perfuga. m. I. der Flüchtige. *Ellenség közzé által futó pribék.* oděbehlec, poběhlec.

*Pro-

*Profugio. ich laufe davon. *elfutok.* odbýhám.

*Profugus, a, um. flüchtig. *bujdosó.* kdo daleko zaběhl.

*Refugio. ich fliehe zurück. *viszsza-futok.* zpátkem vtjkám, vstupugi.

*Refugium, et Suffugium. n. 2. die Zuflucht. *Óltalom, menedék hely.* Vtécha, vtočisstě.

*Suffugio. ich entfliehe. *alája futok, elszököm.* podběhugi.

*Subterfugere. entgehen. *alattom-ban elszaladni, eltávoszatni.* wyzalowati se, vcházeti.

*Transfugio. ich gehe durch, laufe über. *által-futok, elszököm.* od gedného k druhému vtjkám.

*Transfugium. der Abfall, die Flüchtung. *Által-futás, elszökés.* Odpadnutj, odběhnutj. Liu.

*Transfuga. m. 1. der Ueberläufer. *Elpártolt.* Zběhlec, odpadlec.

FVLCIO, fulsi, fultum 4. ich stütze, unterstütze. *támasztom, gyámolítom.* podpjrám.

Fulcrum. n. 2. Fulcimentum. Apul. die Stütze, Seule. *Támasz.* Podpora.

*Perfulcio. ich unterbaue. *megerősítem, gyámolítom.* mocné podpjrám.

*Suffulcio. ich unterstütze. *támasztom, alája-teszem.* podpjrám.

FVLGEO, fulsi. sine Sup. 2. ich scheine, glänze. *Fénylem, tündöklöm, villámlom.* Stkwjm se, blyśstjm se.

Fulgor, õris. m. der Glanz. *Fénylés, villámás.* Blesk, gasnost.

Fulgur, ŭris. n. der Blitz. *Villámás.* Blýskánj.

Fulgetrum. n. 2. Fulgetra. f. 1. das Wetterleuchten. *Villámás.* Blýskánj. Plin.

Fulgŭro. 1. ich blitze. *villámom, dörgök.* blýskám.

Fulguratio, õnis f. das Blitzen. *Villámás.* Blýskánj.

Fulgurator, õris. m der auf den Blitz acht hat. *Villámásból jövendölő.* Bleyskač.

Fulmen, ĭnis. n. der Strahl, Donnerschlag. *Mennyütő kő.* Hromobitj, hrom.

Fulmino, are. blitzen, donnern. *dörögni, villámozni.* blýskati, hroměti.

*Adfulgeo. 2. ich scheine an. *Fénylek.* Zaskwegi se.

*Effulgeo. 2. ich scheine herfür. *tündöklöm, fénylem.* zaskwjm se.

*Refulgeo ich werfe einen glanz zurück. *Idem.* náramně se stkwjm.

FVLIGO, ĭnis. f. der Kohlstaub, Ruß. *Korom.* Saze.

Fuligineus, a, um. schwarz wie ein ruß. *korom szinű.* sazowé barwy.

FVLLO, õnis. m. der Bleicher, Walker, Walkmüller. *Posztó tisztító, vagy festő.* Waschář.

Fullonica. f. 1. die Walkkunst. *Festő mesterség.* Waschářstwj: Waschářna.

FVLVVS, a, um. dunkelroth. *arany szinű, sárga.* ryzý, čerweno žluté, lwowé barwy.

FVMVS. m. 2. der Rauch. *Füst.* Dým.

Fumõsus, et Fumidus, a, um. rauchericht. *Füstös.* včadlý.

Fumo, are. ich rauche. *Füstölgök.* kauřjm, kadjm.

Fumarium. n. 2. die Rauchkammer. *kémény, kürtő.* Dymárna, mjsto, kde se wjna podkurugj. Mart.

*In-

*Infumo. 1. ich räuchere, trockne durch rauch *Füstön megszáraztom, béfüstölöm*. Wdjm.
Fumigo, Suffumigo. ich räuchere, mache rauch. *Füstölgök, füstölöm*. kadjm, podkadjm, podkauřjm.
Funda. f. 1. die Schleuder. *Parittya*. Prak.
Funditare. schleudern. *parittyával hányni*. z praka házeti.
Funditor, ōris m. der Schleuderer. *Parittyával-vivő, parittyás*. Kdo z praku házý.
Fundo, fūdi, fūsum. 3. ich giesse. *töltöm*. legi.
Fusus, a, um. et *Adu*. e. ausgegossen, überflüßig, weitläuftig. *bővös*. Adu. *bővön*. obssirný, ssiroký. Adu. obssirné.
Fusus. m. 2. die Spindel, Spille. *Orsó*. Wřeteno. Plin.
Fusilis, e. das gegossen ist. *öntő, öntbető*. co se ljti, neb zljwati může.
Fusio. 3. et Fusura. f. 1. der Guß, das Giessen. *Töltés, öntés*. Ljtj, ljwánj
*Affundo. 3. ich giesse zu. *reá öntöm*. přiljwám.
*Circumfundere. ringsumher begiessen, umgeben. *környül-önteni, környül venni*. obljti, obkljčiti.
*Confundo. ich giesse zusammen, vermenge. *öszve öntöm, zavarom*. sljwám, mjssjm.
*Confusio, ōnis. f. die Vermengung, Verwirrung. *Öszve-zavarodás*. Smjssenj, neřád.
*Confusus, a, um. et *Adu*. e. verwirrt, vermengt. *öszve-elegyedett, zavarodott*. Adu. *zűrzavarúl, rendeletlenűl*. smjssený, nepořádný. Adu. nepořádné.
*Diffundere. 3. austheilen, abziehen. *széllyel-öntözni*. rozljwati.
*Effundere. ausgiessen, ausschütten. *ki-önteni, ontani*. wyljwati.
*Effusio, ōnis. f. die Ausgiessung, Verschwendung. *kitölés, kiöntés, kiontás*. Wyljtj.
*Effusus, a, um. et *Adu*. e. ausgegossen, reichlich, übermäßig. *bőséges, böves*. Adu. *bőségesen, bővön*. hogný, ssčedrý. Adu. hogné ssčedře.
*Infundere. eingiessen, einschenken. *belé-tölteni*. naljwati, wljwati.
*Infundibulum. n. 2. der Trichter, der Kasten über den Mühlstein. *Töltsér, garat a' malomban*. Trychtář, náliwka, mlýnský koš. Colum.
*Offundere. entgegen giessen. *ellene, reá-önteni*. naproti ljti.
*Perfundere. begiessen, überschütten. *megöntözni*. poljwati.
*Profundere. vergiessen, verschütten, verschwenden. *kiönteni*. wen wyljwati.
*Profusus, a, um. et *Adu*. e. verschwenderisch, überflüßig. *kiöntött, ontatott*. Adu. *bővön*. wen wyljtý, marnéwtratný. Adu. wtratné, nemjrné.
*Refundo. ich giesse wieder, ersetze. *viszsza-öntöm, viszsza adom*. na zpět legi, nawracugi.
*Suffundo. ich giesse zu, übergiesse. *alája-öntöm*. podljwám.
*Transfundo ich giesse hinüber. *másuvá-töltöm, egy edényből másba által öntöm*. z gedného mjsta na druhé legi.
Fundus. m. 2. der Boden, Grund: das liegende Gut. *Fenék, föld: Mezei jószág*. Dno, grunt: Pozemský statek.
Fundulus. m. 2. das Landgütlein, der

der Gründling. *Kövi balatska.* Plž.:

Funditus. Adu. von Grund aus. *fenekestöl fenekig, egészen.* z g'runtu, do gruntu.

Fundo, I dare. 1. ich gründe. *fundálok.* zakládám g'runt, vpewňugi.

Fundāmen, n. 3. Virg. der Grund, Baugrund. *Fundámentom.* Základ, grunt.

Fundamentum. Idem. *Idem.* Idem.

*Prŏfundus, a, um. et *Adu.* e. tief. *mély.* Adu. *mélyen.* hluboký. Adu. hluboce.

*Profundum et Profunditas. Macrob. die Tiefe. *Mélység.* Hlubokost.

FVNGOR, ctus sum. 3. ich verwalte, verrichte. *tiszteemben járok, dolgomat tészem,* řjdjm konám.

Functio ōnis. f. die Verwaltung, das Amt. *Tisztviselés.* Konánj, řjzenj, aurad.

*Defungor. 3. ich beschließe, vollbringe, werde fertig. *tisztemet végbe viszem, megtészem.* wykonáwám aurad.

*Defunctus, a, um. ausgedient, gestorben. *tisztit végbez-vitt, megbólst.* wyslaužený, zemřelý. Plin.

*Defunctōrius, a, um, et *Adu.* e. obenhin, nachläßig. *múlólag való.* Adu. *imigyamúgy, lassan.* djlo powrchnj. Adu. powrchně, nepilně. Petron.

*Perfungor. ich verrichte, führe aus. *tisztemben eljárok.* wykonáwám, dowozugi.

*Perfunctio. f. 3. die Ausrichtung. *Végbez-vitele valami I dolognak.* Wykonánj, dokonánj.

*Perfunctorius, a, um, e. *Adu.* e. Vlpian. Papin. hinläßig, überhin. *túnya.* Adu. *túnyán, immelámmal.* Powrchnj, a nepilná práce. Adu. powrchně, nepilně.

FVNGVS. m. 2. der Pfifferling, Schwamm. *Gomba.* Huba.

Fungōsus, a, um. schwammicht, locker. *puba, ritka.* hubatý, slabý gako huba. Col. Plin.

FVNIS, is. m. das Seil, der Strick. *Kötél.* Prowaz.

Funiculus. m. 2. der Faden, die Schnur. *Köteletske.* Prowázek, ssnůra.

Funālis, e. das am Seile ziehet. *kötélen-vonó.* prowazem táhnaucý. Sueton.

Funale, lis. n. die Fackel, das Windlicht. *Fáklya, szövétnek.* Swjce, woskowá swjčka.

Funambulus. m. 2. der Seiltänzer. *Kötélen-járó.* G'ayklj, který po prowaze chodj. Ter.

FVNVS, ĕris. n. die Leiche, das Begräbniß. *Halott.* Pohřeb.

Funebris, e, et funereus, a, um. zur Leiche gehörig. *halotti.* pohřebnj.

Funera. f. 1. die Klagfrau. *Halott sirató aszszony.* Žena, která mrtwých plače. Virg.

Funero, are. 1. ich begrabe beerdige. *eltemetem.* pohřebugi, pochowáwám.

Funeratio, ōnis. die Leichebestattung, das Begräbniß. *Eltemetés.* Pohřbenj, pochowánj. Mart. Capell.

Funestus, a, um. tödtlich greulich. *halálos, halottas.* smrtedlný, pohřeb magicý

Funestare. mit Leichen anfüllen, verunreinigen. *megferteztetni holt testtel.* mrtwým těłem zohawiti, possˇkwrniti.

FVR, fūris. m. der Dieb. *Lopó, or.* Zloděg.

Furunculus. m. 2. der kleine Dieb: Blutschwär. *Lopótska; Vérkelés, kelevény.* Zloděgjček: Krwawý wřed.

Furax, ācis. c. diebisch. *igen lopó.* zloděgský.

Furtum. n. 2. der Diebstahl. *Lopás.* Krádež.

Furtim. Adu. heimlich, verstohlnerweise. *alattomban; lopva.* tagně, pokradomě. Liv.

Furtīuus, a, um, et *Adu.* e. verstohlen, heimlich. *lopott, titkos.* Adu. *titkosan.* vkradený. Adu. vkradeně, tagně.

Furor, Suffuror. Dep. 1. ich stehle. *lopok, orozok.* kradu, béru.

FVRCA. f. 1. die Gabel, der Galgen. *Villa, pelengér, akasztó-fa.* Widly, prangiar, ssibenice.

Furcula, et furcilla. f. 1. die kleine Gabel. *Villátska.* Widličky. Col.

Furcillare Plaut. wegschippen, wegthun. *villával hajtani.* widlami něco přehrnati, neb metati.

Furcifer, Trifurcifer. m. 2. Teren. Plaut. der Galgenvogel, der Erzbube, ein dreyfacher. *Lator, akasztó-fára való, ország hires latra.* Lotř, ssibeničný pták, arcyzloděg.

FVRFVR, ŭris. m. die Kleyen. *Korpa.* Otruby.

Furfureus, a, um. von Kleyen. *korpából való.* otrubný. Gell.

FVRNVS, m. 2. der Backofen. *Kenyér-sütő kementze.* Pekářská pec.

Furnāria, ae. f. 1. die Beckenkunst. *Kenyér-sütés.* Obchod, neb žiwnost z chleba pečenj. Suet.

Furnarius, a, um. zum Backofen gehörig. *kenyér-sütő kementzéhez való.* k pekářské pecy přináležegicý. Paull. in l. flum.

*Infurnibulum. die Backschaufel. *Sütő lapát, kenyér vetélő lapát.* Lopata, kterauž chléb do pecy sázegj. Plin.

*Praefurnium. das Ofenloch. *Sütő kementze szája.* Čelusté, záhřeb. Cato. Vitruv.

FVRO. sine Praet. et Sup. 3. (de re) ich wüte, tobe. *dühösködöm.* wztékám se.

Furor, ōris. m. das Wüthen, die Unsinnigkeit. *Dühösség.* Prchliwost, wztěklost.

Furiōsus, a, um, et *Adu.* e. unsinnig, rasend, wütend. *dühös.* Adu. *dühösen.* nesmyslný, wztěklý, besný. Adu. wztěkle, prchliwě.

Furio, are. 1. Poët. ich mache toll. *dühösködöm.* blázniím, ztřesstjm se.

Furibundus, a, um. unsinnig, wütend. *dühösséggel rakva, dühösködő.* wztěklý, zessalený.

Furia. f. 1. der Plagteufel, Plur. die Nachtgöttin. *Pokolbéli dühös aszszony.* D'ábel, swědomj nesslechetných trápjcý, Bohyně pekelná.

Furialis, e. Adi. teufelisch, unsinnig. *ördöngös, dühösséges.* ďábelský, ssálený.

FVRVVS, a, um. dunkel, schwarz. *kormos, fekete.* tmawý, načerný.

FVSCĬNA, ae. f. der Stachel, die Gabel. *Szigony, három ágú villa.* Osten, kuchářské widličky. Cic.

FVSCO, et infusco, are. offusco. Ovid. Tertull. verdunkeln, dunkel machen. *megszürkíteni, feketíteni.* začerniti.

Fuscus

Fuſcus, infuſcus, et ſubfuſcus. ſchwärzlicht, bräunlicht. *barna, fekete, barát-ſzinű.* načerný, ſnědý.

Fustis, is. m. der Knüttel, Prügel. *Bot.* Drůk, kyg.

Fuſtuarium. n. 2. das Prügeln. *Páltzázás.* Bitj kygem.

Fuſtigatus, a, tum. geprügelt. *megpáltzázott.* kygem bitý. Colum.

Futilis, e. nichtswürdig, verwaſchen. *ſemmire-kellö, fetsegö.* lehký, ničemný, klewetný.

Futilitas, ātis. f. die Untüchtigkeit, Unbeſonnenheit. *Tsélsapság, vásottság.* Ničemnoſt, marnomluwnoſt.

*Effutio. 4. ich ſchwätze unbeſonnen heraus. *tsátsogok, kifetsegem.* bez powážený klekocem.

Futo, i, e. arguo obſoletum.

*Confuto, et Refuto ich widerlege. *megbamisitom, tzáfolom.* odpor wedu, přehádáwám.

*Confutatio, et Refutatio. f. 3. die Widerlegung *Megbamisitás.* Odpor, přehádánj. Cic.

*Refutatus. m. 4. Lucret. umgeſtoßen, widerlegt. *Megtzáfoltatott,* Přehádaný.

G.

Gabalus, i. m. die Gabel, der Galgen. *Vella, villa, akaſztó-fa.* Šſibenice. Varro.

Gabbarae. f. 1. Pl. die Mumien. *Békenett bolt testek.* Pomazané mrtwé těla. Auguſt.

Gagates, ae. m. der Gagatſtein. *Gagátes-kö.* Orlický kámen. Plin.

Galbanum, i. n. die weißen Kleider. *Fejér öltözet.* Měký, neb bílý oděw. Plin.

Galbanus, Galbaneus, a, um. weich, zärtlich. *lágy, kényes.* měký, chlipný. Virg.

Galea, ae. f. der Helm, die Sturmhaube. *Sisak.* Lebka.

Galeola, ae. f. das Trinkgeſchirr. *Sisak forma tálatska, ivó edényetske.* Korčak, džbán. Non.

Galeo, are. einen Helm aufſetzen. *a ſisakot fejére feltenni.* lebku na hlawu poſtawiti. Hirt.

Galerus, i. m. et Galerum, i. n. der runde Hut, die Peruque. *Galléri süveg, patyolat, tsinált haj.* Šſiroký klobauk, biryt, děkané, neb cyzý wlaſy. Virg.

Galeatus, a, um. der einen Hut oder Mütze trägt. *Gallér süveget bordozó.* ſſiroky klobauk noſýcý.

Galeritus, i, m. et Galerita, ae. f. die Waldlerche. *Erdei patsirta, ſzántóka, kalapos madárka.* Chocholatý ſſkřiwánek. Varro, Plin.

Galla, ae. f. der Eichapfel, Gallapfel. *Buga, guba, gubats, galles.* Galles, dubowá, kulka. Plin.

Gallus, i. m. der Hahn. *Kakas.* Kohaut.

Gallo, are. ich ſchwärme, bin unſinnig. *bolondoskodom, eſzeveſzett vagyok.* bláznjm, wſſetkám ſe. *Non.*

Gallina, ae. f. die Henne, das Huhn. *Tyúk, tik.* Slepice.

Gallinaceus, a, um. von Hühnern. *tyúki, tyúkboz való.* ſlepičj.

Gallinarius, a, um. zu Hühnern gehörig. Subſt. der Hühnervogt. *Tyúkáſz.* Kurenčjř. Celſ.

Gallinarium, i. n. das Hühnerhaus. *Ketretz, tyúk ól.* Kuřjnec. Colum.

Gallicinium, i. n. das Hahngeſchrey. *Kakas ſzó.* Spjwánj kohautůw. Apul.

Ganea, ae. f. et Ganeum, i. n. das

Hauf- und Hurenhaus. *Bordély ház.* Krčma, kuřewský dům.
Ganeo, ōnis, m. et Ganearius, i. m der Schwelger, der täglich im Luder liegt. *Bordélyban járó, tékozló, kurvás.* Mrhač, ožralec, kurwáč.
Ganearius, a um. zum Wirthshaus gehörig. *Bordély házhoz tartozó.* K kuřewskému domu přináležejícý. Varro.
Gannio. 4. ich belfere, belle. *nyikogok, ugatok.* wrčjm gak lisska, sstěkám.
Gannītus. m. 4. das Gebelle. *Nyikogás, tsebegés, ugatás.* Wrčenj, sstěkánj. Plin.
*Obgannio. 4. ich belle entgegen, widerbellen. *ellene tsevegek, ugatok.* odmlauwám, odsstěkáwám. Ter.
Garrio. 4. ich plaudere, schwätze. *tsátsogok, beszéllek, tsevegek.* sstěbocy, klewetám.
Garrūlus, a, um. verwaschen, plauderhaft. Subst. der unnütze Wäscher. *tsátsogó, kiáltó.* sstěbetný, klewetný, sstebetka, tlachač. Virg.
Garrulitas, ātis. f. die Waschhaftigkeit. *Tsátsogás, tsevegés.* Daremné tlachánj, žwánj. Sen.
Gaudeo, gaurīsus sum. 2. ich freue mich. *örülök.* radugi se.
Gaudium, i. n. die Freude. *Öröm.* Radost, weselj.
Gaudiolum, i. n. Plaut. die kleine Freude. *Örömötske.* Krátké weselj.
Gausăpa, ae. f. et Gausăpe. indecl. n. Hor. Ovid. eine zottigte Decke, Matratze. *Lasnak, szőrös guba.* Pokrowec, koberec, halena, huně.
Gĕlu. n. Pl. caret. die Kälte, das Eis. *Fagy, jég.* Mráz, zyma.

Gelidus, a, um. kalt. *fagyos.* studený.
Gelo, congelo. 1. ich mache Eis. *megfagylalom, jégzem.* mrznautī čin, m.
Gelasco, et congelasco. ich gefriere. *megfagyok.* mrznu, stydnu. Gell.
Gelātio, & congelatio, ōnis. f. der Frost, die Gefrierung. *Fagyás.* Zyma, zmrznautj. Plin.
*Gelicidium. i. n. der Frost, der Eiszapfe. *Fagyott viz, fagy jégtsap.* Cžap ledowý. Colum.
*Adgelo, are. 1. ich friere an. *bozzá-, vagy reá fagyok.* přimrzám. Luc.
*Circumgelātus, circumgelidus, a, um. um und um gefroren. *környül fagyott.* okolo přimrzlý. Tertull.
*Egelidus, a, um. laulicht: sehr kalt. *sem bideg, sem meleg: igen fagyos.* wlažný. Virg.
*Praegelidus, a. um. sehr kalt. *igen fagyos.* welmi zamrzlý. Liv.
*Regelo, are. 1. ich thaue auf: erfrische, kühle ab. *felengedek, felolvasztom: megbivesítem.* rozmrzám. Colum.
Gĕmĭnus, a, um. zwiefach, doppelt, ganz ähnlich. Pl. die Zwillinge. *kettős, hasonló.* Pl. *Kettős gyermekek.* dwogj, dwognásobný. Pl. Dwogčence.
*Gemellus, a, um. Zwilling: gleich. *kettős, kettősötske: hasonló.* bliženec, dwogčence: rowný.
*Gemellipara, ae. f. die Zwillinge krieget. *Kettőst szülő.* Dwogčence rodicý. Ovid.
Gemino et Ingemino, āre. ich mache zwiefach. *kettőzítem, kettőztetem.* dwogjm, opakugi. Ter. Virg.
Geminatio, ōnis. f. die Verdoppelung.

lung. *Kettőztetés*. Dwogenj, opakowánj.

*Tergeminus, a, um dreyfach. *hármas*. trognásobný. Liu.

GEMMA, ae. f. der Edelgestein: die Knospe. *Drága kő: Fakadás, bimbó*. Drahý kámen: Pupenéc na ratolesti.

Gemmeus, ea, um. von Edelgesteinen. *drága kőből való*. z drahého kamene.

Gemmo. I. gemmasco. 3. progemmo. I. ich bekomme Knospen, glänze, gewinne Augen. *bimbózom. borsózom*. pučjm se, pupenéc wypaussjégi. Plin. Colum.

Gemmatio, ōnis. f. die Herfürsprießung. *Bimbózás*. Pučenj.

Gemmesco, ĕre. ich werde zum Edelgestein. *drága kővé lészek, megkeményedem*. twrdnu, w drahý kámen se obrácým.

*Gemmifer, a, um. das Edelgesteine giebt. *gyöngy-termő, drága kő-termő*. co drahé kamenj wydáwá. Plin.

*Bigemmis, e. mit zweyen Edelgesteinen, oder mit zweyen Knospen. *két bimbójú, két gyöngyű*. dwé perly, aneb dwa puky magjcý. Colum.

*Trigemmis, e. mit drey Knospen. *három bimbójú*. tři puky magjcý. Colum

GĔMO, ui, ĭtum, ĕre. (rem.) ich seufze, girre. *sobajtok, nyögök*. wzdychám, ſkám.

Gemebundus, a, um. seufzend. *sobajtó*. wzdychagjcý. Ouid.

Gemitus. m. 4. der Seufzer. *Sobajtás, nyögés*. Wzdychánj.

Gemoniae scalae. die Folterbank. *Pelengér, tsigázó hely*. Smutný schod aneb ſawka, z kteréž odsauzenj dolu strkáni býwali. Plin.

Gemisco, ingemo, ingemisco. ich heule, seufze. *nyögök, sobajtok, jajgatok*. kwjljm, ſkám.

*Adgemo, ĕre. ich seufze drein. *reá nyögök, együtt sobajtok*. nad nějm kwjljm. Ouid.

*Circumgemo, ĕre. ich winsele um etwas herum. *mindenütt sobajtok, körül-nyögök*. okolo něčeho plači. Horat.

*Congemo, ĕre. ich seufze mit. *együtt nyögök*. spolu ſkám, wzdychám.

GĔNA, ae. f. Genae ārum. Pl. die Wangen, die Augenlieder. *Ortza, pofa, szem héja*. Lice.

GĔNO, vel gigno, gĕnui, ĭtum. 3. ich zeuge, gebähre, bringe hervor. *szülök, nemzek*. rodjm, wydáwám, přinássjm.

Genitor. m. 3. der Vater. *Szülő, nemző, atya*. Rodič, otec.

Genitrix, īcis. f. die Mutter. *Szülő anya*. Rodička, matka.

Genitura. f. I. die Gebährung, die Geburtsstunde. *Szülés, nemzés, születésnek ideje*. Plozenj, rozenj.

Genitalis, e. gebährend. *szülésre való*. k rozenj přislušagjcý, zárodný. Plin.

Genius. m. 2. der Geist, Geburtsengel, der Engel. *Lélek, kény, természeti angyal*. Duch, angel narozenj.

Genialis, e, et genialiter. Ouid. frölich, stattlich. *víg, örvendetes*. weselý, wesele.

Genuīnus, a, um. *Adu*. e. angebohren, unverfälscht, redlich, frey. *természeti*. Adu. *igaz*. přirozený, wlastnj. Adu. wlastně.

*Ingeno, et ingigno. 3. ich pflanze ein.

... herk, nemzeti, ...
...
*I... ... n. ... natürliche Art der ..., der ... Termé... hajlandóság, ...
*I... ... fremdartig, ...
*Ingenuus, a, um, et Adu. e. natürlich, freygeboren, aufrichtig. ne... termé... Adu. szabadon, ... swobodný, ... Adu. ...
*Ingenuitas, atis f. die Aufrichtigkeit, Geburtsfreyheit. Nemesség, nemes ... ... vrozenost.
*Progigno. ich bringe herfür. elő hozom. wywodjm.
*Progenies, ei. f. die Kinder, das Geschlecht. Nemzetség, nem, magzat. Rod, rodina, pokolenj, plemeno.
*Indigena, ae. c. der Einheimische. Földében-lakó, haza-fia. Domácý, osedlý.
Gens, tis. f. das Volk, Geschlecht. Nép, nemzetség. Lid, národ, pokolenj.
Genticus, a, um. ländlich, nach Landes Gebrauch. országi, a' mi valami nemzetségnek tulajdona. z téže kraginy. Tacit.
Gentilis, e. aus einerley Volk, Geschlecht. Subst. der Landsmann. Eccles. der Heyde. egy országbéli. Subst. Földi. Eccles. Pogány. z gednéhonárodu, pokolenj. Subst. Kragan. Eccles. Poban.
...inus, a, um. angeboren, zum ...lecht gehörig. a' mi valami...nek tulajdona. přirozený, co ...o pokolenj wlastnj gest.

...ra... der Landsmann. ... Egy ... ...
Gen... nach Landes Gebrauch. a' nemzetség szokása szerint. po kragin... obyčege kragin... Sclin.
*Ingens, tis. o. sehr groß, mächtig ... nagy. prijliš weliký.
Genus, eris. n. das Geschlecht, Volk, die Art, Beschaffenheit. Nem, nemzetség, faj, mássa a' dolognak. Lid, pokolenj. wlastnost.
Gener, éri. m. der Eidam, Tochtersmann. Vő, leányom férje. Zet.
Generalis, e. generaliter. allgemein, überhaupt, insgemein. közönséges. Adu. közönségesen. obecný. Adu. obecné.
Generosus, a, um. et Adu. e. edel, wohlgeboren. großmüthig. nemzetes, nemes, fő nemből való. Adu. nemesen, fő módra. vrozený, wysokého stawu, dobrého rodu. Adu. statečné.
Generositas, atis. f. der Adel, die edle Art. Nemesség, fő nemből valóság. Vrozenost. Plin.
GĔNERO, āui, ātum, āre. ich zeuge, gebähre, schaffe. szülök, nemzek. plodjm, rodjm.
Generatim Adu. von Art zu Art, insgemein. überhaupt. közönségesen. od národu k národu, wůbec.
Generatio, ōnis. f. et n. die Zeugung, Geburt. Nemzetség, szülés, születés. Zplozenj, sstjpenj, rozenj.
Generator. m. et Generatrix f. 3. der Vater, die Gebährerin, die Mutter. Szülő, nemző, atya, anya. Rodič, otec, rodička, matka.
Generasco, ĕre. ich werde geboren. születtetem. narozugi se. Lucr.
Gene-

Generabilis, e. fruchtbar. *születhető, termő.* plodný. Plin.

'Bigeneris, e, Bigener, is. o. von zweyerley Geschlecht geboren. *két nemből váló.* z dwogjho pokolenj. Varro.

'Congener, is. o. gleicher Art, eines Geschlechts. *egy fajból való, egy nemből való.* z téhož pokolenj.

*Degenero, are. ich schlage aus der Art *elfajúlok.* z rodu wystupugi, kazým se, nedařjm se po rodu.

*Degener, is. o. unartig ungerathen. *elfajúlt, szüléiről elbasonlott, elfajzott.* nepodařilý.

'Ingenero. ich pflanze ein. *beléoltom, szülöm.* wssjépugi, rodjm.

'Progěner, i. der Kinds Tochtermann. *Unokám férje.* Zet djtěté. Suet.

'Progenero ich zeuge, bringe hervor, gebähre. *szülök, nemzek.* rodjm, rod množjm.

*Progeneratio, ōnis. f. die Zeugung. *Nemzés, szülés.* Rodènj. Plin.

'Regenero, are. ich gebähre wieder, stelle vor. *újonnan szülöm.* znowu rodjm. Plin.

Gĕnv. n. 4. das Knie. *Térd.* Koleno.

Genualia, ium. Pl. n. die Kniebänder, Hosenbänder. *Térd-kötő, nadrág-kötő.* Podwazek kolena. Ouid.

Genicula, orum. n. die Knoten und Gelenke an Halmen und Stängeln. *Bötkő, íz a' fű-száron.* Uzlíky, neb stawky na trawě, obilj, neb steble. Tert.

Geniculōsus, a, um. krum, gebogen, knötticht. *bötkös, ízes.* stawky magicý, uzlowatý. Vitruv.

Geniculo, are. ich gewinne Knoten. *bötkőt nyerek.* stawky dostáwám. Plin.

Geniculatim. Adu. knotenweise. *bötkönként, ízenként.* po saukách, skrze uzly. Plin.

Germen, inis. n. das Gewächs. *Uj növés, jövés.* Prutek, mladé, mladistwá.

Germĭno, are, germinasco, ere. ich sprosse, wachse herfür. *bimbózom, tsirázom.* pučjm se, wyrostám.

Germinatio. 3. Germinatus. m. 4. die Sprossung. *Bimbózás, tsirázás.* Wyrostánj, wypukánj. Plin.

Germānus, a, um. et *Adu.* e. eigentlich, brüderlich, treulich, rechtschaffen. Subst. Deutscher. *igaz valósággal való, azon vérből való, tulajdon, saját.* Subst. *Német.* wlastný, z gednoho žiwota, wěrný, oprawdiwý. Adu. oprawdiwě. Subst. Němec.

Germanĭtas, ātis. f. die nächste Blutsfreundschaft. *Közelről való atyafiúság, öszve növés.* Bratrstwj neybližssj, pokrwnost.

'Congermino, are. ich wachse auf. *együtt-kinövök.* spolu wyrostám. Gell.

*Egermino, are. ich schlage aus. *kibimbózom, kitsirázom.* wypukáwám se. Colum.

*Praegermino, are. ich grüne vorher. *elől kitsirázom, bimbózom, idején kizöldellek.* na před zelenagi se. Plin.

*Proge mino, are ich sprosse herfür. *felnövök, kitsirázom.* wyrostám. Colum.

'Regermino, are. ich schlage wieder aus. *ismét megnövök, kinövök, tsirázom.* znowu se pukám. Plin.

GĔRO, gessi, gestum, ere. ich trage, führe. *viselem, bordozom.* nosým, zprawugi.

Gero, ōnis, Gerulus, Gestor et Gestator. m. 3. der Träger, Lastträger. *Viselö bordozó, terh bordozó.* Nosyč. Plaut. Plin.

Gesto, are. ich trage, führe. *viselgetem.* nosým.

Gestatio, ōnis. f. Gestatus, us. m. das Tragen, Führen. *Hordozás.* Nosenj. Plin.

Gesta, orum. n. die Thaten. *Lött dolgok, viselt dolgok.* Cžinowé, skutkowé.

Gestio, ōnis. die Verrichtung Handlung. *Viselés, tselekedés.* Nosenj, neb gednánj.

Gestus, us. m. die Gebärde, die Stellung. *Maga viselés.* Posuneк.

Gestuōsus, a, um. et *Adu.* e. geberdig, gauckelnd. *sok tzérémoniával élö, pepetselös.* Adu. *tzérémóniáson.* keyklowný, křepký. Gell.

Gestio, īui, īre. ich stelle mich begierig an, geberde mich, will. *örvendek, vigadok, valamit igen kivánok.* plesám rukama, radugi se

Gestĭcŭlor, ari. ich gauckele, mache seltsame Geberden. *pepetselek, játszodom.* ruce rozkládám, křepčjm. Suet.

Gesticularius, i. Ammian. Gesticulator, ōris m. Colum. der seltsame Geberden macht, Tanzmeister. *Tsúfos, játékos, tánzt mester.* který neobyčegné posunky činj, křepčjř.

*Praegestio, ire. ich bin begierig. *örvendek, kedvem vágyon hozzá.* žadostiwým gsem. Cic.

Gestatōrius, a, um. zum Tragen gehörig. *viselésre, bordozásra való.* co k nosenj náležj. Suet.

Gestatorium, i. n. die Sänfte. *Lektika, szék, a' mellyben az embert bordozzák.* Lůžko, w němž se lidé nosý, nosydlo. Suet.

Gestito, are. ich trage oft. *bordozdogálom, viseldegelem.* často nosým. Solin.

*Aggero, adgero. 1. ich trage zu, werfe auf. *feltöltöm, rakásra gyüjtöm.* gedno na druhé nosým, nawozugi.

*Aggestum, i n. der Schütthaufen. *Rakás.* Hromada, násyp. Amian.

*Aggestus. m. 4. Tacit. Aggestio. f. 3. Pallad. die Zusammenhäufung. *Rakásba bordás.* Snossenj, shromážděnj.

*Circumgesto, āre. ich trage umher. *köröskörnyül - bordozom.* okolo nosým.

*Congero. ich trage zusammen. *öszvebordom.* snássjm, shromážđugi. Fulgent.

*Congestus, us. m. 4. congestio. f. 3. die Zusammentragung. *Öszverakás, öszve - bordás.* Skladánj. Pallad.

*Congestitius, a, um. zusammengetragen. *egybe - bordatott, öszvebányatott.* spolu snessený. Colum.

*Congeries, ēi. f. 5. die Zusammenhäufung, der Haufe. *Rakás, öszvebordás.* Hromada.

*Degero, ĕre. ich trage zu. *elviszem, elbordom.* donássjm. Plaut.

*Digero, ere. ich thue auseinander ordne. *osztom, elrendelem.* dělјm, sporádám.

*Digestio. f. 3. Digestus. m. 4. die Ordnung, Einrichtung, Verdauung. *Rendelés, rend szerént való felosztás, megeméſztés.* Pořádné rozdělenj, zažјwánj. Stat.

*Dige-

*Digestibilis, e. Apic. Digestorius, a, um Marcell. verdaulich. *megeméſztheiő*. co ſtrowenu býti může.
*Indigestus, a, um. *Adv.* e. unordentlich. *rendeletlen.* Adu *rendeletlenűl.* nepořádný, neforemný. Adu. nepořádně.
*Indigestibilis, e. unverdaulich. *meg eméſzthetetlen.* co ſtrowenu býti nemůže. Horatian.
*Egero, ĕre. ich trage aus, führe heraus. *kivetem, kitolyom, elviſzem.* wywhrugi.
*Egestus, us. m. die Ausleerung. *Kiüresítés.* Wyklizenj. Sen.
*Egeries, ēi. f. der Mist, Unflat *Ganéj, kitolyás, kitúrás.* Hnůg, leyno. Solin.
*Ingero, et Ingesto. (rem, rei.) ich bringe hinein, fülle ein. *belé-tolyom, bébordom.* wnáſſjm, wtjſkám. Quinctil.
*Superingero, ĕre. ich schütte darauf. *fellyűl reá-rakom, töltöm.* wſýpám na wrch. Plin.
*Intergerium, i. n. Intergeries, ēi. f. die Scheidewand, was zwischen gesetzt wird. *Köz fal, köz* Proſtředni zeď. Plin.
*Intergerīnus, a, um. darzwischen liegend, scheidend. *köz, válaſztó köz.* proſtředni. Plin.
*Oggero, ere. ich biete dar. *reá-tolyom, belé-töltöm, oda nyújtom.* podáwam. Plaut.
*Progero, ere. ich bringe herfür. *kibordozom, elő-bozom.* wynáſſjm, odnáſſjm. Plin.
*Regero, ere ich trage, werfe zurück. ich zeichne ein, antworte. *viſzſza-viſzem, viſzſza-verem.* nazpět neſu, zawrhugi. Quinctil.
*Regestum, i. n. das Verzeichniß, Register, die aufgeworfene Erde. *Feljegyzés, lajstrom, rakásra felhányott föld.* Regiſter, hromada země. Vopiſc.
*Suggero, ere. ich recke dar, strecke dar, bringe bey. *emlékezetre bozom, oda ſzolgáltatom, helyébe téſzem.* podáwám, připomjnám.
*Suggestus, m. 4 die Erhöhung, der Predigtstuhl, die Bühne. *Prédikálló ſzék, feldombózás.* Kazatedlnice, kancel.
*Supergero, ere. ich schütte drüber. *fellyűl reá-hányom.* na to wyſýpám Colum.
GERRAE, arum. f. Pl. die Narrenpossen. *Hijában való tsevegés, bolondság.* Marná ſlowa, bláznění.
Gerro, ōnis. m. der Schwätzer. Possenmacher. *Tsevegő, tsélcsapó, tsújos ember* Zwák, klewetáč. Ver.
*Congerro, onis. der Schmausbruder, Camerad. *Beſzéddel időt töltő társ, eſzem-iſzom-társ.* Towaryš w klewetách. Plaut.
GIBBUS, i. m. Juvenal. Gibber, is. n. Plin. der Buckel. *Görbeség, tsúts.* Hrb mezy plecyma, náhrbetj.
Gibbus et Gibber, a, um. bucklicht, höckericht. *görbe, tsútsos, púpos.* hrbowatý, wyſedlý. Celſ. et Varr.
GILVUS, a, um. fahl, wachsgelb. *verhenyős, viaſz ſzinű, fakó.* žlutý gako woſk.
GINGĪVA, ae. f. das Zahnfleisch. *Iny.* Dáſně.
GINGRIO, ire. ich schnattere wie eine Gans. *gágogok mint a' lúd.* gako hus ſſtěbocy, gágám. Vetus Gloſſa.
Gingrīna, ae. f. die Schallmeye, Zinke. *Síp.* Piſſtalka. Solin.
Gingritor. m. 3. der Schallmeyer, Zinkenbläser. *Sipos.* Piſkač. Festus.

Gingritus,us.m. das Gänsegeschrey. *Gágogás.* Gstěbotánj. Arnob.

GINNVS, seu Hinnus, i. m. der Pferdesel. *Ló szamár.* Z koně a z osla zplozené žřjbě. Varro, Col.

GLĀBER, et Glabellus, a, um, glatt, ohne Haar, ein wenig kahl. *sima, kopasz.* hladký, plessiwý, holý.

Glabrētum, i. n. die kahle Plätze im Acker, da nichts wächst, die Glätte, Glatze. *Kopaszság, kopár bely.* Plessina.

Glabro, are. ich mache glatt. nehme die Borsten oder Haare ab. *meg simitom, nyirem, kopasztom, bercvélom, mellyeszsem.* holjm. Col.

Glabresco, ere. ich werde glatt, kahl. *megkopaszúlok, simúlok.* holým býwám, hladkým počjnám býti, neb lyseti.

Glabrio, ōnis. m. der Kahlkopf. *kopasz, sima testű, szöretlen.* holý, lysý.

*Deglabro, are. ich schäle ab, rupfe ab. *meghámzom, tépem, simitom.* kůru laupjm, wisskubugi. Tert.

GLĀCIES, ēi. f. das Eis. *Jég.* Led.

Glaciālis, e, eisig, gefroren. *jeges, fagyos.* ledowý.

Glacio, are. ich mache zu Eis. *jegesétem, fagylalom.* zmrazugi.

*Cong'acio, āre. ich gefriere. *megfagyok* zmrzám.

GLĀDIVS, ii. Gladiolus. m. der Degen, das Schwert. *Kard, szablya, tör.* Meč.

Gladiator, ōris. m. der Fechter. *Kardos, bajnok.* Ssermýř, fedtýř.

Gladiatorius, a, um. fechterisch, zum Fechten gehörig. *barczolásboz való.* ssermýřský.

Gladiatorium, i. n. der Fechtlohn. *Bajnokok bérek, jutalmok.* Ssermýřská mzda.

Gladiatura, ae. f. die Fechtkunst, das Gefechte. *Harczolás, bajviadal.* Ssermýřské vměnj, potýkanj. Tac.

*Digladior, ari. I. Dep. (de re.) ich streite. *kardoskodom, megbarczolok.* ssermyrugi.

GLANS, dis. f. die Eichel. *Makk.* Žaud, bukwice.

Glandŭla, ae. f. Dim. die Drüse, Finne, Mandel. *Mirigy, tsomó a' marba busában.* Hlusta, pupenec, čepy w hrdle.

Glandulōsus, a, um. drůsicht, finnicht. *mirigyes, ikrás, borsós.* hlustawý, truskawý. Col.

Glandium, i. n. das dicke Fleisch am Schweinskopf. *Á disznónak ikrás torka.* Masso tlusté na swinské hlawě. Plin.

Glandĭfer, a, um. Eicheln tragend. *Makktermö.* Strom, aneb mjsto, na kterém se žaud rodj.

*Iuglans, dis f. die welsche Nuß. *Olasz-dió.* Wlasský ořech. Macrob.

GLĀREA, et Glareola. f. I. der Kies, steinichte Sand, kleine Kies oder Sand. *Követses föld, fövény, homok.* Pjsek, zem skalnatá.

Glareōsus, a, um. kiesicht, sandicht. *kövecses, rögös, homokos.* pjsečný.

GLĒBA, ae, et Glebŭla, ae. f. der Erdscholle. *Darab föld, rög, göröngy, tsoport.* hruda.

Glebosus, a, m. voll Erdschollen. *tsoportos, göröngyös.* hrudnatý.

Glebātim. Adu. klumpenweise. *tsoportonként, bantonként.* po hrudách. Lactant.

GLIS, īris. m. die Ratze, Haselmaus. *Gözü, öreg egér, patkány.* Skalnj myš, potkán. Martial.

Glirārium, n. 2. das Ratzennest.

Gözük

Gözük lakó helye, patkány lyuk. Potkanůw hnjzdo. Varro.
GLISCO, ĕre. sine Praet. et Sup. ich nehme zu, wachse. *öregbedem, nevekedem.* rozmáhám se, rostu.
Conglisco. ich gedeye. *jóra válok.* osožjm. Plaut.
*Perglisco. ich bin fett. *kövér vagyok.* tlustý gsem. Colum.
*Reglisco. ich nehme wieder zu. *vissza megbízom.* zase tlustnu. Plaut.
GLŎBVS et Globulus, i. m. die Kugel, der Haufe, die kleine Kugel. *Golyóbis, teke, sereg, golyóbisotska, tekétske.* Kule, gule, kulka.
Globōsus, a, um. et *Adu.* e. rund, kugelrund. *gömbölyü, gömbölyeg.* Adu. *gömbölyüen, gömbölyegen.* okrubhý co kule.
Globositas. f. 3. die Runde. *Gömbölyüség.* Okrubhost. Macrob.
Globo, Conglobo, are. ich mache rund. *gömbölyítem.* kružjm, w kolo shánjm.
Globātim et Conglobatim. kugelrund, häufig. *gömbölyüen, gömbölyegen, seregenként.* okruhle, shlučené.
*Circumglobo, are. ich häufe mich umher. *sereggel környül-vészem.* okolo točjm, shánjm.
GLŌCIO, īre. sine Sup. Glocito, are. ich glucke. *kodátsolok, kotyolok.* kwočjm, kwokám, krakorám. Col
GLŌMVS, i. m. Glomus, ĕris. n. der Kneul. *Gombolyag.* Klubko.
Glomero et Inglomero. 1. ich winde auf, häufe. *gombolyítom, gömbölyítem, sokasítom.* na klubko swjgim, shromážďugi. Virg. Suet.
Glomerātim. Adu. übereinander, häufig. *gombolyítva, egybe-keveredve.* hromadně, haufně. Macr.
Glomerator. m. 3. der da aufwindet. *Gombolyító, gömbölyítö.* Zwjgačý. Ennius.
*Agglomero, are. ich thue hinzu. *egybe-gömbölyítem, egybe-tekerem.* přiwjgjm, připogugi. Virg.
*Conglomero, are. ich rolle zusammen. *öszve-gömbölyítem, tekerem.* w hromadu spogugi. Ennius.
*Conglomeratio, ōnis. f. die Zusammenrottirung. *öszve-zajdulás, egybe-gyülés.* Spogowánj, shromážďowánj. Col.
GLŌRIA et Glōriola, ae. f. der Ruhm. *Ditsöség, hír, nevetske.* Sláwa, dobrá powěst.
Gloriōsus, a, um, et *Adu.* rühmlich, löblich, herrlich, ruhmredig. *ditsöséges.* Adu. *ditsögésen.* slawný, chwalitebný. Adu. slawné, nádherné.
Glorior, ari. (re, de re, in re.) ich rühme mich. *ditsekedem, kérkedem.* chlaubjm se.
Gloriātio, ōnis. f. das Rühmen. *Ditsekedés, kérkedés.* Chlauba.
Gloriātor, ōris, m. der Prahler. *Ditsekedö, kérkedö.* Chwástka. Apul.
Gloriabundus, a, um. ruhmredig. *Idem.* chlubný, hrdý. Gell.
*Inglorius, a, um. unberühmt. *ditséret nélkül való, ditsöségtelen.* neslawný.
GLOS, ōris f. des Mannes Schwester, des Bruders Weib. *Ángy, bátyámfelesége, férjem nénnye.* newěsta, muže mého sestra. Non.
GLVBO, bi, ĕre. ich schäle, schinde. *nyúzom, hámzom, hántom.* laupjm, zdjrám.
*Deglubo. ĕre. ich entblöse, streife ab. *megnyúzom, héjából, tokjából kifejtem.* kůži zdjrám, dru. Suet.

GLUMA, ae. f. der Balg, die Hülse, Schale. *Büza szemnek, vagy egyéb gabonának tokja.* Kožka; obilé, neb plewy.

GLUTEN, inis, et Glutinum. i. n. Plin. et Glutinium. Plin. Apul. der Leim, die Pappe. *Enyv.* Klj.

Glutinosus, et glutineus, a, um. leimicht, zähe, klebericht. *enyves, ragadós.* klegowatý, lepký. Cels.

Glutino, are. ich leime, löthe. *enyvezek, forraszıok* sklegugi.

Glutinatio, et Glutinamentum, i. n. die Zusammenlöthung. Leimung. *öszve-enyvezés, forraszıás.* Sklegowánj. Cels. Plin.

Glutinator. m. 3. der Leimer, Buchbinder. *Enyvezö, könyvköiö.* Sklegugicý, knjhař.

Glutus, a, um. derb aneinander. *egymással szorosan öszve-ragasztatott.* pilné spogený, hladký, ťlský.

*Adglutino, are. ich leime an. *hozzá-enyvezem, reá-ragasztom* přiklegugi.

*Conglutino, are. ich leime zusammen. *öszve-enyvezem.* gedno k druhému kligjm.

*Conglutinatio, onis. f. die Zusammenfügung. *Öszve-enyvezés, ragasztás.* Sklegenj, spogenj.

*Conglutinosus, a, um. klebericht. *ragadós.* lepký, lepowatý. Veg.

*Deglutino, are. ich zwinge von einander, trenne. *az enyvezést fel szakasztom, felbontom.* gedno od druhého rozdělugi, rozlučugi. Plin.

*Reglutino, are. ich löse wieder auf. *Idem* rozwazugi, rozkládám. Catul.

GLUTTUS, i. m. der Schlund, die Kehle. *Torok, nyeldeklö.* Pažerák, požeradlo.

Gluttio, et Glutio, ire. ich schlucke, verschlinge. *nyelem, bényelem.* žeru, požjrám, pohlcugi.

*Deglutio (Apul.), Subglutio Veget. Transglutio Macer. ich verschlinge. *elnyelem.* pohlcugi.

GNARUS, a, um. et *Adu.* e. kundig, erfahren. *tudós, okos,* Adu. *tudósan, okosan.* vměly, zkussený, powědomý. Adu. vměle.

*Dignoro, are ich unterscheide. *kiesmérem, megesmérem.* rozeznáwám. Festus.

*Ignarus, a, um. unwissend unerfahren. *tudatlan.* nevměly.

*Ignoro, āre. ich weis nicht. *nem tudom.* newjm.

*Ignoratio, ōnis. f. et Ignorantia, ae. f. die Unwissenheit. *Tudatlanság.* Newědomost, nevmělost.

*Ignorabilis, e. Adject. unkenntlich. *nem tudható, meg-nem esmerhetö.* nepowědomý, nerozumytedlný.

GOSSYPIUM, i. n. die Baumwolle. *Gyapott, pamut-fa.* Bawlna. Plin.

GRACILIS, e. et Gracilentus, a, um. Gell. mager, schlank dünn. *kartsú, vékony, öszıövér.* tenký, chudý, lepký.

Gracilitas, ātis. f. die Magerkeit. *Kartsúság, vékonyság.* Tenkost, lepkost.

Gracilesco, ere. 3. schmal und dünne werden. Plin. *Vékonyodom, keskenyedem.* chudnu, tenkým se stáwám.

GRACULUS, i. m. et Gracula, ae. f. die Krähe, Dohle. *Szajkó.* Kawka, sogka.

GRADUS, us. m. die Stuffe der Schritt.

Schritt. *Garádits*, *lépés*. Stupeň, kroček.

Gradārius, a, um. schritt für schritt gehend, der Paßgänger. *lépteve-járó*, *jó lépő*. krok za krokem chodjcý, mimochodnjk. Sen.

Gradātus, a, um. mit Staffeln gemacht. *garáditsos*. co zchody má, zchodowatý. Plin.

Gradatim. Adverb. stuffenweis, immer höher. *renddel*, *garaditsonként*. krokem, pořádku, z gedného stupně na druhý.

Gradatio, ōnis. f. das Hinaufsteigen. *Fellyebb-fellyebb hágás*. Po stupněch wstupowánj.

Gradior, gressus sum. 3. ich gehe, schreite. *mégyek*, *lépek*, *járok*. gdu, kráčjm.

Gressus, us. m. et Gressio, ōnis. f. Macrob. der Schritt, Tritt, Gang. *Járás*, *menés*, *lépés*. Kroček, krok, kráčenj.

Grassor, degrassor, ari. 1. ich wüte, thue Gewalt. *tolvajlok*, *koslatok*, *kóborlok*. laupjm na cestách.

Grassatio, ōnis. 3. et Grassatura, ae. f. das Umlaufen, die Streiferey. *Dübösködés*, *tolvajlás*, *kóborlás*. Laupežstwj. Plin.

Grassator, ōris. m. der Rauber, Schwärmer. *Kóborló*, *tolvajkodó*. Laupežnjk, lotř, pocestný zloděg.

'Adgredior. ich trete hinzu, nehme vor, fahe an, überfalle. *hozzá-fogok*, *kezdek*, *reá robanok*. přikročugi, před sebe béru, počjnám, wpadám.

'Adgressus, us. m. et adgressio. f. 3. der Angriff, Anfall. *Reá robanás*, *hozzá-fogás*. Wpád, vtok.

'Adgressor, ōris. m. der Rauber, der den Angriff thut. *Hozzá fogó*, *reá-robanó*, *lator*. Lotř, wpád činjcý.

'Antegredior. ich gehe vor. *elől-mégyek*. předcházým, na před gdu.

'Circumgredior, di. ich umringe. *környül-mégyek*, *járok*. obcházým. Tac.

*Congressus, us. m. et Congressio, onis. f. die Zusammenkunft, der Umgang, Zuspruch. *Öszve-menés*, *társalkodás*, *meglátogatás*. Obcházenj, towaryšstwo.

'Degrădo, are. Ict. ich setze ab, entsetze des Amts. *tisztiből letészek valakit*. auradu zbawugi.

*Degredior. Dep. ich gehe weg, marschire ab. *alá-mégyek*. odcházým.

*Digredior, di. ich gehe von einander. *elmégyek*, *eltérek*. odstupugi, odcházým.

'Digressus, us. m. et Digressio. f. 3. der Abschied, Abzug. *Eltérés*, *elmenetel*, *elbutsúzás*. Oddělenj, odgjtj.

'Egredior, di. ich gehe aus. *kimégyek*. wykročugi.

'Egressus, us. m. der Ausgang. *Kimenetel*. Wygitj.

*Ingredior. ich gehe ein. *bémégyek*. wcházým, gdu tam.

'Ingressus, us. m. et Ingressio. f. 3. der Eingang. *Bémenés*, *bémenetel*. Wcházenj, wkročenj.

'Introgredior. ich gehe hinein. *bémégyek*. gdu tam do wnitř, wcházým. Virg.

*Praegredior. ich gehe vor. *elől mégyek*. na před kráčjm.

*Praegressus, us. m. et Praegressio, ōnis. f. der Vorgang, das Zuvorkommen.

kommen. *Elöl menés.* Před se giti, předcházenj.
*Praetergredior. ich gehe vorüber. *mellette elmégyek.* mjmo gdu, pomigjm.
*Progredior. (vltra rem.) ich gehe vorwerts fort. *elébb mégyek.* gdu dále, pokraćugi, gdu předce.
*Progressus, us. m. et Progressio. f. 3. der Fortgang. *Elébb menetel.* Pokraćowánj. Quinct.
*Regredior. ich gehe zurück. *viszsza térek.* nawracugi se.
*Regressus, us. m. der Rückgang, Rückweg. *Viszsza-térés, menés.* Nawrácenj.
*Retrogradior. ich gehe zurück. *hátra mégyek, viszsza-lépek.* zpátkem gdu.
*Retrogradus, a, um. rückgängig. *hátra-menő, viszsza-lépő.* nazpět chodjcý.
*Suggredior. ich schleiche herzu. *alattomban orozva alája-mégyek* přilazugi, wkrádám se. Tac.
*Supergredior. ich übertrefe. *valamin fellyül-mégyek, meghaladom, fellyül-múlom.* přewyssugi.
*Transgredior. ich überschreite. *altal-mégyek, által hágom.* přestupugi, překroćugi, přecházým.
*Transgressus, us. m. Gell. et Transgressio, onis. f. die Ueberschreitung, Ueberfahrt. *Által-hágás.* Přestaupenj, překroćenj.
GRAECUS, a, um. Graius, a, um. et *Adu.* e. griechisch. *görög.* řecký.
Graeculus, a, um. läppisch, lüderlich, armselig. *hijában való, rosz, hitván.* nićemný.
Graecor, et pergraecor, ari. ich schwelge, lebe lüderlich. *tobzódom, lakozom.* hodugi, nesslechetně žiw gsem. Plaut.
GRALLAE, arum. Pl. f. die Stelzen, Krücken. *Fa láb, bankó.* Sstihly, chůdy, stuly.
Grallator. m. 3. der auf Stelzen gehet. *Fa lábon járó* Kdo ssiroce kráčj, neb na sstihlách chodjcý. Plaut.
Grallatorius, a, um. weitschreitig. *nagyokat lépő.* ssiroce kráčjcý. Plaut.
GRĀMEN, inis. n. das Gras. *Pásit, gyep, perje, fü.* Tráwa.
Gramineus, a, um. von Gras gemacht. *pásiti, füvi.* z trávy.
Graminōsus, a, um. voll Gras. *pásitos, füves.* trávnatý, trávau porostlý. Colum.
GRĀMIA, ae. f. vel Gramiae, arum. f. Pl. der Eiter im Auge. *Szemnek tsipája.* Hnůg a nećistota w očjch. Plin.
Gramiosus, a, um. eiterich an Augen. *tsipás, vaksi.* okohnogný.
GRANDIS, e. groß, wichtig. *nagy, öreg.* weliký, wysoký.
Grandiusculus et Grandiculus, a, um. etwas groß. *nagyotska, öregetske.* náhrubý, přihrubý.
Grandĭtas, ātis. f. die Größe, Wichtigkeit. *Öregség, nagyság.* Welikost.
Grandesco, ere. ich nehme zu. *nagygyá lészek, növök, megöregedem.* wzhůru rostu, hrubnu.
Grandaeuus, a, um. sehr alt, wohl betagt. *idös, nagy idejü, koros.* welmi starý, letitý, požilý.
Grandaeuitas. f. 3. das hohe Alter. *Vénség, élemedett idő.* Starost, dlauhý wěk. Non.
Grandebălae, arum. f. Pl. Med. die Haar

Haar unter den Achseln. *Hón alatt való szőr.* Srſt pod pazuchy, pod pažđj. Barbar.
*Ingrandeſco, ere. ich werde groß. *megöregbedem.* hrubnu.
*Pergrandis et Praegrandis, e. sehr groß, überaus groß. *igen nagy.* náramně weliký.
*Subgrandis, e. fast groß. *nagyotska, öregetske.* přiwelký.
*Vegrandis, e. nicht recht groß. *kevessé nagy, nem igen nagy.* neprám weliký. Varro.
GRANDO, inis. f. der Hagel. *Kő-eső.* Krupobitj, krupy.
*Grandinōſus, a, um. voll Hagel. *kő-esős.* krupobitý.
Grandinat, degrandinat, Ovid. im pers. es hagelt. *kő - eső esik.* krupy prſſj.
GRĀNVM, i. n. das Korn, Körnlein. *Mag, ſzem.* Zrno, gádro.
Granārium, i. n. der Kornboden. *Gabonás ház, élés-ház.* Sypowně, obilnice, žitnjk. Varr.
Granātus, et Granōſus, a, um. körnicht, voller Körner. *magvas, magos, ſzemes.* co mnoho zrn má, zrnatý. Cat. Plin.
Granatum malum. der Granatapfel. *Póma-gránát.* G'ranatowé gablko. Col.
*Egranātus, a, um. ausgekörnt. *kimagzott.* wyluupený, wyzrněný. Plin.
GRĀTIA, ae. f. die Gunst, Dankbarkeit, Gefälligkeit, der Dank. *Kedv, kegyelem, hálaadás, jóakarat.* Milost, djky, děkowánj.
Gratiae. 1. et Grates. f. 3. Pl. der Dank. *Hálaadás.* Děkowánj.
Gratiōſus, a, um, et *Adu.* e. der große Gunst hat, beliebt. *kedves, kellemetes.* Adu. *kedvesen, kellemetesen.* přjgemný, milostný, milý. Adu. milostně.
Gratus, a, um. et *Adu.* e. dankbar, angenehm *háladó, kedves.* Adu. *háladó ſzívvel, kedvesen* wděčný, přjgemný. Adu. wděčně.
Gratis, Gratiis et Gratuito. umsonst. *ingyen.* darmo.
Gratuitus, a, tum. umsonst, ohne Entgelt. *ingyen - való.* zmilosti, darmo, neb bez zaſlaužení daný.
Gratulor, ari. ich wünsche Glück. *örvendezek.* wynſſugi proſpěchu a ſſtěſtj.
Gratulatio, ōnis. f. die Glückwünschung. *Örvendés, idvezlés.* Wynſſowánj.
Gratulabundus, a, um. frolockend. *örvendező.* radostný, pleſagjcý.
*Congratulor, ari. Dep. (cui de re, in re, rem.) ich wünsche mit Glück. *együtt - örvendek.* ſpolu ſſtěſtj wynſſugi.
*Congratulatio, ōnis. f. der gesammte Glückwunsch. *Valakinek örülés, együtt való örvendés.* Společné wynſſowánj.
*Gratificor, ari. Dep. (cui rem, de re, re.) ich willfahre. *kedveskedem* wděčjm se, wděk činjm.
*Gratificatio, ōnis. f. die Willfahrung. *Kedveskedés.* Wděčnost.
*Ingratus, a, um. et *Adu.* e. unangenehm, undankbar. *kedvetlen, háladatlan.* Ad. *kedvetlenűl, háladatlanúl.* nepřjgemný, newděčný. Adu. nepřjgemně, newděčně.
*Ingratiis. Plur. et Ingratis. Adu. wider Willen. *kedv ellen.* bez děk, nepowolně, chtje nechtje.
*Ingratificus, a, um. undienſthaft. *ſem-*

semmiben nem kedvező. nepowolný.

Grăvis, e. schwer, ernstlich, glaubwürdig, beschwerlich, trächtig. *nehéz, magát reá viselő, nehézkes, hitelre méltó.* těžký, přjsný, hodnowěrný. wážný, obtjžený.

Grauiter. Adu. schwer, nachdrücklich. *nehezen, fontosan, magát reá viselve.* těžce, přjliš, s powahau.

Grauĭtas, ātis. f. die Schwere, Ernsthaftigkeit. *Nehézség, maga reá viselés.* Těžkost, wážnost, přjsnost, obtjžnost.

Grauēdo, ĭnis. der Schnupfen. *Fönek nehézsége, fajdalma, nátha.* Nátcha, bolenj hlawy.

Grauedinōsus, a, um. der den Schnupfen hat. *nehezedett fejű, feje-fájó, náthás.* nátchawý, kdož nátchu trpj, koho rada hlawa bolj.

Grauo et aggrauo. 1. Plin. ich beschwere, belade. *nehezítem, terhelem.* obtěžugi, zanepražďňugi.

Grauatim et Adu. e. beschwerlich ungern. *nehezzelve.* těžce, obtjžně, s prácý a s vsylim.

Grauesco, aggravesco et ingrauesco. ich werde schwer, nehme zu. *megnehezedem, sokasodom.* býwám těžký, přibýwám.

Grauĭdo, are. ich mache fruchtbar, schwängere. *nehézkesítem, terhesítem.* plodnau činjm.

Grauidus, a, um. schwanger, trächtig, fruchtbar. *nehézkes, terhes, termékeny.* těhotný, obtjžený.

*Graueolentia, ae. f. der üble Geruch, Gestank. *Nehéz szag, búz.* Smrad. Plin.

*Praegrauo. 1. ich überlade, überwege. *igen megterhelem sullyosítom.* welmi obtěžugi.

*Praegrauidus, a, um. Stat. sehr schwer. *igen nehéz, terhes.* welmi těžký.

Grĕmĭvm, i. n. der Schooß. *Kebel.* Lůno, klin, zádhřenj.

Grex, ĕgis. m. die Heerde, der Hause schlechter Leute. *Nyáj, sereg.* Stádo, hauf sprostých lidj.

Grĕgālis, e. Adiect. zur Heerde gehörig. *nyájhoz tartozó, azon seregből való.* stadnj, co w stádě býwa.

Gregarius, a, um. vom gemeinen Haufen. *nyájból való, közönséges.* ze zástupu, obecný, sprostý.

Gregatim. Adu. haufenweis. *seregenként, nyájanként.* haufně, po hauffich.

*Aggrego. 1. ich versammle. *egybegyűjtöm.* shromažďugi, připogugi.

*Congregatio, ōnis. f. die Versammlung. *Egybe-gyűjtés, gyülekezet.* Shromáždění.

*Egregius, a, um. et Adu. e. auserlesen, fürtrefflich. *ékes, tettetes, jeles.* Adu. *jelesen, ékesen, tettesen.* wywolený, wýborný, wywýšený. Adu. wýborně.

*Segrego. 1. ich sondere ab. *különválasztom.* odlučugi, oddělugi, odcyzugi.

Grossvs, i. m. et f. die unzeitige Feige. *Éretlen füge.* Nezralý fjk. Cels.

Grvma, seu Grōma, ae. f. der Feldmeßzeug, der Kreuzweg. *Utjegyző, föld-mérő.* Cýl, kterýmž cesty znamenáwagi, nástrog k wymeřenj země.

Grumus, i. m. der Hübel, Erdhaufe. *Domb, göröngy, rakás.* Malý kopec, hromadka.

Grvn-

GRVNDA. unde
*Subgrundium. Varr. n. 2. et Suggrunda. Varr. f. 1. das Vordach, das Wetterdach. *Eszterha, párkány.* Střecha od wichřice hágjcý.
GRVNNIO, digrunnio, Phaedr. ire. ich grunze wie das Schwein. *röbögök mint a diszno.* chrochcy, gako swjné.
Grunnītus, us. m. das Grunzen. *Röbögés.* Chrochot, chrochotánj.
GRVS, is. c. der Kranich, Hebzeug. *Darú, emelő szerszám.* Geřáb.
*Congruo, ui. sine Sup. ich komme überein. *hozzá-illem.* srownáwám se.
*Congruens, et congruus, a, um, et congruenter. gleichförmig, bequem. *illendő, egyenlő.* Adu. *illendő vagy egyenlőképen.* přjslušný, přjhodný. Adu. přjhodné.
*Incongruens, incongruus, a, um. ungleich, ungereimt. *egyenetlen, illetlen.* nepřjslušný, nespůsobný.
*Ingruo, ui. Col. ich falle herein. *reá-robanok, reá-omlok.* wpadám, baurliwé autok činjm.
GVBERNO, are. ich regiere, verwalte. *igazgatom.* řjdjm, panugi, zprawugi.
Gubernatio, ōnis. f. die Regierung. *Igazgatás, kormány-bajtás.* Panowánj, zprawowánj.
Gubernator. m. 3. der Verwalter, Regent, Steuermann. *Kormány-bajtó, igazgató.* Řjditel, zpráwce lodj.
Gubernatrix, cis. f. 3. die Regiererinn. *Igazgató aszszony.* Řjditelkyné, panownice.
Gubernācŭlum, i. n. das Steuerruder, das Regiment. *Kormányozó* *fa.* Panowánj, prawidlo, weslo lodj.
Gubernium, ii. n. 2. Gell. das Regiment. *Igazgatás.* Řjzenj, zpráwa.
GVLA, ae. f. der Schlund, die Kehle. *Torok, nyelő-torok.* Pažerák.
Gulo, ōnis. m. Apul. der Prasser, Schlemmer, das Naschmaul, der Vielfraß. (animal.) *Tobzódó, torkos, nyalánk ember.* Žrák, lakomjk.
Gulōsus, a, um. et *Adu.* e. naschhaft, verfressen. *torkos, nyalánk.* Adu. *torkosan.* obžerný, pažrawý, lakotný. Adu. pažrawé, lakotné.
*Ingluuies, ei. f. der Kropf an Vögeln, Schlund, die Freßigkeit, Terent. *Gelyva, nyeldeklő, zabálódás, torkosság.* Ptáčj hrwol, wole, pažrawost.
GVMMI. inde Gummen, Inis. das Harz, Gummi. *Matska méz, gyanta.* Smolka, stromowý klj.
Gummatus, Pallad. Oct. t. 12. et gummōsus, sine gumminosus, a, um. Plin. harzig. *gyantázott.* smolowatý, klegowatý.
Gummino, are. Pallad. Jan. ich gebe Harz. *gyantázom.* smolu wydáwám.
GVRGES, Itis, m. der Tümpfel, Wasserwirbel, der Schlemmer. *Örvény, mélyseg, pazárló.* Wjr, tissina, hlubina, žrák.
Gurgŭlio, ōnis. f. die Luftröhre, Gurgel. Varr. *Gége, lélekző.* Trubička, kudy duch wycházý.
Gurgustium, i. n. das Schlupfloch. *Szugolya.* Malý domček.
*Egurgito, are. Non ich speye, götze heraus. *kipököm, okádom.* wywracugi.

*Ingurgito, are. (in rem.) ich schlucke ein. *torkomat megtöltöm, bé-nyelem, falom.* cpám, neb hltám do sebe.

GVSTO, are. ich schmecke, koste. *megkóstolom, gyengén belé-kapok.* okaussjm, kosstugi.

Gustus et Gustātus, m. 4. das Schmecken, der Geschmack. *Kóstolás, íz-érzés.* Chuk, okaussenj, kosstowánj.

Gustum, i. n. Apic. das Süpplein, *Levetske.* Polewečka.

*Degusto, are. ich koste, berühre. *megkóstolom, megilletem.* okosstuwám.

*Praegusto, are. Juuen. ich koste vorher. *elől megkóstolom.* napřed, neb prwe kosstugi.

*Regusto, are. ich koste wieder, koste noch einmal. *ismét megkóstolom.* opět kosstugi.

GVTTA et Guttŭla, ae. f. der Tropf, das Tröpflein. *Tsöpp, tsepp, tsöppötske.* Krupěge, krupěgka.

Guttātim. Adu. Plin. tropfenweis, *tseppenként.* po krupěgi, kapawě.

Guttus, i. m. Plin. et Gutturnium, i. n. die Gießkanne, das Handfaß. *Korsótska, ibrik, mosdó medentze.* Vmywadlo.

GVTTVR, ŭris. n. die Gurgel. *Torok.* Hrdlo.

H.

HĂBEO, 2. ich habe, ich bin wohl auf, halte, wohne, meyne. *vagyon, bírom.* mám, dobře se mám.

Habēna, ae. f. der Zaum. *Vezető, gyeplő, kantár.* Vzda.

Habentia, ae. f. Haab und Gut. Plaut. *Gazdagság.* Bohatstwj, neb zbožj.

Habitus, us. m. die Gestalt, die Kleidung. *Termet, forma, állapot, ruházat.* Spůsob, obličeg, oděw.

Habitūdo, inis. f. das Vermögen, die Beschaffenheit, Fertigkeit. *Állapotja, mivólta valaminek.* Spůsobnost, powaha.

Habĭlis, e, et habiliter, Mel. Adu. geschickt, bequem, füglich. *alkalmatos. illendő.* Adu. *alkalmatosan, illendőképen.* přjhodný spůsobný, přjslussný. Adu. spůsobně.

Habilĭtas, f. 3. das Geschick, die Bequemlichkeit, Fertigkeit. *Alkalmatosság valamire.* Spůsobilost, přjhodnost.

*Inhabilis, e. Adi. unbequem, ungeschickt. *alkalmatlan.* nespůsobný, nepřjhodný.

*Adhĭbeo. ich lege an, wende zu. *hozzá-adom, tészem.* přičinjm, přikladám.

*Cohibeo. (ab re.) inhibeo. ich halte zurück, verwehre. *megtiltom, tartóztatom.* zdržugi, zastawugi, překazugi, zapowjdám.

*Cohibitio, Inhibitio, ōnis. f. das Verbot, der Einhalt. *Megtiltás, tartóztatás.* Zdrženj, překaženj, zastawenj.

*Exhibeo. ich stelle dar, gebe. *ki-mútatom, elő-adom.* předkládám, dáwám.

*Perhibeo. ich sage aus. *mondom, vallom.* prawjm, gistjm.

*Posthabeo. ich setze hintan. *hátra-vetem, megvetem.* opowrhugi.

*Prohibeo. (ab re.) ich verbiete. *megtiltom.* zbraňugi.

*Prohibitio, onis. 3. f. Quinctil. das Verboth. *Megtiltás.* Zbráněnj, zapowěděnj.

*Redhibeo, ui, itum. Plaut. ich gebe

be das Verkaufte wieder. *a' vásárlott marhát az eladónak viszszaadom.* Kaupenau wěc zaše nawracugi.
*Superhabeo. Celſ. ich habe drüber, lege drauf. *fellyűl vagyon.* na wyſſe mám.
Hăbĭto. 1. (cum aliquo, et apud.) ich wohne. *lakom.* bydljm, obýwám.
Habitatio. f. 3. et Habitaculum. n. 2. die Wohnung, Bewohnung. *Lakó hely.* Přjbytek, obydlé, bydlenj.
Habitābĭlis, e. bewohnlich, bewohnt. *lakható.* kde ſe bydliti může.
Habitātor. m. 3. der Bewohner. *Lakos.* Obywatel.
'Adhabito, are. Plaut. Semel. ich wohne neben an. *mellette-lakom.* podlé někoho býwám.
*Cohabito, are Meſſ. Corvin. ich wohne beysammen. *együtt-lakom.* ſpolu přebýwám.
'Inhabito, are. ich bewohne. *benne lakom.* obydljm, přebýwám.
*Inhabitabilis. e. unbewohnlich. *lakhatatlan.* kde ſe bydliti nemůže.
HAEDUS, et Haedŭlus, i. m. der Bock, das Böcklein. *Gödölye, ketske bak, gödölyétske.* Kozel, kozlátko.
Haedīle, is n. der Ziegenſtall. Hor. *Gödölye akol, ketske-ól.* Chléw kozelčj.
Haedīnus, a, um. von Böcklein, von Ziegen. *gödölyéből való.* kozlečj.
HAEREO, haeſi, haeſum. 2. (in re.) haereſco 3. haeſito. 1. ich hange, ſtecke, bleibe hangen, zweifele. *függök, hozzá-ragadok, kételkedem, akadozok.* wězým, vwjzám, přilypám, zaſtawugi ſe, pochybugi.
Haeſitantia, ae. f. das Behangen, Stecken. *Tántorgás, akadozás.* Vwěznutj, zagikánj.
Haeſitatio. f. 3. die Zweifelung, Ungewißheit. *Kételkedés, tétovázás.* Pochybowánj.
Haeſitator. m. 3. der Zauderer, Zweifler. *Kételkedő, akadozó.* Zagikawý, pochybugjcý.
*Adhaereo. 2. adhaereſco. 3. (cui.) ich hange an, klebe an. *hozzá-ragadok, ragaszkodom.* přidržjm ſe.
*Adhaeſio. f. 3. das Anhangen. *Hozzá-ragadás.* Přilnůtj.
*Cohaereo, ere. 2. cohaereſco, ere. 3. ich hange aneinander. *hozzá-ragadok, öszve-ragadok.* ſpolu ſe držjm, w hromadě ſe držjm.
*Cohaerentia, ae. f. die Fuge. *Öszve-ragadás, öszve-illés, öszve-foglalás.* Spogenj.
'Inhaereo, ere. (rei.) ich hange drinnen, klebe an. *belé-ragadok.* wáznu w něčem.
HAERES, ēdis, vel Heres, c. der Erbe. *Örökös.* Dědic.
Haereditas, ātis. f. die Erbſchaft. *Örökség.* Dědictwj.
Haereditarius, a, um. erblich. *örökségbez tartozó, örökös.* dědičný.
Haeredium, i. n. Varr. das Erbgut, Vorwerk. *Örökség, major.* Dědictwj na dědinách, ſtatek.
*Cohaeres. c. 3. der Miterbe. *Örökös társ.* Spolu dědic.
*Exhaeres. c. 3. der Enterbte. *Örökségből kitagadott.* Dědictwj zbawený, wyobcowaný.
*Exhaeredo, are. ich enterbe. *örökségből kitagadom.* wyděžugi, dědictwj zbawugi.
*Exhaeredatio, nis. f. 3. Quinct. die Enterbung. *Örökségből való* kita-

kitagadás. Wyobcowánj z dědictwj.

HĀLEC, ēcis. f. et n. der Hering. *Hering, sós bal.* Herynk.

HALLŪCĬNOR, ari. ich strauchele, fehle, stoße an. *tétovázok, vétkezem, tévelygek.* chybugi, bľaudjm, mýljm se, potkýnám se.

Hallucinātio, ōnis. f. der Irrthum, Fehl, Anstoß. *Vétkezés tévelygés, tétovázás.* Mýlka, poblauzenj rozumem, neb widěnjm.

HĀLO, et Halĭto. I. ich hauche, blase. *pibök, lebellek.* dýchám.

Halitus, us. der Athem, das Hauchen. *Fúvás, lebellés, lélekzet.* Duch, pára, dýchánj.

Halo, ōnis. m. Sen. ein Gähnender. *Áki lélekzetet véſzen, pibegő, ásító.* Zýwagjcý.

*Adhalo, are. Plin. ich hauche an. *reá-lebellek.* duchem zarážjm, přidychugi.

*Anhelo, are. ich keuche, schnaube. *pibegek, párállok, lebellek.* dychtjm.

*Anhēlĭtus, us. m. et Anhelatio, ōnis. f. Plin. das Keichen, Schnauben. *Lélekzet, lebellés, fúladozas.* Dýchánj, dychawičnost, dychtěnj.

*Anhēlus, a, um. keuchend, schnaubend. *pibegő, lebellő, fúladozó.* dychawý.

*Exhalo, are. ich blase heraus, dünste. *Kilebellek, kigőzölgök.* wydychugi, pařjm se.

*Exhalatio, ōnis. f. der Dunst, Braden, die Ausdünstung. *Kilebellés, gőzölgés.* Pára, wydýchánj.

*Inhalo, are. ich hauche an. *Reá-lebellek.* Na nětco dýchám.

*Inhalatio, nis, 3. f. Plin. das Anhauchen. *Reá-lebellés.* Dýchánj na nětco.

HĀMUS, i. m. die Fischangel. *Horog.* Udice, háček.

Hamātus, a, um. das Hacken hat. *horgos.* hákowatý.

*Adhāmo, are. ich ziehe an mich. *horroggal elfogom, megfogom, hozzám vonom,* k sobě táhnu.

HĀRA, ae. f. der Schweinstall. *Diſznó ól.* Swinſký chléw, krmnjk.

HĀRIŎLUS, i. m. der Wahrsager. *Jövendőlő.* Hadač.

Hariŏla, f. I. Plaut. die Wahrsagerinn. *Jövendőlő aſzſzony.* Hadačka, prorokyně.

Hariŏlor, ari. I. ich wahrsage, errathe. *jövendőlök, megtalálom.* hádám.

Hariolātio, ōnis. f. das Wahrsagen. *Jövendőlés.* Hádanj.

HASTA, Hastūla, ae. f. der Spieß. *Kopja, dárda.* Kopj.

Hastātus, et Hasticus, a, um. mit Spießen bewehrt. *kopjás, dárdás.* kopj ozbrogen.

Hastīle, is. n. der Spießschaft, der Spieß. *Dárda, kopja nyel.* Ruckowět na kopj, kopjiſſtě.

HAUD. Adu. nicht. *nem.* ne, nikoli.

*Hauddum. Adu. noch nicht. *még nem.* geſſtě ne.

*Haudquaquam. Adu. mit nichten. *Semmiképen nem.* nigakž.

HAURIO, ſi, ſtum. 4. ich schöpfe. *meritek.* wodu wážjm, začjrám.

Haustus, us. m. das Schöpfen, der Trunk. *Merités, ital.* wáženj, trunk.

Haustrum, i. n. Lucret. der Schöpfeymer. *Viz tekerék, meritő edény, kankalék.* Wokow, aneb kolo gimž wodu wážj.

*Exhau-

*Exhaurio, ire. 4. ich erschöpfe. *kimerítem.* wywažugi, wyčjrám, wyprazdňugi.
*Inexhaustus, a, um. unerschöpfet. *kimerítbetetlen.* newywažitedlný.
HĔBĔNUS, seu Ebenus, i. et Hebenum, i. n. das Ebenholz. *Indiai fekete fa.* Hebenowé dřewo.
HĔBES, ĕtis. o. stumpf, blöde, tölpisch. *tompa, életlen, ostoba.* tupý.
Hebeo, ere. ich bin stumpf. *megtompúlok, életlenülök.* tupý gsem, tupnu.
Hebescere. 3. sine praet. stumpf werden. *Megtompúlok, életlenülök.* Počjnám tupnauti.
Hebetescere. Idem. Plin.
Hebeto, are. ich mache stumpf. *tompítom.* tupého činjm.
Hebetātio, ōnis. f. Plin. die Schwächung, Blödigkeit. *Tompítás, életlenítés.* Tupost, hlaupost.
HĔDĔRA, ae. f. der Epheu, das Weinzeichen. *Folyó borostyán, bor-czégér.* Břečtan, wjcha.
Hederāceus, a, um. Cat. von Epheu. *borostyánból való.* břečtanowý.
HĔLVO, et Helluo, ōnis. m. der Schlemmer. *Dobzódó, zabálódó.* Žráč, ožralec.
Heluor, āri. ich schlemme, prasse. *dóbzódom, zabállom.* žeru, obžerné hodugi, kwasým.
Heluatio, ōnis. f. das Schlemmen. *Dobzódás.* Žránj, obžerné hodowánj.
HELVUS, a, um. Varr. fahl, ledergelb. *verbenyő, tégla-szinű, tetszín.* cyhelné barwy, ryzý.
Heluŏlus, a, um. schieler. *balovány-szinű, veres szabásű.* červena bjlý.
HERBA, et Herbŭla, ae. f. das Kraut. *Fű.* Zelina, bylina.
Herbāceus, a, um. wie gras. *fűből való, zöld fű-szinű.* co z bylin gest, gako bylina.
Herbĭdus, a, um. Liu. et Herbōsus. Cat. voll Kräuter. *füves.* plný bylin, bylinowatý.
Herbesco, herbasco, ĕre. ich werde grasicht. *fű módra kinövök, megzöldülök.* w bylinu se obrácým, otawým se.
Herbarius, a, um. Plin. zum Kräutern gehörig, Subst der Kräutermann. *füböz való.* Subst. *Fű-szedő.* co k bylinám náležj, Kdo dobře byliny zná.
*Exherbo, āre. Colum. ich jäte, raufe das Gras aus. *kigyomlálom, megnyesem a' füsöl.* plegi, wytrháwám nak.
HĔRE, heri. Adu. gestern. *tegnap.* wčera.
Hesternus. gestrig. *tegnapi.* wčeregšj.
HERNIA, ae. f. der Bruch. *Tökösség, szakadás.* Protrž střna, kýly.
HĔRUS, i. m. der Hausherr. *Házi gazda.* Pán domu.
Hera, ae. f. die Hausfrau. *Gazd' aszszony.* Panj.
Herīlis, e. Adi. dem Herrn gehörig. *úrhoz tartozó, úré, gazdáé.* co pánu náležj, panský.
Herifuga. m. 1. Catull. ein Verlaufener. *Urától elszökő szolga.* Služebnjk, který pána odběhl.
HEU! eheu! interi. ach. *oh, jaj!* ach, běda, nestogte!
Heus! Adu. höre! holla! *hallodé! hej!* hey! slyš to!
HIC, haec, hoc. dieser, der. *ez.* tento, tato, toto.
Hic. Adu. hier, allhier, hierinn. *itt, itten.* tuto, teď, zde.

Hac. hierdurch. *erre, ezen.* tudyto, tadyto.
Hactĕnus. bis hieher, so weit. *eddig* dosawád, až posawád.
Huc. hieher. *ide.* sem.
Hucusque. bis anher, so weit *eddig.* až sem, až potud, až posawád.
Hinc, abhinc, dehinc, Ter. exhinc. Sueton. posthinc. Virg. Adu. von hinnen. *innen, innét, ezutánn, ettől - fogva.* odsud.
*Adhuc. bisher, noch zur Zeit. *eddig, még eddig.* posawád, gesstě.
*Antehac. hiebevor, vor dieser Zeit. *ezelőtt való időben.* prwé, před tým časem.
*Posthac. Ter. darnach, hernach. *ezutann, ennekutánna.* potom, potomné.
HIEMS, is. f. der Winter, das Ungewitter. *Tél, fergeteg, szélvész.* Zyma, baurka powetrná.
Hiĕmo, āre. ich wintere. *telelek.* zymugi, bydljm přes zymu, mám přeležení w zymě.
Hiemālis, e, et Hibernus, a, um. winterisch. *téli.* zymnj.
Hiberna. Pl. n. 2. das Winterquartier. *Had telelő helyek, téli kvártély.* Zymnj ležení, kwartýr.
Hiberno, āre. ich überwintere. *telelek.* zymugi, bydljm přes zymu.
Hibernācŭlum, i. n. die Winterwohnung. *Telelő hely, téli ház.* Zymnj přjbytek, obydlenj.
*Perhiemo. Col. ich halte den Winter aus, bleibe über. *által-telelek, kitelelek.* přes zymu přechowáwám.
HĬLĂRIS, e, hĭlărus, a, um. fröhlich, lustig. *víg, vidám.* ochotný, wesely,
Hilarulus, Cic. et Hilarĭculus, a, um. Sen. kurzweilig, freundlich. *vidámotska vigatska.* wesellčký, žertowný.
Hilaritas, et Hilaritūdo. f. 3. Apul. die Fröhlichkeit. *Vigság, vidámság.* Weselost, ochotnost.
Hilare, et hilariter. Adu. fröhlich. *vígan, vidámon.* wesele, ochotné.
Hilaro, exhilaro, āre. ich erfreue, belustige. *megvidámitom, megvigasztalom.* obweselugi, přjliš obweselugi.
Hilaria, orum. Pl. n. 2. Lamp. Vopisc. das Freudenfest, die Fastnacht. *Örömnek napja, fársáng.* Radostný, wesely den.
HILLA, ae. f. et Hilla. Pl. n. 2. Horat. der gefüllte Schweinsdarm, die Wurst. *Megtöltött disznó bél, burka.* Střewo.
HĬLVM, n. 1. der Bohnen Flecken, etwas gar geringes. *A' babnak feketéje, parányi.* Malé černé mjsto na bobu, z hola nic.
*Nihil, et nihilum, i. n. Nichts. *Semmi.* Nic.
*Nihilōminus. Adu. nichtsdestoweniger, dennoch. *a' bijával, a' miatt.* nic méně, nic meněg, předce.
*Perhilum. Lucret. Adu. gar wenig. *igen kevessé.* welmi málo.
HINNIO, īre. ich wiehere, schreye wie ein Pferd. *nyeritek.* řehcy gako kůň.
Hinnītus, us. m. das Wiehern, Pferdeschreyen. *Ló nyerités.* Řehtánj.
*Adhinnio, īre. (ad rem.) ich wiehere an. *reá-nyeritek.* přiřehtáwám.
Hinnus, i. m. Colum. der Maulesel. *Öszvér.* Mulice, mezek.

Hin-

Hinnŭlus, et Hinnŭleus. m. 2. das Füllen, der junge Rehbock, das junge Thier. *Őznek*, *szarvasnak fia*, *vembe*. Mladý plod srny, geleňůw 2c. srňátko.

[Hi]o, āre, hisco, dehisco, hiasco, ĕre. ich thue mich voneinander, ich falle voneinander, zerspalte. *meg-nyilok*, *basadok*, *repedezek*. otwjrám se, rozsstěpugi se.

Hiātus, us. m. die Kluft, die Spaltung. *Nyílás*, *basadás*, *fóld nyílás*. Rozsedlina, sstrbina.

Hiulcus, a, um, et *Adu*. e. aufgethan, gespalten. *basadozott*, *repedezett*. Adu. *basadttan*, *repedezve*. rozpukaný, rozsedlý.

*Inhio, are. (cui.) Flor. ich begehre heftig. *erősen kivánom*. přjlissně žádám.

HIRCVS, i. m. der Bock. *Bak*. Kozel.

Hircīnus, a, um. von Bock. *ketske-bakboz való*. kozlowý.

Hircōsus, a, um. geil, stinckend wie ein Bock. *bak-bűzű*, *buja*. chlipný, aneb smrdlawý gako kozel.

*Hircipĭlus, i. m. Fest. rauh wie ein Bock. *Kemény szőrös mint a' bak*. Chlupatý gako kozel.

HIRSVTVS, et Hirtus, a, um. rauh, struppicht, streng. *borzas*, *sertés*, *bojtos*. chlupatý, srstnatý, kostrbatý.

HIRVDO, dĭnis. f. die (der) Blutegel. *Nadály*, *vér-szopó*. Pigawice.

HIRVNDO, ĭnis. f. die Schwalbe. *Fetske*. Laštowice.

HISPIDVS, a, um. rauh, stachelicht. *borzas*, *szőrös*, *pelyhes*. drsnatý, bodlawý, sstetinowatý.

HISTON, ōnis. m. Varr. der Weberstuhl. *Szövő-szék*. Krosna.

HISTRIO, ōnis. m. der Comödiant. *Komédia játszó*, *alakos*. Keykljř, komedyant.

Histrionia, ae. f. 1. Plaut. die Gaukeley, das Comödiantenspiel. *Alakosság*, *játéki tudomány*, *alak-játék*. Přetwářenj w Komedyi.

Histrionalis, e. zum Comödianten gehörig. *játékosi*, *alakosi*. keykljrský.

Histricus, a, um. Plaut. comödiantenhaft. *Alakosboz-való játékos*. komedyantský.

HŎMO, ĭnis m. der Mensch. *Ember*. Člowěk.

Homuncio, ōnis, Homunculus. m. 2. Homulus. das Männlein, der kleine Mensch. *Emberke*, *kis ember*. Člowjček, člowěčjk.

Hūmanus, a, um. menschlich, leutselig. *emberséges*, *emberbezillő*, lidský, člowěčj, wljdný.

Humanitas, ātis. f. die Leutseligkeit. *Emberség*. Wljdnost, přjwětiwost.

Humane et humaniter. freundlich. *emberségesen*, *betsűletesen*. přiwětiwě.

Humanitus. menschlicherweise. *emberi mód szerint*. lidským způsobem.

*Inhumanus, a, um. unfreundlich, grausam. *emberteten*, *kegyetlen*. newljdný, nepřjzniwý.

*Inhumane, et inhumaniter. unfreundlich. *embertelenül*, *kegyetlenül*. newljdné, nepřjzniwé.

*Inhumanitas, atis. f. die Unfreundlichkeit. *Embertelenség*. Newljdnost.

*Semihomo, inis. m. Colum. der halbe Mensch. *Félig-ember*. Půl člowěka.

HŎNOR, ōris. m. die Ehre. Pl. das Amt,

Amt, Ansehen, die Schönheit. *Tiſzteſség, betsület, tiſzt.* Cžeſt, poctiwoſt, aurad.

Honorus, a, um. ehrlich, geehrt, anſehnlich. *tiſztes, betsületes.* poctiwý, ctný.

Honorarius, a, um. was zu Ehren geſchiehet. *tiſzteleti, tiſzteſségre való.* poctěný, co k ctěnj náležj.

Honorarium, i. n. die Verehrung. *Tiſzteſség - tévő ajándék - adás.* Poctěnj, pocta, dar ku poctiwoſti daný.

*Honorificus, a, um, et *Adu.* e. was Ehre bringet. *tiſzteſség-tévő, tiſzteſséget hozó.* Adu. *tiſzteſségesen.* poctiwý, co čeſt přináſſj, a poctiwého činj. Adu. počeſtně, poctiwě.

Honōro, are. ich ehre. *tiſztelem, betsülöm.* ctjm, w poctiwoſti mám

Honorabilis. e. ehrenwerth. *tiſztelendő, tekéntetes.* cti, poctiwoſti hodný.

Honorate. Tac. ehrlich. *Tiſzteleteſen.* počeſtně.

Honeſtus, a, um, et *Adu.* e. ehrlich, ehrbar. *betsületes.* Adu. *emberséges en.* poctiwý ctný. Adu. ctně.

Honeſtas. f. 3. die Ehrbarkeit, Ehre. *Tiſzteſség.* Poctiwoſt, ctnoſt.

Honeſtamentum, i. n. Senec. die Ehre, Zierde, Belohnung. *Megtiſztelés, megajándékozás, ékeſség.* Poctěnj, ozdoba, odplata.

Honeſto, et cohoneſto. 1. ich ehre, beehre. *tiſztelem, betsülöm.* ctjm, poctjm.

Honeſtatio, nis. die Beehrung. *Tiſztelés.* Poctěnj.

*Dehoneſto, et inhoneſto. ich verſtelle, ſchände, verunehre. *meg-gyalázom, ſzégyenitem, betstelenitem.* hanjm, čeſt odgjmám.

*Dehoneſtamentum, Tac et Inhoneſtamentum, i. n. Apul. die Schande, Schmach, der Uebelſtand. *Tiſzteſségtelenség, megbetstelenités.* Hanba, potupa.

*Inhoneſtus, a, um. unehrlich. *tiſzteſségtelen, betstelen.* nepoctiwý, hanebný, ohyzdný.

*Inhonorus, et Inhonoratus, a, um. ungeehrt. *tiſzteletlen.* nepoctěný.

HŌRA, ae. f. die Stunde. *Óra.* Hodina.

Horārius, a, um. einer Stund lang. *óráig - tartó.* za hodinu trwagjcý.

Hornus, et Hornotĭnus, a, um. heurig. *ez idei.* letoſſný, tohoto léta, tohoročný.

*Bĭhorium, i. n, et Trihorium, i. n. zwey, drey Stunden. *Két, három óra.* Dwě, tři hodiny.

*Semihora, ae. f, die halbe Stunde. *Fél óra.* Půl hodiny.

HORDA. f. 1. Varr. die trächtige Kuh. *Haſas ünő, borjas tehén.* Těłná, neb březý kráwa.

HORDEVM, i. n. die Gerſten. *Árpa.* Gečmen.

Hordeaceus, a, um. Plin. von Gerſten *árpából való.* gečný, gečmenný.

Hordearius, a, um. Plin. mit Gerſten gefüttert. *Árpával - élő.* gečmenem chowaný.

HORREO, ēre. ſine Sup. ich habe ein Grauen, mir grauet. *iſzonyodom irtózom, reſzketek.* zhrozým ſe, děſým ſe.

Horrendus, a, um, et Horrendum. Adu. grauſam, greulich. *rettenetes, iſzonyú.* Adu. *rettenetesen, iſzonyúan.* hrozný, ſtraſſliwý. Adu. hrozně, ſtraſſliwě.

Horror, ōris. m. das Grauen, Entſetzen.

setzen. *Iszonyodás, reszketés.* Hrůza. předěssenj.

Horridus, a, um. erschrecklich, das Grauen macht. *iszonyú, borzadtt, irtóztató.* strassliwý, obyzdný.

Horribilis, e, et horrificus, a, um, et horrifer. erschrecklich. *iszonyú, rettenetes.* hrozný, strassliwý.

Horresco, ěre. 3. ich erzittere, erschrecke. *iszonyodom, irtózom.* tresu, děsým, neb strachugi se.

*Abhorreo, ēre (ab re.) ich habe ein Grauen, Abscheu. *elirtózom. iszonyodom.* ostjchám se, osskliwjm sobě.

*Cohorreo, et inhorreo, ēre ich erzittere, erschrecke. *elrémülök, iszonyodom, reszketek.* tresu se od strachu, děsým se.

*Perhorreo, ēre, cohorresco, exhorresco, Perhorresco, ěre. ich erschrecke sehr. *igen rettegek, irtózom.* welmi se děsým.

*Perhorrīdus, a, um. Liu. sehr gräulich. *igen iszonyû.* welmi strassliwý.

*Subhorridus, a, um. etwas wild. *borzoska, iszonyútska.* něco obyzdný.

HORREVM, i. n. die Scheune, das Provianthaus. *Tsür, gabonás báz, pajta.* Stodola, obilnice.

Horreŏlum. n. 2. Valer. Max. eine kleine Scheune. *Tsűrötske.* Stodolka.

HORSVM Adu. hieherwerts. *idefelé.* sem tudyto, na tuto stranu.

HORTOR, ari. Dep. ich vermahne. *intem.* napomjnám.

Hortamen, ĭnis. n. Hortamentum, i. n. Liu. Hortatus. m. 4. Hortatio. f. 3. die Ermahnung. *intés, kiszteés.* Napomjnánj.

Hortator, oris. 3. m. der vermahnet. *Intő, izgató.* Napomjnatel.

*Adhortor, cohortor, et exhortor. 1. Dep. ich vermahne, frische an. *reá-intem, megintem, nógatom.* napomjnám, popuzugi.

*Adhortatio, et Cohortatio, Exhortatio, ōnis. f. 3. Col. Exhortamentum, Non. i. n. die Zurede, Anmahnung. *Valamire intés, izgatás, kisztetés.* Napomenutj, popůzenj.

.Dehortor, ari. Dep. ich mahne ab, ich warne. *valamiről elintem.* odwozugi, odrazugi.

HORTVS, i. m. der Garten. *Kert.* Zahrada.

Hortŭlus, i. m. 2. das Gärtlein. *Kertetske.* Zahrádka.

Hortensis, e, et hortensius, a, um. Plin. was aus dem Garten ist. *kerti, kertből való.* zahradnj.

Hortensia, iōrum. n. 2. die Gartengewächse. *Kerti termések.* Zahradnj vžitek.

Hortulānus, i. m. der Gärtner. *Kertész.* Zahradnjk.

Hospes, ĭtis. c. der Gast, Wirth, Fremde. *Vendég, gazda, idegen.* Host, hospodář, cyzý.

Hospita, ae. f. die Wirthinn, Fremde. *Gazd' aszszony, idegen.* Hospodářině, cyzý.

Hospitus, a, um. gastfrey, fremd. *idegen, jövevény, idegent jó szivvel béfogadó.* hospodný, cyzý.

Hospitium, i. n. die Herberge, das Wirthshaus. *Szállás, vendégfogadó bely.* Hospoda, hostjnec.

Hospitale, is. 3. Vitruv. ab adiectiuo hospitalis. das Hospital, Spital. *Ispitál.* Sspitál.

Hospitor, āri. 1. Dep. ich bin zur

Herberge. *szálláson vagyok.* mám hospodu někde.

Hospitalis, e. hospitaliter. Adu. gastfrey. *gazdálkodó, örömest béfogadó.* hostinský, vctiwý, který hostj ráo prigjmá.

Hospitalitas, ätis. f. die Gastfrengebigkeit, Gastfrenheit. *Örömest való gazdálkodás.* Prigjmánj hostj, přátelstwj mezy neznámými, přjwětiwost k hostěm.

*Inhospitalis, e. et inhospitus, a, um wild gegen die Fremden, wüst, unbewohnt. *nem gazdálkodó, szállást tagadó, vad.* newljdný k cyzým.

*Inhospitalitas, ätis. f. die Ungunst gegen Fremde. *Gazdátalanság, szállás-tagadás.* Newljdnost k hostěm.

*Perhospitalis, e. gutthätig. *örömest gazdálkodó.* dobročinný.

HOSTIA, ae. f. das Opfer. *Áldozat.* Obět.

HOSTIO, ire. 4. Non. ich mache gleich, vergelte. *megfizetem, egyenlövé teszem.* odplácugi se, odměňugi se.

Hostimentum, i. n. Plaut. die Vergeltung. *Megfizetés, viszsza-mérés.* Odplacenj.

Hostus, i. m. Cat. das Maß. *Olaj-töméró edény.* Gistámjra olege.

Hostorium, i. n. Prisc. das Streichholz. *Eltsapó, elütö deszka, avagy veszszö.* Dřewo, kterýmž se mjra zrowunáwá.

*Inhostus, a, um. Tac. ungütlich. *háladatlan.* newděčný.

*Redhostio, ire. Antiquum. ich vergelte, erwiedere. *megbálálom, viszsza-térítem.* zase odplacugi.

*Redhostimentum, i. n. non est latinum. die Wiedervergeltung. *Megbálálás, viszszafizetés.* Odplacenj.

HOSTIS, is. c. der Feind, öffentliche Feind. *Ellenség.* Nepřjtel.

Hostilis, e. feindlich, feindselig. *ellenséges. ellenségi.* nepřátelský.

Hostilitas. Sen. f. 3. die Feindseligkeit. *Ellenségesség.* Nepřátelstwj.

Hosticus, a, um. Col. dem Feind gehörig. *ellenséges, ellenségbez tartozó.* nepřátelský.

Hosticum, i. n. des Feindes Land. *Ellenség földe.* Nepřátelská zem.

HVMEO, ui. 2. ich bin feucht, näße. *nedves vagyok.* wlhnu.

Humor, öris. m. die Feuchtigkeit. *Nedvesség.* Wlhkost, wlaha.

Humidus, a, um. et *Adu.* e. feucht. *Nedves.* Adu. *nedvesen.* wlhký. Adu. wlhce.

Humido, et Humecto, äre. ich befeuchte, benetze. *nedvesítem.* wlažjm, swlažugi, zaléwám.

Humesco, ěre. 3. ich werde feucht. *megnedvesedem.* počjnám wlhnauti, wlhkým býwám.

Humectus, Pallad. et humectatus, a, um. feucht, genäßet. *nedves, ázott.* wlažný swlažený.

HVMERVS, i. m. die Schulter. *Váll.* Rameno, plece.

Humerale. n. 3. non est latinum. der kurze Mantel. *Vállra való, rövid palást.* Krátký plášt, a nebo náramek.

Humerosus, a, um. Colum. breite Schultern habend. *vállas, szügyes,* plecnatý, ramenitý.

HVMVS, i. f. die Erde. *Föld.* Země.

Humi. Adu. unten. *a' földön.* na zemi.

Humo, et inhumo, äre. 1. ich beerdige, begrabe. *eltemetem.* pochowáwám, pohřebugi.

Huma-

·Humatio. f. 3. die Beerdigung. *Eltemetés.* Pochowánj, pohřeb.
Humātor. m. 3. der Todtengräber. *Temető, eltemető.* Hrobář.
*Inhumatus, a, um. unbegraben *temetés nélkül hagyatott.* nepohřbený.
Humĭlis, e, et humiliter. Adu. niedrig, kleinmüthig. *alázatos, alatson.* Adu. *alázatosan, alatsonon.* njzký, prostý. Adu. sprostně.
Humilitas, ātis. f. die Niedrigkeit, die Niederträchtigkeit. *Alatsonság, alatson elme.* Njzkost, opowrženost.
*Perhumilis, e. Amm. sehr niedrig. *igen alatson.* přjliš njzký.
*Postumus, et posthumus, i. m. nach des Vaters Tod geboren. *Attya halála utánn született.* Po smrti otce narozený.

I.

IACEO, ui. 2. ich liege, bin ungeacht. *fekszem.* ležjm.
*Adiaceo. ich liege dran. *mellette fekszem.* přiležjm.
*Circumiaceo. ich liege herum. *környűl fekszem.* wůkol ležjm.
*Interiaceo. ich liege darzwischen *közben fekszem.* mezy tým ležjm.
*Obiaceo. Tac. ich liege entgegen. *keresztűl, vagy útjába, ellenébe fekszem.* naproti ležjm.
*Subiaceo. ich liege unten. *alatta fekszem.* ze spodu ležjm.
IACIO, iēci, iactum. 3. ich werfe. *hajítok, hagyítom.* házým.
Iactus, us, m. 4. der Wurf, Schuß. *Hagyitás, lövés.* Hoděnj, střelenj.
Iacto, et iactito. 1. ich werfe, mache groß, prahle, bin ruhmredig. *hánydogálom, hajigálom,* [kér]*kedem.* zmjtám, chlaubjm se.
Iactātio. f. 3. das Hin- und Wiederwerfen, die Prahlerey. *Hányás 's vetés, megrázatás, kérkedés.* Zmjtánj, honosenj.
Iactātus. m. 4 Plin. die Bewegung. *Hányatás, mozdítás.* Pohybowánj.
Iactantia. f. 1. Quinctil. die Ruhmredigkeit. *Kérkedékenység, magabányás.* Chlauba.
Iactanter. Adu. Tac. prahlhaftig. *kérkedve.* honosně, chlaubně.
Iactator, ōris. m. der Prahler. *Kérkedő, maga hányó 's vető.* Chlaubný, kterýž sebe samého chwálj.
Iactura f. 1. der Schaden, Verlust. *Kárvallás, vesztés.* Sskoda.
Iaculum n. 2. der Pfeil. *Hagyító dárda, nyíl.* Ssjp, střela.
Iaculātor. m. 3. der Schütze. *Hajító, lövő.* Střelec.
Iaculatus, us. m. Tertul. der Wurf. *Hajítás, ellövés.* Střjlenj.
Iaculatōrius, a, um. Vlp. zum Werfen dienlich. *lövésre való.* k střjlenj slaužjcý.
*Eiaculo, et eiaculor. 1. Gell. Plin. ich werfe hinaus. *kilövöm, kivetem.* wystřelugi, wyhazugi.
*Abiicio, iēci, iectum. 3. ich werfe weg. *elvetem, nem gondolok véle.* odwrhugi, zawrhugi.
*Abiectus, a, um. *Adu.* e. verachtet, gering, kleinmüthig. *elvettetett, alá való.* Adu. *elvetetteűl, alá való módon.* opowržený. Adu. opowrženě, zawrženě.
*Adiicio. ich thue hinzu. *hozzáadom, mellé-vetem.* přiwrhugi.
*Adiectus. m. 4. et Adiectio. f. 3. der Zuwurf, Zusatz, die Vermehrung.

rung. *Hozzá-vetés*, *öregbítés*, *ſokasítás*. Přjdawek, přiwrženj.

*Circumiicio, et circumiicio. ich werfe herum, gebe um. *környül vetem*, *bányom*.. obhazugi.

*Coniicio. 3. et conjecto. 1. Ter. ich werfe zuſammen, muthmaſſe. *öſzvebányom*, *vélem*, *vélekedem*. vwrhugi, hádám, ſinýſſljm.

*Coniectus, us. m. Nep. der Wurf. *Reávetés*, *hajítás*, *arányzás*. Vwrženj, whozenj.

*Coniectūra, ae. f. et Coniectatio. f. 3. Plin. die Muthmaßung. *Vélekedés*, *jövendölés*. Hádanj.

*Coniecturalis, e. Adi. vermuthlich. *vélekedésből*, *gyanóságból való*. domnĕný.

*Coniectarium, i. n. Non. Das man errathen kan. *Megtalálható hozzá-vetés*, *elarányzás*. Co ſe hádati může, hádka.

*Deiicio. (de re.) ich werfe herunter. *levetem*, *alá-hajítom*. zwrhugi.

*Deiectio. f. 3. Deiectus. m. 4. die Stürzung: der Durchfall. *Alá-vetés*: *Has-folyás*. Zwrženj.

*Disiicio. ich zerſtreue. *elbányom*, *ſzéllyel bányom*. rozhazugi.

*Disiectus, us. m. die Zerſtreuung. *Elbányás*, *elrontás*. Rozházenj.

*Eiicio. ich werfe aus. *kivetem*, *kibagyítom*. wywrhugi.

*Eiectus, us. m. Lucret. die Heraustreibung, das Auswerfen, Ausſtoßen. *Kibányadék*, *kivetés*. Wywrženj.

*Iniicio ich werfe hinein. *belé-vetem*. vwrhugi, whazugi, wmjtám.

*Iniectus, us. m. Plin. die Decke, der Zuwurf. *Fedel*, *bevetés*. Záſtěra, vwrženj.

*Interiicio. ich werfe darzwiſchen. *közbe-vetem*. whazugi, mezy nĕtco vwrhugi.

*Interiectus. m. 4. Interiectio, Herenn. et Interiectura. f. 1. Front. die Darzwiſchenſetzung. *Közbe-vetés*. Whozenj, mezy nĕtco vwrženj.

*Obiicio. ich werfe entgegen, wende ein. *ellene-vetem*, *eleibe vetem*. nadhazugi.

*Obiectum, i. n. Obiectatio. f. 3. Caeſ. der Vorwurf. *Valaminek ellenében vettetett tzél*, *ſzemre-vetés*. Nawrhánj, wýmluwa.

*Obiectus, us. m. Tac. das Vorwerfen, die Entgegenſtoſſung, Hinderniß. *Ellenvetés*, *akadály*. Překážka.

*Obiectācŭlum, i. n. Var. der Vorwurf. *Akadály*, *ellenvetés*. Nadhazowánj.

*Obex, icis. c. der Riegel, die Hinderniß. *Akadály*, *reteſz*, *závor*. Záwora, překážka.

*Proiicio. ich werfe weg. *elvetem*. zahazugi.

*Proiectio. f. 3. das Vorwerfen. *Ki-vetés*, *elő-vetés*. Předwrženj, opowrženj.

*Proiectūra, ae. f. Vitruv. der Ausladen, das Vordach. *Falon való deſzkázat*, *fal párkány*, *eſzterhátska*. Dach na před wydaný, předſtawenj, přjſtřeſſj.

*Reiicio. ich werfe zurück, verwerfe. *hátra-vetem*, *megvetem*. odwrhugi.

*Reiectāneus, reiiculus, a, um. Var. verwerflich, ausgemuſtert. *elbányó*, *elvetendő*. zawržený.

*Subiicio, ere. ich unterwerfe, unterſchiebe. *alája-vetem*, *meghódoltatom*. podhazugi, poddáwám.

*Sub-

*Subiectum, i. n. Tac. der unterste Theil, der Ort. *Legalsó hely*: *Rész, kiröl szóllunk*. Negspodnégssj mjsto : O čemž se nětco prawj.
*Subiectus, a, um. Col. et *Adu*. e. unterthänig. *Alatta való*. Adu. *alázatoson*. poddaný. Adu. ponjženě.
*Subiectio. f. 3. die Stellung vor Augen. *Alája-vetés, eleibe terjesztes*. Patrné vkázanj, poddanost.
*Superiicio, superiacio, et superiniicio. ich werfe drüber. *fellyül reá-vetem*. přehazugi.
*Traiicio, ere. ich fahre über, stoße durch. *által-vetem*, *által-viszem*, *által-szúrom*, *által-mégyek*. prohazugi, probodugi.
*Traiectus. m. 4. Cels. die Ueberfahrt. *Által-vetés*, *menés*, *vév*, Přjwoz.
IAM. Adu. jetzo, jetzund. *most*, *immár*, *már*. giž, nynj.
*Iam ante. Adu. schon zuvor. *ezelött*, *már ezelött*. giž prwé.
*Iam diu. schon für langer Zeit. *régulta már*, *már régen*. giž dáwno.
*Iam dudum. itzt, neulich, unlängst. *nem igen régen*. teď nedáwno.
*Iamne? Adu. ob denn schon? *immár-é?* či giž, zdali giž?
*Iam nunc. schon itzt. *már most*. giž nynj.
IANVA, ae. f. die Thür. *Ajtó*. Dwéře.
Ianitor, õris. m. der Thürhüter. *Ajtón álló*. Wrátný.
Ianitrix, cis. f. 3. Plin. die Thürhüterin. *Ajtón állóné*. Wrátná.
IBI. Adu. dort, dahin, alsdann. *ott*, *amott*. tam.
*Ibīdem. eben daselbst. *ugyan ott*. tamže.
*Alibi. anderswo. *másutt*. ginde.
*Inibi. daselbst. *ugyan ott*. práwě tam.
ĪCO. īci, ictum, icĕre. ich schlage, werfe. *ütöm*, *verem*, *hajítom*. bigi, vděrugi, házým.
Ictus, us. m. der Schlag, Streich, Stich. *Ütés*, *tsapás*, *szúrás*. Vděřenj, boděnj.
ĬDŌNEVS, a, um. (rei, ad rem.) et *Adu*. e. bequem, tüchtig. *alkalmatos*, *illendö*. způsobný, přjhodný.
*Peridoneus, a, um. Caes. sehr bequem. *igen alkalmatos*. Welmi přjhodný.
ĪDVS, uum. Pl. f. 4. der 13. (15.) Tag des Monats. 13. (15.) *nap minden hónapban*. 13. neb 15. den měsýce.
IĔCVR, öris, et iecinŏris. n. die Leber. *Máj*. Gátra.
IĔIVNVS, a, um, et *Adu*. e. nüchtern, hungerig, leer, schlecht. *éhomra való*, *üres*, *alávaló*: Adu. *alávalóúl*. lačný, prázdný. Adu. sprostně, chatrně.
Ieiunĭtas. f. 3. das Fasten, die Dürftigkeit. *Ébom*, *szükség*, *alávalóság*. Nedostatek, chatrnost.
Ieiunium, i. n. das Fasten, die Fastenzeit. *Böjt*, *böjtelés*. Půst.
Ieiuno, āre. I. Neutr. ich faste. *böjtölök*. postjmse, zdržugi se od gjdla.
IENTO, āre. I. ich frühstücke. *fölöstökömet eszem*. snjdám.
Ientatio, õnis. f. das Frühstücken. *Fölöstököm evés*. Čzas, aneb držen snjdánj.
Ientācŭlum, i. n. Suet. das Frühstück. *Fölöstököm*. Snjdánj.
ĬGĬTVR. Coniunct. derohalben. *annakokáért*. tedy, protož.
IGNIS, is. m. das Feuer. *Tüz*. Oheň.
Ignĭcŭlus, i. m. das Fünklein, die Anreizung. *Tüzetske*, *felindítás*. Ohnjček, nawnáni gisřička.

Igneus, a, um. Plin. feurig. *tüzes, égő.* ohniwý.
Ignio, ire. ich feure, erhitze. *tüzellek.* rozpalugi.
Ignitus, a, um. Gell. feurig glühend. *tüzes, égő.* rozpálený, ohniwý.
Ignesco, ere. ich werde glühend, ich entbrenne. *megtüzesedem.* rozpalugi se.
*Igniarium, i. n. Plin. der Zunder Feuerzeug. *Tüz kiütő szerszám, tapló.* Křesadlo, křesácý železo.
Ignirabulum, i. n. Macrob. die Feuerpfanne. *Szén-tartó.* Nádoba, do kteréž oheň brnau.
ILEX, icis. f. die Steineiche. *Tölgyfa.* Swjda, dubowý strom.
Ilignus, et iligneus, a, um. Colum. von Eichen. *tölgy-fából való.* swjdowý, dubowý.
Ilicetum, i. n. Martial. der Eichenwald. *Tölgyes erdő.* Dubowý háj.
ILIA. Pl. n. 3. das Eingeweide. *Bél, avagy testnek alsó része.* Střewa.
Ileus, i. m. 2. Cels. die Darmgicht. *Vékony bél nyavalyája.* Střewnj dna.
Iliosus, a, um. Plin. darmgichtig. *bél fájó, béli-fájdalmas.* kdo žrenj, a neb ginau nemocý střewáchmá.
*Exilis, e, et exiliter. dünn, gering, mager. *vékony, ösztövér, kisded.* Adu. *vékonyon.* tenký, lehký. Adu. tence, lehce.
*Exilitas. f. 3. das Unvermögen, die Schwachheit. *Vékonyság, tehetségtelenség.* Nemožnost.
ILLE, a, ud. Pron. derselbe. *ez, az.* onen, ten.
Illic. dort. *amott.* tam.
Illac, illa. Adu. dadurch. *amarra, azon.* tadé.
Illinc. Adu. von dannen, dort her. *amonnan.* odtud, odonud.
Illuc, illo. Adu. dorthin. *oda, amoda.* tam, ta.
*Postilla. Adu. Plaut. Teren. nachmals. *azutánn.* potom.
Illico. Adu. temporis et loci. alsbald, gleich auf der Stelle, *mindjárást, ottan, azonnal.* hned, hned na tom místě.
IMAGO, inis. f. das Bild, Gespenst. *Kép.* Obraz.
Imaguncula, f. 1. das Bildlein. *Képetske.* Obrázček.
Imaginosus, a, um. das voll Bilder ist. *képekkel bővelkedő.* pln obrazůw.
Imaginor. (rem.) 1. et imagino. 1. ich bilde mir ein. *elmélkedem, képzelem.* mysljm, dělám obrazy.
Imaginatio. f. 3. Plin. die Einbildung. *Gondolkodás, képzelés.* Domněnj, přemyšlowánj.
Imaginarius, a, um. Liu. erdichtet, scheinbar. *elmében formált, képzelt.* domněný wymyšlený.
IMBER, bris. m. der Platzregen. *Zápor eső.* Přjwal.
Imbricus, a, um. regenhaft. *esős.* dešťowný.
Imbrifer, a, um. Virg. der da Regen bringt. *Zápor esö-hozó.* Co přjwal přinášj.
IMBREX, icis. c. Plin. der Hohlziegel. *Eső fogó, tserép-tsatorna.* Krycý cyhla.
Imbrico, are. ich füge aneinander. *tseréppel héjazom, öszve botsátom.* cyhlami krygi, spogugi.
Imbricatus, a, um. ineinander gefüget. *öszve-foglalt.* spogený.
Imbricatim. Adu. Plin. ziegelweis. *tsere-*

tserepenkent, tsatorna módra. na spůsob cyhly.

IMITOR, ari. ich folge nach, thue nach. *követem.* následugi, po někom něco činjm.

Imitatio. f. 3. die Nachfolge, das Nachthun. *Követés.* Následowánj.

Imitator. m. 3. der Nachfolger. *Követő.* Následownjk.

Imitatrix. f. 3. die Nachfolgerinn. *Követőné.* Následownice.

Imitatus, us. m. die Nachahmung. *Követés.* Následowánj.

Imitamen. n. 3. Ouid. et Imitamentum. n. 2. das Nachthun. Gell. *Idem.* Idem.

Imitabilis, e. das sich nachthun läßt. *követhető.* co se může následowati.

*Inimitabilis, e. Adi. Quinct. unnachthunlich. *követhetetlen*. co se nemůže následowati.

IMO, vel immo. Adu. ja vielmehr. *sőt-inkább.* nýbrž, anobrž.

In. Praep. in, auf, zu. *ben, ban, an, en, ba, be, ra, re.* w, k, na, pod.

Inde. Adu. von dannen. *onnét.* odtud.

*Deinde, dein, et deinceps. Adu. hernach. *azután.* potom.

*Exinde. Adu. dannenhero. *enneku-tánna.* odtud.

*Perinde. Adu. gleich, eben so. *azon-képen, szintén úgy.* tak rowně.

*Proinde. Adu. derohalben. *annak-okáért.* protož.

*Subinde. Adu. hernach, je bisweilen. *azután, néha-néha, ottanottan.* často, potom.

*Indidem. Adu. eben daher, von selbigen Ort. *ugyan-onnan.* rowně odtud.

*Ininde. Adu. daraus. *abból, onnan.* odtud.

INĀNIS, e. leer, ledig. *hijában való, üres.* prázdný, pustý.

Inaniter. Adu. vergeblich. *hijában.* pustě.

Inanitas. f. 3. die Eitelkeit, das Leere. *Üresség, hijában valóság.* Prázdnost, marnost.

Inanio, et exinanio. 4. ich leere aus. *megüresítem* wyprazdňugi.

*Exinanitio. f. 3. Plin. die Ausleerung. *Megüresítés.* Wyprázdněnj.

INCĪLE, is. n. Col. der Wasserlauf, Wassergraben. *Tsév, tsatorna, viz-árok.* Stoka, neb struha, žlab, po kterém se woda z řeky wede.

Incilis, e. Cat. eingegraben. *beásott.* zakopaný.

Incilo, are. 1. Act. Lucr. ich schelte. *feddem, pirongatom.* sstipám, zakopáwám, łagi, hanjm.

INDĂGO, are. 1. ich spüre nach, erforsche. *visgálom, keresem.* slídjm. wyhledáwám.

Indaganter. Adu. Col. der Spur nach. *vadászva, keresve.* slídně, sslakowně.

Indagator. m. 3. Col. der Nachsucher. *Kérdezkedő, leselkedő.* Wyhledáwatel.

Indages. f. 3. Indago, inis. f. Indagatio f. 3. die Spur, Nachforschung. *Les báló, nyomon való keresés, leselkedés.* Wyhledáwánj, sslekowánj.

INDĬGES, ĕtis. m. Virg. der vergötterte Mensch. *Istenek közzé számláltatott ember.* Swatý člowěk.

Indigito, indigeto, are. 1. Macrob. ich rufe an. *nevezem, említem, jelentem.* prstem vkazugi, gmenugi.

INDVSTRIA, ae. f. der Fleiß. *Szorgalmatosság.* Pilnost, snážnost.

Industrius, et industriosus, a, um. *Adu.*

Adu. e. fleißig, geschäftig. *serény, szorgalmatos.* Adu. *szorgalmatosan.* pilný, snážný. Adu. pilné, snážné.

INFRA. Praepos. unter, drunter. *alatt.* dole, pod, zespod.

Inferus, a, um. das unten ist. *alatt való.* nižký, dolnj.

Inferior, oris. der untere. *alsóbb.* spodnégssj, dolegssj.

Infimus, et imus, a, um. der unterste. *legalsó.* negspodnégssj.

Inferi. Pl. m. die Verstorbenen. *Pokolbéliek, megbóltak.* Pekelnjcy, zemřelj.

Infernus, a, um. Adi. unterst, höllisch. *alatt való, pokolbéli.* spodnj, pekelný.

Infernas, ātis. o. Plin. von unten her. *onnan alól való.* dolnj, genž gsau zespod.

Inferna, ōrum. Pl. n. die Hölle. *Pokol.* Peklo.

Infūla, ae. f. Liu. der Bischofshut. *Püspöki süveg.* Biskupský klobauk.

*Infulātus, a, um. Adi. Suet. in Ehrenschmuck. *patyolatos, püspöki süveges.* kdo biskupský klobauk nosý.

INGVEN, inis. n. Cels. die Scham. *Ágyék, szemérem test.* Hanba.

INQVAM. (inquio.) ich sage. *mondom.* djm, prawjm.

INQVĪNO, aui, atum, et Coinquino. ich besudele, beflecke. *békeverem, megfertezttetem.* zmazugi, poskwrňugi.

Inquinate. Adu. unrein, unflätig. *megfertezteive, parasztúl.* nečisté, zprzněné.

Inquinamentum, i. n. Gell. der Unflat. *Fertelem, moslék.* Neřad, nečistota.

INSTAR. n. indecl. die Gleichheit. *módjára, képen.* rowné.

*(ad) Instar (cum Gen.) gleichwie. *valaminek módjára.* rowné gako.

INSVLA, ae. f. die Insul. *Sziget, Köz.* Ostrow.

Insulāris, e. Amm. et Insulānus, a, um. Seru. der in der Insul wohnet. *szigetbéli, közi.* ostrownj.

*Peninsula. f. 1. Catull. die Halbinsul. *Félsziget.* Půl ostrowa.

INTĔGER, gra, grum. *Adu.* e. ganz, aufrichtig. *egész, ép.* celý, vpřjmný. Adu. cele, vpřjmné.

Integritas, f. 3. die Aufrichtigkeit. *Egészség, búség.* Vpřjmnost.

Integrasco, ere. Ter. ich werde wieder neu. *megújúlok, épülök.* obnowen býwám.

Integro, et Redintegro. ich ergänze. *megújítom.* znowa začjnám.

Integratio, et Redintegratio. f. 3. die Ergänzung, Erneuerung, Wiederholung. *Megújítás.* Obnowenj.

INTER. Praep. zwischen. *közt, között.* mezy.

Intra. Praep. drinnen. *belé, ban, ben.* wnitř.

Interior, oris. c. der innere. *belső, belsőbb.* wnitřnj.

Intimus, a, um. der innerste. *legbelső.* negwnitřnegssj.

Interim, et Interea. Adu. indessen, inzwischen. *azonközben, néba-néba.* mezy tým.

*Interdum. Adu. bisweilen. *néba.* někdy.

*Internus, et Intestīnus, a, um. innerlich. *belső.* wnitřnj.

Interaneus, a, um. Adi. Plin. inwendig. *belől való.* wnitřnj.

Interaneum. n. 2. der Darm, Mastdarm.

darm. Pl. das Eingeweide. *Bél, vég burka, belső részek.* Wnitřnost, střewa.

Intestīnum, i. n. der Darm, das Eingeweide. *Bél, burka.* Střewo.

Intestinus, a, um. innerlich, einheimisch. *legbelső, hon való.* wnitřnj, domácý.

Intus Adu. drinnen. *otthenn.* wnitř.

Intro. Adu. hinein. *belé, bé.* tam do wnitř.

Intrinsecus. Adu. innerlich. *belöl, belsőképen.* wnitř.

INTERPRES, ĕtis. c. Der Dolmetscher, Ausleger. *Tolmáts, magyarázó.* Tlumač, wykladatel.

Interpretor. 1. ich lege aus, dolmetsche. *magyarázom, tolmátsolom.* wykládám.

Interpretatio. f. 3. et Interpretamentum. n. 2. Petron. die Auslegung. *Megmagyarázás.* Wýklad.

IŎCUS, i. m. der Scherz. *Tréfa.* Žert.

Ioculus. m. et Ioculum, i. n. der kleine Scherz. *Tréfáska, tsúfotska.* Malý žert.

Iocōsus, iocabundus, a, um. Lactant. *Adu.* e. scherzhaft. *tsúfos, tréfás.* žertowný.

Iocor, ari. ich scherze. *tréfálódom.* žertugi.

Iocatio. f. 3. das Scherzen. *Tréfálódás.* Žertowánj.

Ioculor, ari. Dep. ich scherze, gaukele. *tréfálódom, alakoskodom.* žertugi, šprymugi.

Ioculator, oris. m. Cic. der Possenreißer, Gaukler. *Tsúfolódó, tréfálódó, alakos.* Žertýř, kunsstýř.

Iocularis, e, iocularius, et ioculatorius, a, um. Diomed. Gramm. lächerlich, kurzweilig. *tréfás, tsúfságos.* žertowný, kunsstowný, smjšný.

Ilocaliter, Plin. et iocaliter, Ammian. Adu. scherzweis. *tréfáson, tsúfságoson.* kunsstowně, žertowně.

IPSE, a, um. Pron. selber. *ő, ő maga.* sám.

ĪRA, ae. f. der Zorn. *Harag.* Hněw.

Iracundus, a, um, et *Adu.* e. zornig, ergrimmet. *haragos.* Adu. *haragosan.* hněwliwý. Adu. hněwliwě.

Iracundia, ae. f. der Zorn, die Rachgier. *Haragosság, bosszúúzés.* Hněwiwost.

Irascor, iratus sum. 3. ich zürne, erzürne mich. *haragszom.* hněwám se.

Iratus, a, um, et *Adu.* e. zornig. *megharagudtt.* Adu. *haragosan.* nahněwaný. Adu. hněwiwě.

*Subirascor. ich zürne ein wenig. *valamennyire haragszom.* málo se hněwám.

*Obiratus, a, um. Liu. erzürnt, zornig. *megharagudott.* rozhněwaný.

*Periratus, a, um. sehr zornig. *igen megharagudott.* welice rozhněwaný.

IRIS, īdis, et is. f. der Regenbogen. *Égi szivárvány.* Duha.

Irīnus, a, um. Plin. von blauen Lilien. *kék liliomból való.* z modrého lilium.

IRRĪTO, are. 1. ich reize. *ingerlem, boszszontom.* popuzugi.

Irritatio. f. 3. et Irritamentum. n. 2. Liu. die Anreizung. *Ingerlés, gerjesztés.* Popuzenj, nabádánj.

Irritabilis, e. Adi. jähzornig, der sich leicht aufbringen läßt. *hirtelen haragú,*

baragú, hamar felháborodó. pozpudliwý, pohnutedlný.
*Prorito. 1. Col. ich bringe herbey, locke. *hozzám vonszom, tsalom, ide hozom.* wyſſtwáwám, pobýzým.
ıs, ea, id. Pron. derſelbige, derjenige. *imez.* ten.
Idem, eadem, idem. eben derſelbe. *ugyan az.* ten ſám.
*Identidem. Adu. oftmals. *mindúntalan gyakorta.* čaſtokrát.
*Eatĕnus. Adu. ſo weit, ſo fern. *annyiban.* ažpotud, dotud, tak daleko.
Eo. Adu. dahin, eben dahin. *oda, annyira.* tam, tu, na to miſto.
Eōdem. Adu. eben dahin. *ugyan oda.* w temž ſpůſobu.
*Eouſque. Adu. ſo weit, ſo fern. *elannyira.* tak daleko, potud.
*Adeo. Adu. ſo gar, ſo ſehr, *úgy annyira.* tak welmi.
*Ideo. Adu. deßwegen, darum. *annakokáért.* proto.
ıste, a, ud. Pron. derſelbige, derſelbe, jener. *az.* tenže.
Iſtic, et iſthic. Adu. dort, daſelbſt, alda. *imitt, ott, amott.* tamto, na tom miſtě.
Iſtic, vel iſthic, iſtaec, iſtoc, et iſtuc. Pron. eben dieſer, ſolcher. *ſzinte imez.* tento, takowý.
*Iſtinc, vel iſthinc, iſtoc, vel iſthoc. daher, dorther, dorthin. *onnan, innen, amoda.* odtud, z toho miſta, k tomuto miſtu.
*Iſtac, vel iſthac. Adu. da oder dort, hindurch. *arrafelé, amazon által* tudyto.
*Iſtorſum. Terent. dahinwerts. *oda-felé, a' felé.* na tauto ſtranu.
*Iſto, et Iſtuc. Adu. dorthin. *oda.* tamto, k tomuto miſtu.

ıta. Adu. alſo, ja. *úgy, igen.* tak.
*Ităque. Coni. derohalben, darum. *annakokáért.* protož.
Item. Adu. wie auch. *ismét.* též.
*Itĭdem. Adu. gleicherweis. *hasonlóképen.* též také, rowně.
ĭter, Inĕris. n. die Reiſe. *Út, útonjárás.* Ceſta.
Itinerarius, a, um Amm. reiſehaft, zur Reiſe gehörig. *útra való.* poceſtný, k ceſtě přináležejicý.
Itinerarium. n. 2. Veget. die Reiſefahrt, Marſchroute. *Úton járásnak megirása, útozás.* Sepſánj ceſty, gizdy, chůze.
Itero, are. ich wiederhole, pflüge zum andernmal. *megkettöztetem, újolag mivelem.* opakugi.
Iteratio. f. 3. die Wiederholung. *Ismét elöl-kezdés.* Opakowánj.
Iterato. Adu. Iuſtin. nochmals. *újolag, ismét.* po druhé, znowa, opět.
Iterum. Adu. wiederum, zum andernmal. *ismét, másodſzor.* opět.
*Obĭter. Adn. obenhin, zufälligerweiſe. *az alkalmatosság a' mint hozva, imigy - amúgy.* lecygako, powrchně.
ıŭba. f. 1. Plin. die Mähne an Pferden, Löwen. 2c. *Serény, nyakon való ſzör.* Hřjwa.
Iubatus, a, um. das Mähnen hat. *ſerényes.* hřiwatý.
ıŭbar, ăris. n. der Glanz. *Fény, világosság.* Bleſk.
ıŭbeo,* iuſſi, iuſſum. ich heiße, befehle. *meghagyom, parantsolom.* rozkazugi, poraučjm.
Iuſſus. m. 4. et Iuſſum. n. 2. der Geheiß, Befehl. *Meghagyás, parantsolás.* Rozkaz, poručenj.

Iussio. f. 3. Liu. der Befehl. *Hagyás, Parantsolás.* Rozkaz.

*Iniussus, a, um. ungeheißen. *meg-hagyatlan, magától.* neporučený.

*Iniussu. Abl. m. 4. ohne Geheiß. *parantsolat nélkül.* bez rozkazu.

IVBILO. 1. Varr. ich jauchze, frolocke, rufe laut. *örülök, örömemben kiáltok.* plesám.

Iubilum, i. n. 2. Sil. das Jauchzen, Freudengeschrey. *Öröm, örülés, öröm-kiáltás.* Plesánj.

IVCVNDVS, a, um, et *Adu.* e. lieblich, erfreulich. *gyönyörű, kedves.* Adu. *kedvesen, vígan.* ljbezný, milý, obweselugjcý. Adu. vtěssené, wesele.

Iucunditas. f. 3. die Lieblichkeit. *Gyönyörűség.* Vtěssenj, ljbeznost.

*Iniucundus, a, um. et *Adu.* a. unlieblich, unangenehm. *gyönyörűségtelen, kietlen.* Adu. *gyönyörűségtelenűl.* nemilý, nepřjgemný. Adu. nemile, nepřjgemně.

*Iniucunditas. f. 3. die Unanmuthigkeit. *Gyönyörűségtelenség.* Nepřjgemnost.

IVDICO. 1. ich richte. *megitélem.* saudjm.

Iudicato. Gell. Adu. bedächtlich. *itélettel, meggondolva.* vsauzeně, dobrowolně.

Iudicatum. n. 2. das Urtheil, der Ausspruch. *Megitéltetett dolog, törvény szerint való végezés.* To, nač wýpowěd včiněná gest.

Iudicatus. m. 4. die Gewalt zu urtheilen. *Biróság, itélés.* Moc k saudění, rychtářstwj.

Iudicatio. f. 3. die Erkänntniß, das Urtheil. *Megitélés.* Saud, ortel, rozeznánj,

Iudicium. n. 2. das Gericht, Urtheil. *Itélet, törvény-tétel.* Saud, ortel.

Iudex, Icis. m. der Richter. *Biró, itélő.* Saudce, rychtář.

Iudiciarius, a, um, et Iudicialis, e. gerichtlich. *itéletbez, törvénybez való.* k saudu přisslussjcý, saudebný.

*Abiudico, are. 1. ich spreche ab. *törvénnyel elvetem, elitélem.* odsuzugi.

*Adiudico, are. 1. ich spreche zu. *néki itélem.* přisuzugi.

*Adiudicatio. f. 3. Vlp. die Zuerkennung. *Néki itélés.* Přisauzenj.

*Diiudico, are. ich richte, entscheide. *megitélem, megkülömböztetem.* rozsuzugi, rozeznáwám.

*Diiudicatio. f. 3. die Entscheidung. *Megitélés, elválasztás.* Rozsauzenj, rozeznánj.

*Iniudicatus, a, um. Quinctil. unentschieden, unverurtheilet. *meg-nem itélt.* nesauzený.

*Praeiudico, are. ich richte vor der Zeit. *elől megitélem.* před časem saudjm.

*Praeiudicium. n. 2. das unzeitige Urtheil, Vorurtheil. *Gondolatlan itélet-tétel.* Newčasný ortel.

IVGERVM. n. 2. das Stück Feld. *Egy hóld szántó föld.* Role, gjž w geden den zoráwagj.

Iugeralis, e. zum Acker gehörig. *földböz való.* k roli přináležegjcý.

Iugeratim. Colum. von Acker zu Acker. *hóldonként.* od roli k roli.

*Semiiugerum. n. 2. Col. die halbe Hufe. *Fél hóld föld.* Půl role, genž se wgeden den zorati může.

IVGIS. e. immerwährend. *szüntelen való.* vstawičný.

Iugiter. Adu. Plaut. semel habet. ohne

ohne Unterlaß, stets. *szüntelenül.* wstawičné, bez přestánj.

IVGVLVS. m. 2. et Iūgŭlum. n. 2. die Keble, Gurgel, das Halsbein. *Torok, gége.* Hrtan.

Iugulo, are. ich würge, tödte. *torkát megmetszem, megölöm.* vsmrcugi, zasskrcugi.

Iugulatio. f. 3. Hirt. das Würgen, Metzeln. *Megölés, torka megmetszés.* Zařezánj, zasskrcenj.

IVGVM. n. 2. das Joch, die Länge des Berges, die Weinlaube. *Járom, iga, hegynek háta, hértz.* Gho, gármo, wrch hory, brdo, winné luby.

Iugalis, e. eingespannet, am Joch ziehend. *jármos, igás.* spřežený k gármu.

Iugārius. m. 2. Col. der Pflugtreiber. *Ökör-hajtó, béres.* Pohonič, kterýž spřeženj wolůw ženk.

Iugosus, a, um. Ouid. bergicht. *meredekes, hegyes hely.* wrchowissný, hornatý.

Iugo, āre. Virg. ich füge zusammen. *egybe-fogom.* sprábám, spogugi.

Iugatio. f. 3. Varro. die Zusammenfügung. *Egybe-kötés, fogás.* Spogenj.

*Bĭiugus, a, um, et biiugis, e. zweyspännig. *hámba öszve-fogott két ló.* dwa spřežené koně.

*Bĭgae. Pl. f. 1. der zweyspännige Wagen. *Két-lovú szekér.* Wozýk s dwěma koňmi.

*Bigatus, a, um. Liu. mit zwey Pferden bespannt, mit einem zweyspännigen Wagen bezeichnet. *Két lovú szekérnek jelével fel-jegyzetett.* Znamenjm wozu s dwěma koňmi poznamenaný.

Quadrigae, Pl. f. 1. ein vierspänniger Wagen. *Négy lovú szekér.* Wůz s čtyrma koňmi.

*Coniux, ŭgis. c. der Ehegatte. *Házas-társ.* Manžel, neb Manželka.

*Coniugium, i. n. der Ehestand. *Házasság.* Manželstwj.

*Coniugalis, Sen. et coniugialis, e. Ouid. zur Ehe gehörig. *házasság-béli, házas társi.* manželský.

*Conjugo, are. 1. ich knüpfe zusammen. *egy járomba-fogom, öszve-foglalom, kötözöm.* sprahugi.

*Coniugatio. f. 3. die Zusammenfügung. *Egybe-foglalás, kötözés.* Spogowánj mnohých wěcý.

*Coniugator. m. 3. Catull. der Ehestifter. *Egybe-foglaló, házasság szerző.* Manželstwj radce.

Seiuges, 3. et Seiugi. m. 2. Plin. sechsspännige Pferde. *Egy szekérhez tartozó hat lovak.* Sest koňů k gednomu wozu přináležegjcých.

*Seiugo, are. ich löse auf, trenne. *kiszakasztom, elválasztom egymástól.* rozdwogugi.

*Subiugo. 1. Claud. ich überwältige, stecke unters Joch. *megbódoltatom, járomba fogom.* podmaňugi.

*Subiugatio. f. 3. Col. die Bändigung, Zähmung, das Bezwingen. *Megbódoltatás* Podmaněnj.

*Subiugus, a, um, Apul. subiugis, e, Cat. et subiugalis, e. Prud. lastbar, eingespannet. *hámos, jármas.* zaprábnutý, poddaný.

*Triga, ae, vel Trigae, arum. Pl. f. 1. Vlpian. das 3 spännige Fuhrwerk. *Háromlovú szekér.* Wůz s třima koňmi.

IVMENTVM, i. n. das Lastragthier, Fuhr-

Fuhrwerk. *Barom, segítő barom.* Napomocné howado, prácné howado.

Iumentarius, a, um. Apul. mit Lastthieren umgehend. *baromboz való.* k napomocným howadům přislussicý.

IVNCVS, i. m. Binsen, das Riedgras. *Káka, sás.* Rokyti, sýtj.

Iunceus, iuncidus, Varro. iuncinus, Plin. et iuncosus, a, um, Ouid. von Binsen geflochten, schmal, voll Binsen. *kákából való, sásas, kartsú.* sýtěnný.

Iuncētum. i. n. Varr. der Binsenort. *Kákás hely, szittyós.* Rokytowý keř, neb mjsto, kdež rokytj roste.

*Eiuncidus, a, um. Varr. dünn, schwach wie Binsen. *Erötelen mint egy sas.* Slabý gak sýtj.

IVNGO, xi, ctum 3. (rei, cum re, ad rem.) ich knüpfe zusammen, vereinige. *öszve-foglalom, kötözöm.* w hromadu spogugi.

Iunctio, onis. f. et Iunctura, ae. f. et Iunctus, us. m. die Fuge. *Öszvefoglalás, kötés.* Spogenj.

Iunctim. Adu. beysammen. *öszvefoglalva, együtt.* společně.

*Abiungo, xi, ctum. 3. ich knüpfe ab, ich trenne ab. *mástol elválasztom.* oddělugi.

*Adiungo. (sibi, quid re.) ich knüpfe daran. *hozzá-tészem, kötözöm.* připogugi.

*Adiunctio. f. 3. die Zufügung, der Zusatz. *Hozzá-tétel.* Připogenj.

*Coniungo. (cum re.) ich binde zusammen. *öszve-foglalom, kötöm.* spogugi.

*Coniuncte, et coniunctim. Adu. einig, beysammen. *együtt, egyszer' smind.* společně, w lásce a přátelstwj.

*Coniunctus, us. m. et Coniunctio. f. 3. die Verbindung, Vereinigung, Verknüpfung, Blutsfreundschaft. *Egybe-foglalás, társaság.* Přjbuženstwj, krewnost.

*Deiungo, Plaut. diiungo, disiungo. (ab re.) ich löse auf, ich scheide, sondere, oder thue voneinander. *elszakasztom, elválasztom.* roztrhugi, rozdělugi.

*Disiunctio. f. 3. die Scheidung, Trennung. *elválasztás, megválás.* Oddělenj, rozdělenj.

*Iniungo, ere. ich knüpfe ein, befehle. *valakibez kötöm, parantsolom.* wspolkugi, poraučjm.

*Interiungo, ere. Liu. ich setze darzwischen. *kifogok, megállok, közbefogom.* mezy nětco kladu.

*Seiungo, ere. ich thue voneinander, sondere ab. *külön választom, rekesztem.* oddělugi.

*Seiunctus, a, um. unterschieden, getrennet. *külön választatott, kifogatott.* oddělený.

*Seiunctim. absonderlich. *külön.* obzwlásstně.

*Seiunctio. f. 3. die Trennung, Absonderung. *Elválasztás.* Oddělenj.

*Subiungo. (rem rei, sub rem.) ich knüpfe daran. *hozza-rendelem, tészem.* přičiňugi, přikladám.

IVNĬPĔRVS, i. f. die Wacholderstaude. *Gyalog fenyő, mag-termő fenyő.* Galowec.

IVRGO, et iurgor. 1. ich zanke. *feddődöm, viszszát-vonok, pörlök.* wadjm se, žehru.

Iurgium. der Hadder, Zank. *Feddődés, morgás, pörlés.* Swár, swáda.

Iurgiosus, a, um. Gell. zänkisch. *feddődő, zémbes.* swárliwý.

*Obiurgo. 1. ich schelte. *megfeddem.* domlauwám.

*Obiurgito. 1. ich filze, schelte aus. *feddőzöm, pirongatom.* Idem.

*Obiurgator, m. 3. der Schmäher. *Dorgáló, pirongatózó.* Domluwač, žehrak.

*Obiurgatorius, a, um. scheltend. *dorgáló.* domluwagicý.

*Obiurgatio. f. 3. das Schelten, der Verweis. *Feddés.* Domluwánj, trestánj.

IVRO. 1. (in rem.) ich schwere. *esküszöm.* přisahám.

Iuratus, a, um. beeidiget, geschworen. *megesküt.* přisežný, spřisahaný.

*Iusiurandum, i. n. der Eid. *Esküvés.* Přisaha.

*Abiuro, are. 1. ich schwere ab. *elesküszöm.* odpřisahám.

*Adiuro. are. 1. ich schwere darzu. *bitire kénszerítem, reá-esküszöm.* přisahau zawazugi, zaklinám.

*Coniuro, are. 1. zusammen verschweren. *öszve-esküni.* spřisahati se.

*Coniuratio. f. 3. die Zusammenverschwerung, böses Verbündniß. *Öszve-esküvés, pártütés.* Spiknutj, spuntowánj.

*Deiěro, et deiūro, are. 1. Plaut. Semel. ich betheure hoch. *igen esküszöm, szentül megesküszöm.* wysoce přisahám.

*Deieratio. f. 3. Tert. die Betheuerung. *Igen esküvés.* Weliká přisaha.

*Deiurium, i. n. Gell. der Eidschwur. *Erős esküvés.* Twrdá přisaha.

*Eiuro, are. 1. ich verschwere. *esküvéssel megvetem.* odřjkám, odpřisahám se.

*Eiuratio. f. 3. Vall. Max. die Abdankung, Absetzung vom Amt. *Esküvéssel való megvetés, tisztről való levetés.* Odřeknutj, odpřisáhnautj.

*Iniuratus, a, um. ungeschworen, unbeeidet. *esküttlen, nem esküt.* bez přisahy.

*Peiěro, et periūro, are. 1. ich schwere falsch, halte den Eid nicht. *hamisan esküszöm, hitemet megszegem.* falešně, a křiwě přisahám.

*Periūrus, a, um. meineidig. *hiti-szegett, hitetlen.* sproneweřilý, křiwopřisežnjk.

*Periurium, i. n. falscher Eid, Meineid. *Hamis esküvés, hiti-szegés.* Křiwá přisaha.

*Imperiuratus, a, um. Ouid. nie falsch geschworen. *Hiti szegetlen.* Který nikdy wjry nezrussil.

IVS, ūris. n. 3. das Recht. *Törvény.* Práwo.

Iure. Abl. billiger Weise, von Rechts wegen. *törvény szerint, méltán.* náležitě, slussně, sprawedliwě.

*Iurĭdĭcus, a, um. Plin. gerichtlich. *törvényes, törvény-kimondó.* den saudu, práwný den.

*Iurisdictio. f. 3. die Rechtsprechung, die Gerichtsbarkeit, das Gericht. *Törvény szolgáltatás.* Držený práwa. Tac.

*Iurisconsultus, i. m. der Rechtsgelehrte. *Törvény-tudó, prókátor.* W práwých zběhlý.

Iustus, a, um. et *Adu.* e. gerecht, gehörig. *igaz.* Adu. *igazán.* sprawedliwý. Adu. sprawedliwě.

Iusti-

Iustitia, ae. f. die Gerechtigkeit. *Igazság.* Sprawedlnost.

Iustitium, i. n. der Anstand des Gerichts. *Törvénynek ideig való megszűnése.* Zastawenj práwa, a saudu.

Iusta. Pl. n. 2. die letzte Ehre, das Begräbniß. *Halott temetési tisztesség, tor.* Posledni poctiwost, pohřebowánj.

*Iniuria, ae. f. das Unrecht. *Törvénytelenség, méltatlanság.* Křiwda, nesprawedlnost.

*Iniurius, a, um. frevelhaftig. *boszszúságos.* neprawý, křiwý.

*Iniurior. 1. Dep. Sen. ich frevele, beleydige. *boszszúsággal illetem, kárt teszek valakinek.* křiwdu činjm.

*Iniuriosus, a, um. et *Adu.* e. schädlich. *boszszúságos, kárt-tévő.* neprawý, sskodliwý. Adu. neprawě.

*Iniustus, a, um. et *Adu.* e. ungerecht. *hamis.* Adu. *hamisan.* nesprawedliwý. Adu. nesprawedliwě.

*Iniustitia. f. 1. die Ungerechtigkeit. *Hamisság.* Nesprawedlnost.

IVS, üris. n. die Brühe, Suppe. *Lév.* Polewka, polewečka.

Iusculum, i. n. Cato. das Süppchen. *Levetske.* Polewečka.

Iurulentus, a, um. Cels. in Brühe liegend. *leves, lévben főtt.* polewečný.

IVVENIS, is. c. der Jung, Jüngling. *Ifjú.* Mladý, mládenec.

Iuuenis, iuuenīlis, Valer. Max. et iuuenālis, e. Plin. jung, jugendgemäß. *ifjúi, ifjúsági.* mladý, mládenského obyčege.

Iunior. Comp. c. 3. jünger. *ifjabb.* mladssj.

Iuueniliter. Adu. wie junger Leute Art ist. *ifjúképen, ifjan.* podlé mladosti.

Iuuenilitas. f. 3. die Jugend. Varr. *Ifjúság.* Mladost.

Iuuentus, ūtis. f. Iuuenta. f. 1. die Jugend. *Ifjúság.* Mládež, mladost.

Iuuencus, i. m. der junge Ochs. *Ifjatska, tinó, tulok.* Gunec, mladý wolek.

Iuuenca, ae. f. Varr. die junge Kuh. *Ifjú tehén.* Gałowice.

Iuuenculus, i. m. Catull. der Jüngling: das Kalb. *Ifjatska, legényke: üsző.* Mládenček: Tele.

Iuuenesco. 3. Plin. ich werde jung, verjüngere mich. *megifjadom.* mladnu.

IVVO, iūui, ūtum, are. (re.) ich helfe. *segitek.* pomáhám.

Iuuat. Imperf. (me) es belustiget, beliebet. *használ, tetszik, örömre vagyon.* dobré, prospěssné gest.

Iuuamentum, i. n. Veget. die Hülfe. *Segítség.* Pomoc.

*Adiuuo. 1. ich helfe. *megsegitem.* napomáhám.

*Adiutor. n. 3. der Helfer. *Segítő.* Pomocnjk.

*Adiuto, are. 1. Freq. Ter. ich springe bey, komme zu Hülfe. *megsegítlek szorgalmatoson.* snážně pomáhám.

*Adiumentum, et Adiutorium, i. n. Quinctil. die Hülfe, der Beystand. *Segedelem.* Pomoc, zastupenj.

IVXTA. Praep. nach, neben, darneben. *mellett, mellette.* podlé, wedlé.

Iuxta, et iuxtim. Adu. darneben, dabey. *a' mellett.* přitom.

L.

LĂBIUM, Labia, Pl. Labrum, i. n. et Labiae. vel Labeae. Pl. f. I. die Lefze, Lippe. *Ajak.* Pysk.

Labellum, i. n. das Lipplein. *Ajakatska.* Pyšček.

Labiosus, a, um, Lucret. großmäulicht. *nagy ajakú.* weliko-wstý.

Labrosus, a, um. Cels. das Lefzen hat. *ajakas.* který pysk má, pyskatý.

Labeo, ōnis. m. der Großmaul. *Nagy ajakú.* Kdož weliké pysky má.

LĀBO, et Lapso, are. Tac. ich strauchele, sinke, falle hin. *tántorgok, esdegelem.* náhle, a těžce padám.

Labasco. 3. Tert. ich werde fallend, fahe an zu wanken. *eltántorgani fogok, eső félben vagyok.* klesám, slábnu.

*Labefacio. 3. et labefacto. I. ich schwäche, mache baufällig, stoße übern Haufen. *megtántorítom, megbontom, feldöjtöm.* kazým, bořjm.

*Illabefactus, a, um. Ovid. unzerrittet. *romlatlan, bomlatlan.* nepřebořený, nenakažený, celý.

LĀBOR, lapsus sum. 3. (re.) ich falle, sinke, fahre, fliege, schwimme, fließe. *elesem, eltántorodom.* klesám, padám.

Lapsio, ōnis. f. et Lapsus. m. 4. Plin. der Fall. *Eses, vétek.* Pád.

Labidus, a, um. Vitruv. schlüpferig. *síkos, síkamló.* klský, padaucý.

Labes, is. f. der Erdfall, Schandfleck. *Föld szakadás, kár, motsok.* Posskwrna, flek.

Labēcula, ae. f. das Flecklein, Maal, ein kleiner Fehler. *Esetetske, motskotska.* Posskwrňka.

*Allabor. Dep. 3. (rei.) ich falle zu, nach etwas. *mellé esem.* připadám.

*Collābor, Suet. et Collabesio. Caes. ich falle übern Haufen. *elesem, iszamodom, síkamlom.* na hromadu padám.

*Delābor. (in rem.) ich falle herab. *leesem.* dolu padám.

*Dilabor. ich verlaufe mich, zerfalle, zerrinne. *széllyel búllok, oszlom.* rozběhugi se, hynu.

*Dilabidus, a, um. Plin. hinfällig. *könnyen alá-folyó, szellyel-búlló.* hynaucý, nestálý, w nic se obracugicý.

*Elabor. (ex re, rei) ich entwische, entgehe. *kiesem, kiszabadúlok, elszököm.* wypadám, wynikám, utjkám.

*Illabor. (rei, rem.) ich falle hinein. *belé esem* wpadám.

*Interlabor. Virg. darzwischen fallen. *közébe esni.* mezy nětco padnauti.

*Praeterlabor. ich gehe, fließe vorüber. *mellette elfolyok, múlok, menek.* pomjgjm, mjmo teku.

*Prolabor. ich falle herfür, stürze mich hinunter. *elő esem, esem, magam nyakra-főre lebányom.* na twář padám.

*Relabor. ich falle zurück. *viszsza-esem, viszsza-térek.* zpátkem padám, nawracugi se.

*Sublabor. Sen. ich verschwinde, falle hin, schlage um. *lassan elfolyok, elmúlok.* náhle padám, klesám.

LĀBOR, ōris. m. die Arbeit. *Munka.* Práce.

La-

Laboriōsus, a, um. *Adu.* e. arbeitsam, mühsam. *munkás.* Adu. *munkáson.* pracowitý, snažný. Adu. pracowité.

Laboro, are. 1. (re, de, in re.) ich arbeite, bemühe mich, bin schwach. *munkálkodom, fáradozom.* prácugi, vsylugi se, nemocný gsem.

*Allaboro. ich bearbeite mich, lege Fleiß an. *rajta vagyok, rajta munkálódom.* pilnost, a prácy přikladám.

*Elaboro. ich arbeite aus, mache fertig. *megtsinálom, rajta igyekezem.* wykonáwám, wynasnažugi se

*Elaboratio. f. 3. Heren. die Ausarbeitung, Verfertigung. *Meg tsinálás.* Wykonánj.

*Inelaboratus, et illaboratus. Sen. unausgearbeitet. *mesterség nélkül való.* newyhotoweny, newyrobeny.

LABRVSCA, ae. f. et Labruscum. Virg. n. 2. der wilde Weinstock, die Heerling. *Vad szölö, egres.* Plané wjno, neb hrozno.

LAC, ctis, et Lacte. 3. Plaut. die Milch. *Téj.* Mléko.

Lactes, ium. Pl. f. Plaut. die kleinen Gedärme. *Gyenge bélek.* Malá a vzká střewa.

Lactāneus, a, um. Horatian. weiß wie Milch. *fejér mint a' téj.* mljčný, gako mléko bjlý.

Lactārius, a, um. das Milch giebt. *tejes, tejet-adó.* mljčný.

Lacteus, a, um. von Milch. *tejes, tejből való.* Idem.

Lacto, are. 1. ich nähre mit Milch, säuge. *szoptatok.* dogjm, napágjm.

Lacteo, ēre. ich sauge, trinke Milch. *szopok.* su, sgem.

Lactūca. f. 1. Plin. der Salat, Lattich. *Saláta.* Salát.

Lactatus, us. m. Säugung. *Szoptatás.* Sánj, dogenj.

*Delacto, are. 1. Cels. entwöhnen, absetzen. *tsetsiől elválasztani.* od mléka odsaditi, odlaučiti.

LĂCER, a, um. Ouid. zerrissen, zerstümmelt, zerfleischt. *szakadozott, rongyos.* strhaný, otrhaný.

Lacero, et dilacero. 1. ich zerreiße, zerfleische. *elszaggatom.* roztrháwám.

Laceratio, ōnis. f. die Zerfleischung. *Elszaggatás.* Trhánj.

*Collaceratus, a, um. Tac. zerstümmelt. *öszve szaggatott.* potrhaný.

*Illacerabilis, e. Sil. unzertrennlich. *elszakaszthatatlan.* co se roztrhati nemůže, nerozträiteðlný.

*Semilacer, a, um. Ouid. halb zerfleischt. *félig szakadozott.* na poly potrhaný.

LĂCERNA, ae. f. Iuuen. das Regenkleid. *Mente, köpenyeg, felső ruha.* Plášť pro déšť.

Lacernatus, a, um. Iuuenal. mit einem Mantel versehen. *köpenyeges.* deštowým plášťem přioděný.

LĂCERTA, ae. f. die Eidex. *Gyék.* Gešterka.

Lăcertus, i. m. der vördere Arm. Pl. die Muskeln. *Húsos vastag kar.* Rámě od lokte až do ruky.

Lacertosus, a, um. stark in Armen. *erős, izmos, erős-karú.* sylný na ruce.

LĂCĪNIA, ae. f. der Saum, die Falten des Kleides. *Hasíték a' rubázaton,*

ton, *ruha széli*, *rántz*. Přjm, okolek, fáko, podolek.

Laciniosus, a, um. Plin. gefaltet. *rojtos*, *hasogatott*, *rántzos*. přemowaný, fáldowaný.

ΛΆΚΩ. insusitatum, unde

Lacesso, iui, itum. 3. (re.) ich reitze, treibe. *bosszszontom*, *ingerlem*. drážďjm, popuzugi.

*Illacessitus, a, um. Tac. ungereitzt, unangefochten. *ingerlés és bántás nélkül való*. nenadrážděný, nepopuzený, stálý.

*Allicio, exi, ectum. 3. ich locke an. *bozzám-vouszom*, *édesítem*. lákdjm, wábjm.

*Allector, ōris. m. Colum. der Locker, Lockvogel. *Hozzá-bitegetö*. Kdož wábj, wábec.

*Allex, Plaut. et Illex, ĭcis. c. Apul. der Lockvogel. *Hitegetö*, *bozzá-tsaló madár*. Wábnjk, wábný pták.

*Allecto. are. 1. Frequ. ich locke hinzu. *bozzám-édesgetem*. k sobě wábjm.

*Deliciae, arum. Pl. f. et Delicium, i. n. die Lust, Ergötzlichkeit. *Gyönyörűség*. Rozkoš, kratochwjle.

*Deliciolum, i. n. et Deliciolae, arum. f. Pl. Sen. das Liebchen. *Gyönyörűségetske*, *szerelmes*, *szerelem*. Kratochwjlka, malá rozkoš.

*Deliciosus, a, um. Sen. lieblich, zärtlich. *gyönyörűséges*, *gyenge*. milý, rozkoššný.

*Delicatus, a, um, *Adu*. e. zärtlich, zur Lust gewöhnet. *kényes*. Adu. *kényesen*. rozkoššný, rozmazaný. Adu. rozkoššně.

*Delecto, are, (re, in, cum re.) ich belustige, ergötze. *gyönyörködtetem*. obweselugi.

*Delectatio, ōnis. f. die Belustigung. *Gyönyörűség*. Rozkoš, kratochwjle, weselé.

*Delectabilis, e. Tac. ergötzend, annehmlich. *gyönyörködtető*. přjgemný, rozkoš působjcý.

*Delectāmen, ĭnis. n. Petron. die Ergötzlichkeit. *Múlatságos beszéd*. Rozmlauwánj kratochwjlné.

*Delectamentum, i. n. Cic. die Kurzweil, Lust. *Múlatság*. Kratochwjle, rozkoš.

*Elicio, cui, cĭtum. 3. Electo, are. Plaut. ich locke heraus, bringe herfür. *kivonom*, *kitsalom*. wywábjm, wylaudjm, wytahugi.

*Elix, Pl. Elīces. f. Col. die Wasserfurch. *Viz ereszto barázda a' szántó földön*. Rozbor.

*Illicio, exi, ectum. 3. ich reitze, bewege mit Listigkeit. *béédesgetem*, *bozzam-édesgetem*, *tsalom*. přiwabugi.

*Illectus, us. m. Plaut. die Reizung, Lockung. *Édesgetés*, *tsalogatás*. Wábenj, wnada, lahozenj.

*Illĕcēbra, ae. f. die Anreizung, Verführung. *Édesgetés a' gyönyörűségre*. Lahozenj, swod.

*Illecebrosus, a, um, et *Adu*. e. Ammian. anlockend. *édesgető*. Adu. *édesgetve*. lahodný, swodliwý. Adu. swodliwě.

*Illicium, i. n. Varro. die Anlockung, Anreizung, der Antrieb. *Kisztetés*, *édesgetés*, *bitegetés*. Naucenj.

*Oblecto, are. (re, in re.) ich ergötze, belustige. *gyönyörködtetem*. těšjm, obweselugi.

*Oblectatio, ōnis. f. et Oblectamentum, i. n. die Belustigung, Ergötzung.

gößung. *Gyönyörködés*, *gyönyör-ködtetés*, *múlatság*. Kratochwjle, obweselenj.

*Pellicio, exi, etum. 3. ich locke an mich. *bitegetem*, *tsalogatom*. Kau-djm.

*Pellex, icis. f. das Kebsweib. *Há-zas emberrel paráználkodó kurva*. Zenina.

*Pellicatus, us. m. das Hurenleben. *Kurválkodás*, *ágyas-tartás*. Kurewstwj.

*Perlecebra. f. 1. Plaut. die Anreitzung. *Hitegetés*. Lahozenj.

*Prolicio. 3. Plaut. et Prolecto. 1. ich locke herfür. *elö-édesgetem*, *bitegetem*. přikaudjm, přiwábjm.

*Sublica, ae. f. Caes. der Brückpfahl. *Híd-láb*, *vizben felvertt cövek*. Dřewenný kůl, mostnice, fſzage.

*Sublicius, a, um. Liu. gepfählt, auf Pfählen stehend. *fa-lábokon álló*. dřewenný, na kolech wystawený, podepřený.

LACRYMA, ae. f. Pl. usitatius. die Thräne. *Könyv*, *könyvhúllatás*. Slza.

*Lacrymo, are. (rem.)et Lacrymor, ari. ich weine. *könyvezek*, *sírok*. plači, naříkám, ſlzým.

Lacrymatio, onis. f. die Beweinung. *Könyvezés*, *sírás*. Plakánj, pláč, ſlzenj.

Lacrymabilis, e. jämmerlich, weinenswürdig. *megsiratható*. truchliwý, pláče hodný.

Lacrymabundus, a, um. weinend. *siránkozó*. k ſlzám náklonný.

Lacrymosus, a, um, et *Adu*. e. kläglich, mit Thränen. *keserves*, *siralmas*. žalostiwý, s pláčem. Adu. plačliwé.

Lacrymabilis, e. das zu beweinen ist. *megsiratható*. co se oplakáwati může, plačliwý.

*Collacrymo, et Illacrymo. 1. ich beweine. *keményen megsiratom*. zaplakáwám.

*Delacrymo, are. ich triefe von Thränen, tröpfele. *könyvezek*, *sírok*. sám w sobě plačem, oplakáwám.

*Illacrymabilis, e. *Adi*. Hor. unbarmherzig, was sich durch kein Weinen bewegen läßt. *Megnem siratható*. Co se oplakati nemůže.

LACUS, us. m. die See, der Teich: der Trog. *Tó: kád*, *szölö nyomó désa*. Gezero.

Lacūna, ae. f. die Lache, Pfütze: Lücke. *Tótsa*, *potsolya*, *motsár*: *Tsorba*, *fogyatkozás*. Sáma, mocžář, močidlo.

Lacūnar, āris. n. die Decke am Zimmer. *Menyezet*, *bóltozat*, Podnebj w swětnicy, trám.

Lacuno, are. 1. Plin. ich bereite zur Decke. *menyezetet tsinálok*. trámy děkám, otesugi, hoblugi.

Lacunatus, a, um. Plin. Sem. gewölbt, gehöhlt. *vermes*, *bóltozott*. ſklepitý, ſklepený.

LAEDO, si, sum. 3. (re.) ich verletze, beschädige. *megsértem*. vbližugi, vrazugi.

Laesio, onis. f. die Beschädigung. *Sértés*, *sérelem*. Vblíženj, vſſkozenj.

*Illaesus, a, um. Sen. unverletzt. *megnem sértetett*. neporaněný.

*Allido, si, sum. 3. (quid rei.) ich schlage an, stosse an. *hozzá-ütöm*, *tsapom*. zawadjm, přirážjm.

*Collido. 3. ich stosse zusammen, zer-

zerschelltere, zerquetsche. *öszve-verem, rontom.* Ftlukugi w hromadu.

*Collisio, onis. f. et Collisus, us. m. die Zusammenstossung. *Öszve-verés.* Spolu zrażenj.

Elido. ich schlage aus, von mir. *kitöröm, kitaszitom, kirúgok.* wyrážjm, odrážjm.

*Illido. (rem rei.) ich stosse an, schlage an was. *béütöm, bozzá ütöm.* wrážjm.

*Oblido. ich drücke ein, erwürge. *megsértem.* vrazugi.

LAETVS, a, um, et Adu. Laete. frölich, freudig. *víg, örvendetes.* Adu. *vigan.* wesely, dobromyslný. Adu. wesele.

Laetitia, ae. f. die Frölichkeit, Freude. *Öröm, vigasság.* Weselost, radost.

Laetor, ari. ich freue mich. *vigadok, örvendek.* weseljm, radugi se.

Laetatio, ōnis. f. die Ergötzung. *Örülés.* Radost, weselj.

Laetamen, inis. n. Caes. die Ergötzung: der Tungmist. *Örülés: Ganéj.* Radost, rozkoš: Hnůg.

Laetabilis, e. Plin. erfreulich. *örvendetes.* wesely, dobromyslný.

*Laetifico are. Stat. ich mache frölich, tunge. *vigasztalom, vidámítom.* obweselugi, radost spůsobugi.

*Illaetabilis, e. deß man sich nicht zu freuen hat. *szomorú, vigságtalan.* bez radosti, neweselý.

LAEVIS, e. glatt. *sima.* hladký.

Laeuitas, atis. f. et Laeuor, ōris. m. Plin. die Glätte. *Simaság.* Hladkost.

Laeuo, are, et laeuigo, are. Varr. ich mache glatt, polire, reibe zu Pulver. *simitom, megsimitom.* hladjm, palerugi.

*Allaeuo. I. Colum. ich schnitze zu, glätte ab. *megsimitom, egyenesitem.* wyhladjm, narownáwám.

Laeuus, a, um, et *Adu.* e. link, lüderlich. *balog, gonosz.* lewý, bláznivý. Adu. kriwé, zle.

LAMBO, bi, itum. 3. ich lecke. *nyalom.* gazyrkem se dotýkám, ljzi.

*Circumlambo. 3. Plin. ich belecke umher. *környül nyalom.* obljzugi.

*Delambo, et praelambo. 3. Stat. Horat. ich lecke ab, vorher. *megnyalom.* Idem.

LĀMENTOR, ari. ich beweine kläglich. *siratom, sírok.* kwjljm.

Lamentum, i. n. et Lamentatio, ōnis. f. die Klage, Weheklage. *Siralom, siralmas panaszolkodás.* Kwjlenj, naříkánj.

Lamentabilis, e. das zu beklagen ist. *siralmas,* žalostiwý.

LĀMĬNA, ae. f. das Blech. *Laposan kivertt érez.* Plech.

Lamella, Sen. et Lamellula, ae. f. Petron. das Blechlein. *Plébetske, lannátska.* Plýssek.

*Dilamino, are. I. Ouid. ich spalte voneinander, breche mitten entzwey. *részekre-basítom, ketté-töröm.* rozhlobugi, rozlomugi.

*Sublamina, ae. f. Cato. das Unterblat. *Pléh, alatt-való pléh.* Spodnj strana plechu.

LĀNA, ae. f. die Wolle. *Gyapjú.* Wlna.

Lanarius, i. m. Plaut. der Wollenschläger, Wollweber, Wollarbeiter. *Gyapjú-mives, tsapó.* Kdož wlny děłá saukenjk.

Lanaris, e, lanatus, et lanosus, a, um.

um. wollreich. *gyapjas.* chlupatý, plný wlny.

Laneus, a, um. wollen. *gyapjúból való.* wlněný.

*Lanificus, a, um. mit Wolle umgehend. *gyapjúval-bánó.* s wlnau, neb saukněm se objragjcý.

Lanicium, et Lanificium, i. n. die Wollarbeit. *Gyapjú mű, gyapjúval-bánás.* Saukenjctwj.

Lanūgo, ĭnis, f. die Milchhaare, der erste Bart. *Móh, pih.* Prwnj wlásky na bradě.

Lanuginosus, a, um. Plin. wollicht. *gyapjas, szőrős, pihes.* perowatý chlupatý.

LANCEA, ae. f. der Spieß, die Lanze, *Dárda, kopja.* Kopj.

Lancino, are. ich zerreiße, zerfleische. *tépem, szaggatom.* bodem, roztrhawám.

LANGVEO, gui, sine Sup. 2. ich bin schwach, matt. *ellankadok, erőtlenülök, badjadok.* mdlý, nedůžiwý gsem.

Languor, ōris. m. die Schwachheit, Mattigkeit. *Lankadtság, erőtlenség.* Mdloba, nedůžiwost.

Languidus, a, um, et *Adu.* e. matt, schwach. *lankadtt, lágy.* Adu. *lágyan.* mdlý, nedůžiwý. Adu. nedůžiwě.

Languidulus, a, um. Quinctil. matt, welk. *lankadtotska, elbervadott,* máličko mdlý.

Languesco, elanguesco, oblangueo, et oblanguesco, relanguesco. ich werde schwach. *ellankadok, bádjadok.* zemdléwám, omdléwám.

LĀNIVS, i. m. Lanio. 3. der Fleischhacker, Metzger. *Mészáros.* Reznjk, masář.

Laniēna. f. 1. et Laniarium. n. 2. die Fleischbank, das Schlachthaus, das Metzeln. *Mészárszék, felmészárlás.* Masný krám, gatka.

Lanionius, a, um. Suet. zum Schlachten gehörig. *mészároshoz való.* k gatkam přináležegjcý, gatkowý.

Lanio, et dilanio, are. ich zerfleische, zerreiße. *elszaggatom, darabokra vagdalom.* rozsekáwám.

Laniatus, us. m. et Laniatio, ōnis. f. Sen. die Metzelung, Zerfleischung. *Darabokra szaggatás, feldarabolás.* Mordowánj rozsekánj.

LĂNISTA, ae. m. der Fechter, Fechtmeister, Aufwiegler. *Viadal mester, felzendítő.* Šermjř, šermjrský mistř.

LANX, cis. f. die Wagschale, Schüssel, der Teller. *Mérték serpenyő.* Miska v wáhy.

LĂPIS, ĭdis, m. der Stein, eine Meile (von 1000 Schritten). *Kő.* Kámen.

Lapideus, a, um. Liu. steinern. *kőből való, kővi.* kamenný.

Lapido, are. 1. Liu. ich werfe mit Steinen. *megkövezem, kővel hagyigálok.* kamenugi.

Lapidosus, a, um. Varr. steinicht. *köves.* kamenitý.

Lapidarius, i. m. Solin. der Steinbrecher. *Kő-szegő, kő-ásó, kő-vágó.* Který kamenj láme.

Lapidesco, ere. 3. Plin. ich werde zum Stein, steinhart. *kővé lészek, kővé válom.* w kámen se obracugi, skamenugi.

*Lapicīda, ae. m. der Steinmetz. *Kő-faragó, kő-vágó.* Kamenjk.

*Lapicīdīna, ae. f. die Steingrube, der Steinbruch. *Kő-bánya, kő-vágó*

vágó hely. Sřála, řdež se řame-ni řáme, řom.

*Delapido, Cat. et elapido. 1. Plin. ich lese Steine weg. *a' kövei ki-bányom, kőtől tisztítom.* od ſtálj čiſtjm.

*Dilapido, are. 1. ich verschleudere, verprasse. *elékozlom.* zmrhám, marnjm.

LAQVEAR, et laqueare, āris. n. das Gewölb, die getäfelte Decke eines Gemaches. *Menyezet, bóltozás, padlás alsó része.* Sklep, klenu-tj, taflowaný ſtrop.

Laquearius, i. m. der Gipser. *Bóltozó.* Který ſklepj, taſluge, ozdo-buge.

Laqueo. 1. ich wölbe, ziere die Decke. *bóltozom, a' padlást ékesgetem.* ſklepjm.

Laqueus, i. m. die Schlinge, der Fallstrick. *Tőr.* Oſydlo.

*Ablaqueo. 1. ich räume die Bäume, beschneide die Wurzel. *fák, vagy szőlők tövét kinyitom, homlítok.* Stromy čiſtjm, obřezáwám prautky.

*Ablaqueatio, onis. f. Col. Plin. die Umgrabung, Beschneidung. *Homlítás.* Okopánj, obřezánj.

*Illaqueo. 1. Prudent. ich fange, berücke. *megkötelezem, reá- vészem.* w oſydla zapletugi.

LĀR, āris. m. der Hausgötz: das Haus. *Házi Isten: Ház.* Do-mowni bůh: Dům.

Larārium, i. n. Lamprid. die Hauskapelle. *Házi kápolna.* Domowni kápla.

LARDVM, et Laridum, i. n. der Speck. *Szalonna.* Slanina.

*Illarido, are. ich spicke. Apic. *bé-szalonnázom, spékelem.* ſſpikugi.

LARGVS, a, um. Adu. large, et largiter. mild, freygebig, reichlich. *bő, adakozó.* Adu. *bövön.* hogný, ſſtědrý. Adu. hogně.

Largitas, atis. f. die Freygebigkeit. *Bő-kezűség, adakozóság.* Sſtě-droſt.

Largior, īri. ich gebe reichlich, spendire. *bövön adok, nyújtok.* hogně, ſſtědře darugi.

Largitio, onis. f. die Spendirung. *Bövön-adás, ajándék-adás.* Ob-darowánj.

Largitor. m. 3. der gerne giebt. *Bövön-adó.* Sſtědrý darce.

*Dilargior. 4. Dep. ich theile aus, verschenke hin und her. *eloszto-gatom.* rozdělugi.

*Elargior. Liu. ich gebe reichlich heraus. *kiosztogatom, elosztom.* ſſtědře rozdáwám.

LARVA, ae. f. die Larve, Verstellung, das Gespenst. *Áll-ortza.* Lar-wa, ſpotwořenj twáři.

Larualis, e. Sen. larvicht. *áll-ortzás.* kdož w larwě chodj.

LASCIVVS, a, um. geil, muthwillig, frech. *fajtalan, buja.* chlipný, rozpuſtilý.

Lasciuia, ae. f. die Geilheit, der Muthwillen. *Fajtalanság, bujaság.* Chlipnoſt, rozpuſtiloſt.

Lasciuio. 4. ich bin geil, muthwillig. *fajtalankodom, bujálkodom.* bugný gſem.

Lasciuibundus, a, um. Plaut. üppig, muthig. *fajtalankodó.* bugný, chlipný, rozpuſtilý.

LASSVS, a, um. müde. *fáradt, lankadt.* vnawený, vſtalý.

Lassitūdo, inis. f. die Müdigkeit. *Fáradtság, bádjadás.* Vnawenj, vſtánj.

Lasse-

Lassesco. 3. Plin. ich werde müde. *fåradok*, *lankadok*. Wstáwám, mdljm.
Lasso, delasso, are. Horat. ich mache müde, matte ab. *fårasztom*. ginébo vmdljwám, prácy obtěžugi.
LĀTEO, ui. 2. latito. 1. ich liege verborgen. *lappangok*. krygi se, tagjm se.
Latesco, ere. ich bin versteckt, liege verborgen. *lappagok*, *elrejtezem*. skrytý gsem, tagjm se.
Latenter. Adu. heimlich. *lappagva*, *rejtezve*, *titkon*. tagné, skryté.
Latebra. f. 1. das Schlupfloch, der Verbergungswinkel. *Rejtek bely*. Skreyse, skryté mjsto.
Latebrosus, a, um. winkelicht, schattigt. *rejtek belyes*, *barlangos*. tagný, kdež mnoho skreyssj gest.
*Latebricola. f. 1. Plaut. der Lichtscheu, der gerne in die Winkel schleicht. *Világosságtól futó*, *barlangban lakó*. w skreyssi zustáwagicý.
Latibulum, i. n. das Wildlager. *Rejtező bely*, *barlang*. Daupě, skreyse zwěřj.
Latrina, ae. f. der Abzug, das heimliche Gemach. *Árnyék-szék*. Záchod.
*Deliteo, 2. delitesco, 3. et oblitesco, 3. ich liege verborgen. *lappangok*. krygi se, skrytý gsem, neb ležjm.
*Sublateo. 2. Varr. ich stecke drunter. *valami alatt lappangok*. pod něčim ležjm.
LĀTER, ĕris. m. der Ziegelstein, Mauerziegel. *Tégla*. Cyhla.
Laterculus. m. 2. der kleine Ziegel. *Téglátska*. Těhlička.

Latericius, a, um. Plin. von Ziegelstein gemacht. *téglából tsinált*. cybelný.
Laterarius, a, um. thonicht. *téglás*. Idem.
Lateraria. f. 1. Plin. Semel. die Ziegelhütte. *Tégla vető bely*, *tégla égető kemenze*, *tégla tsűr*. Cyhelna.
LĀTERNA. f. 1. die Laterne, das Windlicht. *Lámpás*, *fáklya*. Lampáš, pochodně.
Laternarius, i. m. 2. der Laternträger. *Lámpás-bordozó*. Kdož před druhým s laternau gde.
LĀTEX, icis. m. das Wasser, die Feuchtigkeit. *Viz*, *valami rejtekből kifolyó nedvesség*. Wsselika wlhkost.
LATRO. 1. (rem.). ich belle. *ugatok*. sstěkám.
Latratus, us. m. Varro. das Bellen, Belfern. *Ugatás*. Sstěkánj.
Latrator. m. 3. der Beller, der Hund. *Ugató*, *kutya*. Sstěkář, pes.
*Allatro. 1. ich belle an. *reá-ugatok*. na někoho sstěkám.
*Illatro. 1. Sil. ich belle hinein. *béugatok*. wsstěkáwám.
*Oblatro. 1. ich belle entgegen. *ellene-ugatok*. odsstěkáwám.
*Oblatrator. m. 3. Plaut. der Widerbelferer. *Valaki ellen ugató*, *rágalmazó*. Kdo odsstěkáwá.
LATRO, ōnis. m. der Straßenräuber. *Lator*, *tolvaj*. Lotr, zbognjk.
Latrunculus. m. 2. der Spitzbube. *Latrotska*, *tolvajotska*. Laupežnjček.
Latrōcĭnor. 1. ich treibe Räuberey. *tolvajkodom*, *latorkodom*. laupežjm.
Latrocinium. n. 2. der Straßenraub.

Latorság, tolvajság. Laupežstwj, zbognjctwj.

LATUS, a, um. et Late. Adu. breit. *széles.* Adu. *szélesen.* ssiroký. Adu. ssiroce.

Latifundium. n. 2. ein großes Landgut. *Széles mezei örökség.* Prostranný pozemský statek.

Latitūdo, inis. f. die Breite. *Szélésség.* Ssirokost.

Latesco, 3. Colum. ich werde breit. *kiszélesedem, kiterjedek.* rozssjrugi se.

*Dilāto, et prolāto. 1. ich breite aus. *kiszélesítem.* rozssjrugi.

LATUS, ĕris. n. die Seite. *Óldal.* Bok, strana.

Lateralis, e. zur Seiten gehörig. *óldali.* bočný, postranný.

Laterarius. a, um. Vitruv. auf der Seite. *óldalon való.* bočný.

LAVO, āui, lautum, et lōtum. 1. et 3. ich wasche, bade. *feredem, mosódom.* Kaupám se, mygi.

Lauacrum. n. 2. Claudian. das Bad. *Feredő, mosódás.* Kaupel.

Lauatio. f. 3. et Lotura. f. 1. Plin. das Bad, das Waschen. *Mosás, ferdő.* Mytj, kaupánj.

Lautus, a, um, et laute, Adu. gewaschen, nett, köstlich. *mosott, fris, negédes.* hogný, ozdobný, skwostný. Adu. hogné.

Lautitia. f. 1. Suet. die Reinlichkeit, der Pracht. *Tsinosság, negédség.* Skwostnost, auprawa.

Lautia, orum. Pl. n. Liu. das Tractament, Geschenk an Speisen, Getränk, der Ehrenwein. *Bő vendégllés, idegen követeknek való ajándékok.* Dar daný cyzým, neb legātům.

Lotus, a. um. gewaschen. *mosott, mosdott, feredett.* zmytý, vmytý.

Lotio. f. 3. Vitruv. das Waschen, die Badecur. *Mosás, mosódás.* Mytj, kaupánj.

Lotium. n. 2. Cato. der Urin, Harn. *Húgy, vizellet.* Moč.

Lotiolentus, a, um. Non. beharnt, unrein von Harn. *húgyos.* nečistý od moče.

*Adlăuo. 1. Varr. ich platschele. *lotsolom.* na sebe wodu prskám.

*Delăuo. 1. Plaut. ich wasche ab. *lemosom, tisztitom.* zmygi.

*Elauo. 1. Plaut. ich wasche aus, verschlemme. *kimosom.* wymygi.

*Illotus, et illautus, a, um. Plaut. ungewaschen. *mosdatlan.* nemytý.

LAVRUS. f. 2. der Lorberbaum. *Borostyán fa.* Bobkowý strom.

Laurea. f. 1. der Lorberkranz, Lorberzweig, der Sieg. *Borostyánból való koszorú, borostyán ág, győzedelem.* Bobkowý wěnec, wjtězstwj.

Laureatus, a, um. mit Lorbern bewunden. *borostyánnal koronázott.* bobkowým wěncem ozdobený.

Laureus, a, um. von Lorbern. *borostyánból való.* bobkowý.

Laurētum. n. 2. der Lorberwald, Plin. *Borostyános hely.* Bobkowá hora.

LAVS., dis. f. das Lob. *Ditsérет.* Chwála.

*Laudicoenus. m. 2. Plin. der Schmarutzer, Tellerlecker. *Udvari bazug, nyalakodó, mást jó lakásért ditsérő.* Podlizač.

Laudo. 1. ich lobe. *ditsérem.* chwálјm.

Laudatio. f. 3. das Loben. *Ditsérет.* Chwálenj.

Lau-

Laudator. m. 3. der lobet, rühmet. *Ditsérő*. Chwálitel.

Laudabilis, e. lobenswerth, rühmlich. *ditséretes*. chwalitebný, chwálý hodný.

Laudabiliter. löblich, rühmlich. *ditséretesen*. chwalitebně.

*Collaudo. 1. ich lobe, lobe mit. *igen-ditsérem*. schwalugi, wychwalugi.

*Dilaudo. ich lobe hin und wieder. *sok helyen ditsérem*. tu y tam chwálim.

*Illaudatus, a, um. Gel. ungelobt. *nem ditsértetett*. bez chwálenj.

LAVTVMIAE. Pl. f. die Steinbrüche, das Gefängniß. *Kő-vágás*, *kő-bánya*, *tömlötz*. Kámenička, bauda, wězenj, žalár.

LAXVS, a, um, et laxe. Adu. weit, aufgelöset, los, schlaff, schlumpericht. *tág*, *bő*. Adu. *tágon*, *bővön*. široký, slabý. Adu. široce.

Laxitas. f. 3. die Weite, Erlassung. *Tágasság*, *tágitás*. Prostrannost, širokost.

Laxo, et relaxo. 1. (re.) ich mache los, erweitere. *tágitom*. popaušstjm, rozšjrugi.

Laxamentum. n. 2. der weite Raum. die Linderung. *Megtágitás*, *tér-hely*. Popusstěnj, oslabenj.

Laxatiuus, a, um. Cels. laxirend, lindernd. *enyhítő*. vlewugicý.

Laxatio. f. 3. die Erweiterung Oeffnung. *Megtágitás*. Rozšjrenj.

*Collaxo. 1. Lucret. ich mache weit, löse. *megbővitem*, *oldom*. popausstjm, rozwazugi.

*Dilaxo. 1. Lucil. ich sperre voneinander. *megtágitom*. rozpausstjm.

*Prolixus, a, um, et *Adu.* e. lang, tief, liebreich, reichlich. *bofszú*, *bő*. Adu. *bofszán*, *bővön*. dlauhý, obssjrný. Adu. obssjrně.

*Prolixo. 1. Col. ich mache weit. *megbővitem*. rozmnožugi, rozssjrugi.

*Relaxatio, f. 3. die Erquickung. *Megtágitás*. Posslábenj, občerstwenj.

LECTVS, m. 2. Lectulus. das Bette. Dim. Bettchen. *Ágy*, *nyoszolya*, *ágyatska*. Postel, lůže.

Lectica, Suet. Lecticula. Dim. f. 1. die Sänfte, der Tragstuhl. *Zettzelszék*. Lůžko, nosnj lůžko.

Lecticarius. m. 2. Cic. der Sänftenträger. *Lekitka kordozó*. Pacholek, kterýž lektyku nosý.

Lectualis, e. Spartian. lägerhaft, bettlegerig. *fekvő*, *beteges*. nezdrawý, nemocný.

*Lectisternium. n. 2. das Bettemachen, die Polsterlegung, eine gewisse römische Ceremonie. *Ágyi eszköz*. Ložnj ssaty.

*Lectisterniator. m. 3. Plaut. der Bettwärter. *Ágy-vető*. Postilač.

LĒGO. 1. (cui rem.) ich verschicke, vermache, trage auf. *követségbe küldöm*, *testamentomban hagyom*. posýlám legáta, neb posla s poručenstwjm, poraučjm.

Legatus. m. 2. der Gesandte, Stadthalter. *Követ*, *Tisztartó*. Wyslaný posel, Legát, Heytman.

Legatum, et Delegatum. n. 2. das Vermächtniß, beschieden Gut. *Testamentomban hagyott jószág*. Odkaz, poraučenj statků.

Legatio. f. 3. die Gesandschaft. *Követség*. Poselstwj, wyslánj.

Legator. m. 3. der was vermachet. *Testamentom-tévő.* Který odsýla, odkazuge.

*Ablēgo. 1. ich schicke ab. *elküldöm.* odsýlám, zahánjm.

*Ablegatio. f. 3. Gell. die Verschickung, Abfertigung. *Követségben küldés.* Odeslánj, odcyzenj.

*Allego. 1. (cui rem.) ich schicke ab, fertige ab, führe an, wende vor. *valakihez valaki szavával küldök, példával bizonyítom.* odsýlám, wyprawugi, přjklad činjm.

*Allegatio. f. 3. et Allegatus. m. 4. die Hinsendung, Beschickung. *Valaki dolgában való követség, mentés, menttség.* Wyslánj.

*Collega. m. 1. der Amtsgenoß. *Tiszti-társ.* Společnjk w vřadu.

*Collegium. n. 2. die Versammlung, Gesellschaft, das Collegium. *Gyülekezet, több, tanúló társaság, kollégyiom.* Společnost, towaryšstwo w vřadu.

*Delego. 1. ich auferlege, trage auf. *reá-vetem, reá-bízom.* poraučjm, wkladám, wydáwám.

*Delegatus, a, um. der Abgeordnete. *Küldött személy.* Zřjzený k odeslánj.

*Delegatio. f. 3. die Anweisung der Schuld. *Valakire valami dolog bízás, megbírálás.* Poručenj, wyloženj.

*Praelego, are. ich vermache zum Voraus. *előre kihagyom.* na před wydáwám.

*Relego 1. (ab re.) ich schaffe weg, sondere ab, verweise. *elűzöm, elválasztom, számkivetésbe küldöm.* odcyzugi, odděluji, wypowjdám, wyhánjm.

*Relegatio. f. 3. die Wegschaffung, Landesverweisung. *Elküldés, büntetésnek okáért az országból kiküldés.* Wyhnanstwj, na čas z wlasti wypowedenj.

Lĕgo, lēgi, ctum. 3. ich lese, übersehe, fahre vorbey, wähle, stehle. *olvasom, megszemlélem, általmégyek, választom, lopok.* čtu, zbjrám, spatrugi, woljm kradnu.

Lector. m. 3. der Leser. *Olvasó.* Čztenář.

Lectus, a, um. lectissime. Adu. auserlesen. *kiváltképen való, válaszott.* wýborný, wolený. Adu. wýborně.

Lectus. m. 4. Plaut. Terent. die Wahl, Sammlung. *Választák, szedés, gyűjtés.* Wolenj, zbjránj.

Lecto, et Lectito. 1. ich lese oft und viel. *olvasgatom, öszve-szedem.* pilně a často čtu.

Lectio. f. 3. das Lesen. *Olvasás.* Čztenj.

Legibilis, e. Vlpian. leserlich. *olvasható.* co se čisti může.

Legio. f. 3. die Legion, das Regiment Volk. *Légyio, regiment, válaszott hadi sereg.* Legio, regiment, tisyc a gedno sto pěssjch lidj.

Legiuncula, f. 1. Liu. eine kleine Legion. *kis hadi sereg.* malý regiment.

Legionarius, a, um. zur Legion gehörig. *legyióhoz való.* k wogákům přináležegjcý.

Legulus. m. 2. der Obst- oder Weinleser. Cato. Varro. *Gyümölts, vagy szőlő-szedő.* Owoce, neb hrozna obeřač.

*Ab-

*Ablectus, a, um. Plaut. abgesondert. *elválasztott.* wybraný.

*Allego. ich ordne zu, wähle darzu. *hozzá-szedem, vészem.* připojugi.

*Colligo, ere. 3. zusammenlesen, sammlen, schliessen. *öszveszedem, fölszedem.* obijrám, sbijrám.

*Collecta. f. 1. die Beysteuer, Collecte. *Szer-vetésben gyüjtött pénz.* Snůšška, zbirka.

*Collectim. Adu. zusammen, auf einmal. *egyszersmind.* naged[illegible]nne.

*Collectio. f. 3. die Sammlung, der Schluss. Pl. die Geschwulst. *Öszve-szedés, végező bérekesztés: Dagadás.* Zbijráni, záwirka: Spuchlina.

*Collectus. m. 4. Virg. die Versammlung. *Egybe-gyüjtés.* Shromáždění.

*Collectaneus, Plin. Collectitius, Aug. Collectiuus, a, um. Quinct. eingesammelt. *szedegetett, fölszedett.* shromážděný, sebraný, zwodu nalezený, wywedený.

*Recolligo. ich lese wieder zusammen, ich bringe zusammen. *ismét öszve-szedem.* zase w hromadu zbijrám.

*Deligo. 3. ich lese aus, *kiválasztom, válogatom.* wybijrám.

*Delectus. m. 4. die Wahl, Aussonderung, der Ausschuss. *Kiválogatás.* Wybijráni, oddělení.

*Delector. m. 3. Frontin. der Werber. *Vitézeket fogadó, válogató.* Werbownjk, wolitel.

*Diligo, exi, ectum. 3. ich liebe, bin gewogen. *szeretem.* milugi.

*Dilectus. m. 4. die Musterung. *Mustra.* Cwičenj.

*Diligens, entis. o. (rei, in re.) fleissig. *szorgalmatos.* pilný.

*Diligentia. f. 1. der Fleiss, die Sorgfalt. *Szorgalmatosság, gondosság.* Pilnost.

*Diligenter. Adu. mit Fleiss. *szorgalmatoson.* pilně.

*Indiligens. unfleissig, nachlässig. *szorgalmatlan, rest, gondotlan.* nepilný, nedbanliwý.

*Indiligentia. f. 1. der Unfleiss, die Unachtsamkeit. *Szorgalmatlanság, gondotlanság.* Nedbanliwost.

*Perdiligens. sehr fleissig. *igen szorgalmatos.* welmi pilný.

*Eligo. ich erwehle, erkiese, lese aus. *válaszsok, kiválasztom.* wybijrám, wywolugi.

*Electus. m. 4. Electio. f. 3. die Wahl, Erwehlung. *Elválasztás, kiválasztás.* Wywolenj, wybijránj.

*Electuarium. n. 2. Horat. das Latwerg. *Liksárium.* Letkwář.

*Elegans. Adi. o. zierlich, nett. *ékes, szép, díszes.* ozdobený, krásný, pěkný.

*Elegantia. f. 1. die Zierlichkeit. *Díszesség, szépség.* Ozdoba, krása.

*Eleganter. Adu. zierlich, nett. *Ékesen.* pěkně.

*Intelligo, exi, ctum. 3. ich verstehe, vernehme, merke. *értem, észre veszem.* rozumjm.

*Intelligentia. f. 1. die Erkänntniss, der Verstand. *Értelem, értés.* Rozum, rozumnost.

*Intellectus. m. 4. Quinct. der Verstand, vernünftige Sinn. *Elme, ész.* Rozum, vměnj.

*Intelligibilis, e. Sen. verständlich.

megérthető, értelmes. rozumný, pochopitedlný.

*Negligo. 3. ich verachte, versäume. elhagyom, megvetem, megútálom, elhenyélem, elmúlatom. zanedbáwám, zanechawám.

*Negligens. Adi. o. unfleißig, unachtsam. rest, henyélő. nedbalý, nepilný.

*Negligentia. f. 1. der Unfleiß, die Unachtsamkeit. Hivalkodás, henyélés. Nedbalost, nepilnost.

*Neglectus. m. 4. die Verachtung, Hintansetzung. Elmúlatás, elhagyás. zanedbánj.

*Perlego, legi, lectum. 3. ich lese durch, lese aus. meg-olvasom, által-végig olvasom. přečjtám, wyčjtám.

*Praelego. ich lese vor, schiffe vorbey. elől olvasom, mellette elhajókázom. napřed čtu.

*Relego. ich lese wiederum. viszsza-olvasom, ismét megolvasom. znowu čtu, podruhé a potřetj čtu.

*Seligo. ich lese aus. külön-szedem, kiválogatom. wywolugi.

*Selectio. f. 3. die Aussonderung. Kiválasztás, különszedés. Wywolenj.

*Sublego. 3. ich überlese behend, stehle, ich setze an jemandes Stelle. hamarjában által-olvasom, alattomban elszedem, ellopom, más helyébe téßzem. napospěch, běžně čtu.

LEGVMEN, inis. n. die Hülsenfrucht. Héjas gyümölcsi vetemény. Wsseliké wařenj, jako hrách, 2c.

Leguminosus, a, um. Celf. voll Hülsenfrüchte. héjas veteménnyel tellyes. plný wsselikého wařenj.

LEMNISCI. Pl. m. die Bänder um die Kränze. Tzafrangok, koszorún függő, fürtök, pántlikák. Třapcy, kterýž na wěncých wissý.

Lemniscatus, a, um. mit Bändern gezieret. tzafrangos, fürtös, koszorú viselő. třapcy ozdobený.

LEMVRES, um. m. die Poltergeister, das Gespenst. Boszorkányok, éjjel járó lelkek, haza-járó bolond emberek. Nočnj obludy, mory.

LENIS, e. Adi. lene, leniter. gelind, weich, angenehm. engedelmes, lágy. Adu. engedelmesen. hladký, měkký. Adu. tisse, powolně.

Lenitas, Lenitudo. f. 3. die Gelindigkeit. Engedelmesség, szelídség. Hladkost, tichost, powolnost.

Lenio, iui, itum. 4. ich lindere, besänftige. enyhitem, tsendesitem, meg-engeßztelem. krotjm, hladjm.

Lenimen. n. 3. Ouid. Lenimentum. n. 2. Plin. die Linderung. Megenyhités. Polehčenj.

*Delinio, delenio. 4. ich streichele, begütige, lindere, bezaubere. engeßztelem, szóval simogatom, kenegetem, lágyitom. skrocugi, namazugi.

*Delinitio. f. 3. die Sänftigung. Engeßztelés, lágyitás. Obměkčenj.

*Delinitor. m. 3. der da stillet. Megenybitő, Engeßztelő. ten, který obměkčuge.

LENO. m. 3. der Hürenwirth, Kuppler. Bordély-tartó gazda. Swodnjk.

Lena. f. 1. Tibul. die Hurenwirthin, Kupplerin. Bordély-tartó aßszony, kerítő aßszony. Swodnice.

Lenonius, a, um. verkupplerisch. bordélysághoz való. swodnjcký, kuřewský.

Lenocinium. n. 2. die Hurenwirthschaft,

schaft, Anreizung, der Schmuck. *Bordélységgal való kereskedés, édes bitegetés.* Swodnictwj, nepoctiwý obchod.

Lenocinor, ari. ich locke bey, liebkose. *bordélyoskodom, kurvát kerítek, valakit édesgetek.* swodjm, newěstky přichowáwám.

Lens, dis. f. 3. die Nisse im Haar. *Serke.* Hnjda.

Lens, tis. f. 3. die Linse. *Lentse, lednek.* Sſoſſowice.

Lenticula. f. 1. Plin. die kleine Linse. *Lentsétske.* Sſoſſowicowé ſemeno.

Lentīgo, inis. f. die Sommersprossen. *Szeplő.* Piby na twáři.

Lentīgĭnōſus, a, um. Ter. sommersproßicht. *szeplős.* zbádaný, pihowatý.

LENTVS, a, um. lente. Adu. zäh, langsam, gemächlich, müßig. *sükeres, szívos, lassú, rest.* Adu. *lassán.* měký, žjdký, obebný. Adu. wáhawě, znenáhla.

Lentĭtia. f. 1. Plin. Lentities. f. 5. Virg. die Zähheit. *Hajlandóság, biganyúság, enyvesség.* Obebnoſt.

Lentĭtūdo, inis. f. die Langsamkeit, Gelindigkeit. *Lassúság, szívosság.* Wáhawoſt, spozdiloſt.

Lentor. m. 3. Plin. der Schleim, die zähe Feuchtigkeit. *Sükér, ragadó nedvesség.* Wlačka, neb lepkoſt, wlhkoſt.

Lento, are. Virg. ich biege, zerre, dehne lang. *megbajtom, meglágyítom, lassúítom.* obměkčugi.

Lenteſco, ere. ich werde zäh, klebricht. *meglassodom, meglágyúlok.* wlhkým, lepkým býwám.

Lentiſcus, i. f. 2. der Mastixbaum. *Mastix fa.* Maſtix.

Leo, ōnis. m. der Löwe. *Oroszlán.* Lew.

Lĕaena. f. 1. Virg. die Löwin. *Nőstény oroszlán.* Lwice.

Lĕonīnus, a, um. von Löwen, Plin. *oroszláni.* lwowý.

LĔPOR, vel Lĕpos, ōris. m. die Zierlichkeit, der höfliche Scherz. *Ékesség, és a' szólásban kedvesség.* Libost, ozdoba, okraſa řeči.

Lĕpĭdus, a, um. lepide. Adu. fein, lieblich, artig. *ékes, kedves.* Adu. *ékesen, kedvesen.* ozdobný, libý, krásný. Adu. ozdobně, pěkně.

*Illĕpĭdus, a, um. ungeschickt. *ékesség nélkül való, izetlen.* nelibý, nepřjgemný, neſličný.

LĔPVS, ŏris. m. der Hase. *Nyúl.* Zagjc.

Lepuſculus. m. 2. das Häslein. *Nyúlatska.* Zagjček.

Leporīnus, a, um. Varro. von Hasen. *nyúlból való.* zagečj.

LESSVS. m. 4. das Klaggeschrey, die Klage über einen Todten. *Siralom, obajtás.* Žaloſtiwý křik, wpěnj.

LĒTVM, vel Lēthum. n. 2. der Tod. *Halál.* Smrt.

*Letifer, a, um, letalis, e. Adu. letaliter. tödtlich. *halál-hozó, halálos.* ſmrtedlný.

Leto, are. Virg. ich tödte. *megölöm.* wſmrcugi.

LEVIR. m. 2. Feſt. der Schwager. *Férjem bátya, feleségem bátya.* Manželů bratr, ſſwager.

LĔVIS, e, et Leniter. Adu. leicht, gering, flüchtig, leichtsinnig. *könnyű, alá való, állhatatlan.* Adu. *könnyen, múlólag, állhatatlanúl.* lehký. Adu. lehce.

Leniculus, leniuſculus, a, um, Plin. gar

gar leicht, lüderlich. *könnyetske, állhatatlan elméjü.* lehučký.
Leuidensis, e. geringschätzig. *alávaló, tsekély.* nemnoho wážný.
Leuitas. f. 3. die Leichte, Leichtfertigkeit, Leichtsinnigkeit. *Könnyüség, állhatatlanság.* Lehkost, nestálost, lehkomyslnost.
*Leuipes, edis. o. schnellfüßig. *könnyü lábú, jó futó.* lehkopěsský.
Leuo, āre. ich hebe empor, erleichtere. *felemelem, könnyebbitem.* zdwihugi, lehčjm.
Leuatio. f. Leuamen, inis. n. 3. Leuamentum. n. 2. die Erleichterung, der Trost. *Könnyebbités, vigasztalás.* Polehčenj, potěssenj.
*Alleuo, adleuo, āre. ich erhöhe, richte auf. erleichtere. *felemelem.* pozdwihugi.
*Alleuatio. f. 3. Alleuamentum. n. 2. die Erleichterung. *Könnyebbités.* Polehčenj, zbawenj.
*Eleuo, āre. ich hebe in die Höhe: ich verkleinere, benehme das Gewicht. *felemelem: meggyalázom.* powyssugi: zlehčugi, zmenssugi, ztenčugi.
*Releuo, āre. ich erleichtere, erquicke. *megkönnyebbitem.* zase zdwihugi, pomáhám.
*Subleuo, āre. ich richte auf, erleichtere. *felemelem, megsegitem.* pomáhám, retugi.
LEX, ēgis. f. das Gesetz. *Törvény.* Zákon, práwo.
Legalis, e. gesetzlich. *törvényi.* práwnj.
Legitimus, a, um. et *Adu.* e. recht, rechtmäßig. *törvény szerint való.* sprawedliwý, slussný. Adu. sprawedliwě.
Legitima. Pl. n. 2. die gesetzten Gebräuche vor Gericht. *Törvényi szokások.* Pořádné nařjzenj, neb obyčeg před práwem.
*Legulēius. 2. et Legicrepa. m. 1. Varro. der Zungendrescher Rabulist. *Törvény tanúló, visgáló, törvényt vesztegetö.* Zlý orodowník, w práwjch nezběhlý adwokát.
*Legislātor. m. 3. der Gesetzgeber. *Törvény - szerzö.* Wstanowitel zákona, neb práwa.
*Legislatio. f. 3. die Gesetzgebung. *Törvény - adás.* Wstanowenj práwa.
*Exlex, egis. o. frey vom Gesetze. *törvény nélkül élö.* swobodný, kterýž práwu poddán nenj.
*Priuīlegium. n. 2. Sen. die Befreyung, das sonderbare Gesetz. *Valamire való szabadság, tulajdon törvény.* Obdarowánj, zwlásstnj práwo.
LĪBER, bri. m. das Buch, die inwendige weiche Rinde, der Brief. *Könyv, fa - béj, levél.* Kniha, wnitřnj měká kůra při dřewě.
Libellus, i. m. das Büchlein, Brief. *Könyvetske.* Knjžka.
Librarius, a, um. zu den Büchern gehörig. Subst. der Bücherschreiber, Kopist. *könyvböz való.* Subst. *Könyv árros, könyv - iró.* K knjham přináležegjcý. Subst. Kdož knihy přepisuge.
Librārium. n. 2. der Bücherkasten. *Könyves kamara.* Police, aneb mjsto pro knihy.
*Delibro, āre. Colum. ich schäle, schäle ab. *béját lehántyom, meghámzom.* kůru ztahugi, loupjm.
*Delibratio. f. 3. Col. die Abschälung. *Hámzás.* Oblaupenj z kůry.

Liber, a, um. et *Adv.* e. frey. *szabados, szabad.* Adv. *szabadon, szabadoson.* swobodný. Adv. swobodně.
Libertas. f. 3. die Freyheit. *Szabadság.* Swoboda.
Libertus. m. 2. et Liberta. f. 1. Freygelassene. *Jobbágyságból, szolgaságból szabadságra menett, szabados.* Wyhoßtěný: Oswobozená.
Libertinus. m. 2. Libertina, f. 1. Hor. von Freygelassenen geboren. *Szabadsággal megajándékoztatott, szabadostól született.* Z wyhoßtě, nebo wyplozený.
Līberālis, e. Adv. liberaliter. freymüthig, edelmüthig, freygebig. *adakozó, bőkezű.* Adv. *bőven.* ßtědrý, dobročinný.
Liberalitas. f. 3. die Freymüthigkeit, Freygebigkeit, Großmuth. *Adakozásság, bőkezűség.* Ştědrost, dobročinnost.
*Illiberālis, e. Adv. illiberaliter. knechtisch, unehrbar. *zobrák, emberteelen, szolgai.* Adv. *fösvényen, emberteelenül.* nesluşný, ßkaupý, nepoctiwý. Adv. nepoctiwě, ßkaupě.
*Illiberalitas. f. 3. Kargheit. *Fösvénység.* Ştaupost.
Liberi, ōrum. m. die Kinder. *Gyermekek.* Děti.
Libero, āre. ich befreye, mache frey. *megszabaditom.* wyswobozugi, oswobozugi, zprosstugi.
Liberatio. f. 3. die Erlösung, Errettung, Befreyung. *Szabaditás, szabadulás.* Wyswobozenj.
Liberator. m. 3. der Erlöser. *Szabadító.* Wyswoboditel, zproſtitel.
*Delibero, āre. ich berathschlage, frage um Rath. *tanácskozom, végezek.* radjm se, rozgjmám, přemyßlugi.
*Deliberatio. f. 3. die Berathschlagung. *Végezés, tanácskozás.* Rozgjmánj.
*Semiliber, a, um. halb frey. *Félig szabados.* Odpolu swobodný.
Lĭbet, Lŭbet, uit, libitum est. Impers. es beliebet. *kell, tetszik.* ljbj se.
Libens, lubens, tis. o. willig, gutwillig, gern. *örömest, akarat szerint-való.* wolný, dobrowolný.
Libenter, lubenter. Adv. gern, sehr gern. *örömest.* rád, dobrowolně.
Libīdo, Lubīdo, inis. f. die Lust, Begierde, Geilheit, der Muthwillen. *bujaság, gonosz kivánság, kedv valamibez.* Swewolnost, rozkoš, zlá žádost, chlipnost.
Libidinosus, a, um. libidinose. Adv. geil, unzüchtig. *buja, bujálkodó.* Adv. *bujálkodva.* chlipný, smilný. Adv. chlipně.
*Collibet, collubet, Tacit. perlibet, Plaut. Imperf. es beliebet. *igen tetszik.* ljbj mi se, welmi se mi ljbj.
*Perlibenter, perlubenter. Adv. gar gern. *igen örömest.* welmi rád.
*Prolubium. n. 2. die unmäßige Lust. *Igen nagy kivánság.* Neskrowné vtrácenj, chuť, chtiwost.
*Quilibet, quaelibet, quodlibet vel quidlibet. Pron. ein jeder, es sey wer er wolle. *kiki, mind, akarki.* každý, geden každý.
*Qualibet. Adv. wo du willst. *mindenfelé, akármelly-felé.* kam chceš.
*Vbilibet. Adv. es sey wo es wolle. *minden-*

mindenütt, *akárbol*, *valabol*. kdekolwěk.

*Vndelibet. Adu. allenthalben her, wo man her will. *akarbonnan*, *valabonnan*. odkudkoli chceš.

*Vtlibet. Adu. nach Gefallen. *tetszés szerint*, *a' mint tetszik*. gako se ljbj.

LIBITINA. f. 1. die Todtengöttinn, die Todtenbahr. *Halott temetésnek Isten aszszonya*, *halál*. Bohyně mrtwých, smrt, mrtwé pochowáwagjcý.

Libitinarius. m. 2. Sen. der Leichenbesteller. *Halott-temető*. Hrobnjk.

LIBO. āre. ich koste ein wenig, merke an, opfere. *megkóstolóm*, *megilletem*, *áldozok*. málo okussugi, trochu se dotýkám.

Libatio. f. 3. das Kosten, das Opfer. *Áldozat*, *áldozás*, *kóstolás*. Okosstowánj, obět.

Libum. n. 2. et Libus, i. m. Ouid. der Honigkuchen, der Fladen. *Mézes és olajos béles*, *mézes kaláts*. Koláč s medem, medownjk.

Libamen. 3. Ouid. et Libamentum. n. 2. das Opfer. *Áldozat*. Obět.

Libarius. m. 2. Sen. der Kuchenbecker. *Kaláts-sütő*, *tészta-míves*. Koláčnjk.

*Illibatus, a, um. ganz, unangebissen, *tiszta*, *kóstolatlan*. celý, neposskwrněný.

*Delibo, āre. (de re.) ich nehme ab, breche ab, koste ein wenig. *megkóstolom*, *illetem*. kossstugi, utrhugi.

*Delibuere, inde Delibūtus, a, um. beschmieret, gesalbt. *megkóstoltatott*, *megkenetett*. kossstowaný. pomazaný.

*Praelibo, prolibo, āre. ich erdenze, versuche zuvor. *elől megkóstolom*. na před kossstugi, okussugi.

LIBRA. f. 1. das Pfund, die Wage. *Font*, *mérték*. Libra, wáha, mjra.

Lībella, ae. f. Varro. die kleine Wage, kleine Münze. *Fontotska*, *apró pénz*. Malá wážka, mjra, trognjk.

Librarius, a, um, Colum. et libralis, e, Plin. pfündig. *fonthoz való*. ljberuj, funtowý.

Librīle. n. 3. Gell. der Wagbalken. *Font rúdja*. Rowný wýwažek.

Libro, āre. ich wäge, schwinge. *megmérem*, *forgatom*. wážjm.

Librātor. m. 3. Plin. der das Wasser abwäget, Schleuderer. *Vizi mesterséget tudó*, *parittyas*. Kdo wodu wážiti umj.

Libramentum. n. 2. die Gleichheit nach der Wage. *Megmértéklés*, *egy arányúság a' mértékben*. Rownost wáhy.

*Bilibra. f. 1. Liu. zwey Pfund. *kétfonti mérték*. dwau funtowá wáha.

*Bilibris, e. Hor. zweypfündig. *két fontos*. dwog funtowý.

*Trilibris, e. Hor. dreypfündig. *harom fontos*. tři funty wážjcý.

*Sēlibra, ae. f. 1. Plin. eine Mark, halb Pfund. *Fél font*. Půl funta.

*Perlibro, āre. Sen. ich messe, gleiche ab. *mértékkel megmérem*, *egyarányúvá teszem*. rowně měrám, rownám.

LICEO, ēre. ich werde geboten. *árrántartatom*. cenén býwám.

Liceor, licitor. Dep. ich biete drauf. *árrát igérem*. cenjm, ssacugi, prodáwám, tržjm.

Licitatio. f. 3. das Gebot lauf ein Ding.

Ding. *Arrán - kérés*. Trženj, cena, dáwánj.

Licitator. m. 3. der mehr auf eine Sache bietet. *Arra - felvévő*. Zwyſſowatel ceny.

*Contraliceor. Dep. Caeſ. ich biete dagegen, ſetze mehr darauf. *valaminek árrát felverem*. wjce ſſacugi nežli ginj, předkupugi, draho cenjm.

*Polliceor, pollicitor. Dep. ich erbiete mich, verſpreche. *igérem, ajánlom magamat*. ſlibugi, připowjdám.

*Pollicitum. n. 2. Colum. Pollicitatio. f. 3. die Verheißung. *Igéret*. Slib, připowěd, ſlibowánj.

LICET. Imperſ. es iſt erlaubt. Coni. obgleich, obſchon. *ſzabad*. Coni. *noha*. ſluſſj, dowoleno geſt. Coni. ačkoliw.

Licentia. f. 1. die ungeziemende Freyheit. *Szabadság, nagy bátorkodás*. Přjliſſná ſwoboda.

Licentiōſus, a, um. der zu große Freyheit hat, muthwillig. *feleſtébb való ſzabadságban élő, feslett erkölcsű*. přjliš ſwobodný, ſmělý.

Licenter. Adu. ſicher, frevelich. *bátorságoſan, ſzabadon*. ſwobodně, ſměle.

Licitus, a, um. zugelaſſen, erlaubt. *ſzabados, ſzabad*. dowolený, ſluſſný, náležitý.

*Illicitus, a, um. unerlaubt, verboten. *nem ſzabad, tilalmas*. neſluſſný, nenáležitý.

LICIVM. Pl. Licia. n. 2. Virg. die Drümmer, daran die Weber das Garn binden. *Nyüst fonál*. Wěkánj, vřezky na poſtawě plátna.

LICTOR. m. 3. der Rathsdiener, Häſcher, Stadtknecht. *Város ſzolgája, poroſzló*. Radnj ſlužebnjk, ſſerha.

LIEN, et Liēnis, is. m. die Milz. *Lép*. Slezyna.

Lienicus, et lienoſus, a, um. Plin. milzſüchtig. *dagadott lépű*. kdož ſlezyny nemoc má.

LIGNVM. n. 2. das Holz. *Fa*. Dřewo.

Ligneus, a, um. hölzern, von Holz. *fás, fából való*. dřewený.

Lignōſus, a, um. Plin. hart wie Holz. *fás, kemény mint a' fa*. dřewnatý, twrdý gako dřewo.

Lignor. 1. ich hole, ſuche Holz. *fát ſzedek, gyüjtök*. dřwa zbjrám, hledám.

Lignātio. f. 3. Caeſ. das Holzholen. *Faſzedés, fa vágás*. Zbjránj dřjwj.

Lignātor. m. 3. der Holzſammler. *Fa ſzedő*. Kterýž dřjwj zbjrá.

Lignicīda. m. 1. Varro. Holzhacker. *Fa - vágó*. Dřeworubač.

LIGO, āre. ich binde. *kötöm*. wáži, swazugi.

Ligamen. 3. Col. Ligamentum. n. 2. Tac. das Band. *Kötél, kötés*. Vwazek, ſtuhel.

Ligatūra, Pallad. Alligatura. f. 1. Colum. die Bindung, der Bund. *Kötözés, hozzá kötés, kötés*. Swazek, swázanj.

Ligula. f. 1. das Band. *Kötél, pántlika*. Stuha, ſtuſſka.

*Alligo, adligo, āre. (quid rei, ad rem, in re.) ich binde an. *hozzakötöm*. přiwazugi.

*Circumligo, āre. umbinden. *környülkötöm*. obwazugi.

*Colligo, āre. ich binde zuſammen. *öſzve - kötöm*. swazugi.

*Deligo, āre. anbinden. *leкötözem*. odwazugi.

*Illigo, āre. ich flechte ein. *bekötöm.* wewazugi.
*Obligo. 1. (re.) ich binde umher, verpfände. *bekötöm*, *kötelezem.* obwazugi, vwazugi, zawazugi.
*Obligatio. f. 3. die Verbindung. *Bekötés*, *kötelezés.* Zawázanj, powinnost, slib.
*Religo. ich binde fest, rückwerts. *megkötözöm*, *hátra-kötöm.* tuze vwazugi.
*Subligo. ich binde unten, gürte an. *alája-kötöm*, *felkötöm.* podwazugi.
*Subligar. 3. Subligaculum. n. 2. Mart. das Niederkleid, die Schürze. *Nadrág*, *kötő*, *kötény.* Spodnj ssatý, podwazek.
LIGO. m. 3. der Karst, die Weinhacke. *Kapa.* Motyka.
LIGVRIO, ligurrio, īre. (rem.) ich nasche, verleckere. *nyalánk vagyok*, *szeretem a' jótskát.* hanebné vtracugi, požjwám, łakotjm.
Liguritio. f. 3. die Lust nach guten Bißchen. *Nyalánkság*, *torkos kivánság.* Łakotěnj, chutka k neylepssjmu kusku.
*Abligurio, īre. ich vernasche, bringe durch. *elétkozlom.* požjrám, přehodugi.
*Obligurio, īre. ich verschlucke. *feleszem*, *felíszom*, *elnyelem.* promrhám, marnjm, zakładám.
LILIVM, i. n. die Lilie. *Liliom.* Lilium.
Liliētum. n. 2. Pallad. der Liliengarten. *Liliomos kert.* Liliowá zahrada.
LIMA, ae. f. die Feile, die Ausbesserung. *Reszelő*, *megjobbítás.* Pjlnik, raspple.
Limo, are. ich feile, mache glatt. *megreszelem*, *simítom.* pjljm, hladjm.
Limātus, et limatŭlus, a. um. polirt, ausgekünstelt. *megreszelt*, *tisztíttatott.* polirowaný, pilowaný, subtjlný.
*Delīmo, et elimo. Gell. ich feile ab. *lereszelem*, *megsimítom.* odpilugi, spilugi, wypilugi.
LIMAX, ăcis. m. die schwarze Schnecke. *Sárban-telelő fekete tsiga.* Zemský hlemegžď, slimák.
LIMBVS. m. 2. der Saum, Schweif am Rock, die Borte. *Perém*, *köntös peréme*, *szoknya farka.* Prým spodnj na rausse.
Limbatus, a, um. portirt, verbrämt. *perémezett.* premowaný.
LĪMEN, inis. n. die Schwelle, Thürschwelle. *Küszöb.* Prah.
Liminăris, e. zur Schwelle gehörig. *küszöbböz való.* prahnj.
*Elimino. 1. ich stosse hinaus, verjage. *kivetem az ajtón.* wen wystrčugi.
*Postliminium, i. n. die Wiederkunft, Wiedererstattung des vorigen. *Haza jövés*, *megjövetel*, *valaminek viszsza-adása.* Nawrácenj, naprawenj prwnjch wěcý.
*Postliminio. wieder ins vorige gebracht. *újonnan meglett*, *viszsza-hozva.* po dłuhém čase.
*Superliminăre. n. 3. Plin. die Oberthür, obere Thürschwelle. *Felső küszöb.* Swrchnj podwoge.
LĪMES, ĭtis. m. der Markstein, Fußsteig, die Grenze. *Határ kő*, *gyalog út.* Hranice, mezník, sstepege.
Limito, āre. ich zeichne Grenzen ab, unterscheide. *meghatározom.* mezy kładu, rozdělugi.
Limitātio, f. 3. Colum. die Unterschei-

scheidung, Einschränkung. *Meg-határozás.* Wymezenj.
Limi ăris, e. Var. scheidend. *válaszító, határozó.* mezný, rozdělugicý.
Limĭtaneus, a, um. Spartian. zu den Grenzen gehörig. *határos.* mezugicý.
*Collĭmito, āre. Amm. ich grenze zusammen. *együvé határozom.* spolu mezým.
*Collimitium. n. 2. Solin. die Grenzscheidung. *Köz határ, határszél.* Místo, kdež se meze schazegj.
*Collimitāneus, a, um. Solin. aneinander stossend, benachbart. *határos, szomszédos.* spolu mezugicý, hraničný.
LIMPIDVS, a, um. lauter, klar. *tiszta, biggadt.* swětlý, čistý.
Limpĭdĭtas, Horatian. et Limpitūdo. f. 3. Plin. die Klarheit, das Lautere des Wassers. *Tisztaság, biggadtság.* Swětlost, čistota wody.
LIMVS. m. 2. der Schlamm, Leimen, Koth. *Sár, iszap.* Bláto, bahno.
Limōsus, a, um. schlammicht. *sáros.* blatný, bahnitý.
*Illimis, e. Ovid. ohne schlamm, rein. *sár nélkül való, tiszta.* neblatný, čistý.
*Oblĭmo, āre. ich verschlämme, verwüste. *bésarozom, sárral békenem.* blatem obmazugi.
*Sublimis, e. hoch, erhaben. *magas.* wysoký.
*Sublime, et Sublimĭter, Adv. Col. hoch oben, in der Höhe. *magasan, fenn.* wysoce.
*Sublimitas. f. 3. Plin. die Höhe. *Magasság.* Wysokost, wywýssenj.
LIMVS, a, um, et limis, e. überzwerg, schielend. *borgas, keresztül kosúl, tekergős, félre nézö.* ssilhawý, opřečný.
LINEA, et Lineola. f. 1. die Linie, Röthelschnur. *Linea, tsapó sinór.* Linie, čárka.
Lineamentum. n. 2. das Merkmaal, die Bildung, Gestalt. *Ábrázatnak jelentő lineái, jel, ábrázolás.* Spůsob oblicege, neb giné wěcy.
Lĭneo, delĭneo, āre. ich reiße ab, entwerfe mit Linien. *lelineálom, rajzolom, leírom.* čárky táhnu, poznamenáwám, pikdugi.
*Collīneo, āre. ich ziele treffe das Ziel. *arányzok a' czélra, megtalálom a' czélt.* K cýli směrugi, třefugi.
LINGO, xi, ctum. 3. Plaut. ich lecke. *nyalom.* ljžj.
Linctus, us. m. das Lecken. *Nyalás.* Ljzanj.
*Delingo, ěre. ich lecke ab. *megnyalom.* zlizugi, ljžj.
*Elingo, ěre. ich lecke aus. *kinyalom.* wylizugi.
*Pollingo, ěre. Plaut. ich salbe, balsamire. *megkenem.* mastjm, balssamem mažj.
*Pollinctor. m. 3. Martial. der Leichenwärter, Todtensalber. *Hólt test kenő.* Pohřebnjk, a neb který mrtwé maže.
LINGVA, ae. f. die Zunge, Sprache. *Nyelv.* Gazyk, řeč.
Linguōsus, a, um. Petron. plauderhaft. *nyelves, fecsegő.* gazyčný, sstěbetný, žwawý.
Lingŭlăca, ae. c. das Klappermaul. *Nyelvesasszony.* Klewetné vsta, žwawá řeč.
*Bilinguis, e. zweyzüngig, zwoe Spra-

Sprachen kundig. *két nyelvű, két nyelvet tudó.* dwog gazyčný.
*Elinguis, e. sprachlos. *nyelvetlen, néma.* němý, bez gazyka.
*Elinguo, āre. ich schneide die Zunge aus. *nyelvét kimetszem.* gazyk wyřezugi.
*Trilinguis, e. Horat. dreyzüngig. *Harom nyelvű.* trog gazyčný.
LĬNO, lĭui, et lēui, lĭtum. 3. ich schmiere, bestreiche, ziehe über. *reá-kenem.* mažy, potahugi.
Litus, us. m. Plin. das Schmieren, die Bestreichung. *Kenés.* Pomazánj.
Lĭtūra. f. 1. der Streich. *Békenés, által-vonás.* Wymazánj.
Linimentum. n. 2. Pallad. die Schmiere. *Kenet.* Mast.
*Allino. (rei.) 3. ich schmiere an, schreibe bey. *hozzá-kenem.* namazugi, pomazugi.
*Circumlino. 3. et circumlĭnio. 4. ich schmiere umher, bestreiche. *környül-kenem.* obmazugi.
*Collino, ĕre. Horat. ich beschmiere. *megkenem.* pomazugi, natjrám, poskwrňugi.
*Illino. 3. et illinio. 4. ich schmiere ein, streiche an. *belé-kenem, reá-kenem.* namazugi, mastjm.
*Interlino. 3. ich schmiere, oder schreibe darzwischen. *közörlöm.* wymazugi, mezy něco wmazugi.
*Oblino. 3. et oblinio, 4. (re.) ich streiche zu, schmiere zu. *bémázolom, békenem.* wmazugi, pomazugi.
*Perlino. 3. et perlinio. 4. ich durchschmiere wohl. *jól megkenem.* na skrze pomazugi.
*Sublino, ĕre. Plaut. Plin. ich bestreiche. *kevéssé megkenem.* podmazugi, maličko podmazugi.
LINQVO, liqui, lictum. 3. ich lasse, verlasse. *elhagyom.* zanechá wám, opausstjm.
*Delinquo. 3. ich unterlasse, sündige. *vétkezem, tisztemet elmúlatom.* zanedbáwám, hřessjm.
*Delictum. n. 2. das Verbrechen, Versehen. *Vétek, elhagyás.* Zanedbánj, chyba, přehljdnutj.
*Dēliquium. n. 2. der Mangel, Abgang, das Gebrechen. *Fogyatkozás.* Nedostatek, mdloba, omdljwanj.
*Rĕlinquo, ĕre. (rem.) ich verlasse. *elhagyom.* zanechá wám.
*Reliquus, a, um. übrig, überblieben. *hátra-maradott, maradék;* pozustalý, ostatnj.
*Reliquum. n. 2. der Rest. *Adósság maradékja.* Zbytečný dluh.
*Reliquiae. f. 1. Pl. die überbliebene Dinge. *Maradék.* Ostatek.
*Derelinquo. 3. ich verlasse. *elhagyom.* opausstjm, zanechá wám.
*Dērelictio, et relictio. f. 3. die Verlassung. *Elhagyás.* Zanechánj, opusstěnj.
LINTER, tris. m. et f. der Kahn, Fischerkahn. *Tsónak.* Cžlun, rybářský člun.
LĪNVM. n. 2. der Lein, Flachs oder Faden. *Len, szösz, fonál.* Len, kaudel, nit.
Lineus, a, um. leinen, von Leinwand. *lenből való.* lněný, plátenný.
Linamentum. n. 2. Colum. der Lappe von Leinwand, die Wicke, so man in die Wunde drehet. *Vászon rongy, seb kérő, tépett ruha.*

a' *febre*. Lněná přjže, pazděro, knot na ránu.
Linarius. m. 2. Plin. der Flachs-mann. *Len-késʒitő*. Len wyděláwagjcý.
Linarium. n. 2. Colum. das Flachs-land. *Lenes bely*. Lenowiſſtě, mjſto, kdež len růſte.
LINTEVM, et Linteolum. n. 2. das Leilach, die Leinwand, Poët. das Segel. *Vászon*, *gyólts*, *legédő*, Poët. *Vitorla*. Plátno, plátenné rancho.
Linteus, et Lintearius, a, um. leinen. *lenből való*. plátenný.
Linteo, ōnis. m. 3. der Leinweber. *Lenvászon míves*. Tkadlec.
LIPPVS, a, um. triefäugig. *tsipás*, *tsepegő - ſʒemű*. Komu ſe oči hnogj a tekau, ſſkamrawý.
Lippĭtūdo, ĭnis. f. das Triefen der Augen. *Szem tsepegése*, *tsipásság*. Hnogenj očj.
Lippio, ĭre. triefäugig ſeyn. *tsipás ſʒemmel lenni*. hnogiwé oči mjti.
LIQVEO. 2. ich bin weich, zerflieſſe. *megolvadok*, *lágy vagyok*. rozpauſſtjm ſe, měknu.
Liqueſco, 3. ich werde flieſſend, zerſchmelze. *megolvadok*, *elfolyok*. rozpauſſtjm ſe, topjm ſe.
Liquet. 2. Imperſ. es iſt bekannt. *nyilván vagyon*. známé geſt.
*Liquĕfacio. 3. ich ſchmelze, mache ſchmelzend. *megolvaſʒtom*. rozpauſſtjm, roztopjm.
Liquidus, a, um. zerfloſſen, klar. *folyó*, *olvadt*, *híg*. tekaucý, čiſtý.
Liquido, et liquide, Adv. klar, deutlich. *nyilván*. zgewné, patrné.
Liquor. m. 3. die Feuchtigkeit, der Saft. *Nedveſſég*. Wlaha, mjza.
Liquo, et eliquo, āre. ich läutere, ſchmelze. *megolvaſʒtom*. měkčjm, topjm, cedjm.
Liquāmen, et Eliquamen, ĭnis. n. Colum. das Schmalz, die Brühe, das geſchmolzene Schmeer. *Olvadás*, *olvaſʒtott háj*, *'zír*. Rozpuſſtěný tuk, ſádlo.
*Colliqueſco, et deliqueſco. 3. ich zerſchmelze. *elolvadok*, *öſʒve olvadok*. roztopjm, rozpauſſtjm.
*Colliquiae, et Colliciae. Pl. f. 1. die Waſſergräben, Furchen, Rinnen. *Eső vizi árkok*, *tsatornák*, *vizi baráʒdák*. Wodnj ſtrauhy, roz-hor polnj.
*Dēlĭquo, āre. ich ſchmelze, läutere, gieſſe ab. *olvaſʒtom*, *ſʒűröm*, *kiöntöm*. rozpauſſtjm, wyčiſtugi, odléwám.
*Elĭqueſco, ĕre. Varro. ich ſchmelze, ſchmelze aus. *elolvadok*. rozpauſſtjm, wytopugi.
LIRA. f. 1. das Beet, die Furche auf dem Acker. *Baráʒda*. Rozhora, brázda, záhon.
Liro, āre. Plin. ich ege den Samen ein. *a' magot béboronálom*. brázdu wyhánjm, zawláčugi, dělám.
Lirātim. Adv. Colum. furchenweis. *baráʒdánként*. po brázdách.
*Deliro, āre. ich fahre überzwerg, ſchwärme. *kereſʒtül járok*, *eſʒelöskődöm*, *bolondozok*. odchodjm z brázdy, bláznjm ſe.
*Delirus, a, um. aberwitzig, albern. *megbódúlt*, *bolyókás*. bláznjwý, poſſetilý.
*Deliratio. f. 3. das Schwärmen, die Irrung, Thorheit, der Aberwitz. *Bolondozás*, *eſʒelöskődés*. Křiwá brázda, bláznenj.
*Delirium, et Deliramentum. n. 2. die

die Unsinnigkeit. *Bolondság.* Pominutj smyslu, bláznowstwj.

LIS, itis. f. der Zank, die Streitsache. *Pör, pörlödés.* Swáda, rozepře.

Litigium. n. 2. Plaut. der Zank, Hadder. *Versengés.* Swár, swáda.

Litigiōsus, a, um. zänkisch. *versengö, feddödö.* swárliwý.

Litigo, et delitigo, are. Horat. ich streite heftig. *pörlök, háborgok.* wadjm se.

Litigator. m. 3. der Hadderer, der einen Proceß hat. *Pörlödö, versengö.* Swárce.

LITĔRA, et Littera. f. 1. der Buchstab. Pl. der Brief; Studien. *Betü.* Pl. *Levél. Litera,* slowo. Pl. List, vměnj.

Literarius, a, um. Plin. zum Studiren gehörig. *deáki, betüi.* co k vměnj náležj, literný.

Literatus, a, um, et litterate. Adu. gelehrt, gebrandmaalet. *tudós.* Adu. *tudósan.* včený, vměný. Adu. včeně.

Literatūra. f. 1. die Wissenschaft in Sprachen, Gelehrsamkeit. *Deákságnak mestersége, tudósság.* Vměnj w řečech, a geho kunsst.

Literator. m. 3. Sueton. der Grammatik lehret, critisiret. *Deákos, deáki tudományt terjesztö.* Včitel grammatyky, na poly včený.

*Illiteratus, a, um. ungelehrt. *tudatlan.* nevčený, nevměný.

*Oblitero, āre. ich lesche aus, streiche weg. *el, kitörlöm.* wymazugi.

*Obliterātio. f. 3. Plin. die Auslöschung. *Kitörlés.* Wymazánj, wyhlazenj.

LITO. (quem, et cui.) perlito, āre. ich opfere glücklich, versöhne. *áldozom szerentsésen, megengesztelem.* sstastně obětugi, s obětj krotjm, mjřjm.

Litātio. f. 3. das angenehme Opfer. *Áldozat, megengesztelés.* Obětowánj, smjřenj.

LĪTVS, et Littus, ŏris. m. das Ufer des Meers, die Küste. *Part.* Mořský břeh.

*Litŏreus, Virg. et litorōsus, a, um, Plin. litoralis, e, Plin. am Ufer. *parti, partibox váló.* břehowý, břežný.

LITVVS. m. 2. die (der) Zinke, Schalmey: der Bischofsstab. *Kürt, trombita: Püspöki bot.* Trauba, pozaun, ssalmage, Biskupská palice.

Liticen. m. 3. Varro. der Zinkenbläser. *Kürtös, dudás.* Trubač, pjskač.

LĪVEO. 2. (cui.) ich bin bleyfärbig, missgönne. *megkékülök, irigykedem.* modrý gsem, záwistliwý.

Liuor. m. 3. die blaue Farb von Schlägen, der Neid, die Todtenfarb. *Kék, ón szín, kékség, irigység, halál szín.* Modřina, synalost, záwist.

Liuidus, et Liuidulus, a, um. braun und blau, etwas blau, missgünstig. *kékes, fekete, irigy.* zsynalý, modrý, nětco zsynalý, záwistiwý.

LIX, īcis. f. die Asche, Lauge. *Hamu, párlúg.* Popel, lauh.

Lixīuia, ae. f. et Lixiuium. n. 2. die Lauge, Seiffe. *Párlúg, szappan.* Lauh.

Lixīuus, vel lixiuius, a, um. laugicht. *lúgos.* lauhowý, sekaucý.

Lixa, m. 1. der Marquetenter, Feldkoch.

koch. *Fözö, mozlék tisztitó a' tábor-ban, tábori szakáts.* Kuchtik, wogenský kuchař.

*Elixo, āre. Apic. ich koche, siede in Brühe. *vizbe meg-fözöm.* wařjm.

*Elixus, et elixātus, a, um. gesotten, abgesotten. *föu, megfözött.* wa-řený.

*Perēlixo, āre. Apic. ich lasse es wohl sieden. *igen megfözöm.* dobře wařjm.

*Semilixa. m. 1. der Sudelkoch. *Szurkos szakáts, kukta.* Polo-wičný kuchtik.

LŌCVS. m. 2. Lōci et Lōca. Pl. der Ort, Zustand, das Geschlecht, an-statt, die Gelegenheit, das Grab. *Hely, mivólta, állapot, nemzetség, helyett, alkalmatosság, sír.* Mjsto, přjležitost, hrob.

*Lōcŭlus, Lōcellus. m. 2. das Oert-lein, Fach, der Beutel, der Sarg. *Helyetske, erszény, koporsó.* Mjste-čko, měšec.

Locŭlāmentum. n. 2. Colum. der Winkel im Hause, darin Tauben und Vögel nisten, der Buch-schrank, das Fach, die Rahme. *Galamb, vagy más tartó hely, könyv-tartó pólcz.* Holubník, police.

Loco, āui, ātum. ich setze, vermiethe, verdinge. *helybehelyezem, valahová tészem, bérbe adom.* stawjm, po-stawugi.

Locatim. Adu. durch Oerter oder Flecken. *helyenként.* z mjsta na mjsto.

Locatio. f. 3. die Austheilung, Ver-dingung. *Bérbeadás, helybeztetés.* Postawowánj, sporádanj.

Locarium. n. 2. das Mieth-Stand-geld. *Ház-bér, hely pénz.* Popsatek z domu, neb z role.

*Collŏco, āre. (cui rem, in rem, in re.) ich setze an Ort und Stelle, verheurathe. *helybeztetem, férj-hez adom.* postawugi, na gisté mjsto kladu, wdáwám.

*Elŏco, āre. ich thue aus verpachte. *bérbe adom, férjnek adom.* wysta-wugi, pronagjmám.

Locuples, ētis. o. reich, begütert. *gazdag, dús.* bohatý, bohný.

*Locuplēto. 1. (quem re.) ich mache reich. *meggazdagitom.* obohacugi.

LŌCVSTA. f. 1. die Heuschrecke, der Meerkrebs. *Sáska, tengeri rák.* Kobylka, mořský rak.

LŌDIX, icis. f. das Leilach, die Deckbette. *Ágy lepel, dunha.* Pro-stěradlo, plachta.

Lodicŭla. f. 1. das Deckbettlein. *Ágy lepleske.* Prostěradlo, pla-chetka.

LŌLIVM. n. 2. das Unkraut. *Konkoly, vadótz.* Kaukol, snět.

LONGVS, a, um, et *Adu.* e. lang, ent-legen, ferne. *hoszszú.* Adu. *mesz-sze.* dlauhý.

Longum. Adu. in die Länge, auf lange Zeit. *hoszszú ideig.* dlauho, dlauhý čas.

Longiusculus, a, um. etwas lang. *hoszszatska.* obdlužný, podlho-watý.

Longitūdo. f. 3. die Länge, Weite, Ferne. *Hoszszúság, meszsze út.* Dlauhost, dalekost.

Longurius. m. 2. der Hebebaum, die Zwergstange. *Hoszszú rúd, pózna, emelö rúd.* Dlauhý so-chor, drak, genž se mezy koně klade.

Lon-

Longurio. m. 3. der lange Mensch. *Hosszú ember.* Dlauhý, neb wysoký člowěk. Non.

*Longaeuus, a, um. alt, betagt. *régi, hosszú életű, sokáig tartó.* dlauhowěký.

Longinquus, a, um. weit, entfernet, langwierig. *messze való, hosszas.* daleký.

Longinquitas. f. 3. die Länge der Zeit, die Ferne. *Időnek hosszú volta, messzeség, távol-valóság.* Dlauhost času, dalekost.

*Oblongus, a, um. fast lang, länglich. *nagy hosszú, hosszúka.* obdlauhý.

*Perlongus, a, um. sehr lang. *igen hosszú.* welmi dlauhý.

*Praelongo, are. Plin. ich mache länger. *meghosszabbítom.* prodlužugi.

*Praelongus, a, um. sehr lang. *igen hosszú.* welmi dlauhý.

LOQVOR. 3. ich rede, spreche, erzehle. *szólok, beszéllek.* mluwjm.

Locūtio. f. 3. et Loquela. f. 1. die Rede, Redart. *Szólás, szólásnak módja.* Mluwenj, řeč, spůsob mluwenj.

Loquax. o. 3. gesprächig, von vielen Worten. *nyelves, csácsogó.* mluwný, žwawý.

Loquācitas. f. 3. Waschhaftigkeit. *Tsátsogás, nyelvesség.* Daremné mluwenj, žwánj.

Loquāciter. Adu. plauderhaft. *csácsogva.* žwawě.

Loquentia. f. 1. die Schwatzhaftigkeit. *Szóllás.* Daremné mluwenj.

*Alloquor. 3. ich rede an, ich tröste. *hozzá-szólok, vigasztalom.* k někomu promluwjm.

*Allocūtio. f. 3. et Allŏquium. n. 2. die Anrede, der Zuspruch. *Hozzászólás.* Přimluwánj, domluwánj.

*Colloquor. 3. (cum quo.) ich rede mit einem. *együtt beszéllek, véle szólok.* rozprawám, rozmlauwám.

*Collocūtio. f. 3. et Colloquium. n. 2. die Unterredung, das Gespräch. *Együtt beszéllés.* Rozmlauwánj, rozprawka.

*Eloquor. 3. ich spreche aus, rede aus. *kibeszéllem, magyarázom.* wymluwjm.

*Eloquens. o. 3. beredt. *ékesen-szóló.* wymluwný.

*Eloquentia. f. 1. die Beredsamkeit. *Ékesen-szólás.* Wymluwnost.

*Eloquium. n. 2. die Rede, Anrede, Aussprache. *Beszéd, kimondás.* Řeč, wymluwa.

*Elocūtio. f. 3. das bequeme und zierliche Ausreden. *Helyes szólás, ékes mondás.* Wýslownost.

*Interloquor. 3. ich rede darzwischen, falle in das Wort. *belé, közbe szólok.* w řeč padám, řeč přetrhugi.

*Interlocutio. f. 3. Quinctil. die Einrede. *Közbe-szólás.* Mezymluwenj, přetrhunj řeči.

*Obloquor. 3. ich rede entgegen, widerspreche. *ellene-szólok, vissza-szólok.* odmluwám, pomluwám.

*Oblocūtor. m. 3. der Widersprecher. *Ellene-mondó, gyaláző.* Odmluwník, pomluwač.

*Praeloquor. ich thue die Vorrede, rede vorher. *elöl-szólok, elöljáró beszéddel élek.* předmluwu činjm.

*Proloquor. ich rede heraus, thue dar.

dar. *kimondoni, kibeszéllem.* pro- mlauwám.

*Proloquium. n. 2. Gell. der Eingang, die Vorrede. *Elöljáró-beszéd.* Přjstup k řeči, předmluwa.

LŌRA. f. 1. der Lauer, Tresterwein. *Lőre, tsiger.* Zadnj wjno.

LŌRVM. n. 2. der Rieme, Zügel, die Peitsche. *Szíj, gyeplő.* Remen, vzda, korbáč, popruh.

Lorārius. m. 2. Gell. der Steckenknecht, Häscher. *Poroszló, bóbér-inas.* Remenář, sserha.

Loramentum. n. 2. Iustin. der Bund, die Schnur. *Kötözni való szíj, sinór.* Vwazek, neb snůra řemenná.

Loreus, a, um. von Riemen. *szíjból való.* řemenný, z řemené, kozený.

*Lorīpes, edis. c. Iuven. krumfüßig. *borgas-lábú.* křiwonohý.

Lorica. f. 1. der Panzer, das Gesimse unter dem Dach, Tünchwerk, die Schanze, Brustwehr. *Pántzél, kő-fal párkányozása.* Pancýř, přjstřessek na zdi.

Lorico, are. ich ziehe den Panzer an, werfe mit Kalk an. *pántzélba öltözöm, mészszel békenem.* pancýř obléřám, s wápnem obmazugi.

Loricatus, a, um. gepanzert. *pántzélos, vasas.* pancýřem oděný.

LVBRĬCVS, a, um, et *Adu.* e. schlüpfrig. tückisch, betrüglich. *sikamló, tsuszamló, tsaló.* klſký, slſký, plſký.

Lubrico, āre. Iuven. ich mache schlüpfrig. *tsiszamóssá-tészem, sikítom.* klſkým činjm, hladjm.

LVCĀNICA. ae. f. die Bratwurst. *Kolbász, burka.* Klobása.

LVCRVM, et Lucellum. Dim. n. 2. der Gewinn. *Nyereség, nyereségetske.* Zysk, zyſček.

Lucratīuus. Quinct. et Lucrōsus, a, um, et *Adu.* e. gewinnstbringend, einträglich. *nyereséges.* zyſkný, na čemž mnoho zyſkn gest. Adu. s zyſkem.

Lūcror. 1. et Lucrifacio. 3. ich gewinne, habe Gewinnst. *nyerek.* zýſkám, wyděkám.

Lucrātor. m. 3. Lucripĕta. m. 1. Plaut. der Wucherer, Gewinnsüchtige. *Nyereség-űző.* Vžernjk, který na penjzech zyſk hledá.

Lucrificus, a, um. Plaut. nützlich. *hasznos.* vžitečný.

Lucrifuga. m. 1. Plaut. der Verschwender. *Nyereségfuta.* Mrhač.

LVCTOR et deluctor. Dep. 1. ich ringe, kämpfe. *küszködöm, birkozolok.* zapaſým, potýkám se.

Lucta. f. 1. der Kampf. *Küszködés.* Boh.

Luctatio. f. 3. et Luctamen. n. 3. Virg. das Ringen, der Kampf. *Küszködés, tusakodás.* Paſowánj, potýkánj.

Luctātor, Ouid. Colluctātor. Lactant. m. 3. der Kämpfer. *Küszködő, bajnokoskodó.* Zapaſnjk.

*Colluctari. mit einander ringen. *tusakodni, egymással küszködni.* paſowati se, w zapas gjti.

*Eluctor. (rem.) ich ringe mich heraus, überwinde. *kiverekedem, kimenekedem belőle.* přemáhám, wymáhám se.

*Eluctābilis, e. Sen. überwindlich. *kimenekedbető.* přemožitedlený.

*Ineluctabilis, e. Virg. unvermeidlich.

lich. *mellyhül ember ki-nem ba-tolhat.* nepřemožitedlený.

*Obluctor, reluctor. 1. Dep. ich widerstrebe, widersetze mich. *ellene tusakodom, ellenzem.* proti někomu se stawjm postawu-gi se.

LVDVS. m. 2. das Spiel, die Schule. *Játék, tanító hely.* Hra škola.

Ludio, ōnis. m. der Comödiant, Gaukler. *Játékos, komédiás.* Rey-kljř, tanečnjk.

Ludia. f. 1. Martial. die Tänzerinn, Gauklerinn. *Táncos, alakos asz-szony.* Tanečnice.

Lūdo, lūsi, lūsum. 3. (re, quem.) ich spiele, spotte, fechte, vexire. *játszom, tréfálok.* hrám se, posmj-wám se, ssermjrugi.

Lūsus, us. m. Lusio. f. 3. das Spiel-werk, Scherzen. *Játék, tréfa.* Hrānj, žert.

Lūsor. m. 3. der Spieler. *Játszó, tsúfolódó.* Hráč.

Lūsōrius, a, um, et *Adu.* e. spiele-risch. *játékra való.* co k hře při-náležj.

Lūdibundus, a, um. spielend, kurz-weilig. *játékos, tréfás.* hrawý, žertowný.

Ludibrium. n. 2. der Spott, die Be-schimpfung. *Játék, tsúfság.* Po-směch, porauhanj.

Ludicrus, a, um. zum Spiel gehö-rig, kurzweilig. *tsúfos, játékhoz való.* k hře přináležegjcý.

*Ludificor. Dep. ich vexire, spotte. *játszodtatom, megtsúfolom.* pod žertem oklamáwám.

*Lūdimagister. m. 2. der Schul-meister. *Oskola-mester,* Sskolný mistr.

*Ablūdo. 3. Horat. ich bin ungleich. *külömbözök tőle.* nepodobný gsem, nesrownáwám se.

*Adlūdo. 3. (ad rem.) ich treibe Kurzweil, lächele an. *valakivel játszom, valakire bunyorítok.* pohrāwám, žertugi s někým.

*Collūdo. 3. ich scherze mit, spiele. *együtt-játszom, véle-tartom.* spolu se hrám, žertugi.

*Collūsio. f. 3. die Zusammenhal-tung, das angelegte Verständniß. *Együtt-játszás, mással-tartás.* Pohráwánj.

*Collūsor. m. 3. der Mitspieler, Spielgesell. *Játszó-társ.* Spolu-hráč.

*Delūdo. 3. (quem) ich äffe. *meg-tréfálom, tsúfolom.* wysmjwám, nahráwám.

*Elūdo. 3. (quid, et quem.) ich höre auf zu spielen, entgehe dem Streich, gewinne, spiele. *a' játék-tól meg szűnök, az ütést elkerülöm, játszom, nyerek.* wýhráwám, zýskám.

*Illūdo. 3. (cui, et quem, in quem, in quo.) ich höhne aus, treibe das Gespött, bringe zum Fall. *megjátszodtatom, tsúfolom, reá-szedem, megszeplősítem.* posmj-wám se, zahanbugi.

*Illūsio. f. 3. die Verspottung, Ver-achtung. *Megjátszodtatás, tréfá-lás.* Posmjwánj, posměch.

*Praelūdo, prōlūdo. 3. ich spiele vor. *elől-játszom, valamibez készülök.* na před hrám.

*Ob-

*Oblūdo. 3. gegen einem scherzen. *visszontag játszom.* Snĕkym se brati.

*Praelūsio, Prolusio. f. 3. das Vorspiel, der Eingang, der Versuch. *Elől megpróbálás, hozzá-kezdés.* Na přeď bránj, přjstup.

LVGEO, luxi, luctum. 2. (rem.) ich traure, trage Leid. *kesergek, gyászolok.* rmautjm se, smutek nesu.

Luctus. m. 4. die Trauer, das Leidwesen. *Siralom, gyászolás.* Zármutek, smutek.

Luctuōsus, a, um. voll Traurens. *gyászos, siralmas.* truchlý, zarmaucený.

*Perluctuōsus, a, um. ganz Traurens voll, sehr betrübt, sehr kläglich. *igen gyászos, keserves.* welmi truchliwý.

Lugūbris, e. *Adu.* e. kläglich *gyászos.* Adu. *gyászosan.* žalostiwý. Adu. žalostiwě.

Lugubria. Pl. n. 3. Sen. der Trauerhabit, Trauerkleidung. *Gyászos öltözet, gyász.* Smutný, černý oděw.

*Elugeo. 2. ich traure aus. *végig gyászolok, a' gyászt letészem.* zármutek zkladám.

LVMBRĪCVS. m. 2. Cato. der Regenwurm, Bauchwurm, aus einem unedlen Geschlechte empor gekommen. *Geleszta, bernyó, paraszziság ról nagyra ment.* Deſſtowý čerw, hljsta.

LVMBVS, et Lumbulus, m. 2. die Lende, Hüfte. *Ágyék, tzomb, ágyékotska.* Ledwj, bedra, ledwjčka.

*Delumbis et elumbis, e. lahm, schwach, der die Lenden nicht schleppen kann. *erőtlen, inaszakadott, bénna.* mdlý, kterýž zlámané ledwj má.

*Delumbo. 1. ich lähme, schwäche, verstümmele. *megbénnítom, erőtlenítem.* zemdljwám.

LVMEN, inis, et Lumināre. n. 3. das Licht. Poët. das Auge, der Tag. die deutliche Erklärung, das Leben. *Világ, világosság.* Swětlo: Poët. Oko, den, wyswětlenj, žiwot.

Luminōsus, a, um. helle, leuchtend. *világos.* swětlý, gasný.

*Illumino. 1. ich erleuchte, mache berühmt. *megvilágosítom, hírés kiterjesztem.* oswěcugi.

*Illuminate. Adu. deutlich, zierlich. *megvilágosítva, ékesen.* swětle, zrozumitedlně, patrně.

LVNA. f. 1. der Mond. *Hóld.* Měsýc.

Lūnŭla. f. 1. die güldene Spange. *Arany boglár, arany peretz.* Měsýček, zlatá záponka.

Lūnāris, e. was des Monden ist. *hóldboz való.* měsýčný.

Lūno. 1. Poët. ich krümme. *megborgasítom.* shybugi, křiwjm.

Lūnātus, a, um. Plin. wie ein halber Mond gekrümmet. *mint a' hóldnak a' szarva meghajtott.* na spůsob polowic měsýce zkřiwený.

*Illunis, e. Plin. finster, ohne Mondschein. *setétes, mikor a' hóld nem fénylik.* tmawý, bez měsýce.

*Interlūnium. n. 2. der Neumond. *Hóld köz, hóld újúlása.* Nowý měsýc.

*Plenilunium. n. 2. der Vollmond. *Hóld-tölte.* Plný měsýc.

LVO, lui, luitum. 3. ich entgelte, bezahle,

bezahle, büße. *megfizetek*, *szenyvedek*. platjm, trpjm.

Lues, is. f. die Seuche. *Dög*, *ragadó nyavalya*. Nakažení.

*Abluo, et dēluo, ui, ūtum. 3. ich wasche ab, spüle ab. *lemosom*. obmýwám, wymýwám.

*Alluo. 3. ich fließe daran hin, verschlemme. *reá-folyok*, *mosom*, *érdeklem*. k něčemu přitekám.

*Allūuies. f. 5. et Alluuio. f. 3. der Wassergus [illegible]der Anfluß. *Viz-kiáradás*. Přjtok, rozwodněnj.

*Circumluo. 3. ich fließe herum. *környül-mosom*, *folyom*. wůkol teku.

*Circumluuio. f. 3. die Ueberschwemmung, Ergießung. *Viznek környül-folyása*. Obtěčenj.

*Colluo. 3. ich spüle aus wische ab. *megmosom*, *megöblitem*. wyplakugi, wymýwám.

*Colluuies. f. 5. et Colluuio. f. 3. das Spülwasser, der zusammgeflossene Unflat. *Moslék*, *gaz*, *genyetség*. Sspjna, nečistota.

*Dīluo. 3. ich feuchte, wasche ab, läutere, ich widerlege. *megmosom*, *megelegyitem*: *meghamissitom*. obwlažugi, čistjm.

*Dīlūuium. n. 2. Plin. et Dīlūuies. f. 5. Horat. die Sündfluth, Verschwemmung. *Viz-özön*. Powoden, potopa.

*Eluo. 3. ich wasche aus. *kimosom*, *megöblitem*. wymýwám.

*Elūuies. f. 5. Eluuio. f. 3. der Schlamm, die Ergießung. *Seppedék*, *lotspots*, *megáradás*. Pomyge, wyljtj wody.

*Illūuies. f. 5. der Schmutz, Unflat. *Otsmányság*, *szennyesség*. Něrád, bláto, bahno.

*Perluo. 3. ich reinige, wasche. *megmosom*, *tisztitom*. přemýwám.

*Polluo. 3. ich beflecke, verunreinige. *megfertesztetem*. posskwrňugi, zprzňugi.

*Pollūtus, a, um. unrein, besudelt. *megfertesztetett*, *otsmány*. nečistý, zprzněný.

*Impollūtus, a, um. unbefleckt. *tiszta*. neposskwrněný, čistý.

*Prōluo. 3. ich spüle wohl durch, schwemme, verschwemme. *jól kimosom*, *öblitem*. wyplakugi.

*Prōlūuies. f. 5. der Schlamm, Unflat, die Ergießung. *Moslék*, *rútság*. Bahno, nečistota, pomyge.

*Subluo, 3. Col. von unten abwaschen. *megmosom*. podmýwám.

*Subluuies. f. 5. Col. der Schlamm, Unflat. *Moslék*. Nečistota, pomyge.

Lupus. n. 2. der Wolf: der Hecht: das scharfe Gebiß. *Farkas*, *tsuka*, *kemény zabola*. Wlk: Sstika: Ostrá uzda.

Lūpa. f. 1. die Wölfinn. *Nőstény farkas*: *Kurva*. Wlčice.

Lūpīnus. a, um. von Wolf. *farkasi*. wlčj.

Lupānar. n. 3. et Lupanarium. n. 2. das Hurenhaus. *Bordély ház*. Kůrewský dům.

Lupātum. n. Horat. et Lupātus. m. 2. Solin. der Brechzaum. *Kemény zabola*. Twrdá uzda.

Lupīnus. m. Lupīnum. n. 2. die Feigbohne, der Rechenpfenning. *Fürtös viola*, *füge bab*, *számvető pénz*. Wlčj hrach, početný penjz.

Lurco. m. 3. der Prasser, Schlemmer. *Dobzódó*, *nagy ebető*. Žrač, mrhač.

Lurco, āre, et Lurcor, āri. 1. ich schlem-

schlemme, prasse. *éielben telbetetlenkedem.* žrám, mrhám.

LVRĬDVS, a, um. schwarzgelb, bleyfärbig, garstig. *kék, sárga kék, ón kék, rút.* welmi bledý, nečistý.

Luror. m. 3. der Schmutz : die Bläße. *Sárgaság, rútság.* Bledost.

LVSCĬNIA, Lusciniola. f. 1. die Nachtigall. *Fülemile.* Slawjk, slawjček.

LVSCVS, Lusciōsus, a, um. einäugig blödsichtig. *fél-szemü, vaksi.* gednooký, blikawý.

LVSTRVM. n. 2. das Wildlager, die Wildbahn, eine Zeit von 5. Jahren. *Barlang, kurva ház, öt esztendö elfolyása.* Gesstyné, čas od pét roků.

Lustro, āre. ich besehe, reinige, mustere *szemlélem, megtisztitom, mustrálom.* přehljdám, čistjm, musstrugi.

Lustrātio. f. 3. die Musterung, Beschauung, Reinigung. *Tzirkálás, tisztúlás, szemlélés, tisztitó áldozat.* Přehljženj, očisstowánj.

Lustrālis, e. was zur Reinigung gehört. *engesztelö, öt esztendös.* zmjrugjcý, pétoročnj.

Lustro, ōnis. Catul. der Hurenjäger. *Kurva keritö.* Kuřewnjk.

Lustror, āri. ich laufe den Huren nach. *kurvák után járok.* kurwjm, hodugi.

*Collustro, āre. (re.) ich besichtige, erleuchte. *elszemlélem, megvilágositom.* prohljdám, oswécugi.

*Illustro. 1. ich erleuchte, bescheine, mache berühmt. *megvilágositom, reá-fénylek, elhiresitem.* oswécugi, wyswétlugi.

*Illustris, e. hell, klar, berühmt, edel. *világos, fényességes, híres, tekintetes.* swětlý, oswjcený, slawný.

*Perillustris, et praelustris, e. sehr fürnehm, berühmt, hoch, edel. *igen híres s' neves, nemzetes.* welmi wzáctný, slawný, znamenitý.

*Perlustro, āre. (quid, re.) ich besichtige durchaus. *megjárom, nézegetem.* shlédám, pilně spatruegi.

*Sublustris, e. etwas licht, deutlich. *valamennyire világos, fénylö.* málo swětlý.

LVTVM. n. 2. der Koth, Leimen. *Sár.* Blato.

Luteus, a, um. von Koth, leimern. *sárból való.* z blata uděłaný.

Luto, lutŭlo, āre. ich beschmiere mit Koth. *bésározom.* s blatem pomazugi.

Lutulentus, et lutōsus, a, um. Plin. kothig, marastig. *sáros.* bahnitý, blatný.

*Deluto āre. ich bewerfe mit Leimen. *sárral béverem, tapasztom.* hlinau pomazugi.

LŪTVM et Lūteum. n. 2. der Wald, der Safran. *Sárgán-festö fü, Sáfrány.* Žlutá bylina, řečena weyt, ssafran.

Luteum oui. n. 2. der Dotter. *Tyukmony széki.* Žlautek wegce.

Luteus, luteolus, a, um. goldfärbig, gilbicht. *verbenyö, sárga, arany szinü.* žlutý, bledožlutý.

LVX, lūcis. f. 3. das Licht, der Tag, das Leben. *Világ, világosság, nap, élet.* Swětlo, den, žiwot.

Lucĭdus, a, um, et *Adu.* e. licht, hell, klar,

klar, deutlich *tündöklő*, *világos*. ſwětlý, gaſný, ſwětle.

Luceo. 2. luceſco. 3. ich leuchte, ſcheine. *világoskodom*, *fénylek*. ſwjtjm.

Luceſcit, diluceſcit. Imperſ. es wird Tag. *megvirrad*. ſwitá, rozedňuge ſe.

Lucerna. f. 1. die Kerze, Leuchte. *Fáklya*, *gyertya*. Swjce, ſwjčka.

Lūcŭlentus, a, um. hell, glänzend, herrlich, ſcheinbarlich. *világos*, *nyilván való* ſwětlý, patrný.

Luculente, luculenter. Adu. hell, herrlich. *világoson*, *nyilván*. ſwětle, patrně.

*Lucifugus, a, um. Sen. lichtſcheu. *világosságtól-futó*, *ki nyilván nem mér járni*. Kdo před ſwětlem vtjká.

*Alluceo, adluceo. 2. Sen. ich ſcheine an, leuchte hinzu. *reá-világosodom*, *fénylem*. přiſwjtjm.

*Antelucanus, et ſublucanus, a, um. Plin. vor Tag. *virradta elött való*. předednj.

*Diluceo. 2. ich erſcheine, ſcheine durch. *kivilágosodom*, *által-fénylek*, *virradok*. ſwjtjm, gaſně ſwjtjm.

*Dilucidus, a, um, et *Adu*. e. hell, klar *világos*. Adu. *fényesen*. ſwětlý, zřetedlný. Adu. ſwětle, zřetedlně.

*Dilucido, āre. ich erkläre. *megvilágositom*, *magyarázom*. wyſwětlugi.

*Diluculum. n. 2. die Morgendämmerung. *Reggeli bajnal*. Swjtánj.

*Eluceo, ēre. ich leuchte hervor, erſcheine. *kivilágosodom*, *kifénylem*. wen ſwjtjm.

*Eluceſcit. Imperſ. es erhellet. *kivilágosodik*, *kitetſzik*. ſwjtj ſe.

*Illuceſco, ēre. ich ſcheine, werde licht. *megvilágosodom*, *virradok*. zaſwitáwám, rozedňugi ſe.

*Perluceo, pelluceo, Cato. transluceo, et traluceo. 2. ich durchleuchte, bin gar hell. *által-látható*, *világos vagyok*. na ſkrze ſwjtjm.

*Pellucĭdus, a, um. durchſichtig. *által-világozó*, *által-láſzó*. prohljdácý, na ſkrze ſwětlý.

*Pellucidĭtas. f. 3. die Durchſichtigkeit. *Által-láſzbatóság*. Prohljdnoſt.

*Praeluceo, ēre. ich leuchte vor. *elöl-világoskodom*. na před ſwjtjm.

Lucubro, āre. ich arbeite bey Licht. *valamit gyertya világnál mivelek*. wnocy při ſwětle pracugi.

Lucubratio. f. 3. die Nachtarbeit. *Gyertya világnál való*, *munkálkodás*. Nočnj djlo při ſwětle.

*Elucubro. 1. ich arbeite des Nachts aus. *gyertya világnál megmivelem*. wnocy při ſwětle wypracugi, zhotowjm.

Lūcus, Lūcŭlus. m. 2. der Hayn, geheiligte Wald, das Wallfahrtholz. *Berek*, *ſzentelt berek*, *liget*. Zapowěděný, háj.

*Collūco, et interluco. 1. ich behaue den Wald, mache Licht. *ſetét erdőnek ágait világosságnak okáért levagdalom*. obkleſugi, poſekáwám ſtromy.

LVXO, āre. ich verrücke, verränke. *kifitzamitom*. wyrazugi, wytkýnám.

Luxus. m. 4. die Verrückung, die Pracht, der Uebermuth. *Kifitzamitás*, *bujaság*, *mértékletlenség*. Poſámanj audůw, nemjrnoſt.

Luxu-

Luxuria. f. 1. Luxuries. f. 5. die Ueppigkeit, Schwelgerey. *Kényes élet, bujaság.* Chlipnost, hognost.

Luxuriōsus, a, um. *Adu.* e. schwelgerisch, wollüstig. *bujálkodó, valamiben igen elmenö.* bugný, chlipný. Adu. chlipně.

Luxurio, āre. luxurior et eluxurior, āri. ich bin wollüstig, treibe Uebermaß. *bujálkodom, dobzódom* bugnjm, hogně žigi, žeru.

LYMPHA. f. 1. Virg. das Wasser. *Viz.* Woda.

Lympho. 1. ich mache einen verwirrt. *megbolondítom, megijesztem.* zblázňugi se, zděsugi se.

Lymphātus, Lymphāticus, a, um. Liu. unsinnig. *bolond, észelös.* bláznjwý, wsteklý.

Lymphātus, m. 4. Lymphatio. f. 3. Plin. die Unsinnigkeit. *Megésztelenedés.* Bláznjwost, wsteklost.

M.

MĂCELLVM, i. n. die Fleischbank, der Speisemarkt. *Mészárszék, étek piatz.* Gatka, spižný trh.

Macellarius, a, um. zum Speisemarkt gehörig. Subst. der Fleischhacker. *mészárszéki, piatzi.* Subst. *Mészáros.* k spižnýmu trhu náležjcý. Subst. Masař.

MĂCER, cra, crum. dürr, mager, dünn, abgezehrt. *ösztövér, fonnyadtt, elszáradtt.* suchý, chudý, tenký.

Măcellus, a, um. Non. etwas hager. *öszıövéretske.* suchylký, chudyčký.

Măcies. f. 5. Ouid. et Macor. m. 3. Non. die Dünne, Magerkeit. *Öszıövérség, elszáradás.* Churawost, hubenost.

Măcidus, et macīlentus, a, um. hager, dürftig. *megöszıövérültt, szükölt.* churawý, hubený, suchý.

Măceo. 2. et măcesco, vel macresco, ěre. ich bin, werde mager. *fonnyadtt, öszıövér vagyok, megöszıövéredem.* chudnu, churawjm.

Măcero, commăcero. 1. (re.) ich mergele ab, mache dünn, schmal. *fonnyasztom, faggatom.* ztenčugi, wysussugi.

*Măceresco, commacesco, et emacesco. 3. ich werde weich, nehme ab, schrumpfe ein. *meglágyúlok, megbitvánkozom, megfonnyadok.* we wodě změkčugi, wlažjm.

Măceria. f. 1. et Măceries. f. 5. die Scheidewand, leimerne Wand. *Köz-fal, tapaszos palánk.* Stěna, zed.

*Emăcio, āre, et emacro. ich zehre aus, mergele aus. *megöszıövérítem.* wysussugi, hubjm.

*Permacer, cra, crum. Plin. sehr mager. *igen öszıövér.* welmi chudý.

MĂCHĬNA. f. 1. das große Werkzeug, Gerüste. *Okos kigondoltt szerszám, épitésre való készület.* Wálečnj, neb mistrowný nástrog.

Machinārius, a, um. Apul. zur Rüstung gehörig. Subst. der Werkmeister. *épitésre való készületbez tartozandó.* Subst. *Jeles találmányú mester ember.* nástrognj. Subst. Remeselnjk.

Machinor, ari. 1. ich nehme was großes vor, erfinde, veranstalte. *nagy dolgot forgatok észembe, szerzek.* před sebe wěc weliku běru, a wymýssljm.

Machinātus. m. 4. et Machinātio. f. 3. die Zurüstung, das große

Vornehmen. *Építésbez való el-készítés, nagy gondolat.* Maudrý obmyſl, wymyſſlenj, leſt.

Machinamentum. n. 2. Liu. das Gerüste. *Építésbez való készület.* Weliký náſtrog, leſt, chytroſt.

Machinōſus, a, um. Sueton. künſtlich zugerüſtet. *mesterségeſen el készitett, tsinált.* Maudře wymyſſlený.

MACTVS, a, um. (quaſi magis auctus.) fürtreflich, vermehrt, geehrt. *öregbült, fő, jeles.* wýborný, rozmnožený.

Macte. Macti. Indecl. Virg. viel Glücks darzu. *jelesen, jó ſzerenséuel.* wýborně, ſſtěſtliwě.

Macto, āre. (quem re.) ich vermehre, ſchlachte. *öregbítem, megölöm.* rozmnožugi, zabjgjm.

Mactatus. m. 4. die Schlachtung. *Megölés, levágás.* Zabitj.

MĂCVLA. f. 1. der Fleck, Schandfleck. *Motsok, ſzégyenség.* Poſſkwrna, wráſſka.

Maculōſus, a, um. flecklicht, ſprenglicht. *ſzennyes, motskos, ſzeplös.* poſſkwrněný.

Măcŭlo, commaculo, āre. (ſe re.) ich beflecke. *béſzennyezem, motskolom.* poſſkwrňugi.

*Emaculo. 1. ich waſche Flecken aus, reinige. *kitiſztitom, megtiſztitom.* poſſkwrny zhánjm, čiſtjm.

*Immaculātus, a, um. Lucan. unbefleckt, unbeſudelt. *ſzeplötelen, motsok nélkül való.* neposſkwrněný, čiſtý.

MĂDEO, ēre. (re.) ich bin naß, betrunken. *nedveſedem, nedves, réſzeg vagyok.* wlhnu, mokmu.

Madeſco, ēre. ich werde feucht. *megkezdek nedveſedni.* wlhký gſem, počjnám wlhnauti.

Madĭdus, a, um. et *Adu.* e. naß. *nedves.* Adu. *nedveſen.* wlhký mokrý. Adu. wlhko.

Mador. m. 3. Ammian. die Näſſe, Feuchtigkeit. *Nedvesség.* Wlhkoſt, wlaha.

*Madefacio. 3. ich mache naß. *megnedvesitem.* wlhčjm, zwlažugi, namočugi.

*Commadeo, immadeo, permadeo. 2. ich bin durchaus naß. *megviz esülök, általázom.* welmi wlhnu, moknu.

MĂGISTER. m. 2. der Lehrmeiſter, Meiſter, Lehrer, Vorſteher. *Tanító mester, mester.* Včitel, miſtr.

Măgiſtra. f. 1. die Lehrmeiſterinn. *Mester aſzſzony.* Včitelkyně.

Magiſtĕrium. n. 2. Suet. das Lehramt, die Aufſicht, das Regiment. *Tanitó tiſzt, gondviſelés, uralkodás.* Miſtrowſtwj, vřad včitele, ſpráwa.

Magiſtrātus. m. 4. die Obrigkeit, das obrigkeitliche Amt. *Tiſzt, világi méltóság.* Wrchnoſt.

Magiſtralis, e. Tacit. dem Lehrmeiſter gehörig. *tanító mesterbez tartozó.* K miſtrowi náležjcý.

MAGNVS, a, um. groß. *nagy.* weliký.

Magnĭtūdo. f. 3. die Größe. *Nagyság.* Welikoſt.

Maior, et maius. größer. *nagyobb.* wětſſj.

Maiores. n. 3. die Vorfahrer. *Atyáink.* Předkowé.

Maiuscŭlus, a, um. etwas größer. *nagyobbatska.* něco wětſſj, náwelký.

Magis, mage. Adu. mehr. *inkább.* wjce.

Maxĭmus, a, um. et *Adu.* e. größeſte,

ſte, meiſte. *legnagyobb.* Adu. *leginkább.* negwětſſj. Adu. negwjce, zwláſſtě.

*Cummaxime. Adu. eben itzo, eben dazumal. *épen most, épen akkor.* rowně, nynj.

*Magnănĭmus, a, um. großmüthig. *szíves, bátor, nemes elméjü.* welikomyſlný, hrdinſký.

*Magnanimĭtas. f. 3. die Großmüthigkeit. *Bátor szív, nemes elme.* Welikomyſlnoſt, ſtatečnoſt.

*Magnifacio. 3. magnifico. 1. ich erhebe, achte groß. *nagyra, betsülöm, magasztalom.* welebjm, welice wážjm, wychwalugi.

*Magnificus, a, um. et *Adu.* e. herrlich, großthätig. *nagyságos, méltóságos.* ſlawný, welebný. Adu. ſlawně.

*Magnificentia. f. 1. die Pracht, Herrlichkeit. *Nagyság, pompa, úri mód.* Nádhernoſt, welikoľinnoſt.

*Magniloquentia. f. 1. die prächtige Rede, Aufſchneiderey. *Fennyen szólás, bazudozás.* Chlauba w řeči.

*Magnŏpĕre, maximopere. Adu. ſehr fleißig, heftig. *nagyon, erösen, felette igen.* welice, ſnážně, náramně.

*Permagnus, a, um. Caeſ. ſehr groß. *igen nagy.* welmi weliký.

MĀLA. f. 1. der, die, das Backen, die, das Wange. *Orcza, pofa.* Lice.

Maxilla. f. 1. der Kinnbacken. *Áll, áll-tsont, áll-kapcza.* Čeliſt.

Maxillāris, e. von Kinnbacken. *álli.* čeliſtný.

MALLEUS. m. 2. der Hammer. *Pöröly, kalapáts.* Kladiwo.

Malleŏlus. m. 2. das Hämmerlein, der Schoßreben, der Pechkranz. *Kalapátsotska, új növés á' szölö töröl, szurkos koszorú.* Kladiwko, prautjk, ratoleſtka.

Malleolāris. e. ſchoßlicht. *az új növésbez, vagy veszszöböz való.* Kladiwem tlaucjcý, wětwička réwowá.

MALVA. f. 1. die Pappel. *Málvafü.* Zahradnj ſlez.

MĀLUS. f. 2. der Apfelbaum, der Maſtbaum. *Alma-fa, vitorla-fa.* Gabloň.

Mālum. n. 2. der Apfel. *Alma.* Gablko.

Malĭnus, a, um. Plin. vom Apfelbaum. *alma-fából való.* gablonowý.

*Malĭfer, a, um. Virg. Aepfel tragend. *Alma-termö.* Gablka neſaucý.

MĀLUS, a, um. böſe, unartig, übel, ſchlimm. *rosz, gonosz.* zlý.

Mălum. i. n. Subſt. das Unglück, Uebel, der Schaden. Interi. was zum Henker. *Szerentsétlenség, kár.* Interi. *mi ördögöt! majd ollyat mondok.* Neſſtěſtj, ſſkoda, ſtrata.

Male. Adu. nicht wohl, übel. *roszúl, bitvánúl.* zle.

Malignus, a, um, et *Adu.* e. bosbaftig, mißgünſtig. *gonosz indúlatú, irigy.* Adu. *gonoszúl.* zlobiwý, kſſiwý. Adu. zlobiwě.

Malignitas. f. 3. Liu. die Bosheit Abgunſt. *Gonoszság, fösvénység.* Zlobiwoſt, nepřjzen.

Malitia. f. 1. die Bosheit, Liſt. *Latorság.* Zloſt.

Malitiōſus, a, um, et *Adu.* e. böſe. Adu. betrüglich. *gonosz, tsalárd.* Adu. *tsalárdúl.* zloſtný, podwodný. Adu. podwodně, faleſſně.

*Malefacio. 3. ich schade. *gonoszúl tselekeszem.* sskodjm, zle činjm.
*Maleficus, et maleficiōsus, a, um. schädlich, boshaftig. *gonosztévő, lator ember.* sskodliwý, zločinný.
*Maleficium, et Malefactum. n. 2. die Uebelthat. *Gonosz tselekedet, kártétel.* Nesslechetný skutek.
*Malesānus, a, um. unsinnig. *esztelen.* nesmyslný, blázniwý.
*Malĕvŏlus, a, um. abgünstig. *gonoszakaró.* zle přegjcý.
*Malevolentia. f. 1. die Abgunst, der Neid. *Gonoszakarat.* Nepřjzeň.
*Permale. sehr übel. *igen gonoszul.* welmi zle.
MAMMA, Mămilla. f. 1. die Brust, die Warze. *Tsets, tsets bimbó.* Ženský prsnjk.
Mammātus, et mammōsus, a, um. Plin. mit Brüsten, wohl gebrüstet. *tsetses, nagy tsetsű.* prsnatý, cecatý.
Mammillare. n. 3. Martial. der Brustlatz, das Brusttuch. *Tsets fedél, fűző.* Prsnjk, punt.
MANDO, āre. ich befehle. *parantsolom.* přikazugi, poručegi.
Mandatum. n. 2. der Befehl, die Vollmacht. *Parantsolat.* Poručenj, rozkaz.
*Amando. 1. ich fertige ab, verschicke. *elküldöm, bútsút adok.* odsýlám, wyprawugi.
*Commendo. 1. ich befehle treulich, recommendire. *tellyességgel parantsolom, ditsérem, kommendálom.* schwalugi.
*Commendātio. f. 3. die Vorschrift, Recommendation, das Vorwort. *Ajánlás, ditsérés.* Schwalowánj, poraučenj.
*Commendatitius, a, um. zur Beförderung dienend. *ajánlásra, ditsérésre való.* k schwalowánj slaužjcý.
*Commendabilis, e. Liv. rühmlich, lobenswerth, gefällig. *ditséretre méltó.* chwalitebný, chwály hodný.
*Demando. 1. ich befehle an, trage auf. *igen megbagyom, parantsolom.* pilně poraučjm.
MANDO, di, sum. 3. Plin. ich käue, beiße. *rágom, barapdálom.* hryzu, žweychám.
Mandūco. 1. ich esse, käue. *eszem.* gjm, žugi.
*Commanduco. 1. Plin. ich zerbeiße. *megrágom.* spolu žweychám, sežweychám.
*Praemando, ĕre. Gell. ich käue vor. *előlmegrágom.* na před rozžweychám.
MĀNE. Nom. Def. et Adv. frühe, morgens. *reggel, korán.* ráno.
MĂNEO, si, sum. 2. (quem.) ich bleibe, erwarte. *maradok, múlatok, reá-várakozom.* zůstáwám, čekám.
Mansio. f. 3. das Bleiben, Nachtlager, Quartier. *Maradás, szállás, lakó-hely.* Zůstawánj, přebýwánj.
*Mănĕdum. Adv. Terent. halt, warte doch. *várj, maradj, egykevéssé megállj.* dočkeg, trochu čekeg.
*Permaneo. 2. ich verbleibe. *megmaradok.* přebýwám, zetrwáwám.
*Permansio. f. 3. die Verbleibung, Beharrung, Beständigkeit. *Megmaradás.* Přebýwánj, zetrwánj.
*Rĕmăneo. ich bleibe zurück. *hátra-*

ra-maradok. z zadu zůstáwám, pozůstáwám.

*Remansio. f. 3. die Zurückbleibung. *Hátra-maradás.* Pozůstánj.

MĀNES. Pl. 3. die Seelen der Verstorbenen. *Megbóltaknak lelkek.* Duſſe lidj mrtwých.

*Immānis, e. scheußlich, greulich, ungeheuer. *szörnyü, iszonyú, fene.* hrozný, ſſeredný.

*Immanitas. f. 3. die Grausamkeit. *Szörnyüség, kegyetlenség.* Ukrutnost.

*Immaniter. Adu. greulich, wild. *felette kegyetlenül, szörnyen.* ukrutně.

MANGO. m. 3. der Hundswärter, Knabenhändler. *Marталóz, pribék.* Tarmařečnjk, prodawač djtek.

Mangonium. n. 2. Plin. das Putzwerk. *Kendőzés, valaminek tisztítása, hogy szebbnek tessék.* Uměnj k ozdobowánj starých wěcy k prodagi.

MANNVS, Mannūlus. m. 2. das Füllen, kleine Pferd. *Kis lovatska, tsikó.* Malý konjček.

MĀNO, āui, ātum. 1. ich triefe, rinne, fließe. *folyok.* prýſſtjm ſe, teku.

*Demano. 1. Gell. ich fließe hinab. *lefolyok.* dolu teku.

*Dimano. 1. ich zerfließe. *kifolyok.* roztekám.

*Emano. 1. ich fließe heraus. *kiszivárkozok.* wytekám.

*Permano. 1. (ad rem.) ich fließe durch. *elfolyok,* pronjkám.

MANTĪCA. f. 1. die Satteltasche, der Ranzen, das Felleisen. *Nyakba vető, két-fül iszák, tarisznya.* Waček, tanistra.

MĀNVS. f. 4. die Hand, die Handschrift, das Kriegsheer, ein Hauffen Volk. *Kéz, badi sereg.* Ruka, wlaſtnj pſánj, lid wogenſký.

Manuālis, e. Tac. et mānūārius, a, um. Gell. was zur Hand ist. *kézi, kézben fogható.* ručnj, co při rukách geſt.

Mānūbiae. Pl. f. 1. die Beute, der Kriegsraub. *Préda, nyereség.* Laupež, kořiſt.

Manubrium. n. 2. das Heft, die Handhabe. *Maroklat, nyele valaminek.* Rukowět, toporyſko.

*Manufactus, a. um. mit der Hand gemacht. *kézzel tsinált.* s rukáma uděláný.

*Manumitto. 3. ich mache frey. *szabadságra botsátom.* propauſſtjm, ſwobodného činjm.

*Manumiſſio. f. 3. die Freylassung. *Szabadságra botsátás.* Swobodné propuſſtěnj.

*Manupretium. n. 2. der Handlohn, Macherlohn. *Munka béri.* Mzda, plat.

*Amanuenſis. m. 3. Sueton. der Schreiber, Copist. *Iró deák, nótárius.* Pjſař.

*Adminiculum. n. 2. die Stütze, Beyhülfe. *Támasz, segitség.* Podpora, pomoc.

*Adminiculor. 1. Dep. ich stütze, helfe. *segitek, támasztom.* podpjrám, pomáhám.

*Adminiculator. m. 3. der Helfer. *Segitő.* Pomocnjk.

*Cōmĭnus. Adu. bey der Hand, nahe. *közelről.* zbljzka.

*Emĭnus. Adu. (qu. e manu.) von der Hand, von ferne. *távolról, meszszéről,* z daleka.

MANCEPS. m. 3. der Miethmann, Pacht-

Pachter, der Bürge. *Megárendáló.* Překupnjk, celný, porućnjk.

Mancĭpo. (rei.) et mancupo. 1. ich eigne zu, übergebe. *eladom, kötelezem.* přiwlaſtňugi, oddáwám.

Mancipātus. m. 4. et Mancipatio. f. 3. die Uebergebung und Uebernehmung einer Sache. *Eladás, kötelezés, árendában adás.* Přiwlaſtněnj.

Mancipium, vel Mancupium. n. 2. der Leibeigene. *Rab, saját embere valakinek.* Poddaný, wlaſtnj člowěk.

*Emancipo. 1. Suet. ich laſſe aus meiner Gewalt. *szabadon botsátom.* propauſſtjm.

MANCVS, a, um. der eine Hand hat, unvollkommen. *tsonka, bénna.* gednoruký, nedokonalý.

*Emanco. 1. Sen. ich zerſtümmele. *megbénnétom.* ruce wtjnám.

MANĬCA. f. 1. der Ermel. *Köntösnek az úja.* Rukáw.

Manĭcātus, a, um. das Ermel hat. *köntös újas.* rukáwy magjcý.

MANĬFESTVS, a, um. manifeſte, et manifeſto. Adu. handgreiflich, augenſcheinlich, offenbar. *nyilván való.* Adu. *nyilván.* zgewný. Adu. zgewně.

Manifeſto. 1. Iuſtin. ich offenbare. *kijelentem.* zgewugi.

MĂNIPŬLVS. m. 2. die Hand voll, die Garbe, der Trupp. *Egy marok, kéve, egy sereg, egy zászló allja.* Hrſt, ſnop, hauf.

Manipulāris, e. Caeſ. et manipularius, a, um, Suet. zur Rotte gehörig. *köz - vitézekbez való.* k rotě náležegjcý.

Manipulātim. Adu. Liu. rottenweiſe. *seregenként.* po rotach, po deſátcých.

MANTĪLE, vel Mantēle. n. 3. die Handquele, das Salvet. *Kendő, keszkenö.* Ručnjk, obrus, pláſſt.

MĂPĀLIA. n. Pl. 2. Virg. die Hirtenhäuſer, Hütten. *Kalyibák, jubász bajlékok.* Sedláčká, neb paſtýřſká chalupa.

MAPPA. f. 1. das Tiſchtuch. *Abrosz.* Obrus.

MARČEO, emarceo. ſine Sup. 2. (re.) ich bin welk, hangend, ſchlappig. *elhervadok, fonnyadok.* wadnu.

Marcéſco, emarceſco. 3. (re.) ich verwelke, werde welk. *elaszok, száradok.* ſchnu.

Marcĭdus, a, um. welk, faul. *fonnyadt, aszott.* vſwadlý, vſchlý.

Marcor. m. 3. Sen. die Verwelkung, Trägheit. *Elaszás, restség.* Vſwadloſt, leniwoſt.

MĂRE. n. 3. das Meer, die See. *Tenger.* Moře.

Marīnus, Marĭtĭmus, a, um. am Meer gelegen. *tengeri.* mořſký, pomořſký.

*Transmarinus, a, um. über Meer. *tengeren túl való.* zámořſký.

MARGO, ĭnis. c. der Rand, das Ufer. *Széle akar minek.* Krag, obruba.

Margĭno. 1. ich ſchütte den Rand. *békerítem.* obrubugi, obradjm.

*Emargino. 1. Plin. ich thue den Rand weg. *széleit levészem.* krag vzký dělám.

MĂRISCA. f. 1. die ungeſchmackte Feige, Feigblattern von Reutern. *Izetlen füge.* Nechutný fjk, gjſtá nemoc.

MARMOR, ŏris. n. der Marmelſtein. *Márvány-kö.* Mramor.

Mar-

Marmoreus, a, um. marmelsteinern. *márvány-kőből való.* mramorowý.
Marmorōsus, a, um. Plin. voll Marmelstein. *márvány-köves.* plný mramoru.
MARRA. f. 1. das Grabeisen, die Krauthacke. *Gyökér-ásó kapa.* Motyka, grace.
MARTES, is. f. der Zobel. *Nest, nuszt.* Kuna.
MAS, ăris. m. der Mann, das Mannsbild. *Hím, férjfi.* Samec, muž.
Mascŭlus. m. 2. das Männlein. *Férjfiatska.* Mužátko, samček.
Masculus, masculīnus, a, um. männlich, tapfer. *férjfiboz való.* mužský, vdatný.
Masculesco, ĕre. Plin. ich werde männlich. *férjfiúvá-lészek.* počjnám mužským býti.
Mărītus. m. 2. der Ehemann. *Férj.* Manžel.
Marīta. f. 1. Horat. das Eheweib. *Férjbez ment asszszony.* Manželka.
Maritus, a, um, et Maritālis, e. ehelich. *férjbez való.* manželský.
Marito. 1. Suet. ich verehliche, statte aus. *férjnek-adom : öszvefoglalom.* wdáwám, ženjm.
MASSA, Massŭla. f. 1. der Teig, der Klumpen. *Tészta, kovász.* Těsto, kwas.
MASTĪCO. 1. ich käue, esse. *megrágom az eledelt.* hryzu, žugi, gjm.
*Commastĭco. 1. ich zerkäue, zerbeiße. *öszve-rágom.* rozžwey-châm, rozhryzugi.
MASTRŪCA. f. 1. die Kotze, Madratze. *Gerezna, ködmön.* Sardýnský oděw.
Mastrucātus, a, um. der eine Kotze trägt. *ködmönös.* sardýnský oděw nosýcý.
MĀTER. f. 3. die Mutter. *Anya.* Matka, matér.
Matercŭla. f. 1. das Mütterchen. *Anyátska.* Matička, mamička.
Maternus, a, um. mütterlich. *anyai.* materský, mateřjnský.
Matertĕra. f. 1. der Mutter Schwester. *Anyám nénnye.* Sestra matky, tětka.
Matrīmōnium. n. 2. der Ehestand. *Házasság.* Mateřjnstwj, manželstwj.
Matrimoniālis, e. Firmic. zur Ehe gehörig. *házassághoz tartozó.* manželský.
Matrīmus, a, um. Liu. dessen Mutter noch lebet. *kinek él még az annya.* který gesstě matku žiwau má.
Matrix, īcis. f. das Mutterthier, die Gebährmutter. *Aszszonynak a' méhe, akarmi magzó fajzó állat.* Ženská matka, samice.
Matricŭla. f. 1. Veget. die Liste, Rolle. *Emberek neveiket béíró laistrom.* Zwlássinj registrum.
Matrōna. f. 1. die eheliche Matron, die Frau. *Tisztes öreg aszszony, fö-aszszony.* Počestná, sslechetná panj, rádná manželka.
Matronālis, e. der Frauen anständig. *házas aszszonyi, tisztes aszszonyi.* což k ctné panj přisslussj.
*Materfamilias. f. 3. die Hausmutter. *Tselédes gazd'-aszszony.* Hospodinė domu, panj.
'Matricīda. m. 1. der Muttermörder. *Anya-ölő, anyának gyilkosa.* Wrah matky swé.
'Matricīdium. n. 2. der Muttermord.

mord. *Anya - ölés.* Wražda, wraženlnictwj matky swé.

MĀTĔRIA. f. 1. Materies. f. 5. die Materie eines Dinges, das Bauholz, der Innhalt. *Matéria, épületre való fa.* Materye, dřjwj k budowánj.

Materiārius, a, um. zum Holzwerk gehörig. Subst. der da verschaffet, was zum Gebäude vonnöthen: der Zimmermann. *épületre való, szükséges.* Subst. *Áts mester, vagy asztalos.* k budowánj dřjwj náležjcý. Subst. Tesař.

Materior. 1. Dep. ich hole Holz. *épületre egyet mást készétek.* dřjwj k stawenj hotowjm.

MATTA. f. 1. die Decke von Stroh oder Rohr geflochten. *Gyékény, szalma párna.* Rohože.

MĀTV̆LA, et Mātella. f. 1. der Nachttopf. *Húgyó edény.* Nočnj nádoba.

MĀTV̄RVS. a, um. reif, zeitig, vollständig. *érett,* zralý, dospělý.

Maturum, mature. Adu. bey zeiten, zu rechter Zeit. *idején.* wčas, časně, přjhodně, spěšně.

Maturĭtas. f. 3. die Reifung, Reifezeit, Vollkommenheit. *Érettség.* Zralost, dospělost.

Maturo. 1. Caes. ich mache reif, beschleunige. *megérlelem.* rychle dokonáwám, pospjšsjm.

Maturātio. f. 3. Herenn. die Beschleunigung. *Sietés, sietség.* Pospjchánj.

Maturesco. 3. ich reife, werde reif. *megérem.* zrá, docházým.

*Admaturo. 1. ich befördere, beschleunige. *siettetem.* fedrugi, pospjchám.

*Ematuresco. 3. Plin. ich werde recht reif. *igen megérek.* dozráwám.

*Immaturus, a, um, et *Adu.* e. unreif, unzeitig. *éretlen.* Adu. *éretlenül.* nezralý, newčasný, nedošlý. Adu. před časem.

*Immaturĭtas. f. 3. die Unvollkommenheit, die Uebereilung. *Éretlenség.* Nedospělost, nezralost.

*Permaturus, a, um. sehr reif. *igen érett.* dobře wyzralý.

*Permaturesco. 3. ich werde wohl reif. *jól megérek.* dobře wyzráwám.

*Praematurus, a, um. Col. frühzeitig. *eleve érett.* před časem zralý, rannj, nečasný.

MĀTV̄TA. f. 1. die Morgenröthe. *Hajnal.* Gitrnj žáře.

Matutīnus, a, um. früh. *reggeli.* rannj.

MĔDEOR. sine Praet. Dep. 2. (cum Dat.) ich heile, rathe. *orvoslom, gyógyitom.* hogjm, radu a pomoc dáwám.

Medēla. f. 1. die Arzney, Hülfe. *Orvosság,* Lékařstwj.

Medĭco. 1. (sibi in re, quem.) ich richte zu, heile, helfe mit Arzneyen. *orvoslok, gyógyitom.* pozdrawugi, hogjm.

Medicor. 1. (cum Dat. et Acc.) ich arzneye. *gyógyitom.* léčjm.

Medicātus, a, um. zur Arzney zugerichtet, vergiftet. *orvoslott.* lékařský, gedem naplněný.

Medicātio. f. 3. Col. die Arzneyung. *Orvoslás.* Lékařstwj.

Medicabĭlis, e, et *Adu.* iter. heilbar, der zu heilen ist. *orvosolható.* Adu. *orvosolhatóképen.* vzdrawitedlný,

zhogitedlný. Adu. zhogitedlné, prospéssné.

Medicamentum. n. 2. die Arzney. *Orvosság.* Léřařstwj.

Medicīna. f. 1. Idem. die Arzneykunst, das Gift, die Apotheke. *Orvosi tudomány.* Léřařské vměnj.

Medicinālis, e. zur Arzney dienlich. *orvosló, orvossági.* léřařský.

Medicus, a, um. heilsam. Subst. der Arzt. *orvosságos, gyógyító.* Subst. *Orvos.* léřařský, Subst. Léřař, hogič.

*Immedicābilis, e. Virg. unheilsam. *meggyógyíthatatlan.* nezhogitedlný.

Rĕmedium. n. 2. das Mittel, Arzneymittel. *Előre való megorvoslás.* Prostředeř, léřařstwj.

MĔDĬTOR. 1. Dep. ich dichte, denke, habe vor, übe mich. *gondolkodom, meggondolom.* přemyssljm, rozgjmám.

Meditātus, a, um, et *Adu.* e. vorbereitet, bedachtsam. *meggondoltatott.* Adu. *meggondolva.* rozmyssleny, rozgjmawý. Adu. rozmyslné.

Meditātio. f. 3. et Meditamentum. n. 2. die Betrachtung, das Nachsinnen. *Gondolkodás.* Rozgjmánj, cwičenj.

Meditabundus, a, um. tiefsinnig. *gondolkodó.* hluboce rozgjmagjcý.

*Commeditor. 1. ich überlege zugleich. *elmélkedem.* spolu rozgjmám.

*Permeditor. 1. ich bedenke wohl. *jól meggondolom.* rozmýssljm.

*Praemeditor. 1. ich sinne vorher auf etwas. *előbb meggondolom.* předmýssljm.

*Praemeditatio. f. 3. die vorhergehende Betrachtung. *Elől meggondolás.* Předmýsslenj.

MĔDIUS, a, um. mittlere, mittelmäßig. *középső, középszerű, senki részéről való pártját fogó.* prostřednj.

Medium. n. 2. die Mitte, Mittelstraße. *Fele, vagy közepe valaminek, közép út.* Prostředeř něřteré wěcy, prostřednj cesta.

Medialis, e. Solin. et medianus, a, um. Apic. der mittlere. *középi, közben való.* prostřednj.

Medio. 1. Apic. ich halbire. *félbe szinálom, kétfelé oszlom.* na poly děljm.

Mediōcris, e, et *Adu.* iter. mittelmäßig, ziemlich. *középszerint való, meglehetős.* prostřednj, mjrný. Adu. prostředné, mjrné.

Mediocrĭtas. f. 3. der Mittelstand, die Mittelmäßigkeit. *Középség, közép-szerű állapot.* Prostřednost, mjrnost.

*Medĭterrăneus, a, um. mittelländisch, weit vom Meer gelegen. *földdel mindenfelől békeríttetett, tengertől távol való.* prostředozemnj.

*Meditullium. n. 2. der Mittelplatz. *A tartománynak közepe, középső hely.* Prostředeř něřteré wěcy.

*Dīmĭdius, et dimidiatus, a, um. halb, halbiret. *fél, kétfelé osztatott.* půl, polowičný.

*Dīmidium. n. 2. die Helfte eines Dinges. *Fele valaminek.* Polowice.

*Intermedius, a, um. Varr. zwischen etwas gelegen. *közben való.* prostřednj.

*Permediocris. e. sehr gering. *igen közep-szerő.* welmi prostřednj.

ME-

MĔDVLLA. f. 1. das Mark. *Velő.* Mozek w kosti.
Medullōsus, a, um. fett, voll Mark. *kövér, velős.* tučný, plný masti.
*Emedullāre. Plin. das Mark heraus thun. *a' velőt kivájni.* mozek wytáhnauti.
MĬIO. sine Praet. pr. ēre. ich lasse das Wasser. *buddozom, vizellek.* močjm, wodu paussťjm.
MEL, mellis. n. der und das Honig. *Méz.* Med.
Mellārius, a, um. zum Honig gehörig. Subst. der Honigmacher. *mézi.* Subst. *Méhész, mézzel bánó.* medowý. Subst. Med strogicý.
Mellārium. n. 2. Varro. der Bienstock. *Méhkas, méh-kosár.* Wčelinec.
Melleus, mellītus, a, um. honigsüß. *mézes, mézből való, édes.* medowý.
Mellĭculum. n. 2. Plaut. das Liebchen. *En édesem, szívem.* Srdečko.
Mellatio. f. 3. Plin. die Ausnehmung des Honigs. *Méh felverés, méz-szűrés.* Wybjránj medu.
*Mellĭfico. 1. Plin. ich wirke Honig. *mézet tsinálok, gyűjtök.* med dělám.
*Mellificium. n. 2. Varro. das Honigwerk. *Méz tsinálás, méz gyűjtés.* Děláni medu.
*Melligenus, a, m. Plin. wie Honig. *méz nemű, méz ízű.* co gako med wonj, medowé chuti.
MĔLIOR, us, et melius. Adu. besser, feiner. *jobb.* Adu. *jobban.* lepssj. Adu. lepegi.
Meliuscŭlus, a, um. et *Adu.* e. etwas besser. *jobbatska.* Adu. *jobbatskán.* nětco lepssj. Adu. nětco lepegi.
MEMBRVM. n. 2. das Glied, Gliedmaß. *Tag.* Aud, částka těla.
Membrātim. Adu. stückweise. *tagonként, darabonként.* po kusých, na djly.
Membrāna, Membranŭla. f. 1. das Fell, Pergament, die Haut. Dim. Häutchen. *Hártya, pergámen, hártyátska.* Kožka, pergamen, mazdřička.
Membranaceus, a, um. Plin. wie Pergament. *hártyás, pergamenás.* pergamenowý.
*Bimembris, e. das zweyerley Glieder hat. *kéttagú.* který dwa audy má.
MĔMĬNI, isse. Def. ich gedenke, bin eingedenk. *emlekezem reá, megemlekezem.* pamatugi, pomnjm.
Memor, ŏris. o. eingedenk. *megemlekező.* pamětliwý.
Memoria. f. 1. das Gedächtniß, das Andenken. *Emlekező elme, emlekezet.* Památka, paměť.
Memoriālis, e. Sueton. dem Gedächtniße dienlich. *emlekezető, emlekező, elmét segítő.* pamětný.
Memorĭter. Adu. aus dem Kopf, aus dem Gedächtniße her. *könyv nélkül.* z paměti.
Memoro, et commemoro. 1. ich erzähle, rühme. *említem, előszámlálom, ditsérem.* připomjnám, spomjnám.
Memorandus, commemorandus, a, um. denkwürdig. *említésre méltó.* paměti hodný.
Memorātio, Commemoratio. f. 1. die Erzehlung, Erinnerung. *Emlités, elő-hozás.* Powjdanj, připomjnánj.

Memo.

Memorabilis, commemorabilis, e. Adu. denkwürdig, rühmlich. *emlekezetö*, *emlekezetre méltó*, pameti a připomenutj hodný.

*Commemini, iſſe. Def. ich erinnere mich. *megemlekezem*. pamatugi, pomnjm.

*Immemor. Adi. o. uneingedenk, vergeſſen. *nem emlekező*, *felejtő*. nepamětný.

MENDA. f. 1. Mendum. n. 2. die Verſtellung. der Fehler, Flecken. *Vétek*, *biba*, Omyl, blud, chyba.

Mendōſus, a, um, et *Adu*. e. Plin. voller Fehler, falſch. *vétkes*, *bamis*, *bibás*. Adu. *vétkesen*, *bamisan*. plný omylůw. Adu. faleſſně, pyſſně.

*Emendo. 1. ich beſſere, corrigire. *megjobbítom*. poprawugi, zlepſſugi.

*Emendātus, a, um. verbeſſert. *megjobbított*. poprawený, polepſſený.

*Emendate. Adu. reinlich, correct. *tisztán*, *vétek nélkül*. bez chyby.

*Emendatio. f. 3. die Beſſerung. *Megjobbítás*. Polepſſenj, poprawenj.

*Emendātor. m. 3. der Verbeſſerer. *Megjobbító*. Naprawitel.

*Emendatrix, īcis. f. die Verbeſſerinn. *Megjobbítóné*. Naprawitelkyně.

*Emendābilis, e. Liu. das kann gebeſſert werden. *megjobbítható*. polepſſitedlný.

*Inemendabilis, e. Quinctil. das nicht zu beſſern taugt. *megjobbíthatatlan*. nenaprawitedlný.

MENDĪCVS, a, um. arm, bettelhaft, Subſt. der Bettler. *kóldúshoz való*, *szegény*. Subſt. *Kóldús*. chudobný. Subſt. Žebrák.

Mendicītas. f. 3. die Betteley. *Kóldússág*. Žebrota.

Mendīco. 1. ich bettle. *kóldúlok*. žebru.

Mendicātio. f. 3. die Betteley. *Kóldúlás*. Žebránj.

Mendicābŭlum. n. 2. Apul. die Betteley, der Bettler. *Kóldússág*, *nyavalyás kóldús*. Žebrota, žebrák.

*Emendico. 1. Sueton. ich bettele aus. *kikóldúlom*, *kéregetem*. wyžebru.

MENS. f. 3. das Gemüth, der Verſtand, der Sinn, die Meynung, die Seele. *Elme*, *ész*, *értelem*. Myſl, rozum, domněnj.

Mentio. f. 3. die Meldung, das Gedächtniß. *Emlekezet*, *említés*. Zmjnka, připomjnánj.

*Amens, et demens. o. 3. unſinnig, thöricht. *esztelen*, *bolond*. neſmyſlný, bláznivý.

*Amentia, Dementia. f. 1. die Unſinnigkeit. *Esztelenség*, *bolondság*. Neſmyſlnoſt, bláznowſtwj.

*Dementer. Adu. unbeſonnener Weiſe. *esztelenűl*. bláznivě.

*Comminiſcor. 3. Dep. (a Meniſcor.) ich erdenke, erdichte. *kigondolok*, *kikőltöm*. wymýſſljm.

*Commentum. n. 2. das erdichtete Ding, das Lügen, Erfindung. *Gondolat*, *költés*. Wymyſſlenj, lež.

*Commentītius, a, um. erdichtet. *gondolt*, *költött*. wymyſſlený.

*Commentor. 1. Dep. ich betrachte, beherzige, rede von was. *magamban hányom s' vetem*, *gondolom*. promýſſljm, pamatugi, o něčem mluwjm.

*Commentatio, f. 3. die fleißige Betrach-

trachtung. *Meggondolás.* Rozgjmánj.

*Commentārium, Commentariolum. n. 2. das Verzeichniß, Register, der Aufsatz. *Feljegyzés, laistrom.* Poznamenánj, registr.

*Rĕmĭniſcor. Dep. 3. Plaut. ich erinnere mich. *reá - emlekezem.* rozpomjnám se.

MENSA. (Menſŭla.) f. 1. der Tisch. *Asztal, asztalorska.* Stůl, stolječek, stolček.

Menſālis, e. Vopiſc. zum Tisch gehörig. *asztali, asztalboz való.* stolowý.

Menſārius. m. 2. Liu. der Wechsler, so mit Geld umgehet. *Pénzváltó.* Penězoměnec.

MENSIS. m. 3. der Monat. *Hó, bónap.* Měsýc.

Menſtruus, a, um. monatlang. *minden bónapi, egy bónapig tartó.* měsýčný.

*Bimenſis, bimeſtris, e. zwey Monat lang. *két bónapi, két bónapig tartó.* dwa-měsýčný.

*Intermeſtris, e. Plin. ohne Mondenſcheln. *bóld világ nélkül való,* mezy-měsýčný.

*Quotmenſibus. Cato. monatlich. *bónaponként.* po měsýcých, každého měsýce.

*Sĕmeſtris, e. sechs Monat lang, halbjährig. *bat - bónapi.* ſſestiměsýčný, půlročnj.

*Semeſtrium. n. 2. Colum. der halbe Monat. *Fél bónap.* Půl měsýce.

*Trimeſtris, e. drey Monat lang. *három - bónapi.* tři-měsýčný.

MENTIOR. 4. Dep. ich lüge, rede unwahr. *bazudok, bamisat mondok.* lhám, nepprawdu mluwjm.

Mendax, ācis. o. lügenhaft. Subſt. der Lügner. *bazug.* Subſt. *Hazug-ember.* lžiwy. Subſt. Lhář, podwodnjk.

Mendacium. (Mendacĭuncŭlum.) n. 2. die Lügen, Unwahrheit. *Hazugság, bamisság.* Lež, neprawda.

*Ementior. 4. Dep. (rem.) ich lüge, erdenke. *bazudok, költöm.* zgewně lhám, wymýſſljm.

MENTUM. n. 2. das Kinn. *Áll.* Brada.

MEO. 1. ich gehe, wandere. *mégyek, járok.* gdu, wandrugi.

Meātus. m. 4. der Gang, Durchgang. *Menés, járás.* Chodénj, průchod.

Meabĭlis, e. Plin. gänge, gangbar. *könnyen járbató.* průchodný, pronikawý.

*Commeo. 1. ich gehe, wandere mit. *együtt mégyek, járok.* gdu, chodjm, spolu wandrugi.

*Commeātus. m. 4. die Erlaubniß weg zu gehen, der Paßport, das Proviant. *Szabadság az elmenetelre, úti tzédula, tábori eledel.* Swoboda odgjtj, pospport, proviant.

*Immeo. 1. Plin. ich gehe drinnen, gehe in etwas. *bémégyek, bébatok.* wcházým, pronikám.

*Intermeo. 1. Plin. ich gehe darzwischen. *bémégyek.* pronikám, prostředkem gdu.

*Permeo. 1. ich durchwandere, durchgehe. *által - mégyek, járom.* procházým, prowandrugi.

*Permeabilis, e. Solin. durchgängig. *által - járbató.* pronikawý.

*Remeo. 1. ich gehe zurück, komme wieder.

wieder. *viſzſza-mégyek*, *megjövök*. nawracugi ſe.
*Irremeabilis, e. woraus man nicht wieder kommen kann. *viſzſza-mebetetlen*, *kigázolhatatlan*. nenawratitedlný.
*Supermeo. 1. Plin. ich gehe darüber. *felette megyek*. gdu na wrch.
*Transmeo. 1. Plin. ich gehe hinüber. *altal mégyek*. předchodjm.
MĚREO, et mereor. Dep. (re, de re.) ich verdiene. *megérdemlem*. zaſluhugi.
Meritus, a, um. der da verdienet hat. *érdemlett*, *méltó*. zaſlaužený, zaſlaužilý.
Meritum. n. 2. der Verdienſt, die Wohlthat. *Szolgálat*, *Érdem*, *jó tétemény*. Záſluha, dobrodinj.
Merito. Adu. billig, verdienterweiſe. *méltán*, *érdem ſzerint*. ſluſſně, hodně.
Merito, āre, ich erwerbe, gewinne. *érdemeldegelem*, *nyerek*. zaſluhugi, zýſkám.
Meritōrius, a, um. Sueton. damit man verdienet. *a' mivel nyernek*, *vagy kereskednek*. zyſk přináſſegicý.
Meritorium. n. 2. Iuven. der Gaſthof. *Vendég-fogadó-ház*. Hoſpoda, Hoſtjne[illegible]
Meretrix. f. 3. Meretricŭla. f. 1. die Hure, kleine Hure. *Kurva*, *ſzajba*. Kurwa, newěſtka.
Meretrīcius, a, um, et *Adu*. huriſch. *kurvához való*. Adu. *kurváúl*. kurewſký. Adu. po kurewſky.
Merces, ēdis. f. der Lohn, Taglohn. *Bér*, *jutalom*. Mzda, denni plat.
Mercenārius, a, um. gemiethet, Subſt. der Miethling, Taglöhner. *valamit bérért tselekedö*, *berbefogadott*. Subſt. *Béres*, *nap-ſzámos*. nagatý. Subſt. Nágemnjk.
Merenda. f. 1. das Veſperbrod. *O' zonna*. Swačina, wečernj chléb, wowrant.
*Commereo, commereor. Dep. 2. ich verdiene, verſchulde. *megérdemlem*, *megſzolgálom*. zaſluhugi, zawiňugi.
*Demereo, demereor. Dep. 2. ich ziehe mit Verdienſt an mich, mache verpflichtet. *ſzolgálattal magamboz kötelezem*. ſlužbau k ſobě nakloňugi.
*Emeritus, a, um der ausgedienet hat. *ſzolgálatból*, *tiſztből kiaggott*. wyſlaužilý.
*Immerens, tis. o. unverdienend, unſchuldig. *nem érdemlett*, *ártatlan*. nehodný, newinný.
*Immerenter. Adu. unverdienter weiſe. *érdemletlenül*, *méltatlanúl*. nehodně, bez winy.
*Immeritus, a, um. unverdient. *nem érdemlett*. nehodný, nezaſlaužilý.
*Immerito. Adu. unbillig, unſchuldiger weiſe. *bünteten*, *ok nélkül*. nehodně, bez winy.
*Permereo. 2. ich harre aus. *kiſzolgálom*. doſluhugi.
*Promereo et promereor. Dep. 2. ich erwerbe durch Dienſt, ich verdiene. *megérdemlem*, *ſzolgálattal kereſem*. zaſluhugi.
*Promeritum. n. 2. der Verdienſt, die Wohlthat. *Érdem*, *jótétemény*. Záſluha, dobrodinj.
MERGO, ſi, ſum. 3. (in quo, in quid, re.) ich tauche. *elmerítem*, *borítom*, *bémártom*. topjm, zabrużugi.

Merso. 1. ich tauche oft, tauche unter. *elmeritdegelem.* potopugi, tonu.

Merga. f. 1. die Korngabel. *Villa, mereklye.* Obilné widly, hrable.

Merges, itis. f. die Garbe. *Gabona kéve.* Obilný snop.

Mergus. m. 2. der Taucher, das Rebengesenke. *Búvár, szőlő bomlitás.* Křechač, kačice, kteráž se zamáŕá.

*Demergo, submergo. 3. ich versenke, tauche unter. *belé-merítem, süllyeszzem.* wtopugi, zatopugi.

*Emergo. ich schwimme heraus, komme hervor. *merülésből kibúvom, kiúszok.* wýplýwám, wychážým.

*Immergo. 3. ich tauche ein. *belé-merítem, mártom.* potopugi, zahružugi.

MĔRŬLA. f. 1. die Amsel. *Rigó.* Kos, pták.

MĔRUS, a, um, et *Adu.* e. eitel, lauter, klar. *szinte, tiszta, merő azon, tsupa.* puhý, čistý. Adu. čisté.

Mĕrum. n. 2. der reine Wein. *Tiszta bor, szin bor.* Cžisté wjno.

Merăcus, merĭcus, a, um. Col. rein, lauter ungemengt. *elegyítetlen, tiszta.* čistý, nesmjssený.

Merobĭbus, a, um. Plaut. der nichts als bloßen Wein trinkt. *Elegyitetlen Borivó.* Který gen samé wjno pige.

MERX. f. 3. Mercĭmōnium. n. 2. die Waare, Kaufmannswaare. *Árú, kalmár marha.* Towár, krám.

Mercor. 1. Dep. ich handele, treibe Kaufmannschaft. *vásárlok, veszek, kereskedem, kalmárkodom.* kupugi, kupčjm.

Mercātus. m. 4. der Kaufhandel, der Markt. *Vásárlás, sokadalom, vásár.* Kupčenj, trh, garmarek.

Mercatūra. f. 1. die Kaufmannschaft. *Kalmárság.* Kupectwj.

Mercatio. f. 3. Gell. die Handlung. *Kereskedés.* Kupowánj, handl.

Mercator. m. 3. der Kaufmann. *Kalmár.* Kupec.

Mercatorius, a, um. Plaut. kaufmännisch. *kalmári, kalmárhoz való.* kupecký.

Mercabĭlis, e. feil. *eladó.* na prodag saucý.

*Mercĭprĕtium. n. 2. der Werth, Preis einer Waare. *Árra az árúnak.* Cena, chwálenj některého towaru.

*Commercium. n. 2. das Gewerb, der Handel: die Gemeinschaft. *Kereskedés, kalmárkodás, község, közönség.* Kupčenj, swobodný handel: Společnost, towaryšstwj.

*Commercor. 1. Dep. Plaut. ich kaufe zusammen. *együtt vásárlok.* spolu kupugi, kupčjm.

*Emercor. 1. Dep. ich erkaufe. *megvásárlom.* wykupugi, kramařjm.

*Praemercor. 1. Dep. ich kaufe vor weg. *Veszek elött.* překupugi.

*Promercalis, e. Adi. feil. Colum. *eladni való, eladó.* co na prodag gest.

MĔTA. f. 1. der Kegel, zugespitzte runde Haufe, das Ziel. *Teke, akarmi hegyes kerekdéd rakás, tárgy, tzél.* Kolek, ssiroký a sspicatý, gako kužel, cýl.

Metor, Dimetor. 1. Dep. ich stecke ab,

ab, messe aus. *batárt. kijárok, kimérek, batározok.* wymerugi.

Metātio. f. 3. die Ausmessung, Abtheilung. *Határozás, kimérés.* Wymeřenj, oddělenj.

Metator. m. 3. der Ausmesser, Kourirer. *Határozó, kiméró.* Měřič, wyměřitel.

METALLVM. n. 1. das Metall, Erzwerk. Pl. die Erzbrüche. *Ércz, ércz munka.* Pl. *Ércz bánya,* Wssseliký kow, ruda.

Metallĭcus, a, um. metallisch. *ércz-ből való.* Hawjř, hornjk.

Metallārius, i. m. apud ICtos. der Bergmann, Bergknapp. *Ércz bánya ásó, bányász.* ku kowu přináležegjcý.

*Metallĭfer, a, um. erzreich. *ércz-bozó.* kowy, neb rudu nosýcý.

MĒTIOR, mensus, sum. 4. (quid re.) ich meße, ich schätze. *mérek, megmérem, bötsülöm.* měřjm, ssacugi.

Mensor. m. 3. der Feldmesser, Messer. *Méró, tábor-hely járó.* Měřič.

Mensūra. f. 1. das Maß. *Mérték.* Mjra.

*Admetior. 4. Dep. ich meße zu. *hozzá-mérem, kimérem.* přiměrugi, odměrugi.

*Commetior. Dep. 4. ich meße mit. *együtt-mérem* spolu měřjm.

*Demetior, et Dimetior. 4. ich meße fleißig ab. *jól megmérséklem.* pilně odměrugi.

*Demensio. f. 3. die Abmeßung. *Megmérés.* Odměřenj, wyměřenj.

*Demensum. n. 2. die zugemeßene Kost. *Valakinek szabott étel, szokott tartás.* Odměřená strowa.

*Emetior. (rem.) ich meße aus, lege hinter mich. *megmérem, egy darabot mégyek.* wyměřugi.

*Immensus, a, um. unmeßlich, überaus groß. *megmérhetetlen, rettentö nagy.* nesmjrný, bez mjry.

*Immensĭtas. f. 3. die Unermeßlichkeit, unermeßliche Größe. *Megmérhetetlenség.* Nesmjrnost, newystihlost.

*Permetior. 4. ich meße, wandere durch. *megmérem, elvégezem.* měřjm, wandrugi, procházým.

*Remetior. Dep. 4. ich meße, reiße, denke zurück. *ismét megmérem, viszsza-térek.* zase měřjm, zpátkem gdu.

MĔTO, messui, messum. 3. ich schneide, ernte, breche ab. *aratok, lemetszem, szakasztom.* žnu, žnu, sámu.

Messis. f. 3. die Ernte. *Aratás, aratási idő.* Žeň, žatwa.

Messor. m. 3. der Schnitter, Mäder. *Arató, kaszás.* Žnec.

Messōrius, a, um. zur Ernte gehörig. *aratói, aratásboz való.* k žni náležjcý.

*Demeto, Dimeto. 3. ich ernte ein, schneide ab. *learatom, elaratom.* zežjnám.

MĔTVO, ui. sine Sup. 3. ich fürchte, besorge mich. *félek.* bogjm se, strachugi se.

Metus. m. 4. die Furcht. *Félelem.* Bázeň, strach.

Metĭcŭlōsus, a, um. Plaut. feig, furchtsam. *félelmes, féleńk.* bazliwý, strasslirvý.

MĪCA. f. 1. die Brosame, das Krümchen. *Akármi morsalék, morsa.* Drobek, odrobina.

Micā us, a, um. Valer. Max. zerkrümelt, zerbröckelt. *morsolt, apri-*

aprított; podrobený, rozmrwený, rozetřený.

Mico, ui, sine Sup. 1. ich schimmere, glänze, spiele gerade und ungerade *tsillámlom, villámlom* blyssjm se.

*Dimico, aui, et ui. 1. ich kämpfe, streite. *vívok, bartzolok.* potýkám se, bogugi.

*Dimicatio, f. 3. das Scharmützel, die Schlacht. *Vivás, bartzolás* Potýkánj, bitwa.

*Emico, ui. 1. ich schimmere, hervor, schieße hervor. *kivillámlom.* wyblesskáwám.

*Intermico. 1. Stat. ich schimmere darzwischen. *közötte - tündöklöm.* vprostřed nětčeho blyssjm se.

MIGRO. 1. (ex urbe, e uita, quid.) ich ziehe aus, fort, übertrete. *valahová költözöm. által - hágom.* stěhugi se, přestupugi.

Migratio. f. 3. das Wandern. *Elköltözés, bújdosás.* Stěhowánj, přestěhowánj.

*Commigro, et Commigratio. Idem. *Idem.* Idem.

*Demigro, et emigro. 1. ich räume einen Ort, ziehe weg. *elköltözöm, elmégyek.* přestěhugi se, odberám se, odcházým.

*Demigratio. Nep. Emigratio. f. 3. Vlpian. die Wegreise. *Elköltözés.* Přestěhowánj, odgjtj.

*Immigro. 1. ich ziehe ein. *beköltözöm, bébordozkodom.* wstěhugi se.

*Remigro. 1. ich komme, kehre wieder. *vissza - költözöm, térek.* nawracugi se.

*Transmigro. 1. ich ziehe hinüber, wandere weiter. *által - költözöm, másuvá bordozkodom.* přestěhugi se.

*Transmigratio. f. 3. Liu. der Fortzug. *Másuvá, bordozkodás,* přestěhowánj.

MILES, itis. m. der Soldat. *Vitéz, katona* Wogak, dráb.

Militia f. 1. der Krieg, das Kriegswesen. *Vitézség, had.* Wogna, wálečné tažení.

Milito 1. ich bin ein Soldat, liege zu Felde. *vitézkedem, badakozom.* wálčjm, bogugi.

Militaris, e. kriegerisch. *vitézi.* wogenský, wálečný.

Militariter. Adu. Liu. auf Soldatenmanier. *katona módon.* wogenkým během, wálečné.

*Commilito, Commiles. m. 3. der Kriegsgesell, Camerad. *Hadi társ, társ.* Wogenský towaryš.

*Commilitium. n. 2. die Cameradschaft. *Társaság.* Wálečné towaryšstwj.

MILIVM. n. 2. der Hirschen. *Köles.* Proso.

MILLE. Indecl. Pl. millia. tausend. *ezer.* tisýc.

Millesimus, a, um. der tausendste. *ezeredik.* tisýcý.

Milliarius, a, um. tausendpfündig. *ezer számú, fontos.* tisýc liber, neb funtůw wážjcý.

Milliare. 3. Milliarium. n. 2. die welsche Meile. *Mély-föld.* Míle.

Millies. Adu. tausendmal. *ezerszer.* tisýckrát.

MILLVS. m. 2. das stachlichte Halsband. *Eb nyakára való begyes örv.* Obogek.

MILVIVS, et Miluus. m. 2. der Stoßvogel, Hünergeyer. *Kánya, héja.* Gestřab.

MI-

MINAE. Pl. f. 1. die Dräuworte, Bedrohung. *Fenyegetés.* Pohrůžky, hrozba.

Minatio. f. 3. die Bedrohung. *Fenyegetés.* Pohrůžka.

Minor, minitor, et comminor. Dep. 1. ich drohe. *fenyegetem.* hrozým, pohrůžku činjm.

Minax, ácis. o. trotzig, bedrohlich. *fenyegető.* pohrůžčiwý.

Minaciae. Pl. f. 1. Plaut. die Drohworte. *Fenyegető szók.* Pohrůžky.

Minaciter. Adv. trotziglich. *fenyegetve.* pohrůžčiwě.

*Comminatio. f. 3. die Bedrohung. *Fenyegetés.* Pohrozenj.

*Eminor. Dep. 1. Flor. ich drohe öffentlich. *igen fenyegetődzöm.* zgewně hrozým.

*Intermino, et interminor. Dep. 1. ich verbiete mit Dräuworten. *fenyegetéssel megtiltom.* s pohrůžkau zapowjdám.

MINEO. ui. 2. ich hange als ein Fallender. *eső félbe függök.* wisým k padnutj.

*Emineo. 2. (inter rem.) ich rage hervor, stehe oben aus. *kitetszem, fellyül-baladok.* přewyšugi.

*Eminentia. f. 1. die Hoheit, der Vorzug. *Magasság, méltóság.* Wznešenost.

*Eminulus, a, um. Varro. etwas erhaben. *magaska.* něco wywýšený, wypuštěný.

*Praemineo 2. Sen. ich gehe vor, übertreffe. *kitetszem, fellyül-múlom.* přewyšugi, přemáhám.

*Supereminco. 2. Col. ich gehe drüber. *fellyül-múlok, baladok.* giné přewyšugi.

Immineo. 2. (cui.) ich stehe bevor, bin auf dem Halse. *reá-következem, hozzá közelitek.* nastáwám, před rukama gsem.

*Promineo. 2. ich rage, stehe hervor. *kiállok, kiüllök, kitetszem.* wystykugi se, wycházým.

*Prominentia. f. 1. Sidon. die Hervorragung. *Kitetszés.* wystyknutj, wycházenj.

MINGO, xi, ctum, nctum. 3. ich lasse das Wasser, harne. *huddozom, vizellem.* močjm, wodu paušſtjm.

Mictürio. 4. Iuven. ich will das Wasser lassen. *Huddozhatnám.* chce mi se močiti.

*Circummingo, commingo, permingo. 3. ich beharne über und über. *környül-huddozom, öszve-hugyozom.* obsſtjwám.

MINISTER. m. 2. der Diener. *Szolga.* Sluha, služebnjk.

Ministĕrium. n. 2. der Dienst. *Szolgálat.* Služba, posluhowánj.

Ministro. 1. ich diene, reiche dar, thue Handreichung. *szolgálok, szolgáltatom.* slaužjm, posluhugi.

Ministrator. m. 3. Administer. m. 2. der Handlanger, Mithelfer, Bediente. *Segítő, szolgáló.* Služebnjk, pomocnjk.

*Administro. 1. ich reiche zu, regiere, verwalte. *kiszolgáltatom, végbez viszem.* přisluhugi, napomáhám, sprawugi.

*Administratio. f. 3. die Verwaltung. *Valaminek kiszolgáltatása, végbez vitel.* Přisluhowánj, sprawowánj.

*Administrator. m. 3. der etwas zu verwalten hat. *Kiszolgáltató, végbez vivő.* Sprawce.

*Subministro. 1. ich reiche dar, stecke zu. *bészolgáltatom, oda adom, nyújtom.* podáwám.

*Subministrator. m. 3, Sen. der Handlanger. *Szolgáltató.* Podawač, napomocnjk.

MINIUM. n. 2. die rothe Farbe. *Miniom, veres festék.* Minium, cynobř, neb čerwená barwa.

Miniaria. f. 1. die Menniggrube. *Bánya, mellyben miniom ásatik.* Báně cynobrowá, neb důl, kdež se cynobř kopá.

Minio. 1. ich färbe roth. *miniommal festem, veresítem.* na čerweno barwjm.

Miniātus, miniatŭlus, a, um. röthlich. *miniomos, verbenyös.* čerweny, načerweny.

MINOR. c. Minus. n. 3. kleiner, jünger. *kisebb, ifjabb.* menssj.

Minus. Adu. weniger. *kevésbé.* méně, menégi, ne.

Minuscŭlus, a, um. sehr klein, etwas klein. *kisdéd, kitsinyke.* malički, newelký.

Minĭmus, a, um. der kleinste, geringste. *legkissebb.* neymenssj.

Minimum. n. 2 Subst, das Kleinste, Wenigste. Adu. wenigsten, zum wenigsten. Idem. Adu. *egy kevéssé, legalább.* neyméně. Adu. aspoň.

Minime. Adu. mit nichten, keineswegs. *semmiképen-nem.* nikoli.

Minuo, ui, ūtum. 3. ich verringere, verachte. *kisebbítem, gyalázom.* zmenssugi, vgjmám, zlehčugi.

Minūte et Minūtim. Adu. zu kleinen Bißchen. *apródonként.* drobně, po kusu.

Minutātim. Adu. sparsamlich, nach und nach. *apróra, aprónként, daszan-lassan,* welmi chatrně, na drobné kusy.

Minutia. f. 1. Sen. das kleine Stücklein. *Aprólékság, aprószág.* Maličký kausek, drobtjk.

Minutal. n. 3. die zerhackte Speise, das Lungenmus. *Vágottból főtt étek, tüdő kása.* Sekané gjdlo, drobné zelj.

*Comminuo, diminuo, imminuo. 3. ich schmälere, zerbreche. *egybe rontom, apróvá-téfzem.* rozdrobugi, rozlomugi, zmenssugi.

*Diminutio, Imminutio. f. 3. die Verringerung. *Kisebbítés.* Vmenssenj, vkrácenj.

*Perminutus, a, um. sehr klein. *igen kitsin.* welmi malý.

MIROR. 1. Dep. ich wundere mich. *tsudálom, tsudálkozom.* diwjm se.

Mirăbĭlis, e, et *Adu.* iter. wunderns werth. *tsudálatos.* Adu. *tsudálatoson.* diwný, podiwenj hodný. Adu. diwně.

Miracŭlum. n. 2. das Wunderwerk. *Tsuda.* Diw, zázrak, diwná wěc.

Mirus, a, um, et *Adu.* e. seltsam, wunderbar. Adu. wunderbarlich, überaus. *tsudás, tsudálatos.* Adu. *tsudaképen, felette.* diwný, ku podiwu. Adu. diwně.

*Mirĭficus, a, um, et *Adu.* e. wunderbar, vortreflich. Adu. sehr, über die Maßen. *kiválképen való.* Adu. *igen tsudálatoson.* přediwný, Adu. přediwně, bogně.

*Admiror, demiror. Dep. 1. ich verwundere mich. *tsudálom, tsudálkozom.* podiwjm se.

*Admirandus, a, um. wunderns werth. *tsudára méltó.* podiwenj hodný.

*Ad-

*Admiratio. f. 3. die Verwunderung. *Tsudálás*. Podiweni.
*Admirator. m. 3. der was hoch achtet. *Tsudálo, valamit nagyra tartó*. Něco wysoce wážjcý.
*Admirabilis, e, et *Adu*. iter. wunderuswerth, wundersam. *tsudálatos*. Adu. *tsudálatoson*. předivný. Adu. předivně.
*Permirus, a, um. überaus wunderlich. *igen tsudálatos*. welmi divný.
MISCEO, scui, stum, et xtum. 2. ich menge, mische. *elegyítem, zavarom, keverem*. misim, smisim.
Mistim, et mixtim. Adu. untereinander. *elegyítve, keverve*. smisseně, wespolek.
Mistio, et Mixtio. 3. Mistūra, et Mixtūra. f. 1. das Gemeng, die Vermischung. *Elegyítés, zavarás*. Smjsseni.
Miscellāneus, Gell. miscellus, a, um. Varr. gemischt. *öszve - zavart, elegyes*. smjssený.
*Admisceo. 2. ich mische zu etwas. *egybe-elegyítem*. přemjssáwám.
*Commisceo, permisceo. 2. ich menge durcheinander, vermische. *öszve-elegyitem*, zmjssáwám.
*Immisceo. 2. ich mische zu etwas. *közzé - elegyítem , belé - keverem*. wmjssáwám.
*Intermisceo. 2. ich menge mit untereinander. *közibe - elegyítem*. mezy něco wmjssáwám.
*Promiscuus, a. um, et *Adu*. e. untereinander, ohne Unterscheid, ohne Ordnung. *öszve elegyített, elegyes*. Adu. *elegyesleg, válogatás nélkül*. smjssený, bez rozdjlu.
MISER, misellus, a, um, et *Adu*. e. elend, armselig. *szegény, nyavalyás, nyomorúlt*. Adu. *szegényen, nyomorúltan*. bjdný, nauzný, sauzený. Adu. bjdně.
Misĕria. f. 1. das Elend, unglück. *Nyavalya, nyomorúság*. Bjda, nauze, psota, nesstěstj.
Misereor. Dep. 2. miseresco, commiseresco. 3. ich erbarme mich. *szánom, keserűlöm*. slitugi se.
Miseret. Impers. es jammert mich. *szánom, könyörülök*. smilugi se, ljto mi gest.
Miseror, commiseror. Dep. ich beklage. *szánakodom, keserűlöm*. litugi, željm.
Miserātio, Commiseratio. f. 3. die Erbarmung, das Mitleiden. *Szánakodás, keserűlés*. Smilowánj, slitowánj, želenj.
Miserabilis, e, et *Adu*. Iter. erbärmlich, erbarmungswerth. *szánakozásra méltó, nyomorúlt*. Adu. *nymorúltúl*. ljtostiwý, žalostiwý, Adu. ljtostiwě, žalostiwě.
MĪTIS, e, Adi. gelind, gütig, milde. *szelid, engedelmes*. tichý, dobrotiwý.
Mitesco. 3. ich werde gelind, mild. *megszelídülök*. krotnu, vkrocugi se.
Mitigo, demitigo. 1. ich besänftige, mache gelind. *megenyhítem, engesztelem*. vkrocugi, spokogugi.
*Mitifico. 1. ich mache geduldig. *megszelidítem*. vkrocugi, krotkého činjm.
*Immitis, e. unfreundlich, wild, unreif. *nemszelíd, vad, kegyetlen, éretlen*. nepokogný, bůgný.
MITTO, misi, missum. 3. ich schicke, sende, unterlasse. *küldöm, eresztem, elmúlatom*. posýlám, zanechávám.

Missio. f. 3. Missus. m. 4. die Sendung, Erlaßung, der Wurf. *Küldés, botsátás, hajítás.* Posslánj, zanechánj, hodénj.

Missilis, e. was sich werfen läßt. Liu. Neut. Pl. Pfeil, ausgeworfene Gabe. *hagyító.* Neut. Pl. *Nyíl, kibánytt ajándék.* wyhoditedlný, co se může wyhoditi. Neut. Plur. Střela, dary, kterez se wůbec na ruwačku házý.

Missito. 1. ich schicke oft. *küldözöm,* často possýlám.

*Admitto. 3. (quid in se.) ich lasse zu, sündige. *hozzá-botsátom, vétkezem.* připausstjm, hřessjm.

*Admissio. f. 3. et Admissus. m. 4. die Einlassung, der Zutritt. *Hozzá-botsátás.* Připusstěnj.

*Admissura. f. 1. Die Zulassung des Viehes. *Fajzásra való öszve-botsátás.* Připusstěnj dobytku.

Admissarius. m. 2. Subst. der Springhengst. *Mén-ló.* Hynsst.

*Amitto. 3. ich schicke weg, lasse fahren, verliere. *elküldöm, eresztem, elvesztem.* odsýlám, opausstjm, tratjm.

*Committo. 3. ich hange aneinander, vertraue an. *öszve-botsátam, reá-bizom, vétkezem.* w hromadu spausstjm, swěřjm, odewzdáwám.

*Commissum. n. 2. das Versehen. *Vétek.* Hřjch, wýstupek.

*Commissura. f. 1. die Zusammenfügung. *Öszve-foglalás.* Spogenj.

*Demitto. 3. ich sende herab, lasse nieder. *alá-botsátom, lefüggesztem.* dolu spausstjm, zesýlám.

*Demisse. Adu. niedergelassen, demüthig. *alatsonon, alázatoson.* ponjžené, pokorné.

*Dimitto. 3. ich verschicke, lasse los. *elküldöm, elbotsátom.* přepausstjm.

*Dimissio. f. 3. der Urlaub, die Loslassung. *Elbotsátás.* Propusstěnj.

*Emitto. 3. ich lasse aus. *kibotsátom.* wypausstjm.

*Emissarius. m. 2. der Ausspäher. *Kémlelő, mindeneket titkon szemlélő.* Sspehář.

*Emissarium. n. 2. der Auslauf eines Teiches. *Tónak kifolyó torka.* Stawidlo, neb wýpad w rybnjku, a neb w moři.

*Immitto. 3. (se in rem.) ich lasse ein, sende hineln. *belé-botsátom, béeresztem.* wpausstjm, wsýlám.

*Intermitto, et omitto. 3. ich unterlasse. *félben-hagyom.* opausstjm, zanechámám.

*Intromitto. 3. ich lasse hinein. *bébotsátom.* wnitř pausstjm.

*Permitto. 3. ich schicke weiter, lasse zu. *által-küldöm, megengedem.* dáleg odsýlám, dopausstjm.

*Permissum. n. 2. Permissio. f. 3. Permissus. m. 4. die Zulassung. *Megengedés.* Dopusstěnj, dowolenj.

*Praemitto. 3. ich sende voran. *elől elküldöm, botsátom.* předsýlám, na před pausstjm.

*Praetermitto. 3. ich lasse vorbey. *kibagyom, elhagyom.* zanechááwám, pomjgjm.

*Promitto. 3. ich strecke aus, ich sage vorher, sage zu. *kinyújtom, megigérem, fogadok, eleve megmondom.* napřed wypausstjm, wen wypausstjm, slibugi, připowjdám.

*Promissum, n. 2. Promissio. f. 3. die Zusage. *Igért dolog, igéret.* Slib, slibowánj.

*Ag-

*Appromitto. 3. ich verheiße neben einen andern. *magamra vállalom, kezes lészek.* podle ginébo slibugi.

*Compromitto. 3. ich bewillige mit andern. *valaki igéretire bagyom magamat.* swolugi, podwolugi.

*Compromissum. n. 2. der Vertrag. *Megalkuvás.* Swolenj.

*Expromitto. 3. ich gelobe. *kezes lészek, érte felelek.* za ginébo se rućjm, slibugi.

*Repromitto. 3. ich verspreche dargegen. *ismét igérem, fogadom.* zase slibugi.

*Remitto. 3. ich sende zurück, vergebe. *viszsza-küldöm.* nawracugi, odpausstjm.

*Remissio. f. 3. die Ruhe, Erlassung. *Nyúgodalom, eleresztés, magának elhagyása.* Odpočinutj, odpusstěnj, zanecbânj.

*Remisse. Adu. gelind, schwächlich. *lassan, túnyán, lankadtan.* powolné, tisse.

*Submitto, summitto. 3. (se cui.) ich lasse hernieder, unterwerfe. *alája botsátom, megbódolok.* poddáwám se.

*Submissio. f. 3. die Niederlassung. *Lebotsátás.* Poddáwánj.

*Submisse, submissim. Adu. still, leise. *lassan, tsikoson..* znjzka, pokorné.

*Transmitto. 3. ich lasse über. *általküldöm.* propausstjm, odsýlám.

*Transmissio. f. 3. die Uebersendung. *Általmenés.* Propusstenj, odesslánj.

*Transmissus. m. 4. Caes. die Ueberfahrt. *Által-küldés, menés.* Propusstěnj, odesslánj.

MODUS. m. 2. die Maß, das Ziel, die Weise. *Mód, mértékletesség.* Mjra, způsob, mjrnost.

Modo. Adu. neulich, nur, itzt. *most, mostan, tsak.* nynj, teprw tolíko, at gen.

*Non modo. Adu. nicht allein. *nem tsak.* ne toliko.

*Eiusmodi, eiusdemmodi. dergleichen, dieser oder solcher Art. *ollyatén, hasonló.* takowý, podobný.

*Cuiusmodi. Adu. welcher Art. *minémü.* gakowý, gaký.

*Cuiusdammodi. Adu. einer gewissen Art. *néminémü.* gistého způsobu.

*Cuiuscunque modi. Adu. wasserley Art. *akárminémü.* gakéhokoli způsobu.

*Quodammodo. Adu. etlichermassen. *valamiképen, valamimódon.* některak, négak.

*Quomodocunque, et quoquomodo, Adu. wie man will. *akarmint, valamint.* kterakkoli.

*Quomodonam. Adu. wie? welcher Gestalt nach. *miformában? hogy hogy?* kterak?

*Vniusmodi. Adu. einerley, einer Art. *egy-módú.* gednostegné.

*Admodum. Adu. sehr; ja freylich, allerdings. *felette igen, igen-is.* welmi, náramné, owssem.

*Quemadmodum. Adu. wie, auf was Art, gleichwie. *a' mint, a' mint bogy, mint, miképen.* podobné, rowné gako.

*Commodus, a, um. bequem, nützlich, dienlich, gelegen. *hasznos, alkalmatos.* vžitečný, přjhodný, přjležitý.

*Commodum. n. 2. der (das) Vortheil,

theil, Nütze, Gewinn. *Haszon.* Wžitek, zysk.

*Commodum, et commode. Adu. bequem, zu rechter Zeit. *jókor, szinte akkor, helyesen, jól.* přjhodně, náležitě.

*Commoditas. f. 3. die Bequemlichkeit. *Alkalmatosság.* Přjležitost, pohodlnost.

*Commodo. 1. (cui rem, re.) ich bequeme, gebe, leihe, bin zu Diensten. *alkalmaztatom, kölcsön-adok.* přjhodnu činjm, dáwám, požičjm.

*Accommodo. 1. (cui rem.) ich füge zu, lenke, bequeme, richte ein. *hozzá-szabom, illetem, hozza-alkalmaztatom.* připogugi, půgčjm.

*Accommodatio. f. 3. die Willfährigkeit, Bequemung. *Hozzá szabás.* Hledánj wůle.

*Accommodate. Adu. füglich, bequem. *illendőképen, alkalmason.* přjležitě, přjslušně.

*Incommodus, a, um. Adu. incommode. unbequem, ungelegen. *káros, alkalmatlan.* Adu. *alkalmatlanúl.* nepřjhodný. Adu. nepřjhodně.

*Incommodum. n. 2. der Schade, Unrath. *Kár, ártalom.* Sškoda.

*Incommoditas. f. 3. die Unbequemlichkeit. *Alkalmatlanság.* Nepřjhodnost.

*Incommodo. 1. ich füge Schaden zu, bin beschwerlich. *ártok, kártéſzek, alkalmatlankodom.* vškodjm, obtjžný gsem.

*Percommodus, a, um. et Adu. e. sehr bequem. *igen alkalmatos, basznos.* Adu. *igen alkalmatosan.* welmi pohodlný, přjhodný. Adu. welmi pohodlně.

*Postmodum, et postmodo. Adu. hernach, nachmals. *azutánn, annakutánna.* potom, potomně.

*Propemodum, propemodo. Adu. bey nahe, schier, fast. *tsak-nem, alig hogy nem.* skoro, takměř.

Moděror. Dep. 1. ich mäßige, halte nach dem Maß, regiere. *mérséklettesen tartom, igazgatom, rendelem.* mjrnost zachowáwám, sprawugi.

Moderate. Adu. mäßiglich. *jó módдal, mértékletesen.* mjrně, střjdmě.

Moderatio. f. 3. Moderamen. n. 3. die Mäßigung, Bescheidenheit. *Igazgatás, mérséklés.* Mjrnost, skrownost, střjdmost.

Moderator. m. 3. der Regierer. *Igazgató.* Spráwce, mistr, auředník.

*Immoderatus, a, um, et Adu. e. unmäßig, unbescheiden. *mértékletlen.* Adu. *mértékletlenűl.* nemjrný, nestřjdmý, neskrowný. Adu. nemjrně, neskrowně.

Mŏdestus, a, um, et *Adu.* e. sittsam, bescheiden, eingezogen. *emberséges, alázatos.* Adu. *emberségesen.* mrawný, pokorný, počestný. Adu. mrawně, počestně.

Modestia. f. 1. die Bescheidenheit. *Emberség, szemérmesség.* Wljdnost, pokora.

*Immodestus, a, um, et *Adu.* e. unbescheiden, grob, ungehorsam. *embertelen, disztelen.* Adu. *embertelenűl.* nestudný, nepočestný. Adu. nepočestně.

*Immodestia. f. 1. Plaut. die Unbescheidenheit, Unvernunft. *Ember-*

ber-

bertelenség, *mód nélkül valóság*. Nestudnost, nepočestnost.

Mŏdĭcus, a, um. et *Adu.* e. mäßig, wenig. *kisded*, *kitsiny*. Adu. *kevéssé*, *mértékletesen*. prostředny, mjrný. Adu. střjdmě, pomálu.

Modicellus, a, um. Suet. gar klein. *igen kevés*, *igen kitsiny*. střowničký, maličký.

*Immodicus, a, um, et *Adu.* e. Suet. ohne Maß, übermäßig, zu viel. *mód nélkül való*. Adu. *feleslébb*, *mértékletlenül*. nestrowný, přjlissný. Adu. nestrowně.

*Permodicus, a, um. sehr wenig. *kitsinke*. welmi malý.

MŎDIUS. m. 2. das Kornmaß, Viertel, die Metze. *Köböl*, *negyed*, *véka*, *mérő*. Mjra.

*Sēmodius. m. 2. das halbe Maß. *Fél-köböl*, *véka*. Půl mjry, čtwrtně.

*Trimodium. n. 2. drey Maß. *Három köblös edény*. Tři mjry, neb korce obsahugjcý mjra.

Modŭlus. m. 2. die Maß, der Leisten. *mérték*, *kapta*. Mjra, neb forma některe wěcy.

Modulor et emodulor. Dep. 1. ich messe ab, singe nach dem Tact. *mértéklem*, *nótára éneklem*. odměrugi, podlé taktu, neb melodye zpjwám.

Modulāte. Adu. nach dem Tact, oder Melodey. *rendesen*, *éneki mondás szerint*. podlé noty a melodye.

Modulatio. Plin. f. 3. Modulatus. m. 4. Sen. das Singen nach dem Tact. *Nóta szerint való éneklés*. Zpjwánj podlé taktu.

MOERRO. sine Praet. et. Sup. 2. ich traure, bin betrübt. *szomorkodom*. truchljm, rmaugjm se.

Moeror. m. 3. der Kummer, das Herzeleid, die Traurigkeit. *Szomorúság*. Zármutek, truchliwost.

Moestus, a, um. traurig, bekümmert. *szomorú*, *keserves*. zarmaucený, truchliwý.

Moestitia. f. 1. die Traurigkeit. *Keserűség*, *szomorúság*. Zármutek.

MŎLA. f. 1. die Mühle, das Opfermehl. *Malom*, *áldozó liszt*. Mlýn, obětnj mauka.

Molāris, e. et molarius, a, um. zur Mühle gehörig. *malomi*. mlýnský.

Molo, lui, itum. 3. ich mahle. *őrlök*. melem, mljm.

Molitura. f. 1. Plin. das Mühlwerk. *Őrlés*. Mlenj, mlynářstwj.

*Commolo, et emolo. 3. ich zermalme, mahle aus. *megőrlöm*. zemljm.

*Immolo. 1. ich opfere. *megáldozom*, *feláldozom*. obětugi.

*Immolātio. f. 3. die Opferung. *Áldozás*. Oběť, obětowánj.

Mōles. f. 3. die Last, Mühe, der gebaute Damm. *Tereh*, *nagy és nehéz dolog*, *vizen való gát*. Břemeno, tjž, weliký náklad, stawenj.

Molestus, a, um, et *Adu.* e. beschwerlich, verdrüßlich, mit Verdruß. *nehéz*, *bajos*. Adu. *nehezen*. obtjžený, těžký. Adu. těžce.

Molestia. f. 1. die Beschwerung, Unlust. *Nehézség*. Obtjženj, starost.

Mōlior. Dep. 4. ich bewege, unternehme, unterstehe. *megmozditom*, *igyekezem*. hýbám, usylugi se, něco welikého před sebe béru.

Molitio. f. 3. Molimen. n. 3. Molimen-

mentum. n. 2. die Unterstehung. *Igyekezet.* Chystánj, vsylowánj.
Mōlītor. m. 3. der etwas anstiftet. *mozdúló.* ktery netco pred sebe bere.
*Amolior. Dep. 4. ich schaffe ab, bringe hinweg. *elmozdítom, tőlem elfordítom.* odwalugi, odwracugi.
*Admolior. Dep. 4. ich bringe herbey, welze herzu. *nagy erővel reá viszem, hozzá - bengerítem.* priwalugi.
*Commolior. Dep. 4. ich stifte an, richte an. *minden erőmmel nagy dologhoz fogok, valamit szerzek.* vkłady strogjm, pripratwugi.
*Demolior. Dep. 4. ich reiße nieder, werfe ab. *lerontom.* zborugi, rozwalugi.
*Emolior. Dep. 4. Colum. ich verrichte, setze ins Werk. *kivetem nagy erővel, végbez viszem.* wykonáwám, dělám.
MOLLIS, e. weich, sanft, reif, angenehm. *lágy, gyenge, puba, érett.* měkký, wlhký, prjgemný.
Mollicŭlus, mollicellus, et molliusculus, a, um. gar weich. *lágyatska, igen lágy.* měkyčký, łahodničký.
Molliter. Adu. zärtlich. *lágyan, gyengén.* měko, měkce.
Mollitia. f. 1. Mollities. f. 5. Mollitūdo. f. 3. die Weiche, Zärtlichkeit, Weichlichkeit. *Lágyság, gyengeség.* Měkost, łahodnost.
Mollio, et emollio, īui, ītum. 4. ich erweiche, mache geschmeidig. *lágyítom.* obměkčugi, změkčugi.
Mollimentum. n. 2. die Linderung. *Enyhítés.* Obměkčenj, vłahozenj.
Molleo. 2. mollesco, et emollesco. 3. ich werde weich, gelind, sanftmüthig. *lágyúlok.* měknu, krotnu.
*Emollidus, a, um. Liu. erweicht, weichlich. *lágyúlt.* změkčený, obměkčený.
*Permollis, et praemollis, e. 3. sehr weich. *igen lágy.* welmi měký.
MŎNEO, ui, ĭtum. 2. ich erinnere, vermahne. *intek, intem.* napomjnám.
Monĭtum. n. 2. Monitio. f. 3. Monitus. m. 4. die Erinnerung, Vermahnung, der Rath. *Intés, tanáts.* Napomenutj, rada, náwěstj.
Monitor, Admonitor. m. 3. der Anreger, Erinnerer. *Intő, tanátsadó.* Napomináwatel.
Monimentum, Monumentum. n. 2. das Denkmaal, Grab. *Emlékeztető épület, jegy, koporsó.* Pamětný kámen, hrob.
*Admoneo, commoneo. 2. (de re, quem.) ich erinnere, lehre. *megintem, tanitom* napomjnám přpomjnám, včjm.
*Admonitio, Commonitio. f. 3. die Erinnerung, Ermahnung. *Megintés.* Napomenutj.
*Admonitum. n. 2. Admonitus. m. 4. die Warnung, die Erinnerung. *Intés.* Napomenutj, wýstraha.
*Commonefacio. 3. ich erinnere. *megintem.* napomjnám.
*Praemoneo. 2. ich warne, erinnere zuvor. *elől megintem, megjövendőlöm.* předtjm napomjnam.
*Praemonitum. n. 2. Praemonitus. m. 4. die Vorerinnerung. *Elől megintés, megjövendőlés.* Napřed napomenutj, předpowěd.

*Sub-

*Submoneo. 2. ich thue eine kleine Erinnerung. *titkon megintem.* tagné napomjnám, náwěſſtj dáwám.

MONĒTA. f. 1. die Münze, das Gepräg, Münzhaus. *Pénz: Pénz-verő báz.* Mince, penjze: Mincowý dům.

Monetārius. m. 2. Eutrop. der Münzmeister. *Pénz-verő.* Mincýř.

Monetālis, e. zur Münze gehörig. *pénz-verésbez való.* mincowný.

MONĪLE. n. 3. das Halsband. *Nyaki drága ékesség, nyakra való.* Zlatá řetěz, ſpinadlo okolo hrdla.

MONS. m. 3. der Berg. *Hegy.* Hora, wrch.

Montānus, a, um. auf oder von dem Berge. *begyi.* hornj.

Montāna. Pl. n. 2. das Gebirge. *Hegyes magos kelyek.* Hory, wrchowiſſtě.

Montōſus et montuōſus, a, um. bergicht, uneben. *begyes, halmos.* hornatý, nerowný.

*Promontōrium. n. 2. das Vorgebirge. *Tengerre fekvő magas begy.* Předhoří, hora, neb nětco ginébo, což ſe do moře táhne.

*Cismontanus, a, um. Liu. diesſeits des Berges gelegen. *begy allyi.* ktery geſt zděto ſtrany hory.

*Transmontanus, a, um. Liu. jenſeits des Berges gelegen. *Hegyentúl való.* z tamté ſtrany hory.

MONSTRO. 1. ich zeige, weiſe, lehre. *mútatóm, tanitom.* ukazugi, učjm.

Monſtratio. f. 3. die Zeigung. *Mútatás.* Ukázanj.

Monſtrator. m. 3. der Zeiger. *Mútató.* Ukazatel.

Monſtrabilis, e. anſehnlich. *mútatható.* což ſe ukázati může.

*Commonſtro, demonſtro. 1. ich weiſe klärlich, zeige mit Fingern. *megmútatom, újjal mútatom.* patrně ukazugi.

*Demonſtratio. f. 3. der Beweis, die Erklärung. *Megmútatás, megbizonyítás.* Ukázanj, důwod.

*Praemonſtro. 1. ich zeige vorher. *elöre megmútatom.* na před ukazugi.

*Praemonſtrator. m. 3. Ter. der Anführer. *Elöl mútató, oktató.* Wůdce, předchůdce.

Monſtrum. n. 2. das Ungeheuer, ungewöhnliche Ding, Wunderzeichen. *Tsuda, tündér.* Potwora, neobyčegná wěc, diw.

Monſtrōſus, monſtruōſus, a, um, et *Adu.* e. unnatürlich, ſeltſam. *tsudás, képtelen.* potworný, nepřirozený. Adu. potworně, naopak.

MŎRA. f. 1. et Morātio. f. 3. Vitruv. der Verzug, die Verweilung. *Késedelem, várakozás.* Prodléwánj, chwjle.

Moror. Dep. 1. ich verzögere, halte auf. *késem, múlatok.* prodléwám, bawjm ſe.

Morator. m. 3. der Verzögerer. *Késleltető.* Prodlewač.

*Commoror. 1. ich verweile, bleibe lang. *késődöm, múlatok.* zůſtáwám, bydljm.

*Commoratio. f. 3. die Verbleibung, Verweilung. *Múlatás.* Zuſtáwánj, prodléwánj.

*Immoror. ich beharre, halte mich über was auf. *benne-múlatozok, késődöm.* prodléwám, na gedné wěcy dlúho ſe zaſtawugi.

*De-

*Demoror, remoror. (quid.) ich hindere, halte auf. *megtartóztatom, megkésleltetem.* zdržugi, obmeſſkáwám.

*Remora. f. 1. Remoramen. n. 3. die Hinderniß, Aufhaltung. *Megtartóztatás, akadály.* Překážka, meſſkánj.

MORBVS. m. 2. die Krankheit. *Betegség.* Nemoc, nedůžiwoſt.

Morbĭdus, morbōſus, a, um. ungeſund, ſiech. *beteges.* nemocný, nedůžiwý.

MORDEO, mŏmordi, morſum. 2. ich beiße, verleimde. *marom, barapom, rágalmazom.* hryzu, kauſſi, hanjm, vtrhám.

Morſus. m. 4. (Morſiuncula.) Apul. der Biß. *Marás, barapás, barapásotska.* Kauſánj, hryzenj.

Mordax, ācis. o. beißig. *barapó, tsipős.* kauſawý.

Mordacĭtas. f. 3. die Beißigkeit, Schärfe. *Marósság, tsipősség.* Kauſawoſt.

Mordĭcus. Adu. mit Beißen, feſte. *mordosva, erősen.* kauſawě pewně, tuze.

*Admordeo, et remordeo. 2. ich beiße an, wieder, bekümmere wieder. *megmarom, viſzſza-marom.* přikuſugi, zaſe vhryznu, odhrýzám, vblížugi.

*Commordeo. 2. ich zerbeiße. *megmarom, rágom.* vkauſnu, vhryznu.

*Demordeo. 2. ich beiße ab. *lebarapom, mardosom.* odhryzugi, odkuſugi.

MORS, tis. f. der Tod, das Abſterben. *Halál.* Smrt.

Mortālis, e. ſterblich. Subſt. der Menſch. *halandó.* Subſt. *Ember.* ſmrtedlný. Subſt. Člowěk.

Mortalitas. f. 3. die Sterblichkeit. *Halandóság.* Smrtedlnoſt.

Morticīnus, a, um. Varro. verreckt, erſtickt. *döggel bólt. megfuladt.* vmrlý, zdechnutý, zaduſený.

Mŏrior, mortuus ſum. Dep. 3. ich ſterbe. *megbalok.* vmjrám.

Mortuus, a, um. todt. Subſt. der Todte. *bólt.* Subſt. *Halott.* mrtwý. Subſt. Vmrlý člowěk.

Moribundus, a, um. ſterbend. *baló félben való.* vmjragjcý.

*Mortifer, et mortiferus, mortificus, a, um. tödtlich. *halált-bozó, ſzerző.* ſmrtný, záhubný.

*Commorior. ich ſterbe mit. *együtt-megbalok.* ſpolu vmjrám.

*Demorior. Dep. 4. ich ſterbe hin, ſterbe weg. *tellyességgel megbalok.* do cela vmjrám, zemjrám.

*Emorior. ich erſterbe. *megbalok.* wymjrám.

*Emortualis, e. zum Sterben gehörig. *halálos.* ſmrtedlný.

*Immorior. (rei, ſtudiis.) ich ſterbe über etwas. *belé-balok.* nad něčjm vmjrám.

*Immortalis, e, et *Adu.* ter. unſterblich, ewig. *halhatatlan.* Adu. *halhatatlanúl.* neſmrtedlný, nepominutedlný, wěčný. Adu. neſmrtedlně.

*Immortalitas. f. 3. die Unſterblichkeit, das ewige Leben. *Halhatatlanság, örök élet.* Neſmrtedlnoſt, žiwot wěčný.

*Intermorior. ich erſterbe ganz, vergehe. *tellyességgel megbalok.* do cela vmjrám, zahynu.

*Praemorior. Dep. 1. Ouid. ich erſterbe

sterbe zuvor. *elébb megbalok.* na před vmjrám.

*Semimortuus, a, um. Catul. halb todt. *féligmegbólt.* na posy mrtwý.

MORTO. obsol.

Mortarium, a. n. der Mörsel, Mörser. *Mosár, külü.* Možďjř, mažiař.

MŌRVS. f. 2. der Maulbeerbaum. *Szederj-fa.* Morussowý strom.

Morum. n. 2. die Maulbeer. *Szederj.* Morusse.

Mos, ōris. m. 3. die Sitte, Gewohnheit, der Gebrauch. *Szokás, erkölts.* Mrawowé, obyčeg, zwyklost.

Moralis, e. sittlich, zu Sitten gehörig. *erkölcsöket néző.* mrawný.

Moratus, a, um. Sitten an sich habend, geartet, sittsam. *szoktatott, taníttatott, erkölcsü.* ctnostný, dobrých mrawůw.

*Moriger, et morigerus, a, um. gehorsam. *szót-fogadó, engedelmes.* posluššný, powolný.

*Morigeror. Dep. 1. (cui.) ich bin zu willen. *szót-fogadok, engedek.* posluššný gsem, powolugi.

Morosus, a, um. morose. Adu. murrisch, wunderlich, unfreundlich. *kedvetlen, erkölcsös.* Adu. *kedvetlenül.* nemrawný, diwný, nezdobný. Adu. nezbědně, swéwolně.

Morositas. f. 3. der wunderliche Sinn. *Kedvetlenség, erkölcsösség.* Nepřjgemnost obyčegů, nezbědnost.

*Submorosus, a, um. etwas verdrüßlich. *komorka.* něco swéwolný, nepřjgemný.

MŎVEO, ōui, ōtum. 2. ich errege, bewege: ich überrede. *indítom, mozdítom.* hýbám, pohybugi: namlauwám.

Motio. f. 3. et Motus. m. 4. Motiuncula. die Bewegung, Regung. *Mozgás, indúlás.* Hnautj, pohnautj.

Motor. m. 3. der Beweger. *Mozgató, ingató.* Genž pohybuge, kolebáč.

Motorius, a, um. bewegend. *indító, mozgató.* hýbagicý, pohybugicý.

Mōmentum. n. 2. die kleine Bewegung, der Augenblick, das Gewicht, die Wichtigkeit. *Egy szem-pillantás, veleje a' dolognak.* Okamženj, chwjle.

Moto. 1. ich bewege oft. *mozgatom, ingatom.* často hýbám.

Mobilis, e, et *Adu.* ter. beweglich. *mozgó, ingó.* Adu. *állhatatlanúl.* pohnutedlný. Adu. pohnutedlně, nestálé.

Mobilitas. f. 3. die Beweglichkeit. *Mozgóság, állhatatlanság.* Pohnutedlnost.

*Admoueo. 2. (rem cui, ad rem.) ich rücke hinzu, thue hinzu, wende an. *hozzá-teszem, mellékozom.* přistrkugi, přičinugi.

*Amoueo. 2. (ex re, quid, quem, a se.) ich schaffe, thue weg. *elmozdítom, taszítom.* odwalugi, odstawugi.

*Commoueo. 2. ich bewege, errege. *felindítom, háborítom.* pohybugi.

*Commotio. f. 3. die Bewegung. *Indúlás, felháborodás.* Pohnautj.

*Commotiuncula. f. 1. eine kleine Bewegung. *Felindúlásocska.* Malé pohnutj.

*Dimoueo. 2. ich verwende, verrücke.

rücke. *kimozditom.* oddelugi, odhánjm, z mjsta pohybugi.
*Demoueo, emoueo. 2. ich treibe hinaus, schaffe hinaus. *kiinditom, kiüzöm.* wyhybugi, wyháujm.
*Immotus, a, um. unbewegt, fest, standhaftig. *megmozdúlhatatlan.* nepohnutedlný, stálý, pewný.
*Permoueo. 2. ich bewege durchaus. *megindítom, mozdítom.* dobře pohybugi.
*Promoueo 2. ich welze fort, bringe weiter, schaffe Nutzen, ziehe auf. *előbb indítom, elő segitem.* předce hýbám, pohybugi, pomáhám, prospjwám.
*Remoueo, submoueo, vel summoveo. 2. ich schaffe aus dem Wege. *félre-tészem, elüzöm.* wzdalugi, odwalugi, odhánjm.
*Remotio. f. 3 die Entfernung. *Másuvá-való vitel, tétel.* Wzdálenj.
*Remote. Adu. weit davon. *távol* Dalelo, zdaleka.
*Semoueo. 2. ich schaffe beyseite. *külön-tészem, félre tészem.* odkládám, odhánjm.
Transmoveo. 2. Ter. ich bewege fort, versetze. *Más helyre mozditom.* ginam pohybugi.
MOX. Adu. bald, alsbald, nochmals. *majd, mindjárt, osztán.* hned, brzo.
MVCEO 2. mucesco. 3. ich bin schimmlicht, werde kahmicht. *penyészes vagyok, megpenyészesülök.* plesniwjm, tosolowatjm, kyssjm.
Mucor. m. 3. der Schimmel. *penyész.* Plisen, plesen, plesniwost.
Mucidus, et emucidus, a, um. schmutzig, verlegen, verschimmelt. *penyészes, mohos.* plesniwý, pniký.

MVCRO. m. 3. die Spitze, der Degen. *Fegyvernek hegye és éli, hegyestör.* Sspic, neb ostrost meče.
*Mucronatus, a, um. spitzig, zugespitzt. *hegyesitetett, hegyes.* sspicatý, zakončitený.
MVCVS. f. Muccus. 2 der Rotz, Unflat aus der Nase. *Takony.* Sopel, mozher, nečistota nosu.
Muccosus, et mucculentus, a, um. rotzig. *taknyos.* soplawý.
Muccinium. n. 2. Arnob. das Schnupftuch. *Kendő, keszkenő.* Sskatka, ručnjček.
MVGIO, iui, itum. 4. ich brülle, brumme. *bögök.* bučjm, řičjm, řwu.
Mugitus. m. 4. das Gebrülle. *Bögés.* Bučenj, řičenj.
*Admugio. 4. ich brülle an *reá bögök.* na někoho bučjm, řičjm.
*Emugio. 4 Quinctil. ich brülle heraus. *kibögök.* wybučugi, hlasně řičjm.
*Immugio. 4. ich erschalle, brause, sause. *bögök.* wbučugi, rozhlassugi.
*Remugio. 4. ich brülle wieder. *viszsza bögök.* odezwáwám, nazpět řičjm.
MVLCEO, si, sum. 2. ich schlichte, streichele, stelle zu frieden. *törölgetem, enyhítem.* hladjm, krotjm, upokogugi.
*Demulceo, et permulceo. 2. ich schlichte freundlich, liebkose. *szépen törölgetem, nyájaskodom.* Kokgim, ljbám.
MVLGEO, si, ctum. 2. ich melke. *fejem.* dogjm.
Mulctus. m. 4. Varro. das Gemelke. *Fejés.* Dogenj.
Mulctra, f. 1. Mulctrum, 2. Multrale, n. 3. das Melkfaß. *Fejő zajtár,*

tár, *edény*. Geschirr, dogecý nádoba.

*Emulgeo. 2. ich melke aus. *kifejem*, *kiszopom*. wydogim.

*Immulgeo. 2. ich melke über was. *valamin fejem*. wydogugi, na nětčem dogim.

MVLGO. obsol.

*Dimulgo, et promulgo. 1. ich thue kund. *kibirdetem*. wyhlásugi, zgewné oznamugi.

*Promulgatio. f. 3. die Ausruffung, Ankündigung. *Kibirdetés*. Wyhlássenj, zgewné oznámenj.

MVLIER. f. 3. (Muliercula.) die Weibsperson, das Weib. *Aszszony*, *aszszonyi állat*, *aszszonyotska*. Zena, ženská osoba, ženička.

Muliebris, e, et *Adu*. ter. weiblich. Adu. auf weibliche Art. *aszszonyi*. Adu. *aszszony módra*. ženský. Adu. po ženský.

Muliebriosus, et mulierosus, a, um. den Weibern ergeben. *aszszonyt szeretö*. ženský, na ženy laskawý ženkýř.

Mulierositas. f. 3. die Weibersucht: *Aszszonyok utánn való járás*. Milowánj žen.

MVLLVS. (Mullulus.) m. 2. der, die Barme. (piscis.) *Hartsa*. Parma.

MVLSVM. n. 2. (a melle.) der Meet, Weinmeet. *Mézböl tsinalt édes ital*, *méh-ser*. Madowec, nápog z wjna, mušt.

Mulseus, a, um. von Meet. *mézes italú*, *méh-seres*. mušstowý, sladký gako med.

*Promulsis. f. 3. die Vorkost. *Elölkostolás*. předkosstowánj.

MVLTA, Mulcta. f. 1. die Geldbuße, Strafe. *Birság*, *büntetés*. Penězitá pokuta, peněžná pokuta.

Multo, et mulcto. 1. ich strafe. *megbirságolom*, *büntetem*. pokutugi, trescy.

Mulctatitius, a, um. aus Strafgeldern. *birságból szedett*. z pokuty pocházegjcý.

MVLTVS, a, um. viel. *sok*. mnohý.

Multum, et multo. Adu. viel, sehr. *sok*, *igen*. mnoho, o mnoho wice.

Multitudo. f. 3. die Menge, Vielheit, der Pöbel. *Sokság*, *sokaság*. Množstwj, obecný lid.

*Multifarius, a, um. Gell. mancherley Art, allerhand. *sok féle*. rozličný, rozmanitý.

*Multifariae, et multifariam. Adu. auf mancherley Weise. *sok-féleképen*. rozličně.

*Multiformis, e, et Adu. ter. mancherley Gestalt. Adu. auf mancherley Art und Weise. *sok-formájú*. Adu. *sok-formán*. rozličný, mnohospůsobný. Adu. mnohonásobně, mnohospůsobně.

*Multiplex, icis. vielfältig. *sok-féle*, *sok rétü*. mnohonásobný.

*Multiplico. 1. ich vermehre, mache vielfältig. *szaporitom*, *sokasitom*. rozmnožugi, rozhogňugi.

*Multoties. Adu. oftmals. *sokszor*. mnohonásobně, často.

*Multitia, orum. n. weiche Kleider. *Gyenge*, *lágy ruha*. hladký, hedbáwný oděw.

MVLVS. m. 2. Mula. f. 1. der Maulesel. *Öszvér*. Mezek.

Mulinus, a, um. Vitruv. Mulinaris, e. Col. vom Maulesel. *öszvéri*,

 ösz-

öszvérben való. mezkowý; z mezku.

Mulio. m. 3. Mart. der Eseltreiber. *Öszvérrel-bánó, öszvér-hajtó.* Oslář, saumář.

MVNDVS, a, um. et *Adu.* e. zierlich, rein. *tiszta.* Adu. *tisztán.* čistý. Adu. čistě.

Mundulus, a, um. Plaut. rein. *tisztátska.* Čistučký, ozdobený.

Mundo. Col. munditer. Plaut. reinlich. *tisztán.* čistotně.

Mundus. m. 2. der Weiberschmuck: der Himmel, die Welt. *Aszszonyi ékesség: Világ.* Ozdoba ženská: Swět.

Mundanus, a, um. weltlich, aus der Welt. *világi.* swětský.

Munditia. f. 1. Mundities. f. 5. die Reinlichkeit. *Tisztaság, tsinósság.* Čistota, čistotnost.

Mundo, et emundo. 1. Col. ich mache rein, ich reinige. *tisztitom.* čistjm, wyčisstugi.

*Immundus, a, um. Sen. unrein, unflätig. *tisztátalan.* nečistý.

*Permundus, a, um. Varr. sehr sauber. *szép-tiszta, igen tiszta.* welmi čistý.

MVNGO, xi, ctum. 3. ich schneuze, schnupfe. *orromat kifúvom.* nos wysákám.

*Emungo. (quem re.) ich schneuze aus, beraube. *orromat megtisztitom, megfosztom.* nos wytjrám, wyčisstugi.

MVNIO, iui, itum. 4. communio, emunio, permunio. ich verschanze, verwahre, mache fest. *erősitem, békeritem.* pewnjm, hradjm, osazugi.

Munitio. f. 3. die Befestigung. *Megerősités.* Pewnost.

Munimen. n. 3. Virg. die Schanze. *Bástya.* Pewnost.

Munimentum. n. 2. die Mauer, der Wall, das Bollwerk. *Kőfal, palánk, bástya.* Ssance, zeď, bassta.

Munitor. m. 3. Liu. der Schanzer. *Megerősitő, óltalmazó.* Který ssancy obrazuge.

*Moenia, ium. n. die Stadtmauer. *Város falai, kőfal.* Městské zdi, neb ssance, obrada města.

*Moeniana, orum. n. der Erker. *Kőfal párkánya, eresz.* Arkýř, wýsedka, pawláčka wen přes zeď wydaná.

*Immunio. 4. Tacit. ich befestige inwendig. *meg-erősitem.* vpewňugi wnjtřně.

*Immunitus, a, um. unbefestiget, unverwahret. *nem erősittetett, óltalmatlan.* neohrazený, neostřjhaný.

*Praemunio. 4. ich verschanze zuvor. *előre megerősitem.* předhradjm, předtjm pewnjm.

*Praemunitio. f. 3. die Verschanzung. *Előlmegerősités.* Předhrázenj.

Süpermunio. 4. Col. ich decke zu. *Felette-békeritem.* z wrchu ohrazugi.

MVNVS, ĕris. n. (Munusculum.) das Geschenk, das Amt. *Ajándék, tiszt, ajándékotska.* Dar, auřad.

Munero. 1. muneror. (quem re.) ich beschenke. *ajándékozok, megajándékozok.* obdarauwám.

Munis, e. Plaut. verpflichtet, verbunden. *örömest valakinek szolgáló, köteles.* powinný, slaužebný.

Munia. Pl. n. 2. das Amt, die Pflicht.

Pflicht. *Tiszt, tisztí szerint való szolgálat.* Auřad, powinnost.

*Municeps, ipis. c. der Bürger in einer Freystadt. *Szabad városi polgár.* Za měsstěnjna od ginud přigatý.

*Municipium n. 2. die Freystadt, die Stadt. *Szabad város, város.* Swobodné město.

*Munificus, a, um, et *Adu.* e. freygebig. *bö-kezü.* hogný, sstědrý. Adu. sstědře.

*Munificentia. f. 1. Liu. die grosse Freygebigkeit. *Bö-kezüség.* Sstědrost.

*Communis, e. gemein, ungetheilt. *közönséges, köz.* obecný.

*Communiter. Adu. gemeinschaftlich. *közönségesen.* obecně, wůbec.

*Communio, et Communitas. f. 3. die Gemeinschaft, Gesellschaft. *Közönséges egyesség, társaság.* Obec, společnost.

*Communico. 1. (cum quo, de re, rem inter se.) ich theile mit. *közlöm, résztetem.* vděługi, obcugi, spolčugi.

*Communicatio. f. 3. die Mittheilung. *Közlés.* Vdělowánj, obcowánj, spolčenj.

*Immunis, e. frey, ledig, unbeschwert. *szabados, tiszt nélkül való.* swobodný, prázdný.

*Immunitas. f. 3. die Freyheit von Dienst und Tribut. *Szabadság, szolgálattól és adótúl menteség.* Swoboda od slůžby a dáně.

*Remunero, remuneror. 1. ich vergelte, beschenke wieder. *ajándékot ajándékkal fizetek, megszolgálom.* odplacugi, odměňugi se.

*Remuneratio. f. 3. die Vergeltung. *Viszontag megajándékozás.* Odplata.

MVREX, icis. m. die Meerschnecke, der Purpur, das Fußeisen. *Tengeri csiga, bársony festék, békó.* Mořský blemegžd, ssarlát, kotwa.

Muricatus, a, um. Plin. gespitzt, wie Fußeisen. *vas sulyom formájú.* ostrý jako kotwa, sspicatý.

MVRMVR, ûris. n. das Getöne, Brausen, Murmeln. *Morgás, zörgés.* Hřmot, bučenj, reptánj.

Murmuro, commurmuro. 1. ich murre, brumme. *morgok, zörgök.* repcy, odmlauwám.

Murmuratio, Commurmuratio. f. 3. das Murmeln, Geräusch. *Morgolódás, zúgolódás.* Reptánj, odmlauwánj.

*Admurmuro. 1. ich billige mit einem Gebrause. *reá-morgok.* přireptáwám.

*Admurmuratio. f. 3. die Beystimmung. *Reá-morgás, reá-állás.* Reptánj, odmlauwánj.

*Demurmuro. 1. Quid, ich murmele herum. *magamban morgolódom, dunnogok.* sám v sebe řepcý.

*Obmurmuro, remurmuro. 1. ich murre wider. *viszsza morgok.* odreptáwám, odmlauwám.

MVRVS. m. 2. die Mauer, der Schirm. *kőfal, paiz.* Mur, zeď, stjn.

Muralis, e. zur Mauer gehörig. *kőfali.* zednj.

Muratus, a, um. bemauert. *kőfallal kerítetett.* murowaný.

*Intermuralis, e. Liu. innerhalb der Mauer. *két fal között való.* mezy dwěma mury.

*Pomoerium. n. 2. (quasi post murum.)

rum.) der Zwinger, Platz um die Stadtmauer, die Contrescarpe. *Kofak vellyfke*, *kerítés közi*. Plac za maurem, neb mezy zdi.

MVS, ūris. m. die Maus. *Egér*. Myš.

Murīnus, a, um. Col. von Mäusen. *egéré*. myšj.

Muricīdus, a, um. der Stillenfänger. *egér ölö*. ničemný.

Musculus. m. 2. das Mäuschen: Fleisch, die Maus im Fleisch, das Sturmdach. *Egereske*: *Embernek testén való inas dombort bús*. Myška: Myška na vrch těla.

Musculosus, a, um. ädericht, fleischicht. *inas*, *búsos*, *eres*. žilowatý, masytý.

*Muscipula. f. 1. Varr. Muscipulum. n. 2. Phaedr. die Mausfalle. *Egérfogó*. Myšj past.

MVSCA. f. 1. die Fliege, Mucke. *Légy*, *szúnyog*. Mucha, komár.

Muscarius, a, um. zum Fliegen gehörig. *légyhez való*. k muchám náležegicý.

Muscarium. n. 2. der Fliegenwedel. *Legyező*. Ohánka.

MVSCVS. m. 2. der (das) Moß. *Moh*, *fa moha*. Mech.

Muscosus, a, um. moßicht, mit Moß bewachsen. *mohos*. mechowitý.

*Emusco. 1. Colum. ich schlage das Moß ab. *mohától megtisztitom*.

MVSTELA. f. 1. die Wiesel, Lamprett. *Menyét*, *göntény*. Lasyce, pyskoř, neb lampryd.

*Mustelīnus, a, um. wieselfärbig, gelblicht. *menyét szinü*, *deres*. lasycowé barwy, žlutý.

mech odstrčugi, od mechu čistjm.

MVSTVM. n. 2. der Most. *Must*. Mušt, mladé wjno.

Musteus, a, um. frisch, neu, jung. *mustos*, *új*, *fris*. čerstwý, nowý, sladký.

Mustarius, a, um. zum Most gehörig. *mustboz való*. k muštu přináležegicý.

Mustaceus, m. et Mustaceum. n. 2. der Fladen, Kuchen. *Édes mustal csinált béles*, *pogácsa*. Pěčnjček, koláč, pletenice.

MVTILVS, a, um. verstümmelt, der Krüpel, unvollkommen. *csonka*, *bénna*, *tökélletlen*. obsekaný, necelý, zmenšený.

Mutilo. 1. ich verstümmele. *megcsonkitom*, *bénnitom*. sspatjm, zmenšugi, odsekáwám.

*Admutilo, et demutilo. 1. ich verhunze, kippe ab, verstümmele. *lenyesem*, *elnyesztegetem*. přisekáwám, odsekáwám.

MVTO. 1. (quid) cum quo.) ich ändere, verändere, wechsele um. *változtatom*, *tserélem*. proměňugi, měnjm.

Mutatio. f. 3. die Aenderung. *Változás*. Proměna, změnenj.

Mutabilis, e, et Adu. ter. wankelmüthig, unbeständig. *változandó*, *változó*. proměnitedlný, nestálý. Adu. proměnitedlně.

Mutabilitas. f. 3. die Unbeständigkeit, Veränderlichkeit. *Változóság*. Proměnitedlnost, nestálost.

*Commuto, demuto, et permuto. 1. ich verändere, tausche. *megváltoztatom*, *elváltom*, *eltserélem*. proměňugi, frcymarčjm.

*Commutatio, et Permutatio. f. 3. die

die Veränderung, der Wechsel. *Változás, váltás, csere.* Proměnénj, měna.

*Immuto et transmuto. ich formire anders, ändere. *elváltoztatom, elcserélem.* obnowugi, proměňugi.

*Immutabilis, e. Aug. unwandelbar, unveränderlich, beständig. *elváltozhatatlan.* neproměňitedlný.

MUTUS, a, um. sprachlos, stumm. *néma, szótalan.* němý.

Mutio. 4. ich rede leise, nispele, mucke. *motszanok, lapua suttogok.* tlachám, ssepcy, tagně mluwjm.

Mūtitio. f. 3. Plaut. das Gemurmel, die leise Rede. *Dunnogás, suttogás.* Ssepťánj, tlachánj.

Musso, et mussito. 1. ich murmele, rede heimlich. *suttogok, lassan szólok.* ssepcy wssawičně, mlčjm.

*Immutesco, et obmutesco. 3. ich verstumme. *megnémúlok.* oněmugi.

MUTUUS, a, um. eins ums andere, geborgt. *kölcsön való.* společný, půgčený.

Mutuo. Mutuor. Dep. 1. ich borge, entlehne. *kölcsön veszek.* půgčugi, wypůgčugi.

Mutuatio. f. 3. das Borgen, die Entlehnung. *Kölcsönözés.* Půgčenj.

Mutuatitius, a, um. Gell. entlehnt. *kölcsönvött.* wypůgčený.

Mutue, mutuo, mutuum. Adv. unter gegeneinander, wiederum. *kölcsön, egymás között, viszszontsággal.* wespolek, společně, opět.

*Promutuus, a, um. Caes geliehen vor der Zeit. *idö elött kölcsönvött.* před časem wypůgčený.

MYRTUS. 2. et Myrta. f. 1. Myrtum. n. 2. der Myrtenbaum, Myrten. *Mirtus-fa.* Myrtus.

Myrteus, vel murteus, seu Myrtinus, a, um. von, oder wie Myrten. *mirtus-fai.* myrtowý.

Myrtuosus, a, um. voll Myrten. *mirtusos.* plný myrtů.

Murtatum. n. 2. Varr. die Wurst mit Gewürz. *Füszerszámmal töltött kolbász.* Wonným kořenjm naplněná klobása.

N.

NAE. Adv. ja, fürwahr. *bizonyára, igen is.* gistě, gistotně, w prawdě.

NAENIA. (Nenia.) f. 1. das Klaglied, Todtenlied, Wiegenlied. *Halottra való vers, halotti ének.* Pohřebnj pjseň.

NAEVUS. m. 2. der Flecken, das Maal am Leibe. *Velünk született bélyeg, szeplö.* Přirozená wada, posskwrna na těle.

NAM. denn. *mert.* nebo.

NANCISCOR, nactus sum. 3. ich erlange, überkomme von ungefehr. *találok, szerit- téſzem, elnyerem.* docházým, dosahugi.

NAPUS. m. 2. Col. die Steckrübe. *Karó-répa.* Kolinkowá řepa.

Napina. f. 1. das Rübenfeld. *Répás föld.* Řepisstě.

NARIS. f. 3. Pl. Nares. die Nasenlöcher. *Orr lyuk.* Chřjpě, djrky w nose.

NARRO, are. ich erzehle, sage. *beszéllek.* rozprawjm, wyprawugi.

*Dinarro, enarro, are. ich erzähle nacheinander her. *kibeszéllem, megmagyarázom.* wymluwjm, wykladám.

Narratiuncula. Quinctil. die Erzählung. *Beszéleske.* Krátké wyswětlenj.

Narratio, et Enarratio. f. 3. die Erzählung. *Kibeszéllés.* Wýklad, wyswětlenj.

*Enarrabilis, e. Quinct. was sich erzählen läßt. *kibeszéllbetö.* wypravitedlný.

*Inenarrabilis. Sen. Adu. inenarrabiliter. Liu. unaussprechlich. *kibeszéllbetetlen.* Adu. *kibeszéllbetetlenül.* newypravitedlný. Adu. newypravitedlně.

Nascor, nasci. (quo, ex quo, in quo.) ich werde geboren wachse. *születem, származom, növök.* narodjm se, rostu.

Natus, a, um. geboren. Subst. der Sohn. *született.* Subst. *Fiú.* narozený. Subst. Syn.

Nata. f. 1. die Tochter. *Leány.* Děera.

Nati. Poëtic. die Kinder. *Gyermekek.* Děti, djtky.

Natu. Abl. m. 4. an Geburt, Alter. *idövél, idöre.* narozenj, wěk.

Natalis, e. natalitius, a, um. zur Geburt gehörig, angeboren. Subst. der Geburtstag. *születésbez való.* Subst. *Születésnek napja.* k narozenj přináležegjcý, přirozený. Subst. Den narozenj.

Natales, ium. Pl. das Geschlecht, der Ursprung. *Nemnek eredeti szerint való mivolta, nem.* Rod, půwod.

Natalitium et Natalitia. Plur. n. 2. das Mahl am Geburtstage. *Születése napján adatott vendég-ség.* Hody w den narozenj včiněné.

Natio. f. 3. die Geburt, das Volk, das Geschlecht, Nation von einerley Sprache. *Születés, nép, egy egész nemzetség.* Narozenj, lid, národ gedného gazyka.

Natiuus, a, um. angeboren, natürlich. *velünk született, természet szerint való.* přirozený.

Natiuitas. f. 3. Minut. Felix. die Geburt. *Születés.* Narozenj.

Natura. f. 1. die Natur, angeborne Art, Beschaffenheit. *Természet.* Přirozenj, přirozená powaha.

Naturalis, e. natürlich. *természeti.* přirozený.

Naturaliter. Adu. von Natur. *természet szerint.* přirozeně, od přirozenj.

*Adnascor, agnascor. 3. ich wachse an, ich werde nach geschlossenen Testament geboren. *hozzá-növök, testámentom tétel után születem.* přirostám, po včiněném testamentu se rodjm.

*Agnatus, a, um. gewachsen. Subst. der Verwandte. *hozzá-nött.* Subst. *Atyafiú, rokon.* přirostlý. Subst. Přjbuzný.

*Agnatio. f. 3. die Blutfreundschaft vom Vater her. *Rokonság.* Přjbuznost.

*Cognatus, a, um. befreundet, bequem. Subst. der Freund. *rokon, atyafias.* Subst. *Atyafi.* přjtelský. Subst. Přjtel.

*Cognatio. f. 3. die Verwandtschaft, Blutfreundschaft. *Rokonság, atyafiúság.* Přjbuzenstwj, pokrewnost.

*Denascor, sci. Varr. ich sterbe. *meghálok.* umjrám.

*Enascor. ich wachse heraus, entspringe.

springt. *kinövök, kitermem.* wyrostám, wyprysstugi se.

*Innascor. (cui.) ich bin angeboren. *benne termek.* wrostám, wrodjm se.

*Internatus, a, um. Plin. darzwischen gewachsen. *közötte-vagy belé-nött.* mezy tjm zrůstlý.

*Prognatus, a, um. geboren. *született, nött.* narozený, zrozený.

*Renascor. ich wachse wieder. *vissontag születtetem.* znowu se rodjm, rostu.

*Subnascor. Plin. ich wachse wieder auf. *felnevekedem mellette.* podrostám, přirostám.

*Supernatus, a, um. Plin. drüber gewachsen. *fellyül-nevekedett.* nad nětčjm wyrostlý.

NASSA. f. 1. die Fischreuse. *Varsa.* Rybářská wrsse.

NĀSVS. m. 2. et Nasum. n. 2. die Nase: Vexierung; Spötterey. *Orr: Tsúfolás.* Nos: Posmjwánj.

Nasūtus, a, um. Naso. m. 3. grosnäsicht, nasenweis. *orros, nagy orrú, fumyáson megnevető.* welko-nosý, nosatý.

NĀTES, ium. f. 3. der Hintern, die Arschbacken. *Far, segg-pofája.* Zadek, řit.

NĀVIS. f. 3. Navicula. f. 1. das Schiff, das Schifflein. *Hajó, hajótska.* Lod, lodička.

Navalis, e. zu Schiffen gehörig. *hajói.* lodný.

Navale. n. 3. der Port, Hafen, Seehafen. *Hajó tartó, rév-part.* Přjstaw lodj.

Navicularia. f. 1. die Schifferkunst. *Hajós-mesterség.* Kunst plawcůw, plawenj.

Naulum. n. 2. das Fährgeld, Schifferlohn. *Hajóbér, rév-bér.* Plat od přjwozu.

Nauta, et Navita. m. 1. der Schiffer. *Hajós, révész.* Plawec.

Navigo, are. ich schiffe segele. *hajókázom, evezek.* plawjm se.

Navigatio. f. 3. die Schiffahrt. *Hajózás.* Plawenj.

Navigabilis, e, et naviger, a, um. schiffreich. *hajóval megjárható.* plawitedlný, kdež se plawiti může.

*Innavigabilis, e. unschiffbar. *evezhetetlen.* na čem se nemůže plawiti.

Navigium, i. n. das Schiff, Fahrzeug. *Akármi tengeri hajó, hajókázás.* Lod.

Naufragium, i. n. der Schiffbruch. *Hajó-törés.* Zlámanj ssifu.

Naufragus, a, um. der Schiffbruch gelitten. *hajó-törő, hajó-törést szenvedett.* sskodu na lodi trpjcý.

*Adnavigo. are. ich lände an, schiffe hinzu. *red evezek, partboz evezek.* připlawjm se, přeplynu.

*Enavigo, are. Plin. ich schiffe heraus. *kievezek.* wyplawjm se.

*Pernavigo, are. Plin. ich schiffe durch. *megjárom hajóval.* přeplawjm.

*Praenavigo, are. ich schiffe vorbey. *mellette elhajókázom.* předplynu, předplawugi.

*Renavigo, are. ich schiffe zurück. *vissza evezek.* na zpět se plawjm.

NAVSEA, ae. f. die Schiffkrankheit, das Brechen, der Eckel. *Tsömör, gyomor émelygés.* Osskliwost, hnusenj, nechuť.

Nauseosus, a, um. eckelhaft. *tsömör-bozó, émelygös.* osſkliwny, hnuſný, nechutný.
Nauseo, āre. ich habe einen Eckel, verachte. *tsömörlöm, émelygek.* nechuť mám, dáwjm ſe, poťuſpugi.
NĀVO, āre. (quid cui.) ich thue mit Fleiß, helfe. *rájta igyekezem, ſerénykedem.* wynaſnažugi ſe.
Nauus, (gnauus.) a. um. wacker, hurtig. *ſerény, ſzorgalmatos.* ſnážný, pilný, ſſatečný.
Nauiter, gnauiter. Adu. mit Fleiß. *ſerényen.* ſnážně, pilně.
Gnauitas, Nauitas, ātis. f. die Emſigkeit. *Szorgalmatosság.* Snážnoſt, pilnoſt.
*Ignauus, a, um. et *Adu.* e. faul. *túnya, reſt.* Adu. *túnyán.* leniwý. Adu. leniwě.
*Ignauia, ae. f. die Faulheit. *Túnyaság.* Leniwoſt.
*Ignauio, ōnis. m. Gell. der Faulenzer. *Henyélö.* Lenoch.
*Praegnaniter. Plaut. tapfer, fleißig. *igen ſerényen.* welmi ſnažně.
NE. Adu. nicht. Coniunct. daß nicht. Encl. ob. et Interrog. nota. *ne, nem.* Coni. *hogy ne, ha-e?* Coni. abyne. Adu. ne. Encl. zdáli?
Nec, et neque. Coni. und nicht, noch, weder. *ſem, ſem nem.* ani, aniž.
*Necdum. Adu. noch nicht. *mégſem.* geſſtě ne.
*Nec ne. Adu. oder nicht. *avagy nem.* aneb nic, čili nic.
*Necubi. Adu. daß nicht irgendwo, nirgends. *ne valahol, ſohol ſem, ſohol.* nikdež, nikde.
*Nedum. Coni. vielweniger, geſchweige. *nem hogy.* mnohem méněgi, aniž.
*Neu, et neue. Adu. noch. *ſem.* ani.
*Nequaquam, neutiquam. Adu. mit nichten. *ſemmiképen nem.* nikoli.
*Nequicquam. Adu. vergebens. *hijában.* nadarmo, daremně.
NĔBŬLA. f. 1. der Nebel. *Köd.* Mhla.
Nebulosus, a, um. neblicht, dunkel. *ködös.* mhlawý, mračný.
Nebulo. m. 3. der böſe Bub, Schelm, Betrüger. *Hitván, roſz ember.* Sſibal.
NECESSE, et necessum, Indecl. nothwendig. *ſzükség.* Potřeba, potřebně.
Necessarius, a, um. et *Adu.* e, *et* o. nothwendig. *ſzükséges.* Adu. *ſzükségesen.* potřebný. Adu. z potřeby, potřebně.
Necessarii. Pl. Subst. nahe verwandte Freunde. *Köteles baráiim, atyámfiai.* Známj, přátelé.
Necessitas. f. 3. die Nothwendigkeit. *Szükség, kötelenség.* Potřeba, potřebnoſt.
Necessitudo. f. 3. die dringende Noth, Bekanntſchaft, Freundſchaft. *Szükség, köteles barátság, atyafiság.* Weliká potřeba, známoſt, přátelſtwj.
NECTO, xui, xi, xum. ich knüpfe, binde. *foglalom, kötöm.* pletu, wážj.
Nexus. m. 4. et Nexum. n. 2. die Verbindung, Verknüpfung, der Schluß. *Kötelesség, öſzve-kötés.* Swazek, ſpogenj.
Nexilis, e. Sen. das ſich knüpfen läßt. *öſzve-kötheto, akaſztalható.* co ſe pléſtj a wázati dá.

Nexo, are. ich verknüpfe. *kötögetem, foglalgatom.* pletu.

*Annecto. 3. (cui, ad quid.) ich knüpfe an, hänge an. *hozzá-kötöm, tóldom.* připletáwám, přiwazugi.

*Connecto. 3. (cum quo.) ich knüpfe zusammen. *egybe-fűzöm.* swazugi, spletám.

*Connexio. f. 3. Connexum. n. 2. die Verbindung, Verknüpfung. *Öszvekötés, foglalás.* Swázanj, spogenj.

*Innecto, ere. Tacit. ich flechte ein, knüpfe ein. *bekötöm, öszve kötöm.* wpletáwám, wewazugi.

*Internecto. 3. ich knüpfe dazwischen. *öszve-foglalom.* mezy nětco pletu.

*Subnecto, ere. Quinct. ich knüpfe unten an. *alatt hozzá-kötöm.* podwazugi, podpinám.

NĚGO. 1. ich verneine, sage das nicht. *tagadom.* tagjm, odpjrám.

Negatio. f. 3. die Verneinung, Verleugnung. *Tagadás.* Tagenj, zapjránj, odpjránj.

*Abnego, denego, pernego. 3. ich verleugne. *eltagadom,* zapjrám, odpřissahám se.

*Subnego, āre. ich schlage zum Theil ab. *mint-egy megtagadom.* z částky odpjrám.

NĒMO, inis. c. (ne homo.) niemand. *fenki.* žáden, nižádný.

NEMPE. Adu. nemlich. *nyilván, tudniillik.* zwlásstě, owssem, gisté.

NĔMVS, ŏris. n. der Lustwald, Wald. *Berek, liget.* Wesselý hág.

Nemorosus, a, um. waldicht, voll Wald. *berkes, ligetes.* hágowatý, hustý.

NEO, ēni, ētum, ēre. ich nähe, spinne. *varrok, fonok.* předu, ssigi.

*Perneo, ēre. Martial. ich spinne ab. *lefonom.* spředu, přesukugi.

NĔPOS, ōtis. m. der Enkel, Neffe: Schlemmer. Pl. die unnützen Schößlinge. *Unoka, tékozló.* Pl. *szőlő-töke veres veszszei.* Wnuk: mrhač, marnotratnjk: Pl. neužitečné pruty neb ratolesti.

Nepotulus. m. 2. Plaut. das Enkelchen, das Zechbrüderlein. *Unokácska: ivó társ.* Wnuče, wnuček, marnotratček, mrháček.

Neptis, is. f. die Kindestochter, Neffe. *Fiam leánya, leány unoka.* Wnučka.

Nepotinus, a, um. Apul. et nepotalis, e. schwelgerisch. *dobzódó, tékozló.* marnotratný, mrhač.

Nepotor, āri. Sen. ich liege im Luder. *dobzódom, tékozlóul élek.* marně utrácigi, hodugi.

*Pronepos. m. Proneptis. f. 3. der Urenkel, die Urenkelinn. *Unokám fia, Unokám leánya.* Prawnuk, Prawnučka.

*Abnepos. m. Abneptis. f. 3. der kleine Neffe, die kleine Neffinn. *Unokám fiának fia, Unokám leányának leánya.* Malý Wnuček, wnučka.

NĔQVAM. D. Indecl. schalkhaftig, lüderlich, verschwenderisch, der Schalk. *semmirekellő, rosz.* nesslechetný, zlý člowěk.

Nequitia, 1. et Nequities. f. 5. Horat. die Schalkheit. *Gonoszság, semmiség.* Nesslechetnost.

Nequiter. Adu. Plin. schelmisch. *latrúl.* nesslechetně.

NERVVS, i. m. die Spannader, die Sehne am Bogen, die Kraft, die Saite,

Saite, der Stock. in plur. die Stärke. *In, erö, húr, hos.* Klaupbnj, zwazowá žjla, tětiwo na kussi, sýla, struna, peň.

Neruosus, a, um, et *Adu.* e. voll Adern, kräftig, nachdrüklich. *inas, erös, fontos.* Adu. *erösen.* žilowatý, sylný. Adu. mocně, sylně.

Neruositas, f. 3. die Stärke. *Erösség.* Sýla.

*Eneruis, e. Plin. kraftlos. *erötlen, vajuit.* bez sýly, mdlý.

*Eneruo, äre. ich mache kraftlos. *megerötlenitem.* zemdljwám, sýlu odgjmám.

NEX, ěcis. f. der Tod, gewaltsame Tod. *Halál, eröszakkal való halál.* Smrt, wráž da.

Neço, aui, tum. 1. eneco, interneco, Prud. perneço, aui, tum, et ui, ctum. Sil. ich tödte, bringe um. *megölöm.* zamordugi, zabjgi.

*Internecio. f. 3. die gänzliche Niederlage. *Halállal egészen elhörlés, mindenestöl fogva elveszsés.* Konečná zkáza.

*Internecinus, internecíuus, a, um, internecialis, e. Liu. verderblich, tödtend. *halálos, halálban járó.* záhubný.

*Pernicies. f. 5. das Verderben. *Veszedelem.* Záhuba.

*Perniciosus, a, um. pernicialis, et pernicibilis, e. verderblich, schädlich. *veszedelmes, káros.* záhubný, sskodný.

*Perniciose. schädlicherweise. *veszedelmessen.* nebezpečně.

NICO. obsol. vnde.

Nicto, äre, nictor, äri. Frequ. ich wimpere mit den Augen. *pillogatok, szemeimmel hunyorgatok.* očima mhaurám.

Nictatio. f. 3. Plin. Nictus. 4. m. das Winken der Augen, das Nicken. *Szempillantás.* Mhauránj.

NĪDOR. m. 3. der Geruch vom Braten. *Pesenye szag.* Wůně z pečeně.

*Rěnideo, ěre. sine Sup. Hor. renidesco. 3. Lucret. ich glänze, schimmere. *tündöklöm, ragyogok.* blyssťjm se.

NĪDVS, Nidulus. m. 2. das Nest. *Fészek, fészketske.* Hnjzdo.

Nidulor, äri. Plin. et nidifico, äre. Plin. ich niste. *fészket rakok.* hnjzdjm se, hnjzdo dělám.

NĬGER, a, um. schwarz: tückisch, böse, bübisch. *fekete: tsalárd.* černý: nesslechetný.

*Nigritia. 1. et Nigrities. f. 5. vel Nigror. m. Nigritudo. f. 3. Plin. die schwarze Farbe. *Feketeség.* Cžernost, černá barwa.

Nigreo, ěre, nigresco, ěre. Plin. ich werde schwarz. *megfeketülök.* zčernjm, černý gsem.

Nigro, dēnigro, äre. Varr. ich bin schwarz, schwärze. *fekete vagyok, megfeketitem.* černjm.

*Perniger, a, um. Plaut. sehr schwarz. *igen fekete.* welmi černý.

*Subniger, a, um. Varr. braun, schwarzbraun. *barna, fekete-szeg.* tmawý, načerný.

NIMBVS. m. 2. der Platzregen, Schein um das Haupt. *Záporesö, fö felibe való sugár.* Přjwal, na čele ozdoba, paprsky okolo hlawy swatých.

Nimbatus, a, um. Plaut. umschleyert, verkappt. *valamivel megékesitetett,*

tett, *paryolatos*. s wěncem oʒdoʒbený.

Nimbosus, a, um. unstüm, regenhaft. *zápor-esös-hozó*. mračný, přiwaʃný.

NIMIRVM. Adu. nemlich, freylich. *tudniillik*, *igen-is*. totiʒto, owšem, nepochybně.

NIMIS. Adu. allzusehr, gar zu viel. *felette-igen*. přiliš welmi.

Nimius, a, um. gar zu groß, gar zu viel, zu heftig. *felettébb való*. přilišný, prudký.

Nimium, nimio, nimiopere. Adu. allzusehr. *igen*, *felette-igen*. přiliš mnoho.

Nimietas. f. 3. Col. der Ueberfluß, die allzugroße Vielheit. *Felettébb-valóság*, *felette való nagy sokaság*. Dostatek, hognost, weliké množstwj.

Nimium quantum, et pernimium. Adu. überaus viel. *felette sok*. přiliš mnoho.

NINGO, xi. 3. ich schneye. *havazok*. snjh prſſj, sněʒj se.

Nix, niuis, f. 3. der Schnee. *Hó*. Snjh.

Niualis, e. von Schnee. *hóból való*, *havas*. sněʒný.

Niuarius, a, um. Plin. zum Schnee dienlich. *havi*. co k sněhu přináleʒj.

Niuatus, a, um. Sen. durch Schnee gekühlt. *hóval hidegített*. w sněhu ochlaʒený.

Niueus, a, um, schneeweiß. *fejér mint a' hó*. od sněhu bjlý, bjlý gako snjh.

Niuosus, a, um. voll Schnee. *hóval teli*. sněʒný, plný sněhu.

NITEO, ui. 2. ich gleiße, glänze. *fénylem*, *tündöklöm*. blyſſtjm se, ſwjtjm se.

Nitesco. 3. ich werde glänzend, blank. *fényleni kezdek*. počjnám se blyſſtěti.

Nitor. m. 3. der Glanz, Schein. *Fénylés*. Záře, blesk.

Nitidus, a, um, et *Adu*. e. glänzend, gleißend. Adu. nett, köstlich. *tündöklő*, *fénylő*. Adu. *tisztán*. gasný, ſwětlý, bleſkawý. Adu. gasně, ſſkwěle.

Nitidiusculus, a, um. et *Adu*. e. etwas gleißend. *tisztábbatska*. Adu. *tisztábbatskán*. několik gasný. Adu. několik gasně.

Nitido. 1. Colum. ich putze aus, mache blank. *kitisztítom*, *fényesítem*. čiſtjm, bleſkawé činjm.

Nitedula. f. 1. die Feldmaus: das Johanniswürmlein. *Mezei egér*: *Éjjel fénylő bogár*. Zemſká a polnj myš: Swětluſſka, muſſka w nocy ſwjtjcý.

*Nitefacio. 3. Gell. ich mache hell. *megfényesítem*. ſwětlé a bleſkawé činjm.

*Eniteo. 2. enitesco. 3 ich schimmere hervor, gebe einen Glanz von mir. *kitündöklöm*, *kifénylem*. ſſkwjm se, ſwjtjm se.

*Interniteo. 2. Plin. ich schimmere darzwischen. *közte-tündöklöm*. zaſſkwjwám se.

*Perniteo. 2. Mela. ich gleiße sehr. *igen tündöklöm*. welmi se ſwjtjm.

NITOR, nisus, et nixus sum. Dep. 3. (ad quid, pro quo, contra quem, re.) ich trachte, bemühe mich sehr: ich gründe, verlasse mich auf etwas. *igyekezem*, *szepelkedem*: *valamiben támaszkodom*, *bizom*.

vſye

vsylugi, wynasnažugi se: na něco se spolihám.

Nisus, et Nixus. m. 4. die Mühe, Bemühung. *Igyekezés, szándék.* Snážnost, práce, vsylowánj.

*Adnitor, vel annitor, connitor. Dep. 3. ich strebe, strebe nach etwas. *rajta igyekezem, rajta lészek.* snážjm, vsylugi se k něčemu.

*Enitor. ich trachte dahin, will mich heraus winden: gebähre. *erölködöm, kimenekedni akarok: szülök:* wynasnažugi se: rodjm.

*Enixus. m. 4. die Geburt. *Szülés.* Porod.

*Enixus, a, um. Plin. et *Adu.* e. empor gestiegen. Adu. heftig, mit allen Kräften. *nagyra menet.* Adu. *nagy igyekezettel, erövel.* snážný. Adu. snážně, s vsylim, s wssj mocý.

*Innitor (rei, re, in re, in rem.) Tac. ich lehne mich auf etwas, liege auf etwas, beruhe. *reá támaszkodom, valamin állok.* podpjram, spolihám se.

*Obnitor. ich strebe gegen was, steure mich. *ellene törekedem.* odpjrám, na odpor stogjm.

*Obnixus, a, um. et *Adu.* e. mit Gewalt, heftiglich. *erösen törekedö.* Adu. *nagy igyekezettel, erövel.* ktery se na odpor stawj, odporný. Adu. wssj mocý a sylau.

*Renitor. Dep. 1. ich widerstrebe. *ellene tusakodom.* odporugi, na odpor se stawjm.

*Renixus, et Renisus. m. 4. der Widerstand. *Ellene tusakodás.* Odpor.

*Subnixus, a, um. unterstützt. *alája támasztott.* podepřený.

Nivo. obsolet. ich bin weiß, nicke. *fejér vagyok, pillogatok.* bjlý gsem.

Nicto, nictor. Dep. 1. ich wimpere mit den Augen, sehe nach. *pillogatok, hunyorgatok.* očima mhaurám.

*Conniueo. ini, et ixi. 2. (in re.) ich sehe durch die Finger. *reá engedem, pillogatok.* přehljdám, přes prsty hledjm.

*Conniuentia, f. 1. Lamprid. die Uebersehung, Nachsicht. *Elhallgatás, reá engedés.* Přehljdánj, nedbánj.

*Inconniuens, tis. o. Gell. unverrückt, wachsam. *ki egyet sem pillant.* nepohnutedlný, bedliwý.

No, äui. nato. ich schwimme. *úszok.* plynu, plugi.

*Natatilis, e. schwimmend. *úszható:* plawagjcý.

*Natator. m. 3. Ouid. der Schwimmer. *Uszó.* Plawec.

*Natatio. f. 3. das Schwimmen. *Uszás.* Plynutj.

*Adno, adnato. (cui, ad quid,) ich schwimme hinzu, schwimme an. *reá-úszok, hozzá-úszok.* připlynu.

*Eno, enato. 1. (cui, per quid, re.) ich schwimme heraus, schwimme ans Land. *kiúszok, partra úszok.* wyplynu.

*Inno, innato. 1. (cui, in quid.) Horat. ich schwimme in oder auf etwas. *benne úszok.* plugi, plynu na něčem.

*Praenato. 1. (quem, cui.) ich schwimme vor, vorbey, voran. *elöl-úszok, mellette elúszok.* na před, neb okolo plynu.

*Reno,

*Reno, renato. 1. ich schwimme zurück. *viszsza - úszok.* zase plynu, na zpět plugi.

*Subnato. 1. ich schwimme unten her. *alatta - úszok.* we spod plugi, plynu.

*Superno, supernato. ich schwimme obenauf. *felette - úszok.* na nětčem plugi, plynu

*Trano, transno, transnato, 1. Liu. Plin. ich schwimme über, schwimme durch. *által - úszok* přeplynu, na druhau stranu pluwám.

NŏCEO, ui, itum. 2. ich bin schädlich, schade. *ártok*, sskodjm, ublizugi.

Nocenter. Adu. schädlich. *ártalmason.* sskodliwě.

Nociuus, et nocuus, a, um. Idem. *ártalmas.* sskodliwý.

Nocŭmen. 3. Nocumentum. n. 2. der Schade. *Ártalom.* Sskoda.

*Innocens. o. 3. et *Adu.* ter. unschuldig. *ártatlan.* newinný.

*Innocentia. f. 1. die Frömmigkeit, Unschuld. *Ártatlanság.* Dobrota, newinnost.

*Innocuus, a, um, et *Adu.* e. unschädlich, ohne Schaden. *ártatlan.* Adu. *ártatlanúl.* nesskodný. Adu. nesskodně.

NOXA, et Noxia. f. 1. der Schade, die Verletzung, Mißhandlung *Ártalom*, *vétek.* Sskoda, prowinění.

Noxius, noxiosus, a, um. schuldig, schädlich. *ártalmas.* winný, sskodliwý.

*Innoxius, a, um. unschädlich. *ártatlan.* nesskodliwý.

*Obnoxius, a, um. unterworfen, verhaftet. *kötelesj valamibe elegyedett*, dlužný, poddaný, podrobený.

*Obnoxie. Adu. knechtisch, sklavisch. *kötelesen*, *tartozásképen.* bázliwě.

*Pernoxius, a, um. Mela. sehr schädlich. *igen ártalmas.* welmi sskodliwý.

NŌDVS, Nodŭlus. m. 2. der Knote, der Knopf, die Knospe. *Tsomó, gomb, bimbó.* Uzel, knoflík.

Nodosus, a, um. knötícht. *tsomós.* uzlowatý, sukowatý.

Nodo. 1. ich binde Knoten, flechte. *öszve - kötöm, tsomós kötök.* w uzel wážem.

*Abnodo. 1. Colum. ich beschneide. *a' fának görtseit leirtom.* obřezugi, oklestugi.

*Enodo. 1. Gell. ich löse auf, erkläre. *tsomóit feloldom, megmagyarázom.* uzel rozwazugi, wyswětlugi.

*Enodis, e. Virg. schlecht, ohne Knoten. *bötkök nélkül való.* bezuzlý, sprostý.

*Enodatus, a, um. et *Adu.* e. aufgelöset, erläutert. Adu. klar, deutlich. *megfejtetett.* Adu. *kifejtegetve.* rozwázaný, wyswětlený, wyložený. Adu. zgewně, wyswětleně.

*Enodatio. f. 3. die Auflösung, Erklärung. *Fejtegetés.* Rozwázanj, wyswětlenj.

*Inenodabilis, e. unauflöslich. *megfejthetetlen.* nerozwazatedlný.

*Internodium. n. 2. der Stängel zwischen zween Knoten. *Tsomók egyenes köze.* Mjsto mezy dwěma uzly.

NŌMEN. n. 3. der Name. *Név*, *nevezet.* Gméno.

Nomino, denomino. 1. ich nenne mit Namen, nenne. *nevezem.* gmenugi.
Nominatim. Adu. namentlich, mit Namen. *név szerint.* gmenowitě, ze gména, wlastně.
Nomenclātor. m. 3. Mart. der Knecht, der seinem Herrn die Namen einsagt. *Néven nevező szolga.* Gmenowatel.
Nomenclatio. f. 3. Colum. die Nennung. *Neveknek elő-számlálások.* Gmenowánj.
Nomenclatūra. f. 1. Plin. das Register der Namen. *Neveknek lajstromok.* Idem.
Nominetēnus. Adu. dem Namen nach. *nevezet szerint.* gmenowitě.
*Agnomen, Cognomen. 3. Cognomentum. n. 2. der Zuname, Beyname. *Valakiről való név, vezeték név.* Přjgmenj.
Binominis, e. was zween Namen hat. *két nevű.* dwůgmený.
*Cognominis, e. Plin. einerley Zunamens. *azon vezeték nevű:* gednoho gména neb přjgmenj.
*Cognomino. 1. Plin. ich gebe einen Beynamen. *vezeték nevet adok.* s přjgmenjm gmenugi.
*Ignominia. f. 1. die Schmach, Schande, den Hohn *Gyalázat, szégyen.* Potupa, hanba, posměch.
Ignominiosus, a, um. et *Adu.* e. Lin. schmählich, schimpflich. *gyalázatos.* hanebný, mrzutý. Adu. hanebně, mrzutě.
*Ignominiatus, a, um. Gell. beschimpft, geschändet. *meggyaláztatott.* zhaněný, potupený.
*Praenomen. n. 3. Horat. der Vorname. *Elöl-járó név, kereszt név.* Předgmenj, Křjcý gméno.
*Transnomino. 1. Suet. ich verändere den Namen. *nevét által változtatom.* gméno proměňugi.
NON. Adu. nein, nicht. *nem.* ne.
*Nondum, non adhuc, noch nicht. *még nem.* gesstě ne.
*Nonne? annon? ist dem nicht also? *nem-é? nemde nem?* zdáliž?
*Nonnihil. etlichermaßen, zum theil, in etwas. *valami részetske, több semminél.* něco, na djle, poněkud.
*Nonnullus, a, um. einiger. et Pl. etliche. *valaki, valamelly.* někdo. Pl. někteřj.
*Nonnunquam bisweilen, zu zeiten. *néha, valaha.* někdy, časem, na čas.
*Nonnusquam. an etlichen Orten. *néhol, valahol.* někde, na některém mjstě.
NORMA. f. 1. das Richtscheid, Winkelmaß. *Szegelet linea, mértéklő fa.* Prawidlo, vhelnice.
Normalis, e. Quinctil. nach dem Winkelmaß. *régulára szabott, mértékes.* rowný, podlé prawidla.
*Abnormis, et enormis, e. Plin. Horat. unrecht, über die Schnur. *mód és rend kivül való.* nerowný, nemjrný, nespůsobný.
*Enormiter. Adu. über die Weise. *mód nélkül.* nad mjru.
*Enormitas. f. 3. Quinct. das Uebermaß, die Unrichtigkeit. *Mód nélkül valóság, régulátlanság.* Nemjrnost, nespůsobnost.
NOS (Pl. ab Ego.) wir. *mi.* my.
Nosmet, nosmetipsi. wir selbst. *mi magunk.* my sami.

Noster,

Noster, a, um. unser. Pl. die Zugehörigen. *miénk.* náš. Pl. naśsi.
Nostras, ātis. o. der unsere, unser Landsmann. *hozzánk tartozó.* náš, náš kragan, naśsinec.
*Nostrapte. von unsertwegen. *mi érettünk.* wlaſtnj wůlj, pro nás.
NOSCO, ōui, ōtum. 3. et noui, nouisse, vel nosse. ich kenne, ich weis. *esmérem, tudom.* znám, wjm.
Notus, a, um. bekannt, ruchtbar. *esméretes.* známý.
Notio. f. 3. die Wissenschaft, der Begriff. *Tudomány, esméret.* Wědomost.
Notitia. f. 1. Idem: die Erkenntniß, Bekanntschaft. *Idem. Megértés.* Idem. Známost, poznánj.
Noscito. 1. Liu. ich kenne wohl. *jól esmérem.* dobře znám.
Noscitabundus, a, um. Gell. begierig zu kennen. *esmérni kiváné.* žádostiwý nětco znáti.
Noresco, innotesco. 3. ich werde bekannt. *esméretessé lészek.* w známost přicházým.
Notifico. 1. ich mache bekannt, thue zu wissen. *tudtára-adom.* wyka-zugi, známé činjm.
Notor, Cognitor. m. 3. der Zeugniß geben kann, wer der andere sey. *Ki tud, vagy ismér valamit.* Znamenitel, který o druhém znamenj dáwá.
Notōrius, a, um. kundbar. *nyilván való.* zgewný, znamenitý.
*Agnosco. 3. ich erkenne, nehme an. *megesmérem.* poznáwám, přigjmám.
*Agnitio. f. 3. die Erkenntniß. *Megesmérés.* Poznánj, wznánj, známost.
*Cognosco. 3. ich weis, erfahre, kenne. *megesmérem.* wjm poroz-umjwám, ſtuſſugi.
*Cognitio. f. 3. die Wissenschaft, Erfahrung. *Megesmérés, esméret.* Wědomost, známost.
*Cognitus, a, um. bekannt. *megesmértetett.* známý.
*Incognitus, a, um. unerkannt. *esméretlen.* neznámý.
*Percognosco, et pernosco. 3. ich erforsch, erkenne eigentlich. *jól végére mégyek.* dokonále poznáwám.
*Recognosco. 3. ich erkenne wieder. *ismét megesmérem, reá-esmérek.* zaſe poznáwám.
*Recognitio. f. 3. das Durchsehen, die Umzählung. *Ismét meggondolás, esmérés.* Přehlédnautj, opakowánj.
*Dignosco. 3. ich unterscheide, erkenne unterschiedlich. *kiesmérem.* rozeznáwám.
*Enotesco, et pernotesco. 3. ich werde kundbar. *kibíresedem, kiesmérkedem.* w známost přicházým.
*Ignosco. 3. ich verzeihe. *megbotsátok.* odpauſſtjm.
*Ignoscibilis, e. Gell. das zu verzeihen ist. *megbotsátható.* odpustitedlný.
*Ignotus, a, um. unbekannt. *esméretlen.* neznámý.
*Pernotus, a, um. wohl bekannt. *igen esméretes.* dobře známý.
*Praenosco. 3. ich erkenne, weis vorher. *elől megesmérem.* předzwjdám, poznáwám.
*Praenotio. f. 3. das Vorwissen. *Elől megtudás, első esméret.* Předzwěděnj.
NŌBĬLIS, e, et *Adu.* ter. edel, berühmt, vor-

vortrefflich. *nemes, jeles.* Adu. *nemesen.* vrozený, slawný wznessený. Adu. vrozené, statečné.

Nobilitas. f. 3. der Adelstand, Adelruhm. *Nemesség.* Vrozenóst, slawnost rodu.

Nobilito. 1. ich adele, mache berühmt. *megnemesitem.* vrozeným, slawným činjm.

*Ignobilis, e. unedel, unberühmt, schlecht. *nemtelen, alá - való.* nevrozený, newznessený, opowrhlý.

*Ignobilitas. f. 3. der geringe schlechte Stand. *Nemtelenség, alá - valóság.* Nevrozenost, njzkost stawu.

*Pernobilis, e. sehr berühmt. *igen nemes, hires.* welmi slawný, wznessený.

NŎTA. f. 1. das Zeichen, Merkmaal. *Jegy, megjegyzés.* Znamenj.

Noto. 1. ich zeichne, merke. *megjegyzem, észre - vészem.* znamenám, merkugi.

Notatio. f. 3. die Bemerkung. *Feljegyzés.* Poznamenánj, znamenánj.

Notabilis, e. et *Adu.* notabiliter. merkwürdig. *megjegyzésre méltó.* znamenitý, pameti hodný.

*Annoto, adnoto. 1. ich zeichne auf. *feljegyzem.* poznamenáwám.

*Annotatio. f. 3. Annotatiuncula. f. 1. Annotamentum. n. 2. Gell. die Anmerkung *Feljegyzés, jegyzésetske.* Poznamenánj, merkowánj.

*Denoto. 1. ich zeichne, deute an. *jelentem, jegyzem.* wyznamenáwám.

*Enoto. 1. Plin. ich zeichne aus. *kijegyzem.* Idem. poznamenáwám.

*Praenoto. 1. Pallad. ich bezeichne, bemerke vorher. *elóre feljegyzem.* předznamenáwám, prwe merkugi.

*Subnoto. 1. Mart. ich unterzeichne, unterschreibe. *alatta megjegyzem, alája irok.* podznamenáwám, podpisugi.

NŎVEM. Indecl. neun. *kilentz.* dewét.

Nouēni. je neune. *kilentzen - kilentzen.* dewét a dewét, po dewét.

Nouenarius, a, um. der neunte, neunjährig. *kilentzedik, kilentz esztendős.* dewátý, dewét ročnj.

Nouies. Adu. neunmal. *kilentszer.* dewétkrát.

Nonus, a, um. der neunte. *kilentzedik.* dewátý.

Nonae. Pl. der 5te, (7te) Tag des Monats. *Ötödik, vagy hetedik napja minden hónapnak.* Pátý neb sedmý den měsýce.

Nonaginta. Indec. neunzig. *kilentzven.* dewadesát.

Nonagesimus, a um. der neunzigste. *kilentzvenedik.* dewadesátý.

Nonagies. Adu. neunzigmal. *kilentzvenszer.* dewadesatkrát.

Nonageni. je neunzig. *kilentzvenen-kilentzvenen.* dewadesýty.

Nonagenarius, a, um. Plin. neunzigjährig. *kilentzven esztendős.* dewadesátyletý.

NŎVERCA. f. 1. die Stiefmutter. *Mostoba anya.* Macocha.

Nouercalis, e. stiefmütterlich, feindlich. *mostobai, ártalmas.* macossný, nepřjtelský.

NŎ-

NOVVS, a, um. neu. *új*. nowý.
Nouissimus, a, um. der letzte. *utólsó*. posledni, neyposlednégssi.
Noue, nouiter. Fulgent. Adu. auf neue Art. *újolag*, *új formán*. wnowé, nowým způsobem.
Nouissime. Adu. jüngstens, neulichst. *mostanában*, *végtére*. naposledy, neyposleze.
Nouellus, a, um. neu, gar neu. *új*, *újságbéli*. nowotný.
Nouello. 1. Sueton. ich lege Wein an. *szölöt ültetek*. nowé wjnné krowj zakopáwám.
Nouitas f. 3. die Neuigkeit. *Újság*, *új dolog*. Nowotnost, nowina.
Nouitius, a, um. ganz neu. *új*. nowotný, nowáček.
Nouo, enouo, et innouo. 1. ich erneuere. *újitom*. obnowugi.
Nouator. m. 3. Gell. der was Neues aufbringet. *újitó*. Obnowitel.
Nouācula. f. 1. das Scheermesser, *Beretva*. Břitwa.
Noualis. f. Nouale. n. 3. der Brachacker. *Gyep*, *ugar*. Nowá oranina.
*Denouo. Adu. (quasi denuo.) von neuem. *újonnan*. znowu.
*Renouo. 1. ich erneuere wiederum. *megújitom*. opět obnowugi.
*Renouatio. f. 3. die Erneuerung. *Megújitás*. Obnowenj.
*Renouello. 1. Colum. ich erfrische, verjüngere. *megfrisitem*, *megújitom*. oběerstwugi, obnowugi.
NOX. f 3. die Nacht. *Éjtszaka*, *éj*. Noc.
Noctu. Adu. bey Nacht. *éjjel*, *éjtszakán*. w nocy.
Noctua. f. 1. die Eule, Nachteule. *Bagoly*. Nočnj sowa.
Nocturnus, a, um. nächtlich. *éjjeli*. nočnj.
*Noctiuagus, a, um. Lucret. zu Nacht umhergehend. *éjjel bolygó*. nočnj tulák.
*Pernox. o. 3. die Nacht durch. *egész éjtszakán-tartó*. přes celau noc trwagjcý.
*Pernocto. ich übernachte, bleibe über Nacht. *megbálok*. přenocugi.
NVBES. f. 3. die Wolke. *Felhö*. Oblak.
Nubecula. f. 1. das Wölklein. *Felhöske*. Obláček.
Nubilo. 1 Varro. ich bin trübe, oder wölkicht. *fellegzem*. mračjm se.
Nubilor. Dep 1. Cato. ich werde trübe oder wölkicht. *fellegzem*. mračný gsem.
Nubilus, a, um trüb, wölkicht. *Felleges*. Mračný.
Nubilum. n. 2. die Wolke. *Fellegzet*. Mračno.
Nubilōsus, a, um. gewölkicht *felhös*, *felleges*. zamračený.
Nubilarium. n. 2. Colum. der Feldschoppen, die Wetterhütte. *Filegoria*, *szin*, *melly alá esö ellen ember vonja magát*. Přikrowa, chalupka, koliba.
*Innubis, e, et innubilus, a um. Lucret. unbewölkt, heiter, klar. *felhötlen*. gasný, swětlý
*Obnubilo. 1. Gell. ich überziehe mit Wolken. *meghomályositom*. zastiňugi.
*Obnubilus, a, um. dunkel finster. *setétes*. zatmělý, zaštjmený.
NVBO, nupsi ptum. 3. (cui.) ich freye, nehme einen Mann: ich bedecke, verhülle. *férjhéz mégyek*: *béfedem*. wdáwám se, manžela sobě beru: přikrýwám.

Nubilis, e. mannbar. *férjhez-adható.* na wdánj.

Nuptiae. f. Pl. et Nuptus. m. 4. das eheliche Beylager, die Hochzeit. *Házasúlás, lakodalom.* Swadebnj weselj, swadba.

Nuptialis, connubialis, e. zur Hochzeit gehörig, ehelich. *lakodalmi.* swadebný.

Nuptūrio. 4. ich habe Lust zu freyen. *örömest férjhez mennék.* mám chuť k wdánj.

*Connubium. n. 2. die Ehe. *Házasság.* Manželstwj.

*Enubo. 3. ich freye in ungleichem Stande. *férjhez mégyek.* wdáwám se.

*Innubo. 3. ich heyrathe mich ein. *Idem.* Idem.

*Innuptus, a, um. Virg. unverehelicht, ledig. *házasúlatlan, nőtelen.* neženatý, newdaná, prázdný.

*Obnubo. 3. ich verhülle, verdecke. *béfedem.* zakrýwám.

*Pronŭbus, a, um. ehestifterisch. Subst. *Nászuagy, házasság körül forgódó.* zasnaubený.

NVDVS, a, um, et *Adv.* e. (a re, re.) bloß, nackend, schlecht. *mezítelen.* Adv. *mezítelenűl.* nahý, obnažený, opuštěný. Adv. naze.

Nuditas. f. 3. die Blöße. *Mezítelenség.* Nahota, obnaženj.

Nudo, denudo, enudo. 1. ich entblöße, erkläre. *megmezítelenítem.* obnažugi, odkrýwám.

*Seminudus, a, um. Liv. halbnackend. *félig-mezítelen.* od polu nahý.

NVGAE. f. Pl. das unnütze Geschwätz. *Hivság, kordé beszéd.* Daremné řeči, klewety.

Nugor. Dep. 1. ich rede unnütze Dinge. *hivságot beszéllek.* Klewetám, tláchám, daremné řeči mluwjm.

Nugator. m. 3. der Schwätzer. *Tsélsap.* Klewetnjk, pletkář.

Nugatorius, Nugarius, a, um, et *Adv.* e. possenhaft, läppisch. *hivságos.* klewetný, daremný. Adv. klewetně, daremně.

NVM. Adv. ob? *vallyon?* zdali?

Numnam. ob denn? *ó-é az?* čili, zdali?

Numquando. ob auch jemals? *vallyon mikor?* takéli kdy?

Numquis. ob einer, ob jemand? *vallyon kicsoda?* takéli kdo, takéli co?

NVMĔRVS. m. 2. die Zahl. *Szám.* Počet.

Numero. Adv. der Zahl nach, an der Zahl. *könnyen, szaporán.* na počet, w počtu.

Numerosus, a, um. et *Adv.* e. viel, stark an der Zahl. *számos.* Adv. *számosan.* mnohý, welikého počtu. Adv. podlé počtu, početně, okrauhle.

Numero. 1. ich zähle. *számlálom.* počjtám.

Numeratus, a, um. gezählt, baar. *számba-vett.* počjtaný.

Numeratio. f. 3. Colum. die Zählung. *Számlálás.* Počjtánj.

Numerabilis, e. Horat. zählbar, klein. *számlálható, kevés.* počitedlný, snadný k sečtenj, malý.

*Annumero. 1. ich zähle hinzu. *hozzászámlálom.* přičitugi.

*Connumero. 1. Amminan. ich zähle mit. *öszveszámlálom.* spolu počitugi, sčitugi.

*Dinumero. 1. ich zähle nacheinander.

der. *megszámlálom.* rozčitugi, gedno po druhém počitugi.
*Enumero. 1. ich zähle her, rechne aus. *elő-számlálom.* pořád čj-tám, wyčitugi.
*Innumerus, innumerosus, a, um, et innumerabilis, e. unzählig. *megszámlálhatatlan.* nesčislný.
*Pernumero. 1. Liu. ich zähle hin. *tellyességgel meg-számlálom.* prečj-tam.
*Supernumerarius, a, um. Veget. zum Ueberschuß gehörig. *szám felett való.* co z počtu wycházý.
NVMMVS. m. 2. der Pfennig: das Geld, die Münze. *Pénz.* Mince, penjz: penjze.
Nummatus, et nummosus, a, um. geldreich. *igen pénzes, gazdag.* penězitý.
Nummatio. f. 3. der Geldhandel, Wucher. *Pénzesség, usura.* Peně-žitost, ožernjctwj.
Nummarius, a, um. zur Münz gehörig. *pénzbez való.* co k peně-zům náležj.
Nummularius. m. 2. Sueton. der Geldhändler, Wucherer *Pénz-váltó.* Penězoměněc, ožernjk.
Nūmisma. n. 3. die Münze. *Pénz.* Mince.
Nūmella. f. 1. Plaut. das Halseisen. *Nyakvas.* Železný kruh, halže.
NVNC. Adu. jetzund. *most.* nynj.
Nunccine? Adu. Teren. nun erst? *tsak most?* gen nynj?
Nuncubi. Adu. Teren. irgendwo. *valahol.* zdali kde?
NVNCŬPO. 1. ich nenne, ich gelobe. *nevezem.* gmenugi, oznamugi.
Nuncupatio. f. 3. die Benennung, der Name, die Gelobung. *Neve-zés.* Gmenowánj, gména označenj.
Nuncupatim. Claud. namentlich. *nevezetenként.* gmenowitě.
NVNDĬNAE. f. Pl. der Wochenjahrmarkt. *Héti vásár, sokadalom.* Tyhodnj trh, garmarek.
Nundinalis, e. Plaut. nundinarius, a, um. Plin. zum Markt gehörig. *sokadalmi.* trhowý, garmarečný.
Nundinor. Dep. 1. ich treibe Krämerey. *vásárlok.* kupugi, prodá-wám.
Nundinatio. f. 3. die Krämerey. *Vásárlás, kereskedés.* Garmarče-nj, kupčenj.
Nundinator. m. 3. Quinct. der Kaufmann. *Sokadalmes.* Kupec.
NVNTIVS, a, um. Post bringend, ansagend. Subst. der Bothe, die Bothschaft. *birdető, jelentő.* Subst. *Hir-mondó, követ.* powěsti přinášegjcý, oznamugjcý. Subst. Posel, poselstwj.
Nuntio, annuntio, et denuntio. 1. ich verkündige, sage an. *megjelentem, birdetem.* zwěstugi, oznamugi.
Nuntiatio, Annuntiatio, Denuntiatio. f. 3. die Verkündigung, Ankündigung. *Megizenés, idején megjelentés.* Zwěstowánj oznámenj.
*Indenuntiatus. a, um. Sen. unangekündiget. *meg-nem jelentetett.* nezwěstowaný, neoznámený.
*Enuntio. 1. ich sage heraus. *kibeszéllem, kibirdetem.* wyslowugi, wygewugi, wyřjkám.
*Enuntiatum, n. 2. Enunciatio. f. 3. Der Vortrag, Ausspruch. *Mondás, értelmes mondás.* Přednessenj, krátké wyslowenj.

*Internuntius. m. 2. der Unterhändler. *Közben-járó, követ.* Mezyposel.

*Internuntia. f. 1. Plin. die Unterhändlerinn. Kupplerinn. *Követné, kerítő, vagy közben járó Aszszony* Poselkyně, Swodnice.

*Internuntio.. 1. ich sende hin und her Bothen. *Két félnek birré té-szem.* Zwěstugi dwěma stranám.

*Obnuntio. 1. Teren. ich kündige an, widerstrebe. *megizenem, ellene tselekszem.* zlé wěcy zwěstugi, na odpor se stawjm.

*Praenuntius, a, um. vorher anzeugend. *előre megmondó* předoznamugjcý.

*Praenuntio. 1. ich verkündige vorher. *megjövendölöm.* předoznamugi.

*Pronuntio. 1. ich spreche aus. *kimondom.* wyslowugi, wypowjdám.

*Pronuntiatus m. 4. Gell. Pronuntiatio. f. 3. die Ausspräch, Ausrede. *Kimondás.* Wyslowenj, wýmluwa.

*Pronuntiatum. n. 2. der Ausspruch. *Egész mondás.* Wyřčenj.

*Renuntio. 1. ich widersage, sage auf, kündige auf. *birré adom: el hagyom.* zase oznamugi, odwolawám.

*Renuntiatio. f. 3. der Bericht. *Hirréadás.* Oznámenj.

NVO, nui, utum. 3. ich winke mit den Augen. *a' szememmel intek.* očima mihám.

Nutus. m. 4 der Wille, Wink, die Verwilligung. *Akarat, akaratnak intéssel jelentése.* Wůle, nawěsstj.

Numen. n. 3. der göttliche Wille, die Gottheit, Gott. *Isteni akarat, Isten.* Božj wůle, Božstwj, Bůh.

Nuto. 1. ich nicke, wanke. *ide 's tova hajladozok.* Kłátjm se, pochybugi.

Nutatio. f. 3. Plin. das Wanken. *Ide 's tova való hajlás.* Klátenj, nachýlenj.

*Abnuo. 3. ich sage ab, verweigere. *intésemmel ellenzem, nem javallom.* odpjrám, odpowjdám.

*Annuo. 3. ich verwillige, sage zu. *fő-hajtással rea-intek, reá-hagyom.* přiwolugi, dopausstjm.

*Innuo. 3. ich zeige an. *reá-intek.* wnuknutj, neb náwěsstj dáwám.

*Renuo. 3. ich weigere, schlage ab. *nem akarásomat nyögésemmel jelentem.* odpowjdám, odpjrám.

*Renutus, m. 4. Plin. die Verweigerung. *nem akarás.* Odpjránj.

NVPER, nuperrime. Adu. neulich, unlängst. *minap.* onehdá, nedáwno, dřjwé.

Nuperus, a, um. neulichst. frisch. *minapi.* nedáwný, nowý, čerstwý.

*Pronuper. Plaut. neulich. *minap, már jó ideje.* Dáwno.

NVRVS. f. 4. die Schnur, des Sohns Frau. *Menyem.* Newěsta.

*Pronurus. f. 4. des Enkels Frau. *Unokám felesége.* Wnukowa manželka.

NVTRIO, iui, itum. 4. ich ernähre. *nevelem.* chowám, žiwjm.

Nutritus m. 4. die Ernährung. *Táplálás.* Wychowánj, žiwnost.

Nutrimentum. n. 2. die Speise, das Nahrungsmittel. *Eledel.* Potrawa, pokrm, žiwnost.

Nu-

Nutriror. 3. Suet. et Nutricius. m. 3. Colum. der Ernährer. *Tápláló, nevelő.* Pěstaun, wychowáwatel.

Nutrix, īcis. f. 3. et Nutricula. f. 1. Sueton. die Amme, Säugamme. *Dajka, Dajkátska.* Chowačka, dogka, chůwa.

Nutrico, et Nutricor. Dep. 1. ich ernähre, erziehe, erhalte. *táplálom, nevelem.* chowám, žiwjm, zdržugi.

*Enutrio. 4. Plin. ich ernähre, erziehe. *feltartom.* wychowáwám.

*Innūtrio. 4. Sen. ich erziehe in, über etwas. *valamiben felnevelem.* wykrmugi, odchowáwám.

NVX, ūcis. Nūcŭla. f. 1. Plin. die Nuß, der Nußbaum. *Dió, diótska.* Ořech.

Nūceus, et nucinus, a, um. Iuuen. nußbäumern. *diófából való, dióí,* ořechowý.

Nucētum. n. 2. Stat. der Nußgarten. *Diófás hely.* Misto, kdež ořechy rostau.

Nucleus m. 2. Plin. der Kern *Dió béle.* Gádro.

*Enucleo. 1. ich suche den Kern, das Beste heraus. *magvát, bélit kivészem.* gádro wynjmám, wygadrugi, wyswětlugi.

*Enucleāte. Adu. deutlich, das Beste heraus. *értelmesen, nyilván.* gadrné, wýstowné, rozumné.

O.

O! Interiect. ach! *jaj! oh!* ach! běda!

OB. Praep. um, wegen. *ért, miatt.* pro.

OBLĪQVVS, a, um. schief, seitlings, schlimm, über zwerch. *horgas, kajtsos.* křiwý, nerowný.

Oblique. Adu. seitwerts, mit verblümten Worten. *horgason, tsavarodva.* křiwé, nerowné.

Obliquitas, ātis. f. die Krümme, Beugung. *Horgasság, tsavarodás.* Nerownost.

Obliquo. āre. ich beuge schief, oder seitwerts. *megborgasítom, eltérítem.* nakřiwugi, nahybugi.

OBLĪVISCOR, ītus sum. (rei, rem.) 3. ich vergesse. *elfelejtem.* zapomjnám.

Obliuio. ōnis. f. Obliuium, i. Tac. Obliuia. Pl. n. Poet. die Vergessenheit. *Elfelejtés.* Zapomenutj.

Obliuiōsus, a, um. vergessend. *feledékeny.* nepamětliwý.

*Inoblitus, a, um. Ouid. unvergessen. *elnem felejtetett.* nezapomenutý.

OBRVSSA, vel Obrussa, ae. f. die Gold- und Silberprobe, der Probierstein. *Próba-kő.* Kámen, kterým se střjbro, neb zlato zkussuge.

OBSCVRVS, a, um. et Adu. e. dunkel, finster, unberühmt. *homályos, alá való nemű.* temný, tmawý, neważný. Adu. zatměle, nesrozumitedlné.

Obscūrĭtas, ātis. f. die Dunkelheit, das schlechte Herkommen. *Homályosság.* Tmawost, newrozenost.

Obscuro, inobscuro, āre. ich verdunkle, halte heimlich. *megbomályosítom.* zatemňugi, tagjm.

Obscuratio, ōnis. f. die Verdunkelung. *Homályosítás.* Zatemněnj, zaslṕněnj.

*Perobscurus, a, um. sehr dunkel. *igen*

igen homályos. welmi zatemněly.

*Subobscurus, a, um. etwas dunkel. *homályos.* něco zatemněly.

Occo, et deocco. 1. ich ege, reche den Samen ein. *boronálok.* bránjm, zawlačugi.

Occatio, Deoccatio. f. 3. Col. die Egung. *Boronálás.* Wláčenj, bráněnj.

Occa, ae. f. die Ege. *Borona.* Brána.

Occillo. āre. Plaut. ich zerstoße die Erdschollen. *a' göröngyöket elverem.* hrudy drobjm, rozbjgám.

*Inocco, āre. Col. ich ege ein, oder unter, bringe unter. *béboronálom.* dobře zawlačugi, podwlačugi.

OCCŬLO, ui, ultum. 3. occulto. 1. ich verberge, verstecke. *elrejtem, titkolom.* skrýwám.

Occultus, a, um. *Adu.* e. heimlich, verborgen. *titkos.* skrytý, tagný.

Occultatio. f. 3. die Verbergung. *Eltitkolás, rejtés.* Skrýwánj, pokrýwánj.

Occultator. m. 3. der verbirgt. *Titkoló.* Který skrýwa.

OCTO. Indecl. acht. *nyólcz.* osem.

Octāuus, Octōnus, a, um, Plin. der Achte. *nyólczadik:* osmý.

Octauum, octies. Adu. achtmal. *nyólczszor.* po osmé, osemkráte.

Octoginta. Indecl. achtzig. *nyólczvan.* osmdesáte.

Octogenarius, a, um. Plin. achtzig Jahr alt. *nyólczvan esztendős.* osmdesát lét starý.

Octogesimus, a, um. der Achtzigste. *nyólczvanodik.* osmdesátý.

Octōgies achtzigmal. *nyólczvanszor.* osmdesátkrát.

Octans. m. 3. der achte Theil eines Dinges. *Nyólczad része valaminek.* Osmá částka gisté wěcy.

Octūplus, a, um. achtfältig, achtmal so groß. *nyólcz annyi, nyólczféle.* osmerý.

Octennis, e. achtjährig. *nyólcz esztendős.* osmletý.

Octīduum, i. n. acht Tage. *Nyólczad nap.* Osm dnj.

Octingenti. Indecl. acht hundert. *nyólcz-száz.* osmsto.

OCŬLUS, i. m. das Aug, die Knospe. *Szem, bimbó.* Oko, pupence na stromjch.

Ocellus, i. n. das Aeugelein. *Szemetske.* Očko.

Oculeus, a, um. Apull. voll Augen, sehr scharfsichtig. *szemmel rakva, szemes.* okatý, plný očj, ostrowtipný.

Ocŭlitus. Adu. wie ein Aug. *szemeim szerint.* na způsob oka.

Oculārius, a um. Cels. zum Auge gehörig. Subst. der Augenarzt. *szembez való.* k oku přináležegjcý. Subst. kterýž na oči hogj.

Oculātus, a, um. Plaut. Suet. sehend, sichtbar. *szemes, látható.* očitý, widjcý.

Oculatio. f. 3. Plaut. wenn der Weinstock Augen bekommet. *Szőlő szemzés.* Zelenost wjnného kmene.

*Exoculo, āre. ich reiße die Augen aus. *szemét kitolyom.* oči wypichugi, wylupugi, slepjm.

*Inoculo, āre. Colum. ich augele, pfropfe. *fa szemet, bimbót bóltok.* rauby wsazugi, wštěpugi.

*Inoculātio. f. 3. die Einpfropfung.

Óltó

Ólió ágnak béólítása. Wssjtépowánj.

*Inoculātor. m. 3. Plin. der da pfropfet. Óltó, kertész. Zahradnjk.

Odi, odisse. ich bin feind, hasse. gyűlölöm. nenáwidjm, w nenáwisti mám.

ŏdium, i. n. der Groll, Haß, Widerwille. Gyűlölség. Nenáwist, protiwenstwj.

Odiōsus, a, um. et Adu. e. verhaßt, verdrüßlich. gyűlölséges. Adu. gyűlölségesen. kdož gest w nenáwisti, mrzutý. Adu. s nenáwistj, mrzutě.

*Exosus, Perosus. der da hasset, gehäßig. ki mást gyűlöl. kdož nenáwidj, nenáwistnjk.

*Perodiosus, a, um. sehr verhaßt. igen gyűlölséges. přjliš mrzutý.

*Subodiosus, a, um. verdrüßlich. gyűlölséges. mrzutý.

ŏdor, ōris. m. der Geruch, das Rauchwerk. Szag. Wůnĕ.

Odōrus, odoratus. a, um. riechend. szagos, illatos. wonný, wonawý.

*Inodorus, a, um. Gell. nichts riechend. szagotlan. newonný.

Odoro. 1. ich mache riechend. szagosítom. wonjm, wůni od sebe dáwám.

Odoror. 1. ich rieche, merke, werde gewahr. szagát érzem, szaglom, észembe vészem. wonjm, wůni cýtjm, poznáwám.

Odorātus, us. m. et Odoratio. f. 3. der Geruch. Szaglás. Wůně, wonénj.

Odorarius, a, um. Plin. riechend. Subst. barbarum. der Würzkrämer. szag-tévő. Subst. Fűszerszámos kalmár. wonný. Subst. Wonných wěcý prodawač.

*Inodoro, āre. ich mache riechend. megszagosítom, büdösítem. wůni dodáwám.

*Subodoror. Ammian. ich merke es leicht. könnyen észre vészem. lehce rozumjm, poznáwám.

offa, et ŏfa, ae. 1. das Stück Fleisch, der Bissen. Egy falat hús vagy kenyér. Kus masa, skywa.

Offŭla, Ofella. f. 1. Col. Cato. das Stücklein Fleisch, das Bißlein. Falatotska. Kausek masa.

Offātim. Adu. bissenweis, stückweis. Plaut. falatonként, darabonként. po kusu.

ŏlea, ae. f. der Oehlbaum, die Oliven. Olajfa. Oljwa.

Oleāceus, oleagĭnus, et oleagineus, a, um. von Oehlbaum. olajfából való. oljwowý.

Oleaster. m. 2. der wilde Oehlbaum. Vad olajfa. Planá oljwa.

Oleum, i. n. das Oehl. Olaj. Oleg.

Olearius, a, um. zum Oehl gehörig. Subst. der Oehlschläger. olajhoz való. Subst. Olaj-ütő. k olegi přjslussjcý: Olegnjk.

Oleosus, a, um. öhlicht. olajos. olegowatý.

Olētum, et Olinētum. n. 2. der Oehlgarten. Olajfás kert. Oljwowá zahrada.

Olīua, ae. f. der Oehlbaum. Olajfa. Oliwa, Oljwka, olegowý strom.

Olīuum, i. n. das Baumöhl. Faolaj. Dřewenný oleg.

Olīuo, āre. Plin. ich lese Oliven. olaj gyümölcsöt szedek. oljwky zbjrám.

Oliuifer, a, um. Ouid. was Oehlbäume trägt. *olajfához.* co oljwowé stromy wydáwá.

Oleo, lui, litum, ēre. (lēui, lētum.) ich wachse, gebe einen Geruch von mir: stinke. *szagos: büdös vagyok.* rostu, wonjm: smrdjm.

Olesco. 3. ich wachse. *növök.* rostu.

Olidus, a, um. wohlriechend: stinkend. *szagos: büdös.* wonný: smrdutý.

*Aboleo. 2. ich schaffe ab, tilge. *eltörlöm.* russjm, kazým.

*Abolesco, ēre. ich vergehe werde vertilget. *semmivé lészek.* hynu, w zapomenutj přicházým.

*Abolitio. f. 3. Tac. die Abschaffung. *Eltörlés.* Wyhlazenj, zrussenj.

*Adoleo, ui, ēui, ultum, ēre. ich räuchere, zünde an. *égetéssel áldozom* zapalugi k obětí zápalné.

*Adolesco, ēre. ich brenne, ich wachse auf. *égetem, felneveke-dem.* hořjm, rostu, odrostám.

*Adolescens, o. wachsend. Subst. der Jüngling. *Nevedékeny.* Subst. *Ifjatska.* rostaucý. Subst. Mládenec.

*Adolescentulus, i. m. der junge Knab. *Ifjatska.* Mládeneček.

*Adolescentia, ae. die Jugend *Nevedékenység, ifjúság.* Mladost, mladý wěk.

*Adolescentior, ari. ich thue wie junge Leute, kälbere. *ifiatskálkodom.* po mládensky činjm, blázonjm se.

*Adolescenturio. 4. Quinctil. ich bin wie ein junger Mensch. *Gyermekeskedem.* gsem gako mladý člowěk.

*Adultus, a, um. erwachsen. *megállapodott idejü.* dorostlý, dospělý.

*Exolesco, ēre. ich veralte, werde unbrauchbar. *megállapodom a' növésröl, kiaggok.* starám se, wadnu.

*Inolens. o. 3. das nicht riecht. *szagotlan.* bez wůně.

*Inolesco, lēui, lētum. 3. ich wachse an, pflanze ein. *felnövök, béoltom.* wzrostám, wsstěpugi.

*Indoles. f. 3. die natürliche angeborne Art, Zuneigung. *Elméjének természet szerint való indúlatja.* Přirozenj, přirozená powaha, náklonnost.

*Oboleo, et obolesco, ēre. ich rieche nach etwas, merke. *büdös vagyok, észre vészem.* Wonjm, poznáwám.

*Obsoleo, ēre, obsolesco, ēre. ich veralte. *megvénhedem, semmire kellő vagyok.* zstarám se.

*Obsoletus, a, um, et *Adu.* e. alt, verlegen, unbrauchbar, verrochen. *kiavúlt, megavúlt.* zastaralý, ostaralý, neobyčegný. Adu. neobyčegně.

*Peroleo, ēre. Prisc. ich rieche stark. *igen szagos vagyok.* sylně wonjm.

*Proles, is. f. das Geschlecht, der Stamm, die Kinder. *Magzat.* Rodina, djtky.

*Proletarius, a, um. gemein, armselig. *köz, alá való.* obecný, chatrný.

*Redoleo, ēre. (quid.) ich rieche nach etwas, habe den Schein. *szagos vagyok, valami illatot bossátok.*

tok. nětčjm wonjm, wůni dáwám.

*Sŭbŏleo, ĕre. ich rieche von ferne, wachse herfür. *szagot ereszrek, felnevekedem.* cýtjm wůni, porozumégi.

*Sŏbŏles, vel Sŭbŏles. f. 3. das Geschlecht, die Kinder, das Gewächs, die Schößlein. *Magzat, élő-fák mellett növő veszszők.* Rodina, djtky, zrostlina.

*Olfăcio, ĕre, olfacto, āre, subolfacio, ĕre. ich rieche, werde gewahr. *szaglok, észre vészem.* wonjm, znamenám, merkugi.

*Olfactus, us. m. das Riechen. *Szaglás.* Wonění.

*Olfactorium, i. n. Plin. der Bisemknopf, die Balsambüchse. *Pésma-tartó, szagló.* Wůnička, kytka wonného kwjtj.

ŏLIM. Adu. vor zeiten, künftig einmal. *ezelött, régen, még-valaha.* prwé, před časy, gesstě někdy.

OLLA. Dim. Ollŭla, ae. f. der Topf. *Fazék, tsupor.* Hrnec, hrnček.

Ollaris, e, ollārius, a, um. Plin. zum Topf gehörig. *fazéki.* k hrncy přináležegjcý, hrnečný.

ŏLOR. m. 3. Virg. der Schwan. *Hattyú.* Labut.

Olōrīnus, a, um. Plin. vom Schwan. *hattyúi.* labutowý.

ŏLUS, ĕris. n. das Küchenkraut, der Kohl. *Minden enni való kerti vetemény.* Zahradnj kuchynské zelj.

Olusculum, i. n. das Kräutlein der Salat. *Parej, saláta.* Bylinka, zelíčko, salát.

Olitor. m. 3. der Kohlgärtner. *Kertész.* Zahradnjk.

Olitōrius, a, um. Liu. zum Kraut gehörig. *kerti veteménybez való.* bylinný, k zelj přislussicý.

Olerāceus, a, um. Plin. wie Kraut, dem Kraut ähnlich. *kerti vetemény szabású.* bylině rowný.

ŌMEN, inis. n. die gute oder böse Anzeigung, der Glückwunsch. *Jövendöt jelentés.* Znamenj, zlé, neb dobré sstěstj.

Ominōsus, a, um, et *Adn.* e. Plin. das was bedeutet. *valamit jelentő.* nětco znamenagjcý.

Omĭnor, āri. ich prophezeye aus Zeichen, es ahnet mich, ich wünsche. *jót vagy gonoszt jövendőlök.* předpowjdám nětco ze znakůw.

*Abomĭnor. 1. et Abomino. (quid) ich habe einen Greuel, Abscheu, verfluche, *irtózom tőle, utálom.* w ohawnosti, w osskliwosti mám.

*Abominabilis, e. Quinct. abscheulich. *Utálatos.* sspatný.

*Inominātus, a, um, Horat. et inominālis, e. Gell. unglücklich, unselig. *szerentsétlen.* nesstastný.

ŌMENTUM, i. n. (quasi Operimentum.) Plin. die Decke, das Häutlein, das Netz im Bauch. *Fedél, takaródzó.* Bránice, neb mázdřička tučná okolo žaludka a střew.

Omentātus, a, um. Apic. mit fettem Netze umgeben. *'zírral tőlött.* mázdřičkau tučnau obklíčený.

OMNIS, e. alle, jedweder. *minden.* wssecek, celý.

Omnīno. Adu. gänzlich, allerdings. *egészen, mindenestől fogva.* owssem, docela.

Omnifāriam. Adu. Gell. auf allerley Weise, mannigfaltig. *mindenképen.*

képen. rozličně, rozličným spůsobem.

Omnigenus, a, um. Virg. et Omnimodus, a, um. allerley Art. *Minden nému.* wsseligaky.

ŏnvs, ĕris. n. die Last, Beschwerung, Leibesfrucht. Pl. allerley Auflagen. *Tereb.* Břjme, břemeno, tjž, plod žiwota, rozličná daň.

Onerōsus, a, um. schwer, beschwerlich. *terhes, terhelö.* obtjžný, těžký.

Onero, are. ich belade, mache verhaßt. *megterhelem.* obtěžugi, nakladám.

Onerarius, a, um. lasttragend. *terehez való.* nákladný, břemeno nesaucý.

Onustus, a, um. beladen, beschwert. *megterheltetett, tölkött:* naložený, obtjžený.

*Coonero, āre. ich beschwere mit. *együtt megterhelem.* spolu obtěžugi.

*Deonero. (re, et ex re.) exonero. 1. (quem re.) ich lade ab, aus. entledige, erleichtere. *megkönyebbitem.* břemena sproštjm, polehčugi.

ŏpăcvs, a, um. schatticht, dunkel. *setét, homályos.* zastjněný, zacloněný.

Opacitas. f. 3. Colum. die Dunkelheit, der Schatten. *Arnyékosság, setétség.* Zastjnění, zacloněnj.

Opaco, inopaco, āre. Col. ich beschatte. *megsetétitem, homályositom.* stjnjm, zastjrám.

ŏpĕra, ae. f. die Arbeit, der Fleiß, die Hülfe, der Dienst. Pl. die Werkleute. *Munka, mivelés, szorgalmatosság, segitség, szolgálat.* Pl. *Munkások.* Práce, pilnost, pomoc, služba. Plur. Dělnjcy.

Opella, ae. f. die kleine Arbeit, die kleine Hülfe. *Miveiske, munkácska.* Malá práce, pomoc.

Operōsus, a, um, et *Adu.* e. arbeitsam, künstlich, mit saurer Mühe. *munkás.* Adu. *nehezen. nagy munkával.* procowitý, snažný, dělný. Adu. pracowitě.

Operor, āri. ich wirke, arbeite, opfere. *munkálkodom.* dělám, pracugi, obětugi.

Operatio. f. 3. Plin. Operatus, us. m. Non. die Beschäftigung, Opferung. *Mivelés, munkálódás.* Dělánj, pracowánj, obět.

Operārius, a, um. zur Arbeit gehörig, arbeitsam. Subst. der Arbeiter, Taglöhner. *munkához való.* Subst. *Munkás, nap számos.* k prácy přjslussjcý, pracowitý. Subst. Dělnjk, nádennjk.

Opus, ĕris. n. das Werk, die Verrichtung. *Müv, tsinálmány, munka.* Djlo, skutek.

Opuscŭlum, i. n. das kleine Werk. *Munkácska, müveiske.* Skuteček, malé djlo.

Opus. Indecl. vonnöthen, nützlich. *szükség, kell.* potřeba gest, vžitečný.

Oportet, uit, ēre. man soll, es muß, es gehört sich. *meg-kell lenni.* mussý se státi.

Opifex, icis. m. der Werkmeister, Handwerksmann. *Mester-ember, kézi-müves.* Remeslnjk, dělnjk.

Opificium, i. n. das Werk, Handwerk. *Mü, találmány.* Djlo, řemeslo.

Opificīna, ae. f. die Werkstatt. *Muhely.* Werstat.

ŏpĭ-

ŏpĭcus, a, um. unflätig stinkend. *geromba, tsúnya, büdös.* nečistý, hanebný, smrduty.

ŏpĭlio. m. 3. der Schäfer. *Jubász.* Owčák.

ŏpīmus, a, um. *Adu.* e. fett, reich, herrlich. *kövér, bizlalst, gazdag.* tučný, bohatý, slawný. Adu. tučně, bohatě.

Opīmo, āre. Plaut. ich mäste, mache fett. *megkövéritem, 'zírositom.* na sádlo a tučnost krmjm

ŏpīnor, inopinor, ari. ich meyne, gedenke. *vélekedem, vélem,* domnjwám se, myslím.

Opinio, Opinatio. f. 3. et Opinatus. m. 4. die Meynung, falsche Einbildung, die Hochachtung. *Vélekedés.* Domněnj, zlé domněnj.

Opiniōsus, a, um. voller Meynungen. *kételkedő, vélekedő.* plný wsselikého domněnj.

*Inopinatus, a, um. Adu. inopinato. Poët. Inopinus, a, um. unvermuthet. *véletlen.* Adu. *reménytelenül.* nenadálý. Adu. nenadálě.

ŏpis, Genit. Opem, Ope. Defect. f. das Vermögen, die Hülfe. *Segítség, Segedelem.* Pomoc.

Opes, um. Pl. f. 3. die Güter, der Reichthum, die Gewalt, Hülfe. *Jószág, marha, gazdagság.* Bohatstwj, zbožj.

Opŭlentus, a, um. reich, begütert. *bővölködő, gazdag.* bohatý.

Opulentia. f. 1. der Reichthum. *Gazdagság.* Bohatstwj.

Opulenter. Adu. reichlich, gütlich. *gazdagon.* bahatě, hogně.

Opulento, āre. ich bereichere. *meggazdagítom.* zbohacugi, obohacugi.

Opĭtŭlor, āri. ich helfe, komme zu Hülf. *segítségül vagyok.* pomáhám.

*Inops, inŏpis. o. 3. Plaut. arm, hülflos. *szűkölködő.* chudý, nuzný.

*Inŏpia. f. 1. der Mangel, die Dürftigkeit. *Szükség.* Nedostatek, chudoba, nauze.

oppĭdum. (Oppĭdŭlum.) n. 2. die Stadt. *Város.* Město, městečko.

Oppidānus, a, um. was in der Stadt ist. Subst. der Bürger, Innwohner. Subst. *Városi ember.* městský. Subst. Měšťan.

Oppidatim. Adu. von einer Stadt zur andern. *városonként.* po městech.

Oppido. Adu. sehr, allerdings. *igen, bővön.* welmi, naskrze.

opto, āre. ich wünsche, erwähle, begehre. *kivánom.* žádám, winssugi.

Optatio. f. 3. et Optatum. n. 2. der Wunsch, das Begehren. *Kivánás.* Žádost, winssowánj.

Optio. f. 3. die Wahl, Kühr. *Valami elválasztásra való szabadság.* Wolenj.

Optābĭlis, e. wünschenswerth, das zu wünschen ist. *kivánatos.* winsse hodný, žádostiwý.

Optāto, peroptāto, et optabĭlĭter. Adu. gewünscht, zu rechter Zeit, nach Wunsch. *kivánatoson, alkalmatos időben.* s winssem, práwě wčas, žádostiwě.

Optĭmus, a, um. (Exoptatissimus.) *Adu.* e. best, erwünscht. Adu. aufs beste. *igen jó.* Adu. *igen jól.* negwýborněgssj, žádostiwý. Adu. neglepegi.

Optimas, ātis. c. der Vornehmste, der besten einer. *Fő ember, népnek*

népnek eleje. neghlawněj-ssi.

*Adopto, āre. ich erwähle, nehme zum Kinde an. *fiammá magam hoz fogadom.* woljm, za djtě přigjmám.

*Adoptio, et Adoptatio. f. 3. die Annehmung an Kindes statt. *Fiáváfogadás.* Za syna zwolenj, zaljbenj.

*Adoptātitius, exoptatus, et adoptiuus, a, um. angenommen an Kindes statt. *fiává-fogadott.* zaljbený syn, chowanec.

*Coopto, āre. ich erwähle, nehme an. *hozzám-fogadom.* zwoljm, k sobě přigjmám.

*Exopto, āre. ich wünsche, verlange. *igen kivánom.* snažně žádám.

*Exoptatus, a, um. gewünscht, angenehm. *igen kivant, kivánatos.* wyžádaný.

*Praeopto, āre. ich wünsche lieber, habe lieber. *inkább kivánom,* raděgi žádám.

ŎRA. f. 1. der Rand, das äußerste eines Dinges, die Grenzen, die Landschaft am Meer. *Külsőszéle valaminek.* Krag wsseliké wěcy, končiny, meze.

Orārius, a, um. zum Rande gehörig. *partboz való.* k kragi přináležegjcý, kragnj.

ORBIS. m. 3. der Kreis, die Welt, das Rad. *Kerekség, világ.* Kolečko, swět, kolo, okrauhlost.

Orbĭcŭlus. m. 2. Idem das Rädlein, die Scheibe. *Kerék, tányér, karika.* Kolečko, tanjr.

Orbĭcŭlātus, a, um. Adu orbiculatim. Plin. rund. Adu. ringweis *kerekdét.* Adu *kerekdédenként.* Okrauhlý, kulatý. Adu. okrauhle.

Orbīle. n. 3. Varro. die Radfelge, das äußerste am Rade. *Kerék talp.* Laukat, neb bahoř na kolese.

Orbĭta. f. 1. die Radspur, Fahrleiste. *Kerekség, kerék-vágás.* Kolege.

ORBVS. a, um. hülflos, dem jemand gestorben, enterbt. *kedves javától megfosztatott.* zbawený, osyralý.

Orbĭtas, et Orbatio. f. 3. der Zustand der Beraubten, die Einsamkeit. *Megfosztás, özvegység.* Osyralost, samotnost, zbawenj.

Orbo, āre. ich beraube, entziehe. *megfosztom.* zbawugi.

ORCVS. m. 2. die Hölle. *Pokol.* Peklo.

ORDIOR, exordior, orsus. 4. ich fahe an. *kezdek, elkezdem.* počjnám, Začjnám.

Ordium, Exordium, Primordium. n. 2. der Anfang Ursprung der Eingang der Rede. *Kezdet, kezdőbeszéd.* začátek, průchod, počátek mluwenj.

Ordiundus, a, um. das man anheben soll. *e kezdendő.* začátečný, co se má začjti.

Orsa, Liu. Exorsa. Pl. n. 2. Virg. Das Vorhaben, der Anfang. *Elkezdett dolog* Začátkowé, počátkowé.

ORDO, inis m. die Ordnung, Reihe, der Stand. *Rend, szer, állapot.* Řád, pořádek, spořádánj.

Ordinārius, a, um. Liu. nach der Ordnung, gewöhnlich. *rendes, rend szerint való.* pořádný, obyčegný.

Ordĭno, āre. ich setze eine Ordnung, bringe.

bringe zurecht. *elrendelem.* řjdjm, sporádám.

Ordināte, ordinatim. Adu. ordentlich. *rend szerint.* pořádné, spůsobné, pořád.

Ordinatio. f. 3. Col. die Berordnung, Anstalt. *Rendelés.* Spořádánj, vstanowenj.

Ordinator. 3. der was ordnet. *Rendelö.* Sporadatel.

*Extraordinārius, a, um. ausserordentlich, ungewöhnlich, besonder. *rend-tartás kivül való.* mjmo pořádku, neobyčegný, zwláštnj.

*Inordinātus, a, um. *Adu.* e. unordentlich. *rendeletlen.* Adu. *rendeletlenül.* nepořádný, nezpůsobný. Adu. nepořádné.

*Interordinium. n. 2. Col. die Lücke, der Raum zwischen Reihen. *Rend közi, mesgye v. megye.* Prostředek, neb mjsto mezy řádem.

ŏrior. Dep. 4. ich entspringe, gehe auf. *eredek, támadok.* wycházým, wzcházým, powstáwám.

Oriens. m. 3. der Aufgang der Sonne, die Gegend gegen Morgen. *Napkelet, támadat.* Wýchod.

Ortus. m. 4. der Ursprung, die Ankunft. *Támadat, eredés.* Počátek, původ narozenj.

Ortīuus, a, um. aufgehend, gegen Morgen gelegen. *támadó, napkeletre fekvő.* wzcházegjcý, wýchodnj.

Oriundus, a, um. herrührend, entsprungen, geboren. *eredendő, valabonnan való.* od někud poššlý, rozený.

Origo, inis. f. der Ursprung, die Geburt. *Eredet.* Půwod, narozenj, počátek.

*Abortus. m. 4. Plin. die unzeitige Geburt. *Idétlen szülés.* Nedochůdče, newčasný porod.

*Abortio. 4. Plaut. aborto. 1. Plin. ich gebähre zur Unzeit. *idétlen szülök.* nedochůdčátko rodjm, ne wčas rodjm.

*Abortīuus, a, um. Plin. abtreibend, missgebährend. *idétlen szülletésű.* newčasný, nedošlý, odešlý.

*Adŏrior. Dep. ich falle an, greife an. *reá-ütök, neki-esem.* napádám, wpadám, sahám.

*Coorior. ich entstehe zugleich, mache mich auf. *együtt támadok.* spolu se pozdwihugi, powstáwám.

*Exorior. ich komme her, entstehe. *feltámadok.* wzcházým, wynikám, powstáwám.

*Exortus. m. 4. Plin. der Aufgang. *Támadás.* Wýchod.

*Oborior. ich entstehe plötzlich. *előtámadok, eredek.* nenadále powstáwám.

*Suborior. 4. ich entstehe nach und nach. *feltámadok, leszek.* hned powstáwám, pocházým.

ornno. 1. ich ziere, putze, rüste, richte an. *felékesítem, készítem.* ozdobugi, šlechtjm, strogjm.

Ornātus m. 4. die (der) Zierrath, der Schmuck. *Ékesség, ékesítés.* Ozdoba, ořasa.

Ornamentum. n. 2. der Schmuck, die Ausrüstung. *Ékesség, tisztesség.* Ozdobenj, přistrogenj.

*Adorno. 1. ich ziere, rühme, rüste zu. *felékesítem, készítem.* přistrogjm, pěkně připrawugi.

*Exorno. 1. ich ziere, streiche herrlich

lich heraus, richte schön zu. *meg ékesitem, czifrázom.* slawné ozdobugi, cyfrugi.
*Exornatio. f. 3. die Auszierung, Ausstaffirung. *Megékesités.* Ozdobenj, šperkowánj.
*Exornator. m. 3. der Schmücker. *Megékesitő.* který ozdobuge.
*Inornatus, a, um. *Adu.* e. ungeputzt, ohne Ruhm. *ékességtelen* Adu. *ékteleniil.* neozdobný, bez chwály, neb poctiwosti. Adu. neozdobně.
*Suborno. 1. ich ziere ein wenig: bestelle heimlich. *ékesitem: elkészitem alattomban.* něco málo ozdobugi: tagně naprawugi.
ORNUS. f. 2. die Buche, der wilde Eschenbaum. *Gyertyán-fa.* Gawor, habr.
Orneus, a, um. büchen, von Hagbuchen. *gyertyán-fából valo.* gaworowý.
ŌRO. 1. ich bitte, halte eine Rede. *kérek, szólok.* prosým, žádám, před práwem mluwjm.
Oratum. n. 2. Oratus. m. 4. die Bitte. *Kérés.* Prosba, žádost.
Oratio. f. 3. die Rede. *Tellyes, rendes beszéd.* Řeč, modlitba.
Oratiuncula. f. 1. eine kleine Rede, das Gebetlein. *Beszédetske.* Krátká řeč, modlitbička.
Orator. m. 3. der Redner, Gesandte. *Ékesen beszéllő.* Řečnjk, posel, neb legát.
Oratorius, a, um. Adu. oratorie. rednerisch. Adu. nach Rednerkunst. *ékesen szóláshoz való.* Adu. *szólási mesterséggel.* řečnjcký. Adu. wýmluwně, ozdobně
Oraculum. n. 2. die göttliche Antwort, Weissagung, nachdrückliche Rede. *Isteni jelentés, jövendő mondás.* Prorocwj, hodnowěrná řeč.
*Adoro. 1. ich bete an, mache ein Reverenz, grüße, rede an. *imádom.* modljm, klanjm se, přimlauwám se.
*Adoratio. f. 3. die Anbetung, Anruffung. *Imádás.* Wzýwánj, poklona.
*Exoro. 1. ich erbitte. *könyörgéssel megnyerem.* wyprosým.
*Exorator. m. 3. der Erbitter, der Fürsprecher. *Megengesztelő, kéréssel megnyerő.* Wyprosytel, orodownjk.
*Exorabulum. n. 2. Apul. der Bettlersbehelf. *Valamit kérésnek mesterséges módja.* Wyžiwenj chudých, almužna.
*Exorabilis, e. erbittlich. *enge sztelbető, megkérlelbető.* který se dá naprosyti, oprosytedlný.
*Inexorabilis, e. Adi. unerbittlich. *engesztelbetetlen, kérlelbetetlen.* nenaprosytedlný.
*Peroro. 1. ich halte eine Rede, beschließe die Rede. *beszédemet előadom, elvégezem.* mluwjm, řeč dokonáwám.
*Peroratio. f. 3. der Beschluß der Rede. *Hoszszú beszédnek berekesztése.* Zawjrka řeči.
ōs, ōris. n. 3. der Mund, das Gesicht, die Gegenwart. Pl. der Ein- und Ausfluß des Stromes. *Száj.* Usta, obličeg: Wpad neb wýpad řeky.
Osculum. n. 2. das Mündlein der Kuß. *Szájatska, csók.* Ustečká, hubička, poljbenj.
Osculor, deosculor, exosculor. Dep. ich

ich küße, herze. *tsőkölom.* ljbám, bosťáwám.
Oscito, et oscitor. 1. Gell. ich gähne. *ásitok.* zýwám.
Oscitatio. f. 3. Plin. das Gähnen. Metaph. die Sorglosigkeit. *Ásítás : gondolatlanság.* Zýwánj : Nedbanliwost.
Oscitanter. Adu. nachläßig, ohne Sorge, unachtsam. *immel-ammal, resten.* ospale, nedbanliwě.
OSCEN, inis. m. ein Singvogel, Wahrsagervogel. *Éneklő madár.* Spjwawý pták, něco znamenagjcý.
Oscinum. n. 2. das Wahrsagen aus dem Gesange der Vögel. *Jövendö magyarázató madárszó.* Hádánj ze zpjwánj ptáků.
OS, ossis. n. 3. das Bein, der Knochen. *Tsont, tetem.* Kost.
Ossiculum. n. 2. das Beinchen. *Tsontotska.* Kůstka.
Ossiculatim. Adu. Non. stückweis, ein Beinlein nach den andern. *tsontonként.* po kůstkách, po kusu.
Osseus, a, um. knochicht, beinern. *tsonti, tetemi.* kostěnný.
Ossuarium. n. 2. Ossuaria. f. 1. das Beinhaus. *Tetem-ház, tetemtartó.* Kostnice.
*Ossifragus. m. 2. Sen. der Beinbrecher. *Tsont-rontó.* Který kosti láme.
*Exos, exossis. Adi. o. Lucret. ohne Bein. *tsont nélkül való.* bez kostj.
*Exosso. 1. Terent. ich thue die Knochen oder Gräten heraus. *tsontját kivetem.* kosti wybjrám, wytahugi.
OSTIUM. Diminut. Ostiolum. n. 2. die Thür, der Eingang des Flusses ins Meer. *Ajtó, ajtótska : Viznek tengerbe szakadása.* Dwéře, wpad řeky do moře.
Ostiarius. m. 2. der Pförtner. Sen. *Ajtón-álló.* Wrátný.
Ostiatim. Adu. von Haus zu Haus. *ajtónként.* po domjch, dům od domu.
OSTREA. f. 1. Ostreum. n. 2. die Auster, Meerschnecke, Muschel. *Vizi, vagy tengeri tsiga.* Mořský hlemeyžď.
Ostreōsus, a, um. Catull. voll Austern. *tsigával bővölködő.* plný hlemeyžďůw.
Ostrum. n. 2. das Meerschneckenblut, die Purpurfarbe. *Bársony-szín.* Hlemeyžďowá krew, ssarlátowá barwa.
Ostrīnus, a, um. Propert. purpurfärbig. *bársony-szinű.* ssarlátowé barwy.
ŌTIUM, seu Ocium. n. 2. der Müßiggang, die Ruhe, der Friede. *Henyélés, nyugodalom.* Zahálka, odpočinutj, pokog.
Otior. Dep. 1. ich bin müßig, ruhe. *bivalkodom.* zahálým, odpočjwám.
Otiōsus, a, um. *Adu.* e. müßig, vergeblich. Adu. ohne Sorge. *bivalkodó.* Adu. *bivalkodva.* zahálčiwý, daremný. Adu. bez starosti.
*Inotiōsus, a, um. Quinctil. unmüßig. *soha nem heverö.* nezahálčiwý, pilný.
*Negotium. *Dim.* Negotiolum. n. 2. das Geschäfte, die Handlung. *Munka, dolog, kereskedés.* Dim. *Munkátska.* Zaneprázdněnj, práce. Dim. prácyčka.
*Negotiōsus, a, um. geschäftig, müh-

mühſam. *munkás*. zaneprázdné- ný, pracowitý.

*Negotior. Dep. ich bin geſchäftig. *kereskedem*. pracugi, kupčjm.

*Negotiatio. f. 3. die Handlung, das Gewerbe, die Kaufmannſchaft. *Kereskedés, kalmárság*. Kupec- twj, handl.

*Negotiator. m. 3. der Kaufmann. *Munkálkodó, kereskedő*. Kupec, handléř.

*Negotiatorius, a, um. zur Handlung gehörig. *kereskedésbez való* k kupectwj přináležegjcý, kupecký.

ŏvis. f. 3. Ouicula. f. 1. das Schaf, Schäflein. *Júh, jubotska*. Owce, owečka.

Ouillus et ouiarius, a, um. von Schafen. *juhi, júhtól való*. owčj.

Ouiaria. f. 1. die Schäferey. *Júh nyáj, ſereg júh*. Owčj ſtádo.

Ouile. n. 3. der Schafſtall. *Júh akol*. Owčjnec.

ŏvo. 1. ich bin freudig, frohlocke, triumphire, gehe in Springen. *Örvendezek*. radugi ſe, pleſám, poſkakugi.

Ouatio. f. 3. Ouatus. m. 4. der kleine Triumph, das Jubelgeſchrey. *Örvendezés, győzedelmi éneklés*. Radoſt, pleſanj.

ŏvum. n. 2. das Ey. *Tyukmony, tojás*. Wegce.

Ouatus, a, um. Plin. oval, länglich rund, wie ein Ey. *tyukmony formájú*. okraublý gako wegce.

P.

PABULUM, i. n. das Futter, das Viehfutter. *Abrak*. Obrok, dobytčj potrawa.

Pabulor, atus ſum. Dep. 1. ich hole Futterung, weide. *abraklok, abrakot gyűjtök*. obrok zbjrám, paſu.

Pabulatio. f. 3. Var. die Weide, Futterung. *Abrakozás*. Krmenj.

PACISCOR, ctus ſum. Dep. 3. (cui, quid, cum quo, re.) ich mache einen Vertrag. *ſzegődöm, ſzerződöm*. ſmlauwu činjm.

Pactum, i. n. et Pactio, önis. f. der Vertrag, der Vergleich. *Szerződés, ſzegődség, megalkuvás*. Sneſſenj, ſrownánj.

*Depaciſcor. Dep. ich vergleiche, mache einen Vertrag. *valakivel megalkuſzom, ſzövetkezem*. porownáwám ſe.

PAEDOR, öris. m. der Unflat, Geſtank. *Szennyesség, penyéſzség*. Nečiſtota, ſmrad člowěka.

*Impaedio, ivi, itum. 4. Plaut. ich beſudele. *megmotskolom*. zanečiſtugi, naſmrazugi.

PAENULA et penula, ae, f. der Regenmantel, der Reiſemantel. *Köpenyeg, esős idöre való mente*. Pláſſt pro déſſt.

Paenulatus, a, um. der einen Regenmantel trägt. *köpenyeges*. pláſſtem deſſtowým oděný.

PAETUS, a, um. überſichtig, liebäugig. ſchielend. *ſzerelmeſen néző, hunyorító*. breylawý, brlooký, ſſilhawy.

PAGUS, i. m. das Dorf, die Gemeine aus mehr Dörfern. *Falu*. Dědina, wes.

Pagānus, a, um. dorfhaftig. Subſt. der Bauer. Eccl. der Heide. *faluſi*. Subſt. *Paraſzt*. Eccl. *Pogány*. dědinſký. Subſt. Sedlák. Eccl. Pohan.

Pagatim. Liu. von Dorf zu Dorf. *falun-*

falunként. wes ode wſy, po wſech, weſnicech.

PĀLA, ae. f. die Schaufel, die Backſchüſſel, der Ballen am Ring. *Lapát, ſutó lapát, gyűrű féſzke, mellyben a' kő áll.* Lopata, rýk, pekářſká miſa, prſtennj oko, kde ſe drahý kámen wſazuge.

*Bipalium, i. n. der Karſt. *Kétágú kapa.* Reyč, aneb reyčowá lopata.

PĀLAM. öffentlich. *nyilván, ſzemláttomást.* zgewné.

*Propalam. frey, öffentlich. *ſzabadon, nyilván.* ſwobodné, zgewné.

*Diſpaleſco. 3. Plaut. ich werde kund. *mindenek előtt nyilván leſzek.* známý včiněn býwám.

*Propalo. 1. Sidon. ich mache kund, breite aus. *kijelentem.* zwěſtugi.

PĀLANGAE, arum. f. die Walze, der Hebbaum. *Emelő rúdak, ſtempelyek.* Wal, walec, okrauhlé dřewo.

PĀLĀTIVM, i. n. der Palaſt. *Palota.* Palác.

Palatīnus, a, um. zum Palaſt gehörig. *királyi palotához való.* co k králowſkému palácy přiſluſſj.

PĀLĀTVM, i. n. der Gaumen, der Rachen. *Íny.* Dáſné, požeradlo.

PĀLEA, ae. f. die Spreu. *Pólyva.* Plewa.

Palearium, ii. n. der Spreuboden. *Polyva-tartó hely.* Plewnice, plewnjk.

PALLIVM, i. n. Palliolum. der Mantel. *Palást.* Pláſſť.

Palliatus, a, um. der einen Mantel um hat. *palástos.* pláſſtem odény.

PALLA, ae. f. der Weibermantel. *Aſzſzony ember palást, ſuba.* Ženſký pláſſť.

PALLEO, ui. 2. ich bin blaß, erbleiche, fürchte mich. *ſárga vagyok, elsárgúlok.* blednu, žſtnu.

Pallidus, a, um. blaß, bleich. *ſárga.* bledý.

Pallor, ōris. m. die blaße Farbe. *Sárgaság.* Bledoſt, bledá barwa.

Palleſco, et expalleſco. 2. ich erblaſſe. *ſárgúlok.* počjnám blednauti.

*Impalleo. Stat. Impalleſco. 3. ich werde blaß. *el-ſárgúlok-belé.* blednem.

*Subpallidus, a, um. Celſ. etwas bleich. *ſárgás.* nětco bledý.

PALMA, ae. f. die flache Hand: der Palmbaum, das Siegeszeichen, der Sieg. *Tenyér: Pálmafa, győzedelem jutalma, győzedelem.* Dlaň: Palma, znamenj k wjtězſtwj.

Palmula, ae. f. die kleine Hand, die Dattel. *Pálma-fáiska.* Gádro paſmowé.

*Depalmo, are. Gell. ich ſchlage, gebe Ohrfeigen. *ütöm, arczúl verem.* tepem dlanj, polîčkugi.

Palmētum, i. n. Gell. der Palmwald oder Garten. *Pálma erdő.* Palmowý les.

PALMARIVS, a, um. fürnehmſt, ehrenwerth. *legfővebb, legnagyobb, dicséretre méltó.* přednj, cti hodný.

PALMES, itis. m. die Weinrebe. *Szőlőveſzſző.* Winná ratoleſt.

Palmo, are. Col. ich hefte die Reben. *öſzvefűzöm, kötöm.* winné ratoleſti ſwazugi.

PALOR, ari. Dep. Dispalor. ich ziehe hin und her. *eloszlok, széledek.* taulám se, roztulugi se.

PALPO, aui, atum. 1. (palpor.) ich streichele, schmeichele. *tapogatom, törölgetem, bizelkedem.* hladjm, pochlebugi, makám.

Palpus. i. m. et Palpatio. f. 3. die Schmeichelung. *Tapogatás, bizelkedés.* Pochlebenstwj.

Palpĕbrae, arum. f. Pl. die Augenlieder, Augenbraunen. *Szem-héja, szem-szőr.* Wjčko oka.

Palpito. 1. ich zappele, zittere. *mozgok, lebegek, dobogok.* třesu se, třepetám se.

Palpitatio, ōnis. f. 3. das Beben, Herzklopfen. *Lebegés, szív dobogás.* Třesenj srdce.

PALŪDA. Pl. n. 2. das Kriegszeichen. *Hadi-jel.* Wogenské znamenj.

PALUDĀMENTUM, i. n. Plin. der Generalsrock. *Kapitányoknak hadi öltözetek, pántzél-ing.* Sukně neywyššiho Heytmana.

Paludatus, a, um. der einen Feldrock trägt. *hadi rubában öltözött.* který raucho wogenské nosý.

PĀLUMBES, is. c. die wilde Taube, Holztaube. *Vad galamb, örvös galamb.* Lesnj, diwoký Holub.

PĀLUS, ūdis. f. der Sumpf, Pfuhl, die Lache. *Tó, motsár.* Močář, močidlo, mokrad.

Paludōsus, a, um. Ouid. voller Sümpfe, voller Morast. *tovas, motsáros.* wodnatý, bahnitý, mokrý.

Palustris, e. sumpficht. *tói, motsári.* bahnitý.

PĀLUS, i. m. der Pfahl. *Karó.* Kůl, tyč, tyka.

Palo, are. ich unterstämme mit Pfählen. *karózok, tzöveket leverek.* tepu koly, dělám plot.

PAMPĬNUS, i. m. das Rebenblatt, Weinblatt. *Szőlő levél.* Winný list.

Pampino, et expampino. 1. Plin. Colum. ich blate ab. *leveledzek, szőlőt gyomlálok.* winné listj podsamugi.

Pampineus, a, um. von Weinblättern. *szőlő levélből való.* co z winného listu gest, wjnolistowý.

PANDO, pandi, passum et pansum. 3. expando, et dispando. ich öffne, breite aus. *kiterjesztem, kibirdetem.* otwjrám, rozkožjm, roztahugi, rozprostjrám.

Pandus, a, um. gebogen, gekrümmt. *megbajlott, borgas.* shrbený, křiwý.

*Repandus, a, um. aufwärts gebogen. *borgas, széles, kibajlott.* nazpět skřiweny.

Passim. Adu. hie und da, aller Orten. *imitt-amott.* tu y tam, sem y tam.

Passum, i. n. der Trank von Rosinen, gesottener Wein. *Édes bor, malosa bor.* Sladké pitj z muškátowých hroznůw.

Passus. m. 4. der Schritt. Pl. die Klafter. *Lépés.* Krok.

PANGO, pĕgi pĕpĭgi, pactum. 3. ich schlage ein, setze ein, pflanze. *leütöm, öszve-foglalom, ültetek, plántálok.* wtýkám, přidělawám.

Pāgĭna, ae. f. das Blat, die Seite im Buch. *Levél.* Strana listu.

*Compingo, pēgi, actum. ich hefte, füge zusammen. *öszve-kötöm.* w hromadu skládám.

*Compāges, is, et Compactio. f. 3. die

die Zusammenfügung. *Öszve-foglalás.* Složenj, spogenj.

*Compactilis, e. Plin. das sich wohl fügen läßt. *öszve-köthető,* co se složiti dá.

*Compactum, i. n. der angelegte Handel, der Verlaß. *Öszve-beszéllés, praktika.* Srownánj, sinlauwa.

*Impingo. (quid, in re.) ich schlage, stoße an. *reá ütközöm, belé-ütközöm.* zawadjm,

*Propāgo, ĭnis. f. das Rebengesenk: Geschlecht. *Öreg szőlő tő: Nemzetség.* Rozwod winný: Rod.

*Propago, are. ich pflanze fort. *plántálok, terjesztek.* sstjpjm, rozssirugi.

*Propagatio, ōnis. f. die Fortpflanzung. *Terjesztés, plántálas.* Rozmáhánj.

*Repagulum, i. n. der Riegel, Vorschub, Schlagbaum. *Ajtó zár, ajtó szegező.* Záwora, klička.

PĀNĬCUM, i. n. das unversehene Schrecken: der Hirschen. *Hirtelen megrémülés: Hajdéna, tatárka.* Nenadálý strach: Pohanka.

PĀNIS, is. m. das Brod. *Kenyér,* Chléb.

Panarium, i. n. der Brodkorb. *Kenyér-tartó hely.* Chlebný koš.

Panificium, i. n. das Backwerk, Brodbacken. *Kenyér sütés.* Pekářské řemeslo.

PANNUS, i. m. das Tuch, Wüllentuch, der Lumpe. *Posztó.* Saukno.

Pannōsus, a, um. lumpicht, bettlerisch. *foltos, rongyos.* otrhaný.

PĀPĀVER, ĕris. n. der Mohn. *Mák.* Mak.

PĀPĬLIO, ōnis. m. der Schmetterling: das Gezelt. *Lövöldék, leppendék, pillangó: Sátor.* Motýl: Stánek.

PĀPŬLA, ae. f. die Hitzblatter. *Sömör, tarjagosság.* Lissey, krasta, wypuklina.

Papilla, ae. f. Ouid. die Warze an der Brust, die Brust. *Tsets bimbó, tsets.* Bradowice na prsách.

PĂPYRUS, i. f. *pen. long.* Plin. das Papier. *Papiros.* Papjr.

Papyraceus, a, um. papieren, von Papier. *papirosi, papirosból való.* papjrowý.

PĀR, is. o. gleich. Subst. ein Paar. *egyenlő, hasonló, feles.* Subst. *Pár.* rowný. Subst. Pár.

Pariter. Aduerb. zugleich, gleicher Weise. *egyenlőképen.* rowné, gednostegné.

Parilis, e. 3. gleich, gleichförmig. *egyenlő.* rowný, gednostegný.

*Compar. ăris. o. gleich, gleicher Gattung. *egyenlő, feles.* rowný.

*Comparo, aui, atum. 1. (cui, cum quo, inter se, rem.) ich vergleiche. *öszve-hasonlítom.* srownáwám.

*Comparatio, ōnis. f. die Vergleichung. *Hasonlítás.* Srownánj.

*Impar, dispar, et disparilis; e. ungleich. *egyenetlen, nem hasonló, feletlen.* nerowný.

*Disparo. 1. ich sondere ab. *elválasztom.* rozdělugi, rozlučugi, odlučugi.

*Sēpar, ăris. o. abgesondert, sonderlich. *elválasztott, magános.* osobytný.

*Separo 1. ich sondere ab. *elválasztom.* oddělugi.

*Separatim. Adu. absonderlich. *külön.* obzwlášstně, osobytné.

*Separabilis, e. das sich trennen läßt. *elválasztható.* co se odděliti da, rozdělitedlný.

*Suppar. fast gleich. *majd egyenlö.* takměř rowný.

*Aequiparo. (quem re, quid cui, quid ad.) ich mache gleich. *valamit valamivel egyenlövé teszek.* srownáwám.

PARCO, pĕperci, et parsi, parsum. (cui, cum infinit.) ich schone, verschone, spare, karge. *kedvezek, kémélllek, megbotsátok.* šřanugi, odpausstjm.

Parcus, a, um, parce, Adu. sparsam. *fösvény, szoros markú.* Adu. *fösvényen, takarékoson.* skrowný. Adu. skrowné.

Parsimōnia, ae. f. die Sparsamkeit. *Mértékletesség.* Mjrnost, skrownost.

PĀREO, ui, itum. 2. ich erscheine, ich gehorche, bin unterthan. *megjelenek, engedek, akaratját teszem.* vkazugi se, poddaný, posslussný gsem.

*Appareo, Compareo. ich erscheine, erhelle, warte auf. *megjelenek, udvarlok.* prowkazugi se, zgewugi se, přisluhugi.

*Apparitio, ōnis f. die Aufwartung, Erscheinung. *Udvarlás, megjelenés.* Služba, vkázanj.

*Apparitor, ōris. m. der Aufwärter, Gerichtsdiener. *Udvarló, város szolgája.* Panský, aukedný, služebnjk.

PĀRIES, ĕtis. m. die Wand. *Fal.* Stěna.

Parietina, ae. f. die alte baufällige Wand. *Romlott fal.* Stará a na posy zbořená stěna.

PĂRIO, pĕpĕri, partum. 3. ich gebähre, erwerbe, schaffe mit Mühe. *szülök, szerzek.* rodjm dobcházým, působjm, zýskám.

Partus. m. 4. die Geburt: Leibesfrucht. *Születés.* Půrod.

Partŭrio. 4. ich gehe mit Gebähren um. *szülbemék.* ku porodu pracugi.

Parens, tis c. der Vater, die Mutter. Pl. die Eltern. *Atya, anya, szülö.* Pl. *Szüléink.* Otec, matka. Pl. Rodičowé.

Parento. 1. ich begehe der Eltern Gedächtniß, räche die Meinigen. *meg-hólt szüléimért áldozom, tort szerzek.* památku rodičům činjm; msstjm se pro swých.

Parma, ae. f. der Schild. *Pais.* Pawéza.

Parmatus, a, um. mit einem Schild versehen. *paisos, pais-hordozó.* pawézau ozbrogený.

PĀRO, āui, ātum, āre. ich bereite, schaffe, rüste. *készítek, szerzek.* strogjm, chystám, hotowjm.

Paratus, a, um. (ad rem, rei, re.) bereit, fertig. *készitett, késs.* hotowý.

Paratus. m. 4. die Anstalt, Zubereitung, der Vorrath. *Készület, készités.* Hotowenj, sstkowánj, přjprawa.

Pararius, i. m. der Schaffner, Unterhändler. *Árúban, vásárlásban közben - járó.* Připrawowatel, hotowitel.

*Imparatus, a, um. unbereit, ungerüstet. *készületlen.* nepřihotowený.

Parabilis, e. das wohl zu bekommen

men ist. *könnyen megszerezhető.* co se snadně může dostati, připrawiti.

*Apparo. ich bereite, rüste zu. *el-készitem, mindent elrendelek.* k něčemu se chystám.

*Apparatus, us. m. Apparatio. f. 3. die Zubereitung, Zurüstung. *Készület.* Přjprawa.

*Comparo. ich schaffe an, bringe zu wegen. *késziíem.* způsobugi, činjm.

*Comparatio, ōnis. f. die Zurüstung, Beyschaffung. *Készítés.* Přihotowenj, opatřenj.

*Impero. ich gebiete, befehle, regiere. *parantsolok, uralkodom.* sprawugi, panugi, přikazugi.

*Imperito. 1. ich herrsche, regiere. *parantsoldogalok, uralkoddogalom.* panugi.

*Imperator, ōris. Induperator. m. der Feldmarschal, Befehlshaber. Kaiser. *Fő badi vezér, Tsászár.* Polnj Heytman, Cýsař, Wůdce.

*Imperium, i. n. die Macht, die Herrschaft, das Reich. *Birodalom, parantsolat.* Moc, rozkaz, panstwj, Řjšše, Cýsařstwj.

*Imperiosus, a, um, et *Adu.* e. herrisch, gebieterisch. *fennyen-parantsoló.* Adu. *fennyen, fejedelmi módon.* který mocy swé přjliš užjwá. Adu. přjsným rozkazem.

*Praeparo. ich bereite zu, bereite vorher. *elkészitem, elő-szerzem.* strogjm, přihotowjm.

*Praeparatio, ōnis. f. die Zubereitung. *Megkészítés.* Přihotowenj.

*Reparo. ich mache wieder, erstatte. *megújitom, épitem.* obnowugi.

*Reparabilis, e. Sen. das wieder zu erlangen ist. *megújitható.* co se naprawiti může.

*Irreparabilis. Virg. unwiederbringlich. *belyre hozathatatlan.* nenaprawitedlný.

PARS, tis. f. der (das) Theil. *Rész.* Djl, částka, strana.

Particula, ae. f. das kleine Theilchen, Stücklein. *Részetske, darabotska.* Stránka, kausek.

Partim. Adu. theils, zum theil. *rész szerént, egy részént.* z částky.

Partior. Dep. 4. (cum quo, inter se, in partes.) ich theile, zertheile. *eloszton, darabolom.* děljm, rozdělugi.

Partio, & Partītio, ōnis. f. die Zertheilung. *Eloszłás.* Dělenj, rozdělenj.

Partītor, ōris. m. der Theiler. *Elosztó.* Délitel.

*Bipartior. Dep. 4. ich scheide in zwey Theile. *két részre osztom.* na dwoge děljm.

*Bipartīto. zweytheilig, in zwey Theile. *két részre osztva.* dwogjm způsobem.

*Tripartitus, et tripertitus, a, um. dreytheilig, in drey Theile. *Három részre osztatott.* na try strany rozdělený.

*Tripartīto. auf dreyen Seiten. *Harom részen.* Trogjm způsobem.

*Dispertio, ivi, itum, ire. ich zertheile. *elosztom.* rozdělugi.

*Impertio. 4. et impertior. (cui quid, quem re.) ich theile mit, gebe. *részessé-teszem, gazdálkodom.* udělugi, aučastnu činjm.

*Expers, tis. o. (rei, re.) ohne Theil, unfähig, ausgeschlossen. *részet-*

részetlen, *üres*. bez dílu, wyprázdněný, pozbawený.

*Particeps, ĭpis. o. (rei.) theilhaftig. *részes*, *közös*. aučastný.

*Participo, āui, ātum. 1. ich bin theilhaftig, mache theilhaftig. *részt-veszek*, *részessé-teszem*. aučastným se stáwám, aučastným činjm.

Portio, ōnis. f. der Theil, das Antheil. *Rész*, *darab*. Kus, částka.

*Proportio, ōnis, f. die Vergleichung, Uebereinstimmung, Ebenmaaß. *Egyenlőség*, *hozzá-mérséklés*, *arányosság*. Rownost, zrownánj.

PĂRVS, i. m. die Meise. *Páris madár*. Sýkora.

PARVVS, a, um. klein, gering. *kitsiny*, *kis*. malý.

Paruulus, i. m. das kleine Kind. *Kisded*. Maličké djtě.

Paruitas, ātis. f. die kleine Statur, Wenigkeit. *Kitsinység*. Malá postawa, Malost.

PĂRVM, et parumper. Adu. wenig. *kitsinyé*, *kevéssé*, *egy kevéskorig*. málo, na mále.

PASCO, pāui, pastum. 3. ich weide, füttere. *legeltetem*, *éltetem*. pasu, krmjm.

Pastus. m. 4. et Pastio. f. 3. die Weide, die Fütterung. *Legeltetés*, *éltetés*. Pastwa pokrm.

Pascuus, a, um. Lucret. darauf man weidet. *legelésre való*. pastwissiný, pastowný.

Pascuum, i. n. die Weide. *Legelő mező*. Pastwisstě.

Pastor, oris. m. der Hirt. *Barom pásztor*. Pastýř.

Pastoralis, e, pastorius ac pastoritius, a, um. dem Hirten gehörig. *pásztori*. pastýřský.

*Compasco, aui, astum. 3. Varro. ich weide beysammen. *együtlegeltetem*. spolu pasu.

*Compesco, ui. 3. sine Supino. ich halte zusammen, zähme. *letsendesítem*, *egybítem*. zkrocugi, zdržugi.

*Depascor, et depasco. 3. ich weide ab, freße ab. *eléteteju*, *eleszem*, hubjm, zpásám.

*Dispesco. 3. ich vertheile, führe voneinander. *elválasztom*, *elűzöm*. rozdělugi, rozhánjm.

*Impastus, a, um. Virg. ungeßen, ungefüttert. *nem étetett*, *nem abrakoltatott*. nepasený, newykrmený, nenagedený.

PASSER, ĕris. m. der Sperling, Spatz. *Veréb*, *verebetske*. Wrabec, wrabček.

PASTILLVS, i. m. das Keulchen: runde Küchlein. *Apró gombótz*. Pokrutka, gulka, halusska.

PASTĬNVM, i. n. die Weinhacke, das Umgraben. *Vas kapa*: *Ásás*, *kapálás*. Čtwernospičaté železo, gimž semeno do země zahrabugi.

Pastino, āni, ātum. ich grabe, hacke um. *kapálok*, *szántok*. okopáwám.

Pastinatio, ōnis. f. das Hacken, Umgraben. *Kapálas*, *ásás*, *szántás*. Okopáwánj.

Pastinator. m. 3. Col. der Weinzetler, Winzer. *Kapás*, *szántó*, *ásó*. Winičný kopáč.

*Repastino. ich umhacke aufs neue. *megkeverem*, *másodszor kapálom*. zase okopáwám.

PĂTEO, ui. absq. Supino. ich stehe offen,

offen, bin kund. *nyilván vagyok, megnyilom.* otwjrám se.

Patēna, ae. f. der Trog. *Tekenyő.* Koryto, wálow.

Patesco. 3. ich werde offen, ich komme an den Tag. *megnyílok, nyitva vagyok.* zgewný býwám, wycházým na swětlo.

Patulus, a, um. Varro. frey, offen, ausgebreitet. *nyitva álló, tágas* otewřený.

*Propatulus, a, um. frey, offen. *kiterjedt, nyilván való.* otewřený, zgewený.

Patefacio, ēci, actum. 3. (cui quid.) ich öffne, offenbare. *kijelentem, nyilatkoztatom.* otwjrám, zgewugi.

*Patefactio, ōnis. f. die Eröffnung. *Kinyilatkozás.* Otwjránj, zgewenj.

Patibulum, i. n. der Galgen. *Akasztófa.* Ssibenice.

PĂTER, tris. m. der Vater. *Atya.* Otec.

Patrius, et Paternus. a, um. väterlich. *atyai.* otcowský.

Patria, ae. f. das Vaterland. *Születtett földünk, hazánk.* Wlast.

Patrĭmōnium, i. n. das Erbgut. *Atyától maradott örökség.* Dědičtwj po otcy.

Patruus, i. m. des Vaters Bruder. *Atyámötse, bátya.* Strýc.

Patruelis, is. c. Ouid. der Vetter Geschwisterkind. *Atyafi gyermek, két testvér fiaknak gyermeki.* Bratranec.

Patricius, m. 2. Sueton. ein Geschlechter. *Nemzetes, jó nemzetű.* Sslechtic, ze ctného rodu.

Patrīmus, et Patrima. deren Vater noch lebet. *Kinek az attya még él.* Kteréh o otec gesstě žiw gest.

Patrōnus, i. m. Patrōna, ae. f. der Beschirmer, Fürsprecher, die Fürsprecherinn. *Óltalmazó, gondviselő.* Zástupce, ochrance, Ochranitelkyně.

Patrōcĭnor. Dep. (cui.) ich vertheidige, beschütze, vertrette. *az ő részéről állok, óltalmazom, kedveskedem.* ochrańugi, hágjm.

Patrocinium, i. n. der Schutz, die Vertheidigung. *Óltalom, gondviselés.* Ochrana, vtočisstě.

PATĔRA, ae. f. der breite Becher, die Schale. *Tsésze, pohár.* Ssál, ssiroká čjsse.

Pătĭna, ae. f. die Schüssel. *Tál.* Misa.

Patella, ae. f. das Schüsselein, die flache Schüssel. *Tálatska, széles tál.* Miska.

PĂTIOR, passus sum. Dep. 3. ich leide, gestatte. *tűrök, szenyvedek.* trpjm, snássjm.

Patiens, tis. o. patienter. Adu. leidend, geduldig. *tűrő, szenyvedő.* Adu. *békeséges tűréssel, állhatatoson.* trpělivý. Adu. trpělivě.

Patientia, ae. f. die Geduld. *Tűrés, szenyvedés.* Trpěliwost.

*Impatiens, entis. o. (rei.) ungeduldig, unleidlich. *nem tűrbető, tűrbetetlen.* netrpěliwý.

*Impatientia, ae. f. die Ungeduld: Unempfindlichkeit. *Szenyvedhetetlenség, tűrbetetlenség.* Netrpěliwost.

*Perpetior, perpessus sum. 3. ich dulde aus, vertrage. *igen szenyvedek, tűrök.* wytrpjm, pretrpjm.

*Perpessio, ōnis. f. das Leiden, die Ver-

Vertragung. *Türés, szenyvedés.* Snáſſenj.

PATRO, āui, ātum. 1. ich thue, übe, verübe, vollende. *valamit tselekszem, végbez-viszem.* páchám, prowozugi.

Patrator, ōris. m. Tacit. der Stifter, Urheber. *Valamit tselekedő, elkezdő.* Včinitel, dowoditel.

*Perpetro. 1. ich thue, richte aus. *megtselekszem.* wykonáwám.

*Impetro. 1. ich erlange, erhalte. *megnyerem.* dosahugi.

*Impetratio, ōnis. f. die Erlangung. *Megnyerés.* Dosáhnutj, dosaženj.

*Impetrabilis, e. Liu. das zu erlangen ist. *megnyerhető.* lehký k obdrženj.

PAVCI, ae, a. Pl. pauculi, ae, a. wenig, gar wenig. *kevés, szük.* nemnozý.

Paucitas, ātis. f. die Wenigkeit. *Kevésség, szükség.* Rzidkost.

Pauxillus, a, um. sehr wenig. *kevesetske.* maličký.

Perpauci, ae, a. Nep. sehr wenige. *igen kevés.* welmi málo.

PĀVEO, pāui, siue Sup. 3. ich erschrecke, erzittere. *félek, rettegek.* straſſim se, děſym se.

Pauor, ōris. m. das (der) Schrecken, die Furcht. *Félelem.* Strach, lekňautj, děſenj.

Pauidus, a, um, et *Adu.* e. erschrocken, furchtsam. *félénk.* straſſliwý, lekawý, bázliwý.

*Impauidus, a, um. *Adu.* e. unerschrocken. *mérész, bátor.* Adu. *bátran.* nelekawý, smělý. Adu. směle.

Pauesco, et expauesco. 3. ich erschrecke. *elrettenek, félni kezdek.* strachem se zděſugi.

Pauito, āre. ich zittere, fürchte sehr. *rettegek.* welmi se straſſim.

PĀVIO. 4. Plin. ich mache eben, schlage, stampfe. *ütöm, sulykolom, döngölöm.* tluku, peru.

Pauimentum, i. n. der Estrich, Fußboden. *Pádimentom, megvert, döngölt föld, szérü.* Podlaha, powala.

Pauicula. f. 1. der Schlägel, die Rammel. *Szérü egyengető sulyok.* Kyganice, kterauž podlahu, neb humno nabjgegj.

*Tripudium, i. n. der Freudensprung. *Tántzolás, örömbe való szökés, ugrás.* radostné tancowánj, poſkakowánj.

*Tripudio, āre. ich springe vor Freuden. *tántzolok, örömömben szököm, ugrom.* od radosti tancugi.

PAVLLO, et paullum. Adu. wenig, ein wenig. *egy kevéssé.* málo, trochu.

Paullulum. sehr wenig. *tsak egy kevéssé.* maličko.

Paulisper. eine wenige Zeit. *kevéskorig.* na málo, za chwili.

Paullatim. allmählig. *lassanlassan.* pomálu.

PĀVO, ōnis. m. der Pfau. *Páva.* Páw.

Pauonīnus, a, um. Varro. von Pfauen. *pávai.* páwowý, z páwa.

PAVPER, ĕris. o. arm, dürftig. *szegény.* chudý, potřebný.

Pauperculus, et paupertinus, a, um. Gell. etwas armselig, schlecht. Idem.

Idem. *szegényke.* chudičký, chudinka.

Paupertas, ātis, et Pauperies, ei. f. die (das) Armuth. *Szegénység.* Chudoba, nauze.

Paupero, Horat. depaupero. Varro. ich mache arm. *megszegényitem.* chudobným činjm.

*Perpauper. o. 3. sehr arm. *igen szegény.* welmi chudobný.

Pax, ācis. f. der Friede. *Békeség.* Pokog.

Paco. 1. ich stille, beruhige. *enyhítem, békéltetem.* krotjm, mjřjm, pokogjm.

Pacatus, a, um, et *Adu.* e. still, ruhig, friedsam. *tsendesitetett, békéltetett.* Adu. *tsendesen, békeségesen.* spokogený, vkrocený. Adu. pokogně.

*Impacatus, a, um, et *Adu.* e. Sen. unfriedsam, unruhig. *nem tsendes, békételen.* Adu. *nem tsendesen, békételenül.* nespokogený. Adu. nespokogně.

*Pacificus, a, um. Gell. friedfertig. *békeséges.* mjrný, pokogný.

*Pacifico, et pacificor. 1. Iustin. ich mache Frieden. *békeséget szerzek.* pokogjm.

*Pacificatio, ōnis. f. die Friedenshandlung. *Békeség-szerzés.* Pokogenj, mjřenj.

Pacificator, ōris. m. der Friedenmacher, Friedenstifter. *Békeség-szerző.* Pokogitel.

*Perpacatus, a, um. Liu. geschlichtet, besänftiget. *békéltetett.* vpokogený.

PAXILLVS, i. m. Cels. der Pflock, der Stiel, Pfahl. *Nyel, fogás, szeg a' falon.* Koljk, kygjk.

PECCO, āui, ātum. 1. (in quem, in re.) ich sündige, versehe es. *bűni-teszek, vétkezem.* hřessjm.

Peccatum, i. n. die Sünde, der Fehler. *Bűn, vétek.* Hřjch, omyl.

Peccator, ōris. m. Lactant. der Sünder. *Bűnös.* Hřjssnjk.

PECTO, xui, et xi, xum. 3. ich kämme, striegele. *fésülöm.* wlasy čessi.

Pecten, inis. m. der Kamm, das Blatt am Weberstuhl. *Fésű, füsü, borda, gereben, gereblye.* Hřeben, ssketka, sstet, krample.

Pectines. Plur. die Muscheln: die Jahrstriemen im Holze. *Tengeri hal: A' fának esztendei növésének jele.* Mořská ryba, gezdjk: Čárky ročnjho zrůstu na dřewě.

*Depecto. Plin. ich kämme herab. kratze ab. *megfüsülöm.* zčessi.

*Propexus, a. um. Ouid. unter sich gekämmt. *bofszfzan alá-füsült.* hladce zčesaný.

*Impexus, a, um. Virg. ungekämmt. *füsületlen, borzas.* nezčesaný, nepřečesaný.

PECTVS, ŏris. n. die Brust: das Herz. *Mely, szív.* Prsy, srdce.

Pectorōsus, a, um. hochgebrüstet. Colum. *nagy melyű, melyes.* prsatý.

Pectorālis, e. Plin. zur Brust gehörig. *melyre való.* k prsám přislucha gjcý.

*Expectoro, āre. ich jage aus dem Herzen. *szivemből ki-vetem.* ze srdce wydáwám, wypaussjm.

PECVS, ŭdis. f. et ŏris. n. Pecus. Pl.

Pl. n. das Vieh. *Barom.* Howado, dobytek.
Pecorōsus, a, um. Stat. viehreich. *barmos.* mnohého dobytku.
Pecuarius, a, um. zum Vieh gehörig. *baromi tártáshoz való.* dobytčj.
Pecūnia, ae. f. das Geld. *Pénz.* Penjze.
Pecuniōsus, a, um. geldreich. *pénzes.* penězitý.
Pecuniarius, a, um. zum Geld gehörig. *pénzi, pénzbez való.* co k peňezům náležj.
Peculium, i. n. Hab und Gut, erworben Gut. *Munkával szerzett jószág.* Nábytek.
Peculiaris, e. eigenthümlich, absonderlich. *tulajdon jószági, kiváltképen való, tulajdon.* wlastnj, obzwláštný.
Peculiariter. Plin. eigentlich, sonderlich. *kiváltképpen.* obzwláštnjm způsobem.
Peculor, et depeculor. Dep. ich bestehle das gemeine Gut. *közönséges jóból lopok.* obecný statek kradnu.
Peculatus, us. m. der Diebstahl des gemeinen Guts. *Köz-kénts logás.* Krádež obecných statkůw.
*Depeculator. m. 3. der Räuber. *Köz - tárházmak meglopója.* Který obecný statek kradne.
PĒDO, pĕpēdi. 3. ich lasse den Wind. *fingom, a' szelet hasamiból kibotsátom.* pr̆djm, bzdjm, wjtr paušštjm.
PĒIOR, et peius, ōris. ärger, schlimmer. *roszszabb,* hořšj.
Pessimus, a, um. ärgste, schlimmste. *legroszszabb* neyhořšj.
Peius, pessime. ärger, am schlimmsten. *roszszabbúl, legroszszabbúl.* hůřegi, neyhůřegi.
PELLIS, is. f. das Fell, die rauhe Haut. *Bőr, bélés.* Kůže, chlupatá kůže.
Pellicula, ae. f. das kleine Fell, Häutchen. *Böröcske, bélésecske.* Kožka, kožička.
Pelliceus, a, um. pelzern. *ködmönös, béléses.* kožený.
Pellītus, a, um. pelzern, in Pelz gekleidet. *ködmönös, vagy valami bőrrel béllett.* kožichem oděný.
Pellio, ōnis. m. der Kürschner. *Szűts, szőrs.* Kožišnjk, kušnjř, grznář.
PELLO, pĕpŭli, pulsum. 3. (quem re, in quid.) ich treibe, stoße. *űzöm, kergetem.* honjm, strkám, wystrčugi.
Pulsus, us. m. das Stoßen, der Schlag. *Verés, ütés: Ér - szökés.* Zahnánj, bitj: Puls.
Pulso. 1. ich klopfe, schlage. *zörgetem, verdegelem, tsattogatom.* peru, tluku.
*Appello. 3. (ad, in quid.) ich treibe hinan, fahre an. *elő-kergetem, elérkezem.* přihánjm, přicházjm.
*Compello. 3. ich zwinge, nöthige. *egybe - hányom, kénszerítem.* nutjm, přinucugi.
*Depello. 3. (re, a, de re.) ich treibe ab, halte ab. *elűzöm, elkergetem.* odhánjm, odstrčugi.
*Dispello. 3. ich zertreibe, zerstäube. *széllyelűzöm, kergetem.* rozhánjm.
*Expello. 3. ich treibe aus, stoße aus. *kiűzöm.* wyhánjm.
*Expulsio, ōnis. f. die Ausstoßung. *Kiűzés.* Wyhnánj.

*Impello. 3. (ad, in quid.) ich treibe an. *reá-űzöm, kénszeritem.* nahánjm.

*Impulsus, us. m. et Impulsio, ōnis. f. der Antrieb. *Reá-űzés, indítás, kénszerités.* Nahánénj.

*Impulsor, ōris. m. der Anreger, Antreiber. *Reá-bajtó, kiszteto, nógató.* Nabadač, popuditel.

*Perpello. 3. (ad quid, ut.) ich treibe, berede. *reá-űzöm, kergetem.* nawodjm, namlauwám.

*Propello. 3. ich treibe von mir, treibe fort. *magamtól elűzöm.* od sebe odhánjm.

*Propulso, āre. ich treibe weg, schlage ab. *elűzdegelem, hátra-verem.* daleko, přič od sebe odhánjm.

*Repello, 3. ich treibe zurück. *hátra-űzöm, kergetem.* zpátkem odhánjm.

*Repulsa, ae. f. die Abweisung, Versagung. *Megvetés, hátra-hagyás.* Odepřenj, odporná odpowěd.

PELLO. 1. obsoletum. ich rede. *beszéllek.* mluwjm.

*Appello. 1. ich nenne, spreche an, ermahne. *nevezem.* gmenugi.

*Appellatio, ōnis. f. die Benennung, Aussprache. *Nevezés.* Gmenowánj.

*Compello. 1. ich rede an. *megszólítom.* přimlauwám se.

*Compellatio, ōnis. f. die Anrede, Bezüchtigung. *Megszólítás, vádolás.* Přjmluwa, rozmlauwánj.

*Interpello. 1. ich rede drein, hindere. *közbe-szólítom, megakadályoztatom.* w řeč wstupugi, překazým.

*Interpellatio, ōnis. f. der Einspruch, die Hinderniß. *Közbe-szólítás, megakadályoztatás.* Zamlauwánj, překáženj.

*Interpellator, ōris. der darzwischen redet, hindert. *Megszólító, közbeszólító.* Kdo zamlauwá.

PELVIS, is. f. das Becken, Waschbecken. *Medentze, láb mosó edény.* Medenice.

PENDEO, pěpendi, pensum. 2. ich hange. *függök.* wisým.

Pendulus, a, um, et pensilis, e. hangend. *függő.* wisutý, wisýcý.

*Dependeo. 2. (re, a re.) Colum. Ich hange herab. *lefüggök.* dolu wisým.

*Impendeo. 2. (cui, in quem.) ich hange oben herein. *rea-függök.* z hůry dolu wisým.

*Propendeo. 2. ich hange vorsich, rage herfür. *lefüggök, alá bajlok.* wen na před wisým.

*Propensus, a, um, et *Adv.* e. geneigt, zugeneigt. *reá-bajló.* Adv. *reá-bajolva, bajlandóképen, örömest.* náchylný, nákłonný. Adv. náchylné.

*Propensio, ōnis. f. die Zuneigung. *Hajlandóság.* Náchylnost, nákłonnost.

PENDO, pěpendi, pensum. 3. ich wäge, schätze, achte. *megbányom, vetem, betsülöm.* wážim, ssacugi.

Pensio, ōnis. f. das Gewicht, die Zahlung, der Termin. *Fizetés, bér, adás.* Plat, daň.

Pensum, i. n. das Tagwerk, etwas werthes. *Egy akármi szabott, vagy rendelt dolog.* Dennj práce.

Pensito. 1. ich wäge fleißig, erwege, bedenke. *megmérem, betsülöm, visgálom.* rozwažugi, rozgjmám.

*Appendo. 3. ich wäge, henke auf.

megmérem, felfüggesztem. wáӡjin, ӡawessugi.

*Appendix, icis. f. der Anhang. Megszerzés, hozzá-adás, toldalék. Přjdawek.

*Compendium. n. 2. der Nutz, der kurze Weg. Haszon, rövid mód, által-út. Krátičké obsaženj, wӡitek.

*Compenso. 1. ich erstatte, vergelte, thue gut. még annyit adok, megfizetem. odplacugi.

*Compensatio, ōnis. f. die Erstattung, Gleichmachung. Megfizetés, megfordítás, kipótolás. Nahraženj, odměna.

*Dependo. 3. ich wäge dar, zahle. megmérem, megfizetem. na wáhu dáwám, platjm.

*Dispendo. 3. ich vertheile. kiosztom. rozdělugi, rozdáwám.

*Dispendium. die Unkosten, der Verlust, Schaden. hijjában való, haszontalan költés, kár. Autrata, ztrata, sskoda.

*Dispenso. 1. ich vertheile, ordne, stelle an. sáfárlok, kiosztogatom. ssafarugi, dělјm, pořádně rozdáwám.

*Dispensatio, ōnis. f. die Vertheilung, Verwaltung. Sáfárkodás, sáfárság. Sprawowánj, ssafářstwj.

*Dispensator. m. 3. der Ausgeber. Sáfár. Ssaffář.

*Expendo. 3. ich wäge aus, erwäge. betrachte. mègmérem. megbányom. wywažugi, powažugi.

*Expensa, ae. f. et Expensum. n. 2. die Ausgabe. Költség. Náklad.

*Impendo. 3. (ad quid, cui.) ich wende auf, wende daran. elköltöm, reá-költöm. nakladám.

*Impensa, ae. f. et Impendium. i. n. der Aufwand, die Unkosten. Költség. Wynaloženj, autrata.

*Impendio. Adu. Terent. sehr, heftig. felette igen. náramně, welmi, přenáramně.

*Impensus, a, um. et Adu. e. groß, mit Kosten. hathatós, reá-költetett. Adu. hathatóképen, felette igen. wynaložený, nákladný. Adu. nákladně.

*Perpendo. 3. ich betrachte, erwäge. megbányom 's vetem, visgálom. pilně rozgjmám, rozwažugi.

*Perpendiculum, i. n. die Bleyschnur, Richtschnur. Egyenesen mérő ónos sinór. Prawidlo, olowenné záwaӡj, ssnůra.

*Rependo. 3. ich erstatte, ersetze. megfizetem, viszontag megadom. odplacugi, odměňugi.

*Suspendo. 3. (quid cui. et de quo) ich hänge auf, schiebe auf. felakasztom, felfüggesztem. obessugi, odkladám.

*Suspensus, a, um. aufgehängt, zweifellig. felakasztatott, kétséges. zawesený, pochybný.

*Suspendium, i. n. das Hängen, Aufhängen. Felakasztás. Powessenj.

PĒNE, siue paene. Adu. fast, beynahe. majd, tsak-nem. téměř, takměř, skoro.

PĒNŪRIA, ae. f. der Mangel, die Armuth. Szükség, szegénység. Nedostatek, chudoba.

PĒNES. Praepos. bey, in Gewalt. mellett, hatalmába valakinek. při, v, w mocy.

PENNA, ae. f. die Feder, Flügelfeder, der Kiel. Toll, penna. Péro.

Pen-

Pennatus, a, um. Plin. geflügelt. *szárnyas, tollas.* pernatý.

PĔNVS, i, et us. m. et f. õris. n. die Speisekammer, der Vorrath. *Álló eledel, élés tartó kamara.* Spjžjrné, spjžen.

PĔNĬTVS. Adu. inwendig, gänzlich. *belől, tellyességgel.* wnitř, do cela, zhola.

Penitus, a, um. Gell. et *Adu.* e. innerst. *belső.* Adu. *belsőképen.* wnitřnj, pronikawý, na wětssjm djle. Adu. wnitřné, pronikawé.

Pĕnĕtro. (inter quid.) ich bringe durch. *által hatok.* pronikám.

Penetrāle, is. n. das innerste. *Rejtek hely.* Mjsto neywnitřnégssj.

Penetrabilis, e. durchdringend, da man zukommen kann. *által-hat-ható.* pronikawý.

*Impenetrabilis, e. da man nicht durchdringen kann. *által-hathatatlan.* co se proniknauti nemůže.

Pĕnātes. Pl. m. 3. Ouid. die Hausgötzen. Poët. das Haus. *Házi Istenek.* Domácý Bohowé.

PĒNIS, is. m. der Schwanz, das männliche Glied. *Fark.* Mužský aud, ocas.

*Peniculus, i. m. et Peniculum. i. n. die Kehrbürste, Schuhbürste. *Festő etsetetske.* Penzljk.

PER. Praepos. durch. *által.* skrz.

PERDIX, īcis. f. das Rebhuhn. *Fogoly madár.* Koroptwa.

PERGVLA, ae. f. der Erker, die Sommerlaube. *Sétáló folyosó, néző hely.* Na před wydané stawenj, chládek, mjsto procházenj.

PĔRIO. 4. Obsoletum. hinc

*Ăperio, ui, ertum. 4. ich öfne, thue auf. *felnyitom.* odtwjrám, odkrýwám.

*Aperte. Adu. öffentlich. *nyilván.* zgewné.

*Adaperio. 4. Sen. ich öffne, decke auf. *felnyitom.* odtwjrám, odkrýwám.

*Operimentum. i. a. Cato. der Deckel, die Stütze. *Fedő.* Pokrýwka, Přikrywadlo.

*Operio et Cooperio. 4. ich decke zu, mache zu. *béfedem, bézárom.* přikrýwám, zawjrám.

*Operculum, i. n. der Deckel, Umschlag. *Fedő.* Pokrýwka.

*Comperio, ĕri, ertum. (ex quo, per quem, de re.) ich erfahre. *megtudom, találom, végére mégyek.* dowedám se.

*Reperio. 4. ich finde. *megtalálom.* nacházým.

*Repertor, ōris. m. der Erfinder. *Találó.* Půwodce.

*Irrepertus, a, um. Horat. unerfunden. *találtatlan.* nenalezený.

PĔRIOR. Dep. 4. i. e. conor, tento. Obsoletum.

Perītus, a, um. *Adu.* e. erfahren, weislich. *tudós, látott-hallott.* Adu. *tudósan, értelmesen.* skussený, včený. Adu. maudře vměle.

Peritia, ae. f. die Erfahrenheit, der Verstand. *Tudósság, tudomány:* Skussenost, vměnj.

*Imperitus, a, um. *Adu.* e. unerfahren, ungelehrt. *tudatlan, a' ki nem látott 's hallott.* Adu. *tudatlanúl.* neskussený, nevmělý. Adu. nevměle.

*Imperitia, ae. f. die Unerfahrenheit, Ungeschicklichkeit. *Tudatlanság.* Nevmělost.

Periculum, i. n. die Gefahr. *Veszedelem,*

delem, próbálás, megkésértés. Nebezpečenstwj, zwedénj, pokussenj.
Periculōsus, a, um, et *Adu.* e. gefährlich. *veszedelmes.* Adu. *veszedelmesen.* nebezpečný. Adu. nebezpečně.
Periclitor. Dep. I. ich stehe in Gefahr, versuche. *veszedelemmel valamit próbálok.* w nebezpečenstwj gsem, skussugi.
*Experior, ertus sum. ich erfahre, versuche. *megpróbálom, késértem.* skussugi.
*Experientia, ae. f. et Experimentum, i. n. die Erfahrung, Probe. *Különbkülönb - féle dolgoknak megpróbálása, próbálat.* Skussenost, průba.
*Opperior. 4. Tert. ich warte, erwarte. *várom.* čekám.
PERNIO, ōnis. m. erfroren Fleisch an Füssen. *Lábnak bidegtöl megvétele.* Zmrzlé masso na nohach, omrzlina.
PERNIX, īcis. o. Virg. geschwind, behend. *gyors, munkás.* rychlý, spěssiný.
Pernicitas, ātis. f. die Geschwindigkeit, Behändigkeit. *Gyorsaság.* Rychlost.
PĒRO, ōnis. m. der halbe Stiefel. *Botskor, sarú, szekernye.* Pančocha, krpec, sedlácký střewjc.
PERPĔRAM. Adu. unrecht, falsch, vergeblich. *gonoszúl, bitvánúl, viszsza fordúltúl.* zle, neprawě, daremně.
PERPES, ĕtis. o. beharrlich gänzlich. *szüntelen való.* trwanliwý, nekonečný celý.
Perpetim. Adu. Plin. immer, für und für. *örökké, szüntelen.* wstawičně.
Perpetuus, a, um, et perpetuo. Adu. ewig, stätig. *örökké való, szüntelen való.* Adu. *szüntelenül, örökké.* wěčný, stálý. Adu. wěčně.
Perpetuitas, ātis. f. die Stetigkeit, beständige Dauer. *Szüntelenség.* Wěčnost, stálost.
Perpetuo, āre. ich setze fort, continuire. *szüntelenül valamiben megmaradok.* zetrwáwám, dokonáwám.
*Praepes, ĕtis. o. geschwind, hurtig, fliegend. *igen gyors, serény.* bystrý, rychlý.
PERSŌNA, ae. f. die Person, Larve, Stand. *Személy, al-orzza, állapot.* Osoba, larwa, staw.
Personatus, a, um. verlarvt. *álorzzás.* spotwořený.
PERTĬCA, ae. f. die Stange, Meßruthe. *Rúd, pózna.* Rey, druk, parato, žrdka, žrď.
PES, edis. m. der Fuß. *Láb.* Noha.
Pedes, ĭtis. m. der Fußknecht, Musquetier. *Gyalogló.* Pěchotný, musskeťýř.
Peditatus, m. 4. das Fußvolk, die Infanterie. *Gyalog sereg.* Pěchotnj wogsko, pěchota.
Pedester, et Pedestris, e. zu Fuß. *gyalog, gyalogló.* pěssky.
Pedĭca, ae. f. die Schlinge, Schleife, das Fußeisen. *Nyüg, békó.* Sklonka, neb pletka.
*Pedissequus. i. m. der Nachtreter. *Úr után járó inas.* Služebnjk, který za pánem chodj, dwořan.
*Pedissequa, ae. f. die Nachtreterinn. Magd. *Udvarló leány, késérő leány.*

leány. Služebkyné, která za panj chodj, dworka.

*Bipes o. 3. zweyfüßig. *két-lábú* dwenohý.

*Tripes. dreyfüßig. *három-labú.* třinohý.

*Quadrupes. vierfüßig. *négy-lábú.* čtwernohý.

*Compes, pědis. f. der (die) Feßel, das Fußeisen. *Békó.* Puto na nohy.

*Pedetentim Adu. von fuß, zu fuß, allmählich. *lassan-lassan.* nohu za nohau, poznenáhlu.

Pedum, i. n. der Hirtenstab, Schäferstock. *Pásztori - bot*, *Püspöki páltza.* pastýřská, Biskupská hůl.

Pediculus i. m. das Füßlein, der Stengel: die Laus. *Lábatska, Tetü.* Nožička, weš.

*Expedio ivi itum. 4. ich mache los, verrichte. *mególdom*, *elvégzem*, *elbotsátom.* wyswobozugi, wykonáwám.

*Expedit, imperson. es ist nützlich, gut. *használ*, *jó.* dobré, užitečné gest.

*Expeditus, a, um, et *Adv.* e. wohl zu fuß, fertig. *serény*, *késs.* Adu. *serényen*, *készen*: dobrý chodák, hotowý. Adu. hotowé.

*Expeditio, önis. f. die Verrichtung, der Feldzug. *Hadi készület*, *hadi indúlás.* Wáleţné nástroge.

*Impedio. ich verhindere, verwickele. *megbántom*, *kötelezem.* zawadjm, překážým.

*Impedimentum, i. n. die Verhinderung. *Akadály.* Záwada, překážka.

*Praepedio. ich halte auf, verhindere. *mégkötelezem*, *akadályoztatom.* překážým.

*Suppedito. 1. ich reiche dar, bin genug. *kiszolgáltatom*, *elégendő vagyok.* dodáwám, dosti gest.

PESSVLVS, i. m. der Riegel, das Schloß an einer Thür. *Kilints*, *zár.* Záwora, západ.

*Oppessulatus, a. um. verriegelt. *bézárlott*, *bészegeztetett.* zawřený, záworau zataženy.

PESSVM. unter sich. *alá-felé.* pod se, aneb pod nohy.

Pessum ire. hinunter sinken. *elsüllyedni*, *elveszni.* k skáté přigjti, zhynauti.

PESTIS. f. 3. das verderben schädliche Dinge, die Pest. *dögbalál*, *mindennémű veszedelem.* Wšeliaká sſkoda, zahubenj, mor, mornj nakaženj.

Pestilens, tis. o. et Pestifer, a, um. verderblich. *veszedelmes.* sſkodliwý, záhubný.

Pestilentia, æ. f. die Pest, Seuche. *Dögbalál*, *veszedelem.* Mor, mornj rána, nakaženj.

PETASVS, i. m. Plaut. der Reisehut, Schaubhut. *Széles úti süveg.* Ssiroký pocestný klobauk.

Petasatus, a. um. reisefertig, mit einem reisehut versehen. *széles süvegü*, *ki feltette az úti süveget.* k cestě připrawený, pod ssirokým klobaukem.

PETO, ivi, et ii, itum. 3. (a quo, quem, locum.) ich bitte, falle an, schlage, reise. *kérek*, *tsapok*, *ütök*, *hozzá kapok*, *mégyek.* prosým, trkám, napadám, gdu někam.

Petitio, önis. f. die Bitte: der Streich, Hieb, Wurf. *Kérés: levényás.*

bányás, valaki ellen törés. Prosba, vdeřenj, rána, autok.

Petigo, et Impetigo, inis. f. Cato. der Ansprung, die Krätze, Reudigkeit. *Szeplő, sennyedék, viszketeges sömör.* Swrab, prassina, chrasty.

*Appeto. ich begehre, habe Begierde, schnappe darnach. *igen kivánom.* žadáwám, chuť mám.

*Appetitus. m. 4. et Appetitio. f. 3. die Begierde, Lust. *Kivánás, valamire vágyás.* Žádost, chuť.

*Competit. 3. (cui, in quid, cum quo.) es schickt sich, ist gemäß. *illik.* přináležj, slussné gest.

*Competitor, öris. m. Der um was mit andern anhält. *Azon kivánó, kérő.* Který o geden auřad stogj.

*Expeto. ich begehre, fordere. *ábitatoson kivánom.* žádám.

*Impetus. m. 4. der Anfall, die Heftigkeit. *Rohanás, erőszak.* Nápad, autok.

*Impetuōsus, a. um. ungestüm, stürmisch. *rohanó erőszakos.* baurliwý, prudký.

*Oppetere. (mortem.) in den Tod gehen, sterben. *meghalni.* na smrt gjti, vmřjti.

*Repetere. 3 wiederfordern, wiederholen. *viszsza-kérni, viszont elölmondani.* opakowati, zase žádati.

*Repetitio, ōnis. f. die Wiederholung. *Elő-kérés.* Opakowánj.

*Repetundae. Pl. f. das unrechte Gut, der Diebstahl des gemeinen Guts. *Hamisúl keresett jószág, közönséges jónak ellópása.* Statek vkradený, lstiwé obecnjho statku vgimánj.

*Suppetere. 3. genug seyn, vorhanden seyn. *elégendő, készen, jelen lenni* dostatečně, nahotowě býti.

*Suppetiae. f. Pl. die Hülfe. *Segítség.* Pomoc.

PĔTVLANS, tis. o. frech, muthwillig, frevelhaft. *fajtalan, szilaj, tsintalan.* bugný, wssetečný.

Petulantia, ae. f. der Muthwille, die Ueppigkeit. *Fajtalanság, tsintalanság.* Bugnost, swewolnost.

Petulanter, Adv. muthwillig. *Fajtalanúl, tsintalanúl.* bugně, wssetečně.

Petulcus, a, um. Col. stößig. *buja, fajtalan.* bugný, trkawý.

PĪCA, ae. f. die Aelster. *Szarka.* Straka.

Picus, i. m. der Specht. *Harkály.* Strakopaud, datel.

PĪGER, ra, rum. faul, träg, verdroßen. *rest, lusta.* leniwý.

Pigritia, ae. f. die Faulheit, Verdroßenheit. *Restség, lustaság.* Leniwost.

Pigror, ari. ich bin faul, verdrüßlich. *restelkedem, maradozok.* obtěžugi sobě.

*Impiger, a, um. *Adv.* e. hurtig, unverdroßen *gyors.* Adv. *gyorsan.* rychlý, snažný. Adv. spěssně, pilně.

PĬGET, Impers. 2. (rei) es verdrüßt, gereuet mich. *restellem.* mrzý.

PIGNVS, ŏris, et ĕris. n. das Pfand, Unterpfand. Pl. die Kinder. *Zálog.* Pl. *Gyermekek.* Základ; Djtky, neb přátelé.

Pignĕro, et Opignero. ich versetze, verpfände. *zálogba-vetem.* zakladagi, zakladám.

Pl

PILA, ae. Pl. Pilae. der Ball: die ausgestopften Männer. *Lapta.* Lopta.

Pilarius, i. m. der Gaukler, Taschenspieler. *Apró golyobisokkal játszó, szemfény vesztö.* Keykljř.

PILA, ae. f. der Pfeiler von Quaderstein, der Mörsel. *Dárda, oszlop, mosár-törö.* Wydlabaná nádoba, w kteréž se něco může tlaucy, stupa slaup.

PILEVS. m. Pileum. n. 2. der Hut, die Freyheit, das Kleid, so man auf die Welt bringt. *Süveg: Szabadság; bártya, mellybe születünk.* Klobauk, Swoboda, klobauček, w kterémž se děti rodj.

Pileatus, a, um. Suet. der einen hut auf hat. *süveges.* kdo pod klobaukem chodj.

PILO, are. stampfen, stehlen. *törni, lopni.* tlaucti, rozrážeti, krasti.

Pilentum, i. n. ein hangender Wagen, die Carosse, Kutsche. *Hintó szekér, kólya.* Wisutý, přikrytý wůz.

*Compilo. 1. ich raffe zusammen, presse zusammen. *egybe gyüjtöm, lopogatok.* w hromadu cpám, sposin kladu.

*Expilo. 1. ich plündere, beraube, bestehle. *megfosztom, felrabolom, meglopom.* plundrugi, okrádám, wyrabugi.

*Expilatio, onis. f. die Plünderung, Bestehlung. *Megfosztás, lopás.* Plundrowánj, okradenj, wyrabowánj.

Expilator, m. der Dieb, Rauber. *Tolvaj.* Zloděg.

Oppilo, are. ich stopffe zu, versperre. *bédugom, rekesztem.* zacpáwám.

PILVM, i, n. der Wurfspieß: der Stempel. *Romaiaknak háromszegü vasas dardájok: Mosár törö, kása-törö.* Woššijp Ržjmských wálečnjkůw: Trdlo, palice.

*Primipilus, i. m. der vorderste Capitain. *Az elsö seregnek hadnagyja.* neypřednějšj Heytman.

*Praepilatus, a, um. das vorn eiserne spitzen hat. *elöl megbegyzett.* ostrým šspicem ozbrogený.

PILVS. i. m. das Haar. *Haj.* wlas.

Pilare et Depilare. haare gewinnen, haare ausraufen. *hajat nyírni, hajat kiszaggatni.* wlasy dostáwati, wlasy wytrhowati.

*Depilis, e. kahl, unbehaaret. *kopasz, borotválatlan.* plešsiwý, bezwlasý.

Pilosus, a, um. voll haar. *hajas, szörös.* wlasatý, obrostlý.

PINGO, xi, ctum. 3. ich mahle, sticke. *képet irok, bimet varrok: szókat ékesen helyheztetem, ékesitem.* malugi: wýšsiwám hedbáwem, řeč ozdobnau čiňim.

Pictor, oris. m. der Mahler. *Képiró.* Maljř.

Pictura, ae, f. das Gemählde. *Kép irás, rajzolás.* Malowánj.

Picturatus. a, um. gemahlt, gefärbt. *kép-irással ékesittetett.* zamalowaný.

Pigmentum, i. n. die Farbe: die Schminke. *Kenö festék: Tsalárdság.* Ljčidlo, barwa: Faleš.

*Appingere. anmahlen, beymahlen. *reá-festeni, irni.* Přimalowati.

*Depingere. abmahlen. *megfesteni.* odmalowati.

*Expingere. ausmahlen *kifesteni.* wymalowati.

PINGVIS, e. fett, fruchtbar. *kövér, termékeny.* tučný, aurodný.

Pinguēdo et Pinguitūdo, inis. f. die Fettigkeit. *Kövérség.* Tučnost, tuk.

Pinguesco. 3. ich werde fett. *megkövéredem, bízom.* tučný býwám.

*Pinguefacio, ēci, actum. ich mäste, mache fett. *bizlalom, megkövéritem.* na sádlo chowám, tučné dělám.

*Praepinguis, e. Virg. sehr fett. *igen kövér.* přjliš tučný.

PINNA, ae. f. die Feder, Floßfeder, das oberste der Mauren, die Brustwehren. *Hal szárnya, kemény toll, begy tetö, kőfal párkánya.* Křjdlo ryby, kostnaté péro, wrch na zdi.

Pinnatus, a, um. das federn hat. *hal szárnyas, tollas, tetés, ormos.* opeřený, končitý.

*Bipennis. f. Hor. die Helleparte, die Partisan *Kétélü, két szárnyú, ket tollú dárda.* Halaparda.

PINSO, ui, pistum et pinsitum. 3. ich mahle, stampfe, knete. *őrlök, sütök, valamit török, dagasztok.* meli, rozrážjm: mjsým, tepu.

Pistor, ōris. m. der Becker. *Kenyér Sütö.* Pekař.

Pistrīna, f. 1. das Beckhaus. *Sütöház.* Pekárna, pekařský dům.

Pistrinum, i. n. die Mahlmühle. *Malom.* Mlýn.

Pistillum. i. n. die Mörselkeule, Reibkeule. *Mosár-törő, kölyü.* Tlyk, stupa.

PĪNVS, i, et us. f. die Fichte, der Fichtenbaum. *Fenyő fa.* Borowice.

Pineus, a, um. von fichten. *fenyő-fából való.* borowý.

Pinētum, i. n. der Fichtenwald. *Fenyő erdő.* borowý les.

PIPER, ĕris. n. der Pfeffer. *Bors.* Pepř.

Piperātus, a, um. gepfeffert. *borsos.* opepřený.

PĬRVS. i. f. der Birnbaum. *Körtvély fa.* Hrusskowý strom.

Pirum, i. n. die Birn. *Körtvély.* Hrusska.

PISCIS, is. m. der Fisch. *Hal.* Ryba.

Pisciculus, i. m. das Fischlein. *Halatska.* Rybička.

Piscōsus, a, um. fischreich. *halas.* rybný.

Piscīna, ae. f. der Teich, Fischhalter. *Halas tó.* Rybnjk.

Piscor. Dep. 1. ich fische. *halászok.* ryby lowjm.

Piscator, ōris. der Fischer. *Halász.* Rybář

Piscatorius, a, um. zur fischerey gehörig. *halászhoz, halászáshoz való.* rybářský.

Piscatus, us. m. die Fischerey. *Halászat, halászás.* Rybářstwj.

*Expiscor. Dep. 1. ich fische aus, forsche aus. *kihalászom, tudakozom.* zpitugi.

PĪSVM, i. n. die Gartenerbse, Zuckererbse. *Borsó, kerti borsó.* Hrach.

PITVĪTA, ae. f. der Schleim, Rotz. *Nyál, takony.* Sslism w člowěku, sopel.

Pitu-

Pituitōsus, a, um. rotzig, schnupficht. *nyálas*, *taknyos*. slussowitý.
Pius, a, um. from, gottsfürchtig. *jámbor*, *istenfélő*, *kegyes*, *[illegible]nes*. pobožný.
Piĕtas, ātis. f. die Frömmigkeit, Gottes furcht. *Kegyes ég*, *Istenes élet*. Pobožnost.
*Impius, a, um. et *Adu*. e. gottlos, ruchlos. *istentelen*, *hitetlen*. Adu. *istentelenül*, *hitetlenül*. bezbóžný, Adu. bezbožně.
*Impietas, ātis. f. die Gottlosigkeit. *Istentelenség*. Bezbožnost.
Pio, āre. 1. Pöet. ich söhne aus, stelle zu frieden. *megtisztítom*, *engesztelem*. mjřjm, očistugi, za hřjch dosti činjm.
Piaculum, i. n. das Söhnopfer, die Todsünde *Engesztelő áldozat*. *Gonosz tétemény*. Smjřenj: Smrtedlný hřjch.
Piacularis, e. versöhnlich. *megtisztúlásra való*, *büntetésre való*. smjrugicý, k smjřenj slaužicý.
*Expio. 1. ich söhne aus, versöhne. *kitisztítom*, *kitörlöm*. mjřjm, očistugi.
*Expiatio, ōnis. f. die Versöhnung. *Eltörlése valami gonosznak*, *megengesztelés*. Očistowánj.
*Inexpiabilis, e. unaussöhnlich. *meg-engesztelhetetlen*. nespokogitedlný.
Pix, ĭcis. f. das Pech. *Szurok*. Smola.
Piceus, a, um. von pech gemacht. *szurokból tsinált*. smolný,
Pico et Oppico, are. ich piche, verpiche. *megszurkozom*. smoljm.
PLĂCENTA, ae. f. der Kuchen. *Béles*, *kálats*. Koláč.
PLĂCEO, ui, itum. 2. ich gefalle. *tetszem*. ljbjm se.
Placet. Impers. es beliebet, es wird vor, gut angesehen. *tetszik*, *jónak látszik*. ljbj se mi.
Placitum, i. n. die Satzung. *Végezés*. Nařjzenj, vstanowenj.
Placitus, a, um. gefällig. *tetsző*. ljbezný.
Placidus, a, um. Adv. still, friedsam. *tsendes*, *engedelmes*. Adu. *tsendesen*, *engedelmesen*. tichý, pokogný. Adu. tiše, pokogně.
*Implacidus. a, um. unfriedsam. *nyughatatlan*. nepokogný.
*Displiceo. ich mißfalle, gefalle nicht. *nem tetszem*. neljbjm se.
*Displicentia, ae. f. die Mißfälligkeit, der Verdruß. *Nem tetszés*. Neljbost, mrzenj.
Perplaceo, ēre. ich gefalle sehr wohl. *igen tetzem*. welmi se ljbjm.
PLĂCO, are. (quem cui.) ich versöhne, stelle zu frieden. *engesztelem*, *tsendesítem*. mjřjm, pokogjm.
Placatio, ōnis. f. die Befriedigung. *Megengesztelés*. Vkrocenj, pokogenj.
Placabilis, e. versöhnlich. *engesztelhető*. vkrotitedlný, spokogitedlný.
Placabilitas, ātis. die Sanftmuth, Verträglichkeit. *Szelídség*. Tichost.
Placamen. 3. et Placamentum. n. 2. die Versöhnung, das Söhnopfer. *Megengesztelés*, *megbékéllés*. Cžjmse zmjřj, zmjřenj.
Implacabilis. e. unversöhnlich. *engesztelhetetlen*. neskrotitedlný.
*Implacatus, a, um. unversöhnt, un-

ungestillet. *engesztelelen.* nespokogený.

PLĀGA, ae. f. der Schlag, Streich, die Wunde: *Tsapás*, *ütés*, *kár*, *seb.* Vdeřenj, rána.

Plagōsus, a, um. der gerne schlägt, voll wunden. *verekedő*, *sok sebű*, *vereséggel rakva*, *fekélyes.* genž ráď bige, plný rán.

PLĀGAE. Plur. f. das Jägergarn, Netz: die Gegend: der Teppich. *Vadászháló: Tartomány: Szőnyeg.* Zwjřecý sýt, Kraginka: Obrus, koberec.

Plagula, ae. f. der Bogen Papier, die Decke, der Vorhang. *egy árkos papiros*, *fedél*, *karpit.* Arch papjru, záslera, přikrywadlo.

PLĀGIVM, i. n. der Menschenraub, der Bücherraub. *Ember lopás*, *könyv lopás.* Krádež lidj, neb knih.

Plagiārius, i. m. der Menschendieb, der bücher ausschreibet. *Emberlopó*, *pribek*, *könyvekből lopogató.* Zlodeg lidj, aneb z giných knih wypisugicý.

PLANGO, xi, ctum. 3. ich stoße, schlage: beklage, beweine. *ütöm: verem a' melyemet*, *sirok*, *jajgatok*, *kesergek.* tepu: s welikým nařjkánjm pláči.

Planctus. m. 4. Plangor. m. 3. die Klage, das Leid, Herzeleid. *Siralmas panasz*, *szív fájdalom.* Pláč, kwjlenj.

*Deplango, ich beweine, beklage. *igen megsiratom.* oplakáwám.

PLANTA, ae. f. das Erdgewächs, die Pflanze die Fußsohle. *Planta*, *ültetés*, *oltovány*, *talp.* Zrostlina, přesada, podssew.

Planto, are. Plin. ich pflanze. *palántálok*, *ültetek.* sstěpugi.

Plantatio, ōnis. f. die Pflanzung. *palántálás*, *ültetés.* Sstěpowánj.

*Supplanto, are. ich senke ein, schlage das bein unter. *elültetem*, *lábamat eleibe vetem*, *hogy elejtsem.* sstěpugi: nohy dolu srážjm.

PLĀNVS, a, um. *Adv.* e. eben, gleich, gänzlich, deutlich. *egyenes*, *sik.* Adv. *tellyességgel*, *szintén.* rowný, hladký. Adv. zhola, dokonále.

Planitiēs. f. 5. die Ebene, der gleiche Ort. *Megegyenesített föld*, *lapányos hely.* Rowina.

*Complano. 1. ich mache eben, gleich. *megegyengetem.* srownáwám, hladjm.

Complanatio, is, Sen. die Glattmachung. *Meg-egyengetés.* srownánj, shlazenj.

*Explano. 1. ich erkläre, mache deutlich. *megsimítom*, *megmagyarázom.* wyswětlugi.

*Explanatio ōnis. f. die Erklärung, Erläuterung. *Megmagyarázás.* Wyswětlenj.

PLĀNVS, i. m. der Täuscher, Betrüger. *Tsetilő*, *megtsáló.* Oklamatel, ssidjř.

PLAVDO, si, sum. 3. ich klatsche mit händen, frolocke, tanze. *örülök*, *tapsolok*, *tombolok*, *kezeimet tsattogatom*, *tántzolok.* plesám, vkazugi radost rukáma, z radosti skákám.

Plausibilis, e. gefällig, angenehm. *kedves*, *örvendetes.* co se wděčně přigjmá.

Plausus et Applausus. m. 4. der

fröhliche Zuruff, die Frolockung, Billigung. *Vigadás*, *öröm*. Plesánj.

*Displodere. 3. Varro. zersprengen, zerquetschen, entzwey drücken, von einander schlagen. *pattantani*, *elpattantani*, *elrontani*. razhánéti, rozrazyti.

*Explodere. auszischen, mit schimpf abweisen. *kilöni*, *gyalázattal ki adni rajta*. wen wystrčiti, s hanbau wyhánéti.

*Supplodere. mit den Füßen stampfen, klappen. *lábokkal toppantani*. nohama dupati.

PLAVSTRVM, i. n. et Plostellum, i. n. der Lastwagen: Heerwagen (sidus) der kleine Wagen: *Terh horkozó szekér* : *Göntzöl szekere* : *Szekeretske*, *talyiga*. Náklaḋný wůz: Wůz na nebi: Wozýk.

PLEBS, ēbis, m. der Pöbel, das gemeine Volk. *Köz-nép*, *község*. Obecný, pospolitý lid.

Plebeius, a, um. gemein, schlecht, pöbelhaft. *közrendbéli*. obecný, sprostý.

*Plebicola. ae. f. der Günstling des Volks, der Bürgerfreund. *Köz nép szeretö*, *köz népnek szolgáló*. Milowník, neb služebník lidu obecného.

*Plebiscitum, i. n. die Satzung vom Volk gemacht. *Köz-nép végezése*. Nařjzenj a znessenj obce.

PLECTO. xi, xum. 3. (quem re.) ich flechte: strafe. *öszve füzöm*: *büntetem*. pletu: trescy.

Plectrum, i. n. Horat. der Bogen zur Violin: der Fiedelbogen, das Steuerruder. *Hegedű vonó* : *Kormány*. Sláček, bičjk.

*Amplector, xus sum. 3. et Amplexor. 1. Dep. ich umfaße, umfange. *megölelem*, *környül-fogom*. objímám, přijímám.

*Complector. 3. ich faße, begreife. *megölelem*, *öszve fogom*. spolu obsahugi, pamatugi, rozgimám.

*Amplexus, et Complexus m. 4. die Umfaßung. *Megölelés*. Objmánj.

*Implexus, a, um. Plin. hineingeflochten. *egybe-kötelezett*, *egybe-füzetett*. zawinutý, zapletený.

Perplexe, Liv. perplexim. Plaut. undeutlich, verworren. *Bizonytalan Kétségesen*. Zamotané, pochybné, nesrozumitedlné.

*Perplexus, a, um. verwirret, zweifelhaft. *öszve-kötelezett*, *zürtzavart*, *kétséges*. zawinutý, zamotaný, pochybný.

PLĒNVS, a, um. *Adv*. e. voll, vollständig. *tellyes*. Adv. *tellyesen*, *épen*. plný, dokonalý. Adv. plné, dokonale.

Plenĭtūdo, ĭnis. f. Plin. die Fülle. *Tellyesség*. Plnost, dokonalost.

Semiplenus, a, um. halb voll. *féligvaló*. do poly plný, od polu plný.

PLEO, obsoletum. vnde.

*Compleo, ēui, ētum. 2. ich erfülle. *bétöltöm*. naplňugi.

*Complementum, i. n. die Erfüllung. *Tellyesség*, *bétöltés*. Naplněnj.

*Expleo. ich fülle aus, mache voll. *kitöltöm*, *bétellyesitem*. wyplňugi.

*Inexplebilis, e. unersättlich, nicht zu erfüllen. *telbetetlen*, *bétölthe-tetlen*, nenásytný, nenapratný.
*Impleo, Adimpleo. ich fülle ein, erfülle. *megtöltöm.*, *ismét meg töltöm.* zase naplňugi, splňugi.
*Oppleo, Repleo. 2. ich fülle wieder, erfülle. *bétöltöm*, *belé-töltöm.* s wrchem naplňugi.
*Suppleo. (in locum.) ich ersetze, mache wieder voll. *belyébe mást szerzek*, *ismét megtöltöm.* nahra-zugi.
*Supplementum. n. 2. die Erstattung des Abganges, der Zusatz, die Recruten. *Töltés*, *hozzá-adás*, *rekruta*, *seregbéli vitézek-nek megújítások.* Doplňenj, podkládánj, nowowerbowancy, doplněnj haufu wogenského.
Plerique, Pleraeque, Pleraque. Pl. die meisten. *nagyobb rész*, *többire minden*, *majd mindnyá-jan.* wětssj djl.
plerumque. Adu. mehrentheils, gemeiniglich. *inkább*, *többire.* ſkoro wjdycky, neywjc, wů-bec.
Plico, ui, itum, et aui, atum. 1. Lucret. ich falte. *ránczolok.* faldugi, nabjrám, rancugi..
Plicatura, ae, f. Plin. die Faltung, Falte. *Ránczolás*, *öszve-fogás.* Faldowánj, nabjránj.
Plicatilis, e. Plin. das sich zusammen legen läßt. *öszve-ránczol-ható*, *fogható.* co se faldowati a nabjrati dá.
*Applico. 1. (ad quid.) ich füge zu, lände an. *valamihez fogla-lom.* připogugi kněčemu.
*Applicatio, onis. f. die Zufügung, Anwendung. *Hozzá-foglalás*, *al-kotás.* Přiloženj, připogenj.
*Complico. ich falze, lege zusammen. *öszve-fogom*, *öszve-teszem.* w hromadu spogugi.
*Explico. ich wickele aus, erkläre. etrette. *kifejtem*, *kimagyarázom.* wykladám, wyswětlugi.
*Explicatio, onis. f. die Erklärung, Auslegung. *Megfejtés*, *magya-rázás.* Wýklad, wyswětlenj.
*Inexplicabilis, e. daraus man nicht kommen kan. *megfejthetetlen.* z čeho se nemůže wyprostiti, ne-wyprostitedlný.
*Implico. (cui, in quid.) ich wickele ein, verwirre. *belé-köte-lezem*, *belé-keverem.* zamotá-wám, zapletáwám.
*Replico. 1. ich wickele zurück, wiederhole. *kifejtem*, *újonnan elől hozom.* odwiňugi, opakugi.
*Supplico, aui, atum. 1. ich bitte demüthig, flehe an. *alázatoson kö-nyörgök.* ponjženě prosým.
*Supplex, icis. o. (pro quo, cui). demüthig bittend, fußfällig. *alá-zatoson könyörgő.* pokorně pro-sýcý.
*Suppliciter. Adu. demüthig, fuß-fällig. *alázatosan.* vnjženě, po-kornau prosbau.
*Supplicatio, onis. f. die demüthige Bitte, der Bußtag, das Dank-fest. *Alázatos könyörgés*, *közön-séges penitentzia tartó nap.* Po-korná prosba, den pokánj, den obecného djk činenj.
*Supplicium. ii. n. die Bitte, die Lebensstrafe. *Kérés*, *halálos bün-tetés.* Prosba, trestánj na ži-wotě.
*Simplex, icis. o. et Simplus, a, um. schlecht

schlecht, einfältig, einfach. *egyes, együgyü.* sprostý.
*Simplicitas, ātis. f. die Einfalt, Aufrichtigkeit. *Együgyüsig, egyenes igazság.* Sprosinost, vpřimnost.
*Simpliciter. schlecht hin. *együgyün, nyilván, tisztán,* sprostně, vpřimně.
*Duplex, Triplex, Quadruplex. o. zwey. drey. vierfach. *kettös, hármas, négyes.* dwognásobný, trognásobný, čtwernásobný.
*Duplus, Triplus, Quadruplus. zwey. drey. viermahl so viel. *ket, három. négy. annyi.* dwa, tři, čtyři krát tak mnoho.
PLŌRO, āui, atum, are. ich weine, heule. *sirånkozom, sirok.* plači, kwjljm.
Plorātus. m. 4. das Weinen, das Geheule. *Sirás.* Plač, kwjlenj.
*Comploro, 'et Deploro. I. ich beweine, beklage. *megsiratom, jajgatom.* oplakáwám.
*Exploro. I. ich erforsche, erkundige. *megkémlelem, próbálom, tudakozom.* zkussjugi, wyzwědám.
*Exploratus, a, um, et *Adu.* e. gewiß, erfahren. *nyilván való, meg-próbáltatott.* Adu. *nyilván, bizonnyal, bátran.* zkussený, powědomý. Adu. zkussené.
*Explorator, ōris. m. der Ausforscher, Kundschafter. *kém, meg-késérto.* Sspehýř.
Exploratio, ōnis, f. Col. die Erkundigung, Erforschung. *késértés, kémlelés,* zkussowánj, wyskaumánj.
*Imploro, (quid, a, quo.) ich flehe, an, schreye um hülfe. *segitségre hivom, segitséget kivánok.* s pláčem žádám, wolám o pomoc.
*Imploratio, ōnis. f. die Anrufung *Siralmas kérés, segitségül hivás.* Prosebné a žádostiwé wolánj.
PLŪMA, ae. f. die Pflaumfeder, kleine Feder. *Pelyh, tollatska, pib.* Měkké péro, páperj.
Plumeus, a, um. von federn. *pelyhes, pibes.* pernatý.
Plumare. I. Plin. federn gewinnen. *tollasúlni.* peřjm obrostnauti.
*Deplumare. Apul. rupfen, federn ausziehen. *kopasztani, tollat kiszaggatni.* péra wytrhati, oskubati.
*Inplumis, e. Horat. ohne federn, *tollatlan, kopasz.* holý, bezperý.
PLVMBVM, i. n. das Bley. *Ón, ón golyóbis.* Olowo, olowená kule.
Plumbare. löthen, mit Bley vergleissen. *ónazni, ónnal megönteni.* olowiti, olowem oblíti, poolowiti.
Plumbeus, a, um. bleyern: plump, tölpisch. *ónböl való: tompa, goromba.* olowenný: hlupatý, hlaupý.
PLVO, ui. ūtum, 3. (rem, re.) ich regne. *esöt esem, mint az esö úgy esem.* prssjm, dssjm.
Plŭuia, ae. f. der Regen. *Esö.* Déšť Množstwj.
Pluuius, et Plauiōsus, a, um. regenhaft. *esös.* dessťowatý.
Pluuialis, et Pluuiatilis, e. Col. von regen. *esöi.* dessťowý.
*Compluuium, et Impluuium, i. n. die Traufe, die Sammlung des Regenwassers, *Olly hely, a' hová*

hová az esö-víz öszve-gyül. Mjsto, kde dessťowá woda w hromadu tele, okno prostřed na domě.

*Impluere. Plin. einregnen. *reá-esni, belé esni.* wprssěti, naprssěti, nadssíti.

*Depluere. herabregnen. *esöül le-esni.* dolů prssěti.

*Perpluere. durchregnen. *esö módra átal-esni.* přeprssěti.

PLVS, plūris. n. Pl. Plures, a. mehr *több.* wjce.

Plusculus, a, um, et Plusculum. Adu. etwas viel. *többecske.* Adu. *kelletinél fellyebb.* něco wjce.

*Plurifarius, a, um, et Plurifariam. Adu vielerley. *többféle.* Adu. *többféleképen.* mnohonásobný. Adu. mnohonásobně.

*Complures et Complusculi. viel. *e ynébány, sokan.* mnoho.

*Pluries, et Compluries. oftmahls. *többször, gyakorta.* často a mnoho.

PLŪTEVS, i. m. das Pult, Bücherbret, Sturmdach. *Könyv pólcz, ostromló szerszám.* Pulpit, sturmowni střecha.

POENA. f. 1. die Strafe. *Büntetés.* Pokuta.

Punio, īui. ītum. 4. (re.) ich strafe, bestrafe. *megbüntetem.* pokutugi, trescy.

Punitio, ōnis. f. Valer. die Bestrafung. *Megbüntetés.* Pokutowánj, trestánj.

*Impunis, et *Adu.* e. Plin. straffrey, ungestraft. *büntetetlen.* Adu. *büntetetlenül.* bez pokuty.

*Impunitas. atis. f. die Freyheit von der Strafe. *Büntetéstöl való szabadság.* Swoboda jod pokuty.

*Impunitus, a, um. ungestraft. *büntetetlen.* nepokutowaný.

Poenitet. 2. (rei, c. inf.) es gereuet. *bánom.* litugi, željm.

Poenitentia, ae. f. Curt. die Reue. *Megbánás.* Želenj.

PŎLENTA, ae. f. Plin. das Maltz. *Árpa lepény, ázott árpa liszt.* Gečný slad, tluč.

PŎLIO, īui, ītum. 4. ich polire, mache glatt, schmücke. *megtisztítom, ékesítem, egyengetem.* hladjm, čistjm, palerugi, ozdobugi.

Politus, a, um, et polite. Adverb. gelehrt, höflich, zierlich. *ékes, tiszta.* Adv. *ékesen.* ozdobený, wyčisstěný. Adv. ozdobeně, čistě.

*Expolio, et Perpolio. 4. ich putze aus, mache fertig. *megszépítem, igen megékesítem, elkészítem.* wyčistjm.

*Impolitus, a, um. unscheinbar, ungehöfelt, grob, unrichtig. *elkészitetlen, ékesítetlen, kitisztítatlan, goromba, egyenetlen.* grobowatý, nečistý.

*Interpŏlo, āre. ich verneuere, bessere aus. *megújítom, óból újat tsinálok, megjobbítom.* obnowugi.

POLLEO, ui. 2. (ad, contra quid.) ich gelte, vermag. *erös vagyok, hathatok.* mohu, moc mám, platjm.

Pollex, ĭcis. m. Plin. der Daum. *Hüvelyk.* Palec.

Pollen. n. et Pollis, ĭnis. m. Colum. das Semmelmehl. *Búza lisztnek virága, lángja.* Žemličkowá mauka.

Prae-

Praepollere. mehr gelten, sehr vermögend seyn. *valakinél erössebb*, *hatalmassabb lenni.* welmi mnoho mocy.

POMUM, i. n. der Apfel, die Baumfrucht, das Obst. *Alma.* Gablko.

Pomus. i. f. der Obstbaum. *Almafa.* Gablon.

Pomarium, i. n. der Obstgarten. *Gyümöltsös kert.* Sstěpnice.

*Pomifer, a. um. Horat. obsttragend. *gyümölts-termö*, *bozó*. co mnoho owoce nese.

PONDO. Indecl. das Pfund, Pfundsgewicht. *Font*, *egy font.* Libra, funt.

Pondus, ĕris. n. das Gewicht, die große Summa, der Nachdruck, das Ansehen. *Mérték*, *tereh*, *nehézség*: *nagy summa*, *tekéntet.* Záwažj, tjž, welikost: Platnost, wážnost, možnost.

Ponderōsus, a, um. Plin. schwer, wichtig. *nehéz*, *terhes.* těžký, wážný.

Pondero. 1. ich wäge, erwäge, Betrachte. *megmérem*, *megbányom*, *vetem*, *gondolom.* wážjm, rozwažugi.

*Praeponderare. uberwägen, übertreffen. *többet nyomni.* přewažowati.

PŌNE, Praep. et Adv. nach, hinterwerts, zurück. *hátúl*, *megett.* pozadu.

PŌNO, sui, situm. 3. ich setze, lege, ordne. *téſzek*, *belyheztetek*, *rendelek.* kladu, stawjm, stawegi.

Pŏsitus, us. m. Positio, ōnis f. die Stelle, Lage des orts. *Tétel*, *belyheztetés.* Mjsto, přjležitost mjsta.

*Antepono. 3. ich ziehe vor, achte höher. *elöl-téſzem*, *fellyeb betsülöm.* předstawugi, wjce wážjm.

*Appono. (rem cui.) ich setze hinzu, füge bey. *reá*, *vagy mellé-téſzem.* přikladám.

*Appositus, a, um. (quid rei, cum re.) adverb. apposite. bequem, gelegen. *belyes*, *rendes.* přjležitý; přjhodný.

*Compono. ich setze zusammen, vergleiche. *öſzve-vetem*, *öſzve-békéltetem.* skladám, smerugi.

*Compositus, a, um. artlich, ordentlich. *öſzve-rendeltetett*, *jól-belyheztetett.* vsslechtilý, spůsobný, spořádaný.

*Incompositus, a, um. Incomposite. Adverb. unordentlich. *rendeletlen* nepořadný. Adv. neporádně.

*Depono. ich lege ab, lege nieder. *letéſzem*, *lerakom.* doloů kladu.

*Dispono. ich setze ordentlich. *rendelem.* spořádám.

Dispositio, nis, 3. die Einrichtung, *Rendelés.* Sporádánj.

*Expono. 3. ich lege aus, breite aus, erkläre. *kitéſzem*, *kirakom*, *megmagyarázom.* wen wykladám, wyswětlugi.

*Impono. (cui, cui rem) ich lege auf, betrüge. *reá*, *feltéſzem*: *meg.tsalom.* nakladám: oklamáwám.

*Oppono. (se rei.) ich setze entgegen. *eleibe-téſzem.* na proti stawjm.

*Oppositio, ōnis f. et Oppositus. m. 4. der Gegensatz. *Ellene-tétel.* Naproti stawenj.

*Postpono. ich setze nach, setze hindann

dan. *bátra-vetem, bátra-téſzem.* na zad poſtawugi, omjtám, opowrhugi.

*Praepono. ich ſetze vor, ziehe vor. *elöl-téſzem, elö-bozom, fellyebb-betsülöm.* předkladám, dowodjm, předſtawugi.

*Propono. ich lege vor, ſtelle dar, thue dar. *elö-téſzem, elö-bozom.* předkladám, dowodjm.

*Propoſitum, i. n. der Vorſatz. *Szántſzándék, feltett tzél.* Předſewzetj, vmjněnj.

*Repono. ich lege zurück, erſtatte, antworte. *viſzſza-téſzom, eltéſzem, viſzſza-adom, felelek.* zaſe ſtawjm, nawracugi, ſchowáwám, odpowjdám.

*Sepono. ich lege beyſeit. *félre-téſzem.* na ſtranu kladu.

*Suppono (cui rem.) ich unterlege, unterſchiebe. *aláje-téſzem, aláje-rakom: hatalmam alá bajtom.* podkladám, poſtawugi: pod moc podmaňugi.

*Suppoſititius, a, um. Varro. an eines ſtatt eingeſchoben. *eltserélt, igaz helyébe tétetett.* podwržený.

*Tranſpono (quid in rem.) ich überſetze, verſetze. *másbová téſzem, által-téſzem.* překladám, přeſazugi.

PONS, tis, m. die Brücke. *Hid.* Moſt.

Ponticulus, i. m. der Steg, die kleine Brücke. *Hidatska.* Moſtek.

*Pontifex, icis. m. der Oberprieſter, Pabſt. *Fö-Pap, Papa.* Neywyšſſj Kněz.

*Depontanus, a, um. Varro. alt, unvermögend. *megvénhedett, aggott.* ſlauhowěký.

PŌPA, ae. m. Perſ. der Opferſchlächter: Schlemmer, Gaſtwirth. *Áldozat megölö méſzáros: Korhely, vendég-fogadós.* Který howada k obětem zabjgel: Ožralec, hoſtinſký.

Popīna, ae. f. Horat. die Garküche. *Köz konyba.* Obecná kuchyně.

POPLES, ĭtis. m. Kniebeuge, Kniekrümme. *Térdnek hajláſa, térd alsó két in közi, vagy vápája.* Přjhyb w koleně.

PŎPŬLUS, i. m. das Volk. *Nép.* Lid, záſtup.

Populāris, e. Adi. bürgerlich, gemein. Subſt. der Landsmann. *polgári, köz népbez való, alá való.* Subſt. *Földim.* co k lidu přiſlauchá. Subſt. Kragan, zemko.

Popularitas, ātis. f. die Bürgerliebe. *Barátságosság, nyájasság, köz rendbez való ereſzkedés.* Přjwětiwoſt.

Populariter, Adu. auf gemeine weiſe. *község ſzokáſa ſzerént, községhez ereſzkedve.* podlé obyčege obecného lidu.

Populōſus, a, um. volkreich. *ſoknépü, néppel tellyes.* kde mnoho lidu.

Populari, (Populare) Depopulari. plündern, verheeren. *puſztítani, dúlni, fúlni, rablani, elpuſztítani.* plundrowati, hubiti, kazyti, puſtoſſiti.

Populatio, ōnis, et Depopulatio. f. die Plünderung, Verheerung. *Puſztítás, rablás, dúlás, fúlás.* Splundrowánj, ſpuſſtěnj, ſpuſtatěnj.

Populator, et Depopulator, ōris. m. der Verwüſter, Rauber. *Puſztító, rabló, dúló.* Zhaubce.

Pŏpŭlus, i. f. der Pappelbaum. *Jegenye-fa, nyár-fa.* Topol.

Porcus, i, m. et Porcellus, i. m. das Schwein, die Sau. *Disznó, malacz.* Swjně, wepř.

Porca, ae. f. die Sau: die aufgeworfene Erde zwischen den Furchen, das Bett. *Disznó: Barázda, úgy számra eloszrott föld.* Prasná swiňe: Wywyšená roli brázda, záhon.

Porcīnus, a, um. von Schweinen. *disznói.* swinský, wepřowý.

Porrus. m. et Porrum. n. der Lauch. *Pár-hagyma.* Poř zahradnj, pažjtka.

Porto. 1. ich trage. *hozom, viszem.* nosým.

Porta. ae. f. das Thor, Stadtthor. *Kapu, város kapuja.* Brána.

Portula, ae. f. das Pförtchen. *Kapuska.* Brániťka, fortna.

Portitor, ōris. m. Virg. der Träger, Fährmann. *Révész.* Nosyč, přjwoznj.

Portōrium, i. n. Caes. der Fuhrlohn, das Fährgeld, der Zoll. *Ré-bér, hajó-bér, szekér-bér.* Furmanský, přjwozný plat.

Portĭcus, us. f. die Halle, der bedeckte Gang. *Béfedett tornátz-folyosó.* Přjstřešj.

*Apportare. 1. (de loco, ex loco, rem.) zutragen, beyführen. *elhozni, reá hozni.* Přinésti.

*Asportare. wegführen, wegtragen. *elhordani, elvinni.* odnésti.

*Comportare. zusammentragen. *öszvehordani*, snésti.

*Deportare. abführen, *elhordani.* zanésti.

*Exportare. hinausführen, tragen. *kihordani, kivinni.* wynésti.

*Reportare. (quid a quo.) zurücktragen, wegbringen. *vissza-hozni, vissza-vinni.* na zpět přinésti.

*Supportare. zuführen. *elhozni.* wnášeti, donášeti.

*Transportare. hinüberführen. *által-hordani.* přenésti.

Portus, us. m. die Anfurt, der Meerhafen: die Retirade, Zuflucht. *Rév-part: Bátorságos hely.* Břeh, mořský přjwoz, stanowisstě lodj: Bezpečné místo.

Portuōsus, a, um. das viel anfurten hat. *réves, jó rév-partos hely.* genž mnoho břehů má, břehowatý.

*Importuosus, a, um. ohne anfurt. *part nélkül való, mellynek nintsen kikötő helye.* bez přjwozu a břehu.

*Importūnus, a, um. et Adu. ē. ungelegen, verdrüßlich, allzuheftig, wild. *alkalmatlan, hajós, vad, kegyetlen.* Adu. *alkalmatlanúl, hajosan, kegyetlenül.* nepřjhodný, nespůsobný, nezbedný Adu. nepřjhodně, nezbedně.

*Importunitas, ātis. f. die verdrüßliche Weise. *Alkalmatlanság, hajósság.* Tesklivost, nepřjhodnost.

Opportunus, a, um. et Adu. ē. bequem, gelegen. *alkalmatos.* Adu. *Alkalmatoson.* přjhodný, přjležitý. Adu. přjhodně.

*Opportunitas, ātis. f. die Bequemlichkeit, Gelegenheit. *Al-*

kal-

kalmatosság. Přjhodnost, přjležitost.

POSCO, poposci, poscere. sine Sup. ich fordere. *megkivánom.* žádám.

*Deposco, Exposco. ich fordere heftig, ernstlich. *erősen kivánom.* snažně a welice žádám.

*Reposco, ich fordere wieder. *viszsza kivánom.* opět nazpět žádám.

POST, Praep. et Adu. nach, hernach. *utánn, azutánn.* po, potom.

Postilena, ae. f. der Schwanzriemen am Pferd. *Farmatring, farbám.* Podchwostina.

*Postea, Posthac, Postmodum, Postmodo. darnach. *annakutánna.* Potom, potomně.

*Postquam, Posteaquam. Adu. nachdem. *minekutánna.* poněwadž, když.

*Posthumus., a, um. nach des Vaters Tod gebohren. *attya halála utánn született.* po smrti otce swého narozený.

*Postumus, a, um. letzte. *következendő.* potomný, budaucý.

Posterior, us. nachstehend, nachgehend. *utólb való.* potomnégssj.

Postrémus, a, um. letzte, äußerste. *legutólsó, szélső.* neyposlednégssj.

Posterus, a, um. folgend. *következendő.* následugjcý.

Posteri m. Pl. die Nachkommen. *Utánnunk való maradekink.* Potomnost: Potomnj, potomcy.

Posteritas, ātis. f. die Nachkommen, Nachwelt. *Utánnunk való maradékink.* Budaucý wěk.

*Postridie. Adu. der Tag darnach. *másod nap.* na zegtřj.

Posticus, a, um. hinterwärts, das hintere. *hátunk megett való hátúlsó.* pozadnj.

Postica. f. 1. et Posticum. n. 2. die Hinterthür. *Belső ajtó, hátúlsó ajtó.* Což po nás, aneb za nami gest, zadnj, zadnj dwéře.

*Praeposterus, a, um, et *Adu.* e. verkehrt, hinterst zu vörderst. *rendeletlen, viszsza-fordúlt.* Adu. *rendeletlenül.* opačný, nepořádný, Adv. opačně, nepořádně, na opak.

POSTIS, is. m. die Pfoste, Thierpfoste. *Ajtó ragasztó, ajtó fél.* Weřege.

POSTŬLO, āui, atum, āre. ich fordere, klage, bringe vors Gericht. *megkérem, kivánom, panaszolkodom, vádolom.* chcy mjti, žádám, žalugi.

Postulatio, ōnis. f. die Forderung, Anmuthung. *Megkérés, megkivánás.* Žádost, požádánj.

*Expostulo. 1. ich begehre, beklage. *erősen kérem, rövidségemet szemére hányom.* o křiwdu se domlauwám.

PŎTIS, pote. Sing. et Plur. mächtig. *hatalmas.* mocný, možný.

Potior, us. Comp. besser, giltiger. *jobb, fellyebb való.* lepssj, stowutnégssj, wjce platjcý.

Potissimus, a, um. Sen. fürnehmst. *fő, kiváltképen való.* neypřednégssj, neywzácnégssj.

Potius. vielmehr. *inkább, sőt.* radégi, mnohem wjce.

Potissimum. fürnemlich, allermeist. *főképen, leginkább.* neyradégi.

Pŏtior. Dep. 4. ich überkomme, bemächtige mich. *megnyerem, véle élek, bírom.* dostáwám, zmocňugi se.

Possum. Anom. ich kan. *meglehet.* můžem.

Pŏtens, entis. o. mächtig. *hatalmas.* mozný, mocný.

*Praepotens, tis. sehr mächtig. *igen hatalmas.* welmi mocný, možný.

Potentia, ae. f. die Macht. *Hatalom, hatalmasság, tehetség, erő.* Moc.

Potestas, ātis. f. die Gewalt. *Tehetség, hatalom, hatalmasság.* Možnost.

*Impotens. kraftlos, übermüthig. *erőtelen, ki magával nem bir.* mdlý, který samým sebau newládne.

*Impotenter. Adv. ohnmächtig, unbescheiden. *erőtlenül.* mdle, newládné.

*Impotentia, ae f. das Unvermögen, die Schwachheit, Unmässigkeit. *Erőtelenség, magával nem birás.* Nemožnost.

Impossibilis, e. Quin. unmöglich. *lehetetlen.* nemožný.

*Omnipotens. allmächtig. *mindenható.* wssemohaucý.

praepotens. o. 3. sehr mächtig. *igen hatalmas.* welmi mocný.

pōto, āui, ātum et potum. ich zeche. *iszom.* pigi, žeru.

Potus, et Adpotus, a, um. bezecht, betrunken. *jól ivott, ittas.* opilý, ožralý.

Potus. m. 4. Potatus et Potio, ōnis. f. der Trunk. *Ital.* Nápog.

Potor, Potator, ōris. m. der Trinker, der Saufbruder. *Ivó, részeges.* Pitel, ožralec.

Potulentus, a, um. was zu trinken dienet. *italba való, részeges.* co k nápogi slussi, co se piti může.

Poculum, i. n. das Trinkgeschirr. *Pohár, egy ital.* Pícý nádoba, koflík, pohár.

*Compotor, ōris. m. der Saufbruder. *Ivó társ.* Spolu pigícý, towaryš w pitj, spolu kádownjk.

*Compotatio, et Perpotatio, ōnis. f. die Zeche, der Schmaus. *Együttital, vendégeskedés.* Hodowánj, korhelowánj.

*Perpotare. sehr saufen. *sokáig dobzódni, igen inni.* korhelowati.

*Expotare. austrinken. *meginni.* wypiti.

PRAE. Praep. vor. *elől.* před.

PRAEBEO, ui, itum. 2. (rem, se rei.) ich reiche dar, gebe. *nyújtom, adom.* dáwám, podáwám.

Praebitor, ōris. m. der Ausgeber. *Kiadó.* Wydawač.

PRAECO, ōnis. m. der Ausruffer, Herold. *Kiáltó.* Wywoláwač.

Praecōnium. i. n. die Ausruffung, das Lob, der Ruhm. *Kikiáltás Dicséret, hirdetés.* Wyhlássenj, Chwála.

PRAEDA, ae. f. der Raub, die Beute, der Preis. *Ragadomány, martalék, 'zákmány.* Laupež, kořist.

Praedo, ōnis. m. et Praedator, ōris. m. der Räuber. *Ragadozó, tolvaj, kóborló.* Laupežnjk.

Praedari. 1. (quid de re.) rauben. *tolvajlani, ragadozni, prédálni, kóborlani.* laupiti, plundrowati.

Praedatōrius, a, um. Liv. zum raub gehörig. *prédáláshoz való.* laupežný.

PRAEDIVM, i. n. das Vorwerk, Landgut. *Major, örök föld, jószág.* Dwůr, mager, dwek.

Praediolum, das Gütchen. *Majorotska, jószágotska.* Magerček.

PRAEGNANS, tis. o. schwanger, voll, wichtig. *nehézkes, szülésbez közelgetö terhes aszszony.* těhotný, plný, těžký.

PRAEMIVM, i. n. die Belohnung, Berehrung. *Jutalom, bér.* Odplata.

PRAEPVTIVM, i. o. Juuen. die Vorhaut. *Férjfiúi testnek elsö böre.* Neobřjzka.

PRAES. dis. m. der Bürge. *Felelö kezes.* Poručnjk.

PRAESTIGIAE. Pl. f. 1. die Gaukeley, Blendung. *Varáslás, szemfény-vesztés.* Zaslepenj, mámenj.

Praestigiator, ōris. m. der Zauberer, Gaukler, Taschenspieler. *szemfény-vesztö, varásló.* Reykljř, který lidj mámj.

PRAETER. Praepos. ohne, über, ausgenommen. *kivül, nélkül.* mimo, kromě.

*Preterea. überdieß, dazu. *e' felett, annak felette.* kromě toho, k tomu.

*Praeterquam. ohne, ausgenommen. *hanem tsak.* krom, toliko.

PRAETOR. ōris. m. der Richter, Oberster. *Biró, hadi tisztviselö.* Rychtář, wládař.

Praetorium, i. n. das Richthaus, das Hauptquartier im Lager. *Tanáts-ház, fö tiszt háza, vagy szállása, mind a' városba, mind a' mezön.* Wládařský neb rychtářský dům, Rathaus, sandnj dům, radnj dům.

Praetūra, ae, f. das Richteramt. *Fö-biróság.* Rychtářstwj, wládářstwj.

Praetorius, a, um. dem obersten gehörig. *fö tisztbez való.* wládařský.

PRANDIVM, i. n. die Mittagsmahlzeit *Ebéd.* Obed.

Prandeo, di. et sus sum. 2. ich esse zu mittag. *ebédlem.* obědugi.

Pransus, a, um. der zu mittag gespeiset hat. *ebédlett.* který obedowal.

*Impransus. a, um, Horat. ungessen, ohn mittagsmahl. *ki még nem evett.* který neobědowal.

PRĀTVM, i. n. die Wiese. *Rét.* Lauka, trávnjk.

Pratensis, e. Horat. was auf wiesen wächst. *réten termö, réti.* lauční.

PRĀVVS, a, um; et Adu. e. krum, böse, arg. *egyenetlen horgas, gonosz. veszett.* Adu. *egyenetlenül, gonoszúl, roszszúl.* křiwý, zlý. Adu křiwě, zle.

Prauitas, ātis. f. die Krümme, die Bosheit. *Horgasság, gonoszság.* Nerownost, zlost.

*Deprāuo, are. ich verderbe, verfälsche. *megvesztegetem, hamisítom, hamisan elfordítom.* zkazugi, falssugi.

*Deprauatio, ōnis. f. die Verkehrung, Verfälschung. *Megvesztegetés, hamisítás.* Zkazenj, zfalssowánj.

PRAECIAE, arum. f. die Weinbeeren, so zeitig reifen. *Elein érö szölök.* před časem zralé hrozno.

PRĔCIS. Gen. ci, Dat. ce, Ab. Preces. Pl. f. 3. das Gebet. *Imádság, könyörgés.* Modlitba, modlenj.

Precor. Dep. 1. ich bitte, bete, wüns

wünsche. *kérem*, *könyörgök*, *kivánom*. prosým, modljm se, žádám.

Precatio, ōnis. f. das Gebet, die Bitte. *Könyörgés*, *imádság*. Prosba, žádost.

Precarius, a, um. erbeten, erbettelt. *engedelemből való*, *kéréssel nyertt*. prosebný, wyžebraný.

Precario. Adu. aus bitte, bittweise. *könyörgés által*, *kéremés szerént*. prosebné.

*Apprecor, et Comprecor. ich wünsche, Bitte. *könyörgök*, *kivánok*. žádám, winssugi.

*Deprecor. (quid). ich bitte sehr, lehne bittlich ab. *igen esedezem*, *kéréssel megengesztelem*. snažně prosým.

*Imprecor. (cui, quid.) ich fluche. verwünsche. *megátkozom*, *gonoszt kivánok*. zlořečjm, klinu.

Imprecatio, nis, f. Sen. der Fluch, *Átkozás*. Zlořečenj.

PREHENDO, di, sum. 3. ich fasse, ergreife. *megfogom*, *megkapom*. dosahugi, vgjmám, lapám.

*Apprehendo. (quid re.) ich ergreife, fasse, lerne. *megkapom*, *ragadom*, *tanúlom*. popadám, pochopugi.

*Comprehendo. ich fasse zusammen, begreife. *béfoglalom*, *megfogom*. obsahugi.

*Deprehendo. ich erhasche, ertappe, erkenne, werde gewahr. *megragadom*, *fogom*, *rajta-kapom*. gjmám, lapám, nalezám, zastihugi, dopadám.

*Reprehendo (in re) ich halte zurücke, schelte, gebe einen verweis. *viszsza-rántom*, *viszsza-búzom*, *dorgálom*, *szidalmazom*. zaseggimám, třescy, kárám.

*Reprehensio, ōnis. f. der Verweis, Vorwurf. *Megfeddés*, *pirongatás*. Kárání.

PRĒLVM, i. n. die Preße. *Prés*, *sajtó*. Pres.

PRĔMO, pressi, pressum. 3. ich drücke, bedränge, verberge, setze nach. *nyomom*, *szorítom*, *nyomorgatom*, *elballgatom*, *elbajtom*. tlačjm, zamlčugi, přenásledugi, obtěžugi.

Pressus, a, um, et *Adu*. e. gepreßt, gedrückt, kurz gefaßt. *nyomott*, *szoríttott*, *rövid*, *birtelen*. Adu. *rövideden*, *öszve-szorítva*. tisstěný, těnký, obtjžený. Adu. krátce, těsně, skrowně.

Presso, are. freq. Virg. ich drücke, keltere, melke. *nyomorgatom*, *kinyomom*, *fejem*. snažně tisknu, dogjm.

*Comprimo. ich drücke zusammen, thue Einhalt, schwängere. *öszve-nyomom*, *szorítom*. spolu stlačugi.

*Deprimo. ich drücke nieder, drücke unter. *lenyomom*, *letapodom*. potlačugi.

*Exprimo. ich drücke aus, thue klar dar. *kinyomom*, *megmagyarázom*. wytlačugi.

*Imprimo. (rei quid.) ich drücke ein, bilde ein. *belé-nyomom*, *nyomtatom*. wtlačugi.

*Impressio, ōnis. f. der feindliche Einfall, Angriff. *Reá-robanás*, *megnyomás*. Wpadnutj nepřjtele, tisknutj.

*Opprimo. (re) ich überfalle, unterdrücke. *lenyomom*, *reá-robanok*. zachwacugi, potlačugi.

*Reprimo. (quid.) ich halte zurück, steu-

ſtruze. *bátra-nyomom*, *megtartóztatom.* zdržugi, ſkrocugi.

*Supprimo. ich unterdrücke, dämpfe, *le*, *elnyomom.* potlačugi.

PRĔTIUM, ii. n. der Werth, das Lösegeld, der Lohn. *Valaminek árra*, *bötsi*, *jutalom.* Mzda, zaplacenj, plat.

Pretiōſus, a, um, et *Adu.* e. köſtlich, viel werth. *költséges*, *drága* Adu. *drágán*, *bötsösön.* nákladný, drahý. Adu. nákladné, draze.

*Manupretium, i. n. das (der) Macherlohn. *Munka bêri.* Plat za prácy.

(PRIS,) Prior, Prius. eher. *elsőbb.* přednj, prwnj.

Prīmus, a, um. der erſte. *legelső.* přednégſſj.

Prius. Adu. Eher. *elébb.* dřjwé.

*Priusquam. Adu. eher als. *elébb bogy nem.* přwé než.

Pridie. den Tag zu vor. *azelőtt való nap.* před tjm dnem.

Pridianus, a, um. geſtrig. *tegnapi.* wčeregſſj.

Pridem. längſt, ſchon längſt. *régen*, *ezelőtt.* dáwno, oněhdy.

Priſtinus, a, um. vorig. *elébbi*, *minapi.* dáwný.

Priſcus, a, um. alt, uralt. *ó*, *régi.* ſtárý, ſtarodáwný.

Prīmo, et Primum, Adu. erſtlich, zu erſt. *előſzör*, *legelőſzör.* předné.

Primitiae. f. Pl. Col. die erſtlinge. *'Zenge*, *gyümöltsëzésnek első 'zengéje.* Prwotiny.

Primōris, Gen. Pl. Primores. die vorderſten, vornehmſten. *elöl való*, *fő rendek.* přednj, obzwláſſtnj.

Primarius, a, um. et Primas ātis. o. Apul. der vornehmſte. *felső*, *első.* přednégſſj.

*Apprime, Cumprimis, Inprimis. fürnehmlich. *kiválképen* znamenité, obzwláſſtně.

*Primaeuus, et Primigenius, a, um. älteſt, urſprünglich, erſtgebohren. *régi időbéli*, *kezdetbéli*, *első ſzülött.* ſtarobylý, půwodný, prwořozený.

PRINCEPS, is. o. fürnehm. Subſt. der Fürſt, Prinz, Rädelsführer. *legelső.* Subſt. *Herczeg*, *Fejedelem*, *dolognak feje.* neypředněgſſj. Subſt. Knjže, půwodnjk.

Principatus, us, m. das Regiment, der Vorzug. *Fejedelemség*, *főség*, *elsőség.* Knjžetſtwj, přednoſt.

Principālis, e. vornehmſt, Fürſtlich. *fő*, *fellyebb való* přednj, knjžecý.

Principium. i. n. der Anfang. *Kezdet.* Počátek.

PRĪVO, aui, atum. I. ich beraube, nehme ab: befreye. *megfoſztom*, *elvéſzem*: *megſzabaditom.* běru, odgjmám: zbawugi.

Priuatus, a, um. Part. beraubt. Adi. ſonderbar, eigen, ohne amt Part. *megfoſztatott.* Adi. *tulajdon*, *tiſzt nélkül való.* Part. zbawený, ſamotný. Adi. zwláſſtnj, wlaſtný, bez auradu.

Priuātim. Adu. beſonders, für ſich. *magánoſon*, *tulajdonúl.* ſamotně, oſobytné, obzwlaſſtné.

Priuatio, ōnis. f. der Mangel, die Benehmung. *Megfoſztás*, *ſzükölködés.* zbawenj, nedoſtatek.

Priuus, a, um. ſonderlich, einzel. *magán való*, *tulajdon.* ſamotný.

Priuignus, i. m. der Stiefſohn. *Moſtoha-fiú.* Paſtorek.

Priuigna, ae. f. die Stieftochter. *Mostoba-leány.* Pastorkyně.

PRO. Praep. für, an statt. *ért, érette.* pro, za.

Proin, Proinde. derowegen, derohalben *azért, annakokáért.* protož, a protož.

Protinus. forthin, alsobald. *mentén, mindjárt, ezentúl.* hned, brzo.

Prout. gleichwie. *a' mint, valamint.* gakž, gakož.

PROH, Interi. ach! *ah! oh!* ó! ach! běda!

PROBRUM, i. n. die Schand, Schmach. *Gyalázat, szidalom.* Hanba, potupa, lehkost.

Probrōsus, a, um. schändlich. *gyalázatos.* hanebný, zlehčený.

*Opprobrium. i. n. die Schande, der Fürwurf. *Gyalázat, szidalom.* Hanba, posměch.

*Opprobro, Gell. et Exprobro. 1. (cui rem.) 1. ich werfe für, rücke auf. *szemére vetem, panaszlom.* na oči držjm, namétáwám.

Exprobrātio. ōnis. f. der Fürwurf, die Aufrückung. *Szemére-vetés, panaszlás.* Nametáwánj, posošowánj.

PRŎBUS, a, um. *Adu.* e. fromm, aufrichtig, züchtig, rechtschaffen. *jó, jámbor.* Adu. *jól, jámborúl.* dobrý. Adu. dobře.

Probitas, ātis. f. die Frömmigkeit, Aufrichtigkeit. *Jámborság, jóság.* Dobrota, dobrotiwost.

Probo, āui, ātum. ich beweise, billige, versuche. *próbálom, javallom, bizonyítom kisértem.* chwálim, dokazugi, za slušné a náležité oznáwám, zkussugi.

Probatio, ōnis. f. die Versuchung, Beweisung. *Kisértés, próbálás, bizonyítás.* Vkázanj, dokázanj, skaussenj.

Probabilis, glaublich, wahrscheinlich. *hihető, meglehető.* hodno, wěrný, k wjře podobný.

Probabilitas, ātis. f. die Glaubhaftigkeit. *Hihetőség.* Hodnowěrnost, k wjře podobnost.

*Improbabilis, e. unglaublich. *reá-nem hagyható, hihetetlen.* k wjře nepodobný, neprokázaný.

*Improbus, a, um. et *Adu.* e. gottlos, verdrüßlich, schwer, anhaltend. *nem jámbor, istentelen,* Adu. *istentelenül, kegyetlenül.* nesslechetný, nezbedný. Adu. nesslechetně.

*Improbitas, ātis. f. die Gottlosigkeit. *Gonoszság, istentelenség.* Zlost, nesslechetnost.

*Approbo, et Comprobo. (quid re.) ich billige, heiße gut. *javallom, jóvá hagyom.* schwalugi, za dobré oznáwám, potwrzugi.

*Improbo, et Reprobo. ich verwerfe. *megvetem.* hanjm, za nesslussné saudjm.

PRŎCĔRES. Pl. m. 3. die Obersten, Fürnehmsten. *Fő rendek.* Přednj w lidu.

PRŎCĒRUS, a, um. hoch, hoch aufgeschossen. *magas, nagyon fel-dagadt.* wysoký, na horu wzrostlý.

Proceritas, ātis. f. die Höhe, Größe. *Magasság, hoszszúság.* Wysokost.

PRŎCUL. Adu. ferne, von ferne. *távol, meszsze.* daleko.

PRŎCO, ich werbe, ich gelle. *kivánom, leányt kérek.* žádám, chlipný gsem.

Procus, i, m. der Freyer, der gern heurathen will. *Leány-néző, kérő, nőszni vágyó.* Fregjř.

Procax, ācis. o. frech, unverschämt. *fajtalan, szemtelen.* wssetečný, nestydatý.

Procaciter. freventlich. *fajtalanúl, szabad nyelvvel.* nestydaté.

Procacitas, ātis. f. die Frechheit mit worten. *Fajtalanság, nyelvesség.* Nestydatost, wssetečnost.

*Reciprocus, a, um. das wiederkehrt, abwechselnd, *viszontag, bátra-térő, megváltozó.* na zpět se wracugjcý.

*Reciproco. 1. Plin. ich kehre wieder, wiederhole. *viszontag bátra-térek, viszsza-hozom.* opakugi.

PRŌDĬGIVM, i. n. das Wunderzeichen. *Tsuda.* Divné znamenj, zázrak, zázračný diw.

Prodigiōsus, a, um. Quinctil. unnatürlich, ungeheuer. *tsudás.* zázračný.

PROELIVM, et praelium, i. n. die Schlacht. *Harcz, tsata.* Bitwa, wálka.

Proelior. Dep. 1. ich halte eine schlacht. *harczolok, tsatázok.* potýkám se, bogugi.

PRŌMO, si, tum. 3. (quid ex re.) ich lange herfür. *elővészem, bozom.* wydáwám, wynássjm.

Promtus a. um. et *Adu.* e (re, ad rem.) fertig, bereit. *Kész, elkészíttetett.* Adu. *készen.* hotowý, Adu. hotowě.

Promus. m. 2. Colum. der Haußvogt, Kellner. *Egyetmást kiosztó, Sáfár.* Kljčnjk, ssafář.

Promptuarium. n. 2. Lactant. das Vorrathsgewölbe. *Tárház, eledel kamara.* Spižjrně.

*Depromo, Expromo. ich lange herfür, heraus. *elő-vészem, rakom.* wynjmám.

PRŌNVS, a, um. (in, ad rem,) vor sich hangend, geneigt. *arczal lebajlandó, valamire hajlandó.* nachýlený, nakloněný, ochotný.

Pronitas, ātis. f. Sen. die Neigung, Zuneigung. *Hajlandóság.* Náchylnost, náklonnost.

PRŎPĔ, Praep. et Adu. nahe. *közel.* blizko.

*Propediem, ehestes tages, nechstkünftig. *rövidnap, hamar.* brzo, w krátkém času.

*Propemodum, beynahe, schier, fast. *tsak-nem.* skoro, takměř, teměř.

Propior. näher. *közelebb való.* bližssj.

Proximus. nächste. *legközelebb való.* neyblížssj, bližnj.

Propinquus, a, um. nahe, verwandt. *közel való, rokon.* blizký, přjbuzný.

Propinquitas, ātis. f. die Nähe, die Verwandschaft. *Közel valóság, rokonság.* Blizkost.

Propinquo, et Appropinquo, 1. ich nahe herzu, herbey. *közelitek, el-közelitek.* blijžjm se, přibližugi se.

*Appropinquatio, ōnis. f. die Annäherung. *Közelgetés.* Přibljženj.

PRŌPĬTIVS, a, um. gnädig, hülfsfertig: versöhnt. *kegyelmes, irgalmas, engedelmes, megengesztelteteтt.* milostiwý, očištěný.

Propitio, are. ich versöhne, mache gnädig. *megengesztelem.* mjřjm, spřjzňugi.

PROPĔRVS, a, um. et *Adv.* e. eilend. behend. *sietséges*, *gyors*. Adv. *sietséggel*, *sietve*, *gyorsan*. spěšný, rychlý. Adv. spěšně, rychle.

*Praeproperus, a, um, et *Adv.* e. gar zu eilend. *feleitébb gyors*. Adv. *igen gyorsan*. příliš spěšný. Adv. příliš spěšně.

Propero, Appropero, et Depropero. 1. ich eile, verfertige geschwind. *sietek*, *gyorsalkodom*. pospjchám, chwátám.

Properatio, onis. f. die Eilfertigkeit. *Sietés*. Pospjchánj.

PROPRIVS, a, um. et *Adv.* e. eigen, eigenthümlich: immerwährend. *tulajdon*, *saját*, *sokáig tartó* Adv. *tulajdonképen*, *sajátúl*. wlastnj, dluhotrwanliwý. Adv. wlastně.

Proprium, i. n. et Proprietas, ātis. f. die Eigenschaft. *Tulajdonság*. Wlastnost, wlastenstwj.

*Improprius, a, um. et *Adv.* e. uneigentlich. *nem tulajdon*. Adv. *nem tulajdonképen*. newlastnj, Adv. newlastně.

PROPTER, Praep. nächst, bey, wegen. *mellette*, *nála*, *azért*, *érte*, blízko, při, pro.

*Propterea. Adv. deßwegen, derohalben. *annakokáért*, *azért*. proto, pro tau příčinu.

PRORSVS, a, um. gerade, hinwerts. *egyenesen*, *teva*. rowný, wpřjmný.

Prorsa. (Prosa.) f. 1. die ungebundene Rede. *Folyó beszéd*, *le nem köttetett beszéd*. Sprostá řeč, bez werššů, textownj pjsmo.

Prorsus, et Prorsum, gänzlich, allerdings. *mindenestől fogva*, *tellyességgel*, *szinte*. na skrz, do cela, zhola.

PROSPER, a, um. et *Adv.* e. glücklich. *szerentsés*. Adv, *szerentsésen*. šťastný, zdarný. Adv. šťastně.

Prosperitas, ātis, f. das Glück, Heil, die Wohlfahrt. *Szerentsésség, bóldogság, előmenetel*. Sstěstj.

Prospero. (rem cui.) ich segne, gebe glück. *jó szerentséssé teszem*, *meg-áldom*. dařjm, pošťěstjm.

*Improsper, a, um. Tacit. unglücklich. *szerentsétlen*. nešťastný.

Perprosper, a, um. sehr glücklich. *igen szerentsés*. welmi šťastný.

PRVDENS, tis, o. vorsichtig, klug. *eszes*, *okos*. opatrný, rozšafný.

Prudentia, ae. f. die Vorsichtigkeit, der Verstand, die Klugheit. *Eszesség*, *tudás*, *okosság*. opatrnost, rozšafnost.

Prudenter. Adv. klüglich. *eszesen*, *okosan*. rozumně, opatrně.

*Imprudens, tis. o. unvorsichtig. *esztelen*, *tudatlan*, *oktalan*. nerozumný.

*Imprudentia, ae. f. die Unvorsichtigkeit. *Esztelenség*, *tudatlanság*, *oktalanság*. Neopatrnost.

*Imprudenter. thöricht. *esztelenül*, *oktalanúl*. nerozumně, neopatrně.

PRVĪNA, ae. f. der Reif. *Zuzmaráz*, *bó barmat*. Padlý mráz.

Pruinōsus, a, um. Col. voll reif. *zuzmarázos*. mrazowitý.

PRVNA, ae. f. die glühende Kohle. *Eleven szén*. Žiwý, řeřawý uhel.

PRVNVS, i, f. Col. der Pflaumbaum. *Szilva-fa*. Sliwowý strom.

Prunum, i, n. die Pflaume. *Szilva*. Sliwka, sliwa.

PRURIO, ire. Martial. ich jucke. *viszketek*. swrbjm.

Pruritus, us. m. Prurigo, inis. f. Plin. Col. das Jucken. *Viszketés, viszketeg*. Swrab, swrbenj kůže.

PTISANA, ae. f. Cels. die Gersten-Graupe. *Árpa kása*. Gečné kraupy, lohaza, griska.

PUBES, is. f der erste Bart, die Scham, der Hauf junger Leute. *Szemérem test szőre, ifjúi sereg*. Prwnj chlupy na bradě, hauf mládenců, mládež.

Puber, ĕris. o. mannbar, mündig. *szőrösödni kezdett inas, ember korba jutott*. dorostlý, dospělý.

Pubertas, ātis. f. das mannbare Alter. *Kimohozott ifjúság, emberkori idő*. Dospělý, mladý wěk, dospělost wěku.

Pubescere. erwachsen. *mohosodni, ember korba jutni*. obrostati, pučiti se.

*Repubescere. Col. wieder jung werden. *megifjúdni*. zase mladnauti.

*Impubes, is. et Impuber, ĕris. unmündig, nicht mannbar. *szakállatlan ifjacska*. který rozumných lét nemá, holobrádek.

PUBLICUS, a, um. et *Adu*. e. gemein, öffentlich. *közönséges, kibirdettetett*. Adu. *közönséges helyen*. obecný, zgewný, Adu. obecně.

Publicum, i. n. die Gasse, der öffentliche Ort. *Útsza, köz hely*. Ulice, misto obecné.

Publico, are. Justin. ich mache gemein, breite aus. *közönséges-sé tészem, kibirdetem*. obecné činjm, wyhlassugi.

Publicatio, ōnis. f. die Einziehung, Confiscirung der Güter. *Közönségessé tévés, valaki javainak elfoglalása*. Wůbec dánj, wůbec zaoganj.

Publicanus, i. m. der Zöllner, Zolleinnehmer. *Fukar, vámos*. Celnjk, mjtnjk.

PUDEO, ui, itum. 2. Pudet. Impers. (me rei.) ich schäme mich. *szégyenlem*. stydjm se.

Pudens, tis. o. Pudenter. Adu. schamhaftig, züchtig. *szemérmes*. Adu. *szemérmesen, szemérmetesen*. stydliwý. Adu. stydliwě.

Pudibundus, a, um. Hor. schamhaft. *szégyenlő, szemérmes*. stydliwý.

Pudor, ōris, m. die Scham, Schamhaftigkeit. *Szégyen, szemérem*. Stud.

Pudicus, a, um. et *Adu*. e. züchtig, schamhaft. *tiszta, szemérmes*. Adu. *szemérmesesen, szüzen*. stydliwý. Adu. stydliwě.

Pudicitia, ae. f. die Zucht, Schamhaftigkeit. *Tisztaság, szemérmetesség*. Čistota, stydliwost.

*Impudicus, a, um. et *Adu*. e. unzüchtig, unkeusch. *szemérmetlen, szemtelen, tisztátalan*. Adu. *szemtelenül, orczátlanúl*. nečistý, nestydatý, Adu. nestydatě.

*Impudicitia, ae. f. die Unkeuschheit. *Szemérmetlenség, tisztátalanság*. Nečistota.

*Impudens, tis. o. et Impudenter. Adu. unverschämt, grob. *orczátlan*. Adu. *orczátlanúl*. nestydatý. Adu. nestydatě.

*Impudentia, ae. f. die Frechheit, Grobheit, unverschämte Kühnheit.

heit. *Szemtelenség*, *orzátlanság.* Neſtydatoſt.

*Depudēre, Depudeſcere. Apul. ſich nicht mehr ſchämen. *ſemmit nem ſzégyenleni.* ſtuſ odwrcy, neſtyděti ſe.

*Diſpudet. 2. Ter. ich ſchäme mich gar ſehr. *igen ſzégyenlem.* hanbjm ſe welice.

*Propudium, i. n. die Schand, der Unflat. *Szégyen*, *tiſztátalanság.* Hanebná wěc.

*Propudiōſus, a, um. Apul. ſchändlich, *gyaláztatos*, *ſzégyen vallott.* hanebný.

Repudium, i. n. Ter. Repudiatio. die Eheſcheidung, Verſtoßung. *Feleségétöl elválás, elhagyás.* Rozwedenj manželſtwa, zapuděnj.

*Repudiare. verwerfen, von ſich laſſen. *megvetni*, *töle eltaſzítani.* propuſtiti od ſebe.

Suppudet. 2. ſich in etwas ſchämen. *ſzégyenlem ſzabáſú*, nětco ſe ſtyděti.

PUER, ěri. m. der Knab, der Diener. *Gyermek*, *inas.* Djtě, ſlužebnjk.

Puerulus, et Puellus, i. m. das Knäblein. *Gyermeketske.* Pacholátko, děťátko.

Puella, et Puellula, æ. f. das Mägdchen, Jüngferchen. *Leány*, *leányka.* Děwčátko, děwčička.

Pueraſco, Repueraſco. ich wachſe heran, werde kindiſch. *felnevekedek*, *gyermekké léſzek.* zrůſtám, dětinſkým ſe ſtáwám.

Pueritia, ae. f. die Kindheit. *Gyermekség.* Dětinſtwj, dětinſký wěk.

Puerilis, e, Puerilitér. Adu. kindiſch, kindiſcher Weiſe. *gyermeki*, *gyermeki módra*, dětinſký. Adu. po dětinſky.

*Puerpera, ae. f. Ter. die Kindbetterinn. *Gyermek-ágyas.* Šeſtinedělkyně.

*Puerperium, i. n. die Geburt, das Kindbette. *Gyermek-ágyasság*, *gyermek-ágy.* Porod, ſſeſtineděle.

PUGNA, ae. f. der Streit Kampf. *Harcz*, *viadal.* Boj, bitwa, potýkánj.

Pugnax, ācis. o. der gerne ſtreitet, ſtreitbar. *barczos*, *viaskodó*, *vitéz.* bogowný, ſwárliwý.

Pugnacitas, ātis. f. Quinctil. die Streitbarkeit, Heftigkeit. *Harczosság*, *vitézség*, *bajkivánás.* Swárliwoſt.

Pugnaciter. mit ſtreit, und zank. *harczoson*, *vitézi módra.* bogowné, ſwárliwé.

Pugno, are. 1. (cum quo, pro quo.) ich ſtreite, ich kämpfe. *barczolok*, *vivok.* bogugi, potýkám ſe.

Pugnator, ōris. m. der Streiter, Soldat. *Harczoló*, *katona.* Bogownjk, wogák.

*Depugno. 1. ich ſtreite, fechte. *megvivok*, *barczolok.* bogugi.

*Expugno. (quem, re.) ich erobere mit ſturm. *viadallal megvéſzem.* wybogugi, ſſturmau dobýwám.

Expugnatio, ōnis. f. die Eroberung. *Viadallal meg-vétel*, *meg vivás.* Wybogowánj, dobytj.

*Expugnabilis, e. das zu erobern iſt. *könnyen megvibató.* co ſe dobýti může.

*Inexpugnabilis, e. Liu. unüberwindlich. *megvibatatlan*, *meggyözhetetlen.* co ſe nemůže dobýti.

*Inr.

*Impugno. 1. ich betriege, fechte an. *megoſtromlom.* dobýwám.
*Oppugno, (re quid) ich beſtreite, beſtürme, bekümmere. *ellene-vi-vok*; *oſtromlom.* proti nětčemu bogugi.
*Oppugnatio, ōnis, f. die Belagerung, Beſtürmung. *Ellene-vi-vás, oſtromlás.* Oblehnutj.
*Oppugnator, ōris. m. der Belagerer, Beſtürmer. *Vivó, oſtromló.* Který měſto oblehl, bogownjk.
*Propugno. 1. (pro re.) ich verfechte, vertheidige. *érette badakozom, óltalmazom.* odpor činjm, obraňugi.
*Propugnātio, onis. f. Verfechtung. *Óltalom, óltalmazás.* Bráněnj ſe.
*Propugnaculum, i. n. die Schutzwehr, die Schanze, Paſtey. *Bástya, vára, ſántz.* Pewnoſt.
*Repugno 1. (cui re, inter ſe.) ich widerſtrebe, wehre mich. *ellene állok, vagy mondok.* bránjm ſe.
*Repugnantia, ae. f. die Widerſpenſtigkeit *Ellenkezés, ellene-állás.* Protiwnoſt, odpor.
PVGNVS, i. m. die Fauſt. *Ököl.* Pěſt.
Pŭgillus, i. m. Plin. eine Hand voll. *Egy marokba férö.* Hrſt, za hrſt.
Pugillares Pl. m. 3. die Schreibtafel, das Handbuch *Író vagy jegyző tábla.* Pjſařſká tabule, ručnj knjžka.
PVLCHER, a, um, et Pulchre, Adv. ſchön, nett, löblich. *ſzép, diſzes.* Adv. *ſzépen, diſzesen.* pěkný, kráſný, vſſechtilý, Adv. pěkně.
Pulchritūdo, ĭnis. f. die Schönheit. *Szépség.* Pěknoſt, kráſa, vſſechtiloſt.
Perpulcher, a, um. ſehr ſchön. *igen ſzép.* Velmi pěkný.
PŪLEX, ĭcis. m. der Floh. *Balha.* Blecha.
PVLLVS, i. m. das junge Thier, das Schößlein, ein Söhnchen. *Fiatskája akar mi állatnak, vembé, madárfi, nyöveveny, fiatska.* Mladý plod každého žiwočicha, mladé.
Pullities, ēi. f. die junge Zucht. *Akar mi fajzat.* Wyſeděnj neb wyleženj mladých kuřátek neb ptáčatek.
Pullulare. ſproßen, außſchlagen. *tsemetézni, kitsirázni.* pučiti, wypryſſtiti ſe.
*Repullulare. Plin. wieder außſchlagen. *ismét megtsirázni.* opět ſe wypučiti.
PVLLVS, a, um. ſchwarz, dunkelfarb. *fekete, föld ſzinü.* černý, náčerný, temné barwy.
Pullatus, a, um. Quinct. ſchwarz gekleidet, ſchmutzig. *fekete gyászba öltözött.* w černý, w ſmutný oděw oblečený.
PVLMO, ōnis. m. die Lunge. *Tüdő.* Plýce.
PVLPA, ae. f. das dicke Fleiſch. *Húsos in.* Maſſytoſt.
Pulpamentum, i. n. das fleiſchichte am Hinterbein des Haſens: niedliche Speiſe. *Tsont nélkül való hús: kedves fris étek.* Libiwá maſſytoſt na zadku zagečjm, maſſo bez koſtj: Stkwoſtné gjdla.
PVLPĬTVM, i. n. Plin. der (das) Pult,

Ca-

Cathedet. *Prédikálló-szék.* Pulpit, kazatedlnice.

PVLS, tis. f. der Brey. *Kása.* Kaſſe.

Pultĭcula, ae. f. Cels. das Müslein. *Péperske, gyenge pép, kása.* Kaſſička.

Pultarium, i. n. Cels. der Koch-topf, das Schälchen. *Pép fözö fazék, pép tál.* Hrnec, w němž ſe kaſſe waři.

Pulmentum, i. n. Varro. das Zugemüs. *Liſztal baharrt étel, pép.* Kaſſe, neb ſtrowa wſſeliká.

PVLVĪNAR, āris. n. Puluillus, i. m. et Puluinarium. n. 2. das Hauptküssen, der Polster, der (das) Altar, oder Gestell, darauf man die Götzen stellt. *Fü-ally, vánkos, párna, ólrár, vagy hely, hová a' bálvány képek állitatnak.* Poduſſka, hlawnice, oltář, wywýſſené miſto w chrámjch, na němž modly ſtawěli.

PVLVIS, ěris. m. der Staub, das Pulver, der Kampfplatz. *Por: Hadakozó hely, viaskodók pállyájók.* Prach země: ſſermýřſký plac.

Puluerulentus, a, um; et Puluereus, a, um. staubicht. *poros.* praſſný.

Puluerare. Col. zu pulver stoßen, zermalmen. *porrá-tenni, porrá-törni.* na prach roztřjti, práſſiti.

PVMEX, Icis. m. Ouid. der Reibstein, Bimsstein. *Tajték-kö.* Mořſká pěna.

Pumicare. Plin. glätten, abreiben. *Tajték-kövel tiſztolni.* mořſkau pěnau čiſtiti.

PVMĬLIO, et Pomilio, ōnis. m. Pumilus, i. m. der Zwerg. *Törpe ember.* Pjdimužjk, zakřpelý, karljk.

PVNGO, pŭpŭgi, punctum. 3. ich steche. *szúrom.* pjchám, bodu.

Pŭgio, ōnis. m. der Dolch, Degen. *Handsár, hegyes tör.* Kocprd, tulich.

Pŭgil, ĭlis. m. der Fechter, Stoßfechter. *Bajnok, küſzködö.* Fechtýř, ſſermýř.

Puncta, ae. f. Punctus. m. 4. Plin. der Stoß. *Szúrás, taſzítás, öklelés.* Boděnj, pjchěnj.

Punctim. stoßweis. *szúrva, öklelve.* boděnjm, bodnaté.

punctum, i. n. der Punct, der Augenblick, der Beyfall. die Augen auf den Würfeln. *Pont, szempillantás, jóvá hagyás, kotzkán való szemek.* Puňkt, naboděnj, malá nerozdjlná wěc, hlas wolenj, malý čas.

*Compungere. zerstechen. *szúrdalni.* pjchati, bůſti.

*Diſpungere. Idem. zertheilen, entscheiden. *kitörleni, eloſztani, elválaſztani.* rozpjchowati, rozbádati.

*Interpungere. mit Puncten unterscheiden. *pontokkal megkülömböztetni.* puňkty rozeznáwati.

Interpunctio, ōnis. 3. die Unterscheidung. *Ponttal való megkülömböztetés.* Rozdělowánj, znamenj ſtrze puňkty a čáry.

*Expungere. austhun, ausstreichen. *kitörleni, kiſzúrni.* zmazati.

PVPA, ae. f. das Kindchen, die Puppe, die Docke. *Gyermetske, báb, alak,* Dilátko, lautka,

Pupula, et Pupilla, ae. f. der Augapfel. *Szem-fény.* Zřetedlnice.

Pupillus, i. m. et Pupilla, f. 1. der (die) Wayse. *Árva.* Syrotka.

Pupillaris, e. den Waysen gehörig. *árvai árváké.* syrotčj.

PVPPIS, is. f. das hintertheil am Schiff. *Hajó fara.* zadnj strana lodj.

PVRGO, âui, âtum. 1. ich reinige, fege, entschuldige mich. *tisztitom, mentem.* čistjm, wymlauwám.

Purgatio, ōnis. f. die Reinigung, Ausfegung. *Tisztítás, magát valami vétekböl megmentés.* Očistěnj, wymlauwánj, očisťowánj.

Purgamentum, i. n. et Purgamen, ĭnis. n. der Unflat, das Kehricht, das Lumpengesünde. *Nyál, turba, szemét, baszontalan emberek.* Sméti, trus, ničemný lid.

*Depurgare, Expurgare, et Perpurgare. ausfegen, wohl reinigen. *kitisztítani.* wyčistiti.

*Repurgare. wieder reinigen. *ismét megtisztítani.* zase čistiti.

PVRPŪRA. f. 1. die Purpurschnecke, der Purpur, die Regierung *Tengeri tsiga, mellynek vérével a bársonyt festik: Bársony, országlás, uralkodás.* Mořský blemeyžď, purpur, neb ssarlát, králowánj.

Purpurare. Col. purpurroth machen, wie purpur scheinen. *fénylleni mint a' bársony, bársony szint mutatni.* ssarlátowau barwau se stkwjti.

Purpuratus, a, um. mit purpur gekleidet. Subst. der Hofjunker, Cavallier. *bársonnyal ékesíttetett.* Subst. *Fő nagy úri rendek, udvari szolga,* ssarlátem ozdobený. Subst. Který při knjžecým dwoře slaužj.

Purpureus, a, um. purpurfärbig. *bársonyból való, bársony szinű.* ssarlátowý.

PŪRVS, a, um. rein. *tiszta.* čistý, čistotný.

Pure et Puriter. reinlich. *tisztán.* čistotně.

Puritas. ātis. f. Puritie, ēi. f. Varro. die Reinlichkeit. *Tisztaság.* Čistota.

*Impurus, a, um. et *Adu.* e. unrein, unflätig. *tisztátalan, motskos.* Adu. *tisztátalanúl, motskoson.* nečistotný. Adu. nečistotně.

*Impuritas, ātis. f. Impuritia, ae. 1. Plaut. die Unreinigkeit, Unfläterey. *Tisztátalanság, motskosság.* Nečistota.

*Purifico. 1. Suet. ich reinige. *megtisztítom.* čistjm.

Purificatio, nis. 3. Plin. die Reinigung. *Tisztítás.* Očisťowánj.

PVS, ūris. n. Pl. caret. Cels. der (das) Eiter. *Év, genyetség.* Hnůg wředu.

Purulentus. a, um, et *Adu.* e. Plin. eiterícht. *eves, genyetséges.* Adu. *evesen, genyetségesen.* zahnogený. Adu. zahnogeně.

Pustula, ae. f. die Blatter. *Kis fakadék, keléske.* Wředek.

*Suppuro. 1. ich schwäre, ziehe mich zum geschwär. *megevesedem, mint mikor a' kelés megévik.* zhnogjm, zgjtřjm se.

*Suppuratum, i. n. et Suppuratio, ōnis. f. Plin. das Geschwär.

Eves

Eves kelevény, Obgjtřenj, wřed.
*Suppuratōrius, a, um. das geschwär erweichend. *evesitő, kelés lágyító.* wřed obměkčugicý.
Pūsio, ōnis. m. das Knäblein. *Kitsiny gyermek.* Pacholátko.
Pŭsillus, a, um. klein, sehr klein. *kitsiny, igen kitsiny.* maličký.
PŪTEO, ui. sine Sup. 2. ich stinke. *büdös vagyok.* smrdjm, páchnu.
Putĭdus, a, um, et *Adu.* e. stinkend, unartig, ungeschickt. *büdös, dobos, kényes, alkalmatlan.* Adu. *büdösön, doboson, kényesen.* smrduty, newěpnný, ossklivný, nezpůsobný. Adu. smrdutě, nepřjgemné.
Putor, ōris. m. der Gestank. *Bűz, dobosság.* Smrad.
Putesco, vel putisco. 3. ich werde stinkend. *büdös vagyok.* smrdnu.
PŪTEUS, i. m. der Ziehbrunn, die Pumpe. *Kút.* Studnice.
Puteal, ālis. n. der Brunnendeckel. *Kút fedél.* Obrazenj, neb přikrytj studnice.
Putealis, et Puteanus. von brunnen. *kúti*, studničnj.
putearius. m. 2. Plin. der Brunnenmacher. *Kútásó, kút-tsináló.* Studnikář, který studně kope.
PŪTO, āui, atum. are. ich beschneide, meyne, achte, erwäge. *nyesem, számlálom, vélem, metszem.* osekáwám, klesnjm, wyčissťugi, čistjm, počet dělám, domnjwám se.
Pŭtāmen, ĭnis. n. das man abschneidet, die Hülse, Schale an der Nuß. *Nyesedék, gyümöltz kemény béja, kopárssa.* Obřezek, lusstina, sskaupina.
Putator, ōris. m. Pl. der Weingärtner, Winzer. *Fa-nyeső, szőlő metszö. vintzelér.* Winář, který winicy řeže.
Putatiuus, a, um. eingebildet. *vélett, gondolttatott.* domnělý.
*Amputo. 1. ich haue ab, schneide ab. *elvágom, elmetszem.* osekáwám, klesnjm, uřezáwám, odřezáwám.
*Amputātio, ōnis. f. die Abschneidung. *Elvágás, elmetszés.* Odřezánj.
*Computo. 1. Plin. ich behaue, bedenke, überschlage. *meggondolom, meg-számlálom.* saudjm, počtugi.
*Computatio, ōnis. f. Sen. die Rechnung. *Megszámlálás, számvetés.* Počjtánj, počet.
*Deputo. 1. (rem, in re) ich beschneide, schätze, halte für etwas. *megnyirem, nyesem, itélem, vélem.* wážjm, ssacugi.
*Disputo. 1. ich unterrede, disputire mit einem. *dispulálok, vetélkedem.* rozmlauwám, hádám se.
*Disputatio, ōnis. f. die Unterredung, Disputation. *Vetélkedés, dispulálás.* Rozmlauwánj, hádánj.
*Exputo. 1. ich schneide aus, sinne aus. *kinyesem, meggondolom.* wyřezáwám, wymyssljm.
*Imputo, ich rechne an, schreibe zu. *vélni tulajdonitom.* přičitugi.
*Reputo. ich sinne nach, betrachte. *meggondolom, bányom 's vetem.* pomažugi, rozmyssljm.
*Suppuro. Plin. ich verschneide etwas, rechne aus, zehle. *el-*

metszem, *számlálom*. podřežáwám, počitugi.

PVTRIS, e, Putridus, a, um, et *Adu.* e. faul, moderlicht, *rothadtt*, *elrothadtt*. Adu. *rothadva*. shnilý. Adu. hnile.

Putrēdo, inis. f. die Fäule, Faulung. *Rothadság*, *rothadás*. Zhnilina.

Putrescere, Computrescere et Imputrescere. 3. anfangen zu faulen. *rothadni*, *megrothadni*. hnjti.

PŪTVS, a, um. rein, lauter, gefegt. *tiszta*, *tisztitott*. čistý, ryzý, přelịwaný.

Q.

QVAERO, siui, itum. 3. ich suche, bemühe mich, frage, stelle über etwas verhör an. *keresem*, *rajta munkálódom*, *rájta vagyok*, *kérdem*, *feleltetek*. hledám, ptám se, žádám, wyptáwám se skrze vtrpné trestánj.

Quaestio, ōnis. f. die Frage, Nachforschung: Marter, Folter. *Kérdés*, *keresés*: *Kinzás*. Otázka, wyptáwánj na prawdu: w saudě Trápenj skrze mučenj.

Quaestor, ōris. m. Nep. der Rentmeister. *Kinst.tartó*. Důchodnj pjsař.

Quaestus, us. m. die Handthierung, der Gewinst. *Nyereség*, *kereskedés*. Zysk, kupectwj.

Quaesticulus, i. m. das Gewinstlein. *Nyereségetske*, *hasznotska*. Zysček.

Questuōsus, a, um. et *Adu.* e. nahrhaft, einträglich. *nyereséges*, *haszon-hajtó*. Adu. *nyereségesen*, *kereskedve*. zyssttný, vžitečný. Adu. vžitečně.

Quaeritare. 1. oft fragen, suchen. *kérdezősködni*, *keresni*. často se ptáti, hledati.

*Acquirere. 3. erwerben, erlangen. *megkeresni*, *szerit tenni*, *nyerni*. nabýwati, dochážeti.

*Anquirere. fleißig suchen, annehmen. *szorgalmatoson keresni*, *vádolni*. pilně hledati.

*Conquirere. zusammen suchen. *öszve keresni*. shledáwati.

*Disquirere. hie und da suchen. *szorgalmatoson keresni*. wyhledáwati tu y tam.

*Exquirere. fleißig suchen, auslesen, ausforschen. *tudakozni*, *végére menni*. pilně wyhledáwati.

*Exquisitus, a, um. et *Adu.* e. auserlesen, fleißig gesucht. *jeles*, *választott*. Adu. *szorgalmatoson*, *jelesen*, znamenitý, wýborný. Adu. pilně, wýborně, snážně.

*Inquirere, Perquirere. (de re, in rem.) nachforschen, durchsuchen, *felkeresni*, *tudakozódni*. doptáwati se.

*Inquisitio, ōnis. f. die Nachforschung, Untersuchung. *Felkeresés*, *kérdezés*. Doptáwánj, spitowánj.

*Requirere. (abs, ex quo, quid.) herzusuchen, fordern, fragen. *megkeresgetni*, *megkérdeni*, *megkivánni*. opět hledati, wyzwjdati, pilně wyhledáwati, zeptáwati se, chtjti mjti.

Requisitio, ōnis. f. die Untersuchung. *Kérés*. Wyhledáwanj, pohledáwánj.

Quaeso, quaesūmus. Defect. ich bitte. *igen kérlek*. prosým.

QVALIS, e. Qualiter. Adu. welcherley,

ley, was vor art. *minému*, *mitsodás*. Adu. *miképen*. gaký, gakowý. Adu. gakž.

Qualitas, ātis. f. die Beschaffenheit, Weise. *Minémüség*. Gakowost, způsob.

*Qualiscunque, qualecunque, welcherley es sey. *akarminému*. gakýžkoli.

QVALVS. m. et Qualum. n. 2. der Korb, die Weinbutte., *Kosár*, *putton*. Cedák, pletený kossjk, koš.

Quasillus. m. et Quasillum. n. 2. das Körblein, Weinbüttlein. *Kosárotska*, *kosárka*. Cedisko, kossjček.

QVAM. Adu. et Coni. als, wie. *hogy nem*, *mint*. než, kterak, gak.

*Quamdiu. Adu. wie lang. *meddig*, *míg*. gak dlauho.

*Aliquamdiu. Adu. eine zeit lang. *egy ideig*. Poněkud.

*Quamlibet. Coni. so, als man will, noch so, obgleich nur. *akarmint*, *akarmennyire*. gak chceš, gakkoli.

*Quamprimum. aufs eheste, so bald es seyn kan. *mentöl hamarébb*. gak, aneb co ・ neyprwé.

*Quamquam. ob gleich, wiewohl. *jóllehet*, *noha*. ačkoli, ačkolwěk.

QVANDO. Adu. et Coni. wenn, weil, dieweil. *mikor*, *ha midön*? kdy, když, poněwadž.

*Ecquando. wenn aber, wenn denn. *mikor*, *vallyon mikor*. kdy, někdý, kdy pak.

*Nequando. Adu. damit nicht einmahl. *ne valaba*. aby někdý ne.

*Quandōcunque. es sey wenn es wolle. *akarmikor*. kdykoli.

*Quandōque. Idem. wenn nur, so bald als, künftig einmahl. *néba*. *néba-néba*. někdy, časem.

*Aliquando. jemahls, zu zeiten, dermaleins. *valaha*. gednau, někdy.

*Quandoquidem. Coni. dieweil, sintemal. *mivelhogy*, *mivel*. poněwadž.

QVANTVS, a, um. wie groß. *mennyi*, *melly nagy*. gak weliký.

Quantitas, ātis. f. Plin. die Größe. *Nagyság*. Welikost.

Quantulus, a, um. wie wenig, wie gering. *melly korotska*, *mennyitske*. gakkoli malý.

Quanto, Quantum. Adu. wie sehr, wie groß. *menniyivel*, *mennyi*. gak hrubě, gak mnoho.

*Quantocius. Adu. Sulpic. Seuer. je eher, je besser. *mennél elébb*, *annál jóbb*. co neyspjsse.

*Quantopere. wie sehr. *melly igen*. gak welmi.

*Quantuscunque. Quantuslibet, et Quantusuis, a, um. so groß es seyn mag. *valamennyi*, *akarmennyi*, *akar melly nagy*. gakkoli weliký, gak mnoho se ljbj.

*Quantisper. wie lang, wie weit. *meddig*, *melly soká*, *melly messzsze*. gak dlauho, gak daleko.

*Aliquantus, Aliquantulus, a, um. ein wenig, klein wenig. *valamennyi*, *egy kevés*. některý, nětco maličký.

*Aliquantum, et Aliquantulum. Adu. etlicher maßen. *valamennyire*. nětco maličko.

QVA.

QVĂSI. gleich wie, als wie, beÿ nahe. *mintha*, *mintegy*, *közel.* rowné, gako, gakoby.

QVĂTIO, quaſſi, ſſum. 3. ich ſchütte le, bewege. *megdöföm*, *taſzi tom.* Klátjm, třeſu, náſylné bybám.

Quaſſo, et Conquaſſo. 1. ich ſchütt tele ſehr. *tördelem, rontom.* ſſlau kám.

*Concŭtiō, uſſi, uſſum. 3. ich mache ſchütterend. *öſzve-verem.* welmi třeſu.

*Inconcuſſus, a, um. feſt, unbe wegt. *erős, mozdúlhatatlan.* nepo hnutý, pewný.

*Decutio. (rem cui.) ich ſchüttele ab, ſchlage ab. *leverem.* zrážjm.

*Diſcutio, ich treibe von einander, zerſchlage, benehme. *ſzéllyel-ve rem*, *elrontom.* rozrazugi.

*Excutio. ich ſchüttele heraus ſchlage heraus. *kiütöm, kirázom.* wyrazugi.

*Incutio. (rem cui.) ich ſchlage hinein, jage ein. *belé ütöm.* wra zugi.

*Percutio. (quem re.) ich ſchlage, ermorde. *verem*, *megölöm.* bigi.

*Percuſſor, ōris. m. der Todtſchlä ger. *Verő, megölö, gyilkos.* Mor dář, wražedlnjk.

*Diſpercutio. ich ſchlage hin und her, zerſchmettere. *öſzve-verem*, *ide' s-tova-verem.* na různo tepu.

*Repercutio. ich ſchlage zurück, pralle wieder. *viſzſza-verem.* odrazugi.

Succutio, Ouid. ich erſchüttere. *Hányom*, *fel-rázom.* Ze ſpodu podrážjm, pohybugi.

QVĂTVOR. Indecl. vier. *négy.* čtyři.

Quater. Adu. viermahl. *négyſzer.* čtyřikrát.

Quartus, a, um. der vierte. *negye dik.* čtwrtý.

Quartum, Quarto, Adu. zum vier tenmal. *negyedſzer.* po čtwrtý krát, počtwrté.

Quartăna. f. das viertägige Fie ber. *Negyed-napi bidegleles.* Cžtwrtáčka, čtwrtého dne zy mnice.

Quădro. 1. ich mache viereckicht: füge mich. *megnégyſzegitem, ſzeg lesezem: alkalmatos vagyok.* na čtwero vhljm: rownám ſe.

Quadratus, a, um. viereckicht, voll kommen. *négy-ſzeges*, *egyará nyos*, *tellyes.* čtwerhraný.

Quadra, ae. f. Virg. der Teller, das Schnittlein. *Négy ſzegő, vagy ſzegletü tányér*, *négy-ſze gő darab kenyér, vagy ſajt.* Cžtwerhranatý taljř.

Quadraginta. Indecl. vierzig. *negy ven.* čtyřidcet.

Quadragēſimus, a, um. der vier zigſte. *negyvenedik.* čtyřidcátý.

Quadringenti, ae. a. vierhundert. *négy ſzáz.* čtyři ſto.

*Quadruplex, icis. o. vierfach, vie rerley. *négyes*, *négy-rétü*, *négy féle.* čtwerý, čtwernáſobný.

*Quadruplari. verrathen. *árúlkod ni.* zraditi, donéſti.

*Quadruplator, ōris. m. der Ver räther um das vierte Theil der Strafe, der Tuckmäuſer. *A' vá dolrt birságnak negyed-réſzéért vádoló*, *titkos árúló.* Zrádce, kterému ſe čtwrtá ſtrana odſau zeného doſtáwá, tagný zrádce.

QVEO, quiui, quitum, īre. ich kann.

zebetem, *meglehet tôlem*. mohu, dostatečný gsem.

*Nequeo. ich kann nicht. *nem lehet tôlem*. nemohu.

QVERCVS, us. f. die Eiche. *Tölgyfa*. Dub.

Quercētum, i. n. Horat. der Eichwald. *Tölgy-fás erdö*, *tsere*. Dubowý les.

Quernus, Querneus, et Quercicus, a, um. von eichen. *tölgy-fái*, *tserfái*. dubowý.

QVĔROR, stus, sum. 3. ich beklage mich: ich singe. (de auibus) *panaszolkodom*: *éneklek*. naříkám, žaluji se, spjwám (o ptácých.)

Questus, et Querēla, ae. f. die Klage: der Vogelgesang. *Panaszolkodás*, *panasz*: *Madárszó*, *vagy éneklés*. Naříkánj: Spjwánj ptáků.

Querulus, a, um. (de re, rem.) klagend, sich beschwerend. *panaszolkodó*, *fíránkozó*. taužebný, žalobný.

Querimōnia, ae. f. die heftige Klage, Verdrüßlichkeit. *Panaszolkodás*, *nehézség*. Taužeňj, naříkánj.

*Conqueror. 3. ich klage, beklage mich. *panaszolkodom*. stěžuji, obtěžuji se.

QVI, quae, quod. welcher, der, die, daß, so. *ki*, *kitsoda*. který, která, které.

Quilibet, quaelibet, quodlibet. ein jeder, jedweder. *kiki*, *mind*. každý.

Quicunque. jeder, wer nur, welcher. *valaki*, *akarki*. kdožkoli.

Quidam, quaedam, quoddam, vel quiddam. jemand, einer. *valaki*, *egy*. někdo.

Quod. Interrog. et Coniunct welches? so viel daß. *mellyik*? *mi*? *hogy*? co? který? aby, že.

Quis, quae, quid et Quisnam. wer, welcher, was? *ki*, *kitsoda*, *mi*? kdo, který, co?

Quisque, quaeque, quidque. ein jeder. *minden*, *kiki*. každý.

*Quisquis. m. et f. quidquid. n. ein jeder, er sey wer er wolle. *minden*, *akarki*, *valaki*. kdožkoli.

Qua? Adu. wohindurch? *merre*, *melly-felé*? kady, kudy?

Quacunque. wo auch hindurch. *akar merre*, *akar melly-felé*. kadykoli.

*Quapropter. weßhalben. *minek-okáért*, *miért*. proč, pro kakau přjčinu: pročež, za tau přjčinu.

*Quatenus. so fern, so weit. *meddig*, *míg*, *mennyire*. pak daleko.

*Nequaquam. mit nichten, keines weges. *semmiképen nem*. nijakž.

*Nequicquam. vergeblich. *hijában*, *haszontalanúl*. daremně, prázdně.

*Aliquis, a, id. Quisquam et Quispiam. einer, jemand, etwas. *egy valaki*, *valami*. někdo.

Quia et Quoniam. Coni. weil, dieweil. *mert*, *mivelhogy*. proto že, poněwadž.

Quidem et Equidem. Coni. zwar, ja, allerdings. *bizonyára*, *ugyan*, *nyilván*. sice, zagisté.

Quin. Coni. daß nicht. *miért nem*, že ne, proč ne, nybrž.

Quin. Adu. ja, ja auch, ja vielmehr. *sót inkább*, *sót*, *sokkal inkább*, mnohem wjce, owjšem.

*Quin-

*Quinimo. ja vielmehr. *söt inkább.* nýbrž take, mnohem wjce.
*Quinetiam. über das auch. *még annakfeleue, söt még.* přes to take, k tomu též, nad to též.
*Quippe. Adu. nemlich, als. *mert, úgymint.* gakž, nebo, nebo zagisté.
*Quippini. Apul. warum nicht. *hogy nem, miért nem.* proč ne.
*Quamquam, Quamuis. obgleich, obschon, obwohl. *noha, jollehet.* ačkoliwěk, ačkoliw.
Quo, Quonam, et Quorsum. Adu. wohin. *hová.* kam, kde.
*Quocunque, wo nur hin. *akár hová.* kdekoli, kamkoli.
*Quoquam. irgend wohin. *valamelly helyre.* kdekolwěk gen.
*Quoquouersus, et versum. allenthalben hin. *akár melly felé.* kudykoli.
*Quomodo. wie, was maßen. *bogy-bogy, miképen, miként.* gako, kterak.
Quondam. vor zeiten, hiebevor. *régen, hajdon, néha napban, eleinten.* před časy, někdy.
*Quoad. wie lang, so lang, bis. *miglen, a' míg.* gak dlauho, dokawád.
*Quoadusque. so weit, bis so lang. *míg, meddig, a' míg, a' meddig.* až potud, potud.
QVIES, ētis. f. 3. die Ruhe, das Privatleben, die Neutralität, der Schlaf. *Nyugodalom, magános élet, tsendesség, álom.* Odpočjwánj, spánj, prázdnost.
Quiesco, ēui, ētum. 3. ich ruhe, laße nach, höre auf, bin todt. *nyugszom, tsendességben élek, bólrt vagyok.* odpočjwám, pokog mam, mrtwý sem.
Quiētus, a, um. *Adu.* e. ruhig. *nyugodalmas.* Adu. *nyugodalmason.* pokogný. Adu. pokogně.
*Acquiesco. ich ruhe, stelle mich zu frieden. *nyugszom, megnyugszom rajta.* málo odpočjwám, spokogugi se, potěssugi se, přiwolugi, přistáwám, násleďugi, vmjrám.
*Inquietus, Irrequietus, et Inquies, ētis. 3. unruhig. *nyugbatatlan.* nepokogný.
*Inquieto, aui, atum. 1. ich störe den schlaf, mache unruhig, bin beschwerlich. *nyugodalmát háborgatom, nyugbatatlanná téſzem.* nepokogjm, nedám pokoge.
*Inquietūdo, inis. Inquies, ētis. f. die Unruhe. *Nyugbatatlanság.* Nepokognost.
*Conquiesco, et Requiesco. ich ruhe. *megnyugszom.* odpočjwám.
*Requies, ētis, et ēi. f. die Ruhe, Ergötzlichkeit. *megnyugovás, nyugodalom, gyönyörködtetés.* Odpočjwánj, rozkoš.
*Requietus, a, um. ruhig, ausgeruht. *megnyugodtt, nyugodalmas.* wypočinutý.
QVINQVE. Indecl. fünf. *öt.* pět.
Quinquies. fünfmahl. *ötször.* pětkráté.
Quintus, a, um. der fünfte. *ötödik.* pátý.
Quintānus. ein fünfter. *ötödik rendben való.* z pátého řádu.
*Quinquiplicare Tac. fünffach machen. *otözni, öt rétüen tsinálni.* w patero plésti, paternásobné činiti, patekiti.

*Quin-

*Quinquāginta. fünfzig. *ötven.* padesáte.

*Quinquagēsimus, a, um, der funfzigste. *ötvenedik.* padesátý.

*Quingenti, ae, a. fünf hundert. *ötszáz.* pět set, pět sto.

QVIRĪTES, um. Pl. m. die Römer. *Rómaiak.* Ržjmané.

Quirito, et Quiritor. I. ich schreye um Hülfe, ich heule. *segítségért kiáltok, jajgatok, panaszolkodom.* na pomoc wolám, taužjm.

QVISQVĪLIAE, arum. Pl. f. das Kehricht: die bösen Buben. *Szemét, gaz, aprólék,: Rosz emberek, az embereknek allya.* Wywegky, šinéti: Ničemnj lidé.

QVOT. Indecl. wie viel? *hány?* kolik?

*Quotcunque, et Quotquot. wie viel ihrer auch. *valahányan.* kolik kolik.

Quŏtus, a, um. der wievielste? wie mancher. *hányadik?* kolikerý w počtu, koliký?

Quotuscunque, et Quotusquisque. Idem. *Idem.* Idem.

Quoties et Quotiescunque. wie oft. *hányszor.* kolikrátkoli.

*Aliquot. etliche. *egynéhányan.* několik.

*Aliquoties. etlichemal. *egynéhányszor.* několikráte.

R.

RĂBIES, ēi, f. das Wüten, die Unsinnigkeit. *Dühösség, néki ádázás.* Wztekloſt, hněwiwoſt.

Rabīre et Rabĕre. wüten, toben. *meg-dühödni, meg-veszekedni.* wztekliti.

Rabidus, et Rabiōsus, a, um, et Adu. e. toll, rasend. *dühös.* Adu. *dühösen.* wztekly, besný. Adu. wztekle.

RĂBVLA, ae. f. der Zungendrescher. *Tsevegő, sok szavú prokátor.* Ržečnjk gazyčny.

RĂCĒMVS, i. m. Virg. die Weinbeer, der Kamm an Trauben. *Szőlő-gerezd, szőlő-fő, fürt.* Hrozno, wětew s hrozny.

Racemor, ātus sum, āri. ich werde träublich, halte die Nachlese. *meg-gerezdesülök, a' szedés után elhagyattatott szőlő-fejeket keresgélem, mezgérlek.* hroznowé wětwy wyhledáwám, po giných hrozny zbjrám, paběrkugi.

RĀDIVS, ii. m. der Sonnenstrahl, Augenstrahl, der Maßstab, das Weberschifflein, die Radspeiche, das Streichholz. *Napfény, súgár, mérő páltza, bél fonal vető, kerék kötő, fölöző vagy eltsapó fa.* Paprſlek, pramen od ſlunce, ſpice w kole, prut měřičů země, člunek, dřewo, kterýmž doſti zmjry zrážegj neb ſtrhugj.

Radio et Irradio. I. (quid re.) ich werfe Strahlen, bestrahle. *fénylem, tündöklöm.* ſwjtjm, blyſſtjm ſe.

Radiatio, ōnis. f. das Glänzen, die Strahlen. *Fénylés, tündöklés.* Bleſk, Paprſſkowánj.

RĀDIX, īcis. f. die Wurzel, der Fuß des Bergs. *Gyökér, hegy töve, allya.* Kořen.

Radicula, ae. f. das Würzlein. *Gyökéretske.* Kořenek, kořenček.

Radicitus. von Grund aus, von der Wurzel aus. *gyökerestől, gyökerétig.* z kořené.

Radico, are. Plin. Radicesco, ere. Sen.

Sen. ich wurzele, bekomme wurzel. *meg gyökerezem, gyökerem nö.* wkořeňugi, zakořeňugi ſe.

*Eradico. ich rotte aus, reiſſe mit der wurzel aus. *gyökerestöl kiſzaggatom, kiirtom.* wykořeňugi, wypleňugi.

RĀDO, rāſi, raſum. 3. ich ſchabe, kraze, mache glatt. *megnyirem, vakarom.* ſtrauhám, ſſtrábem.

Raſūra, ae. f. 1. die Beſcherung, das Geſchabte *Nyirés, beretválás, vakarás.* Holenj, ſſkrábánj.

Ramentum, i. n. 2. Das da abgeht, das Spänlein. *Esölék, hulladék.* Odřezek, odpilek, ſtružlina.

Radula, ae. f. Col. das Reibeiſen, die Raſpel. *Vakaró, reſzelö.* Struhadlo, obřeblo, ſtruh, holjcý nožjk, těradlo, třelce.

Raſilis, e. das ſich ſchaben läßt. *nyirhetö, vakarható.* co ſe ſtrauhati, neb hladiti dá.

*Abradere et Deradere. abſchaben, abzwacken. *elnyirni.* odſtrauhati, odſſkrabowati.

*Corradere. Ter. zuſammen krazen. *öſzvegyüjteni, vakarni.* nahromadu ſtrauhati, ſhromážďowati.

*Eradere. Hor. auskrazen. *kivakarni.* wyſſkrábati.

*Irradere. Cato. ſchaben. *vakarni, nyirni.* podholiti, naholiti.

*Irraſus, a, um. geſchabt : unbeſchoren. *vakaratlan, nyiretlen.* podholený, naholený : neoholený.

RĀMUS, i. m. 2. Ramuſculus. Dim. der Aſt, das Zweiglein. *Ág, ágacska.* Ratoleſt, wětew, konář, Ratoleſtka.

Ramale. n. 3. Perſ. der dürre Aſt. *Aſzſzú ág. ſzáraz-ág.* Suchá ratoleſt, ſuchý konář.

Ramōſus, a, um. äſtig, voll äſte. *ágas, ágas-bogas.* plný ratoleſtj.

Ramex, ĭcis. m. Plaut. der Bruch am Leibe. *Megſzakadás, megsérülés.* Kýly, průtrž.

RĀNA, ae. f. Ranunculus. m. 2. der Froſch, das Geſchwür an der Zungen. *Béka, ſzájnak béka nevü nyavalája.* Žaba, otěkánj gazyka w pažeradle, zgabře.

RANCOR, ōris. m. Pallad. die Fäule: der Groll. *Senyvedtség, rothadtság.* Pleſeň, pleſniwoſt, ſtuchloſt, ſmrad.

Ranceo. ich ſchimmele. *megsenyvedek, rothadok, posbadok.* pleſněgi.

Rancidus, a, um. Plin. ſtinkend, madenfaul. *posbadtt, rothadtt.* ſmrdlawý, ſtuchlý, pleſniwý.

RĀPIO, ui, ptum. 3. ich raube, nehme weg, reiſſe weg. *elvéſzem, ragadom.* wydjrám, laupjm.

Rapax, ācis. o. raubgierig, reiſſend. *ragadozó.* laupežný.

Rapacitas, ātis. f. die Rauberey, Dieberey. *Ragadozóság, tolvajság.* Laupeženſtwj.

Rapīna, ae. f. der Raub. *Ragadomány.* Laupež.

Raptor, ōris. m. der Räuber. *Ragadó, ragadozó.* Dráč, náſylnjk, laupežnjk.

Raptus, us. m. et Raptio, ōnis. f. die Raubung, Entführung. *Elragadás, préda.* Wytrženj, odwedenj.

Raptim. Adu. geſchwind, behend, in eil. *ſebeſen, gyorsasággal, igen hamar.* ſpěſſně, kwapně, na rychlo.

Rapt-

Rapidus, a, um, et *Adv.* e. geschwind, reissend. *sebes, gyors.* Adv. *sebesen, gyorsan.* rychlý, prudký, Adv. prudce.

Rapiditas, ätis. f. Caes. die Geschwindigkeit, der schnelle Lauf. *Sebesség, gyorsaság.* Rychlost, prudkost.

Rapto. frequent. 1. ich schleppe, schleife. *Kapdosom, burczolom.* trhám.

*Abripio. ich reisse weg. *elragadom.* odtrhugi.

*Arripio. ich fasse, begreife. *megragadom.* pochytjm, pochopugi.

*Corripio. ich ergreife, greife gewaltsam an, strafe mit Worten. *megragadom, megfeddem, rövidítem.* sposu trhám, pochytugi, trescy.

*Diripio. ich reisse hin und her, ich plündere. *elragadozom.* plundrugi, rabugi.

*Direptio, önis. f. die Plünderung. *Kóborlás, ragadozás.* Plundrowánj.

*Eripio. (cui rem, quem re) ich reisse hinaus, nehme mit gewalt, errette. *kiragadom, megszabadítom.* wytrhugi, wydjrám.

*Praeripio. ich nehme zuvor weg. *elébb elragadom.* předchytáwám. předchwácugi.

*Proripio. Caes. ich reisse fort, mache mich aus dem staub. *el-oroszkodom, el-lopom.* wynikám.

*Surripio. ich entziehe heimlich, entfliehe. *el lopom, orozva el-viszem.* tegně vchwácým, kradnu.

*Surreptitius, a, um, Plaut. verstohlen. *lopott, titkon való.* vkradený, tegně vchwácený.

RĀPUM, i. n. et Rapa, ae. f. die Rübe. *Répa.* Rzepa.

Rapulum. n 2. das Rüblein. *Répácska.* Rzepka.

Rapina. Col. das Rübenland. *Répás hely, répa-föld.* Rzepowisstě, řepisstě, mjsto kde se řepa sege.

RĀRUS, a, um. sonderbar, seltsam, dünn. *kiválképen való, ritka dolog, ritka.* řjdký, tenký, neobyčegný, diwný.

Rāritas, et Raritūdo. f. 3. die Seltenheit, Wenigkeit. *Ritkaság, kevésség.* Rzjdkost.

Rare, Raro, Perraro. Adv. selten, sehr selten. *ritkán, igen ritkán.* řjdko, zřjdka, ne často, welmi zřjdka.

*Rarefacio, ēci, actum. 3. ich mache dünn, einzel. *megritkítom.* zředjm.

Raresco. 3. Col. ich werde dünn, einzel, nehme ab. *megritkúlok.* řednu.

RASTRUM, i. n. 2. Pl. rastri, et rastra. der Karst, der Rechen. *Gereblye, vagy geráblya.* Hrablé.

RĀTIS, is. f. 3. die Flösse, das Schiff. *Szál bajó, bajó.* Plt, lodj.

RAUCUS, a, um. heiser, von rauher Stimme. *rekedtt, rekedező, megtsünő.* chrapawý, zachřipnutý.

Raucitas, ātis, et Rāvis, is. f. die Heiserkeit. *Rekedezés, rekedtség.* chrapawost.

Rauire. 4. Plin. schreyen, dass man heiser wird. *bérekedezni.* křičeti až do zachřipenj, až do chrapawosti.

Rauus, a, um. heiser, schwarzgelb. *rekedező, setét sárga.* chřiplawý, černo-žlutý.

RĔCENS, tis. o. 3. Nom. et Adv. neu, frisch. *új, mostani.* nowý, čerstwý. Adv. čerstwě, w nowě.

T 2 Rěc

REDIMIO, ivi, itum. 4. ich umbinde, ziere. *környül-kötöm*, *megékesítem.* odjwám, ozdobugi.

Redimiculum, i. n. Virg. der Hauptschmuck das Umgebind. *Aszszony emberi fö-ékesség*, *fö-kötö-haj-kötö.* Okrasa hlawy, kápka.

REGO, xi, ctum. 3. ich regire, beherrsche, unterrichte. *igazgatom*, *bírom*, *tartom.* Zprawugi, panugi, wodjm.

Rector, oris. m. der Regirer, Aufseher. *Igazgató*, *uralkodó valamin.* Spráwce.

Rectus, a, um. Part. Nomen, et *Adu.* e. regiert: recht, richtig: wohl. *igazgattot* : *egyenes*, *igaz*, *jó.* Adu. *egyenesen*, *igazán*, *jól.* sprawowany: prawý, upřjmný, rowný. Adu. prawě, upřjmně.

Regio, onis. f. die Landschaft, Gegend. *Tartomány*, *ország*, *ellen.* Kragina.

Regimen, inis. n. die Regierung, das Regiment. *Igazgatás*, *gubernálás*, *regement.* Sprawowánj.

Rex, egis. m. der König. *Király.* Král.

Regina, ae. f. die Königinn. *Királyné.* Králowna.

Regius, a, um. Virg. et Regalis, e. königlich. *királyi.* králowský.

Regie, et Regaliter auf königliche weise. *királyi módra.* po králowský, po králowsku.

Regia, ae. f. die königliche Residenz. *Királyi ház*, *királyi udvar.* Králowské sedenj.

Regulus, i. m. der geringe König, Zaunkönig. *Királyocska*, *kis tartomany királlya*, *vajda.* Kraljček, králjk.

Regula, ae. f. das Richtmaß, Linial, *Régula*, *egyenes linea.* Prawidlo.

Regnum, i. n. das Königreich. *Ország.* Králowstwj.

Regno, avi, atum, are. (in re.) ich regiere, bin König. *uralkodom*, *regnálok.* králugi.

Regnator, oris. m. Virg. der Regierer, Regent. *Uralkodó*, *regnáló.* Králugjcý, panownjk.

Regnatrix, icis. f. Tac. die Regentinn. *Uralkodóné*, *regnálóné.* Panownjčka.

*Arrigere. 3. Ter. aufrecken, in die höhe führen. *felemelni*, *figyelmezni.* nastawiti, wypjnati.

*Corrigere. gerade richten, beßern, ändern. *megegyenesiteni*, *dorgálni*, *jobbítani.* naprawowati, trestati, kárati, polepssowati.

*Correctio, onis. f. die Beßerung. *Jobbítás.* Polepssenj, naprawenj, trestánj.

*Corrector, oris. m. der Verbesserer. *Jobbító.* Naprawitel.

*Dirigere. gleich richten, gerade fortsetzen. *igazgatni.* sprawowati.

*Directus, a, um, et *Adu.* e. gerade, schnurrichtig. *egyenes*, *sinorra igazgatott.* Adu. *egyenesen*, *egy átaljában.* prawý. Adu. prawě.

*Indirectus, a, um. Quinct. ungerade, ungeschickt. *nem egyenes*, *egyenetlen.* neprawý.

*Erigere. (quem, quo.) aufrichten, aufmuntern, trösten. *feltámasztani*, *felállatni.* pozdwihnauti, wyzdwihnauti, občerstwiti.

*Erectus, a, um, et *Adu.* e. aufgerichtet, frisch, munter. *felállatott*, *vidám*, *bátor.* Adu. *felállatva*, *vidámúl*, *bátran.* pozdwižený, občerstwený, hrdinský, wesely.

ſeſý. Aduerbium. čertiwě.

*Interrex, ēgis. m. der Reichsverwalter, Zwischenkönig, Reichsverweser. *Király halála utánn való Gubernátor.* Po ſmrti Krále ſprácwce Králowſtwj.

*Interregnum. n. 2. die Zeit, da kein Regent ist, Zwischenreich. *A' megholtt és válaſztandó új Király között való birodalom.* Čzas mezy ſmrti Krále ſtarého a wolenjm nowého.

*Pergere. fortfahren, fortgehen, *benne elmenni, menten menni.* gjti dále, pokračowati.

*Expergiſcor. rectus. ſum. Dep. 3. ich erwache. *felkelek, felserkenek.* probuzugi ſe.

*Expergefacere. erwecken. *felſerkenteni, felköltení* zbuditi.

*Porrigere. 3. für ſich ſtrecken, darreichen. *oda-adni, elő-nyújtani.* wypjnati, podáwati, roztahowati.

*Porrectum, i. n. Min. Felix. die Fläche. *Megegyenesített föld* Rowina, rowen.

*Pōrrectio, ōnis. die Streckung. *Kinyújtás, oda-nyújtás.* Wytazenj.

*Exporrigere. Ter. ausſtrecken. *kinyújtani.* wytáhnauti.

*Surgo. 3. ich ſtehe auf, entſtehe, erhebe mich. *felkelek.* wſtáwám.

*Aſſurgere (cui) aufſtehen, empor kommen. *felkelni.* powſtáwati.

*Conſurgere. mit aufſtehen. *együtt-felkelni* ſpolu wſtáwati.

*Conſurrectio, ōnis. f. die Aufſtehung. *Együtt felkelés.* Powſtánj.

*Deſurgere. Horat. zu ſtuhl gehen, *árnyék ſzékre menni.* potřebu wykonati, na ſtolicy gjti.

*Inſurgere. wider was aufſtehen. *reá támadni.* proti nečemu powſtáwati.

*Reſurgere. wieder aufſtehen, wieder aufkommen. *ismét felkelni, feltámadni.* zaſe wſtati.

*Surrigere. in die höhe recken, ſich ſpitzen *felemelni, mereſzteni.* wyzdwihnauti.

RĔLĬGIO, ōnis. f. die Religion, das Gewiſſen, die Pflicht. *Vallás, lelkiesméret, Isteni ſzolgálat.* Nábożenſtwj, pečowánj, prawá pocta Božj.

Religiōſus, a, um, *Adu.* e. gewißenhaft, gottsfürchtig. *Iſten félő, ſzent.* Adu. *ſzentül, Iſteni félelemmel.* dobrého ſwědomj, nábožný. Adu. nábožně, podlé ſwědomj.

*Irreligioſus, a, um, et *Adu.* e. Liu. ungewißenhaft, gottloß. *iſtentelen, hitetlen.* Adu. *iſtentelenül, hitetlenül.* bez ſwědomj, Bohaprázdný. Adu. bohaprázdně.

RĔMVLCVS, ci. m. Caeſ. das Ziehſeil am ſchiff. *Hajón való vonó kötél.* Sſjfowý prowaz.

RĒMVS, i. m das Ruder. *Evező lapát.* Weſlo.

Remex, ĭgis. m. der Ruderknecht. *Evező legény.* Weſlář.

Remĭgo. 1. (e loco.) ich rudere. *evezek.* weſlugi, weſlý ſe plawjm.

Remigium, ii. n. das Ruderwerk. *Hajó hajtás, evezés.* Tazenj weſlem.

*Biremis, et Triremis, is. f. zweydreyrudericht Schif. *Két, három rend evezős hajó.* Lodj o dwauch neb třech weſlech.

REN, rēnis. m. die Niere. *Vese.* Ledwina, oblička.

REOR., rătus sum, rēri. Dep. 2. ich meyne, achte. *vélem, gondolom.* za to mám, domnjwám se.

Rătus, a, um. festgestellt, beschlossen, gültig. *erösitett, elvégezett, bizonyos.* gistý, stálý.

*Irritus, a, um. ungültig, vergeblich. *haszontalan, bijában való.* neplatný darémný.

Ratio, ōnis. f. die Vernunft, Ursach. Beschaffenheit, Rechnung. *Okosság, ok, szám-tartás.* Rozum, přjčina, způsob, počet.

Rationālis, e. et Rationābilis. vernünftig. *okos.* rozumný.

Rationalis, is, et Rationarius, ii. m. Ammian. med. aeuo. der Rentmeister. *Szám-tartó.* Rentmjstr.

*Irrationalis, e. et irrationabilis. unvernünftig. *okosság nélkül való elme, oktalan.* nerozumný.

*Ratiōcĭnari. 1. vernünftig schliessen, ausrechnen. *okoskodni, számot vetni.* rozumem sťjhati, rozwažowati.

*Ratiocinatio, ōnis. f. der Schluss, die Betrachtung, die Ausrechnung. *Okoskodás, elmélkedés, számvetés.* Zawjrka řečj, rozčjtánj, rozumné zawřenj předesslých řečj.

*Ratiocinator, ōris. m. der Rechenmeister. *Számvető, számtartó.* Počtmjř, neb který wěc sstacuge.

RĔPENS, tis. o. schnell, plötzlich. *hirtelen való, gyors.* rwapný, náhlý.

Repentīnus, a, um. gähling, plötzlich. *Idem.* Idem.

Repentino, Repente, et Derepente, plötzlich. *hirtelen, hamar.* náhle, rwapně.

RĒPO, psi, ptum. 3. ich krieche, schleiche. *tsúszok, mászok.* plazým se, lezu.

Repto. frequent. 1. ich krieche herum. *tsúszdogalok, mászdogalok.* plazým se.

Reptitius, a, um. Sallust. einschleichend, eingeschlichen. *tsúszdogaló, mászdogaló.* lezawý.

*Arrepere. (rei, ad rem.) hinzukriechen *reá mászni.* přilezti.

*Irrepere. (in rem.) einschleichen, hinein kriechen. *bétsúszni, bemászni.* wplazyti se.

*Obrepere. (cui.) überschleichen, überfallen. *elő-mászni, béfzinleni magát.* po málu se wlauditi.

*Perrepere, et perreptare. durchkriechen, durchgehen. *elmászni, tsúszni, áltál-menni.* prolezti.

*Prorepere. hervor kriechen. *elő-mászni.* wylezti.

*Subrepere. heimlich einschleichen, *alattomban bétsúszni.* tegně se wlauditi.

RES, ěi f. die Sache, das Ding, die Nahrung, Haab, und Gut. *Dolog, jószág, eszköz, birtok, gazdagság.* Každá wěc, handl, zbožj, bohatstwj.

*Respublica, ae. f. der Staat, die Republique, daran allen gelegen. *Város, szabad város, közönséges társaság.* Obec, Město.

Rēcula, siue Rescula, ae. f. das Dinglein. *Dolgotska, javatska;* Malá wěc.

*Reapse. an und vor sich. *valójában, tselekedettel.* w prawdě, bez žertu.

*Reuēra. Adu. ohne scherz, wahrhaftig.

haftig. *tréfa nélkül, valóba, nyilván.* bez žertu, w prawdě.

RESĪNA, ae. f. das Harz. *Gyanta, matska-méz, szurok,* Prystyřice, žiwica, smola.

Resinātus, a, um. gepicht. *meg-gyantáztatott, enyveztetett.* smolnátý, prystyřičný.

RESTIS, is. f. das Seil, der Bast, Strick. *Kötél, istráng, gyeplő.* Prowaz, hauzew.

Restio, ōnis. m. Suet. der Seiler. *Kötél-verő, kötél-gyártó.* Prowaznjk.

RĒTE, is. n. das Netz, Garn. *Háló.* Sýt.

*Retĭcŭlum, i. n. das kleine Netz, der gestrickte Sack, das Raquet, *Hálótska, retze, fő kötötske.* Malá sytka, waček, wázaný čepec.

*Irretio. 4. (quem re.) ich bestricke, fange im garn. *hálóba ejtem, hálóba kerítem.* w sýt zapletám, whánjm.

RETRO, Retrorsum, et Retrorsus. hinterwerts. *hátra.* po zadu, zpátek.

REVS, a, um. (rei, de re.) verklagt, schuldig an etwas. *béidéztetett, bűnös, bévádoltatott.* obžalowaný, winný.

Reatus, us. m. Quinct. die Schuld, der Stand der Verklagten. *Vétek, vétekben való lélekzés, bűntetésre való érdemesség.* Obžalowánj, obwinénj.

RHĒDA, ae. f. die Kalesche, Chaise. *Kotsi.* Lehký wozyk, kočí.

Rhedārius, a, um, et Subst. zur Kutsche gehörig. Subst. der Kutscher. *kotsiboz való.* Subst. *Kotsis.* Kočowý. Subst. Kočiš.

RĪCA, ae f. Varro. der Schleyer, das Haupttuch. *Fátyol, fedél.* Čzepice, neb kartale.

Ricīnus, i. m. et Ricinium, ii. n. das Weiberkleid. *Aszszonyok ruhájok, vagy palástjok.* Ženské pohlawy oděw.

RĪCĬNVS, i. m. der Hundswurm, die Schaaflaus. *Eb légy, jub-tető: Tsuda-fa, sár-fű.* Psý musska, neb owčj weš, klijšt.

RĪDEO, īsi, īsum. 2. ich lache, belache, scherze, bin frölich. *nevetek, megnevetem, tsúfolom, nyájaskodom, vigadok.* smégi se, posmjwám se, žertugi, wesel gsem.

Risus, us. m. das Lachen. *Nevetés.* Smjch.

Ridiculus, a, um. et *Adv.* e. lächerlich, poßierlich. *tsúfságos, nevetséges.* Adv. *tsúfságosan, nevetségesen.* sméssný. Adv. sméssně.

Ridiculus, i. m. ein Narr, dessen man lachet. *Tréfás, nevetséges, bolond.* Posměwač.

Ridiculum, i. n. Das lächerlich ist, die Narrenpossen. *Nevetséges dolog, bolondok játékja.* Co k smjchu ponauká, neb posmjwáno býwá, sméssná wěc.

*Arridere. (cui.) anlachen, gefallen. *reá-nevetni, tetszeni.* přismjwati se, ljbiti se.

*Arrisor, ōris. m. der Fuchsschwänzer. *Valakire nevető, magát tettető.* Pochlebnjk.

*Deridere, et Irridere. (quem, quid.) auslachen, spotten. *megneverni, tsúfolni.* Posmjwati se.

*Derisor, et Irrisor. ōris. m. der Spötter, Spottvogel. *Megnevető, tsúfoló.* Porubač, posměwač.

*Irrisus, us. 4. Irrisio. 3. et Deridicu-

digulum. 2. Die Verspottung, Ausshöhnung. *Megnevetés, tsúfolás.* Posměch, posmjwánj.

*Subridere. lächeln, schmutzeln. *mosolyogni, alattomban nevetni.* tagně se vsmjwati.

RIDICA, ae. f. Var. der geschliffene Weinpfahl. *Hasáb karó, szőlő karó.* Winičná týčka, stek kuolička.

RIGEO, ui. 2. sine Sup. re) ich starre für Kälte, bin steif. *hideg miatt elkeményedtem, hideg vagyok.* stydnu, křehnu.

Rigescere 3. verstarren, hart werden. *meghidegülni, keményedni.* stwrdnauti.

Rigor, ōris. m. die Kälte, Erstarrung, Schärfe, Strenge. *Hidegség, keményedés, keménység.* Zyma, skřehnutj, twrdost.

Rigidus, a, um, et *Adu.* e. erstarret, hart, streng. *hideg-vette, kemény, kegyetlen.* Adu. *hideg-vette modra, keményen, kegyetlenül.* studený, skřehnutý, přjsný, ostrý. Adu. studené, přjsné, ostře, tuze.

*Dirigēre, et Obrigēre. gar erstarren. *megfagyni.* skrepenéti, stuhnauti, zdřewéneti.

*Praerigidus, a, um. Quinct. sehr rauh. *igen kemény.* welmi přjsný.

RIGO, aui, atum. 1. (rem.) ich wässere, feuchte. *vizesitem, öntözöm.* smočugi, zwlažugi, kropjm.

Riguus et irriguus, a, um. das sich wässern läßt. *a' mit meg-öntözheni.* co může zwlaženo, a wodau podpusstěno býti.

*Erigare. Plin. das Wasser ableiten. *vizet vezetni, vizet vinni.* wodu zahatati.

*Irrigare. befeuchten. *megöntözni.* pokropiti, powlažiti.

*Irrigatio, ōnis. f. die Wässerung. *Megvizesités, öntözés.* Smáčenj, swlaženj.

*Subriguus, a, um. Plin. wässericht, *vizes.* smáčený.

RIMA, ae. f. die Spalte, der Ritz, die Lücke. *Hasadék, hasadás, lyuk.* Rozsedlina, sskalubina, sstrbina, sskára.

Rimula, ae. f. das Spältlein, Ritzlein. *Hasadékotska, hasadásotska.* Sstrbinka, sskalubinka, sskárička.

Rimari. 1. durchsuchen, nachgrübeln: *igen keresni, keresgetni.* pilně wyhledáwati.

Rimōsus, a, um. Hor. löcherlicht, lückicht. *hasadékos, hasadozott.* děrawý, plný sskulin.

RINGO, nxi, ctum, et Ringor. Dep. 3. ich ziehe das Maul, rümpfe die Nase, bin voll Unmuths, sehe sauer. *számot félre vonszom, vigyoritom, orromat fintorgatom.* vsta otwjrám, rozdjrám.

Rictus. 4. et Rictum. 2. das Aufsperren des Mauls, der Rachen. *Szájtátás, vigyorítás.* Ssklebenj, odjránj, rozdjránj vst neb pysků.

*Subringor. ich entrüste mich etwas. *egy kevessé agyarkodom valakire.* máło se ossklebugi, na někoho vsta swé rozdjrám.

RIPA, ae. f. der Rand, das Ufer des Flußes. *Párt,* Mart. Břeh wody tekaucý.

Ripensis, e. Amm. am Rande des Flußes liegend. *parton lévő.* břežný.

RISCVS, i. m. Ter. das Schränkchen in der Wand, der Kuffer. *Falban való almáriom*, *vak ablak*, *bőrős láda*. Djra w stěně, w njž se něco chowá, skrýš, neb truhla; kůže

RITVS, us. m. der Gebrauch, die Weise, Gewohnheit. *Szokás*, *mód*, *törvény*. Rząd, obyčeg, zwyklost.

Rite. Adu. rechtmäßig, ordentlicher Weise. *jól*, *igazán*, *rend szerént*. pořádně.

Ritualis, e. was die Gebräuche enthält, davon handelt. *Tzérémóniákról*, *és szokásokról való könyvek*. Co Ceremonye aneb obyčege w sobě obsahuge.

RIVVS, i. m. der Bach, Wassergang. *Patak*, *folyás*. Potok.

Riuālis, e. aus dem Bach. *pataki*, *folyó-vizi*. potočný.

Riualis, et corriualis. m. 3. der Mitbuhler. *Mássál egy személyt szerető*. Spolu, Fregjř: který se s ginym z gednoho potoka napági.

Riualitas, ātis. f. die Mitbuhlschaft. *Mássál egy személyt szeretés*. Společné milowánj, neb fregowánj.

*Corriuare. Plin. wasser zusammen leiten. *folyásokat öszve-venni*. wodu do gednoho potoka zbjrati, zwésti.

*Deriuare. aus dem Bach ableiten. *a' vizet másfelé folytatni*, *vezetni*. z potoka wodu wésti, zahatati.

*Derivatio, ōnis. f. die Ableitung, Herführung. *Elfolyattatás*, *elvitel*. Wedenj, odwedenj.

RIXA, ae. f. der Zank, Hader. *Veszekedés*, *viszsza-vonás*. Swáda, swár, newole.

Rixōsus, a, um. Col. zänkisch, haderhaft. *veszekedő*, *viszsza-vonó*. swárliwý.

Rixor. Dep. 1. (cum quo, de re) ich zanke, hadere. *veszekedek*, *viszszá-vonok*. wadjm se.

Rixator, ōris. m. 3. Quinctil. der Zänker. *Veszekedő*. který se wadj.

RŌBVR, ŏris. m. die Steineiche: Stärke. *Tser-fa*: *Erő*. Dub: Sýla.

Robustus, a, um. stark, baumstark. *erős*, *vastag*. sylný.

Rōbŏro et corroboro. 1. (re quid.) ich stärke. *erősitem*. posylňugi.

RŌBVS, i. m. der Weizen. *Búza*. Neylepssj pssenice.

RŌDO, ŏsi, ŏsum. 3. ich nage, benage. *rágom*, *darabolom*. hryzu, kausi.

*Abrodere. Plin. abnagen. *el-rágnom* odhryznauti, odkausati.

*Arrodere. anbeissen. *elrágdosni*. *megharapdálni*. nakausati, nahrýzti.

*Corrodere. zernagen. *öszve-rágni*. zhrýzti.

*Circumrodere. umher nagen. *környül-rágni*. wůkol okausati.

*Erodere. Col. abnagen, ausbeisen. *kirágni*. wyhrýzti.

RŎGO, are. (quem quid.) ich bitte, frage. *kérem*. *kérdem*. prosým, ptám se.

Rogatus. m. 4. et Rogatio. f. 3. die Bitte, Frage: der Antrag. *Kérés*: *kérdés*, *kivánság*, *valamiröl való törvényi végezés*. Prosba, ptánj se, neb otázka, práwo, vstanowenj.

Rogito, are. 1. ich bitte fleißig, frage. *kérdegelem*, *kérdezdegelem*. pilně prosým, ptám se.

*Abrogare. (cui rem.) abschaffen, aufheben. *megerötleníteni. felbontani*, kazyti, russiti.

*Arrogare. (sibi rem.) anmaßen, sich zuschreiben. *kevélyen magának tulajdonítani.* přjčtowati, připissowati sobě.

*Arrogans et Adu. Arroganter. vermessen, stolz. *kérkedékeny, kevély magát nagyzó.* Adu. *kérkedékenységből, kevélyen, magát hány va.* hrdý, pyssný, chlubný. Adu. hrdě, pyssně.

*Arrogantia, ae. f. der Hochmuth, die Vermessenheit. *Maga-bányás, kérkedékenység.* Pyssná wssetečnost, wysokomyslnost.

*Corrogare. zusammen suchen, zusammen betteln. *öszve-keresni, gyűjteni.* žebrati, wyžebrati.

*Derogare. (de re, cui rem.) abbruch thun, verkürzen. *megvonszani töle, megrövidíteni.* vgjmati, vtrhati.

*Erogare. (in quid rem.) auslegen, hergeben. *kiosztogatni.* wydáwati, wynakládati.

*Erogatio, önis. f. 3. die Ausgabe, der Aufwand. *ki-osztogatás.* wýdawek.

*Interrogo. (quem de re.) ich frage, ich klage an. *kérdem, vádolom.* otazugi se, ptám se, žalugi.

*Interrogatio, önis. f. die Frage. *Kérdés.* Otázka.

*Irrogare. (rem cui.) auflegen, anthun. *reá-vetni, megbüntetni.* vkládáti, nakládati.

*Obrogo. (cui.) ich widerspreche. *belé-szólok, ellene-mondok.* odmlauwám.

*Perrogare. (quid.) nach eines jeden meynung fragen. *rendre vok-sot kérdeni.* z gednoho každého wyptáwati, od gednoho každého žádati.

*Praerogare. Suet. zu erst fragen. *idő előtt kérdeni.* na před žádati, napřed se ptáti : napřed mjti.

*Praerogatiuus, a, um. den Vorzug habend. *fellyebb becsülendő.* přednj, powýssený.

*Praerogatiua, ae. f. der Vorzug, Vortheil, die sonderliche Begnadigung. *Elsőbb jus, méltóság, becsület.* Přednost, předek, powýssenost.

*Prorogare. (cui rem.) verlängern, hinausschieben. *elhalogatni.* přetahowati, prodlužowati, odložiti.

*Surrogare. an eines stelle setzen. *más helyébe helybeztetni.* na misto giného postawiti.

RŎGVS, i. m. der Holzhaufe, darauf man Todte verbrennt. *Rakásfa, mellyen a' régiek a' hólt testeket megégették.* Hranice dřjwj, na njž se zastarodáwna těla mrtwjch pálila.

ROS öris. m. der Thau. *Harmat.* Rosa.

Rorare, Irrorare. tröpflen, triefen, thauen. *harmatozni, megnedvesiteni.* rosyti, rosu dáti, porosyti.

Roscidus, et Rorulentus, a, um. bethauet. *harmatos.* vrosený, rosatý.

*Rosmarinus, i. m. et Rosmarinum, i. n. der Rosmarin. *Rosmarin.* Rozmarýn.

RŎSA, ae. f. die Rose. *Rósa.* Růže.

Roseus, a, um. von Rosen, rosenfärbig. *rósából való, piros rósa szinű.* z růže, růžowé barwy.

Rosa.

Rosārium, et Rosētum. n. 2. der Rosengarten. *Rósás kert.* Růžowá zahrada.

ROSTRVM. n. 2. der Schnabel, die Schnauze, der Rüßel. *Madárnak az orra.* Pysk.

*Rostra. Pl. n. 2. der Katheder, die Kanzel. *Hajó orra., prédikálló-szék.* Katedra, Kazatedlnice.

Rostrātus, a, um. das einen Schnabel hat. *orros.* pyskatý.

RŎTA, ae. f. das Rad. *Kerék.* Kolo, koleso.

Rotula, ae. f. das Rädlein. *Kerekerske.* Kolečko.

Rotare. Drehen wie ein Rad, rollen, umtreiben. *forgatni, kerengetni.* točiti, wáleti, obráceti, krutiti.

Rotatus, a, um, et Rotatilis, e. auf Rädern stehend. *keréken álló, forgattatott, kerengetett.* na kolesách stogicý.

Rotundus, a, um. et *Adu.* e. rund, fein, zierlich. *gömbölyeg. kerekded, szép és ékes.* Adu. *gömbölyegen.* okrauhlý, ozdobný. Adu. ozdobně, okrauhle.

Rotunditas, ātis. f. die Runde. *Gömbölyegség.* Okrauhlost.

Rotundo, āre. (ad rem.) ich mache rund. *gömbölyítem, kerekítem.* kraužjm, okrauhlé činjm.

RVBER, ra, um. roth. *veres.* čerwený.

Rŭbeo, ni. 2. ich bin roth. *veres vagyok.* čerwený gsem, čerwenjm se.

Rubesco. 3. ich werde roth. *megveresedem.* počjnám čerweným býti.

Rubēdo, ĭnis. f. Rubor, ōris. m. die Röthe, die Schamröthe. *Veresség, pirosság.* čerwenost, zahābenj.

Rubens, tis. o. et Rubicundus, a, um. roth. *veres.* čerwený.

*Erubesco, ui. 3. ich werde schamroth. *megpirúlok.* studem se začerweňugi.

Rubrīca, ae. f. der Röthel, Röthelstein. *Veres kréta, veres ténta, veres föld.* Czerwená země, čerwené pjsmo.

Rūbigo, ĭnis. l. Robigo. f. der Mehlthau, oder Brand im Getreyde, Rost, Unflat. *Ragya, üszög a' gabonában, rosda.* Rez na kowách, neb zbožj.

Rūbus, i. m. die Brombeerstaude, Dornhecke. *Tsipke-bokor, Szederj-bokor.* Keř malinowý, trnina.

Rubēta, ae. f. Plin. die Kröte, der Gartenfrosch. *Varas béka.* Zemská žába.

RVCTVS, us. m. der Rölps, das schlucken, Aufsteigen. *Böfögés, böffentés.* Ržihánj, čkánj.

Ructare. (cui in os.) rölpsen, görzen. *böfögni, böffenteni.* řihati.

*Eructare. heraus görzen. *kiböfögni, kiböffenteni.* wyřihati.

RVDIS, is. f. die Fechtstange, das Zeichen der Erlassung, der Rührlöffel. *Veszszö páltzátska, melly szabadság jelétül adatott régen a' bajnokoknak, főző-kanál.* Pružina, kterauž ssermýři swobodné propuštěni byli, znamenj swobody, wařečka.

RVDIS, e. (rei, ad rem, in re.) grob, rohe, ungeschickt. *otromba, tudatlan, goromba.* nemrawný, surowý, nespůsobný.

Ruditas, ātis. f. die Grobheit, der Unverstand. *Otrombaság, tudatlanság.* Hlaupost, neuměłost.

Rudimentum, i. n. Quinct. der Anfang

fang des Lernens. *Tudománynak első kezdeti.* Prwnj začátkowé učenj.

*Erudio, ivi, itum. 4. (quid ad rem, in, de re,) ich unterrichte, lehre. *oktatom, megtanitom.* wyučugi, cwičjm.

*Eruditus, a, um. et Adu. e. gelehrt, geschickt. *tudós, bölts.* Adu. *tudóson, böltsen,* učený, uměly. Adu. učené, uměle, mjstrowné.

*Eruditio, onis. f. die Geschicklichkeit, Kunst. *Tanúság, tudomány.* Uměnj, učenj.

*Ineruditus, a, um. et *Adu.* e. ungeschickt, ungelehrt. *otromba, tudatlan.* Adu. *otrombáúl, tudatlanúl* neuměly, neučený. Adu. neuměle.

*Pereruditus, a, um. sehr gelehrt. *igen tudós.* welmi učený.

RVDERE. 3. schreyen wie ein Esel. *szamárúl orditani.* řičeti gako osel.

Rudens, tis. m. das Schiffseil. *Öreg bajó kötél.* Ssifowý prowaz.

Rudus, eris. n. der Schutt, der Estrich, das ungearbeitete Erz. *Kőromlás, morsalék, új romlás, megtisztítatlan értz.* Rum, staré stlučené kamenj zednj: roztlučené, rozrazené kamenj z něhož se podlaha dělá, ruda.

Rudusculum, vel Raudusculum, i. n. die kleine Münze. *Apró pénz.* Drobné penjze.

Ruderare. Vitruv. den Estrich schlagen. *kő vagy fal morsalékkal megbinteni.* rumem podlahu nabiti.

*Eruderatus, a, um. Varro. ausgefegt, den Schutt weggeführt. *megtisztított, pallérozott.* wyčisť-

wany, z wětssjho rumu.

RVFVS, a, um. roth. *veres benyó, veres.* ryssawý.

*Subrufus, a, um. etwas roth. *veres.* narysssawý.

RVGA, ae. f. die Runzel, die Falte des Kleydes, das saure Gesicht. *Rántz, ruha va y köntös ránrza, fömörgözés, komor nézés.* Wráska, fald, přjsnost.

Rugosus, a, um. runzlicht. *rántzos.* swráskawý.

*Rugare, Corrugare, et Irrugare. runzlicht machen. *öszve-rántzolni.* swráskowati.

*Erugo. 1. Plin. ich mache glatt, schlecht. *kisimítom, kifeszítem.* wyhladjm.

RVGIO. 4. (Leonis propr.) Spartian. ich brülle. *oroszlán módra ordítok.* řwu co Lew.

Rugitus, us. m. Hieron. das Brüllen. *Ordítás* Řwánj.

RVLLA, ae. f. die Pflugreute. *Szántó vas tisztító ösztöke.* Železo, kterým pluh wystruhugj, styk.

RVMEN, inis. n. der Kropf, Schlund, die Gurgel, Kehle. *Nyeldeklő, torok, kérő gyomor.* Uzel pod lalokem, hltan, užuwek.

Rumis, is. f. Varro. die Dütte, Zitze, Gurgel. *Torok, nyeldeklő.* Cecek, prsnjk, hltan.

Rumino, avi, atum. et Ruminor. 1. ich wiederkäue: wiederhohle, erwäge. *kérözöm, kérőt rágok: ismét elő-hozom, elmémben hányom 's vetem.* žwu, přežuwám zase gjdlo; zase rozgjmám, opakugi.

Ruminatio, onis. f. das Wiederkäuen: die Wiederhohlung. *Kérözés; Elméjében jól meggondolás.* Přežuwánj; přemyssllowánj, opakowánj.

*Abrumus, a, um. abgewöhnt vom saugen. *elválasztott.* od mléka odsazený.
*Subrumus, a, um. Varro. saugend. *szopó* k mléku připusstěný.
RVMEX, icis. m. der Ampfer, Sauerampfer. *Sóska.* Lupenj lesnj, lupenj sstěkowaté, sstiowjk.
RVMOR, öris. m. das Gerücht, Geschrey. *Köz hír.* Powěst, pokřik.
Rumusculus, i. m. das kleine Gerücht. *Köz híretske.* Nowinka, klewetka.
RVMPO, rūpi, ruptum. 3. ich reiße, breche. *rontom, szegem.* trhám, lámu.
Ruptim. Adu. Caes. gähling, plötzlich. *hirtelen, hamarsággal.* na náhle, kwapně.
Ruptor, öris. m. der Zerreißer. *Szegő, bontó.* Zhubitel, záhubce.
*Abrumpo. (se a quo) ich reiße ab. *elszakasztom.* odlomugi, odtrhugi.
*Abruptus, a, um. verfallen, das nicht ordentlich gehet. *félbe szakadtt, rend nélkül való.* přetržený.
*Abrupte. Adu. gähling unbedachtsam. *hirtelen, gondolatlanúl.* náhle, nerozmyslitedlně.
*Corrumpo. (quem re.) ich verderbe, besteche. *megvesztegetem, elrontom,* hubjm, kazým.
*Corruptus, a, um. et *Adu.* e. verkehrt, bestochen, verfälscht. *megbomlott, megrontatott, megvesztett, elalélt, sovány.* Adu. *megrontva, vesztettül.* zkažený, zbořený, zborsseny, wywětralý. Adu. porussené, pokažené.
*Corruptor, öris m. der Verderber, Verführer. *Megvesztegető, rontó.* Porussitel.
*Corruptio, önis, et Corruptēla, ae. f. das Verderben. *Megvesztés, romlás.* Zkáza, nakaženj.
*Incorruptus, a, um. et *Adu:* e. unverkehrt, unverfälscht. *romlatlan, meg nem veszett.* Adu. *romlatlanúl, meg-nem veszve.* celý, neporussený. Adu. cele, neporussené.
*Deruptus, a, um. Tacit. abhängig. *szörnyü meredek, elszakadott.* nachloněný, neb snadný k zhaubě.
*Disrumpo. ich zerreiße, reiße entzwey. *elrontom, öszve-rontom.* roztrhávám na různo.
*Erumpo. (in rem, quid.) ich breche heraus, falle aus. *kirobanok, kifakadok.* wytrhugi se.
*Eruptio, önis. f. der Ausfall. *Kirobanás, kiomlás.* Wypadnutj.
*Irrumpere. hinein brechen, Einfall thun. *reá törni, reá robani.* wpadati.
*Irruptio, önis. f. der Einfall, feindliche Einfall. *Bétörés, bérobanás.* Wpád Nepřjtele.
*Interrumpere von einander reißen. *közben-elszakasztani.* přetrhávati.
*Interruptus, a, um. et *Adu.* e. zerrissen, stückweis. *elszakasztatott, félben-hagyatott.* Adu. *meg szaggatva, darabonként.* po kusu. Adu. roztržené.
*Perrumpo. ich breche hindurch. *rajta által-török.* nasstrz se deru, wlamugi se, prosstkugi.
*Praeruptus, a, um. et *Adu.* e. abhängig, gäh. *magas, meredek.* Adu. *magasan, meredeken.* wysoký, přjkrý. Adu. přjkře.
*Praerupta, orum. n. Pl. Plin. die Klüfte. *Meredek helyek.* Rozsedliny,

dliny ſtalnaté, protrhnutá mjſta, přjkrá ſkála.

*Prorumpo. (in rem.) ich breche herfür. *kirohanok, ki-török.* wyſomugi, wyſkitugi.

RVMPVS, i. m. Varro. das Pfropfreis. *Lugas ſzőlő-veſzſző.* Prauteč ſſtěpowý.

RVNCINA, ae. f. die große Bauholzſäge, der große Hobel. *Fafűrefz, irtó fejſze, gyalu.* Weliká teſařſká pila, pſanj ſekera, boblik.

Runcino, aui, atum. Arnob. ich hobele, ſäge, *fűréſzelek, irtok, gyalulok.* pjljm, boblugi.

*Deruncino, are. Plaut. ich hobele ab. *elmetélem, gyalulom, bárdolom.* odpiſugi.

*Deruncinatus, a, um. zerſägt, abgehobelt: ausgemergelt. *elſzaggatatott, legyalulatott, kitépetett.* odpjlený: wyſkuſſený.

RVNCO. I. Cato. ich rupfe aus, jäte. *kiirtom, gyomlálok, kiſzaggatom.* plegi, wytrháwám.

Runcātio, ōnis. f. das Jäten, die Ausjätung. *Gyomlálás, irtás.* Pletj, plenj.

Runcātor, ōris. m. Colum. der Jäter. *Gyomláló, irtó.* Který plege, neb plewač.

*Auerruncare, et Eruncare. ausreuten, ausjäten, abkehren, abwenden. *kiirtani, elbáritani, eltávoſztatni.* wytrháwati, pléti, odwrácowati.

RVO, ui, utum, ere. 3. ich falle plötzlich, eile mit haufen zu, renne zu. *leeſem, robanok, leromlok, elveſzek, erősen jövök, ſebeſen megyek, lerontom.* padám dolu, běžjm ſpěſſně, wytrháwám, neb wyrázým.

Ruīna, ae. f. der Fall, Untergang. *Romlás, eset.* Pád, ſſkoda.

Ruinōſus, a, um. baufällig. *romló, leeső.* k pádu náchylný.

Rūta, orum. Pl. n. Caeſ. das nicht Wand- und Nagelfest iſt. *Elő kereſett bázi eſzköz, ingó bingó jóſzág.* Pohnutedlné wěcy, které ſe z mjſta na mjſto přenáſſeti mohau.

*Rūtābulum, i. n. Col. der Feuerhacken, die Ofenkrück, die Ofengabel. *A'zag, ſzén vonó, tűz-takaró ſzerſzám, vagy lapát.* Ohřebło, pecnj widły neb lopata.

*Corruo, ui. ſine Sup. 3. ich falle übern haufen, ſtürze um. *lerobanok, elromlok.* na hromadu padám.

*Diruere. einreißen, niederreißen. *lerontani.* rozbořiti.

*Eruo, ui, ŭtum. (quid ex re.) ich reiße aus. *kiſzaggatom, kiváyom.* wytrhugi, wykopáwám.

*Irruere. (in rem.) einen Einfall thun. *reá-robanni.* wpadati, autok činiti.

*Obruere. (rem re.) überſchütten, verſcharren. *béboritani, elboritani.* zaſypati, zahrabati.

*Proruere. umwerfen, umſtoßen. *felfordítani, elrontani.* porazyti, wýwrácowati.

*Subruere. untergraben, einreißen, fallen. *megáſni, lerontani, tövéből kifordítani.* podkopáwati, podwracowati, podborowati.

RVPES, is. f. der Fels, Steinfels. *Meredek kőſzikla.* Wýſoká ſkála.

RVRSVM, rurſus. zurück, noch einmal. *viſzontag, ismét.* nazpět, zaſe, poznowu.

RVS.

RVS, ūris. n. das Feld, Landgut, der Acker. *Mező, parászt majorság.* Pole, dědina.

Rusticus, a, um. et. *Adu.* e. zum feldbau gehörig, grob, ungeschickt. *mezei, parászti, goromba, ostoba.* sedláčky, hłaupý, newozumný, neb necnostný. Adu. posedláčky.

Rusticus, i. m. der Bauer. *Parászt-ember.* Sedlák.

Rurāri, rusticari. auf dem Land leben. *parasztolkodni, mezei munkát űzni.* na poli bydleti.

Rusticanus, a, um. bäuerisch. *parászti.* sedláčký.

Rusticula, ae. f. die Schnöpfe. *Harkály.* Cwrčala.

Rusticitas, ātis. f. 3. die Grobheit, das Bauerleben. *Gorombaság, parasztság.* Sedlſká hłaupost.

*Ruricola. m. 1. Colum. der Bauersmann. *Mezei mives, szántó-vető ember.* Sedlák, zem dělagicý.

RVSSVS, a, um. röthlich. *verhenyő, veres.* načerwený.

RŪTA, ae. f. die Raute. *Ruta fű.* Ruta.

RŪTĬLVS, a, um. feuerroth, goldgelb. *veres sárgával elegy, tündöklő.* stkwělý, čerweny gak oheň.

Rutilo. 1, Plin. ich glänze : mache roth. *láng színnel tündöklöm : veresítem.* stkwjm se : stkwjcý činjm.

S.

SĂBŬLVM. n. 2. Plin. der Sand, Kies, Triebsand. *Porond, kövecs, homok.* Drobný pjsek.

Sabulōsus, a, um. Colum. sandicht, kiesicht. *homokos.* pjsečný.

Sabulētum. n. 2. die Sandgrube. *Homokos, fövényes hely.* Gáma pjsečná, pjsečnatá zem.

Săburra. f. 1. Liu. der grobe Sand, Schiffsand. *Köveses fövény a' tengeri hajóban.* Hrubſſj pjsek.

SĂCER, a, um. heilig : verflucht. *szent : átkozott.* swatý : proklatý.

Sacrum. n. 2. der Tempel, das Bild, Opfer, Fest. *Templom, szentség, áldozat.* Chrám, Swátost, Obět.

Sacra. n. 2 Plur. der Gottesdienst. *Isteni tisztelet.* Boží služba.

*Sacrosanctus, a, um. Plin. hochheilig. *Szentséges.* swatoswatý.

Sacellum, et Sacrarium. n. 2. eine Capelle, Sacristey. *Kápolná.* Kaplice, poswatnice.

Sacro. ich heilige, widme. *megszentelem.* poswěcugi, swětjm.

Sacramentum. n. 2. der Eyd, die Angelobung, das Geheimniß. *Esküvés, szentség.* Přjsaha, slib.

*Consecro, are. (cui rem, quem.) ich widme, vergöttere. *meg szentelem, Istenek közzé számlálom.* poswěcugi, Bohem činjm.

*Consecratio. f. 3. die Heiligung, Vergötterung. *Meg szentelés.* Poswěcenj.

*Exsecror. Dep. 1. (quem.) ich verfluche, verwünsche. *átkozom.* zlořečjm, zakljnám.

*Exsecratio, ōnis. f. 3. der Fluch, die Verwünschung. *Átkozódás.* Zlořečenj, klátba.

*Exsecrabilis, e. Liu. verflucht, verhaßt. *átkozott, utálatos.* zlořečený, obyzdný.

*Obsecro. ich bitte um Gottes willen.

len. *Istenért kérem*. welice prosým.

*Obsecratio, ōnis. f. die heftige Bitte. *Istenért kérés*. Prosba.

*Resecro, are. aus dem Bann thun, wieder einsegnen. *valakit ismét a' szentségbez való járúlásra felszabadítani*. od zlořečenj wyswobózditi.

*Sacrifico. 1. ich opfere. *áldozom*. obětugi.

*Sacrificium. n. 2. das Opfer. *Áldozat*. Obět.

*Sacrificulus. m. Liu. der Pfaff. *Áldozó Papotska*. Kněz.

*Sacrilēgus, a, um. gottlos, kirchenräuberisch. *istentelen, egybáz törő*. swatokrádce.

*Sacrilegium. n. 2. Quinctil. der Kirchenraub. *Egyház feltörés*, *szentséglopás*. Swatokrádež.

Sacerdos, ōtis. c. der Priester. *Áldozó pap*. Kněz.

Sacerdotium. n. 2. das Priesterthum, Priesteramt. *Papság*. Kněžstwj.

Sacerdotālis, e. Plin. priesterlich. *papi*. kněžský.

SAEPE. Adu. Saepius, Saepissime. oft, öfters, am öftesten. *gyakorta*, *gyakortább*, *leg-gyakortább*, *vagy gyakrabban*, *leg-gyakrabban*. často, častěgi, neyčastěgi.

*Saepenumero et Persaepe. oftmals, sehr oft. *igen gyakorta*. welmi často.

SAEVVS, a, um. *Adu*. e. grausam, unbarmherzig. *kegyetlen*. Adu. *kegyetlenül*. vkrutný. Adu. vkrutně, zuřiwě.

Saeuitia. f. 1. Saeuities. Tacit. die Grausamkeit. *Kegyetlenség*. Vkrutnost.

Saeuio, īui, et ii, ītum. 4. et Obsaenio. Plaut. (in rem.) ich wüte, bin grausam. *kegyetlenkedem*. tyranstwj, vkrutnost prowozugi.

Desaeuire., Exsaeuire. austoben, aufhören zu wüten. *kegyetlenségről meg-szűni*. od vkrutenstwj přestati.

Resaeuire. 4. Ouid. wieder toben. *ismet kegyetlenkedni*. opět vkrutnost prowoditi.

SĀGA, ae. f. 1. die Hexe, Seegensprecherin, Zauberin. *Boszorkány*, *tudományos aszszony*, *bűvös-bájos*. Raužedlnice, Čarodegnice.

Sāgax, ācis. o. Adu. Sagaciter. klug, verschlagen, spürend, listig. *éles elméjű*, *valamit hamar által értő*. Adu. *serényen*, *okoson*. rozumný, chytrý, wtipný. Adu. rozumně, chytře, wtipně.

Sagacitas, ātis. f. die Verschlagenheit, Scharfsinnigkeit; Klugheit im rathen, Listigkeit. *Éles elmésség*, *hamar megértés*, *serény feltalálása valaminek*. Chytrost, wtipnost.

Sāgio et Praesagio, ire. 4. vorher merken, spüren. *elől-megérzeni*, *hamar észre venni*. předzwěděti.

*Praesagus, a, um. vorher merkend. *elől-megérző*, *megjovendőlő*. znamenagjcý.

*Praesagium. n 2. et Praesagitio. f. 3. die Weissagung, der Vorboth. *Elől-megérzés*, *jövendölés*. Předzwěděnj.

SĀGĪNA. f. die Maste, Mastung. *Kövérség*, *kövérítő fris-étek*. Krmnj strowa, potrawa.

Sagino. 1. (re.) ich mäste. *hizlalom*. krmjm.

Sagi-

Saginatio, ōnis. f. die Mastung, *Hízlalás*. Krmenj.

SĂGITTA, ae. f. 1. der Pfeil. *Nyíl*. Sſjp.

Sagittarius. m. 2. der Schütz, Bogenschütz. *Nyílas*. Střelec.

Sagmen, ĭnis. n. 3. der Rasen, das Eisenkraut. *Vas-fű*, *ſzapora-fű*. Werbenå.

SĂGVM, i. n. Dimin. Sagulum. das Kriegskleid. *Katona köntös*. Wáłečnj oděw.

Sagātus, et Sagulātus. zum Krieg gekleidet. *katona menteś*. wáłečné zaoděný.

SĂL, sălis. m. das Salz : der Witz, die Geschicklichkeit. *Só* : *Elmének élessége*, *kellemetesség*. Sůl : Wtip, oſtrowtipnoſt.

Salarius, a, um. Liu. zum Salz gehörig. *ſóboz való*. co k ſoli ſſaužj.

Salarium, ii. n. der Sold. *Bér*, *jutalom*, *fizetés*. Plat, ročnj plat.

Sales. Pl. m. die Scherzreden. *Ékes beſzédek*, *tréfák*. Žertowné řeči.

Salio, īre, et Sallo, ĕre. ich ſalze, ſalze ein. *megſózom*, *besózom*. ſoljm.

Salīna, ae. f. et Pl. Salinae. die Salzgrube, das Salzwerk. *Só-akna*, *ſó-bánya*. Slaná báně, ſolnj důl.

Salinum. n. 2. das Salzfaß. *Só-tartó*. Slanička.

Salſus, a, um. et *Adu*. e. geſalzen. *ſós*. Adu. *ſóſon*. ſſaný. Adu. ſſané.

Salſamentum. n. 2. eingeſalzene Fiſche, Fleiſch. *Bésózott hal*, *hús*. Naſolené ryby, aneb maſo.

*Inſulſus, a, um. ungeſalzen : ungeſchickt, unhöflich. *ſótalan* : *oſtoba*, *goromba*. neſſaný : nepřjgémných obyčegůw.

SĂLAX, ăcis. o. geil, unkeuſch. *buja*. chlipný.

Salacitas, ātis. f. Plin. die Geilheit, Unkeuſchheit. *Bujaság*; *katzérság*. Chlipnoſt.

SĂLEBRA. f. 1. Pl. frequent. der unwegſame Ort, ein rauher, ſteinigter Weg. *Háta boporjás hely*, *kövtses*, *darabos hely*. Kamenité, nerowné mjſto.

Salebrōſus, a, um. Quinctil. ſteinigt, ungebahnt. *darabos*, *tsoportos*, *háta boporjás*. drſnatý, kamenitý, nerowný.

SĂLIO, ſalīui, ſaltum. 4. ich ſpringe, hüpfe. *ugrom*, *ſzőkőm*. ſkáčám, poſkakugi.

Saltus. m. 4. der Sprung : Wald, Forſt. *Ugrás* : *Berek*, *liget*. ſkok, tanec : les, hág.

Saltuōſus, a, um. Nep. buſchicht, bergicht. *berekes*, *ligetes*. leſnatý.

Salto, 1. ich tanze. *tántzolok*. tancugi.

Saltatio. f. 3. das Tanzen. *Tántzolás*. Tancowánj.

Saltator, ōris. m. der Tänzer. *Tántzoló*. Tanečnjk.

Saltatōrius, a, um. zum Tanz gehörig. *tántzi*, *ugrándozáſi*. tanečnj.

Saltatrix. f. 3. die Tänzerinn. *Tántzoló leány*. Tanečnice.

Saltem, ſiue Saltim. Adu. zum wenigſten. *legalább*. aſpoň, toliko.

*Aſſilio, ūi, et ii, ultum. 4. ich ſpringe hinzu. *mellé ugrom*. přiſkočugi.

*Aſſultus. m. 4. Virg. der Anſatz, Anlauf. *Reá-ütés*. Napádánj, Náběh.

*Deſilio. ich ſpringe herab. *leugrom*. doſkákčj.

*Deſultōrius, a, um. zum Abwechſeln,

seln, geschickt, unbeständig. *e y dologból másba ugró, állhatatlankodó.* nestálý.
*Dissilio, ui, ultum. 4. Virg. ich springe von einander. *ide' s tova szökellem.* na dwé strany skáči.
*Circumsilio. Iuuen. ich springe herum. *környül ugrálok.* obskakugi.
*Exsilio. (de, e loco.) ich springe in die Höhe. *kiugrom.* wyskakugi.
*Exulto, seu Exsulto. 1. ich springe vor Freuden. *örömömben tombolok.* radostj poskakugi.
*Exultatio, siue Exsultatio. Plin. die Frohlockung, der Freudensprung. *Vigadás, tombolás.* Poskakowánj.
*Insilio, ire. Liu. auf was springen. *belé-ugrani.* na nětco wskočiti.
*Insulto, are. spöttlich fürwerfen. *boszszontani.* porauhati se.
*Insultatio, f. 3. Quinct. die Verspottung. *Ingerlés, boszszontás.* Posmjwánj.
*Persulto, are. darüber springen, durchstreifen. *által-ugrándozni.* přeskakowati.
*Prosilio, ire. sich herfürthun, herfürspringen. *elő-ugrani.* wyskočiti.
*Praesul, ŭlis. m. der Obere der Geistlichen, der Vorsteher. *Fő Pap.* Neywyšssj Kněz.
*Resilio, ire. zurückspringen. *hátra-ugrani.* odskakowati.
*Resultare. zurück prallen. *viszsza-ugrándozni.* nazpět odskočiti.
*Subsilio, ire. Sen. ein wenig aufspringen. *felszökelleni.* poskakowati.
*Transilio, ire. überspringen. *által ugrani.* přeskakowati.

SĀLĪVA. f. 1. der Speichel, Geifer. *Nyál, pők.* Slina.
Saliuōsus, a, um. Plin. speichelhaft, schleimicht. *Nyálas.* slinowatý.
Saliuo. 1. ich beschmiere, geifere. *megnyálazom.* pomazugi slinámi, slinjm.
SĂLIX, ĭcis. f. die Weide, der Weidenbaum. *Füz-fa.* Wrba.
Salignus, et Saligneus, a, um. von Weiden. *füz-fából való.* wrbowý.
Salictum. n. 2. qs. Salicētum. Liu. der Weidich, Weidenplatz. *Füzes.* Wrbisstě, wrbina.
SALMO, ōnis. m. der Lachs. *Lazatz, semling hal, salmó hal.* Wyza.
SALPA, ae. f. Plin. der Stockfisch. *Tőke hal, stokfis.* Stokfiš.
SĂLVM, n. 2. das Meer. *Tenger.* Moře.
SĂLVS, ūtis. f. das Heil, die Wohlfahrt, der Gruß. *Idvezség, egészség, élet.* Zdrawj, pohodlj.
Salūber, bris, bre. heilsam, gesund. *idvezséges, egészséges.* zdrawý spasytedlný.
Salubritas, ātis. f. die Gesundheit, das Heil. *Idvezség, egészség.* Zdrawj, spasenj.
*Insalubris, e. ungesund, undienlich. *nem egészséges, egészségtelen.* nezdrawý.
Salutāris, e. heilsam, nützlich. *idvezséges, egészséges.* spasytedlný.
Salūto, et Consalūto. ich grüße. *köszöntöm.* pozdrawugi.
*Persaluto. ich grüße fleißig, ich grüße nach der Reihe. *köszönettel illetem.* pozdrawugi.
*Resaluto. 1. Sen. ich grüße wieder. *viszsza-köszöntöm.* zase pozdrawugi.

Salu-

Salutatio, ōnis. f. et Consalutatio. der Gruß. *Köszöntés.* Pozdrawenj.
Saluus, a, um. *Adu.* e. gesund, frisch, wohlauf. *egészséges*, *ép.* Adu. *egészségesen*, *épen.* zdrawý, čerstwý. Adu. zdrawě, čerstwě.
Salue, ere. Def. 2 sey gegrüßet, grüßen. *légy egészségben.* zdráw buď.
Saluator, ōris. m. Lactant. der Helfer, Helland. *Megtartó*, *idvezitő.* Spasytel.
SAMBŪCVS, i. f. die Holderstaude. *Bodza-fa.* Bez, chabzda.
SANCIO, xi, īui, cītum et ītum. 4. (quid re.) ich ordne, stifte, mache heilig. *rendelem,végezem.* nařizugi, vstanowugi.
Sanctio, ōnis. f. die Stiftung, das Gesetz, die Ordnung. *Törvénnyel végezés.* Nařjzenj, vstanowenj.
Sanctus, a, um. *Adu.* e. heilig, unsträflich, ganz. *szent.* Adu. *szentül.* swatý. Adu. swatě, pobožně.
Sanctitas, ātis. f. die Heiligkeit, Aufrichtigkeit. *Szentség*, *kegyesség.* Swatost, vpřjmnost.
Sanctimōnia. f. 1. die Frömmigkeit, Ehrbarkeit. *Istenes jámborság, emberség.* Swatost, pobožnost.
Sanctuārium, ii. n. 2. Plin. das Heiligthum. *Szent-hely.* Swatyně.
SANDĂPĬLA, ae. f. der Sarg, die Todtenbahre. *Szent Mihály lova.* Máry.
SANGVIS, īnis. m. das Blut, Geschlecht. *Vér.* Krew.
Sanguineus, a, um. von Blut, wie Blut. *véres.* krwawý.
*Consanguineus, i. m. der Blutsfreund. *Vér szerént való rokon* Krewnj přjtel.
*Consanguinitas, ātis. f. Liu. die Blutsfreundschaft. *Vér szerént való rokonság.* Pokrewnost.
*Sanguinolentus, a, um. blutgierig, blutdürstig. *véri szomjúhozó.* krwožjžniwý.
Sanguinārius, a, um. blutdürstig. *vér szomjúhozó.* krwožjžniwý, zůřiwý.
*Sanguisūga, ae. f. Plin. der Blutegel. *Nadály*, *vér-szopó*, *pióka.* Pigawice.
*Exanguis, e. ohne Blut, erblasset. *vér nélkül való.* bez krwe.
SĀNIES. f. 5. Plin. der Eiter, Eiter und Blut. *Genyetség.* Hnog wředu, saukrwice.
SANNA. f. 1. Juuen. die Verspottung, spöttische Geberde. *Gúnyolás*, *száj vigyoritással való gúnyolás.* Posmjwánj.
Sannio, ōnis. m. der Spötter, Stocknarr. *[illegible]orogva gúnyoló.* Posměwač.
SĀNVS, a, um. gesund, klug, guter Vernunft. *egészséges*: *bölts*, *helyes elméjű.* zdrawý: dobrého rozumu.
Sane. Adu. fürwahr, sehr, allerdings. *bizonyára*, *bátor.* owssem, welmi.
Sanitas, ātis. f. die Gesundheit: der Verstand. *Egészség*: *Józan értelem.* Zdrawj, rozum.
Sano. 1. ich heile, mache gesund. *meg-gyógyitom.* vzdrawugi.
Sanatio, ōnis. f. das Heilen, die Cur. *Meggyógyitás*, *megorvoslás.* Vzdrawenj, hogenj.
Sanabilis, e. heilbar, das kan geheilet werden. *meggyógyitható.* vzdrawitedlný, zhogitedlný.
Sanesco, et Consanesco, anui, ere. 3. heil

heil werden. *meggyógyúlni.* zhos giti, wyzdrawiti.
*Insanus, a, um. et *Adu.* e. unsinnig, thöricht *bolond, eszelős.* Adu. *bolondúl, eszelősön.* nemaudrý, nesmyslný. Adu. blaznjwě, nesmysslně.
*Insania. f. 1. die Unsinnigkeit, Thorheit. *Eszelenség, bolondság.* Blaznjwost, nesmyslnost.
*Insanio, ire. (in quem.) schwärmen, unsinnig seyn. *bolondoskodni* blázniti.
*Insanabilis, e. unheilsam, verzweifelt böse. *meggyógyíthatatlan.* nezhogitedlný, nenaprawitedlný.
*Vesanus, a, um. unsinnig, aberwitzig. *esztelen.* nesmyslný.
*Vesania. f. 1. die Unsinnigkeit, Narrheit. *Esztelenség, bolondság.* Nesmyslnost.
SĀPA, ae. f. der gesottene Wein. *Forrot must.* Wraucý mussť, wařený mest.
SĀPIO, ui, ere. sine Sup. 3. einen Geschmack haben: klug seyn. *izit érzeni, izű lenni: okos lenni.* ssmakowati: maudrým býti.
Sapiens, tis. o. 3. weise, klug. *értelmes, bölts.* maudrý.
Sapienter. Adu. weislich. *böltsen.* maudře.
Sapientia, f. 1. die Weisheit. *Böltsesség.* Maudrost.
Sapor, ōris. m. 3. der Geschmack. *Iz.* Ssmak, chuť.
Sapidus, a, um. schmackhaft, wohlschmeckend. *jó izű.* ssmakowitý, chutný.
*Insipidus, a, um. Firmic. Insipiens, tis. o. ungeschmackt: thöricht. *izetlen: esztelen.* nechutný, nemaudrý.
*Insipientia. f. 1. Plaut. die Thorheit. *Bolondság.* Bláznivost.
*Desipio, ui, ere. 3. närrisch, nicht klug seyn. *esztelenkedni.* nemaudrým býti.
*Desipiens, tis. o. närrisch, thöricht. *esztelen, bolond.* bláznivý, nemaudrý.
*Desipientia, ae. f. Lucret. die Thorheit. *Bolondság.* Bláznowstwj.
*Resipisco, pui, ere. 3. wieder klug werden, sich bekehren. *eszére térni, megtérni.* vsrozuměti sobě, obrátiti se.
SARCIO, sarsi, sartum. 4. ich nähe, flicke. *öszve-varrom, föltozom.* ssigem, plácým.
Sartor, ōris. m. Non. der Schneider. *Szabó.* Kregčj.
Sartura, ae. f. die Nath, das Flickwerk, die Anheftung. *Varrás, foldozás, bozzá-töldás.* Plátánj.
*Resarcio. ich flicke wieder zu, erstatte. *meg-földom, töldom, helyre állítom.* zase ssjwám, wynahrazugi.
Sarcĭna, ae. f. das Wanderbündel, *Nyaláb, tarisznya.* Wandrowný filec, tanistra.
Sarcinātor, ōris. m. Plaut. der Flicker. *Föltozó.* Kregčj.
*Consarcino. 1. ich flicke zusammen, stücke. *öszve-föltozom.* splácým.
SARMENTUM, i. n. das dürre Rebenholz. *Szőlő vesszö, venyike.* Rýwa, rážj.
Sarmentōsus, a, um. Plin. voll Reben. *Venyikés, barasztos.* Rýwowitý, plný Rýwj.
SARRIO. 4. ich jäte, raufe aus, behacke. *gyomlálok, megtisztítom, irtom.* plegi, wytrhám.

Sar-

Sarculum. n. 2. us.m. die Jäthacke. *Gyomláló vas.* Motyka.
SARTĀGO, ĭnis. f. die Bratpfanne, Roſtpfanne. *Serpenyő.* Panew peťáč.
SĂTELLES, ĭtis. m. der Trabant, Hofdiener. *Teſt őrző darabant.* Dwořenjn, dráb.
SĂTIS, Sat, et Satius. Comp. genug. Comp. beſſer. *elég.* Comp. *jobb.* doſti. Comp. lépe, wjitečnégi.
Satietas, ātis. Satias, et Saties, ei. f. 5. die Sättigung, die Vergnügung. *Megelégedés.* Naſycenj, ſytoſt.
Satio, et Exſatio. 1. ich ſättige, vergnüge. *megelégitem, bétöltöm.* ſytjm, naplňugi.
*Inſatiabilis, e. unerſättlich, deſſen man nicht ſatt wird. *telbetetlen.* nenáſytný.
SĂTUR, a, um. ſatt, geſättiget. *megelégedett.* ſytý.
Satūro, et Exſaturo. 1. ich ſättige. *megelégitem.* naſycugi.
*Inſaturabilis, e, et Inexſaturabilis unerſättlich. *megelégíthetetlen.* nenáſytný.
SĂUCIUS, a, um. verwundet, blutrünſtig. *ſebes, megſebbetett.* raněný.
Saucio, et Conſaucio. 1. ich verwunde. *megſebesítem.* ranjm.
Sauciatio, ōnis. f. die Verwundung. *Megſebesítés.* Raněnj.
SAXUM. n. 2. der Stein. *Kőſzikla, öreg kő.* Skála, weliká ſkála.
Saxeus, a, um. ſteinern. *kövi, kőből való.* kamenný.
Saxōſus, a, um. ſteinicht. *kőſziklás, köves.* ſkalnatý.
SCĂBO, ābi. 3. ich kratze, ſchabe. *rühelődöm.* ſſkrábám, drbám.
Scabies, iei. f. die Krätze, Räude. *Rüh, ſennyedék.* Swrab, praſſiwina.
Scabiōſus, a, um. Plin. krätzig, räudig. *rühes, ſennyedékes.* praſſiwý.
Scaber, bra, brum. rauh, ſchäbig. *dombos, tsoportos, rühes.* oſtrý, drſnatý.
Scabritia. 1. et Scabrities. f. 5. die Schäbigkeit, Krätze. *Tsoportosság, rüh, ſennyedék.* Oſtroſt, drſnatoſt.
SCAEVUS, a, um. Ter. link, ſchief, ungeſchickt. *balog, bal.* lewý.
Scaeva, f. et m. 1. f. das böſe Zeichen. m. der linkiſch iſt. f. *Roſzſz jel.* m. *Balog, balog kezű.* Lewá ruka: kdo lewé ruky za prawau užjwá.
SCĀLA, ae, f. die Leiter, Treppe. *Lajtorja, garádits.* Schod, řebřjk.
SCALPO, pſi, ptum. 3. (quid, re, rem.) ich kratze, grabe, ſteche. *vakartsálom, vájdogalom, kivájom.* drbám, drápám.
Scalptor, ōris. m. Plin. der Petſchierſtecher, Kupferſtecher. *Petsét metſző, réz-metſző.* Wyrywač pečetj, neb obrazů na mědi.
Scalprum, Scalpellus. m. Scalpellum. n. 2. das Radier- oder Federmeſſer. *Ér-vágó vas, penna tsináló kés.* Dláťko.
Scalper, pri. m. der Kneif, das Grabeiſen. *Metélő, vakartsáló.* Řezák, řezbářſký nůž.
Scalpurio. 4. Plaut. ich ſcharre, kratze. *vakartsálom.* chce mi ſe drbati, ſtrauhati.
SCAMNUM. n. 2. die Bank. *Pad.* Lawice.
Scăbellum. n. 2. der Fußtritt, Fußſchemmel. *'Zámoly, láb alatt való ſzék.* Podnože.

SCANDO, di, ſum. 3. ich ſteige. *bágok.* wſtupugi.

Scanſilis, e. Plin. das leicht zu ſteigen iſt. *felbágbató, mellyre könnyü felbágni.* nač ſe wſtaupiti může.

*Adſcendo. (aſcendo.) 3. ich ſteige auf, fahre auf. *felbágok, fel mégyek.* wſtupugi.

*Adſcenſus. m. 4. et Adſcenſio. f. 3. die Auffahrt, Aufſteigung. *Felbágás, felmenés.* Wſtaupenj.

*Conſcendo. 3. ich ſteige auf. *felbágok.* na hůru wſtupugi.

*Deſcendo. (re, in, ad rem.) ich ſteige ab. *lebágok, leſzállok.* dolu zſtupugi.

*Deſcenſus. m. 4 Deſcenſio. f. 3. Plin. die Niederfahrt. *Leſzállás, lebágás.* Sſtaupenj.

*Exſcendo. (Eſcendo.) ich ſteige aus, auf. *kiſzállok* wyſtupugi.

*Excenſus. m. 4. et Excenſio. f. 3. Liu. das Ausſteigen aus dem Schiffe, die Landung. *Kiſzállás a' hajóból.* Wyſtaupenj z lodj.

*Inſcendo. ich ſteige hinauf, beſteige. *felbágok, bébágok.* wſtupugi.

*Tranſcendo. (rem, a re, ad rem.) ich ſteige hinüber. *által-bágok.* přeſtupugi, přechážym.

SCAPVLA, ae. f. das Schulterblat. *Váll lapotzka.* Plece.

SCATEO. 2. tui. ſine Sup. ich quelle, bin voll. *buzgok.* prýſſtjm ſe.

Scatebra. f. 1. Plin. die Quelle. *Forrás, kútfő.* pramen.

Scatūrio. 4. ich quelle. *kibuzgok, forrok.* prýſſtjm ſe.

Scaturigo, ĭnis. f. Liu. die Quelle, der Urſprung. *Forrás.* Pramen, půwod.

SCELVS, ĕris. n. die Ubelthat, die große Sünde. *Latorság, ſzemtelen gonoſzság.* Zločinſtwo, neſſlechetný ſkutek.

Sceleſtus, Scelerōſus, et Scelerātus, a, um. laſterhaft ſchändlich. *lator, nagy lator.* neſſlechetný, haněbný.

Scelerare, et Conſcelerare. (quid re.) mit Laſtern beflecken, entheiligen, verunreinigen. *latorsággal megſzeplősíteni, megfertezteni.* neſſlechetným ſkutkem poſſkwrniti.

Scelero, ōnis. m. der Schalk, Erzbube. *Lator, fő-tolvaj.* Lotr, zloděg.

SCĒNA, ae. f. 1. das Zelt, der Schauplatz. *Levél ſzín, a' melly alatt a' komédiát játſzodták.* Stan, diwadlo.

Scenicus, a, um. zu Comödien gehörig. *komédiához való.* co k djwadlům patřj.

*Obſcenus, a, um. unkeuſch, unehrbar. *undok, otsmány.* nečiſtotný, nepoctiwý.

*Obſcenitas, ātis. f. 3. die Schändlichkeit *Otsmányság, undokság.* nepoctiwoſt, nečiſtota.

SCHŎLA, ae. f. die Schul. *Oskola.* Sſkola.

Scholaſticus, a, um. der Schul gehörig. *oskolához való.* ſſkolnj.

Scholaſticus. m. 2. der Schüler. *Tanúló, deák.* Žák.

SCĬLĬCET. Adu. freylich, gerad eben, nämlich. *tudni illik, bizonyára.* totiž, owſſem.

SCINDO, ſcĭdi, ſciſſum. 3. ich ſchneide, haue, reiße. *metſzem, hasítom, ſzelem.* řežem, krágám, raubám.

Scindŭla, ae. f. Veget. die Schindel. *Sendely, ſindel.* Sſindel.

*Ab-

*Abscindo. 3. ich schneide ab. *elvágom, elmetszem.* odřezugi.
*Conscindo. ich zerreiße, zerschneide. *elvagdalom, metélem.* na kusy skrágám.
*Discindo. ich zerreiße in Stücken. *elmetszem, darabokra elmetélem.* rozřezugi, na kusy trhám.
*Discidium, ii. n. die Scheidung, Trennung. *Elválasztás, kifejtés.* Nesworność, rozepře.
*Exscindo. (rem.) ich schneide aus, rotte aus. *kimetszem, kivágom.* wyřezugi, wykořeňugi.
*Exscidium. n. 2. Liu. die Austilgung, Zerstörung. *Veszedelem, elpusztúlás.* Wywrácenj, zahynutj.
*Perscindo. ich schneide mitten hindurch. *által-metszem.* na poly přeřezugi.
*Proscindo. ich reiße um, pflüge. *elmetélem, basogatom.* přeřezugi, oru,
*Rescindo. ich reiße ab, hebe auf, *elmetszem, elvágom.* odřezugi.
*Transcindo. Plaut. durchschneiden. *által-metszem.* Přeřezugi.
SCINTILLA, ae. f. der Funken. *Szikra.* Giskra.
Scintillo. 1. ich fünkele. *szikrázom.* giskřjm se.
Scintillatio, ōnis. f. Plin. das Blinken. *Szikrázás, ragyogás.* Giskřenj, blýskánj.
SCIO, īui, ītum. 4. (ex quo.) ich weis: erfahre. *tudom, megtudom: megértem.* wjm: vmjm.
Sciens, tis. o. 3. et Sciolus, i. m. wissend: Nasenweis. *tudós: valamit tudó.* vmělý: zběhlý.
Scientia, ae. f. 1. die Wissenschaft. *Tudomány.* Wědomost, vměnj.
Scienter, et Scite. Adu. künstlich, fein. *tudván, tudóson.* vměle, wědomě, krásně.
Scitus, a, um. fein, zierlich. *szép. ékes.* sljčný, pěkný.
Scitum. n. 2. die Satzung, die Lehre, das Gesetz. *Dékrétom, végezés.* Vstanowenj, včenj, Zákon.
*Conscius, a, um. (sibi rei.) bewust. *maga dolgának tudója.* powědomý.
*Conscientia, ae. f. das Mitwissen, Gewissen. *Lelki-esméret.* Swědomj.
*Inscius, a, um. Insciens, tis. o. 3. unwissend. *tudatlan.* newědomý.
*Inscitus, a, um, Inscite. Adu. unerfahren, ungeschickt. *tudatlan.* Adu. *tudatlanúl, gorombáúl.* nevmělý. Adu. nevměle.
*Inscientia, et Inscitia. f. 1. die Unwissenheit, der Unverstand. *Tudatlanság.* Nevmělost.
*Nescius, a, um. unwissend. *tudatlan.* Newědomý,
*Nescio. 4. ich weis nicht. *nem tudom.* newjm.
*Praescio. 4. Ter. ich weis vorher. *elébb megtudom.* předzwjm.
*Praescius, a, um. Virg. vorher wissend. *elébb megtudó, jövendölő.* předwědaucý.
Scisco, īui, ītum. 3. ich will wissen, ordne. *akarom tudni, rendelem.* chcy wěděti, nařjzugi.
Sciscitor, et Scitor. Dep. 1. (rem, ex quo.) ich forsche, frage. *tudakozom, kérdezem.* ptám, wyptáwám se.
*Adscisco, ere (sibi rem.) annehmen, anmaßen. *bozzá venni.* k sobě připogiti.
*Conscisco, ere. mitordnen, entleiben

ben, begehen. *elvégezni.* včiniti, spáchati.

*Descisco, ere. (a quo, ad quem.) abfallen, abtretten. *elbasonlani, elállani tőle.* odstaupiti, odtrhnauti se.

*Praescisco, ere. Liu. vorher wissen. *elébb megtudakozni.* předzwěděti se.

*Rescisco, ere. (rem.) was erfahren, hinter was kommen. *megtudni, megérteni.* zwěděti, dowěděti se.

SCIPIO, ōnis. m. der Stab. Colum. *Páltza.* Hůl.

SCIRPVS, i. m. der Binsen, das Schilfrohr. *Káka, gyékény-fű.* Třtina bez vzlu, sytj.

Scirpeus, a, um. von Binsen geflochten. *kákából való.* třtený, sytenný.

Scirpea, et Scirpia. f. 1. Cato. die Flechte, Futterschwinge. *Kákából tsinált kas, szatyor.* Pletený koš.

SCLŌPVS, i. m. das Platzen, die Handbüchse, Pistol. *Pofából való pattanás, pistoly.* Flinta, pisstole.

SCOBS, ŏbis. f. 3. Plin. der Feilstaub, die Sägspäne. *Húlladék, esőlék, reszelő utánn húllot por.* Odpilky, rez.

SCŌPAE. Pl. f. 1. der Besem. *Seprű.* Metla, pometlo, kossstissié.

Scopula, ae. f. Colum. ein Kehrbürste. *Ruha tisztító seprű.* Metlička.

SCŎPVS, i. m. das Ziel, der Zweck, Vorsatz. *Tzél, szándék.* Cýl.

SCŎPVLVS, i. m. die Klippe, der Fels. *Kő szál, kőszikla.* Wysoká skála.

Scopulōsus, a, um. voller Klippen. *kősziklás.* skalnatý.

SCORTVM, i. n. das Fell: die Hure. *Bőr: kurva.* Kůže: Neweštka, Kurwa.

Scorteus, a, um. Varro. ledern. *bőrből való.* řemenný, kozenný.

Scortari. Dep. 1. huren, Hurerey treiben. *kurválkodni, paráználkodni.* Kurewstwj prowoditi.

Scortator, ōris. m. der Hurer. *Kurválkodó.* Kurewnik.

SCREO. 1. ich reuspere mich. *hákogok.* chrkám, chrákám.

Screatus. m. 4. Ter. das Reuspern. *Hákogás.* Chrkánj.

*Exscreo. Cels. ich reuspere heraus. *hákogva kipököm.* odchrkugi z těžkostj.

SCRĪBO, psi, ptum. 3. ich schreibe, zeichne auf. *irok.* pjssi.

Scriba, ae. m. der Schreiber. *Iródeák.* Pjsař.

Scriptor, ōris. m. der Bücherschreiber. *Iró, kőnyv szerző.* Spisowatel.

Scriptura. f. 1. die Schrift. *Irás.* Pjsmo.

Scriptio, ōnis. f. das Schreiben. *Irás.* Psánj.

*Adscribo, ere. zuschreiben, hinzuschreiben. *felirni, oda-irni.* připsati.

*Conscribo, ere. beschreiben, zusammenfordern, werben. *megirni, katonákat fogadni.* sepsáti, wogáků spisowati.

*Circumscribo. ich schreibe umher: betrüge. *kőrnyűl-irom: megtsalom.* popisugi, obmezugi: ssidjm.

*Circumscriptor, ōris. m. der Betrüger. *Megtsaló.* Ssidjk, ssibak.

*Describo, ere. abschreiben, beschreiben, abtheilen. *leirni, megirni, felvetni.* wypsati, odděliti.

*De-

*Descriptio, ōnis. f. die Beschreibung, Abtheilung. *Leirása valaminek, felvetés.* Wypsánj, podělenj.
*Exscribo. 3. ich schreibe aus. *kiirom.* wypisugi.
*Inscribo, ere. einschreiben, tituliren. *béirni, felirni a' titulust.* napsati, titulowati.
*Inscriptio, ōnis. f. der Titul, die Uberschrift. *Titulus, fellyül való irás.* Napsánj, tytul, nápis.
*Interscribo Plin. ich schreibe dazwischen. *közibe-irom.* mezy nětco pjsſi.
*Perscribo. ich beschreibe ausführlich. *megirom, feljegyzem.* zgewně wypisugi, dopisugi.
*Praescribo. ich schreibe vor, gebiete. *eleibe-irom, megparantsolom.* předpisugi, rozkazugi.
*Proscribo, ere. durch angeschlagene Zettel ausruffen: in die Acht erklären. *árrát kiirni, árruba venni: valakit számkivetni.* skrz přibitau ceduli wywolati: wypowěděti.
*Proscriptio, ōnis. f. der Anschlag eines Zettels, die Acht. *Kiadás, árúba botsátás: Számkivetés.* Přibitj ceduli: wypowědenj.
*Rescribo, ere. wieder schreiben, schriftlich antworten. *viszontag irni, irással megfelelni.* odepsati, listownau odpowěd dáti.
*Subscribo. (rem, in rem, rei.) ich unterschreibe, verzeichne. *alája-irok, megjegyezem.* podpisugi.
*Subscriptor, ōris. m. der Mitkläger. *Alája-iró.* Podpisugicý.
*Transcribere. abschreiben, ausschreiben. *valamiböl leirni.* wypisowati, přepisowati.

scrīnium. n. 2. der Schrank, Bücherschrank, die Registratur. *Szekrény.* Skřjně.
scrobs, ŏbis. c. 3. Col. die Grube. *Verem.* Gáma.
scrōfa, ae. f. Varro. die Saumutter. *Eme disznó, mag disznó.* Swině prasnă.
Scrofula, ae. f. Cels. der Kropf am Halse. *Golyva, mirigyes bús.* Wole, hrwol.
scrūpus. m. 2. der spitzige Stein. *Követs.* Malý kamýnek.
Scrupōsus, et Scrupeus, a, um. Lucr. Virg. steinicht. *kövesses.* kamenitý.
Scrūpŭlus. m. 2. das Steinlein: der Zweifel, das Kümmerniß. *Kövecske: kételkedés, bú.* Pochybnost, starost.
Scrupulōsus, a, um. et *Adu.* e. rauh, allzugenau. *kövesses, akadályos.* Adu. *kövessesen, akadályoson.* hlaubatý, welmi starostliwý. Adu. starostliwě, pilně.
scrūta, orum. Pl. n. 2. allerley alte Waare. *Kopott marha, ó ruba, viselt ruba.* Staré haraburdy od ssatstwa, nádob, neb hospodářstwj.
scrūtor. Dep. 1. (quem, quid.) ich forsche, untersuche. *tudakozom, értekezem.* hledám, doptáwám se.
Scrutatio, ōnis. f. Scrutinium, ii. n. Apul. die Erforschung. *Értekezés.* Doptáwánj.
*Perscrutor. Dep. 1. ich forsche fleißig nach, durchsuche. *megértekezem, visgálom.* s pilnostj wyhledáwám.
sculpo, psi, ptum. 3. ich schnitze, grabe aus. *metszek, faragok.* řezem, rygi.

Sculptor, ōris. m. der Bildhauer. *Kép faragó.* Křezbář.

Sculptura, ae. das Schnitzen, Ausgraben. *Faragás, metszés.* Rytj, řezánj.

Sculptilis, e. ausgehauen, geschnitzt. *kivájott, faragott.* ryté djlo. Subst. Rytina.

*Exsculpo, psi, ptum. 3. ich haue aus, grabe aus. *kivágom, kivájom.* wyřezáwám, wyrygi.

*Insculpo. ich haue ein, grabe ein. *belé-metszem.* wdlabáwám, wrywám.

SCVLPŌNEA. f. 1. Cato. die Filzschuh, der Bauerstiefel. *Botos, kaptza, fa saru.* Plsty, dřewěné střewice.

SCVRRA, ae. m. der leichtfertige Spötter. *Tsélsapó, bitang.* Lehkomyslný posměwač.

Scurrīlis, e. leichtfertig, bübisch, spöttisch. *szemtelen, trágár.* lehkomyslný ssibalský.

SCVTĪCA, ae. f. die Peitsche, Karbatsche. *Ostor, korbáts.* Korbáč, bič řemenný.

SCVTVM, i. n. der Schild. *Pais.* Pawéza, sstjt.

Scutatus, a, um. der einen Schild hat. *paisos.* sstjtem oděný.

SĔCO, secui, sectum. 1. ich schneide, haue, entscheide. *elmetszem, vágom.* sekám.

Sectio, ōnis. f. 3. der Schnitt: die Theilung. *Metszés: Rész.* Sekánj.

Segmen, ĭnis. n. et Segmentum, i. n. der Abschnitt. *Metélék, faradék.* Odřezek.

Segmentatus, a, um. bortirt, verschameriert, gestickt. *perémes, tsipkés ruha.* krumpowánjm, neb wysſjwánjm ozdobený, přemowaný.

*Conseco. 1. ich zerschneide. *meg-vágom, elvágom, metélem.* posekáwám.

*Deseco. 1. ich schneide ab. *levágom.* utjnám, ořezáwám.

*Disseco ich zerschneide. *elvagdalom.* rozsekáwám.

*Exseco. ich schneide aus. *kivágom.* wyřezáwám.

*Inseco. ich schneide ein. *bévágom.* wřezáwám.

*Insecta, orum. n. 2. allerley Gewürme, Ungeziefer. *Mindenféle bogarak.* Rozličnj hmyzowé.

*Perseco. ich schneide durch. *áltaľvágom.* přesekáwám.

*Praeseco, Reseco. ich verschneide, kürze ab. *elmetszem.* odřezáwám, odsekáwám.

*Praesegmen, ĭnis. n. Plaut. der Abschnitt, Span. *Lemetélt apró-lék.* Odřezek, odstružek.

*Subseco. ich schneide von unten ab. *valamitől elszakasztom.* podsekáwám.

*Subsecīvus, a, um. nicht ordentlich, was nebenher geschicht. *valamitől elszakasztatott.* co nenj podlé pořádku, postrannj.

*Subterseco, aui. ich schneide entzwey. *közepén elvágom.* na poly roztjnám.

SĔCVLVM. (Saeculum.) n. 2. die Zeit von hundert Jahren. *Száz esztendő.* Wěk, sto let.

Secularis, e. Plin. hundertjährig, in hundert Jahren geschehen. *Száz esztendőnként való.* stoletý.

SĔCVRIS, is. f. das Beil, die Axt. *Fejsze, szekertze.* Sekera.

Securicula, ae. f. Plin. das kleine Beil. *Szekertzétske, balta.* Sekerka, pobigečka, walaſſka.

SĔCVS, Secius. Comp. anders. *különben,* gináč.

Se-

Sequior, us. Comp. anders, gerin- ger. *más egyéb, alább való* druhý podlegſſj.

SECVNDVS, a, um. der andere: glück- lich. *második: szerencsés.* druhý: ſſťáſtliwý.

Secundum. Praep nach, hinter. *nál, nél, szerint, mellette.* podlé, blízko.

Secundo, et Secundum. Adu. zum andern. *másodzor.* po druhé.

Secundarius, a, um. der anderer Ordnung, geringer ist. *más rend- béli, alább való.* druhého pořád- ku, podlegſſj.

Secundo, are. beglücken, Glück ge- ben. *szerentsésíteni.* zdařiti, po- ſſťěſtiti.

*Obſecundo. 1. ich bin zu Willen. *engedek, szót-fogadok.* po wůli gſem, powoluǵi.

*Obſecundatio. f. 3. der Gehor- ſam. *Engedelmesség.* Poſluſſnoſt.

SED. Coni aber, sondern. *de, banem.* ale, než.

SĔDEO, ſēdi, ſeſſum. 2. ich ſitze. *ülök.* ſedjm.

Seſſio, ōnis. f. das Sitzen. *Ülés.* Sedění.

Seſſor, ōris. m. Hor. der Sitzer, der da ſitzet, reitet. *Ülő.* Sedáč.

Sēdes, is. f. der Sitz. *Pad.* Sedění, Sýdlo.

Sedēcula, ae. f. der kleine Sitz, das Stülchen. *Székecske.* Stolička.

Sella, ae. f. der Seſſel, Stuhl. *Szék.* Stolice.

Sellarius, Sellularius et Sedentarius, a, um. Plin. Liu. Col. der ſeine Handthierung ſitzend verrichtet. *a' ki székben ülve dolgozik.* kdo ſedjcý pracuge.

*Subſellium, ii. n. die Bank, Unter- bank. *Pad, alatson szék.* Lawice, njzka ſawice.

*Aſſĭdeo. ich ſitze bey. *mellé-ülök.* přiſedám.

*Aſſeſſio, ōnis. f. die Beyſitzung. *Mellé ülés.* Přiſedění.

*Aſſeſſor, ōris. m. der Beyſitzer. *Bi- rói renden való.* Přiſedjcý.

*Aſſiduus, a, um. Aſſidue. Adu. ſtets währende, fleiſſig. *szüntelenül raj- ta lévő valamin.* Adu. *szüntelenül.* vſtawičný, pilný. Adu. vſtawi- čně, pilně.

*Aſſiduitas, ātis. f. die Beſtändig- keit, der Fleiß. *Szüntelen rajta-lé- tel, szorgalmatosság.* Vſtawičnoſt, ſnáznoſt.

*Conſideo. ich ſitze nieder. *letelepe- dem.* ſpolu ſedjm.

*Conſeſſus. m. 4. die Verſammlung. *Öszve-gyűlt nép, öszve-gyűlés.* Shromáždění.

*Circumſideo. 2. ich ſitze herum, be- lagere. *táborral környül-vészem.* obſedáwám.

*Deſideo. ich bin müſſig. *veszteg be- verek, benyélek.* zahálím.

*Dēſes, ĭdis. o. et Deſidiōſus, a, um. faul. müſſig. *rest, tunya.* zahál- čiwý, leniwý.

*Deſidia, ae. f. die Faulheit. *Restség; tunyaság.* Zahálčiwoſt.

*Indeſes, ĭdis. o. Gell. nicht faul, wacker. *nem rest.* nezahálčiwý.

*Diſſideo, ēdi. 2. ich ſitze von ein- ander, bin uneinig. *másstol távol- ülök, viszsza-vonok, különbözök.* geden od druhého wzdálen ſe- djm, neſwornými gſem.

*Diſſidium, ii. n. die Uneinigkeit. *viszsza-vonás, különbözés.* Ne- ſwornoſt.

*Inſidere. ſich einſetzen. *reá-ülni.* wſedati. *In-

*Insidiae. Pl. f. 1. die Hinterlist, Nachstellung. *Les.* Zálohy, osydla, autoky.
*Insidior. Dep. ich stelle hinterlistig nach. *leselkedem*, *olálkodom*. Aukłady činjm.
*Insidiator, ōris. m. der Nachsteller. Räuber. *Leselkedő*. Aukładnjk.
*Insidiōsus, a, um. hinterlistig, tückisch. *leselkedő*, *olálkodó*. tagný aukładnjk, čihař.
*Obsideo ich belagere. *megszállom*. oblihám.
*Obsessio, obsidio, ōnis. f. et Obsidium. n. 2. die Belägerung. *Megszállás*. Obležený.
*Obsessor, ōris. m. der Laurer, Belägerer. *Megszálló*. Oblejegjcý.
*Obses, ĭdis. c. der Geisel, der Bürge. *Kezes*. poručnjk.
*Possideo. ich besitze. *birtokomban vagyon*, *bírom*. władnu.
*Possessor, ōris. m. der Besitzer. *Bíró*, *örökös*. Wládař.
*Possessio, ōnis. f. die Besitzung. Pl. die Güter. *Bírás*. Pl. *Jószág*. Władnutj Pl. Statky.
*Praesideo. ich stehe für, regiere. *elő-ülők*, *valamiben fő vagyok*. předstawen gsem.
*Praeses, ĭdis. m. der Vorsteher, Regierer. *Tiszttartó*, *gubernáló*. Spráwce, aukednjk.
*Praesidium. n. 2. der Schutz, die Hülfe, die Besatzung. *Oltalom*, *segítség*. Ochrana, pomoc, osazenj.
*Praesidiarius, a, um. zur Besatzung gehörig. *vár őrző vitéz*. obranný wogák.
*Resideo, ēre. niedersitzen, bleiben. *vesztegülni*, *maradni*. posaditi se, zůstáwati.
*Reses, ĭdis. o. Liu. rückständig, faul, träg. *rest*, *benyélő*. zahálčiwý, nedbanliwý.
*Residuus, a, um. übrig, hinterblieben. *maradék*. pozůstalý, ostatný.
*Subsideo, et Subsedeo. ich sitze nieder. *lesüllyedek*. wsedám se.
*Subsessor, ōris. m. Sen. der Aufpasser, Laurer. *Lesben való*, *leselkedő*. tagný vkładnjk, čihař.
*Subsidium, i. n. 2. die Hülfe, der Hinterhalt, die Mittel. *Segítség*, *bátra hagyott segítő sereg*. Pomoc prostředek, retunk.
*Subsidiarius, a, um. zur Hülfe, zum Hinterhalt. *segítségre való*. co ku pomocy přislussj.
*Supersideo, et Supersedeo ich sitze drauf, bin überhoben. *elhagyom*. přestáwám, zanechácwám.
SĪDO, sēdi, vel sīdi, ere. sine Sup. 3. sinken, sich zu Grunde setzen. *ülni*, *leülni*, *süllyedni*. wsednauti, posaditi se.
*Assido, Consido, Desido, Insido, Resido, Subsido, ere. sich beynieder- drauf- hinunter setzen. *mellé-le-rea-ülni*. dolu se posaditi.
SĒDITIO, ōnis f. der Aufruhr, Aufstand. *Párt-ütés*, *támadás*. Rozbrog w lidu, powstánj.
Seditiōsus, a, um, Seditiose. Adu. aufrührisch. *pártolkodó*, *háborúság indító*. Adu. *támadásképen*, *pártolkodva*. bauřliwý, rozbrogný. Adu. baufliwě.
SĒDO, āui, ātum, are. ich stille, besänftige, begütige. *tsendesítem*, *leszállítom*. vpokogugi.
Sedatus, a, um. still, sittsam, begütigt, gelind. *tsendes*. pokogný, mjrny.
Sedatio, ōnis. f. die Befriedigung, Stillung. *Tsendesedés*, *tsendesség*. Vpokogenj. *In-

*Insedatus, a, um. ungestillt. *tsendesitetlen, báborús.* newpokogený.

SEDULUS, a, um. Sedulo. Adu. fleissig, emsig. *Szorgalmatos.* Adu. *Szorgalmatoson.* pilný, snážný. Adu. pilně, snážně.

Sedulitas, ātis. f. der Fleiß, die Emsigkeit. *Szorgalmatosság.* Pilnost, snážnost.

SEGES, ĕtis. f. die Saat, Feldfrucht, *Gabona, vetemény.* Osenj, sjatj.

SEGNIS, e. Segniter. Adu. faul, träg. *rest, lassú.* Adu. *restül, lassan, túnyáúl.* leniwý. Adu. leniwě, powolně.

Segnitia. f. 1. et Segnities. f. 5. die Faulheit. *Restség.* Leniwost.

*Segnipes, ĕdis. o. Juuen. langsam auf den Füßen. *lassan járó, nehéz lábú.* leniwý w nohách.

*Persegnis, e. Liu. sehr träg. *igen rest.* welice leniwý, wáhawý.

SEMEL. Adu. einmal. *egyszer.* gednau, gedenkráte.

SEMEN, inis n. der Samen, Ursprung. *Mag.* Zrno, semeno.

Sementis, is. f. das Säen, die Saatzeit. *Vetés, vetemény.* Cžas setj, setj.

Semento, are. ich trage Samen. *magzom.* sýmě přinássjm.

Semino. 1. ich säe, streue Samen *vetek, magot vetek.* segi, rozsýwám.

Seminarium, ii. n. der Pflanzgarten, die Baumschule. *Plántáló bely.* Sstěpnice, Zahrada.

*Dissemino. 1. ich streue aus, breite aus. *elvetem, bintem.* rozsýwám, rozssiřugi.

*Insemino. 1. Gell. ich säe ein, *belé-vetem, plántálom.* wsýwám.

*Prosemino. 1. ich säe fort, pflanze fort. *elbintem, elől-vetem.* rozsýwám.

SEMIS, et Semi. v. gr. halb *fél.* půl.

*Semidoctus, a, um. halbgelehrt. *fél-tudományú, valamennyire tudós.* od polu učený.

*Semicirculus, i. m. der halbe Zirkel. *Fél-kerék.* Půl Kolečka.

*Semihora, ae. f. die halbe Stund. *Fél-óra.* Půl hodiny.

SEMITA, ae. f. der Fußsteig, Pfad. *Ösvény, gyalog-út.* Stezka.

Semito. 1. Plin. ich mache Wege. *ösvényt tsinálok.* Stezku činjm.

SEMPER. Adu. allezeit, immerdar. *mindenkor.* wždyčky, wždy.

Sempiternus, a, um. ewig, immerwährend. *örök, örökké-tartó.* wěčný, vstawičný.

SENEX, senis. o. 3. Senior. alt, der Alte. *vén, öreg.* starý.

Senectus, útis. f. 3. Senecta, ae. f. et Senium, ii. n. das Alter. *Vénség, öregség.* Starost, starý wěk.

Senilis, e. alt. ältlich. *véni, agbos való.* letitý, starý.

Senesco, et Consenesco, enui, cere. 3. alt werden, abnehmen. *megvénbedni.* zestarati se.

*Insenesco, ui, ere. 3. Horat. die Zeit über etwas zubringen. *belé aggni.* Cžas strawiti při některé wěcy.

*Persenex, nis. c. Suet. sehr alt. *igen vén.* welice starý, stařec.

Senatus. m. 4. der Rath, die Rathsherren. *Tanáts, tanátsbéli urak.* Rada, shromáždění radnjch Pánů.

Senator, ōris. m. 3. der Rathsherr. *Tanátsbéli úr.* Radnj Pan.

Senaculum, i. n. Varro. die Rathsstube. *Tanáts-báz.* Místo kde se rada drži.

Se-

Senatūrio. Cic. ich verlange in den Rathsstuhl. *tanáts-házba kivánkozom.* po radnjm Mjſtě dychtjm.

Senatorius, a um. dem Rath gehörig. *tanátsbéliekbez tartozó.* radnj.

SENTĪNA, ae. f. 1. der Grund des Schiffs, die Grundſuppe. *Alsó feneke a' bajónak, a' hová minden büdös ganéj lebúl.* Stok, nečiſtota w lodj.

SENTIO, ſenſi, ſenſum. 4. ich fühle, empfinde. *érzem.* cýtjm, poznáwám.

Senſus, m. 4. der Sinn, die Meynung, der Verſtand. *Érzékenység, érzés, értelem.* Smyſl, rozum, cýtěnj.

Senſa. Pl. 2. die Gedanken, die Meynung. *Elmének gondolati, értelem.* Domněnj, aumyſl.

Sententia. f. 1. die Meynung, der Spruch, Gedanke. *Értelmes mondás.* Domněnj, wýpowěd.

Sententiola, ae. f. 1. das Sprüchlein. *Értelmes mondásotska.* Aumyſlek, myſſlenj.

Sententiōſus, a, um. voller Sprüche. *ékes mondással tellyes.* Myſſlenj plný.

Sententioſe. ſpruchweiſe. *értelmesen, ékes mondással.* aumyſlně.

Senſim. nach und nach, mählich, gemach. *balkal, lasſan-lasſan.* pomáſu, polehku.

*Aſſentio, et Aſſentior, aſſenſus ſum. 4. ich gebe den Beyfall. *egyet-értek, reá-hagyom.* Přiwolugi.

*Aſſenſus. m. 4. Aſſenſio. f. 3. der Beyfall. *Reá-hagyás.* Přiwolenj.

*Aſſenſor, ōris. m. 3. der Verwilliger. *Javalló.* Přiwolugjcý.

*Aſſentor. Dep. 1. ich rede zu Gefallen heuchele. *bizelkedem, bunyorítok.* pochlebugi, lahodjm.

*Aſſentatio, ōnis. f. die Schmeichelrede, Heucheley. *Hizelkedés, bunyorítás.* Pochlebenſtwj.

*Aſſentator, ōris. m. der Schmeichler. *Hizelkedő, bunyorító.* Pochlebnjk.

*Conſentio. ich ſtimme überein. *egyet-értek.* ſrownáwám ſe, ſwolugi.

*Conſenſus. m. 4. Conſenſio. f. 3. die Einhelligkeit, Ubereinſtimmung. *Egyet értés.* Gednomyſlnoſt.

*Conſentaneus, a, um. einſtimmig, gemäß. *illendő, alkalmatos.* gednomyſlný, podobný.

*Diſſentio. ich bin widriger Meynung. *kölömbet-értek.* ginač myſljm.

*Diſſenſio. f. 3. Diſſenſus. m. 4. die Uneinigkeit. *Különbözés.* Neſwornoſt, rozepře.

*Perſentio. 4. Virg. ich empfinde, ſpüre. *jól megérzem.* pocýtjm, dobře znamenám.

*Praeſentio. 4. Praeſentiſco. 3. ich merke vorher. *ele e-megérzem, megtudom.* předcýtjm, předzwědugi.

*Subſentio. 4. Ter. ich vermerke etlicher maßen. *érzem-ſzabásúi, eſzembe kezdem venni.* cýtjm, neb málo poznamenám.

SENTIS. m. 3. der Dorn. *Tövis.* Trn.

Sentus, a, um. dornicht, rauh. *borzas, darabos.* trnowatý.

Senticētum. n. 2. Apul. der Dornpuſch. *Tövises bely, bokros.* trniſſtě.

SEPE-

SĔPĔLIO, ĭui, ultum. 4. ich begrabe. *eltemetem.* pohřebugi, pochowáwám.

Sepulcrum. n. 2. das Grab. *Koporsó, sír.* Hrob.

Sepulcrētum. n. 2. der Gottesacker. *Temető-hely.* Mjſto, kde ſe mrtwá těla pochowáwagj, krchow.

Sepultūra, ae. f. das Begräbniß. *Temetés.* Pohřeb.

Sepulcrālis, e. zum Begräbniß gehörig. *temetői, koporsói.* pohřebnj.

*Inſepultus, a, um. unbegraben. *eltemetetlen.* nepochowaný.

SĒPES, is. f. der Zaun. *Sövény.* Plot.

Sepio, pſi, ptum. 4. ich zäune. *bésövényezem.* opletám, plotem obrazugi.

Sepīmentum et Septum. n. 2. der Zaun, das Gehöge. *Sövény, kőz-kert, kőz-fal.* Hradba, plot.

*Conſepio, Circumſepio, Obſepio. 4. ich verzäune. *békerítem, sövénnyel bérekeſztem.* obrazugi plotem.

*Inſeptus, a, um. Sen. unverzäunt, unverwahrt. *bésövényezetlen.* neobrazený.

*Interſepio. ich verzäune, verſchanze. *közben békertelem.* mezy to plot ſtawjm, mezy tjm hradjm.

*Praeſepio. 4. ich verzäune vorher. *békerítem, kertelem.* předhrazugi.

*Praeſepe, is. n. et Praeſepium. n. 2. Apul. die Krippe. *Jáſzol.* Geſle.

SEPTEM. Indecl. ſieben. *hét.* ſedm.

Seprēnus, a, um. je ſieben. *heted, heten heten.* wždy ſedm, po ſedm.

Septies. ſiebēmal. *hétſzer.* ſedmkrát.

Septĭmus, a, um. der ſiebende. *hetedik.* ſedmý.

Septuaginta. Indecl. ſiebenzig. *hetven.* ſedmdeſát.

Septuageſimus, a, um. der ſiebenzigſte. *hetvenedik.* ſedmdeſátý.

Septingenti, ae, a. ſiebenhundert. *hét-ſzáz.* ſedmſto.

SĔQVESTER. m. 2. et 3. der Mittler, Unterhändler. *Köz-biró, kire két fél hagyja magát.* Důwěrnjk, v něhož ſe zálohy na čas ſkládá, proſtřednjk.

SĔQVOR, ſecutus ſum. Dep. 3. ich folge, folge nach. *követem, utánna mégyek.* náſledugi.

Sequax, ācis. o. das gerne folget, nachläuft, welch. *könnyen utánna hajló.* náſledownjk.

Sector, ari. Dep. 1. ich folge, hange an. *követdegelem, utánna járok.* náſledugi, přidržjm ſe.

Sectator, ōris. m. der Nachfolger, Anhänger. *Valakit követő, valaki utánn járdogaló.* Náſledownjk.

Secta. f. 1. der Orden, die Geſellſchaft, der Anhang. *Szakadás, tarſaság.* Řád, odſſtjpenj.

*Aſſequor. ich erlange, erreiche, hole ein. *kereſem, el-felérem.* doſahugi, dohanjm.

*Aſſector. Dep. 1. ich hange an, laufe nach. *utánna járok.* přidržjm ſe, za někým gdu.

*Aſſectator, ōris. m. Aſſecla. m. 1. der Anhänger. *Utánna járó.* genž ſe přidržj.

*Conſequor. ich hole ein, erlange. *követem, megnyerem.* dohánjm, doſahugi.

*Conſequentia, ae. f. die Folge. *Következés.* Náſledowánj, záwjrka.

*Conſector. Dep. 1. ich folge eifrig nach. *ſzorgalmatoſon kereſem.* ſnaž

snážné nasledugi, hledám.
*Consectarium, ii. n. der Schluß aus dem vorigen. *Másból kijövö igazság.* Ržeč, kteráž z něčeho nasleduge.
*Exsequor. ich vollziehe, vollbringe. *megmivelem, végbez-viszem.* ku koncy přiwodjm, wykonáwám.
*Exsecutio, ōnis. f. die Vollstreckung. *Végbez-vitel.* Wykonánj.
*Exsecutor, ōris. m. Suet. der Vollbringer. *Megmivelö.* Wykonáwatel, rozkazu doſtičinitel.
*Exsequiae. Pl. f. 1. das Leichbegängniß. *Halott temetési tiſztesség.* Pohřebenj, poctiwoſt.
*Insequor. ich folge nahe, dringe zu. *kövezem, kergetem.* honjm.
*Insector. Dep. 1. ich setze einem zu, dringe auf ihn, mache einen herunter. *kergetem.* dotjrám, přenásledugi.
*Insectatio, ōnis. f. Liu. die Verlästerung. *Kergetés.* Dohánénj.
*Obsequor. ich gehorche, folge, gebe nach. *engedelmeskedem, szótfogadok.* poslušſný gsem.
*Obsequium. ii. n. 2. et Obsequentia. f. 1. Caes. der Gehorsam, die Folge. *Engedelmesség, szó-fogadás.* Poslušſenſtwj.
*Obsequens, tis. o. et Obsequiōsus, a, um. gehorsam, gehorchend. *engedelmes, szót-fogadó.* poslušſný.
*Persequor. ich eile nach, jage nach, verfolge. *kergetem, üzöm, üldözöm.* honjm, přenásledugi.
*Persecutio, ōnis. f. die Nachsetzung. Verfolgung. *Üldözés.* Protiwenſtwj.
*Prosequor. ich folge weiter, begleite. *követem, keresem.* předce nasledugi.

*Subsequor. ich folge alsbald. *mentem utánna, nyomában vagyok.* hned následugi.
SĔRA. f. 1. das Thürschloß. *Zár az ajtón, lakat.* Zámek.
*Obsero. 1. ich verschließe, verriegele. *bézárom, lakatlom.* zamikám.
*Resero. ich schließe auf, öffne. *felnyitom, megnyitom.* odtwjrám, odmikam.
SĒRĒNUS, a, um. hell, heiter, freundlich, klar. *szép, világos, tiszta.* gasný, swětlý, čiſtý.
Serenitas, ātis. f. die Klarheit, das schöne Wetter. *Világosság, feltisztulás.* Gasnoſt, pěkný čas.
Sereno. 1. aufklären. *meg-tisztítom,* wygasňugi.
SĒRES, populus Asiae, unde. ein Volk aus Asien. *Egy Asiai nép.* Lid giſtý w Azyi.
Sericus, a, um. Seiden, aus Seiden gewebt. *selyemi, selyemböl való.* hedbáwný, z hedbáwj.
Sericum, i. n. Mart. der Seidenzeug. *Selyem.* Hedbáw.
SĒRIUS, a, um. Seriō. Adu. ernstlich, ohne Scherz. *való, nem tréfa.* Adu. *valóban, tréfa kivül, bizonyára.* oprawdowý, přjſný. Adu. oprawdowě, přjſně.
SERMO, ōnis. m. die Rede, das Gespräch. *Beszéd.* Ržeč.
Sermocinor. Dep. 1. ich rede, spreche. *beszéllek.* mluwjm, howořjm.
SĔRO, sēui, sătum. 3. ich säe, pflanze. *vetek, ültetek, plántálok.* segi, ſſtěpugi.
Satus. m. 4. die Pflanzung. *Ültetés.* Oſenj, ſſtěpenj.
Satio, ōnis. f. die Saatzeit. *Magvetés.* Segba, rozſýwánj.

Sa-

Sator, öris. der Sämann, Urheber. *Vető*, *szerző*. Rozsewač.
*Circumsero. Plin. ich säe umher. *környül ültetem*. wůkol sstěpjm.
*Consero. ich besäe. *vetek*. osýwám.
*Insero. ich setze ein, pfropfe. *belé-vetem, belé-óltom*. wsýwám, wsazugi, wsstěpugi.
*Insitio, ōnis. f. die Pfropfung. *Óltás*, *béóltás*. Wsstjpenost.
*Obsero. 3. besäen. *Maggal bé-vetem*. obsýwám.
*Obsitus, a, um. dicht, besäet, bedecket. *bévettetett*, *bétakartatott*. osátý, přikrytý.
SĔRO, ui, rtum. 3. ich ordne, füge zusammen. *rendelem*, *öszverakom*. pořádkem sskládám, spogugi.
Sertum. n. 2. der Kranz. *Koszorú*, *bokréta*. Wěnec.
Series. f. 5. die Reihe, Folge, Ordnung. *Rend*, *szer*. Rˇád, spořádánj.
*Adsero. ich eigne zu, behaupte, bejahe, befreye. *állatom*, *tulajdonitom* : *erősitem*. přiwlasstňugi, mstjm : potwrzugi.
*Assertio, ōnis. f. die Behauptung. *Állatás*, *megerősités*. Gisstěnj, důwod.
*Assertor, ōris. m. der Befreyer, Rächer, Vertheidiger. *Megmentő*, *szabadságba helybeztető*. Kdo koho při swobodě chránj, mstjtel.
*Consero. ich vermenge, scharmützele. *öszve-fogom*. w hromadu spogugi.
*Desero. ich verlasse. *elhagyom*. opausstjm.
*Desertus, a, um. öd, verlassen, wüst. *elhagyatott*, *puszta*. opussténý, pustý.
*Desertor. m. 3. der fliehet, verläßt. *Elhagyó*. Opusstitel, zanechatel.
*Deserta. Pl. n. 2. die Wüsteney. *Pusztak*. Pustatiny, pausst.
*Dissero, et disserto. ich rede, discurire, disputire. *vetélkedem*. rozprawám, hádám se.
*Edissero. 3. ich sage heraus. *ki-beszéllem*. wyprawugi.
*Disertus, a, um. Diserte. Adu. beredt, deutlich. *ékesen szóló*. Adu. *ékesen*, *magyarán*. wýmluwný. Adu. wýmluwně, na hlas.
*Indisertus, a, um. *Adu*. e. unberedt. *nem ékes beszédű*. newýmluwný.
*Perdiserte. sehr beredt, deutlich; *igen magyarán*. welice wýmluwně.
*Praesertim. fürnehmlich. *főképen*. obzwlásstě.
*Exsero, et Exserto. ich recke heraus, thue herfür. *kivonszom*, *kinyújtom*. wystrkugi.
*Insero, et Inserto. ich thue hinein, untermenge. *belé-tészem*, *beléjszerkeztetem*. wkládám.
SERPO, psi, ptum. 3. ich krieche, breite mich aus. *tsúszok*, *mászok*. plazým se.
Serpens, tis. c. et Adiect. o. die Schlange : kriechend, schleichend. *Kigyó* : *elterjedő*, *eltsúszó*, *elmászó*. Had : gdaucý z ponenáhlu.
Serperastrum, i. n. der Laufwagen für die Kinder. *Gyermeket járni tanitó szekér*. Nástrog, kterýž dětem k nohám přiwazugi, když gesstě lezau, aby neochroměli.

SERRA, ae. 1. die Säge, der Schwertfisch. *Fürész.* Pila.

SERVO. 1. ich behalte, erhalte, nehme in acht, errette. *megtartom, óltalmazom.* zachowáwám, zdržugi.

Servator, ōris. m. Liu. der Helland, Helfer. *Megtartó, szabadító.* Spasytel, zachowáwatel.

*Asseruo. 1. ich verwahre, hebe auf. *megtartom, gondját viselem.* zachowáwám.

*Conseruo. 1. ich erhalte. *megtartom.* Idem.

*Conseruatio. f. 3. die Erhaltung, der Schutz. *Megtartás.* Zachowánj.

*Conseruātor, is. m. der Beschirmer, Erhalter. *Megtartó.* Zachowáwatel.

*Obseruo. 1. ich gebe acht auf was, merke. *reá-vigyázok, eszembe-vészem.* pozor mám, ssetřjm.

*Obseruatio, ōnis. f. die Achtgebung, Beobachtung. *Eszébe-vétel, elméjében tartás.* Pozorowánj.

*Obseruantia, ae. f. die Ehrerbietung. *Mást bötsülés, nagyra tartás.* Poctiwost, vctěnj.

*Reseruo. 1. ich behalte zurück, verspare. *másszorra tartom.* zadržugi na giný čas.

SĔRVVS, a, um. dienstbar. *szolgáló, szolgai, szolgálat alatt való.* slaužebný.

Seruus, i. m. et Serua. f. 1. der Knecht, die Magd. *Szolga, szolgáló leány.* Slauha, služebkyně.

Seruītus, ūtis. f. die Dienstbarkeit. *Szolgálat.* Služba.

Seruitium. n. 2. der Dienst: der Dienstbothe. *Szolgálat: Szolga.* Idem: Služebnjk.

Seruio, īui, itum. 4. ich diene. *szolgálok.* slaužjm.

*Adseruio. Subseruio. ich diene, warte auf. Idem. *udvarlok.* přisluhugi.

*Conseruus, i. m. der Mitknecht. *Szolga társ.* Spolu-služebnjk.

*Deseruio, et Inseruio. ich diene, bin zu Dienst. *valakinek szolgálok.* slaužjm někomu.

SĒRVS, a, um. Sero. Adu. spat, langsam. *késő.* Adu. *késön.* zpozdilý. Adu. pozdě, zpozdile.

Serotīnus, a, um. spat, langsam. *késő, lassú.* zpozdilý.

SĔRVM. n. 2. Sing. Virg. das Molken. *Savó.* Srwátka.

SESQVI. in Comp. anderthalb. *másfél.* pol druha.

*Sesquihora. anderthalb Stund. *Másfél-óra.* Pol druhé hodiny.

Sestertius m. 2. dritthalb Asses, 9. Pfennige. *Harmad fél* Assis, 9. *pénz.* Pol třeta Assis, 9. peněz.

Sestertium. n. 2. tausend Sesterti-en, oder 50. Gulden. *Minnegy ötven Magyar forint.* Tisýc sestercyum, neb 50. zlatých.

SĒTA. f. 1. die Borste. *Serte, borosta.* Sstět, sstětina.

Setarius. m. 2. der Bürstenbinder. *Borosta-kötő.* Swazowatel sstětjn, sstětkář.

Setōsus, et Setiger, a, um. borstig, rauh. *sertés, sok sertéjű.* sstětiny magjcý.

SĔVĒRVS, a, um. *Adu.* e. ernsthaft, streng. *szoros fenyitékű, kemény.* Adu. *keményen, sanyarúán.* přjsný, twrdý. Adu. přjsně, twrdě.

Seueritas, ātis. f. der Ernst, die Schärfe. *Keménység, szoros fenyiték.* Přjsnost.

*Asse-

*Asseuero. ich gebe mit Ernst für, betheure. *állhatatoson vallom.* státe potwrzugi, twrdjm.
*Asseueranter. betheuerlich. *erősen állatva.* vstawičně.
*Asseueratio, ōnis. f. die Bezeugung, Betheurung. *Állatás, erősítés.* Státá, gistá řeč, vgisstění.
*Perseuero. 1. ich verharre, bleibe beständig. *végig megmaradok.* stále setrwáwám.
*Perseuerus. *Adu.* e. sehr ernstlich. *igen kemény, tekintetes.* Adu. *igen keményen.* welice přjsný. Adu. welice přjsně.
*Perseuerantia, ae. f. die Beständigkeit, Verharrung. *Végig megmaradás.* Stálost, zetrwánj.
SEVVM. (Sebum.) n. 2. das Unschlit, Inselt, der Talch. *Fagygyú.* Łog.
SEX. Indecl. sechs. *hat.* sseſt.
Sēni, ae, a. je sechs und sechs. *hatonhaton.* po sseſti.
Sextus, a, um. der sechste. *hatodik.* sseſtý.
Sexies. Liu. sechsmal. *hatszor.* sseſtkráte.
Sexagies. sechzigmal. *hatvanszor.* ssedesátkráte.
Sexaginta. sechzig. *hatvan.* ssedesát.
Sexagēsimus, a, um. der sechzigste. *hatvanodik.* ssedesátý.
Sexcenti, ae, a. sechs hundert. *hatszázan, hat-száz.* sseſt sto.
Sexcenties. sechshundertmal. *hatszázszor.* sseſt sto kráte.
Sextārius. m. 2. das Seidel. *Meszszely; fél-itsze.* Zeydljk.
SEXVS. m. 4. das männliche, oder weibliche Geschlecht. *Him és nőstény között való külömbség.* Rozdjl, pokolenj, pohlawj.
SI. Coni. wenn, so, wo. *ha.* gestli, kdy, kdyby, pakli.
Sin. so aber, wenn aber. *hogyha, ha pedig.* pakli nic, gestli nic.
Siue, et Seu. Coni. oder, entweder. *akár, vagy, avagy.* aneb, anebo, budto.
*Nisi, et Ni. Coni. wenn nicht, wo nicht, es wäre denn. *hanem, hogyha nem, mert tsak.* gestline, sijnač, ledby.
*Quăsi. gleich als, gleichwann, wie. *mintha, mintegy.* rowně gako, gakoby.
*Quidni? warum nicht? *miért nem?* proč ne?
SIBILVS, i. m. Pl. Sibila. n. 2. das Zischen. *Süvöltés.* Sypenj.
Sibilus, a, um. zischend. *süvöltő.* syplawý, sseptlawý.
Sibilo, et Exsibilo. ich zische, zische aus. *süvöltök, kisüvöltöm.* sypjm, wysypjm.
SIC. Adu. also, so. *úgy, igy.* tak.
Siccine? also? *úgyé?* takliž?
Sicut, et Sicuti. Adu. gleichwie. *mint, szinte, a' mint.* rowně gako.
SICA. f. 1. der Dolch, kurze Degen. *Handsár, rövid kard.* Kratký meč, tulich.
Sicārius. m. 2. der Meuchelmörder. *Titkos gyilkos.* tegný Wražedlnjk.
Sicilio, ire. Varro. ich schneide, mähe ab. *másodszor kaszálok.* sauky dosekáwám.
Sicilimentum. n. 2. Cato. das Grummet. *Sarjú-széna.* Otawa.
SICCUS, a, um. *Adu.* e. trocken, dürr, nüchtern. *száraz, aszszú.* Adu. *szárazon, aszszún, szükön.* suchý. Adu. sucho.
Siccĭtas, ātis. f. die Dürre, das trockene Wetter. *Aszszúság, szárazság.* Suchota.
Sicco, et Exsicco. 1. Plin. ich dürre,

re, mache trocken. *aszalom, szárazton.* ſuſſjm.
SIDVS, ěris. n. das Geſtirn. *Tsillagzat.* Hwězda, hwězdatoſt.
Sidereus, a, um. himmliſch, geſtirnt. *mennyei, tsillagi.* nebeſký, hwězdatý.
*Conſidero. 1. ich betrachte. *meggondolom.* rozwažugi, rozgjmam.
*Conſiderantia, ae. f. die Bedachtſamkeit. *Maga-meggondolás.* Opatrnoſt, rozmyſlnoſt.
*Conſideratio, ōnis. die Betrachtung. *Meggondolás.* Rozwažowánj, rozgjmánj.
*Conſideratus, a, um. *Adu.* e. behutſam, bedachtſam. *eszes, magát meggondoló.* Adu. *eszesen, maga-meggondolva.* opatrný, ſſetrný. Adu. opatrně.
*Inconſideratus, a, um. *Adu.* e. unbeſonnen. *maga-gondolatlan.* Adu *maga-gondolatlanúl.* nerozmyſlený, neſſetrný, nerozumný. Adu. nerozumně, nerozſſaffně.
*Deſidero. 1. ich verlange, vermiſſe. *kivánom, obajtom.* žádám, dychtjm.
*Deſiderium, ii. n. et Deſideratio, ōnis. f. das Verlangen. *Kivánság.* Žádoſt, dychtěnj, chutnánj.
SIGNVM, i. n. das Zeichen: die Fahne, das Bild, die Loſung. *Jel: Zászló, kép.* Znamenj: Praporec, obraz.
Sigillum, i. n. das erhabene Bild, Petſchaft. *Képetske, petsét.* Obrázek, pečet.
*Signifer, i. m. der Fähnrich. *Zászlótartó.* Záſtawnjk.
*Anteſignanus, i. m. der vor der Fahnen hergehet, der Anführer. *Zászló eleiben rendeltetett, zászlót örző vitéz.* Neybližſſj před praporcem Wůdce.
*Inſignis, e. berühmt, vortrefflich. *jeles.* znamenitý.
*Inſigniter. Adu. vortrefflich. *jelesen.* znamenitě.
*Inſigne, is. n. das Zeichen, Wappen. *Jel, tzimer* Znamenj, erb.
*Inſignio, ire. 4. ich bezeichne, mache berühmt. *jegyzem, jelessé teszem.* znamenám, ſlawným činjm.
Signo, are. 1. ich zeichne. *jegyzem.* znamenám, značjm.
*Aſſignare. zueignen zumeſſen. *valakinek tulajdonitani.* přiwlaſtniti.
*Conſignare. beſchreiben, aufſchreiben, verſiegeln. *megjegyzeni.* ſepſati, poznamenati.
*Deſignare. abzeichnen, entwerfen, beſtimmen, bejahen. *megjegyzeni, mútatni.* obreyſowati, vložiti, vkázati.
*Exſigno. Liu. ich zeichne aus. *kijegyzem.* wýſlowně poznamenáwám.
*Perſigno. Liu. ich zeichne durchaus. *megjegyzem.* na ſkrz poznamenáwám.
*Praeſigno. Plin. ich zeichne zuvor. *elöl-megjegyzeni.* předznamenáwám.
*Obſignare. verſiegeln. *megpetsételeni.* zapečetiti.
*Reſignare. Briefe erbrechen, ändern. *felszakasztani a' levelet.* odpečetiti liſt.
*Subſignare. unterſchreiben, beſiegeln. *alája-irni, jegyzeni.* podepſati.
*Significo. 1. ich zeige an, berichte, bedeu-

bedeute. *megjelentem*. oznamugi, dáwám náwěſſtj.

*Significatio, ōnis. f. die Anzeigung, Bedeutung. *Megjegyzés*, *megjelentés*. Oznámenj, náwěſſtj.

*Significatus. m. 4. Plin. die Bedeutung. *Valamely ſzónak értelme*. Smyſl.

SĪLEO, ui, ſine Sup. 2. ich ſchweige. *hallgatok*. mlčjm.

Silentium, ii. n. das Schweigen, Stillſchweigen. *Hallgatás*, *tsendesség*. Mlčenj.

Sileſco, ere. 3. Ter. ſtill werden. *letsendeſedni*, *hallgatni*. vmlknauti.

SĪLER, ĕris. n. Virg. die Bachweide. *Rekettye - fa*. Rokytj.

SĪLEX, ĭcis. m. der Kieſelſtein. *Kova*, *tüz ütö-kö*. Sſkřemen, křemen.

SILICERNIVM, ii. n. das Trauermal, Todtenmal. *Tor*, *halotti lakodalom*. Oběd při vmrlých, který někdy lidem ſtarým dáwali.

SĪLIGO, ĭnis. f. der Weizen, das Weizenmehl. *Búza*, *búza liſzt*. Žito, žitná mauka, řež.

Siligineus, a, um. aus Weizen gemacht. *búzából-való*. žitný, pſſeničný, řežný.

Silĭqua, ae. f. die Schote, Hülſe. *Veteměny magoknak a' tokja*. Luſk, luſſtina.

SILVA, ae. f. der Wald, Forſt. *Erdö*, *tsere*, *baraſzt*. Les, hág.

Silueſter, ſtris, ſtre. wild. *vad*, *erdei*. diwý, leſný.

Siluōſus, a, um. waldicht, voll Wald. *erdös*, *bokros*. leſnatý.

Silueſco. ich werde zum Wald, verwildere. *megerdösödöm*. w les roſtu.

SĬMĬLA. f. 1. Similāgo. f. 3. das klare Mehl. *A' liſztnek a' java*, *ſemlye liſzt*. Přednj bjlá mauka.

Similagineus, a, um. aus klaren Mehl. *ſemlye liſztböl való*. z bjlé mauky.

SĬMĬLIS, e. Similiter. Adu. gleich, ähnlich. *haſonló*. Adu. *haſonlóképen*. podobný, rowný. Adu. podobně.

Similitūdo, ĭnis. f. die Gleichheit, Aehnlichkeit. *Haſonlatosság*. Podobenſtwj.

*Aſſimilis, et Conſimilis, e. gleich. *épen haſonló*. podobný, rowný.

*Abſimilis, et Diſſimilis, e. ungleich. *nem haſonlatos*. nepodobny, nerowný.

*Diſſimilitudo, ĭnis. f. die Ungleichheit. *Különbség*. Nerownoſt, nepodobnoſt.

SĬMVL. Adu. zugleich. *egyſzer 'smind*. ſpolu.

Simultas, ātis. f. der Widerwill, Haß. *Álattomban való gyülölség*, *ellenkezés*. Newůle, nenáwiſt.

Simulo, are. 1. ſich ſtellen, ähnlich ſtellen. *tettetni*. ſtawěti ſe, vkazowati na ſobě to, což nenj.

Simulatio. die Heucheley, Verſtellung. *Tettetés*. Pokrytſtwj, oſſemetnoſt.

Simulator. der Heuchler. *Tettetö*, *képmútató*. Pokrytec, oſſemetnjk.

Simulacrum, i. n. das Bild, Bildniß. *Ábrázat*, *ép haſonlatosság*. Obraz.

*Diſſimulo. 1. ich verheele, laße nichts merken. *eltitkolom*, *tettetem*. tagjm ſe, nedám na ſobě znáti.

*Diſſimulatio. die Verheelung, Verſchweigung Bemäntelung. *Eltitkolás*,

kolás, *tettetés*. Zatagenj, zamlčenj.
*Dissimulator, ōris. m. Sallust. der Verberger. *Eltitkoló*, *tettető*. Pokrytec, který nedá se znáti.
*Insimulo. 1. ich beschuldige, gebe Schuld. *vádolom*, *bűnbe keverem*. obwiňugi, winu dáwām.
*Insimulatio, ōnis. f. die Beschuldigung. *Vádolás*, *bünbe keverés*. Obwiněnj, obžalowánj.
SIMVS, a, um. mit krummer Nasen. *fitososka*, *lapos orrú*. pleskonosý.
*Resimus, a, um. Colum. krummgebogen. *felborgadtt*. na horu ohnutý, nakřiwený.
SIMIA. f. 1. et Simius. m. 2. der Affe. *Majom*. Opice.
SINCĒRVS, a, um. *Adu*. e. rein, aufrichtig. *tiszta*, *hív*. Adu. *tisztán*, *híven*. čistý, vpřjmný. Adu. čistě, vpřjmně.
Sinceritas. 3. Plin. die Reinigkeit, Aufrichtigkeit. *Tisztaság*, *hűség*. Čistota, vpřjmnost.
*Insincerus, a, um. unrein, nicht rechtschaffen. *nem tiszta*, *hitetlen*. nečistý, nevpřjmný.
SINE. Praep. ohne. *nélkűl*. bez.
SINGŸLVS, a, um. jeder für sich. Pl. einzele, nacheinander. *minden*, *ki ki*, *minden külön-külön*. každý zwlásst.
Singulāris, e. sonderbar. *jeles*, *kiváltképen való*. zwlásstný.
Singulātim, et sigillatim. einzel, sonderlich. *egyenként*, *külön*, *kiváltképen*. zwlásstně, samotně.
SINGVLTVS. m. 4. das Schlucken, Schnupfen im Weinen. *Tsuklás*, *zokogás*. Sstkánj, lkanj w pláči.
Singultio. 4. ich schlucke im Weinen, schnupfe. *tsuklom*, *zokogom*. sstkām, sstká se mi.
SĬNISTER, a, um. *Adu*. e. link, widerwärtig, unrecht. *balog*, *balkéz felé való*, *gonosz*. Adu. *gonoszúl*, *nem jól*. lewý, protiwný. Adu. nepráwě, křiwě.
Sinisteritas, ātis. f. Plin. die Ungeschicklichkeit. *Gonoszság*, *fesletség*. Odpornost.
Sinistrorsum. Adu. zur linken. *bal kéz felé*. na lewau stranu, k sobě.
SĬNO, sivi, situm. 3. ich lasse, gestatte. *hagyom*, *megengedem*. nechāwám, powolugi.
Situs. m. 4. die Lage, Ortsgelegenheit, der Staub, Schimmel, Rost. *Helybezteités*, *állás*, *por*, *penyész*. Položenj, leženj mjsta, plesen.
Situs, a, um. gesetzt, gelegen. *helybeztetett*, *helybe állatott*. položený.
*Dissitus, a, um. zerstreuet, von einander gelegen. *eloszlott*, *távol való*. wzdálený.
*Obsitus, a, um. bedeckt. *bé-takartatott*. obtažený, zakrytý.
*Desino. ich lasse ab, höre auf. *elhagyom*, *megszünöm*. přestáwám.
SĪNVS, i. m. et Sinum. n. 2. Virg. das weite Milchgefäß. *Tejnek való tágas edény*. Mljčná ssiroká nádoba, spussták.
SĪNVS. m. 4. der Schoos: der Meerbusen, die Falte im Kleide. *Kebel*: *Tenger kerűleti*. Lůno: zátoka mořská.
Sinuōsus, a, um. Plin. das viele Krümmen hat *kebeles*, *tekergős*. zátočný, křiwý.

Si-

Sinuo, are ich beuge, krümme. *meg-bajtom*, *borgasitom*. křiwjm.
*Insinuo. ich thue mich zu, schleiche ein. *vaiabová magamat bészínlem*. tagně se wlaudjm.
*Insinuatio. die Bewerbung um Gunst, Einschmeichelung. *Bészer-keztetés*, *bészinlés*. Dwořſké a tagné ſpřjznění, přjwětiwoſt na počátku řeči.
siro. Obsol.
Siparium. n. 2. Quinct. der Kür-hang, Teppich. *Kárpit*, *superlát*, *szönyeg*. Koberec, čalaun.
*Dissipo. 1. ich zerstreue. *elszéleſz-tem*, *elbintem*. rozptýlugi.
*Dissipatio, ōnis. f. die Zerstreuung, der Untergang. *Elszéleſztés*, *elpuſz-títás*. Rozptýlenj.
*Prosapia. 1. Prosapies. f. 5. das Geschlecht, der Stamm. *Nem-zetség*. Rod, rodina, kmen.
sisto, stiti, ſtātum. 3. a Sto. ich stehe still: stille. *állatom*: *tsendesítem*. ſtawjm se: vpokogugi.
*Absisto, stiti, ere. 3. abstehen, ab-laßen. *elállani*, *elhagyni*. zdržeti se, přestati, odſtaupiti.
*Adsisto, ere. beyſtehend. *mellette-állani*. přiſtáti.
*Consisto, ere. beysammenſtehen, stillstehen, halten. *megállani*. ſtá-ti, zaſtawiti se.
*Desisto. ich laße ab. *elhagyom*. pře-ſtáwám.
*Exsisto. ich bin, werde, entſtehe. *vagyok*, *jelen vagyok*. gſem, ná-ſtáwám.
*Insisto. ich stehe auf etwas, trete in was. *megállok rajta*, *rajta állok*. na nětkem ſtogjm, naſtupugi.
*Obsisto. ich widerſtehe. *ellene-allok*. odpjrám, na odpor se ſtawjm.
*Obstetrix, icis. f. die Hebamme. *Bába*, *aſzſzony*. Baba.
*Persisto. ich beharre, verbleibe. *megállok*, *megmaradok*. wytr-wáwám, wyčekáwám.
*Resisto. ich stehe still, widerſtehe. *megállok*, *ellene-állok*. zaſtawugi se, odpjrám.
*Restito. ich weigere, wehre mich. *álldogalok*, *múlatozom*, *elmaradok*. na zad pozůſtáwám.
*Subsisto. ich bleibe stehen, halte aus. *megállok*, *állapodom*. wydr-žugi, vſtawugi se.
sitis, is. f. der Durſt. *Szomjúság*. Žjzen.
Sitio. 4. mich dürſtet, ich habe Durſt, begehre. *ſzomjúhozom*. žjžnjm.
Siticulōſus, a, um. Hor. dürr, dur-ſtig, zerlechzet. *ſzomjúhozó*, *ſzom-júságos*, *ſzáraz*. žjžniwý, wyprá-hlý.
sobrius, a, um. *Adu*. e. nüchtern mä-ßig im Trinken. *józan*, *ételben és italban mértékletes*. Adu. *józanon*, *mértékleteſen*. ſtřjzliwý, ſtřjdmý. Adu. ſtřjzliwě.
Sobrietas. Sen. die Nüchterkeit. *Jó-zanság*. Střjdmoſt, ſtřjzliwoſt.
soccus. m. 2. der Comödienſchuh, Pantoffel. *Botos kaptza*, *könnyü saru*, *tzipellős*. Lehký ſtřewjc.
sōcer, ěri. m. der Schwiegervater. *Ipa*. Teſt, ſwokr, tchán.
Socrus. f. 4. die Schwiegermutter. *Napa*. Swegruſſe.
sōcius, a, um. das ſich geſellet, be-hülflich. *társi*, *társaságos*. ſpoleč-ný, towaryšſký.
Socius. m. 2. der Geſell, Bundsge-noſſen. *Társ*, *pajtás*. Towaryš, ſpolečnjk.
Sociālis, e. geſellſchaftlich. *egym bará-*

barátiboz, társaiboz tartozó. towarysſký, k puntu přiſluſſicý.

Societas, ätis. die Geſellſchaft. *Társaság.* Towarysſtwj.

Socio, Aſſocio, et Conſocio, are. geſellen, zuſammenbringen. *öſzvetárſoltatni, barátkoztatni.* towaryſſiti, ſpogiti.

*Conſociatio, önis. f. die Vereinigung, Verbindung, Geſellſchaft. *Társalkodás.* Towaryſſenj, ſpřjzněnj.

*Diſſocio. 1. ich trenne, reiße von einander. *egymáſtól elválaſztom.* rozdwogugi, rozlučugi.

*Diſſociabilis. Hor. et Inſociabilis, e Liu. unverträglich, widrig. *öſzveſzerkezbetetlen, társalkodhatatlan.* netowarysſký.

SŎDĀLIS, is. m. der Camerad, Duzbruder. *Nyájas társ.* Towarysš.

Sodalitas, ätis. f. et Sodalitium. n. 2. die Geſellſchaft. *Társaság.* Towarysſtwo.

SŌDES. ey lieber. *ha mered, kérlek, vallyon.* ba, medle.

SOL, sōlis. m. 3. die Sonne. *Nap.* Slunce.

Sōlaris, e. von der Sonnen. *napi, napból való.* ſlunečný.

Solarium, ii. n. der Sonnenzeiger. *Altan, Árnyék óra.* Slunečné hodiny.

Solſtitium, ii. n. der längſte Tag, die Sommerzeit. *Nap megfordúláſa, legboſzſzabb nap, nyár.* Neydlužſſj den, letnj čas.

*Inſōlo, aui, atum. Col. ich bleiche, trockne an der Sonnen. *verő-fenyen ſzáraztom, fejérítem.* ſuſſjm na ſluncy.

SŎLEA, ae. f. die Sohle, der Pantofel, das Hufeiſen. *Sólya, tzipellős, patkó.* Podſſew, pantofle, podkowa.

Soleatus, a, um. der Pantofeln an hat, beſchlagen mit Eiſen. *sólyás, tzipellőſt viſelő, patkólt.* w pantofle obutý, podkowaný.

SŎLEO, ſolitus ſum. 2. ich pflege, bin gewohnt. *ſzokáſom, ſzoktam.* obyčeg, zwyk mám.

Solitus, a, um. gewöhnlich. *ſzokott.* obyčegný, zwyklý.

*Inſolitus, a, um. ungewöhnlich. *ſzokatlan.* neobyčegný.

*Inſoleſco. Salluſt. ich werde ſtolz. *elbiſzem magamat, fennyen vagyok.* počjnám hrdnauti, a wyſokomyſlným býti.

*Inſolens, tis. o. ungewöhnlich, ſtolz, hochmüthig. *ſzokatlan, kevély.* neobyčegný, pýſſný.

*Inſolentia, ae. f. die Ungewöhnlichkeit, der Hochmuth. *Szokatlanság, kevélység.* Neobyčegnoſt, pýcha.

*Aſſolet. Imp. 2. es pfleget. *úgy a' ſzokás.* obyčeg geſt.

SŌLOR, ari. Dep. 1. ich tröſte. *vigaſztalom.* těſſjm, potěſſugi.

Solatium, ii. n. 2. et Solamen. n. 3. der Troſt. *Vigaſztalás.* Potěſſenj.

*Conſolor. Dep. 1. ich tröſte, erſetze. *vigaſztalom.* potěſſugi.

*Conſolatio, önis. f. der Troſt. *Vigaſztalás.* Potěſſenj.

*Conſolator, öris. m. der Tröſter. *Vigaſztaló.* Potěſſitel, utěſſitel.

*Conſolabilis, e. Troſt annehmend. *vigaſztalható.* potěſſitedlný.

*Inconſolabilis, e. Ouid. untröſtlich. *megvigaſztalhatatlan.* kterýſe nedá potěſſiti, nepotěſſitedlný.

SŌLOX, öcis. o. Lucil. ap. Feſt. grob, rauh. *goromba, vaſtag, ſzőrős.*

szőrös. hrubý, grobowatý.
SOLVM, i. n. die Erde, der Boden. *Föld, fenék.* Země, grunt.
Solidus, a, um. *Adu.* e. ganz dichte, völlig. *merő, erős, sűrű.* Adu. *sűrűn, erősen, merőn.* hustý, celý, plný. Adu. hustě.
Soliditas, ätis. f. die Dichte, Dichtigkeit, Feste, völlige Gestalt. *Erősség, merősség.* Pewnost, celost.
Solido, et Consolido. 1. ich ergänze, mache fest. *merővé teszem, megerősítem.* vpewňugi, vtwrzugi.
Solium. n. 2. die Badwanne, der Thron, das Paradebette. *Förödő kád, királyi szék, inneplő ágy.* Lazebnj wanna : Králowská Stolice, Trůn.
*Exsul, ülis. c. der Vertriebene. *Számkivetett.* Wyhnanec.
*Exilium, ii. n. der elende Stand der Vertriebenen, das Elend, der Aufenthalt außer dem Vaterlande. *Számkivetés.* Wyhnanstwj.
*Exulo, are. 1. ich bin vertrieben. *számkivetésben vagyok.* z krage swého wyhnán gsem.
SOLICITVS, a, um. *Adu.* e. sorgfältig, bekümmert. *szorgalmatos, búsolkodó.* Adu. *szorgalmatoson, búsolkodva.* starostliwý, pečliwý. Adu. pečliwě.
Solicitudo, inis. f. die Sorgfalt, Bekümmerniß. *Szorgalmatosság, búsúlás.* Starost, péče.
Solicito. 1. ich bekümmere : errege zum Abfall. *szorgalmaztatom : valakit párt ütésre ingerlek.* starost činjm : naukám k odpadlstwj.
Solicitätio, önis. f. die Treibung, Versuchung. *Szorgalmaztatás.* Nabjzánj, pokaussenj.
SOLVO, solui, sölütum. ich löse auf, bezahle. *mególdom, megfizetek.* rozwazugi, platjm.
Solutio. f. 3. Solutum. n. 2. die Auflösung, Bezahlung. *Mególdás, megfizetés.* Propusstěnj, oswobozenj, placenj.
*Absoluo. 3. ich endige, beschließe, spreche los. *elvégzem, megmentem, mególdom.* dokonáwám, zawjrám, propausstjm.
*Absolutus, a, um. et *Adu.* e. entlediget, vollkommen. *tökélletes, elvégeztetett.* Adu. *tökélletesen, egyátallyában.* zprosstěný, dokonalý. Adu. dokonale.
*Absolutio, önis. f. die Vollführung, Lossprechung. *Elvégezés, mególdás.* Sprosstěnj, dokonánj.
*Dissoluo. ich löse auf, trenne. *mególdom.* rozwazugi, rozděkugi.
*Dissolutus, a, um. et *Adu.* e. los, lüderlich. *kötetlen, feslett erkölcsű.* Adu. *kötetlenűl, feslett erkölcsüen.* rozpustilý, marnotratný. Adu. rozpustile, marnotratně.
*Dissolubilis, e. auflöslich, zertrennlich. *mególdozható, mególdó.* rozwazatedlný.
*Exsoluo. ich mache los, entledige, zahle. *mególdom, fizetem.* wyswobozugi, platjm.
*Persoluo, ere. bezahlen, auflösen. *fizetni, szabadítani.* zaplatiti, rozwázati.
*Resoluo. ich löse auf. *felóldom.* rozwazugi.
*Insolubilis, et Indissolubilis, e. unauflöslich. *mególdhatatlan.* nerozlučitedlný.
SOLVS, a, um. allein, einsam. *egyedűl.* sám, samý.
Solitarius, a, um. einsam, der ganz allein ist. *egyedűl válo, magának*

gának való. samotný, osamělý.
Solitūdo, ĭnis. f. die Einsamkeit, Einöde. *Egyedül-valóság.* Osamělost.
*Desŏlo, are. verwüsten, öde machen. *elpusztítani.* spustiti, zhubiti, pustotu učiniti.
SOMNVS, i. m. der Schlaf. *Álom, aluvás.* Sen, spánj.
Somniculōsus, Somnolentus, a, um. Solin. schläferig, hinlässig. *szunnyadozó, álmos.* ospalý, dřjmlawý.
*Insomnis, et Exsomnis, e. Vell. schlaflos, wacker. *álmatlan.* bez spánj, bedliwý.
Somnium, et Insomnium, i. n. der Traum. *Álom, álmodozás.* Sen.
*Insomnia, ae. f. Sallust. die Schlaflosigkeit. *Nem alhatás, álmatlanság.* Neospanliwost, bděnj.
Somnio. 1. mir traumet. *álmodozom, álmodok.* snjwá se mi, sen mám.
SONS, tis. o. strafbar, schuldig. *vétkes, bűnös.* winný, sskodný.
Sontĭcus, a, um. Plin. schädlich, entschuldigungswerth. *ártalmas, nehezítő.* sskodliwý, wýmluwy hodný.
*Insons, tis. o. Liu. unschuldig. *ártatlan.* newinný.
SŎNO, ui, ĭtum. 1. ich thöne, klinge. *zengek, bangolok.* znjm, zwučjm.
Sonus, i. m. 2. et Sonitus. m. 4. der Ton, Schall, Klang. *Zengés, bang.* Zwuk, zněnj, hlas.
Sonōrus, a, um. klingend, schallend. *hangos, zengő.* zwučný, hlasytý.
*Absonus, a, um. ungereimt. *illetlenül zengő.* nezwučný, nesslussný.
*Consono. ich stimme überein. *együtt-zengek.* spolu znjm, zwučjm.
*Dissonus, a, um. übelklingend, uneinig. *különb-szavú.* nedobře znějcý, nesrownáwagjcý se.
*Dissono. ich klinge wider einander. *különböző-hangú vagyok.* nesrownáwám se w hlasu.
*Persono. ich durchschalle, klinge laut. *igen-zengek.* hlasyté znjm.
*Resono. ich widerschalle. *viszszazengek.* rozlíhám se, zwuk nawracugi.
SŌPOR, ōris. m. der feste Schlaf. *Erős álom.* Twrdý sen.
Soporifer, a, um. Plin. Schlaf bringend. *álom hozó.* Spánj přiwodjcý, sen přináššegjcý.
Sopio, Consopio, ire. et Soporo, are. einschläfern, stillen. *elaltatni, csendesíteni.* sen na někoho uwésti, uspáti.
SORBEO, ui, psi, ptum. 2. ich sauge, schlucke ein. *börpölöm.* střebu, smrkám.
Sorbitio, ōnis. f. die Brühe, Suppe. *Hörpögetés.* Střebánj, smrkánj.
Sorbĭlis, e. Cels. weich, gut zu schlucken. *hörpögethető, lágymélý,* co se dá střebati.
*Absorbeo. ich verschlinge. *felbörpentem.* wystřebugi.
*Sorbum, i. n. et Sorbus, i, f. (fructus.) die Arlesbeer, Speierling. *Berekenye, berekenye-fa.* Oskoruffe, oskorussowý Strom, břekyně.
SORDES. Pl. f. 3. Sing. def. der Unflat. *Szenny, gaz.* Nečistota.
Sordidus, et Sordidatus, a, um. unflätig, besudelt. *utálatos, rusnya.* nečistý, sspintawitý, hnusný.
Sordeo, ui. 2. ich bin garstig, verachtet. *utálatos, rusnya vagyok.* smrdjm, potupný gsem.
Sordesco, ere. 3. unflätig, verachtet were

werden. *szennyesülni*, *mocskosodni.* nečistým, hnusným býti.

SŎREX, ĭcis. m. die Spitzmaus. *Ürge.* Syseł, německá myš.

SŎROR, ōris. f. die Schwester. *Néném*, *búgom.* Sestra.

Sororius, a, um. der Schwester. von der Schwester. *nénékbez*, *búgokboz-való.* Sestřenec, sesterný, od sestry.

Sobrīnus, Consobrinus, a, um. geschwisterkind. *két atyafiak gyermeki.* Sestřency, dwuch sester děti.

SORS, tis. f. das Glück, Loos, der Stand. *Szerentse, sors.* Sstěstj, los, přjhoda.

Sortior. Dep. 4. ich lose, überkomme. *sorsot vetek, megnyerem.* losugi, dosahugi.

Sortītio, ōnis. f. Sortitus. m. 4. die Losung, das Theilgut. *Sorsvetés.* Dělenj, losowánj.

Sortilĕgus, i. m. der Weissager. *Sors vetéssel jövendölő* Wěssťec, neb hadač. Střze wěsstců.

*Sortito. Adu. nach dem Loos. *sorssal.* losem, podle losu.

*Consors, tis. o. der Mitgenoß, theilhaftig. *egy állapatú*, *részes.* Včastnjk.

*Consortio, ōnis. f. Consortium. n. 2. Gell. die Genoßenschaft, Gesellschaft. *Társaság.* Towaryšstwo, včastnost.

*Exsors, tis. o. ohne Theil, untheilhaftig. *részetlen*, *sors nélkül való.* nevčastný, bez djlu.

SOSPES, ĭtis. o. gesund, unbeschädigt. *egésszséges.* zdrawý, bez sskody.

Sospito, are. gesund erhalten. *egésszségben megtartani.* při zdrawj zachowati.

SPĂDO, ōnis. m. 3. Plin. der verschnittene Capaun, unfruchtbarer Reis. *Herélt kappan.* Kapaun, řezaný kohaut.

Spadonius, a, um. unfruchtbar. *fattyú vesszőről való.* neplodný, newrodný.

SPARGO, si, sum. 3. ich streue, sprenge. *elhintem.* rozsýwám, rozsypugi.

Sparsim. Adu. Gell. zerstreuet, hin und her. *elhintve, széllyel.* po různu, sem y tam.

Sparsio. ōnis. f. 3. Stat. das Ausstreuen, Auswerfen. *El-hintés*, *hintezés.* kropenj, sypánj.

*Adspergo, et Conspergo. ich besprenge. *reá hintem*, *öntözöm.* pokropugi, posypáwám.

*Adspersio, ōnis. f. die Besprengung. *Meghintés*, *öntözés.* Kropenj, pokropenj.

*Dispergo. ich zerstreue. *elhintem*, *széllesztem.* rozptýlugi.

*Inspergo. ich streue ein, sprenge ein. *belé-hintem*, *reá-hintem.* do nětčeho kropjm, trausým.

*Perspergo. ich besprenge, begieße. *meghintem*, *öntözöm.* poljwám, skropugi.

*Respergo. ich sprenge wieder, benetze. *ismét meghintem.* skropugi.

*Respersio. f. 3. Respersus. m. 4. Plin. die Bespritzung. *Meghintés.* Skropenj.

SPARTVM, i. n. die Welsche Pfriemen zum Stricken. *Olaszországban termő káka kóró.* Wlasské rákosý.

Sparteŏlus, i. m. der Feuermeister, Nachtwächter. *Ejjeli vigyázó.* Nočnj stráže, wachtář, blásný.

SPĂRUS, m. et Sparum. n. 2. das Gewehr, der Wurfspieß. *Lántéa, szigonyos dárda.* Prostá braň, týčka, sochor.

SPĂTIUM, ii. n. der Raum, die Weite, Zeit. *Köz, üreség.* Mjsto, prostranstwj, plac.

Spatiōsus, a, um. weit, geraumig. *tágas, bö és széles közü.* prostranný, siroký.

Spatior, Exspatior. Dep. 1. ich gehe spatzieren. *sétálok.* procházým se.

SPĔCIO. exi. ectum. 3. ich sehe. *nézek.* widjm.

Species. f. 5. die Gestalt, das äußerliche Ansehen, Größe. *Kép, ábrázat.* Ksstalt, způsob, obraz, zřenj.

Speciōsus, a, um. scheinbar, zum Scheln. *ékes termetü.* patrný.

Specĭmen, ĭnis. n. die Probe, das Muster. *Próba adás, jegy.* Průba, znamenj, přjklad.

Specium. n. 2. die Lancet, das Wundeisen. *Seb mérö gömbölyü ispót,* Lanceta, železko, gjm se rány čistj.

Specillum. n. 2. das Instrument zu den Augen, und Ohren, der Ohrlöfel. *Szem-vagy fül-tisztitó, vájó.* Nástrog, gjmž se oči, neb vssi čistj.

*Conspicillum et Conspicilium. n. 2. die Brille, das Fernglas. *Pápa-szem, okulár.* Okuláry, sklenné oči.

Specto. freq. ich sehe, schaue. *nézdegelem, szemlélem.* hledjm, patřjm.

Spectator, ōris. m. der Zuschauer. *Nézö, szemlélö.* Diwák.

Spectatio, ōnis. f. die Zuschauung. *Nézes, megtekintés.* Patřenj.

Spectabilis, e. ansehnlich. *tekintetes.* patrný, slawný.

Spectaculum. n. 2. das Schauspiel. *Játék-nézés.* Diwadlo.

Spectrum. n. 2. das Gespenst. *Tsuda-látás.* Strassidlo, mátoha.

*Adspicio. 3. ich sehe an, habe in Acht. *megnézem.* hledjm, patřjm na něco.

*Adspectus. m. 4. das Anschauen. *Látás, megnézés.* Wzezřenj, patřenj.

*Adspecto. 1. ich sehe starr an. *reá-nézek.* připatrugi se.

*Circumspicio. ich sehe herum *környül-nézem.* wůkol sebe hledjm.

*Conspicio. ich sehe an, schaue an. *nézek, látok.* widjm, spatrugi.

*Conspectus. m. 4. das Anschauen, der Anblick, Auszug. *Nézés.* Spatřenj.

*Conspicor. 1. ich erblicke. *látom, nézem.* widjm, spatrugi.

*Conspicuus, a, um. ansehnlich, kenntlich. *láttatos.* patrný, zřetedlný.

*Despicio. ich sehe herab, verachte. *fellyül alá-nézek, megútálom, megvetem.* dolu hledjm, pohrdám.

*Despectio. f. 3. die Geringachtung. *Megútálás.* Pohrdánj.

*Despicientia, ae. f. die Vernichtung. *Megútálás, alá-nézés.* Dolu hleděnj, zlehčenj.

*Despicor. 1. ich verachte. *megútálom, megvetem.* potupugi, zlehčugi.

*Despicatus. m. 4. die Verachtung. *Megvetés, útálás.* Pohrděnj, potupenj.

*Dispicio. ich sehe fleißig umher. *jól meg szemlélem.* prohljdam pilně.

*Exspecto. 1. ich warte. várom. čekám, očekáwám.
*Exspectatio. das Warten, die Hoffnung. *Várás, reménység.* Očekáwánj, nádĕge.
*Inspicio. 3. et Inspecto. 1. ich sehe hinein. *belé-nézek, bénézek.* nahlédám.
*Inspectio, ōnis. f. die Besichtigung. *Megnézés, reá-vigyázás.* Whlédánj.
*Inspector, ōris. m. der Aufseher. *Megnézö.* Dohlidač, spráwce.
*Introspicio. ich sehe hinein. *bénézek.* nahljdám do wnjtřku.
*Perspicio, ere. wohl ansehen, erkennen. *áltaI-látni, érteni.* gruntowně spatřiti, poznati
*Perspicientia, ae. f. die Einsehung, Einsicht, Erkenntniß. *Által-látás, esméret.* Wědomost, známost.
*Perspicuus, a, um. *Adu.* e. durchsichtig, klar, deutlich. *áltaI-látbató, világos, nyilván való.* Adu. *világoson, nyilván.* prohljdacý, patrný, zgewný. Adu. zgewně.
*Perspicuitas, ātis. f. die Klarheit, der deutliche Verstand. *Világosság, nyilván-valóság.* Zřetedlnost.
*Perspicax, ācis. o. listig, scharfsichtig. *eszes, éles elméjü.* důwtipný, ostrowtipný.
*Perspicacia, ae. f. et Perspicacitas, ātis. f. 3. die Scharfsinnigkeit. *Éles elme, okosság.* Ostrowtipnost.
*Prospicio. ich sehe für mich, versorge. *elöre-nézek, gondot-viselek.* před sebau widjm, obmysljm.
*Prospicientia, ae. f. die Vorsorge. *Szemesség.* Opatrowánj.
*Prospectus. m. 4. das Aussehen *Nézés, meszsze elnézés.* Wyhlédánj, spatrowánj.
*Respicio. ich sehe zurück. denke zurück. *hátra-nézek.* ohlédám se, rozpamatugi se.
*Suspicio. ich sehe aufwärts, achte groß. *felnézek, tiszteIem.* wzhůru hledjm, welice sobě wážjm.
*Suspiciendus, a, um. sehenswürdig, ehrwürdig. *nézésre méltó, tisztelendö.* cti hodný, hodný ohlédánj.
*Suspicio, ōnis. f. der Argwohn, Verdacht. *Gyanúság.* Podezřenj.
*Suspectus, a, um. verdächtig, im Verdacht. *a' kibez gyanóság vagyon, gyanóságos.* podezřelý.
*Suspectatio. die Muthmaßung. *Gyanakodás.* Podezřenj.
*Suspicax, ācis. o. Suspiciōsus, a, um. et *Adu.* e. argwöhnisch. *gyanós.* Adu. *gyanóson, gyanakodva.* k podezřenj náchylný. Adu. podezřele.
*Suspicor. Dep. 1. ich muthmaße. *gyanakodom.* domnjwám se, w podezřenj mám.
Specula, ae. f. die Warte, der Lauerort. *Várta, ör-álló hely.* Warta, stráž.
Speculor. Dep. 1. ich sehe mich um, laure. *környül-nézelödöm, vigyázok.* sem y tam patřjm, wartugi.
Speculator, ōris. m. der Wächter, Kundschafter. *Ör-álló, valamit visgáló.* Wartýř, sspehýř.
Specular, et speculare, is. n. 3. die Glasscheibe. *Üveg ablak.* sklenné okno, sklo.
Speculum, i. n. der Spiegel. *Tükör.* Zrcadlo.
Spĕcus. c. 4. et n. Def. die Höhle. Kluft.

Kluft, der hohle Berg. *Barlang.* Geſkyné, gáma.

SPĒLVNCA, ae. f. der hohle Weg, die Grube. *Barlang, verem.* Geſkyné w ſkále.

SPERNO, ēui, ētum. 3. ich verachte. *megutálom, megvetem.* pohrdám, opomjtám.

*Aſpernor. Dep. 1. et Deſperno. 3. ich verſchmähe. *megvetem, ſemmiben-bajtom.* pohrzým, zapowrhugi.

SPĒS, ſpĕi. f. 5. die Hoffnung. *Reménység.* Nadége.

Spēcula, f. 1. die kleine Hoffnung. *Reménységetske, kevés reménység.* Malá nadége.

Spero, are. 1. ich hoffe. *reménylek.* nadégi ſe, daufám.

*Deſpero. 1. ich verzweifle, laße die Hoffnung fahren. *kétségbe eſem, nintsen felöle reménységem.* zauſám, nadégi puſtjm.

*Deſperatus, a, um. verzweifelt böß, da Hoffen aus iſt. *kétségbe-eſett, ki felöl ſemmi reménység nintsen.* zaufalý.

*Deſperatio, ōnis. f. die Verzweifelung. *Kétségbe-esés.* Zaufánj, zaufalſtwj.

*Exſpes. o. Hor. verzagt, außer Hoffnung. *reménység nélkül való.* bez nádége.

*Inſperans, tis. o, 3. nicht hoffend. *reménytelen, reménység kivül való.* nenadálý.

*Inſperatus, a, um. *Adu.* e. *et* o. unverhofft. *reménylетlen, vélетlen.* Adu. *reménylетlenül, vélетlenül.* mjmo nadége. Adu. nenadále.

SPĪCA. f. 1. die Kornähre. *Kaláſz, gabona fö.* Obilný klas.

Spiceus, a, um. Ouid. aus Kornähren. *búzafőből való.* klaſowý.

Spicilegium. n. 2. das Aehrnleſen, die Nachernte. *Búza-fő ſzedegetés, tarlózás.* Zbjránj klaſůw.

SPICVLVM n. 2. der kleine Spies, Pfeil, das Eiſen am Spies. *Rövid ſzeges dárda, nyíl, kopja vaſa.* Krátké kopj, ſſjp, železo na ſſpe.

Spiculator, ōris. m. Suet. der Trabant, Hartſchier. *Darabant, dárdás.* Drabant, ſſkaryant.

SPĪNA, ae, f. der Dorn, Stachel, die Diſtel, Gräte. *Tövis.* Trn.

Spinōſus, a, um. dornicht, ſtachelicht. *töviſes.* trnowatý, bodlawý.

Spinētum. n. 2. der Dornſtrauch. *Tövis-bokros bely.* Trniſſté.

SPINTER, ēris. n. das Armband, die Schnalle, *Kar-kötő, arany peretz, kapots.* Spinadlo, ſſnůk ramen.

SPĪRO. 1. ich blaſe, wehe, athème. *fúvok, lebellek, lélekzetet véſzek.* faukám, wegi, dýchám.

Spiritus. m. 4. Spiramen. n. 3. der Athem, die Luft, der Geiſt. *Lebellés, ſzél, lélek.* Dýchánj, powětrj, duch.

Spiraculum, i. n. das Luftloch. *Lélekzet-lyúk.* Průduch, průduſſnj djra.

*Adſpiro, are. anwehen, nach etwas ſtreben. *reá lebellni, valamire vágyni.* nadechnauti, po něčem dychtěti.

*Conſpiro, are. zuſammen blaſen, ſich verbinden. *öſzve fúni, öſzve-esküdni.* ſpolu dýchati, ſpiknauti ſe.

*Conſpiratio. f. 3. Conſpiratus. m. 4. die Zuſammenſtimmung, Rottirung. *Megegyezés, öſzve-esküvés.* Sgednocenj, puntowánj.

*Ex-

*Exſpiro, are. herausblaſen, ſterben, zu Ende gehen. *kilebellni*, *megbalni*. wydechnauti, vmřjti.
*Inſpiro. 1. ich blaſe ein, hauche ein. *belé-fúvok*. wdúchugi.
*Reſpiro. 1. ich hole Athem, komme wieder zu mir. *lelket*, *lélekzetet véſzek*, *nyugſzom*. oddechugi.
*Reſpiratio, et Reſpiratus. das Athemholen, die Ruhe. *Lélekzetvévés*, *nyugovás*. Oddechnautj.
*Suſpiro ich ſeufze, ächze. *fohászkodom*, *ſohajtok*. wzdychám, dychjm.
*Suſpirium, i. n. der Seufzer. *Fohászkodás*. Wzdechnautj.
SPISSVS, a, um. *Adu.* e. dicht, dick, feſt an einander. *ſűrű*, *vastag*. Adu. *ſűrűen*, *vaſtagon*. huſtý, tluſtý, ſylný. Adu. huſtě, tluſtě.
Spiſſitas, ātis. et Spiſſitūdo ĭnis. f. die Dicke, Stärke. *Sűrűség*, *vastagság*, *erösség*. Huſtoſt, tluſtoſt.
Spiſſo, Conſpiſſo, et Exſpiſſo. ich mache dicht, treibe zuſammen. *megsűrítem*, *temérdekítem*. huſtjm, tluſtě činjm.
SPLEN, ēnis. m. die Milz. *Lép*. Slezyna.
Splenēticus, a, um. milzſüchtig. *lépe-fájó*. na ſlezynu nemocný.
SPLENDEO, ui. ſine Sup. 2. ich glänze, bin anſehnlich. *tündöklöm*, *fénylem*. ſtkwjm ſe.
Splendeſco, et Exſplendeſco, ui. 3. ich werde glänzend, ich glänze hervor. *tündöklöm*, *fénylem*. ſtkwjm ſe.
*Reſplendere. Widerſchein von ſich geben. *Idem*. Idem.
Splendor, ōris. m. der Glanz, die Hoheit. *Fényesség*. Swětloſt.
Splendidus, a, um. et *Adu*. e. glänzend, herrlich, zierlich. *fényes tündöklő*, *úri*, *ékes*. Adu. *friſen*, *úri módon*, *ékeſen*. ſtkwaucý, ſlawný. Adu. ſtkwoſtně, ſlawně.
SPŎLIVM, i. n. die Beute, das geplünderte Gut. *Ragadomány*, *préda*. Kořiſt, laupež.
Spoliare, Deſpoliare, et Exſpoliare, berauben, plündern. *megfoſztani*. laupiti, plundrowati.
Spoliatio, ōnis. f. die Beraubung. Plünderung. *Foſztás*, *megfoſztás*, Plundrowánj.
Spoliator. der Rauber. *Foſztó*, *dúló*, *baramia*. Laupežnjk.
SPONDA. f. 1. das Spannbette. *Nyoſzolya*. Lůžko, poſtel.
SPONDEO, ſpŏpondi, ſponſum. 2. ich ſage zu, gelobe, verheiße freywillig. *igérem*, *fogadom*, *eligérem*. ſlibugi, zawazugi ſe.
Sponſor, ōris. m. der Bürge, Zuſager. *Kezes*, *igérő*. Poručnjk.
Sponſālia. n. 2. et 3. Pl. das Verlöbniß. *Kéz-fogás*, *kéz-fogáſi lakodalom*. Zaſnaubenj, oddáwánj.
Sponſus, i. m. der Bräutigam. *Vőlegény*. Ženjch, mladý zet.
Sponſa. f. 1. die Braut. *Meny-aſzſzony*. Chot, mladá newěſta.
*Deſpondeo. ich verlobe, eigne zu; verzweifele. *eligérem*, *eljegyzem*. ſnaubugi: zaufage opowrhugi.
*Deſponſatus, a, um, verlobt, vermählt. *házasságra eljegyeztetett*. ſnaubený.
*Re[illegible]ondeo. 2. et Reſponſo. 1. ich *Reſ[illegible]worte, treffe zu. *felelek*, *meg*[illegible]ant[illegible]ek. odpowjdám.
Reſpo[illegible]nſio, ōnis. f. et Reſponſum. *Reſpo[illegible]e Antwort. *Felelet*. Odpo[illegible]n. di[illegible]
SPONGIA, [illegible]wěd. ae. f. der Schwamm, Badeſchwamm.

schwamm. *Spongyia, tengeri tapló.* Huba.

SPONTE, et Spontis. Abl. et Gen. f. 3. (a Spons.) Freywilligkeit, von sich selbst. *szabad akaratból, kényén, készakarva.* swéwolné, dobrau wůlj.

Spontāneus, a, um. *Adu.* e. freywillig. *szabad akaratja szerint való.* Adu. *maga kényén, készakarva.* dobrowolný. Adu. dobrowolně.

SPORTA, ae. f. 1. der Korb. *Kosár.* Kossjk.

Sportula, ae. f. das Körblein, die Verehrung. *Kosárotska, ajándékotska.* Kossjček, darůnek.

SPVMA. ae. f. 1. Col. der Schaum, der Gescht. *Tajték.* Pěna.

Spumeus, et Spumōsus, a, um, Luc. schaumicht. *tajtékos.* pěnawý.

Spumo. 1. ich gische, mache Schaum. *tajtékozom.* pěnjm se.

*Despumo, et Exspumo. ich schäume ab, schäume aus. *tajtékját elhányom, kihányom.* pěnu zhánjm

SPVO, ui, spūtum. 3. ich spütze, speye. *pökőm, pőkők.* pligi, pľugi.

Sputum, i. n. Sen. der Speichel. *Pök, nyál.* Slina.

*Adspuo. Plin. ich speye an. *reápőkőm.* na někoho pligi.

*Conspuo, Inspuo. 3. et Insputo. 1. ich bespeye. *megpökdösőm.* zapligi.

*Despuo, et Exspuo. 3. ich speye aus, spütze aus. *lepőkőm, kipököm.* wypligi.

*Respuo. 3. ich speye zurück, verwerfe, verachte. *megvetem, utálom.* zawrhugi, potupugi.

SPVRCVS, a, um. *Adu.* e. unflätig, unsauber. *otsmány, tisztátalan.*

Adu. *otsmányon, tisztátalanon.* sseředný, sspatný, nečistý. Adu. sspatné, nečisté.

Spurcitia. f. 1. Spurcities. f. 5. der Unflat. *Otsmányság, tisztátalanság.* Nečistota.

*Conspurco, are. ich verunreinige. *megotsmányítom.* possťkwrňugi.

SPVRIVS. m. 2. et Adiect. das Hurenkind, der Bastart, unächt. *Fattyúgyermek.* Pankhart, cyzoložné djtě.

SQVĀLEO, ui. sine Sup. 2. ich bin unflätig, häßlich. *szennyes, szirtos vagyok.* sseředný, sspatný, obyzdný gsem.

Squalor. m. 3. der Unflat. *Szenny.* Obyzdnost, nečistota.

Squalidus, a, um. et *Adu.* e. unflätig, garstig. *szennyes, otsmány.* Adu. *szennyesen, otsmányon.* sspatný, sskařeďný. Adu. sskařeďně, sspatně.

SQVĀMA. f. 1. die Schuppe, Fischschuppe. *Hal-béja.* Lupina, sslupina.

Squameus, et Squamōsus, a, um. schuppicht. *hal-béjas.* lupinatý.

*Desquamare. abschuppen. *hal béjas levakarni.* sslupiny strauhati.

STĀBVLVM. n. 2. der Stall. *Istálló, szállás.* Masstal, konice, chléw.

Stabulo. et Stabulor. 1. ich stalle, habe mein Lager. *istállóban tartom, szálláson vagyok.* w masstali držjm, zůstáwám.

Stabulatio. f. 3. Col. die Stallung. *Ló-állás.* w masstali držánj.

*Vestibulum. das Vorhaus, der Vorhof. *Ház elött váló tornátz.* Plac, kobka, neb prostranstwj před dwěřmi, mezy domem a cestau, neb sjně.

*Pro-

*Prostibulum. das Hurenhaus: die Hure. *Bordély-báz: köz kurva.* Obecná kurwa.

STAGNUM. n. 2. die See, das stehende Wasser. *Tó, viz-állás.* Pleso, stogicý woda, gezero.

Stagno, are. 1. stillstehen wie eine See, überschwemmen *tóvá lenni, tavat tsinálni.* státi gak woda.

*Restagno. Plin. ich laufe über, gehe über. *megáradok.* wylíwám se.

STĀMEN, inis. n. der Spinnrocken, Faden, Eintrag. *Pörgő rokka, nyálas fonál, mellyék fonál.* Kužel, osnowa.

STANNUM n. 2. das Zinn. *Fejér-ón.* Cýn.

Stanneus, a, um. zinnern, von Zinn. *fejér-ónból való.* cýnowý,

STĀTIM. Adu. alsobald. *mindjárást, ottan, menten.* hned.

STĀTUO, ui, ūtum. ich setze, stelle. *állatom, belybezterem.* postawugi.

*Constituo. ich beschliesse, richte ein. *elvégezem magamban.* vkládám, mjnjm.

*Constitutio, ōnis. f. der Satz, die Ordnung. *Helybeztetés, végezés.* Vstanowenj, nařjzenj.

*Destituo. ich stelle hinein, verlasse *elhagyom.* opaussjm.

*Instituo. ich nehme für, fahe an, unterweise. *rendelem, végezem, tanitom.* vstanowugi, počjnám, včjm.

*Institutum, i n. das Fürnehmen, der Vergleich, die Gewohnheit. *Szándék, rendelés, szokás.* Předsewzetj, obyčeg.

*Praestituo. ich bestimme vorher, setze an. *elrendelem idején.* wčas vstanowugi.

*Prostituo. ich biete feil, bringe in Schand. *valamit eladóvá teszek, volakit meggyalázok.* na prodag wystawugi, zahanbugi.

*Restituo. ich ersetze, bringe wieder. *belyre-állatom, viszsza-adom.* nawracugi, nahrazugi.

*Restitutio. f. 3. die Erstattung. *Viszsza-adás.* Nahrazenj, nawrácenj.

*Substituo. ich setze an eines Stelle. *valaki belyébe állatom.* na místo ginébo postawugi.

Statumino, are. stützen, pfählen, fest setzen. *karózni, támasztani.* tyčiti, podpjrati.

Statua. f. 1. das gegossene oder gehauene Bild. *Faragott bálvány-kép.* Rytý, neb ljtý obraz, modla.

Statuarius. m. der Bildhauer, Bildgiesser. *Kép-faragó. bálvány-öntő.* Řezáč, aneb slewač obrazůw.

A σταυρὸς palus, fuit Stauro, unde supersunt:

*Instauro. ich richte auf, richte wieder an. *felépitem, belyére bozom, megújitom* opět wystawugi, nařjzugi, obnowugi.

*Restauro. Idem. *Idem* Idem.

*Instauratio. f. 3. die Aufrichtung, Erneurung. *Felépités, megújitás.* Obnowenj, nowé nařjzenj.

STELLA. f. 1. der Stern. *Tsillag.* Hwězda.

Stellans, antis. o. leuchtend. *tsillagzó, tsillámló.* stkwjcý se gako hwězdá.

Stellatus, a, um. gestirnt. *tsillagos.* hwězdnatý.

STELLIO, ōnis. m. die welsche Eider; der Schalk. *Tsillagos bátú,*

álnok természető gyéketske, földi mérges pók. Gesstěř.

STERCUS, oris. n. der Mist, der Koth. *Ganéj.* Leyno, howno, hnůg.

Stercoreus, a, um. kothicht. *ganéjs.* hnogný.

Stercoro. 1. ich tünge. *ganéjozom.* hnogim.

Sterquilinium, i. n. der Misthaufe, die Mistgrube. *Ganéj-domb, ganés bely.* Hnogisstě, smetisstě.

STERILIS, e. unfruchtbar, nichts tragend. *gyümöltstelen, magtalan.* neplodný, nevrodný.

Sterilitas, ātis. f. die Unfruchtbarkeit. *Magtalanság.* Neplodnost.

Sterilesco, ere. 3. unfruchtbar werden. *meddő lenni.* neplodným býti.

STERNO, strāvi, strātum, ere. 3. ausbreiten, niederwerfen. *teríteni, leverni.* rozesstřjti, zboditi, porazyti.

Stratum & Strata. n. 2. das Lager das Bette, die Straße, Streu. *Ágy, pokrótz, nyereg párna.* Lůžko, stlánj, slama.

Stramen, inis. n. et Stramentum. n. 2. das, was untergestreut wird, das Stroh. *Szalma.* Sláma.

Stramineus, a, um. von Stroh. *szalmából valo.* slamenný.

Strāgulum. n. 2. et Stragula, ae. f. die Decke, die Madratze. *Pokrótz, mindenféle lepel.* Prostěradlo, plachta.

*Consterno, ere. bestreuen, bedecken. *megteríteni, fedni.* přistřjti, přikryti.

*Consterno, āre. erschrecken, Schrecken einjagen. *Elrémiteni, rettenteni.* předěsyti.

*Consternatio. das Entsetzen, große Schrecken. *Elrettentés, elrémülés.* Weliké a náhlé leknautj, zděssenj.

Prosterno, ere. zu Boden schlagen. *a' földhöz verni.* K zemi porazyti.

Substerno, ere. unterstreuen, unterlegen. *alája - teríteni.* podložiti, podestlati.

STERNUO, ui, ūtum. 3. ich niese. *prüszszentek.* keychám.

Sternuto, are. ich niese oft. *gyakran prüszszentek.* za časte keychám.

Sternutatio, ōnis. f. Apul. Sternutamentum i. n. Plin. das Niesen. *Prüszszentés.* Keychánj.

STERTO, ui. sine Sup. ich schnarche im Schlaf. *hortyogok, hortyogva aluszom.* chrápám.

*Desterto, ere. 3. ausschlafen. *kialunni, nem hortyogni.* wyspati se.

STILUS, i. m. et (Stylus) der Griffel, die Schreibart. *Író veszsző, szólásnak vagy irásnak módja.* Rafige, gistý spůsob mluwenj a psánj.

STIMULUS, i. m. der Stachel, der Antrieb, Sporn. *Ösztön.* sspicatý prut, osten.

Stimulo, Exstimulo et Instimulo, āre. aufmuntern, anfrischen. *ösztönözni, izgatni.* buditi, ponaukati.

Stimulatio, ōnis. f. die Anfrischung, Anreizung. *Ösztönözés, izgatás.* Ponaukánj.

Stimulator, oris. m. der Treiber, Anreger. *Ösztönöző, izgató.* Ponukač.

STINGUO, antiquum. ich steche aus

aus, tilge aus. *elólkom.* pjchám, ztjrám.
*Distinguo, xi, ctum. 3. ich unterscheide. *megválásztom.* rozdělugi.
*Distinctio, ōnis. f. die Unterscheidung. *Megválásztás.* rozdělenj.
*Indistinctus, a, um. *Adu.* e. Quinct. nicht unterschieden, unordentlich. *megválásztatlan.* Adu. *megválásztatlanúl.* nerozdělený. Adu. nerozdjlně.
*Exstinguo, et Restinguo. ich lösche aus. *elóltom.* wyhasugi.
*Exstinctio, ōnis. f. die Auslöschung. *Elóltás*, Wyhasnautj.
*Inexstinguibilis, e. Lactant. unauslöschlich. *elóltbatatlan.* newyhasyteďlný.
*Instinguo. 3. et Instigo. 1. ich reitze an, hetze an. *kénszerítem, izgatom.* ponaukám.
*Instinctus, a, um. angereitzt, angetrieben. *unszolsatott*, *izgattatott.* ponuknutý, wnuknutý.
*Instinctus. m. 4. et Instigatio, ōnis. f. der Trieb, die Anreitzung. *Unszolás, kénszerítés*, *izgatás.* Wnuknutj.
*Instigator. Papin. et Instinctor, ōris. m. Tacit. der Anreitzer, Anstifter. *Unszoló*, *izgató.* Který ponauká, nabjzý.
*Interstinguo, ĕre. auslöschen, unterscheiden. *elóltani*, *megölni.* wyhasyti, zahasyti.
STINO, vel Stano. obs. vnde sunt
*Destino, āre. ordnen, bestimmen, fürsetzen. *magaban elvégezni*, *eljegyezni.* sporádati, vstanowiti, vmjniti.
*Destinatio, ōnis f. die Bestimmung, der Fürsatz. *Elvégezés*, *elszánás.* Vmjněnj, předsewzetj.
*Praedestino, 1. Liu. ich ordne, bestimme vorher. *előre elrendelem*, *magamban idején feltészem.* za čásu, na před vmjnjm.
*Obstinare. sich steif fürsetzen. *magában eltökélleni.* nevstupně sobě předložiti.
*Obstinatus, a, um. *Adu.* e. hartnäckicht. *megáltalkodott.* Adu. *vakmerőképen, megáltalkodva.* zarputilý, twrdošsigný. Adu. nevstupně, zarputile.
STIPES, itis. m. der Pfahl, Stamm, der Tölpel. *Karó, tőke.* Kůl, peň.
STIPO. 1. ich stopfe, fülle: umgebe. *bédugom, tömöm : kerítem.* cpagi, naplňugi : obkličugi.
Stipator, ōris. m. der Trabant. *Darabant.* Drabant.
*Constipo. 1. ich mache dicht, stopfe zusammen. *sűrűitem*, *öszve-szorítom.* zhusťa sadjm, stlačugi, zahusťugi.
(STIPS) stipis, stipem, stipe. f. 3. die kleine Müntze, (das) Almosen. *Szedett pénz*, *alamisna.* Drobný penjz, almužna.
Stipendium, i. n. der Sold, die Jahresbesoldung. *'Zóld*, *fizetés*, *adó.* Wogenský plat, žold ročnj.
Stipendiarius, a, um. zinsbar, der Tribut giebt. *bér-adó*, *adó fizető.* kdo komu plat dáwá.
STIPULA. f. 1. die Stoppel, der Halm. *'Zúp*, *tarló.* Stéblo, strniště.
Stipulor, ari. Dep. 1. sich angeloben laßen. *szövetséget venni.* žádati, aby někdo připowěděl.
Stipulatio, ōnis. f. das Angelöbniß. *Valamiért való kezesség.* Připowěd ruky dánjm slíbená.

*Adstipulari. beyfallen, Beyfall geben. *egyet érteni valakivel.* přiwoliti, swoliti.

*Adstipulator. der Beyfall giebt. *Egyet-értő.* Swolitel.

*Restipulari. Gegenzusage thun. *ismét felvállalni.* opět připowjdati.

STIRIA. f. 1. der Eiszapfen. *Tsepp, jég-tsap.* Wisycý krupeg, čap ledowý.

Stilla. f. 1. der Tropfen. *Tsepp.* Krupége.

Stillicidium. n. 2. die Traufe. *Tsepegő bely.* Spodnj krag, aneb ssár střechy, z něhož kwape, kwapká.

Stillo, are. tröpfeln, treufeln, triefen. *tsepegni,* kwapati, kwapkati.

*Destillo, are. Cels. herabtriefen. *letsepegni,* dolu kwapati, kwapkati.

*Destillatio, ōnis. f. das Herabtriefen : der Schnupfen. *Letsepegés.* Dolu kwapkánj, flus.

*Instillo, are. eintreufeln. *belé-tsepegni.* wkápati, wkwapkati.

STIRPS, pis. c. m. der Stamm. f. das Geschlecht. m, *Fának törsöke* f. *Nemzetség.* m. Kořeň stromu. f. Rod.

Stirpitus. Adu. von der Wurzel aus, von Grund aus. *gyökerestől fogva.* z gruntu, z kořeně.

*Exstirpo, are. ausrotten. *kigyomlálni.* wykořeniti, wypléniti.

*Exstirpātiō, ōnis. f. Colum. die Ausrottung. *Kigyomlálás.* Wykořeněnj, wyplénénj.

STĪVA, ae. f. die Pflugstürze. *Ekeszarva.* Plužina, kleče w pluhu.

STO, stěti, stātum. 1. ich stehe. *állok.* stogjm.

Stătarius, a, um. an einem Ort stehend. *bellyhen álló, megállható.* přjhodný k stánj, pokogný.

Stătus. m. 4. das Stehen. der Stand. Zustand. *Állapot, állás.* Stánj, mjsto, warta, staw.

Statio, ōnis. f. der Stand, die Stelle, der Wachort. *Állás, strásár álló bely.* Stánj, mjsto, warta.

Statīua. (castra) Pl. n. 2. das stillliegende Kriegslager. *Tábornak belyben-léte.* Leženj

Statura, ae. f. die Größe, Statur. *Test állása, állaporja.* Welikost, postawa.

Stabilis, e. standhaftig, beständig. *megmaradandó, állandó.* stálý.

Stabilitas, ātis. f. die Standhaftigkeit. *Állhatatosság.* Stálost.

Stabilimentum. n. 2. Plin. die Befestigung. *Erősség.* Vpevněnj.

Stabilitor. m. 3. Sen. der etwas befestiget, fest machet. *Megerősitő.* který nětco stálé činj.

*Instabilis, e. unbeständig. *nem állandó*, nestálý.

*Praestabilis. fürtrefflich. *jeles.* znamenitý, wznessený.

Stabilio et Constabilio, 4. ich mache fest, standhaft. *erősitem, állatom.* potwrzugi, vpewňugi.

*Adsto, adstiti, itum. 1. ich stehe darbey. *mellette-állok.* přistogjm, při nětčem stogjm.

*Antisto. 1. ich übertreffe, gehe vor. *fellyebb való vagyok.* převyssugi.

*Antistes, itis. c. der Oberpriester, Vorsteher. *Prépost, előljáró.* Neywyšší Kněz, předchůdce.

*Circumsto, eti. sine Sup. 1. ich stehe

he herum. *környúl-állok.* wůkol stogjm.

*Consto, Iti. 1. ich stehe beysammen, bestehe *állbataтoson megállok.* spolu stogjm.

*Constat. es ist bekannt: es kostet *nyilván vagyon: annyiban áll.* střegmé gest.

*Constans, tis. o. et Constanter. Adv. beständig *állbatatos.* Adv. *állbatatoson.* stálý. Adv. stále.

*Constantia, ae. f. Sue. die Beständigkeit. *Állbatatosság.* Stálost.

*Disto, are. 1. sine Praeter. et Sup. von einander liegen, abgelegen seyn. *távol lenni, külömbözdegelni.* podál od giného býti.

*Distantia. f. 1. die Weite, Abgelegenheit, Ungleichheit. *Távol-valóság, külömbözés.* Oddálenj, poddál gedného mjsta od druhého.

*Distitium, i. n. der mittlere Raum. *Köz, közben-vetés.* Prostranstwj, ssirokost mezy nětčjm.

*Exsto, iti, itum, et atum, are. heraus stehen, zu finden seyn. *kinn-állani.* wen státi, wyhlídati.

*Instare. nahe stehen, auf einander dringen. *rajta-lenni, kénszeríteni.* nastáwati, nastaupati, dotjrati.

*Institor, öris. m. der Krämer, Ladendiener. *Kalmár.* Kupec, kramář.

*Obsto, iti, are, entgegen stehen, zuwider seyn, hindern. *ellene-állani, megakadályoztatni.* na proti, býti, státi.

*Obstaculum, i. n. Prud. die (das) Hinderniß. *Akadály.* Překážka.

*Persto, iti, itum. et atum, are. 1. verharren, auf etwas bestehen. *megállani, megmaradni.* zetrwati, dostáti, wystáti.

*Praesto. ich leiste, erzeige, übertreffe. *megrellyesítem, megadom, fellyúlbaladom.* prokazugi, dokazugi, propůgčugi, přewyssugi.

*Praestat. es ist besser. *jobb.* lépe gest.

*Praestans, tis o. vortrefflich. *jeles, fő.* slawný, wznessený, znamenitý.

*Praestantia, ae. f. die Vortrefflichkeit, der Vorzug. *Főség.* Wznessenost.

*Praesto. Adv. zugegen, gegenwärtig. *jelen, legottan.* přjtomně.

*Praestolor. Dep. 1. ich warte, hoffe. *várom, lesem, reménylem.* očekáwám.

*Prosto, iti, itum et atum. ich stehe feil. *eladó vagyok.* naprodag gsem.

*Restare. zurückbleiben, übrig seyn. *hátra-maradni.* zůstáwati, zbýwati.

*Substo, stiti, are. still stehen. *alatta-állani, megállani.* ze spod státi.

*Supersto, eti, are. über was stehen. *valámi felett állani.* nad nětčjm státi.

*Superstes, Itis. o. noch an Leben, überblieben. *Á ki még él és még vagyon.* gesstě při žiwotě.

*Superstitio, önis. f. der Aberglaube. *Hamis isteni-tisztelet.* Blaudné náboženstwj, powěra.

*Superstitiösus, a, um. *Adv.* e. abergläubisch. *babonás, bújós-bájos.* Adv. *babonáson.* powěrný, blaudný. Adv. powěrčiwě.

STOLIDUS, a, um, et *Adv.* e. närrisch, albern. *bolond, eszelős, kába.* Adv. *bolondúl, esztelenűl, kábáúl.* nemaudrý, bláznivý. Adv. bláznivě.

Stoliditas. f. 3. die Thorheit, Dummheit

heit. *Bolondság, eszelenség.* Blázniwost, pochawost.

STŎLO, ōnis. m. der Ausſprößling aus der Wurzen.. *Fa tövéből kiágazott haſzontalan veſzſző* Newžitečná, zbytečná wětew na kmeni.

STŎRKA, ae. f. die geflochtene Decke, Flechte. *Gyékény, gyékény fedél.* Rohože, trtené přikrywadlo, hune.

STRĀBO, ōnis, et Strabus, i. m, der Schielende. *Kantsal, fél-ſzemű.* Ssilawý, ſſilhawý.

STRĀGES, is. f. die Niederlage, der Haufe Erſchlagener. *Veſzedelem, levágott teſtek.* Porážka, hromada zmordowaných.

STRANGŬLO, I. Suet. ich würge, erſticke. *megfojtom.* zahrdauſým, zaſſkrcngi.

Strangulatio, ōnis f. Plin. das Würgen, Abwürgen. *Megfojtás, fúladás.* Zahrdauſenj, zaſſkrcenj.

Strangulatus, m. 4. Plin. die Würgung, Erſtickung. *Fúlaſztás.* Zahrdauſenj.

STRĒNA, ae. f. das Neujahrsgeſchenke. *Új eſztendőbéli ajándék.* Dar nowého léta.

STRĒNVVS, a, um, et *Adu.* e. tapfer, hurtig. *ſerény, gyors, fris.* Adu. *friſen, ſerényen, gyorſan.* vdatný, rychlý, ſpěſſný. Adu. vdatně, rychle, ſpěſſně.

Strenuitas, ātis. f. die Tapferkeit. *Gyorſaság, ſerénység.* Vdatnoſt, zmužiloſt.

*Inſtrenuus, a, um, et *Adu.* e. untüchtig, feig. *nem ſerény, lágy, túnya.* Adu. *nem ſerényen, lágyan, túnyán.* nevdatný, neſtatečný. Adu. nevdatně, neſtatečně.

STRĔPO, ui, ĭtum. 3. ich mache ein Geräuſch. *zörgetek.* ſſuſtjm.

Strepĭtus. m. 4. das Geräuſch, Getümmel. *Zörgés, zörgetés.* Sſuſſtěnj, huk.

*Adſtrepo. ich rauſche gegenzu. *zörgök, valakire kopogok.* na proti, na někoho ſſuſtjm.

*Circumſtrepo. ich tobe herum. *környül - zörgetek.* wſſudy wůkol chřeſtjm.

*Obſtrepo. ich murmele dargegen. *ellene-zajgok.* na proti hlučjm.

*Perſtrepo, ere. ein groß Getümmel machen. *zörgeni.* welmi ſſuſtěti, hlučeti.

STRIA, ae. f. et Strix, ĭgis. f. die Leiſte, der Strich, die Runzel. *Ravátolás, barázdolás, valaminek völgyeléſe.* Lagſtně, ſſtrych, brázda.

Striatus, a, um. verleiſtet, ſtrichig. *ravátolt, barázdás.* prutowaný, co ſſtrych má.

Strigōſus, a, um. mager, ableibig. *elbitvánodott, megöſztövérült.* chudý, wychuřelý.

STRĪDEO. 2. Strido, di, ere. 3. ziſchen, knarren. *tsikorgani, tsatogni.* wrzati, ſſkřipěti.

Stridor, ōris. m. das Knarren, Kirren. *Tsattogás, tsikorgás.* Wrzánj, ſſkřipěnj.

Stridŭlus, a, um. knarrend, kirrend. *tsikorgó.* wrzawý, ſſkřipawý.

STRINGO, xi, ctum. 3. ich drücke, ſtreife, ziehe. *ſzorítom, ſzoraſan markolom, leſzakaſztom.* w hromadu tlačjm.

Stricte,

Stricte. Adu. et Strictim. genau, fest, kürzlich. *szorosan.* tésně, krátce.

Striglis, is. f. der Striegel. *Vakaró.* sstráfadlo, hrbelec, posstrobáč.

*Adstringo, ere. fest anziehen. *öszveszorítani.* přitlačiti.

*Constringo, ere. zusammen drücken, fest binden. *megszorítani bozzá-kötni.* stlačiti, swázati.

*Distringo, ere. ausspannen, zerren. *megszorítani, imitt-amott megkötözni.* tu y tam přiwázati, vtrhnauti.

*Obstringo, ere. verbinden, verbunden machen. *megkötözni.* zawázati.

*Obstrigillum, i. n. Plin. die Schuhschnalle, der Schuhriemen. *Lábbéli tsatt.* Přeska, kteranž se boty swazugj.

*Perstringo, ere. hart binden, hart durchziehen. *megszorítani. szorongatni.* tuze zawázati, dotkliwě mlumiti o někom.

Restringo, ere. zurückziehen, einhalten. *hátra-kötni.* na zpět přiwázati.

*Restrictus, a, um. *Adu.* e. eingezogen, genau, streng, sparsam. *megkötöztetett, fösvény, szoros törvényű.* Adu. *szorosan, fösvényen.* skrowný, skaupý: kterému moc a swoboda podlé wůle činiti vgatá gest. Adu. skaupě.

Substringo, ere. Nep. zusammenbinden. *öszveszorítom,* podwazugi.

STRVMA, ae. f. der Kropf. *Golyva.* Wole, hrwol.

Strumōsus, a, um. Iuuen. kröpficht. *golyvás.* wolowatý, hrwolowatý.

STRVO, xi, ctum. 3. ich baue, mache, häufe. *épitek, alkotom, rakok.* stawjm.

Strues, is. f. der Haufe, Holzhaufe. *Rakás, fa rakás.* Hromada, hranice dřjwj.

Structura, ae, f. der Bau, das Gebäude. *Épület, alkotmány.* Stawénj.

*Adstruo, ere. Plin. dran bauen. *bozzá, vagy reá-épiteni.* přistawěti k starému.

*Construo. ich füge zusammen, häufe zusammen. *egybe-rendelem, megépitem.* porádně stawjm.

Constructio, ōnis. f. die Zusammensetzung. *Meg-épités.* Porádek, stawenj.

*Destruo, ere. einreissen, abbrechen. *elrontani, lerontani.* zbořiti.

*Exstruo, ere. aufbauen, aufführen. *megépiteni, megrakni.* wystawěti.

*Instruo, ere. anrichten, rüsten, unterrichten. *felkészíteni, tanítani.* přichystati, připrawiti, včiti.

*Instrūmentum, i. n. das Werkzeug, Geräthe. *Eszköz, szerszám.* Nástrog, přjprawa.

*Obstruo, ere. verbauen, zubauen. *bédugni, rekeszteni.* zazditi, oprawiti.

*Praestruo. ich baue vor. *elöl-rakok, épitek, bédugom.* zacpáwám, zamikám.

*Substruo, ere. unterbauen, *allyát vetni.* poddělati, podstawěti.

*Substructio, ōnis. f. der Bau, das Gebäude. *Az allya megvetés, épület.* Stawenj, budowisko.

(Sic etiam Exstructio, Obstructio.)

STVDIVM. n. 2. der Fleiß, die Uebung, Gunst, Liebe. *Szorgalmatosság. kedv, valamiben való szeretet.* Pilnost, cwičeni, náchylnost, láska.

Studiōsus, a, um. *Adu.* e. fleißig, günstig. *szorgalmatos.* Adu. *szorgalmatosou.* pilný. Adu. pilně.

Studeo, ui, sine Sup. 2. ich bin fleißig, bin ergeben. *szorgalmatos vagyok.* pilný gsem.

STVLTVS, a, um, et *Adu.* e. närrisch. *bolond.* Adu. *bolondúl.* bláznivý. Adu. bláznivě.

Stultitia, ae. f. die Thorheit, Narrheit. *Bolondság.* Bláznowstwj.

STVPA, ae. f. Suet. das Werk von Flachs, Stoppwerk. *Len, szösz, tsepü.* Hrubá kaudel, kúdel, pazděrj.

Stupeus, a, um. Virg. aus Werk gemacht. *tsepüből való.* co z kúdele gest.

STVPEO, ui, sine Sup. 2. ich erstaune, erstarre. *elájúlok, bámúlok.* užasnu, děsým se.

Stupidus, a, um. erstarret, dumm. *elámúlt, tompa.* zděšený, blaupý.

Stupiditas, ātis. f. Stupor, ōris. m. die Sinnlosigkeit, Dummheit. *Bolondság, elámúltság.* Užasnautj, nesmyslnost.

*Obstupeo. 2. Obstupesco, ui. 3. ich erstaune. *elrémülök.* lekám se.

*Obstupefacio. 3. ich erschrecke. *elrémitem.* předěsugi.

STVPRVM, i. n. die Unzucht, Hurerey. *Paráznaság.* Smilstwo, cyzoložstwo.

Stuprare, Constuprare. schänden, zu Fall bringen. *paráználkodni, aszszony embert szégyeniteni.* zprzniti, w hanbu uwésti.

Stuprator. m. 3. Quinct. der Hurer, Schänder. *Parázna.* Smilnjk.

SVĀDEO, si, sum. 2. ich rathe. *tanátsolom, javallom.* radjm, namlauwám.

Suasio, ōnis. f. et Suasum. n. 2 die Beredung, Einrathung. *Tanátsúl adás, javallás.* Rada.

Suasor, ōris. m. der Rathgeber, Einrather. *Tanátsúl-adó, valamit javalló.* Rádce.

*Dissuadeo. ich widerrathe. *nem adom tanátsúl, nem javallom.* neradjm, odrazugi.

*Dissuasio, ōnis. f. die Widerrathung. *Valamiről elintés.* Odwázenj, odrazenj.

*Persuadeo. ich überrede. *elhitetem véle, reá-beszéllem.* namlauwám.

*Persuasio, ōnis. f. die Ueberredung. *elhitetés, javallás.* Namlauwánj.

SVĀVIS, e. Suauiter. Adu. lieblich, freundlich. *édes, kedves, gyönyörü.* Adu. *kedvesen, édesen, gyönyörüen.* libezný, milý, lahodný. Adu. lahodně, mile.

Suauitas, ātis. f. die Lieblichkeit, die Anmuth. *Édesség, kedvesség, gyönyörüség.* Libeznost, přjgemnost.

Suauium et Sauium. n. 2. der Liebeskuß. *Édes tsók, kedves tsók.* Milé polibenj.

Suauior et Sauior, ari. küssen, herzen. *édesen tsókolni, szerelmeskedni.* polibiti, bozkati.

*Insuauis, e. unlieblich, unangenehm. *gyönyörüségtelen, nem kedves.* nepřjgemný.

SVB. Praep. unter. *alatt.* pod.

Sub-

Subter, et Subtus. Praep. unter. *alatt.* pod.

SUBER. ĕris. f. et n. Plin. das Pantofelholz. *Igen vastag béju tö'gy-fa, pantofely-fa.* Kyko, wnjtrnj kůra na dřewe.

SUBUCULA. f. 1. das Unterkleid, Camisol. *Alsó ruba, subinza.* Spodnj raucho, košele.

SUBULA. f. die Schuhahl. *Ár, varga tö.* Ssjdlo, ssewcowské ssjdlo.

SUCCINUM. n. 2. der Agtstein, Bernstein. *Gyanta,* Akssteyn.

SUDES, is. f. der Zaunpfahl, die Palisade. *Kert karó, palánk karó.* Týč, kůl.

SUDO, are. ich schwitze. *veritékezem.* potjm se.

Sudarium. n. 2. das Schweißtuch, Schnupftuch. *Veriték törlö keszkenö.* Raucha, ssatka.

Sudor, ŏris. m. der Schweiß, die Mühe. *Veriték.* Pot.

*Desudo, are. sehr schwitzen, saure Arbeit thun. *munkálódva izzadni.* wělmi se potiti z prácy.

*Exsudo et Resudo, are. Act. herausschwitzen. *kiveritékezni.* wypotiti se.

*Insudo, are. Cels. schwitzen, sich Mühe geben. *Izzadok, Rajta vagyok.* Potjm se, vsýlugem se.

Sudus, a, um. trocken, hell, heiter. *száraz, tiszta, világos.* gasný, wygasněný.

Sudum. n. 2. das schöne Wetter, der heitere Himmel. *Tiszta idö, tiszta, felhö nélkül való ég.* Gasný čas, gasné nebe.

SUESCO, suěui, suětum. 3. ich gewohne. *szokom, megszokom.* přiwykám.

Suetus, a, um. gewohnt. *szokott.* zwyklý.

*Assuescere. sich angewöhnen. *megszokni.* zwyknauti, přiwyknauti.

*Assuetus, a, um. gewohnt. *megszokott.* přiwyklý.

*Assuefacere. angewöhnen. *megszoktatni.* přiučiti.

*Consuescere. gewöhnen, angewöhnen. *megszokni,* zwyknauti.

*Consuetus, a, um. gewohnt. *szokott.* zwyklý.

*Consuetudo, ĭnis. f. et Consuetio, ōnis. f. Plaut. die Gewohnheit. *Szokás.* Zwyklost, obyčeg.

*Consuefacere. 3. Ter. gewöhnen. *szoktatom.* zwyknauti.

*Desuescere. verlernen, aus der Gewohnheit kommen. *elszokni róla.* odwykati.

*Desuetus, a, um. entwöhnt. *róla-elszokott.* odwyklý.

*Desuetudo, ĭnis. f. die Entwöhnung, der Abgang des Gebrauches. *Róla-elszokás.* Odwyklost.

*Desuefacere. abgewöhnen. *elszoktatni.* odučiti.

*Insuesco. ich gewohne.. *megszokom.* zwykám, nawykám.

*Insuetus, a, um. ungewohnt. *szokatlan.* nezwyklý.

*Insuefactus, a, um. gewöhnt, abgerichtet. *szoktatott.* nawyknutý.

*Mansuescere. zahm werden. *megszelidülni.* krotkým býti.

*Mansuetus, a, um. *Adu.* e. zahm, sanftmüthig. *szelid.* Adu. *szeliden, szeliden.* krotký, tichý. Adu. krotce, tisse.

*Mansuetudo, ĭnis. f. die Sanftmuth. *Szelidség.* Krotkost, tichost.

*Mansuefacere. zahm, bändig machen. *megszelidíteni.* krotiti, pitomé činiti.

SVGO, suxi, suctum. 3. ich sauge. *szopok.* prsy ssu.

Sugillare. braun und blau schlagen: verkleinern. *ütéssel megkékíteni*: *rágalmazni.* haněti, vtrhati.

Sugillatio, önis. f. der blaue Fleck: die Tadelung. *Ütésnek kék belye, rágalmazás, valakit megszólás.* Hanění, vtrhání.

SVCCVS. m. 2. der Saft. *Nedvesség. lév.* Mjza, wsseliká wlhkost, saft.

Succidus, Succōsus, Succulentus, a, um. Apul. saftig. *nedves, leves.* wlhkosti plný, mjzawý.

*Exsugo. ich sauge aus. *kiszopom, kiszivom* wysati.

*Exsuccus, a, um. trocken, kraftlos. *nedvesség nélkül való, száradt, öszszivér.* churawý, mocy zbawený.

SVLCVS. m. 2. die Furch im Acker. *Barázda.* Brázda, rozwor.

Sulco, are. ich mache Furchen, pflüge. *barázdát tsinálok, szántok.* brázdjm, rozwory dělám.

*Bisulcus, Trisulcus, a, um. zweydreyspaltig *két-háromfelé hasadt.* na dwoge, troge rozdělený.

SVLPHVR, üris. n. der Schwefel. *Kénkő.* Syra, žiwý oheň.

Sulphureus et Sulphuratus, a, um. schweflicht, geschwefelt. *kénköves.* syratý.

SVM, fui, esse. Anom. ich bin. *vagyok.* gsem.

*Absum. ich bin nicht da. *jelen nem vagyok, távol vagyok.* negsem přjtomný.

*Absens, tis. o. abwesend. *távol lévő.* nepřjtomný.

*Absentia. f. 1. die Abwesenheit. *Távol-létel.* Nepřjtomnost.

*Adsum. ich bin da, zugegen, helfe. *jelen vagyok, segítek.* přjtomný gsem, pomáhám.

*Desum, esse. (alicui, quo.) nicht da seyn, mangeln. *távol lenni, jelen nem lenni.* nepřjtomným býti, opustiti.

*Insum. ich bin drinnen. *benne-vagyok.* w nětčem gsem.

*Intersum. ich bin mit und darbey. *jelen-közte-vagyok.* při tom gsem.

*Interest. Impers. es ist daran gelegen. *hasznos, használ.* mnoho na tom záležj.

*Obsum. ich bin schädlich, hindere. *ártok, ellene, vagyok.* sskodjm, na sskodu, neb obljženj gsem.

*Prosum. ich bin nützlich. *használok.* slaužjm, vžitečným, prospěssným gsem.

*Praesum. ich stehe vor, verwalte. *elől-járó vagyok, fő vagyok.* předstawen gsem, wládnu.

*Praesens, tis. o. gegenwärtig, keck, kräftig, unerschrocken. *jelen-való.* přjtomný.

*Praesentia. f. 1. die Gegenwart, itzige Zeit. *Jelen-létel.* Přjtomnost.

*Praesentaneus, a, um. kräftig, wirkend. *jelen-való, kész.* přjtomný, pronikawý, působjcý.

*Praesento. 1. ich stelle dar. *megmútatom, elő-állatom, elő-jelentem.* dodáwám, postawugi.

*Repraesento, are. 1. darstellen als gegenwärtig, baar erlegen. *elő-állatni.* vkázati, před oči předložiti.

*Subsum, esse, in etwas, unter was seyn. *alatta-lenni.* w nětčem býti.

*Su-

*Superſum, eſſe. übrig ſeyn, überbleiben. *megleuni*, *felmaradni*. zbýwati.

SŪMEN, inis. m. Pl. das Schweineiter, Schweinfutter, Schmeer. *Szoptató diſznó baja*, *báj*. Swinſké wemeno, ſwinſké ceďy.

SŪMO, ſumſi, ſumtum. 3. ich nehme. *elvéſzem*. béru, wezmu.

Sumtus. m. 4. die Koſten, Unkoſten. *Költség*. Náklad, autrata.

Sumtio, ōnis. f. die Wegnehmung. *Fel-vétel*. Wzetj.

Sumtuōſus, a, um, et *Adu*. e. koſtbar, geldfreſſend. *bő költségű*, *drága*. Adu. *pompáſon*, *drágán*. drahý. Adu. draze, autratné.

*Abſumo, ere. verzehren abzehren. *elkölteni*, *megeméſzteni*. ſtráwiti, zmrhati.

*Adſumo, ere. annehmen, darzunehmen. *felvenni*. přigati, k ſobě wzýti.

*Conſumo, ere. zubringen, aufzehren. *megeméſzteni*, *elkölteni*. potratiti, zmrhati.

*Conſumtio, ōnis. f. 3. Die Verzehrung, Abnützung. *Meg-eméſztés*, *Elköltés*. Stráwenj.

*Deſumo, ere. hernehmen, nehmen. *levenni*. doľu wzýti.

*Inſumo, ere. anwenden, aufwenden. *elkölteni*, *reá-költeni*. naložiti, náklad činiti.

*Praeſumo, ere. vorher wegnehmen, *elébb - venni*. na před wzýti.

*Praeſumtio. f. 3. die Vermuthung, Einbildung. *Maga-bittség*, *maga felől ſokat állitás*. Daufánj na dobrau powěſt.

*Reſumo, ere. wieder vornehmen. *ismét felvenni*, zaſe w ruce wzýti.

*Tranſumo, ere. 3. Stat. übernehmen. *altál-viſzem*. predkladám.

*Tranſumtio. f. 3. Quintil. die Annehmung, Verſetzung. *Áltálvétel*, *Máſunnan le-irás*, Preloženj.

SVO, ui, ūtum. 3. ich nähe, flicke. *varrok*, *földozok*. ſſiji, plácým, flekugi.

Sutura. f. 1. die Nath. *Varrás*. Šſew.

Sutor. m. 3. der Schuſter. *Varga*. Sſwec.

Sutrīna, ae. f. die Werkſtatt eines Schuſters *Varga műhely*. Šſewcowſký werſſtat.

*Aſſuo, (Adſuo.) ere. annähen, anflicken. *reá varrani*, *hozzá-varrani*. přiſſiti, zápkatu přiſaditi.

*Conſuo, ere. zuſammen nähen. *öſzve varrani*. ſſiti w hromadu.

*Exuo. (Exſuo) ich ziehe aus, lege ab. *leveszezem*, *megfoſztom*. zwlékám, obláčjm.

*Exūuiae. Pl. f. 1. der Balg, die abgezogene Haut. *Lenyúzott bőr*, *törköly*. Zwlečená kůže.

*Induo. ich ziehe an, kleide an. *felöltöm*, *öltözöm*. oblékám.

*Indūmentum. n. 2. das Kleid. *Öltözet*, *ruha*. Oděw.

*Indūſium. das Hemde. *Imeg*, *ing*, *ümög*. Koſſile.

*Inducula, ae. f. Plaut. die Weſte, das Camiſol. *Alsó ruha*, *ſubiczáczka*. Spodnj kabát.

*Inſuo, ere. einnähen, *belé - varrani*. zaſſiti.

*Diſſuo et Reſuo, ere. auftrennen. *kifejteni* rozpárati.

*Reduuia. f. 1. der Niednagel an Fingern. *Kéz-vagy láb-ujján való dagadás*. Odděrek, zádér, když ſe kožka od nechtů odlupuge,

SV-

SVPELLEX, ectilis. f. der Hausrath, das Geräthe. *Minden házi eszköz.* Wšeliké domowni nádoby.

SVPER. Praep. über, drüber. *rajta, felleite* na, nad.

Super. Adu. überley, genug. *elégendőképen.* dosti, nazbyt.

*Desuper, et Desuperne. obenher. *onnét fellyül.* z hůry.

*Insuper. Adu. überdieß. *annakfelette.* nadto, krom toho, gedno nad druhé.

*Superus, et Supernus, a, um. ober. *felső.* co wyšši gest, swrchni.

Supero, are. übersteigen, überwinden, übrig seyn. *fenn- maradni, fellyül- haladni, meggyőzni.* na wrch wygiti, přemocy.

Superabilis, e. Liu. Exsuperabilis. Claud. das zu ersteigen, zu überwältigen ist. *meggyőzhető, fellyül-múlható.* přemožitedlný.

*Insuperabilis, e. et inexsuperabilis. unüberwindlich. *meggyőzhetetlen.* kamž se wylezti nemůž, nepřemožený.

*Exsuperare. übertreffen. *fellyül-haladni.* přewýšiti.

*Exsuperantia. f. 1. der Ueberfluß. *Bővölködés.* Hognost.

Supra. Praep. et Adu. drüber, über. *rajta, felette.* na, nad.

Superior, Superius. höher. *fellyebb való.* wýšši, hořegši, wrchněgši.

Supremus, et Summus, a, um. höchster, letzter. *legfelső, utólsó.* neywyšši.

Summa. f. 1. die Summe, der Inhalt, der Hauptpunct. *Egész summa, dolognak veleje.* Obsaženi, summa.

*Summatim. kürzlich. *rövideden, summáson.* summowně, krátce.

*Consummare. vollenden, aufs höchste bringen. *elvégezni.* dokonati, dopłniti.

*Consummatio. f. 3. Col. die Vollendung. *El-végezés.* Dopłnění.

SVPERBVS, a, um. et *Adu.* e. ansehnlich, hoffärtig, stolz. *fennláto, kevély.* Adu. *kevélyen.* pyšný, hrdý. Adu. pyšně.

Superbia. f. 1. die Hoffart, der Uebermuth. *Kevélység.* Pýcha.

Superbio, ire. ich bin hoffärtig. *kevélykedem.* pyšný gsem.

SVPINVS, a, um. hinterwärts gebogen, träg, stolz. *banyatta-fekvő, benyélő, túnya.* znak ležjcý, hnilý, zahálčiwý.

*Resupinus, a, um. rückling. *banyatta feldőlt.* na znak položený.

*Supino et Resupino. 1. ich beuge hinterwerts. *banyatta-fektetem.* na znak kladu.

SVPPARVS, m. et Supparum. n. 2. Varro. das Weiberhalstuch. *Asszonyoknak nyakra valójok.* Sforc, opasek, opásaní, kytle.

SVRA. f. 1. die Wade, das Schienbein. *Láb-ikra: láb-szára.* Leytka: Hnát.

SVRCVLVS. m. 2. der Zweig, das Pfropfreislein. *Óltó-ág, fiatal veszsző.* Wětew, ratolest, prut.

Surculare. 1. Col. Schoßreiser abbrechen. *Meg-nyesem.* Prut odtrhnauti.

Surcularis, e. et Surcularius, a, um. zu Reisern bequem. *Tsemetés.* co se na prut může potřebowati.

SVRDVS, a, um, et *Adu.* e. taub, still.

stillschweigend. *siket.* Adu. *siketen.* hluchý. Adu. hlusse.
Surditas. f. 3. der Mangel des Gehörs. *Sikesség.* Hluchota.
*Absurdus, a, um. et *Adu.* e. ungereimt, albern. *balgatag.* Adu. *balgatagúl.* k wjře nepodobný. Adu. bláznivě.
*Exsurdare. betäuben, verderben. *megsiketíteni.* ohlussiti, ohluchnauti.
sus, uis. c. das Schwein, die Sau. *Disznó.* Wepř, swiné.
Suarius, a, um. zum Schweinen gehörig. *disznóval bánó, kereskedő, disznó-pásztor.* k swynêm potřebný.
Suile, is. n. der Schweinstall. *Disznó-ól.* Swinský chléw.
Suillus, a, um. Liu. schweinern, von Schweinen. *disznói, disznóból-való.* swinský.
Subulcus. m. 2. der Sauhirt. *Disznó-pásztor.* Swinský pastýř, swinař.
Subare. rammeln, wie ein Schwein. *kanoz-ni, kan utánn röbögni.* kwičeti gak swiné.
Sus, pro Supra, in Compos: vt *Susque deque.* oben hin. *fel 's alá.* ničemné, nanic hodné, málo sobě wážiti.
susurrus. m. 2. das leise Gethön, Gemurmel. *Suttogás, zúgás, dörmögés.* Sseptánj.
Susurro. 1. ich murmele, zische. *zúgolódom, suttogok.* repcy, ssepcy, zehru.
Susurratio. f. 3. das Gemurmel, Gelispel. *Suttogás, morgolódás.* Reptánj, sseptánj.
Susurro. m. 3. der Ohrenbläser. *Suttogó-* Repták, který ssepce.
*Insusurro. ich blase ein. *fülébe suttogok, fúvok.* ssepcy, naukám.

T.

tǎberna. f. 1. die Bude, der Kramladen. *Szállás, kalmár-bólt.* Bauda, krám.
Tabernǎculum. n. 2. das Zelt, die Hütte. *Hajlék, sátor.* Wogenský stánek.
*Contubernium. n. 2. die Ehe der Sklaven, die Gesellschaftswohnung. *Kenyeres társaság, lakás.* Towaryšstwo těch, kteřj spolu bydlj.
*Contubernalis, is. c. der Zeltgesell, Stubengesell. *Társ.* Ustawičný towaryš.
tǎbes, is. f. die Schwindsucht. *Elaszás, száradás, fonnyadás.* Suchotiny.
Tabum. n. 2. der (das) Eiter. *Évgenyesség.* Hnůg.
Tabǐdus, a, um. schwindsüchtig, abnehmend. *elaszott, száradt.* suchotiny magjcý.
Tabeo, 2. et Tabesco. Contabesco, Extabesco, Intabesco, ui, ere. 3. schwinden, abnehmen. *epedtvajutt lenni.* tljti, wadnauti, vschnauti.
*Tabificus, a, um. abzehrend. *elaszaló, szárazító.* co k hnogenj činj.
tǎbǔla. f. 1. das Bret, die Tafel: das Gemählde, die Schrift, der Brief, das Testament. *Tábla, jegyző tábla: Levelek.* Deska, tabule: Listy.
Tabularium. n. 2. die Schreibstube, das Archiv. *Levél-tartó ház.* Pjsarna, archiw, mjsto w němž

se zápisy zachowáwagj, listownice, kancelář.

Tabellarius. m. 2. der Bothe, Briefträger. *Posta, levél - bordozó.* Posel.

Tabulatus, a, um. getäfelt. *megdeszkázott.* taflowaný.

Tabulatum. n. 2. der Boden, das Stockwerk. *Deszkázott, pádimentomozott bely.* Podlaha.

*Contabulare. täfeln, mit Brettern belegen. *deszkázni, deszkával megboritani.* taflowati, dlažiti.

TACEO, ui, itum. 2. ich schweige. *ballgatok.* mlčjm.

Tacitus, a, um. et *Adu.* e. still-schweigend. *ballgató.* Adu. *balkal, ballgatva.* mlčeliwý. Adu. mlčeliwě, po mlčky.

Taciturnus, a, um. verschwiegen. *ballgató.* mlčeliwý.

Taciturnitas. f. 3. die Verschwiegenheit. *Veszteg- ballgatás.* Mlčeliwost.

*Attacere. darzu schweigen. *véle-ballgatni.* spolu mlčeti.

*Conticeo. 2. et Conticesco. 3. ich schweige still. *ballgatok.* vmlkugi.

*Conticinium. n. 2. Varro. der erste Schlaf. *Első álom, éjnek első réfze.* Počátek nocy, prwnj spánj, když lidé odpočjwágj.

*Reticeo. ich verschweige. *elballgatom,* zamlkugi.

*Reticentia. f. 1. die Verschweigung. *El- tinkolás,* Zamlčenj.

TAEDA. f. 1. die Fackel, das Kienholz, die Brautfackel. *Fáklya, szurkos fenyő fáklya: Menyegző, bázasság,* Fakla, laučowé dřewo, pochodně.

TAEDET, taeduit, taesum est. Imper. 2. es verdreust. *megúntam.* mrzý, co omrzlé gest.

Taedium. n. 2. der Verdruß. *Megúnás.* Tesklitwost, omrzlost.

*Distaedet et Pertaedet. Imper. es verdreust sehr. *igen megúntam.* welmi, náramně stjskati, mrzeti.

*Pertaesus, a, um. Suet. überdrüssig, *ki valamit megúnt.* komu se něco omrzlo.

TAENIA, ae. f. das Band, die Kopfbinde, Haube. *Pántlika, fejszorító, fej- kötő.* Stusska, čepec.

TĀLEA. f. 1. das Pfropfreis, Kerbholz, der Zweig, *Óltó ág, fiatal veszszó.* Sstěp, k sstěpenj gsaucý prautek.

TĀLIS, e. solcher, solches. *ollyan, illyen.* takowý.

Talio, ōnis. f. die gleiche Wiedervergeltung. *Tromffal-ütés, viszszaadás.* Rowná odplata.

*Retalio, are. Gleiches mit Gleichem vergelten. *viszsza-tromfolni.* rowným za rowné odměniti.

TALPA. f. 1. der Maulwurf. *Vakondok.* Krt, krtice.

TĀLVS. m. 2. der Knorren am Fuß: Würfel. *Láb boka: Koczka.* Kotnjk na noze, kůtek, článek.

Talaris, e. das am Knorren, oder bis auf die Knorren hanget. *bokáigérő.* co až po kotnjk na noze dosahuge, až po články.

Talitrum, i. n. Suet. der Rasenstüber. *Fitty, fittyentés, orr-felütés.* Sstilec, když kdo prstem vdeřj.

TAM. so, so sehr, so gar. *olly, annyira.* tak, takže.

Tamdiu. so lang. *annyi ideig, addig.* tak dlauho.

Tan-

Tanquam. gleich als. *minthà, valamint.* rowné gako, nápodobné, gako.

Tandem. endlich. *végezetre.* na posledy, k posledku.

Tamen. doch. *mindazáltal.* ale, wssak.

*Attamen, Veruntamen. aber doch. *de azért.* nic méněg wssak, ale wssak.

Tametsi. obgleich, obschon. *noha, bátor.* ačkoli.

TAMINO. obsol. Attaminare. Iustin. Contaminare. 1. besudeln, verunreinigen. *otsmányitani, megfertezzetni.* possktwrniti, zaněčistiti.

*Intaminatus, et incontaminatus, a, um. unbefleckt. *fertezzetlen.* neposskwrněný.

TANGO, tětigi, tactum. 3. ich rühre an. *illetem, érem, ütöm.* týkám, dotýkám se.

Tactus. m. 4. et Tactio. f. 3. das Anrühren, Fühlen. *Illetés,* Těnautj, dotknautj.

Taxo, are. 1. ich schätze, überschlage, tadele. *árúba botsátom, betsülöm, gyalázom.* ssacugi, cenjm, co stogj počitugi.

*Attingo, Contingo, igi, actum. 3. ich rühre an. *megilletem, bozzá érek.* dotýkám se.

*Contingit, contigit. Impers. es trägt sich zu. *történik.* trefuge se, přihodj se.

*Attactus, et Contactus. m. 4. Virg. Plin. das Angreifen, Berühren. *Illetés, érés.* Dotknautj.

*Contagio, f. 3. et Contagium. n. 2. die ansteckende Seuche. *El-ragadó betegség.* Nemoc z nakažení gineho pocházegicý: Nemoc nakažytedlná.

*Contiguus, a, um. zusammen rührend. *égymasboz foglaltatott, egymást érő.* k giněmu se dotýkagicý.

*Obtingit, igit. 3. es begegnet, widerfähret, kommt durchs Loos zu. *történik, esik, megesik.* stáwá, přihodj, přitrefuge se.

*Pertingo, tigi. 3. ich reiche hin, gelange so weit. *elérek, annyira jutok.* dosahugi.

TANTUS, a, um. so groß, so viel. *annyi, olly sok.* tak weliký, tak mnohý.

Tantillus, a, um. so gar wenig. *illy kitsinyke.* tak maličký, tak malý,

Tanto. so sehr. *annyira.* tak welice.

Tantopere. so gar, so sehr. *annyira, elannyira.* tak welmi.

Tantisper. so lange. *addig,* tak dlauho, potud.

*Tantummodo. nur allein. *tsak szintén.* toliko.

TARDUS, a, um. *Adu.* e. langsam. *késő.* Adu. *késön.* messkawý, nespěssný, zpozdilý. Adu. nesskoro, nespěssně, zpozdile.

Tarditas. f. 3. die Langsamkeit. *Késedelem.* Zpozdilost, nespěssnost.

Tardiusculus, a, um. etwas langsam. *késötske, lassútska.* zpozdilý, leniwý.

Tardo, are. aufhalten, säumen. *tartóztatni, múlatni.* messkati, prodléwati.

*Retardare. zurück halten, aufhalten. *megkésleltni.* zmesskati, zadržeti, zastawiti.

*Retardatio. f. 3. die Säumung. *Meg-Késlelés.* Zamesskánj.

tĕgo, xi, ctum. 3. ich bedecke, decke zu. *fedem*, *béfedem*. přikrýwám.

Teges, ĕtis. f. die Flechte, Decke, *Gyékény*, *ponyva*. Hunk, sedlský koberec, peřina.

Tectum. n. 2. das Dach, Haus. *Ház béja*, *fedél*. Střecha, krow.

Tectorium. n. 2. das Dünchwerk, Schminkpflaster. *Szinlö mész*, *fal mázoló mész*. Dynchowánj, obwrženj wápnem.

Tĕgĭmen, et Tegmen. n. 3. die Decke. *Fedél*. Přikrywadlo, rohož.

Tegmentum. n. 2. das Kleid. *Boríték*. Přikrywadlo.

Tēgŭla. f. 1. der Dachziegel. *Ház fedö tserép*. Krýcý cyhla, ssindel.

Tŭgŭrium, qs. Tegurium. die Hütte, Bauerhütte. *Kunnyó*, *kalyiba*. Bauda, salaš.

*Contego, Intego, Obtego. ich decke zu. *béfedem*. přikrýwám.

*Integumentum. n. 2. der Deckel, die Haube. *Fedél*, *süveg*. Zakryti, zástěra.

*Protego. 3. ich beschütze, beschirme. *óltalmazom*, *takargatom*. chránjm, bránjm.

*Protectum. n. 2. Varr. das Vordach, *Tornátz Folyosó*. Přjstřessj.

tēla. f. 1. das Gewebe. *Vászon*. Praze, plátno.

*Subtīlis, e. et *Adu*. Subtiliter. dünn, tiefsinnig. *begyes*, *éles*, *észes*, *vékony*. Adu. *begyesen*, *észesen*, *vékonyon*. mistrowný subtýlný, ostrý. Adu. subtýlně, wtipně, ostře.

*Subtilitas. f. 3. die Zärtlichkeit: Scharfsinnigkeit. *Vékónyság*: *Éles elmésség*. Subtýlnost: Wtipnost.

tellus, ūris. f. die Erde, das Erdreich. *Föld*, *föld kereksége*. Země.

tēlum. n. 2. das Gewehr. *Nyíl*. Wsseliká zbroj, kterauž wystřelugi.

*Protēlo, are. vertreiben, aufschieben. *elüzni*: *balaszszani*. zaháněti: odkládati.

tĕmĕre. Adu. unbedachtsam, ohne Ursach. *vakmerön*, *ok nélkül vakmeröképen*. wssetečně, bez přjčiny.

Temerĭtas. f. die Unbedachtsamkeit, Verwegenheit. *Vakmeröség*, *megátalkodás*. Neopatrnost, wssetečnost.

Temerarius, a, um. verwegen, unvorsichtig. *vakmerö*. wssetečný.

Temero, et Contemero. Ouid. ich beflecke, verunreinige. *megfertezteten*, *megszeplösitem*. porussugi, possqwrňugi.

*Intemeratus, a, um. unbefleckt, unverfälscht. *fertezzetetlen*, *meghamisoltatatlan*. neporussený, nepossqwrněný.

tēmētum. n. 2. der Wein. *Bor*. Wjno, sylné wjno.

Temŭlentus, a, um. trunken, voll Weins. *részeg*, *ittas*. opilý, wjnem opogený.

Temulentia. f. 1. die Trunkenheit, Bölleren. *Részegség*, *borittasság*. Opilstwj, ožralstwj.

*Abstemius. m. 2. der keinen Wein trinket. *Bornemisza*. Kdož wjna nepige.

temno, temsi, temtum. Contemno. 3. ich verachte. *megutálom*, *gyalázom*. pohrdám, opowrhugi.

*Con-

*Contemtio. f. 3. et Contemtus. m. 4. die Verachtung. *Megutálás, gyalázás*. Potupa, pohrženj.

*Contemtor. m. 3. Virg. der Verächter. *Megutáló*, *gyalázó*. Potupnjk.

*Contemtim. Adu. verächtlich, schimpflich. *megutálva, gyalázatosan*. potupné, opowrhle.

TĒMO, ōnis. m. Var. die Deichsel am Wagen. *Szekér rúd*. Woge, oge.

TEMPLUM. n. 2. der Tempel, die Kirche, die Gegend des Himmels, von Wahrsagern bemerket. *Templom*, *egyház*, *az égnek némelly része*. Chrám, Kostel, gisté mjsto nebe.

*Contemplor. Dep. 1. ich betrachte, beschaue. *elmélkedem*, *meg-szemlélem*. rozgjmám, spatrugi.

*Contemplatio f. 3. et Contemplatus, m. 4. die Betrachtung. *Megszemlélés*. Rozgjmánj, spatřenj.

*Contemplator. m. 3. der Beschauer. *Megszemlélő*. Spatrugjcý s pilnostj.

*Extemplo. alsobald, von stund an. *mindjárást*, *azonnal*. hned, bez meškánj, w skok.

TEMPĔRO, are. ich mäßige. *mértéklem*. vskrowňugi.

Temperans, tis. o. et Temperanter. Adu. mäßig. *mértékletes*. Adu. *mértékletesen*. skrowný, střjdmý, mjrný. Adu. mjrné, střjdmé.

Temperantia. f. 1. die Mäßigkeit. *Mértékletesség*. Skrownost, zdrželiwost, mjrnost.

Temperatura, ae. f. die Vermischung. *Megelégítés*, *mértéklés*. Vskrowněnj.

Temperamentum. n. 2. Temperatio, f. 3. Temperies. f. 5 das rechte Maß. *Mértéklés*, *mértékletesség*. Mjrnost.

*Intemperans, tis. o. Intemperatus, a, tum. unmäßig. *mértékletlen*. nestřjdmý, nemjrný.

*Intemperantia. f. 1. Intemperies. f. 5. die Unmäßigkeit. *Mértékletlenség*. Nestřjdmost, nestrownost.

*Attempero. 1. ich mache zu Gelegenheit, rechte, richte ein. *az időhöz szabom*, *jól szabom a' dolgot*. přirownáwám.

*Obtempero. 1. ich gehorche. *engedelmeskedem*. powolugi.

*Obtemperatio. f. 3. der Gehorsam. *Engedelmesség*. Posluššnost.

TEMPUS, ŏris. n. die Zeit. *Idő*. Čzas.

Tempora, um. n. Pl. die Schläfe. *Vak szem, a' homloknak két szegeleti*. Šidowiny, neb spánek, sluchy.

Temporarius, a, um. eine zeit lang während, sich in die Zeit schickend. *ideig való*, *magát időhöz alkalmaztató*. na čas trwalý, do času se sskugjcý.

*Extemporalis, e. geschwind gemacht, aus dem Steigreif. *sietve való*. zrýchla vdělaný.

Tempestas, atis. f. die Zeit: das Ungewitter. *Idő*: *Szélvész*. Čzas: Baurliwé powětřj.

Tempestiuus, a, um. zeitig, zu rechter Zeit. *ideinkorán való*, *alkalmatos időben való*. co se w čas děge.

Tempestiue, Tempestiuo, Aduerb. zeitig, recht bequem, zu rechter Zeit. *Jókor*, *Idejénkorán*. Přjhodné.

*Intempestiuus. Intempestus, a, um. zur Unzeit, ungelegen. *alkalmatlan.* nečasný, co se wnečas děge.

TENDO, tĕtendi, tensum, (tentum.) 3. ich strecke, spanne. *terjesztem.* roztahugi, napjnám.

Tendicula die Schlinge, die Rahme. *Tőr, ráma.* Rám, na který saukenjcy saukno a ssewkině plátno wytahugj.

Tendo, ōnis, et ĭnis. m. Medic. recens. die Flächse, Sehne, das Haarwachs *Szijas in, az ember tagjainak mozgatója, baj nevelő hus.* Prowaz neb osýdlo, ljčka, hrubá žjla, chrustadlo.

Tentōrium. n. 2. das aufgeschlagene Zelt. *Sátor.* Stan, wogenská bauda, ssátor.

*Attendo, di, tum 3. ich gebe Achtung, merke drauf. *reá figyelmezek, vigyázok.* pozor mám.

*Attentus, a, um. et *Adu.* e. aufmerksam. *figyelmetes.* Adu. *figyelmetesen.* pozorný, pozor dáwagicý. Adu. pozorně.

*Contendo. ich spanne auf, strecke die Kräfte daran, streite, bitte sehr, vergleiche. *igyekezem, tusakodom, igen kérem.* usylugi se, bogugi, náramně prosým.

*Contentio. f. 3. die Bemühung: der Streit, Zank. *Felette igen kivánás: Verekedés.* Snážen, prosba: Swár, swáda.

Contentiōsus, a, um. Adu. Contentiose. zänkisch, eifrig. *Villongó, Verekedő.* swárliwý swárliwě.

*Distendo. ich dehne aus, erstrecke, *kifeszitem,* roztahugi.

*Intendo. ich spanne, richte auf was. *kiterjesztem, igyekezem, reá ballgatok.* napjnám, natahugi, pozorugi.

*Obtendo. ich strecke über etwas, wende vor. *eleibe-tartom, okúl vetem.* předkládám, rozstjrám, přjčinu dáwám.

*Obtentus. m. 4. die Bedeckung, der Vorwand. *Eleibe-tévés, okúl adás.* Předložen, předstřenj přjčin.

*Ostendo. ich zeige, weise. *megmútatom.* ukazugi.

*Ostentum. n. 2. das Wundergesicht. *Tsuda és ritka dolog.* Zázrak, znamenj.

*Ostento, are. viel zeigen, sich rühmen, prahlen. *mútogatni, magát bányni, ditsekedni.* honosyti se.

*Ostentatio. f. 3. die Prahlerey, das rühmen. *Mútogatás, magabányás, ditsekedés.* Honosenj, márná chlauba.

*Portendo. ich zeige an, drohe an. *jövendőt jegyzek.* na předoznamugi, nětco wyznamenáwám.

*Portentum. n. 2. das unnatürliche Zeichen, Ungeheuer. *Tsuda.* Znamenj, diw, zázrak.

*Portentōsus, a, um. wundersam, seltsam. *tsudás, rendkivül való.* diwný, neobyčegný.

*Praetendo. ich ziehe vor was, wende vor. *eleibe-vetem, okozom* před nětco táhnu, přjčinu dáwám.

*Protendo. ich strecke hervor. *killyebnyújtom.* wystrkugi, protahugi.

Tento, are. ich versuche. *megkisértem,* pokussugi.

Tem-

Tentatio, ōnis. f. die Versuchung, der Anfall. *Kisértés, valami próba tétel.* Pokussenj.

Tentamen, ĭnis. n. Tentamentum. n. 2. der Versuch. *Kisértet.* Průbowánj, skussowánj.

*Attentare. angreifen. *megkisérteni.* sáhnauti, ruku wložiti.

*Intentare. drohen, auf einen richten. *fenyegetni.* hrozyti, sáhnauti na někoho.

*Intentatus, a, tum. unversucht. *kisértetlen.* nepokussený neskaussený.

Pertento, 1. erforsche, versuche, *meg-próbálom.* skussugi.

Subtento, 1. ein wenig versuchen. *alattomban kesergetem.* nětco pokussugi.

TĔNĔBRAE. f. 1. die Finsterniß, das Dunkel. *Setétség, minden homály.* Tma, temnost.

Tenebrōsus et Tenebricōsus, Tenebricus, a, um. finster. *setétes.* tmawý, temný.

Tenebrio, ōnis. m. der Leutbetrüger, Schleicher. *Tsalárd, titkos álnoksággal járó.* Pokladač, ssibal, který na swětlo nesmj.

TĔNEO, ui, tentum. 2. ich halte. *tartom.* držjm.

Tenor, ōris. m. die gleiche Form, Weise, Richtigkeit. *Rendi, állapotja valaminek.* Spůsob, powaha wěcy nějaké.

Tenax, ācis. o. das klebet, anhält: karg. *ragadós: fösvény.* tuhý: držebný, skaupý.

Tenacitas. f. 3. das Halten, die Kargheit. *Fösvénység, Ragadóság.* Skaupost.

*Pertinax. o. beständig: halsstarrig. *állhatatos: megátalkodott, vakmerö.* stálý, setrwalý: zarputilý.

*Pertinacia. f. 1. die Beständigkeit: Halsstarrigkeit. *Állhatatosság: Megátalkodás.* Stálost: Twrdossjgnost.

Pertinaciter. Liu. halsstarriger weise. *Erösen*, Stále.

*Abstineo. 2. ich enthalte mich. *magamat megtartóztatom.* zdržugi se.

*Abstinentia. f. 1. die Enthaltung. *Maga megtartóztatása.* Zdrželiwost.

*Attineo. ich halte an. *hozzá-tartozom.* dosahugi, přisluššjm, přináležjm.

*Attinet. es betrifft. *illet, illeti, tartozik.* dotýče se.

*Contineo. ich halte zusammen, begreife. *öszve-tartom, foglalom.* spolu držjm, obsahugi.

*Continens, tis. o. an einander hangend: sich enthaltend. *másbozérö: mértékletes.* zdrželiwý.

*Continentia. f. die Enthaltung, Mäßigung. *Maga megtartóztatás, mértékletesség.* Zdrželiwost.

*Incontinens. unmäßig. *mértékletlen.* nezdrželiwý, nestřjdmý.

*Incontinentia. f. die Unmäßigkeit. *Mértékletlenség.* Nezdrželiwost.

Incontinenter. unmäßig. *mértékletlenül.* nemjrně.

*Contentus, a, um. vergnügt. *meg-elégedett.* kdož na nětčem přestáwá.

*Continuus, a, um. an einander hangend. *számtalan való.* wstawičný.

*Continuo, are. fortsetzen, an einander machen. *szűntelen és állhatatoson mivelni.* předce činiti.

*Continuatio. f. 3. die Anhaltung, Fortsetzung. *Szűntelen elő-menés valamiben.* Vstawičné prospjwánj.

*Detineo. ich halte ab. *megtartom.* zdržugi, messkám.

*Distineo. ich halte von einander *megtartóztatom.* rozťahugi, zanepražďňugi.

*Distentus, a, um. hie und da hingezogen, ausgespannet. *kifeszített, foglalatos* roztáhnutý, zaneprázdněný.

*Obtineo. 2. ich erhalte, erlange. *bírom, megnyerem.* obdržugi, dosahugi.

*Pertineo. ich gehöre, reiche an *hozzá, reá-tartozom.* přislussjm, přináležjm.

*Retineo. ich halte zurück, behalte. *megtartóztatom. megtartom.* zadržugi, zachowáwám.

*Retinaculum. n. 2. der Zurückhalter, die Hemme. *Köteték, valamit tartóztató szerszám.* Držadlo, hamowánj.

*Sustineo. ich erhalte, dulde, unterstehe. *tartom, szenyvedek, támasztom.* nosým, snássjm.

*Sustento. 1. ich halte auf, trage: ernähre, versorge. *megtámasztom, tartom: táplálom.* na sobě zdržugi: chowám.

*Sustentaculum. n. 2. die Stütze, Unterstützung. *Gyámol, támasz.* Podpora.

TĔNER, a, um. Tenellus. Dimin. zart. *gyenge, gyengécske.*autlý, mladičký, denglawý.

Teneritas, et Teneritudo. f. 3. die Zärtlichkeit. *Gyengeség.* Autlost, rozmazanost.

Tenesmus. m. 2. Plin. der Stuhlzwang. *Has-menésre haszontalan erőltetés.* Zatwrzenj přirozené stolice.

TĔNUIS, e. Tenuiter. Adu. gering, dünn, gar schlecht. *kicsiny, vékony.* Adu. *vékonyan.* chatrný, tenký. Adu. chatrně, tence.

Tenuitas. f. 3. die Dünne, Magerkeit. *Vékonyság, alétság.* Tenkost.

Tenuo, are. Poët. ich mache dünn, nutze ab. *vékonyítom, erőtlenítem.* tenčjm, menssjm.

*Attenuare et Extenuare. dünn, gering machen. *megvékonyíteni, kisebbíteni.* vmenssiti. zmenssiti.

TĔNUS. Praep. bis an. *addig.* až.

*Hactěnus. Adu. so weit, bis hieher. *eddig.* až sem, dosawad, až potud.

*Protinus Adu. alsbald, förderhin. *mindjárt, ezentúl.* y hned.

*Quatenus. wie fern. *meddig.* gak daleko.

*Eatenus. so fern. *addig.* potud.

TĔPEO, ui. sine Sup. 2. ich bin laulich. *melegszem.* teplým, wlažným gsem.

Tepor. m. 3. die Laulichkeit. *Gyenge melegség.* Prostřednj mjrnost tepla, wlažnost.

Tepidus, a, um, et *Adu*. e. laulich. *lágy-meleg*, *sem hév*, *sem bideg*. Adu. *lágy-melegen*. teplý, ani na střz teplý, ani studený. Adu. wlažné.

Tepidarium. n. 2. die Badstube. *Feredő-ház*. domácý lázeň.

Tepesco, ere, et Tepefio, eri. laulich werden. *meleg̈ülni kezdeni*. zteplěti, zwlahnauti.

TĚRĚBRA. f. 1. Col. der Bohrer. *Fúró*. Nebozez.

Terebro et Perterebro. 1. ich bohre, durchbohre. *fúrok*, *által-fúrok*. wrtám.

Terebratio. f 3. Colum. das Bohren, die Durchbohrung. *Fúrás*, *fúrat*. Wrtánj.

TĚRĒDO, inis. f. der Holzwurm. *Szú*, *fa moly*. Dřewný čerw.

TĚRĚS, ětis. o. lang und rund. *hoſzſzú és gömbölyű*. oblý, okraulý a dlauhý.

TERGO et Tergeo, terſi, terſum. 3. et 2. ich wiſche. *törlöm*. vtjrám, čiſtjm.

*Abſtergo et Abſtergeo. ich wiſche ab. *eltörlöm*. zetjrám, vmýwám.

*Detergo et Detergeo. ich wiſche ab, trockne ab. *eltörlöm*. zetjrám.

TERGVM. n. 2. der Rücken. *Hát*. Hřbet.

*Tergiuerſari. den Rücken kehren, ſich wegern. *hátát forditani*, *tétováżni*, *magát mentegetni*. ſtěžowati, wzdalowati ſe.

*Tergiuerſatio. f. 3. die Wegerung, Ausflucht. *Tétováżás*, *maga-vonogatás*. Vtjkánj, wzdalowánj.

TERGVS, ŏris. n. die Haut, das Fell. *Valaminek levontt böre*. Kůže.

TERMĬNVS. m. 2. die Grenze, der Grenzſtein, das Ende. *Határ*, *szél*, *vég*. Meze, hranice, konec.

Termino. 1. (quid re.) ich umſchrenke, endige. *határozom*, *véget-vetek*. meze wymerugi, dokonáwám.

*Determino. 1. ich ſetze Ziel und Grenze, beſtimme. *meghatározom*. mezniǩ kladu, znamenám cýl.

*Diſtermino. 1. ich unterſcheide, *meg-válaſztom*. děljm.

*Extermino. 1. (urbe, ex urbe.) ich treibe, verjage. *kirekeſztem*, *kiűzöm* ... z mezy a země wyhánjm.

*Interminatus et Interminus, a, um. unendlich. *határozatlan*. bez konce.

TĚRO, trĭui, trītum. 3. ich reibe, zermalme. *megtöröm*. tru, rozetřjwám.

Tritus, a, um. zerrieben, betreten, gewöhnlich. *tört*, *mορſolt*. vtřelý, obyčegný.

Tritūra. f. 1. das Dreſchen. *Törés*, *tséplés*. Mlatba.

Tribula. f. 1. Tribulum. n. 2. der Dreſchflegel. *Tsép*. Cepy.

Tribulare. dreſchen, ſtampfen. *tsépeni*. mlátiti.

*Attero, ere. 3. (ſe rei, rem.) an was reiben. *elkoptatni*. o nětco třjti, přitřjti.

*Contero. (quid in rem, quem re.) ich zermalme. *megtöröm*. zdrobjm, roztjrám.

*Detero, ere. (quid re.) ausreiben,

ben, zerreiben. *letörni.* wytřjti, rozetřjti.

*Detrimentum et Intertrimentum. n. 2. der Schade. *Kárvallás.* Sſkoda.

Detrimentōſus, a, um. Caeſ. ſchädlich. *ártalmas, káros.* Sſkodliwý.

Deterior, ius, et Deterius. Adu. ärger, ſchlimmer. *roſzſzabb.* Adu. *roſzſzabban.* horſſj, podlegſſj. Adu. horſſe, podlegſſe.

Deterrimus, a, um, et *Adu.* e. ärgſte, am ſchlimmſten. *legroſzſzabb.* Adu. *legroſzſzabban.* neghorſſj, negpodlegſſj. Adu. neghorſſe.

*Extero. ich ſtoſſe heraus. *kitörsölöm.* wytjrám.

*Intero, ere. einreiben, einbrocken. *belé törni, belé aprítani.* wetřjti, wdrobiti.

*Intrita. f. 1. et Intritum. n. 2. Plin. das Eingebrockte, die kalte Schale. *Ételbe való ſzelt, aprított étek.* Wdrobené gjdlo, děmikát.

*Obterere. (quid re.) zertreten. *eltapodni.* obwrcy, zetřjti, ſſlaucy.

*Proterere. für ſich treten, zertreten. *megtapodni.* poſſlápati, rozſſlápati.

TERRA. f. 1. die Erde, das Land, die Landſchaft. *Föld.* Země.

Terreſter, is, e, Terrēnus, a, um, zu Land, aus der Erden. *földi, földből való.* zemſký.

*Terraemotus. m. 4. das Erdbeben. *Föld-indúlás.* Země třeſenj.

*Territōrium. n. 2. das Gebiet. *Város, vagy falu földe, vidék.* Krag, položenj, přjſluſſenſtwj, chotář.

*Conterrāneus, i, m. Plin. der Landsmann. *Földim, hazámból való.* Kragan.

*Mediterraneus, a, um. mitten im Land. *földdel mindenfelől békerittetett.* v proſtřed země.

*Subterraneus, a, um. unter der Erden. *föld alatt való.* podzemnj.

TERREO, ui, itum. 2. (quem re.) ich ſchrecke, mache furchtſam. *ijeſztem, rettentem.* ſtraſſjm, děſým.

Terror, ōris. m. der, oder das Schrecken. *Ijedés, rettenés.* Strach, vleknautj, hrauza, zděſenj.

Terribilis, e. erſchrecklich. *iſzonyú.* ſtraſſliwý, hrozný.

Terriculum. n. 2. das Schreckbild. *Ijeſztő-váz.* Děſſenj, ſtraſſidlo.

*Abſterrere et Deterrere. (quem a re.) abſchrecken. *elijeſzteni.* odſtraſſiti.

*Conterrere, Exterrere, Perterrere. einen ſehr ſchrecken. *megijeſzteni.* welmi přeſtraſſiti.

*Proterrere. weit von ſich ſchrecken, verjagen. *magától elijeſzteni.* daleko od ſebe odſtraſſiti.

*Interritus, et Imperterritus, a, um. Virg. unerſchrocken. *rettenetlen, bátor.* nepřeſtraſſený.

TESQUA. Pl. n. 2. Hor. die wüſte Oerter. *Szörnyű helyek.* Samotná a puſtá mjſta.

TESSĔRA. f. 1. der Würfel, das Kerbholz, die Loſung, das Feldzeichen. *Kotzka, négy-ſzegű ſzerſzám, ravás.* Koſtka, wrůb, heſlo, rowáš.

Teſſellātus, a, um. würfelicht. *kotzkázott, kotzkás.* koſtkowaný.

TESTA. f. 1. Teſtūla. Dim. das irdene

irdene Gefäß, der Scherbe. *Tserép*, *tserepetske*. Střepina, střep.

TESTIS, is c. der Zeuge. *Bizonyság*. Swědek.

Testimōnium. n. 2. das Zeugniß. *Bizonyság-tétel*. Swědectwj.

Testor et Testificor. Dep. 1. (quem, per quem.) ich zeuge, bezeuge. *bizonyságot tészek*, *meghizonyítom*. swědčjm, swědomj dáwám.

Testatus, a, um. Testato. Adu. bezeuget, kundbar, offenbar. *bizonyságos*, *nyilván való*, *megbizonyított*. Adu. *nyilván*, *jelen való tanúkkal*. oswědčený, dokázaný. Adu. patrně, oswědčeně, zgewně.

Testamentum. n. 2. das Vermächtniß. *Testámentom*. Kšsaft, testament.

*Attestari. zum Zeugen fordern, zeugen. *megbizonyítani*. swědomj žádati, naswědčowati, potwrzowati.

*Contestari. mit Zeugniß bestärken, den Proceß anfangen. *bizonyságúl hini*, *bizonysággal megerősiteni*. k swědectwj se odwoláwati.

Contestatio. f. 3. die Bezeugung. *Meg-birálása a' törvény széknek*. Swědectwj.

*Detestari. (rem a se.) verwünschen, vor einen Greuel halten, verabscheuen. *utálni*, *átkozni*. w ošklivosti mjti.

*Detestabilis, e. 3. Detestandus, a, um. verflucht, abscheulich. *átokra méltó*, *utálatos*. proklatý, ohawný.

*Intestatus, a, um, et Intestato. Adu. der nicht Zeuge seyn kann. *a' ki bizonyság nem lehet*. Adu. *testámentom nélkűl*. bez swědkůw, bez kšsaftu: nepřeswědčený. Adu. bez kšsaftu.

*Obtestor. Dep. 1. (re quem.) ich bitte, beschwere. *kérem*, *igen reménykedem*. žádám, prosým.

*Obtestatio, ōnis. f. die Bitte, Beschwerung. *Kérés*, *nagy reménykedés*. Zaklinánj, prosenj, žádost.

Protestor. 1. Quint. ich bezeuge öffentlich, behaupte. *Tudományt tészek*. Znamo činjm.

TESTŪDO, ĭnis. f. die Schildkröte, Laute, das Sturmdach. *Teknős-béka*, *laut*, *ostromlásra való fedél*. Zlemeyžd: korytnačka, lutna, střecha k šturmu.

Testudinatus, a, um. aufgewölbet. *bóltozott*. wyšklepený.

Testudineus, a, um. Propert. auf Schildkröten Art. *tekenősbékás*, *bóltbajtásos*. z korytnačky: nespěšný.

TĒTER, tra, um, et Tetre. Adu. heßlich, scheußlich. *szörnyű*, *iszonyű*. Adu. *szörnyen*, *iszonyúan*. hanebný, ohyzdný, mrzký, škaředý, hrozný. Adu. hanebně, mrzce, škaředně.

Tetricus, a, um. verdrüßlich, wild, sauer aussehend. *szörnyű*, *fene*, *komor kedvű*. smutný, přjsný, zasmušilý.

TEXO, xui, textum. 3. ich webe, wirke, flechte. *szövök*, *rendelek*, *öszve-foglalom*. tkám, pletu.

Textum. n. 2. et Textus. m. 4. das Gewebe, der Text. *Szövés*, *öszve-fűzés*. Tkanina, tkánj: text řeči.

Textor. m. Textrix. f. 3. der Weber: die Weberinn. *Takáts*

Takátsné. Tkáč, tkadlec: Tkáčka.

Textilis, e. gewebt, gewirkt. *szött, fonit* tkaný, co tkaného gest.

Textrina. f. 1. Textrinum. n. 2. Suet. die Weberstätt. *Takáts-mühely*. Tkáčowský werkstat, krosna.

Textura. f. 1. das Gewebe. *Szövés*. Tkanj.

*Attexere. (quid ad rem.) anweben, anflechten. *bozzá-szöni, bozzá-tenni*. přitkati, připlésti.

*Contexere. zusammen wirken. *öszve-fonni, szöni*. w hromadu splésti.

*Contextus. m. 4. die Zusammenfügung. *Egybe-fonás, szövés*. Složenj, spogenj.

*Detexere. abwirken, vollbringen. *megszöni, elvégezni*. setkánj rozpárati.

*Intexere. (rei quid.) einweben. *beléſzöni*. mezy to wetkati, wplésti.

*Obtexere. oben überweben. *bészöni*. s wrchu potáhnauti, přikryti, opplésti.

*Praetexere. vorher machen, vorwenden. *melléſzöni, eleibe tenni*. předetkati, připrawiti, zakrýwati.

*Praetextus. m. 4. Praetextum. n. 2. der Vorwand, Schein. *Szin, fogás*. Barwa, zástěra, zakrytj.

Praetexta. f. 1. ein mit Purpur verbrämtes Kleid. *Római bársonyos hoſzſzú köntös*. Ssarkátem obložený a premowaný oděw, w kterém děti obzwlásstnjch Řjmanůw až do 17. léta chodili.

'Retexo, ere. 3. (rem.) wieder aufmachen. *kifejteni*. rozetkati, rozpárati.

*Subtexo, ere. anwirken, unten anweben, anhängen. *bévonni, mellé-je-szöni*. přidati, přitkati.

THUS. (Tus.) thūris. n. der Weihrauch. *Temjén*. Kadidlo.

Thureus, a, um. Virg. von Weihrauch. *temjénes*. kadidlowý.

Thuribulum. n. 2. die Rauchpfanne. *Temjénező*. Kadidlnice.

'Obturo. 1. ich verstopfe. *bédugom*. zacpáwám.

TĪBIA. f. 1. das Schienbein: die Pfeife. *Szár tsont: Sip*. Hnát: Pjssťalka.

Tibiale. n. 3. Pl. Tibialia. die Strümpfe. *Salavári, barisnya*. Punčocha, strumfla.

Tibīcen, īnis. m. Tibicina. f. 1. der Pfeifer, die Pfeiferinn. *Sipos, tarogató ſipos*. Pjsstec, trubač: Trubačka.

TIGNUS. m. Tignum. n. 2. der Balken, die Latte. *Gerenda, létz*. Brewno, lata.

*Contigno, are. 1. mit Latten oder Balken belegen. *gerendázni, létzezni*. latowati, laty přibjgeti.

'Contignatio, ōnis. f. Caes. das Gesparre, Gerüste. *Gerendában foglalás, rend-ház*. Latowánj, ponebj, podlaha.

TĪLĬA. f. 1. die Linde. *Hárs-fa*. Lipa.

TĪMEO. 2. sine Sup. (ſibi, a quo.) ich fürchte, besorge mich. *félek, féltem*. bogjm se, strachugi se.

Timor, ōris. m. die Furcht. *Félelem*. Bázeň.

Timi-

Timidus, a, um, et *Adu.* e. (in rem, ad rem.) furchtsam. *félénk, félékeny.* Adu. *féloe, félénkül.* bázliwý, nesmělý. Adu. bogazliwě, nesměle.

Timiditas, ātis. f. die Furchtsamkeit. *Félénkség, félékenység.* Bozgazliwost, nesmělost, strasliwost.

*Extimeo, Pertimeo. ich fürchte sehr. *megfélemlem, igen félek.* děsým se, welmi se bogjm.

*Praetimeo. ich fürchte mich voraus. *előre-félek.* na před se bogjm.

Subtimeo. ich fürchte mich etwas. *félek-szabásu.* málo se bogjm.

TĬNEA. f. 1. die Motte, die Schabe. *Moly, szú.* Mol.

TINGO, xi, ctum. 3. (re) ich tauche, färbe. *mártok, festek.* močjm, barwjm.

Tinctor, ōris. m. Vitruv. der Färber. *Festő.* Barwjř, farbjř.

*Intingo. (quid in re.) ich tauche ein. *megmártom, belé-mártom.* namočugi, omočugi.

*Contingo. (quid re.) ich bestreiche. *megfestem, mártom.* namočugi, barwjm.

TINNIO. 4. ich klinge, plaudere, thöne. *tsengek, pengek, tsátsogok.* znjm, klinkám, cynkám.

Tinnītus. m. 4. der Klang. *Tsengés.* Zněnj, zwuk.

Tinnulus, a, um. klingend. *zengő.* zwučný.

Tintinnabulum. n. 2. Iuuen. die Schelle, das Glöcklein. *Tsengetyű, barangotska.* Zwonec, zwonček.

TĬPŬLA. f. 1. die Wasserspinne, oder Mücke. *Vizen futkozó pók.* Wodnj pawauk.

TĪRO, ōnis. m. der junge Soldat, Lehrling. *Új vitéz, új deák.* Nowý wogák, žáček.

Tīrunculus. m. 2. der kleine Schüler, Anfänger. *Tanúló inas gyermek.* Nowáček, začátečnjk.

Tīrōcinium. n. 2. Sueton. die erste Lehrprobe. *Valamelly tanúlásnak első kezdeti.* Prwnj včenj.

TĬTILLO, are. 1. (re.) ich kützele. *tsiklándom.* lektám, sstěkljm.

Titillatio, onis. f. et Titillatus. m. 4. das Kützeln. *Tsiklándás.* Lektánj, sstěklenj.

TĪTĬO, ōnis. m. der Brand, Leschbrand. *Üszög, kiöltott üszög.* Hlawně, vhasené neb opálené poleno.

TĬTŬBO. 1. (in re.) ich wanke, taumele, strauchele, verwirre. *tántorgok, akadozok.* motám se, tačkám se, zagjkám se.

Titubatio. 3. Titubantia. f. 1. das Wanken, Straucheln, das Irren. *Tántorgás, akadozás.* Motánj, zagjkánj.

TĬTŬLUS. m. 2. der Titul, Schein, Vorwand. *Titulus fellyül való irás, méltósági ditséretes nev.* Tytul, nápis.

TŎGA. f. 1. das Römische Oberkleid, der Friedensrock. *Felső ruha, békeség idejében viselt hoszszú köntös.* Poctiwý oděw, Ržjmanůw oděw pokogný.

Togātus, a, um. römisch gekleidet, ein Römer. *békeségkori ruba viselő, Római ember.* poctiwě oděný, Ržjman.

TŎLĔRO. 1. ich dulde, ertrage. *szeny-*

szenyvedem, *eltűröm-békeségesen*. trpjm, znássjm.

Tolerans. o. Toleranter. Adu. geduldig. *békeséges-tűrő*. Adu. *békeségesen-tűrve*. trpéliwý, znáſſeliwý. Adu. trpéliwě, znáſſeliwě.

Tolerantia. f. 1. die Erduldung, Geduld. *Szenyvedés*, *békeséges-tűrés*. Trpěliwoſt, ſneſytedlnoſt.

Tolerabilis, e. Tolerabiliter. erträglich. *szenyvedhető*. ſneſytedlný.

*Intolerabilis, e. et Intolerandus, a, um. unerträglich. *elviselbetetlen*, *elszenyvedbetetlen*. neſneſytedlný.

TOLLĒNO. m. 3. Liu. der Brunnenschwengel. *Kút kankalék*. Sochor, druk.

TOLLO. 3. ich hebe in die Höhe, nehme weg, tödte. *felemelem*, *felvészem*, *megölöm*. zdwihugi, pozdwihugi, mordugi.

*Attollo, Extollo, Suſtollo. 3. ich erhebe, hebe in die Höhe. *felemelem*, *magasztalom*. wyzdwihugi.

Sublatio. f. 3. die Erhebung. *Felemelés*, *El-bontás*. Wyzdwiženj.

TŎMĂCVLA, ae. f. Tomaculum. n. 2. Iuuen. die Leberwurst. *Májos burka*. Gaternice.

TŎMENTVM. n. (quasi Tondimentum) die Flocken, was abgeschoren wird. *Nyíredék*. Floky, oſtřižky, oſtřižky.

TŎMEX, ſeu Thomex, ĭcis. f. der Hanffaden. *Kender madzag*, *fonál*. Konopný prowaz, prowřjſlo.

TONDEO, tŏtondi, tonſum. 2. ich schere, schneide Haar ab. *nyírem*, *beretválom*. wlaſy ſtřjhám, holjm.

Tonſor, ōris. m. der Balbierer. *Borbély*. Holič, bradýř.

Tonſtrīna. f. 1. Ter. die Balbierstube. *Borbély műhely*. Bradýřſká ſwětnice.

*Attondere. Detondere. abscheren, Wolle abnehmen. *leberetválni*, *lenyírni*. doſu ſtřjcy, ſholiti.

*Intonſus, et Indetonſus, a, um. unbeschoren. *nyíretlen*, *beretválatlan*. neſtřihaný, neholený.

TONSILLAE. Pl. f. 1. Cic. die Mandeln am Hals. *Torok mondolái*. Mandly z obogj ſtrany čjpku.

TŎNO, ui, Itum. 1. ich donnere. *dörgök*. hrmjm.

Tonitru. n. 4. Pl. ua et us. m. 4. der Donner. *Mennydörgés*. Hřjmánj, hrom.

*Attonare. donnern: bestürzt machen. *megdördülve elrémiteni*. zahřmiti: předěſyti.

*Attonitus, a, um. sehr erschreckt, erstaunt. (quaſi) vom Wetter gerührt. *elrémült*. zděſený, zmámený, ohlušený.

*Detonare. donnern, abdonnern. *dörgeni*, *nagyot dördülni*. hromowati.

*Intonare. donnern, schmälen. *dördülni*. hromowati.

TORPEO, ui, ēre, [ſine] Sup. 2. (animo.) faul, träg seyn. *lankadni lenni*, *elbervadtt lenni*. rozmařilým, a leniwým býti.

Torpeſco, ui, ere. 3. träg, lässig werden. *lankadni*, *rúnyává lenni*. leniwěti, ſaknawěti.

Torpor. m. 3. et Torpēdo. f. 3. die

Faul-

Faulheit. *Lankadás, resiség.* Lenost, rozmařilost.

Torpidus, a, um. (metu.) faul, schläfrig, ungelenk. *lankadt, rest, álnok.* leniwý.

*Obtorpeo. 2. Obtorpesco, ere. 3. erstarren, die Fühlung verlieren. *megtompúlni, érzékenységét elveszteni.* zmrtwěti, zdřewěněti.

TORQUEO, si, tum. 2. ich drehe, winde. *tekerem, szorongatom.* obybugi, zatočugi.

Tortilis, e. gedrehet. *tekertt, szorongatott, tekervényes.* sehnutý, stříwený.

Torques, is. c. das Halsband, die güldene Kette. *Arany-láncz.* Zlatý řetěz.

Torquātus, a, um. Suet. der eine Kette trägt. *arany-lánczos.* zlatý řetěz na hrdle nosýcý.

Tortus, et Tortuōsus, a, um. krumm gedrehet. *tekergős, gyötrettetett.* ohnutý, zatočený.

Torcular, āris. n. die Kelter, Weinpresse. *Prés, sajtó.* Winný pres.

Tortor, ōris. m. der Peiniger. *Kinzó, gyötrő, bóbér.* Kat, kterýž mučj a trápj.

Tormentum. n. 2. die Marter: das grobe Geschütz. *Kinzás: Faltörő ágyú.* Mučenj, trápenj: Wšseliký nástrog k střjlenj a kazenj.

Tormīna. Pl. n, 2. das Grimmen, Bauchweh. *Vérhas.* Hryzenj, aneb ž̌renj w střewách, bolenj břicha.

*Contorquere. (rem in quem.) zusammen drehen. *öszve-tekerni.* wůkol zatočiti.

*Detorquere. abwerts drehen. *lekerni.* dolu zehnauti, ginam ohnauti.

*Distorquere. (os.) verwenden, verdrehen. *eltekeriteni.* nahnauti, natáhnauti, nakřiwiti.

*Extorquere. (cui quid, a quo.) auswinden, auspressen. *kitekerni, kipréselni, kifacsarni.* mocý wytočiti, wydřjti.

*Intorquere. einbeugen, einwerts lenken. *belé-tekerni.* wtočiti, nakřiatnauti.

*Retorquere. (quid ad rem, in quem a quo.) zurück drehen, lenken. *viszsza-tekeriteni.* sspátkem ohnauti, obrátiti.

TORREO, ui, tostum. 2. (re.) ich dörre, brate. *aszalom, sütöm.* sušjm, pražjm, páljm, udjm, péku.

Torrens, tis. m. das Wildwasser, der bald verschiessende Strohm. *Esőből költ patak.* Potok z přjwaků.

Torridus, et Retorridus, a, um. ausgedorrt. *elaszott.* wschlý, wysmahlý, wyzáblý.

Torris, is. m. Virg. der Brand, das brennende Holz. *Tüzes üszög, égő üszög.* Hořjcý hlawen.

TŎRUS. m. 2. das Bette, Lager. Pl. das Fleischichte an Schultern. *Ágy, nyoszolya.* Pl. *Tagok búsosságok.* Lůže, lehácý, sedácý lůžko. Pl. Masytost na prsech, ssigi.

Torōsus, a, um. untersetzt, fleischicht. *vastag testű, búsos.* masytý.

TŎRVUS, a, um. greßlich, greuliches Gesichts. *komor, kemény tekintetű.* hrozný, sseředný, zakrnělý.

*Pro-

*Proteruus, a, um, et *Adu.* e. frech, trotzig. *fajtalan*, *szilaj*. Adu. *fajtalanúl*, *szilajúl*. nesnadný, swéwolný. Adu. zůřiwě.

Toruitas, ātis. f. Plin. das greßliche Gesicht, die Unfreundlichkeit. *Komorság*, *mord tekintet*. Zakrnělost, zůřiwost.

TOT. Indecl. so viel. *annyi*. tak mnoho, tolik.

Tōtidem. eben so viel. *meg-annyi*, *ugyan annyi*. tolikéž, tak mnoho.

Toties so oft, so oftmal. *annyiszor*, *ennyiszer*. tak mnoho, tak často, tolikrát.

Tōtus, a, um. ganz. *egész*. celý, wšecken.

TRĂBĒA. f. Plin. der Ehrenrock. *Királyi ruha*, *tiszteességes ruha*. Ssarlátowé, králowské raucho, oděw hodnosti.

TRABS, ăbis. f. Varro. der Balken, *Gerenda*. Břewno, trám.

Trabālis, e. dem Balken gemäß. *nagy mint a' gerenda*. břewnowý, weliký.

TRĀGŬLA. f. 1. Col. der Wurfspieß. *Rántó borgas dárda*. Házecý, neb wýstřelčj braň.

TRĂHO, xi, ctum. 3. ich ziehe, schleppe. *vonszom*, *hurtzolom*. táhnu, mocý wedu, wleku.

Traha. f. 1. Col. der Schlitten, die Schleife. *Szán*. Saně.

Tractus. m, 4. der Zug, der Strich Landes. *Vonás*, *tartomány*. Taženj, sstrych.

*Abstraho. 3. (quem a re.) ich ziehe ab, halte ab. *elvonom*. odtrhugi, mocý odwodjm.

*Attraho. ich ziehe zu mir, an mich. *magamhoz-vonszom*. přitahugi, přitrhugi.

*Contraho. (re quid.) ich ziehe zusammen. *öszve-vonom*. spoku táhnu.

*Detraho. (a quo.) ich entziehe, verkleinere. *levonom*, *valakit gyalázok*. stahugi, strhugi, vtahugi.

*Distraho. ich trenne, reiße von einander. *hurtzolom*, *ide 's tova vonom*. roztrhugi, rozlučugi: prodáwám.

*Distractio, ōnis. f. die Trennung. *Hurtzolás*, *viszsza-vonás*. Rozděleni, neswornost.

*Extraho. ich ziehe heraus, schleppe heraus. *kivonom*. wytahugi, wytrhugi.

*Pertraho. ich ziehe mit Gewalt. *elvonszom*. dotahugi, přitahugi z mocy.

*Protraho. ich ziehe herfür. *elővonszom*. wen wytahugi, prodléwám.

*Retraho. (a re quem.) ich halte ab, ziehe zurück. *viszsza-vonszom*. spátkem táhnu, odtrhugi.

*Subtraho. (se rei, a re.) ich entziehe heimlich. *elvonszom*, *lopom*. tegně vgjmám, vkrádám.

Tracto, are. 1. (quem, rem.) ich gehe mit was um, handele. *vélebánom*, *forgatom*. s nětčjm nakladám, objrám se, gednám.

Tractabilis, e. mit dem umzugehen, das zu leiden ist. *forgatható*, *a' hová akarod*, *oda vonható*. co se nawésti dá, a s čjm se nakladati může.

*Intractabilis, e. hart, unbändig. *enyhithetetlen*, *tapogathatatlan*. diwoký,

diwoký, newpráhný, zatwrdilý.

*Intractatus, a, um. roh. *vad.* neſkrocený.

*Attrectare, Contrectare. angreifen, antaſten. *tapogatni, tapaſztani.* dotýkati ſe.

*Detrectare. (quid.) ausſchlagen, ſich weigern. *nem akarni, megvetni.* wzdalowati ſe, zdráhati ſe.

*Obtrectare. (rem, rei.) verkleinern, verleumden. *rágalmazni, ſzólni.* pomlauwati, utrhati.

*Obtrectator. m. 3. der Verleumder. *Rágalmazó.* Pomluwač, utrhač, záwiſtnjk.

*Obtrectatio. f. 3. die Verleumdung. *Rágalmazás.* Pomlauwanj, utrhánj.

*Pertractare. (quid.) fleißig thun, handeln. *véle-bánni, forgatni.* pilně konati, gednati.

Pertractatio. f. 3. die Abhandlung, Durchleſung. *Elolvaſás.* Přečjtánj.

Retractare. aufs neue vornehmen, ändern. *megváltoztatni.* zaſe z nowu před ſe wzýti.

TRĀMA. f. 1. Plin. der Eintrag am Gewebe. *Bélfonal.* Autek, cgewka.

TRĀMES, itis. m. der Fußſteig, Pfad. *Kereſzt ösvény.* Stezka, peſſj ceſta, chodnjk.

TRANQVILLVS, a, um, et *Adu.* e. ruhig, ſtill. *nyúgodalmas, tsendes.* Adu. *tsendeſen, nyúgodalmaſon.* pokogný, tichý. Adu. pokogně, tiſſe.

Tranquillitas, ātis. f. die Ruhe, Stille, der ruhige Stand. *Nyugodalmasság, tsendesség.* Ticho, pokog, utjſſenj.

Tranquillo, are. ich mache ruhig. *tsendesítem.* upokogugi.

TRANS. Praep. hinüber, drüber. *által, túl.* přes, za.

TRANSENNA. f. 1. das Gitter, geſtrickte Netz. *Ablakban való rostély, kalitka.* Mřjže: Sklon, pletka, oſýdlo.

Per tranſennam. oben hin. *onnét fellyül, távolról.* chatrně.

TRANSTRA. Pl. n. 2. Plin. die Querbalken, Ruderbänke. *Által-deſzka a' hajóban, mellyen az evezősök ülnek.* Lawičky weſlářůw na lodj, bjdlo aneb trám, od gedné ſtěny k druhé.

TRĔMO, ui. ſine Sup. 3. ich zittere. *reſzketek.* třeſu ſe.

Tremor, ōris. m. das Zittern. *Reſzketés.* Třeſenj, ſtrach.

Tremulus, Tremebundus, a, um. zitternd. *reſzkető, reſzketeges.* třeſaucý ſe.

Tremiſco, ere. (rem.) Virg. erzittern, erſchüttern. *rettegni.* tráſti ſe, zděſyti ſe, přeſtraſſiti ſe.

*Contremo, Contremiſco, ere. 3. ſehr erzittern. *megreſzketni.* zatřáſti ſe, welice ſe zděſyti.

*Tremefacio, ĕci, actum. 3. ich ſchüttere, erſchrecke. *megrettentem, megijeſztem.* třeſenj uwodjm, ſtraſſjm.

TREPIDVS, a, um, et *Adu.* e. furchtſam, zitternd. *félénk.* Adu. *félelmeſen.* ſtraſſliwý, bázliwý, třeſaucý ſe ſtrachem. Adu. bázliwě, ſtraſſliwě.

Trepido, are, zittern und beben, geſchäftig ſeyn, eilen. *félni, rettegni.*

rettegni. w ſtrachu býti, báti ſe, třáſti ſe.

Trepidans, Trepidanter. Adu. zitternd, mit Furcht. *rettegő*, *félelmes.* Adu. *retteguе*, *félelmeſen.* ſtrachem ſe třeſaucý. Adu. ſtraſſliwé, bogazliwé, ſtrachem.

*Intrepidus, a, um, et *Adu.* e. unerſchrocken. *bátor.* Adu. *bátran.* bez ſtrachu, zmužilý, ſměký. Adu. zmužile, ſměle.

Trepidatio, ōnis. f. die Furcht und das Zittern. *Félelem, rettegés.* Strachowánj, ſtrach, třeſenj.

TRES. Pl. c. Tria. Pl. n. 3. drey. *három.* tři,

Ter. Adu. dreymal. *háromſzor.* třikrát.

Tertius, a, um. dritte. *harmadik.* třetj.

Tertianus, a, um, et Tertiarius, a, um. Plin. zur dritten Zahl gehörig. *harmad renddel való.* k třetjmu pořadku pořiſſuchagjcý.

Triarii, orum. 2. alte verſuchte Soldaten. *Legeröſebb vitézek a' hadban.* Neyſylnégſſj lid.

*Triplex. ĭcis, o. dreyfach. *hármas, három rétű.* trognáſobný.

Triginta. Indecl. dreyßig *harminz.* třidcet.

*Duodetriginta. acht und zwanzig. *huſzon-nyólcz.* oſem a dwadcet.

Trigeſimus, a, um. dreyßigſt. *harminczadik.* třidcátý.

*Trecenti, ae. a. dreyhundert. *három-ſzáz.* třiſto.

TRĬBVLVS. m. 2. Plin. die Diſtel, das ſtachlichte Unkraut. *ſulyom, tüske, tövis.* Kotwice, wodnj ořech.

TRĬBVLA, ae. f. et Tribulum. n. 2. der Flegel. *Tsép.* Mlátebnj wůz.

Tribulare. dreſchen, ſtampfen. *tsépleni.* mlátiti.

TRĬBVO, ui, ūtum. 3. (cui quid.) ich eigne zu, gebe. *tulajdonitok, adok.* dáwám, oddáwám.

Tributum. n. 2. die Steuer, der Schoß. Tribut. *Adó, ſzedetț penz.* Daň, plat, clo, ſſacuňek.

Tributarius, a, um. zinsbar, der Tribut giebt. *adó-fizető.* poplatnjk, kdož z ſebe daň, plat dáwá.

*Attribuo. ich eigne zu. *tulajdonitom.* připiſugi, přiwlaſtňugi.

Attributum. n. 2. Vrro. die Eigenſchaft. *Tulajdonſág.* Wlaſtnoſt.

*Contribuere. mit darzu geben, zuſammen legen. *közikbe-adni, együvé-adni.* zdati, ſložiti, ſněſti.

*Diſtribuo. (quid in partes.) ich theile aus. *eloſztom.* rozdělugi, rozdáwám.

*Retribuo. (cui rem.) ich vergelte. *megfizetem.* nawracugi, nahrazugi, odplacugi, odměňugi ſe.

TRĬBVS. f. 4. die Zunft, der Stamm. *Népből oſztott rend, nemzetség.* Cech, pokolenj.

Tribūlis, e. zunftgenoßen. *azon egy tárſaságból való.* cechowný, z toho pokolenj.

Tribūnus. m. 2. der Zunftmeiſter, Oberſter. *Város. igazgató.* Cechmyſtr, ſtarſſj, heytman.

Tribūnal, ālis. n. der Richterſtuhl. *Törvény tévő ſzék.* Saudná ſtolice.

TRĬCAE. Pl. f. 1. die Verwirrung. *Akadály.* Wſſeliký zmatkowé a překážky.

Tri-

Tricor. Dep. 1. ich zanke, mache Schwierigkeiten. *garázdálkodom.* zertugi.

*Extrico. 1. ich wickele aus, mache los. *kifejtem, kiszabadítom.* wyspletám, wymotáwám, wyprostugi.

*Intrico. ich verwirre, verstricke. *megkötelezem, belé keverem.* zamotáwám, zapletám.

TRIŌNES, um. m. die Zugochsen: der Wagen am Himmel. *Szántó ökrök: Hét tsillagból álló tsillagzat göntzöl szekere.* Spřežení wozů: Wůz na nebi.

*Septentrio. m. 3. Mitternacht, die Mitternachtgegend. *Észak.* Půlnocy.

TRISTIS, e. traurig, betrübt, ernsthaft, grausam. *szomorú.* smutný, sskormaucený.

Tristitia, ae. 1. die Traurigkeit. *Szomorúság.* Zármutek, smutek.

*Contristo. 1. ich betrübe, mache traurig. *megszomorítom.* zarmucugi, rmautjm.

Pertristis, e. sehr traurig. *szomorú.* welmi smutný.

Subtristis, e. Ter. etwas unmüthig. *szomorú szabású.* nětco smutný.

TRĬTĬCUM, n. 2. der Weizen. *Búza.* Pssenice.

Triticeus, a, um. Cato. von Weizen, zum Weizen gehörig. *búzából való, búzai.* pssenićný.

TRIUMPHUS. m. 2. der Triumph, prächtige Einzug nach dem Siege. *Győzedelem.* Tryumf.

Triumpho. 1. (de quo.) ich triumphire. *győzedelmet vészek, győzedelmeskedem.* tryumf držjm.

Triumphālis, e. zum Triumpf gehörig. *győzedelmi pompához való.* k tryumfu přináležegicý.

TRUA, ae. f. Varro. das Wasserfaß, der Schöpflöffel. *Válú, moslék edény.* Wodnj wanna, džber.

Trulla. Diminut. Liv. die Flasche, Bouteille. *Ivó edény.* Jednjcká lžice, pjcý nádoba.

TRŪDO, si, sum. 3. (ad rem, res re.) ich stoße. *taszítom.* strkám, tlačjm, týsknu.

Trudes, is. f. Tac. der Hebbaum, Riegel. *Tolyó rúd, emelő rúd.* Sochor, žrď.

*Abstrudo. (quo.) ich verberge, stecke hinunter. *eldugom.* skrýwám, odstrkugi.

*Abstrusus, Obstrusus, a, um. verborgen, heimlich *elrejtetett.* skrytý, tagný.

*Detrudo, ere. 3. (quem de re.) herabstoßen. *eltaszítani.* dolu strčiti.

*Extrudo, ere. ausstoßen. *kitaszítani.* wen wystrčiti.

*Intrudo. ich stoße hinein. *bétaszítom.* mocý tysknu.

*Obtrudo, ere. mit Gewalt aufdringen. *erővel reá-tolyni.* na sýlu a bezděk, mjmo wůle wstrčiti.

*Protrudo, ere. fort, vor sich her stoßen. *elő-tolyni.* dále před se strkati.

TRUNCUS. m. 2. der Stock, Rumpf. Adi. verstümmelt. *Törsök, tőke.* Adi. *tsonkított.* Peň, sspalek, traup, telpl. Adi. osekaný kus.

Truncare, Detruncare. (rem.) verstümmeln, abkürzen. *megnyesni,* el-

el-vagdalni. osekati, vkrátiti, vgati, stjti.

*Obtruncare. (quem.) ermorden, niederhauen. *megtsonkitani*, *fejét venni.* zamordowati, zabiti.

TRŬTĬNA. f. 1. die Wage, Goldwage, Prüfung. *Mérték.* Wáẑky: Vwáẑenj, rozsudek.

Trutinor. Dep. 1. ich wäge, wäge ab. *megitélem.* wáẑjm, vwaẑugi.

TRUX, ŭcis. o. Trŭcŭlentus, a, um, et Truculenter. Adv. grausam, greulich. *szörnyü*, *kegyetlen.* Adv. *szörnyen*, *kegyetlenül.* vkrutný, diwoký, hrozný. Adv. vkrutně, hrozně.

Trucīdo, are. 1. Contrucido. 1. ermorden. *szörnyü halállal megölni.* zamordowati, zabiti.

Trucidatio, ōnis. f. der Todtschlag, die Ermordung. *Szörnyü halállal megölés.* Mordowánj.

TV. Pron. du. *te.* ty.

Tuus, a, um. dein. *tiéd.* twůg.

TŬBA. f. 1. die Trompete. *Trombita.* Trauba, posaun, roh.

*Tubĭcen, ĭnis. m. der Trompeter. *Trombitás.* Trubač.

TŪBER, ĕris. n. der Erdschwamm, die Beule, Geschwulst: der Hocker. *Pöffedék*, *gomba*, *tsomó.* Hubа, spuchlina, hlíwa.

Tuberōsus, a, um. schwammicht. *pöffedékes*, *feldagadott.* hubowatý.

*Protuberare, Extuberare. vorragen, schwellen. *megtsomózni*, *kidagadni.* naběhnauti, naskočiti, otécy.

TŪBUS. m. 2. die Röhre, Wasserröhre. *Tsü*, *tsév*, *mellyben vizet viſznek valabová.* Wodnj trauba, stěblo, traubice.

Tubulus. m. 2. Varro. das Röhrlein, die Tabackspfeife. *Pipaszár*, *tsévetske.* Hliněná neb kamenná trauba, pjpka.

TUEOR, tuitus sum. Dep. 2. (a quo.) ich sehe, beschütze. *nézem*, *óltalmazom.* hledjm, patřjm, chránjm, zastáwám.

Tūtor. Dep. 1. ich beschütze. *védelmezem.* zastáwám, bránjm.

Tutor, ōris. m. der Beschützer, Vormund. *Óltalmazó*, *védelmező*, *gondviselő.* Ochrance, pomocnjk syrotka.

Tutēla. f. 1. die Vormundschaft. *Óltalmazás*, *gondviselés.* Pomocenstwj, tutorstwj, poručenstwj, ochrana.

Tutus, a, um. Tuto, et Tute. Adv. sicher, beschützt. *bátorságos.* Adv. *bátorságosan.* bezpečný, dobře opatřený. Adv bezpečně.

*Intutus, a, um. unsicher, nicht verwahrt. *nem bátorságos.* nebezpečný.

*Contueor, et Intueor. Dep. 2. (in quem.) ich schaue an. *nézem*, *reá-nézek.* popatřjm, pohledjm.

*Contuitus, Intuitus, Obtuitus. m. 4. das Anschauen. *Reá-nézés.* Patřenj.

TUM. alsdenn. *akkor.* tehdaẑ.

*Cum, tum, Tum, tum. sowohl, als: bald dies, bald das. *midőn*, *akkor*: *mind*, *mind.* tak, gak, gednak, k tomu.

TŬMEO, ui. sine Sup. 2. ich schwelle, bin geschwollen. *feldagadok*, *puffadok.* nadýmám se, nabjhám, otékám.

Tume-

Tumesco, ui. 3. ich fahe an zu schwellen, laufe auf. *feldagadok.* počjnám se nadýmati, běhnu.

Tumor, ōris. m. die Geschwulst. *Dagadás.* Nadutj, otok, spuchlina.

Tumidus, a, um. et *Adu.* e. geschwollen, aufgeblasen. *dagadt, felfútt.* Adu. *dagadtan.* nadutý, spuchnutý. Adu. nadutě.

* Contŭmax, ācis. o. ungehorsam, halsstarrig. *engedetlen, kemény-nyakú.* neposlušný, nevstupný, spurný.

* Contumacia, f. 1. die Halsstarrigkeit, der Trotz. *Kemény-nyakúság.* Twrdošsignost, spura, spurnost.

* Contumēlia. f. 1. die Beschimpfung, die Schmach. *Boszszúság, gyalázat.* Hanba, haněnj.

* Contumeliōsus, a, um. *Adu.* e. ehrenrührig, schimpflich. *boszszúság tévő, gyalázatos.* Adu. *boszszúsággal, boszszúságoson.* hanliwý. Adu. hanliwě.

* Extumesco, Intumesco, ere. aufschwellen. *feldagadni.* wydmauti se, naběhnauti.

* Detumeo. 2. et Detumesco, ere. 3. sich setzen, nicht mehr schwellen. *megszállani, meglohadni.* plasnauti.

TŬMULTUS. m. 4. das Getümmel, der Auflauf. *Zenebona, felbábo-rodás.* Zbauřenj, pokřik, hluk.

Tumultuōsus, a, um. et *Adu.* e. aufrührisch. *háborús, zenebonás.* Adu. *háborogva, zenebonáson.* baurliwý. Adu. baurliwě.

Tumultari. Dep. 1. aufruhr machen, lermen anrichten. *háborgani, zenebonát indítani.* bauřiti, pokřik činiti.

Tumultuarius, a, um. in eil, in tumult gemacht. *hirtelen való.* w rychlosti, kwapné udělaný.

TŬMŬLUS. m. 4. der Hügel, das Grab. *Domb.* Wršsek, kopec, hrob.

Tumulo et Contumulo. 1. ich begrabe. *eltemetem.* zahrabugi, zakopáwám.

TUNC. dazumal, alsdenn erst. *akkor, osztán.* tehdáž, tehdy.

TUNDO, tŭtŭdi, tūsum. 3. ich stosse, schlage. *taszítom, ütöm.* bigi, tluku, pjchám.

Tŭdes, itis. f. Virg. der Hammer, Schlägel. *Kalapács, sulyok fa.* Kyganice, kladiwo.

Tudicula, ae. f. der Stempel, das Brenneisen. *Bélyegző, jel sütő vas.* Olěgná stupa, kyganička, wařečka.

* Contundo. 3. (re cui rem.) ich zerklopfe, zerstosse. *öszve-töröm, rontom.* rozbjgám, stlaukám.

* Extundo. Virg. ich schlage heraus, bringe mit Mühe zuwege. *ki-kotzogatom, kiverem.* wyrážjm, wytlukugi.

Obtundo. (quem de re.) ich mache stumpf, schwäche. *megtompítom.* tupým činjm, kazým, ohlušsugi.

* Obtūsus, a, um. et *Adu.* e. stumpf, tumm. *tompa, ostoba.* Adu. *tompán, ostobán.* tupý, hlaupý. Adu. z hruba, z hlaupa.

* Retundo, ere. zurückschlagen, stumpf machen. *hátra-verni megtompítani.* naspět bjti, ztupiti.

TŬNĬCA. f. 1. der Rock, Unterrock. *Dolmány, szoknya.* Sukně, kossile, kabát.

Tunicare. bekleiden. *megrubázni.* obléci w sukni.

Tunicatus, a, um. einen rock anhabend. *dolmányos.* w sukni neb w kossili oblečený.

TVRBA. f. I. der Pöbel, der Haufen eines Dings, Lerm, das Getümmel. *Sereg, háború, zürzavar.* Hauf lidj, zástup, zbauřenj.

Turbidus, et Turbulentus, a, um, et *Adu.* e. trüb, unruhig. *zavaros, felháborodott.* Adu. *zavaroſan, felháborodva.* kalný, mračný, zbauřený, nepokogný. Adu. baurliwě.

Turbo, inis. m. der Windwirbel, der Kreusel. *Forgó-ſzél.* Wjcher, baurliwý wjtr: Brnčadlo.

Turbinare. zuſpitzen. *megbegyezni.* zakončiti.

Turbinatus. oben breit, unten ſpitzig. *tornyos, tsútsos.* dole sſpicatý, na hoře sſiroký.

Turbo, are. trüben, unruhig machen, verwirren. *Háborítani, eſzétveſzteni, felzavarni.* bauřiti, kaliti, kormautiti, nepokogiti.

*Conturbare, Perturbare, Interturbare. verunruhigen. *Idem.* Idem.

*Conturbatio et Perturbatio. die Verunruhigung, Verwirrung. *Felháborodás, zavarás.* Znepokogenj, lekňutj, zkormaucenj.

*Deturbare, Exturbare, Proturbare. mit gewalt ab- aus- forttreiben. *letaſzítani.* mocý wyhnati, wyſſrčiti.

*Diſturbo. ich verhindere, zerſtöre. *ſzéllyel-hányom, rontom.* Hřmotně dolu ſrážjm.

TVRDVS, m. 2. der Krammetsvogel. *Húros-madár.* Drozd.

TVRGEO, turſi, ſine Sup. ich bin voll, aufgeblaſen. *felfúvalkodom.* nadýmám ſe, otěkám.

Turgeſcere, Inturgeſcere, et Obturgeſcere. aufſchwellen. *feldagadni, felfúvalkodni.* opuchnauti, otěknauti, naběhnauti.

Turgidus, a, um. pauſend, aufgeblaſen. *domború, felfúvalkodott.* nadutý, otěklý, opuchnutý.

TVRMA. f. I. der Trupp, die Squadron Reiter. *Lovag ſereg.* Hauf lidu gjzdného.

Turmātim. Adu. truppweiſe. *truponként, ſeregenként.* haufně, haufem.

TVRPIS, e. Adi. Turpe et Turpiter. Adu. ſchädlich, ungeſtalt. *rút, gyaláz atos.* Adu. *gyalázatoſon, rútúl.* sſkaředý, mrzký, nepoctiwý, hanebný, mrzutý, obyzdný. Adu. hanebně, obyzdně, oplzle.

Turpitudo, inis. f. die Schande, Heßlichkeit. *Gyalázat, rútság.* Hanebnoſt, mrzkoſt.

Turpare, Deturpare. ſchändlich machen, beſudeln. *megrútítani, gyalázni.* zhanbiti, poſſkwrniti.

*Perturpis, e. ſehr ſchändlich. *Igen rút.* welmi sſpatný.

TVRRIS, is. f. der Thurm. *Torony.* Wěže, baſſta.

Turrītus, a, um. gethürmet. *tornyos.* wyſoký, wěžowatý.

TVRTVR, turtūris. m. die Turteltaube. *Gerlitze.* Hrdlička.

TVRVNDA. f. I. die Nudel zum Hühnermäſten, die Wicke, der Meißel, ſo man in die Wunden drehet. *Metélt aprolék, tyúkoknak*

nak tsinált morsalék, kérő a' seb-ben. Ssulky, gimiž se husy krmj: Knot, genž se do ran klade.

TVSSIS, is. f. Tussicula. f. 1. der Husten. *Hurút, hurútotska.* Kaſſel, kaſſljček.

Tussio. 4. ich huste. *hurútok, köbö-gök.* kaſſli.

*Extussio. ich werfe aus. *köbö-géssel valamit kivetek.* wykaſſláwám.

TVTVLVS. m. 2. Var. der Hauptschmuck, die hohe Peruque: Citadelle. *Papi süveg tetején való gomb.* Kněžowský klobauk.

V.

VACCA. f. 1. die Kuh. *Tehén.* Kráwa.

*Vaccīnus, a, um. Plin. von einer Kuh. *tehénből való.* krawský.

VĂCERRA. f. 1. der Pfahl, der Rothstall: Tölpel. *Levertt karó, vagy tzövek, mellybez a' lovakat kötik az istállóban.* Slaup na ſtánj, ſlaup w chléwě, na který se koně přiwazugj.

VĂCILLO. 1. ich wanke, wackele, gleite, bin unbeständig. *tántorgok, tétovázok.* klátjm se, motám se.

Vacillatio, ōnis. f. das Gleiten, wanken. *Tántorgás, tétovázás.* Motánj, sem y tam klátenj.

VĂCO, āui, ātum. 1. (rei, in rem, re.) ich bin leer, müßig. *ürességem vagyon, bivalkodom.* prázdný gſem, vprázdněný gſem.

Vacatio, ōnis. f. die Ruhe, Freyheit, Muße. *Munkától megszűnés, bivalkodás.* Odpočinutj, ſwoboda, prázdnoſt.

Vacuus, a, um. (re, a re.) leer, ledig. *üres, biú.* prázdný, puſtý.

Vacuitas, ātis. f. die Ledigkeit, Freyheit. *Üresség, szabadság.* Puſtota, prázdnoſt, ſwoboda.

Vacuare et Euacuare. ausleeren. *kiüresíteni.* wyprázdniti.

*Vacuefacio, ēci, actum. 3. ich mache leer, leere aus. *megüresítem.* prazdnjm, wyprazdňugi.

*Superuacuus, et Superuacaneus, a, um. unnöthig. *bijában való, szükség felett való.* zbytečný, bez potřeby.

VĀDO, si, sum. 3. ich gehe. *mégyek.* gdu.

*Euado. (quid, in quid, a quo, quo.) ich entgehe, entkomme. *elszaladok.* vcházým, vſkočugi.

*Inuado. (in quem.) ich überfalle, bringe mich in was. *reá-támadok, reá-mégyek.* připadámi, autok činjm.

*Peruado. (quid.) ich gehe durch, bringe durch. *által-mégyek, eljárom.* procházým, pronikám, protlačugi.

*Superuado, Sallust. ich übersteige. *által-hágom, rajta által-mégyek.* překročugi.

VĂDVM. n. 2. die Furt, Seichte im Fluß oder Meer. *Gázló hely, tsekély viz, rév.* Brod.

Vadōsus, a, um. Cæs. das viel seichte örter hat. *tsekély.* brodný potok, kterýž mnoho brodůw má, brodnatý.

VAE. Interi. weh! *jaj! béda,* auwe!

VĀFER, fra, frum, et Vafre. Adu. lustig, verschmitzt. *ravasz, gyors.* Adu. *ravaszúl, gyorsan.* chytrý, zchy-

zchytraký, obmyslný. Adu. zchytrale.
Vafricia, ae. f. et Vaframentum. n. 2. Valer. Max. die Tücke, Argliſtigkeit. *Okos ravaszság.* Chytrost, zchytrakost.
VĀGĪNA. f. 1. die Scheide, die Hülse. *Hüvely, gabona hüvely.* Possiwa.
VĀGIO, īui, ītum. 4. ich weine, (wie ein Kind.) *rivok, nyívok mint a' kis gyermek.* kwjljm, pláči.
Vagitus. 4. Vagor. m. 3. das Weinen der kleinen Kinder. *Kis gyermek rivás.* Kwjlenj dětek.
VĀGVS, a, um. unstet, herumschweifend. *bújdosó, vándorló.* nestálý, wrtkawý, taulawý.
Vagor. Dep. 1. ich schweife herum, bin unstet. *bújdosom, vándorlok.* sem y tam se taulám.
Vagatio. f. 3. die Streiferey. *Kóborlás.* Taulánj.
*Euagor. ich mache ausschweife. *kinn-bújdosok.* wyběhávám, wen se taulám.
*Euagatio, f. 3. Plin. die Ausschweifung. *Kinn-járás.* Taulánj.
*Peruagor. ich durchwandere, durchstreiche, *megjárom, bújdosom.* procházým, prowandrugi.
VAH! Vaha! Interi. ey, ach! *aha, oha!* ey!
VĀLEO, ui. 2. ich bin gesund, bin stark, gelte. *egészséges, ép, erős vagyok.* dobře se mám, zdrawý, čerstwý gsem.
Validus, a, um, et *Adu.* e. stark, sehr. *egészséges, erős, izmos,* Adu. *erősen, keményen.* mocný, sylný, zdrawý. Adu. sylně, zdrawě.
*Inualidus, a, um. (ad rem.) schwach. *erőtelen.* nemocný, nedůžiwý, mdlý.
Valētūdo, inis. f. die Gesundheit: Ungesundheit. *Egészséges, vagy beteges állapot.* Zdrawj, sýla.
Valetudinarius, a, um. Sen. unpäßlich. *egészségtelen, beteges.* stonawý, nemocný.
Valetudinarium. n. 2. Col. das Spital. *Betegek szállások, ispotály,* Přjbytek nemocných.
*Inualere et Inualescere. über hand nehmen. *erőt venni.* rozmáhati se.
*Inualetudo. f. 3. die Krankheit, Unpäßlichkeit. *Egészségtelenség.* Nemoc, nezdrawj.
*Conualesco, et Reualesco. 3. ich werde gesund. *meggyógyúlok.* pozdrawugi se, hogjm se, ozdrawugi.
*Praeualeo. 3. ich gelte mehr, übertreffe. *hatalmasbb vagyok, erős vészek.* přemáhám, předčjm.
*Praeualidus, a, um, et *Adu.* e. sehr stark, fest. *igen erős, vastag.* Adu. *igen erősen, vastagon.* přemocný, welmi sylný. Adu. přesylně.
VALLIS, is. f. (der) das Thal. *Völgy.* Údolj.
*Conuallis, is. f. Liu. das grosse runde Thal. *Völgy.* weliké audolj ze wssech stran.
VALLVS. m. 2. der Weinpfahl, die Pallisade. *Palánk, czövek.* Kůl, týčka.
VALLVM. n. 2. der Wall, die Schanze. *Árok, sáncz.* Wasy, ssance.
Vallaris, e. zum wall gehörig. *sánczhoz, árokhoz való.* k walu přináležegjcý.
Vallo, Circumuallo, Obuallo. 1. ich verschanze. *sánczolom.* ssancugi, hradjm.

*Inter-

*Interuallum. n. 2. die Weite, der Raum, Distanz, Abstand. *Köz, távol-valóság.* Prostranstwj, neb rozdjl mezy nětkim.

VALVAE. Pl. f. 1. die Thorflügel, Fensterladen. *Két-felé nyiló kapu, ablak tábla.* Dweře, brána, neb wráta.

VANNVS. f. 2. die Futterschwinge, Wanne. *Szóró lapát, rosta.* Opálka, řičice, lopata.

Vannere et Euannere. 3. schwingen, herausrütteln. *szórni, rostálni.* opálati, dzuditi, přeopálati, předcauditi.

VĀNVS, a, um. et *Adu.* e. eitel, vergeblich. *hijában való, hivalkodó.* Adu. *hijában, hivalkodó módon.* prázdný, lehký, lehkomyslný, marný, daremný. Adu. daremně.

Vanitas, ātis. f. die Eitelkeit. *Hijában-valóság.* Marnost, lehkomyslnost.

*Vaniloquentia. f. 1. Liu. die Prahlerey. *Hazudozás.* Marnomluwenj.

Vanesco et Euanesco, ui. 3. ich verschwinde, vergehe. *semmivé léſzek, elenyéſzem.* mizým, pomjgjm, w nic přicházým.

*Euanidus, a, um. Plin. vergänglich. das verschwindet. *veſzendő, hijában való.* pominutedlný, což rychle zmjzý.

Inuanum. Adu. Tertul. vergeblich. *hijában.* daremně, na darmo.

VĀPOR, ōris. m. (der) die Dunst, der Dampf. *Pára, göz.* Pára.

Vaporare. dunsten, dampf von sich geben, räuchern. *gözölgeni.* pařiti se, páru od sebe dáti.

Vaporatio, Euaporatio. f. 3. der Dampf, Dunst. *Gözölgés.* Pára, pařenj.

Vaporarium. Cic. das Luftloch, die Schwitzstube. *Gözölgő lyük, gözölgő ſzoba.* Průduſſnj djra neb wanna, w njžto se paři.

VAPPA. f. 1. der verdorbene Wein: der lüderliche Mensch. *Megfordúlt bor: Értetlen ember.* Zwětralé wjno, podčepky, nářkonek.

Vāpidus, a, um, et *Adu.* e. versauert, stinkend, verdorben. *megſavanyodott, büdös, elromlott.* Adu. *megsavanyodva, büdöſen.* smrdlawý, zwětralý, wywětralý. Adu. smrdlawě, zwětrale.

VĀPŬLO, are. 1. ich werde geschlagen. *veretteteem.* bit býwám.

VĂRIVS, a, um, et *Adu.* e. mancherley, unbeständig. *külömb-külömb, állhatatlan.* Adu. *külömb-külömbképen, állhatatlanúl.* rozličný. Adu. rozličně.

Varietas, ātis. f. die Mannigfaltigkeit, Veränderung. *Külömbség, állhatatlanság.* Rozličnost, rozmanitost.

Vario. 1. ich verändere, mache mancherley. *külömbözetetem, változtatom.* měnjm.

Variatio, ōnis. f. Liu. die Veränderung. *Külömbözetés, megváltoztatás.* Změněnj.

VĂRIX, ĭcis. m. die Krampfader. *Érnek megtsomózáſa, dagadáſa.* Naběhlá žjla, naběhlina na nohách.

Varicōſus, a, um. Iuuen. krampfädericht. *dagadt eres.* Lomu žjly naběhly.

VĀRVS, et Varĭcus, a, um. der krumme beine hat. *borgas lábú, ka-*

katsiba. křiwonohý, ssmithawý, ssirokonohý.
Vara. f. 1. das Querholz. *Által-gerenda, folyó gerenda, fiok gerenda.* Na přek položené dřewo.
Varicare et Varicari. Quinctil. grätscheln, die beine weit von einander thun. *szárait két-felé bányni.* nohy daleko rozkročiti, rozssiřiti.
*Diuarico. 1. ich sperre aus einander. *kiterjesztem.* roztahugi.
*Praeuarus, a, um. Apul. sehr schlimm. *igen rosz.* welice zlý.
*Praeuaricor. Dep. 1. ich übertrete, trage auf beyden achseln. *az igazság törvényit által-hágom.* neprawé a nevpřjmné činjm.
*Praeuaricatio. f. 3. die Mißhandlung. *Szinnel való tselekedet, áltzalhágása a' parantsolatnak.* Přestaupenj.
*Praeuaricator, öris. m. der Uebertreter. *Áltál-hágó.* Kterýž z powolánj swého wykračuge.
VĀRVS et Vari. Pl. m. die Sommersprossen. *Ember ortzáján való szeplők.* Pěhy, lissiny na twáři.
VARIOLAE et Varioli. die Blattern, Masern. *Himlők, szeplők.* Sypanice, dětinské nesstowice.
VAS, adis. m. der Bürge. *Föben járó dologban valakiért felelő kezes.* Rukogmě, poručnjk.
Vadimōnium. n. 2. das Angelöbniß vor gericht zu erscheinen. *Kezesség, fogadás-tétel a' törvényre elő-állásra.* Rukogemstwj, na postawenj se k gistému dni před radu.
Vadari. einen zwingen, daß er bürgen setze. *kezesség alatt törvénybe idézni.* vrukowati, ručiti se.
VAS, āsis. n. et Vasa, ōrum, Pl. das Gefäß, allerley Geräthe. *Edény.* Wsselíká nádoba.
Vasculum. n. 2. Iuu. das kleine Gefäß. *Edényetske.* Nádobka, saudek.
Vascularius. m. 2. der Goldschmied. *Ötves.* Zlatnjk, neb nádobj zlaté dělagjcý.
*Conuasare. 1. einpacken, zusammen raffen. *egybe-rakni, 'zákolni.* spakowati, nádobj k vgitj zebrati
VASTVS, a, um, et *Adu.* e. groß, wüst, ungeheuer. *nagy, pufzta, kietlen.* Adu. *nagyon, pufztán, kietlenül.* weliký, pustý, hrozný. Adu. hrozně.
Vastitas. 3. Vastities. 5. Vastitudo. f. 3. die Größe, Weite, Verwüstung. *Nagyság, meszsze kiterjedtség.* Welikost, ssirokost, pustota.
Vasto, are. 1. ich verwüste, verheere. *pufztitom.* hubjm, páljm, pustjm.
Vastatio. f. 3. die Verwüstung. *Pufztitás.* Spusstěnj.
Vastator. m. 3. der Verwüster. *Pufztitó.* Zhaubce.
*Deuastare, Euastare, Peruastare. verwüsten. *elpufztitani.* plundrowati, hubiti.
VĀTES, tis. c. der Weissager, die Weissagerin. *Jövendő-mondó, poëta.* Prorok, předpowjdač.
Vaticinor, atus, sum. 1. ich weissage. *jövendölök.* předpowjdám.
Vaticinium. n. 2. & Vaticinatio, ōnis. f. die Weissagung. *Jövendőlés.* Hádánj, předpowjdánj, proroctwj.
VBER, ěris. n. die Brust, das Euter. *Emlő, tsets, tőlgy.* Wemeno, cecek, prsnjk.
VBER, ěris. o. reich, fruchtbar, über-

überflüßig. *gazdag*, *termékeny*, *bö*. pľodný, vrodný, hogný.
* Inuber. Gell. unfruchtbar. *terméketlen*, *meddö*. nepľodný, nevrodný.
Vbertas, ātis. f. die Menge, der Ueberfluß. *Termettség*, *böség*. Hognosť, aurodа, dostatek.
Vbertim, Vberius, Vberrime. reichlich, häufig. *bövön*. ſſtědře, hogné, hognégi, neyhognégi.
Vbero, Exubero, are. 1. überflüßig haben, überflüſſig machen. *bövölködni*, *termetté tenni*. hogný dostatek mjti, pľodné, aurodné činiti.
VBI, et Vbinam? Wo? wo denn? nachdem. *hol? holott? minekutánna*. kde?
Vbique et Vbiuis. allenthalben. *mindenütt*. wſſudy.
* Vbicunque. Vbiubi. wo es sey, wo es wolle. *valaholott*, *akarhol*. kdežkoli.
* Alibi. anderswo. *máſutt*. ginde.
* Alicubi. irgendwo. *valahol*, někde.
* Necubi. daß nicht irgend. *ſohol ſem*. nikdež.
* Sicubi. wenn irgend. *ha valohol*. kdyby někde, geſtli kde.
VDVS, et Vuidus, a, um. feucht, naß. *nedves*. wlhký, mokrý.
Vdor, ōris. m. die Näße, Feuchtigkeit. *Nedvesség*. Wlhkoſt, mokroſt.
VĚGĔTVS, a, um. friſch, wacker, wachſend. *egéſzséges*, *erejében való*. zdrawý, čerſtwý.
Vegetare. friſch, wacker machen. *éleſzteni*, *erösgetni*. žiwiti, občerſtwiti.

VĔHĔMENS, tis. o. heftig, ſtark, gewaltſam. *feletteb való*, *erös*. weliký, těžký, kwapný, prudký.
Vehementia. f. 1. die Heftigkeit. *Feletteb valóság*. Náhloſt, prudkoſt.
Vehementer. heftig, ſehr. *feletteb*, *keményen*. welice, náhle, prudce, náramně.
VĚHO, uexi, uectum. 3. ich führe, fahre. *viſzem*, *hozom*, *kotsin vagy ſzekéren mégyek*. wožým, wezu.
Vectio. f. 3. Vectura. f. 1. das Fahren, Führen. *Hordozás*, *vitel*. Fura, furmanſtwj.
Vector, ōris. m. der Fuhrmann, Schiffer. *Kottis*, *bajós*. Karnjk, wozka, wozář, kdož weze.
Vectis, is. m. der Hebebaum. *Emelö rúd*, *koriſolya*. Sochor, kůl, druk.
Vectigal, ālis. n. der Zoll, das Fährgeld, die Einkünfte. *Adó*, *dézma*. Clo, mýto.
Vectigalis, e. zinsbar, tribut gebend. *adó fizetö*, *dézma adó*. popľatný, kdož clo platj.
Vĕhes, is. f. das Fuder. *Szekér*, *egy ſzéker tereh*. Fura.
Vehiculum. n. 2. der Wagen, das Fuhrwerk. *Szekér*, *kotsi*. Wůz, wozýk, káry.
Vexo, are. ich ſchleppe, ich plage. *kinzom*, *faggatom*. ſem y tam wláčjm, trápjm, tnmautjm, pokauſſjm.
Vexatio. f. 3. die Plage, Verfolgung. *Gyötrés*, *faggatás*. Pokauſſenj, trápenj.
* Diuexo. ich plage ſehr. *gyötröm*. welmi trápjm.

*Auehere. 3. abführen. *elvinni.* odwézti, přeč zawézti.

*Aduehere. zuführen. *elhozni.* přiwézti.

*Aduectus, us, m. 4. Tacit. Advectio, f. 3. Plin. die Zuführung. *El-hozás*, Přiwezenj.

*Conueho, ere. zusammen führen. *öszve-hordani.* swézti.

*Conuexus, a, um. gewölbt, auswerts rund. *homorú, domború.* ohnutý, křiwený.

*Deuehere. abführen, abwerts beugen. *elvinni, elhordani.* dowézti, dolů wézti.

*Deuexus, a, um. abwerts gebogen. *alá-hajlott.* pod se ohnutý, půložitý.

*Deuexitas. f. 3. Plin. der Abschuß. *Hanyatlás, menedékség.* Půložitost.

*Euehere. ausführen, erheben, erhöhen. *Kivonszani, felmagasztalni.* wen wywézti, wywýšiti.

*Inuehere. hinein führen. *béhordani.* nawézti, vwézti, na někoho nabjhati.

*Inuehor. (in quem.) ich schelte, rede hart wider einen. *szidalmazom.* lagi, domlauwám.

*Inuectitius, a, um. Plin. ausländisch. *máſunnan való, külső.* přespolnj.

*Praeteruehere. vorüberführen. *kotsin, lovon mellette elmenni.* mjmo wézti se.

*Prouehere. fortführen. *elő-vinni.* dále wézti.

Reuehere. zurückführen, wiederbringen. *viszsza-hozni.* nazpět wézti.

*Subuehere. zuführen. *felvinni.* nawézti, dodáwati.

*Transuehere. hinüber führen. *által-vinni, hordani.* přewézti.

*Transuectio. f. 3. die Ueberfahrt: die Musterung. *Vizen által-vivés, által-menés.* Přewězenj, přjwoz.

*Frequent. Vecto, Aduecto, Conuecto, Subuecto, e Simplicibus nota.

VEL. oder, auch, und. *vagy, is.* aneb.

Vělut, Vělŭti. gleichwie, gleich als. *a' mint.* gako, rowně gako.

VĔLES, itis. m. der leicht bewehrte Soldat. *Könnyü szerrel való vitéz.* Lehce oděný wogák.

Velitari. scharmützieren. *tsatazni, harszot próbálni.* potýkati se.

Velitaris. e. zum scharmützeln gehörig. *tsatázáshoz való, könnyü szerrel tsatázó.* co žbrogi lehce oděných wogáků přináležj.

VELLO, velli, vulsi, vulsum. 3. ich rupfe, zupfe. *kitépem, szaggatom.* trhám, šklubám.

Vellicō, are. ich zwacke, tadele, steche an. *tsipdesem, tépem.* vtrhám, pomlauwám, hanjm.

VELLVS, ĕris. n. die Wolle, das Fell. Pl. die leichten Wolken. *Gyapjú, barom lenyúzott bőre: Világos felhők.* Rauno, střižená wlna.

*Auellere. 3. (a, de, ex quo.) abreißen. *elszakaszszani.* odtrhnauti, odlomiti.

*Conuellere. peruellere. los machen, übern haufen werfen. *felbontani, elszaggatni.* zemdljti, z g'runtu hnati, rozrazyti.

*Diuel-

* Diuellere. scheiden, von einander trennen. *elszakasztani, elválasztani.* rozträhati.

* Euellere, Reuellere. ausrupfen, abreißen. *kigyomlálni, szaggatni.* wytrhnauti, wyssklaubati, ztrhnauti.

vĕlox, ōcis. o. Velociter. Adu. geschwind, behend. *hamarságos, gyors.* Adu. *gyorsan.* rychlý, spěssný. Adu. spěssně.

Velocitas, ātis. f. die Geschwindigkeit. *Gyorsaság.* Rychlost.

vĕlvm. n. 2. das Segel, der Fürhang. *Vitorla, fedél.* Plachta lodj, zastjradlo.

Vexillum. n. 2. die Fahne. *Zászló.* Prapořec, korauhew, zástawa.

Velifico, et Velificor. 1. (alicui.) ich segele: strebe nach was. *bajózok, evezek.* plawjm se, podlehugi.

Velo, are. ich bedecke, bemäntele. *béfedem, bétakarom.* přikrýwám, zastjrám.

Velāmen, inis. n. 3. Velamentum. n. 2. die Decke, Hülle. *Fedél, béboritó.* Zástěra, oděw.

* Reuēlo. 1. ich decke auf, offenbare. *felfedem, kijelentem.* odkrýwám, zgewugi.

vēna. f. 1. die Ader: die Geschicklichkeit zu schreiben: Quelle, der Ertzgang. *Ér: Irásboz való okosság.* Žjla, krewnj žjla: Dobrý wtip, a spůsobnost k něčemu.

vĕnēnvm. n. 2. das Gift: die Artzney. *Méreg: Orvosság.* Ged, otrawa.

Venenōsus, a, um. giftig. *mérges.* gedowatý.

Venenatus, a, um. vergiftet, schädlich. *mérges, ártalmas.* gedem napusstěný.

Venenarius, Veneficus. m. 2. der Vergifter, Zauberer. *Mérgesitö, méreg-tsináló.* Kterýž gedy stroigj, čarodegnjk, kauzedlnjk.

* Veneficium, i. n. die Vergiftung, Zauberey. *Méreg-tsinálás, étetés, bűjös-bájosság.* Otráwenj.

Venenare. 1. vergiften. *megmérgesiteni.* gedem napustiti, otrawiti, gedowati.

vĕnĕror. Dep. 1. ich ehre, thue große ehre an. *tisztelem, betsülöm.* ctjm, w poctiwosti mám.

Veneratio, ōnis. f. die Beehrung, Anbetung. *Tisztelet, betsület.* Poctiwost, pocta.

Venerabilis, e. heilig, ehrwürdig. *szent, tiszteletre méltó.* swatý, poctiwosti hodný.

* Deueneror. ich ehre, bete an. *tisztelem.* ctjm, w poctiwosti mám.

vĕnia. f. 1. die Verzeihung, Erlaubniß, Gewährung der Bitte. *Bocsánat, megengedés.* Prominutj, dopusstěnj, powolenj, dowolenj.

vĕnio, vēni, ventum. 4. ich komme. *jövök.* gdu, přicházým.

* Aduenio, et Aduento. 1. ich komme herzu, herbey. *eljövök, elérkezem.* přicházým.

* Aduentus. m. 4. die Zukunft. *Elérkezés, eljövetel.* Přjchod.

* Aduentitius, a, um. fremd, zufällig. *Másunnan jött, idegen.* z neznámosti přjssłý.

* Aduēna. m. 1. der Fremdling. *Idgen, jövevény.* Přjchozý.

*Anteuenio. Salluſt. ich komme zuvor. *eleibe-jövök.* předcházým.

*Circumuenio. ich betrüge, hintergehe. *megcsalom.* obcházým, podwodjm, oklamáwám.

*Conuenio, ire. (inter quos, cum quo, de re, quem,) zuſammen kommen, beſuchen. *egybe-gyülni, hozzá-menni.* agjti ſe, shromážditi ſe, ſmluwiti ſe s někým.

*Conuenit. Imp. 4. es ſchickt ſich, iſt billig. *illik.* ſluſſné, náležité, přjhodné geſt.

*Conuenae. m. Pl. 1. aus allen Orten Zuſammengeſellete Leute. *Gyülevész nép.* Kteřjž z rozličných národůw w gedno ſe zeſſli.

*Conuentus. m. 4. die Zuſammenkunft, Verſammlung. *Gyülés.* Shromážděnj, ſněm.

*Conuenticulum. n. 2. die kleine Zuſammenkunft. *Gyülésetske.* Schůzka.

*Conuenientia. f. 1. die Uebereinſtimmung, Gleichförmigkeit. *Egyezés.* Sluſſnoſt, mjrnoſt, rownoſt.

*Inconueniens, tis. o. 3. ungereimt. *alkalmatlan.* nepřjhodný, neſluſſný.

*Contrauenire. entgegen ſeyn. *ellene-menni.* na proti gjti.

*Deuenire. (ad, in quid.) herab kommen. *alá-jöni.* dolu zſtaupiti.

*Euenire. fürfallen, ſich zutragen. *történni.* přihoditi ſe, trefiti ſe.

*Euentus. m. 4. Euentum. n. 2. der Ausgang, Ausſchlag. *Kimenetel, következendő vég.* Konec, přjhoda.

*Inuenio. ich finde, erfinde. *találok, lelek.* nalezám, nacházým.

*Inuentio. f. 3. Inuentus. m. 4. Inuentum. n. 2. die Erfindung. *Találás, megtalálás.* Nalezenj.

*Inuentor. m. 3. et Inuentrix. f. der Erfinder, die Erfinderinn. *Találó, lelő.* Který nalezá, nalezač.

*Interuenire. (cui.) darzwiſchen kommen. *közibe-jutni.* mezy to přigjti, nenadále připadnauti.

*Obuenire. aufſtoſſen, wiederfahren, zukommen. *reá-akadni, eleibe-jöni.* přigjti, přitrefiti ſe.

*Peruenire. hinkommen, anlangen. *oda-menni, elérkezni.* přigjti, dogjti.

*Praeuenire. zuvor kommen. *elől-menni.* předgjti, předcházeti.

*Prouenire. herfürkommen, herfür wachſen. *elő-jöni.* wygjti, wycházeti, růſti.

*Prouentus. m. 4. der Jahrwachs, die Nützung. *Esztendőnként való termés, jövedelem.* Důchod, obroda, vroda.

*Subuenio, ire. helfen, zu hülfe kommen. *megsegíteni, segítségül jöni.* pomáhati, na pomoc přigjti.

*Superuenio. über einen kommen, überfallen. *hirtelen elérkezni, véletlen reá-ütközni.* nenadále k někemu přigjti.

*Superuentus. m. 4. der Ueberfall. *Reá-jövetel, oda-érkezés.* Nenadalý přjchod.

VĒNOR. Dep. 1. ich jage, (wild.) trachte nach was. *vadászok.* lowjm, zwěř honjm.

Venatio, ōnis. f. Venatus. m. 4. die

die Jagd, das Jagen. *Vadászat, vadászás.* Zwěrů honěnj, low, lowenj.

Venator, ōris. m. der Jäger. *Vadász.* Lowec, myslıwec.

Venabulum. n. 2. der Jagdspieß. *Vadász-dárda.* Lowecký woſſtjp.

Venaticus, et Venatorius, a, um. zur Jägerey gehörig. *vadászboz való.* lowecký, neb k lowenj přináležegjcý.

VENTER, tris. m. der Bauch. *Has.* Břicho, žiwot.

Ventriōſus, Plaut. et Ventruōſus, a, um. Plin. dickbäuchicht. *basas, nagy basú.* břichatý.

Ventriculus. m. 2. der Magen. *Gyomor.* Žaludek.

Ventrale, is. n. Plin. das Fürtuch, die Schürze. *Hasfedő, elő-kötő, beveder.* Sſata, kterau ſe břicho přiodjwá.

VENTVS. m. 2. Ventūlus. Dim. der Wind. *Szél, szelecske.* Wjtr.

Ventōſus, a, um. windig: unbeſtändig. *szeles: nyughatatlan.* wětrný, neſtálý, lehkomyslný.

Ventilo. 1. ich lüfte, ſchwenke, prahle. *legyezek, szórok.* obánjm, wěgi, opálám.

Ventilatio. f. 3. Plin. die Lüftung, Schwenkung. *Szórás*, Obáněnj.

Ventilator. m. 3. Col. der das Korn umſchaufelt, ein Gaukler. *Szóró, Természet visgáló*, který nětco obánj.

Ventilabrum. n. 2. die Schwinge, Wurfſchaufel. *Szóró lapát.* Opálka, wěgečka.

VĒNVM. feil, zu kauf, zum Verkauf. *eladni való.* na prodag.

Veneo, (venum eo.) ii. 4. ich werde verkauft. *eladattatom.* na prodag gſem.

Venalis. e. feil, was zu verkaufen iſt. *eladó, árúba bocsáttatott.* na prodag.

Vendo. 3. et Venundo. 1. ich verkaufe. *eladom.* prodáwám.

Venditio, et Venundatio. f. 3. die Verkaufung. *Eladás.* prodáwánj.

Venditor. m. 3. der Krämer. *Eladó, árros.* Prodawač.

Vendibilis, e. verkäuflich. *eladható, eladó.* prodagný.

Vendito. 1. ich biete aus. *árúlom.* na prodag mám.

* Diuendō. 3. ich verkaufe hie und da. *eladom.* rozprodáwám.

VĔNVS, ĕris. f. die Liebesgöttin, Buhlerey. *Szerelem Isten asszonya, buja szerelem.* Bohyně miloſti, chlipnoſti: Dennice.

Venerius, et Venereus, a, um. buhleriſch. *nőszésre való.* k tělesné chlipnoſti přináležegjcý, chlipný.

Venuſtus, a, um. et *Adu.* e. ſchön, holdſelig. *szép, ékes.* Adu. *ékesen, szépen.* krásný, pěkný, ſſjčný, milý. Adu. ozdobně, krásně.

Venuſtas, ātis. f. die Schönheit, Weiberſchönheit, Annehmlichkeit, Galanterie. *Szépség, ékesség.* Ozdoba, kráſa, pěknoſt, ſſjčnoſt, ženſká ozdoba.

* Deuenuſto. Gell. ich verſtelle. *meg-rútitom.* hyzdjm, ſſkaředjm.

* Inuenuſtus, a, um. häßlich, unlieblich. *éktelen, ékességtelen.* neozdobný, nemilý.

VEPRES, is, m. der Dornſtrauch, die Dornhecke. *Tövises bokor.* Trn.

Vepre-

Veprēcula, ae. f. das Dornsträuchlein. *Tövis bokrotska.* Malé trnj.

Veprētum. n. 2. Col. die Dornhecke. *Tövises bely.* Křowj trnowé.

VĒR, ēris. n. der Frühling. *Tavasz, kikelet.* Podletj, garo.

Vernus, a, um. zum frühling gehörig. *tavaszi.* garnj, podletnj.

Vernare. grünen, ausschlagen. *virágozni, kikelni.* růſti, zelenati ſe, pučiti ſe.

*Veruacium, i, n. Plin. der Brachacker. *Ugar-föld, nyugodtt föld.* Role kteráž z garu orána býwá.

*Praeuernare. Plin. vorher blühen. *elöre kikelni, virágozni.* napřed wyrostati, pučiti ſe.

VERBĒNA. f. 1. geheiligte Kräuter, Zweige, Eisenkraut. *Szapora-fü.* Wſſeliké byliny a ratoleſti.

(VERBER.) Gen. is, Abl. e. Pl. a. n. der Streich, Schlag. *Veszszö, verö szerszám, vereség.* Bitj, prużina, metla, řeg.

Verbero. 1. Aduerbero, Conuerbero, Deuerbero. ich schlage. *megverem.* bigi, mrſkám.

Verbero, ōnis. m. der Lotterbube. *Verést-érdemlö.* Hodný mrſkánj, ſwéwolnjk.

*Diuerberare. Ter. von einander schlagen. *egymástól elverni.* porazyti, rozrazyti.

*Reuerberare. Sen. zurück schlagen. *viszsza verni.* nazpět bjti.

*Transuerberare. durchschlagen. *által verni.* přebjti.

VERBVM. n. 2. das Wort. *Szó, ige.* Sľowo.

Verbōſus, a, um, et *Adu.* e. von vielen worten, weitläuftig. *sok szavú, tsátsogó.* Adu. *bö beszéddel, több-szóval.* mluwný, ſlowáč. Adu. mnohými ſlowmi.

*Diuerbium, i. n. Liu. der Spruch, das Sprüchwort. *Köz-beszéd.* Přjſlowj.

*Prouerbium. n. 2. das Sprichwort. *Példa-beszéd.* Přjſlowj.

VĔRĒDVS. m. 2. Martial. das Postpferd. *Szágúldó, jó futó., postálkodó.* Poſſtowý kůň.

Verēdarius. m. 2. Sidon. der Postreiter. *Posta.* Poſſta, poſel na poſſté.

VĔRĔOR, itus. 2. ich fürchte mich, scheue. *félek, szemérmetesen félek.* bogjm ſe, oſtýchám ſe.

Verendus, a, um. ehrwürdig. *tisztelendö, betsülendö.* cti hodný, geboż ſe báti, a oſtýchati ſluſſj.

Verenda, orum. Pl. n. Plin. die Scham, Schamglieder. *Szemérem test.* Wdowé hanby.

Verēcundus, a, um. *Adu.* e. schamhaftig, züchtig. *szemérmes, szemérmetes.* Adu. *szemérmetesen.* ſtydliwý. Adu. ſtydliwě.

Verecundia. f. 1. die Schamhaftigkeit. *Szemérmetesség.* Stydliwoſt.

*Inuerecundus, et *Adu.* e. unverschämt, unzüchtig. *szemérmetlen.* Adu. *szemérmetlenül.* neſtydatý. Adu. neſtydatě.

*Reuereor. Dep. 2. ich scheue, ehre, gebe respect. *szégyenlem, tisztelem, betsülöm.* w wctiwoſti mám, ſtydjm ſe.

*Reuerentia. f. 1. die Ehrerbietung. *Tisztelet.* Wctiwoſt, poctiwoſt, ſtud.

*Reuerenter. ehrerbietig. *betsületesen.* wctiwě, poctiwě.

*Sub-

*Subuereor. Dep. 2. ich fürchte ein wenig. *félek-szabású.* nětco máło se bogjm, poněkud se ostý=chám neb stydjm.

VERGILIAE. Pl. f. 1. das Sieben=gestirn. *Tsillagzat az égen.* Ku=řátka, tak řečené hwězdy.

VERGO, si. 3. ich neige, wende, kehre mich. *félre-dülök, hajlok.* nachylugi se, nahybugi se.

*Euergere. heraus lassen. *kibotsá-tani.* wypustiti.

*Inuergere. über was gießen. *belé-folyni, reá-bajlani.* wypu=stiti, nakłoniti, nachýliti.

VERMIS, is. m. Vermiculus, i. m. der Wurm. *Féreg.* Czerw, čer=wjček.

Verminari. Plin. et Verminare. Martial. würmer haben, wurm=stichig werden. *meg-férgesedni.* zčerwawěti se.

Verminōsus, a, um. Plin. wür=micht. *férges, nyüves.* črwawý, zčerwawělý.

VERNA. m. 1. der Hausknecht. *Házi szolga.* Służebnjk w domě.

Vernīlis, Tac. et Vernalis, e. Pe-tron. knechtisch, gemein. *szol-gához való, közönséges.* słuže=bnjcký, obecný.

Vernilitas. f. 3. die knechtische Lieb=kosung. *Szólgai ravaszság.* Leh=komyslnost, pochlebná wlisnost.

Verniliter. possenhaft, kurzweilig. *bizelkedve.* pochlebně, wlisně.

Vernaculus, a, um. einheimisch. *házunknál született, termett.* do=mácý, wlastnj, přirozený.

VĒRO et Verum. Coni. et Adu. aber, gewiß. *úgy, pedig, de.* ale, pak, gistotně.

VERRES, is. m. der Eber, das Burgschwein. *Ártány, kan disznó.* Řezaný wepř.

Verrīnus, a, um. Plin. vom eber. *ártányi, kani.* wepřowý.

VERRO, ri, si, sum. Converro et Euerro. ich kehre, fege, treibe fort. *megseprem.* Mjdjm, čistjm, metu.

*Euerriculum. Varro. das Fischer=netz, der Kehrbesen. *Háló, varsa.* Rybářská sýt, wyteracý sstětka, metla.

VERRŪCA. f. 1. Cels. die Warze. *Szömöltsö.* Bradowice.

VERTO, ti, sum. 3. ich wende, wende um. *fordítom, tsavaritom.* obrácým, otočugi.

Versus. m. 4. die Furche: die Linie der Soldaten: die Zeile, der Vers. *Szántási barázda: Kato-nák rendjek: Vers.* Brázda, řád, řádek, werš.

Versiculus. m. 2. die kleine Zeile. *Rendetske, versetske.* Řjádek, werssjk.

Versare. oft wenden, verkehren. *forgatni.* sem y tam obráceti.

Versatilis, e. gelenkig. *forgatható.* co se snadně sem y tam obráceti může.

Versor. Dep. 1. ich bin, wohne, halte mich auf. *forgok, lakom, magamat gyakorlom.* přebýwám, bydljm, zdržugi se.

Versūra. f. 1. die Verkehrung, Schuldwechselung. *Fordúlás, köl-tsön vött pénzzel adósságnak meg-fizetése.* Proměněnj dluhu, když se dluh dluhem platj.

Versūtus, a, um, et *Adu.* e. listig, verschlagen, gewandt. *ravasz, fur-*

furtsa. Adu. *ravaſzúl*, *fartsán.* nevpřjmný, obmyſlný, chytrý. Adu. obmyſlné, chytře.

* Verſicŏlor, ōris. o. bund, ſcheckicht. *ſok-ſzinü*, *külömb-külömb ſzint mútató.* rozmanitých barew.

Vertăgus. m. 2. Martial. der Windhund. *Agár.* Chrt.

Vertĕbra. f. 1. Plin. das Rückgrats-gelenke. *Hát gerintz.* Přjhybj w hřbetowé kosti.

Vertex, Icis. m. der Wirbel des Haupts, das höchste. *Fö-teteje.* Wrch hlawy.

Vortex, Icis. m. 3. der Wind- oder Wasserwirbel. *Forgó ſzél*, *örvény.* Zákrut wetru neb wody, wicher, hlubyna, kolowrat.

Vertīgo, Inis. f. die Veränderung, der Schwindel. *Szédelgés*, *meg-fordúlás.* Obrácenj, točenj, záwrat.

Vertiginōſus, a, um. Plin. ſchwindlicht. *ſzédelgös*, *forgós.* zákrutlawý.

* Auerto. ich wende ab, entwende. *elfordítom.* odwrácým, odháním.

* Auerſus, a, um. abgewendet. *elfordúlt.* odwrácený.

* Auerſari. verabſcheuen. *megutálni.* oſſkliwiti.

* Auerſatio. f. 3. der Haß, Verdruß. *Gyülölés*, *bú.* Oſſkliwenj.

* Aduerto. ich wende zu, merke drauf. *hozzá-fordítom*, *figyelmezek.* přichylugi, pozorugi.

* Aduerſor. 1. ich widerſtrebe, bin zuwider. *ellenkezem*, *ellene-vagyok.* protiwjm ſe, odporugi.

* Aduerſus, a, um. entgegen ſtehend, widrig. *ellenkezö*, *ellentartó.* protiwný, odporný, na proti poſtawený.

* Aduerſaria, orum. n. die Protocolle, Schreibbücher. *Jegyzö könyv.* Protokol, neb znační kniha.

* Aduerſarius, a, um. widerwärtig. Subſt. Widerpart. *ellenkezö.* protiwný, odporný.

* Anteuerto. 3. Ter. ich komme zuvor. *megelözöm.* předcházým.

* Conuerto. (in, ad quid.) ich lenke, wende, kehre um. *térítem*, *fordítom.* obrácým, nakłonugi.

* Conuerſio, ōnis. f. die Umkehrung. *Megtérés*, *fordúlás.* Obrácenj, proména.

* Conuerſor. (cum, inter.) ich gehe mit einen um. *együtt forgok.* s někým bydljm, towaryſſjm, obcugi.

* Conuerſatio, ōnis. f. die Freundſchaft, Geſellſchaft. *Nyájasság*, *társaság.* Towaryſſenj, obcowánj.

* Controuerſus, a, um. ſtreitig, zwiſtig, zweifelhaft. *viſzſzálkodó*, *perben álló*, *kétséges.* o čem geſt rozepře, což na odporu geſt.

* Controuerſor, ari. 1. ſtreitig ſeyn, ſtreiten. *viſzſzálkodni*, *perleni.* waditi ſe, ſauditi ſe.

* Controuerſia. f. 1. der Streit, Zank. *Viſzſza-vonás*, *perlés.* Různice, rozepře, neſnáz.

* Diuerto, ere, et Diuertor, ti. (quo, in, ad quid.) ablenken, einkehren, unterſchiedlich ſeyn. *eltérni*, *meg ſzállani.* vchýliti ſe.

* Diuerſor. Dep. 1. ich kehre ein. *ſzálláſon élek*, *béſzállok.* přebýwám.

* Di-

*Diuersórium. n. 2. die Herberge, der Gasthof. *Szállás, vendég-fogadó ház.* Hospoda, hostinský dům.

*Diuerticulum. n. 2. der Abweg, die Herberge, das Schlupfloch. *Útról kitérés, szállásocska.* Stezka, wyhnautj z cesty, Hospoda.

*Diuortium. n. 2. die Ehescheidung, Trennung. *Elválás.* Rozcestj, rozsaučenj manželůw.

*Diuersus, a, um, et *Adu.* e. unterschiedlich, anders. *Külömböző.* Adu. *külömböző módon, másképen.* z cesty vchýlený, rozdjlný, rozličný, nerowný. Adu. rozdjlné, rozličné.

*Diuersitas, ãtis. f. Plin. der Unterscheid, die Ungleichheit. *Külömbség.* Rozdjlnost nerownost.

*Euerto, ti, sum. ich kehre um, zerstöre. *elfordítom, töviből kifordítom.* wywrácým, bořjm, kazým.

*Euersio, õnis. f. die Zerstörung. *Kifordítás, elrontás.* Wywrácenj, zkazenj.

*Euersor, oris. m. der Zerstörer, Verwüster. *Elfordító, elrontó.* Zkazytel.

*Inuerto. ich verkehre, verwende. *megfordítom.* obrácým, přewrácým.

*Interuerto. ich entwende, unterschlage. *elfordítom.* promeňugi, měnjm.

*Obuerto. ich wende, kehre entgegen. *ellenébe-fordítom.* proti něčemu obrácým, nastawugi.

*Obuersor. Dep. 1. ich schwebe entgegen. *elötte-forgok.* na oči lezu, gdu.

*Peruerto. ich verkehre, stoße um. *felforgatom, viszsza-fordítom.* přewrácým, přewrhugi.

*Peruersus, a, um, *Adu.* e. verkehrt, unartig. *viszsza-fordúlt, gonosz.* Adu. *roszszúl, gonoszúl.* přewrácený, přewrhlý, nešlechetný. Adu. přewrácené, nešlechetné.

*Peruersitas, ãtis. f. der verkehrte Sinn, die böse Weise. *Elfordúltság, gonoszság.* Přewrácenost, přewrhlost.

*Praeuerto. (quem cui.) ich komme zuvor. *eleit-vészem.* vspjšjm, předcházým.

*Reuerto, et Reuertor. ich kehre um, komme wieder. *viszsza-térek, meg-jövök.* nawrácým. se.

*Subuerto. Sallust. ich kehre um, wende um. *felforgatom, elrontom, hányom.* podwracugi.

*Transuersus, a, um. überzwerch. *félen-bajlott, borgas.* na před, neb na zpět obrácený.

*Transuersa, Transuerse, Transversim. seitwerts. *keresztül, viszszán.* na zpět, zpátkem.

VERSVS. Praep. et Adu. gegen, wider. *felé, ellen.* naproti.

VERSVS, Aduersum, et Exadversum. entgegen, wider. *felé, ellen.* proti, naproti.

*Deorsum. abwerts. *alá-felé.* dolu.

*Sursum. aufwerts. *fel-felé.* w zhůru.

*Seorsum. absonderlich, besonders. *különöh, magánoson.* osobytně, saukromj, obzwlásstně, na stranu.

*Rursus et Rursum. wiederum, *ismét.* opět, zase.

*Quor.

*Quorsum. wohin? hová? kam.
*Aliorsum. anderswo. máſuvá. ginam.
*Retrorsum. Sen. zurück, rückwerts. hátra, hátra felé. nazpět.
VĚRV. n. 4. der Bratspieß. Nyárs. Rožeň.
VERVEX, ēcis. m. der Hammel, Schöps. Örű, herélt kos. Rřezaný beran, ſſkopec.
*Veruecīnus, a, um. Lamprid. vom hammel, ſchöpfen. örűből való, örüi. ſſkopowý.
VĒRVS, a, um. Adu. e. wahr, gewiß, wahrhaftig. igaz, bizony. Adu. igazán, bizonyoſan, bizonnyal. prawý, oprawdowý, vpřjmný. Adu. prawé, oprawdiwě, bez žertu.
Veritas. f. 3. die Wahrheit. Igazság. Prawda.
Verax, ācis. o. wahrhaftig. igaz. prawý, prawdiwý, neomylný.
Veraculus, i. m. Suet. Der bisweilen wahr redet. Néha igaz mondó. Někdy oprawdowý.
*Veriſimilis, e. wahrſcheinlich. igaz-ſzabású, hihető. k prawdě podobný, hodnowěrný.
VESCOR. Dep. 3. ſine Praet. (re.) ich eſſe. eſzem. gjm, pokrmu požjwám, chowám ſe.
VĒSĪCA. f. 1. die Blaſe. Hólyag. Měchýř.
VESPA. f. 1. die Weſpe. Darás. Srſſen, oſa.
VESPER. m. 3. Veſperus. m. 2. Veſpera. f. 1. der Abend. Estve. Wečer.
Veſperi et Veſpere. Adu. des abends. estve. v wečer.

Veſpertīnus, a, um. was des abends geſchiehet. estvéli. wečernj.
Veſperaſcit et Adueſperaſcit. 3. es wird abend. estveledik. k wečeru ſe chýlj.
Veſpertilio, ōnis. m. Varro. die Fledermaus. Szárnyas egér, denevér. Křjdlatá myš, netopjř.
Veſpillo, ōnis. m. Suet. der Todtengräber. Halott temető. Hrobnjk, hrobář.
VESTĪGO, Inueſtigo, Perueſtigo. ich ſpüre, ſuche nach, forſche. vadáſzom, kereſem, nyomozom. pilně hledám, ſſlakugi.
Veſtigium. 2. der Fußſtapfen, die Fußſohle, die Spur. Láb-nyom, tsapás, nyomdok. Sſlepége, ſtupeg.
*Inueſtigatio, et Perueſtigatio. f. 3. die Nachſuchung, Erforſchung. Kereſés, tudakozás. Sſlakowánj. wyhledáwánj.
VESTIS, is. f. das Kleid. Ruha. Raucho, oděw.
Veſtiarius, a, um. zum kleidern gehörig. rubához való. co k rauchu přiſluſſj.
Veſtio, et Conueſtio. 4. ich kleide, bedecke. megruházom. zaodjwám,
Veſtitus, et Veſtimentum. n. 2. die Kleidung, Kleider. Ruházat, öltözet. Oděw, raucho.
*Inveſtio. 4. Plin. ich kleide ein, Megruházom. odjwám.
VĚTO, ui, itum. 1. (quid, cum Infinit.) ich verbiete, verwehre. megtiltom. zbraňugi, zapowjdám.
Vetitum. n. 2. der Verboth, das verboten iſt. Megtiltás. Co gest zapowědjno.

*Deue-

*Deuetare. Quinct. abwehren. megtilalmazni, nem engedni. zapowědjti, zbrániti.

VETVS, ĕris. o. alt. régi, ó. starý.

*Peruetus, o. 3. sehr alt. Igen ó, Régi. Welmi starý.

Vetulus, a, um. ältlich. régitske. staričký.

Vetulus, et Vetula. Subst. das alte Männchen, oder Weibchen. Vén ember, vén aszszony. Starký, Staričká.

Vetustus, a, um. alt, von vielen jahren her. ó, régi. starodáwný, starý.

Vetustas, ātis. f. 3. das Alterthum, das Alter. Régiség, óság. Starožitost, starobylost.

Veterānus, a, um. alt in seinem Stande. régi, állapotjára nézve. starý w swém stawě.

Vetero, are. Cels. 1. et Veterasco. ere. 3. Col. alt werden. aggni. zastarati se.

*Inueterare, Plin. Inueterascere. alt machen, verjähren. megaggni, megvénhedni. zastarati, starým činiti.

*Inueteratus, a, um. veraltet, verhärtet. megaggott, régi, megkeményedett. zastaralý.

Veterator, ōris. m. der alte Schalk, Durchtriebene. Agg, ravasz. Starý ssibal, fott.

Veteramentārius, i. m. Suet. der Schuhflicker. Foldozó varga. Plácetnjk, weteſsnjk.

Veternus. m. 2. die Schlafsucht. Mély álomba ejtő betegség. Ospanliwost, ospalost.

VIA, f. 1. der Weg, die Gelegenheit, Urkund, Weise. Út, mód. Cesta, přjležitost, způsob.

Viator. m. 3. Wandersmann: Stadtknecht. Úton járó: Város szolgája. Pocestný, wandrownjk: Městský služebnjk.

Viaticus, a, um. Plin. zum reisen gehörig. úti, útra való. pocestný.

Viaticum. n. 2. die Zehrung, der Reisepfennig, Vorrath. Útra való eledel, úti költség. Potrawa, pocestný penjz.

*Auius, Virg. et Inuius, a, um. Liv. ohne weg, ungebahnt. út nélkül való, útatlan. nezcestný, neschodný, nepřjstupný.

*Deuius, a, um. abwegs, ausser dem weg. félfelé való. zcestný.

*Peruius, a, um. offen, wohlgebahnt. rajta könnyen általmehető. průchodity, progezdity.

*Imperuius, a, um. Ouid. ungangbahr, ungebahnt. járatlan. neprůchodný.

*Obuius, a, um. entgegen kommend. eleibe akadó. w vstřety přjšlý.

*Obuiam. entgegen, elömbe, elödbe, eleibe. w vstřety.

*Praeuius. a, um. vorgehend. előljáró. na před gdaucý.

*Bivium, Trivium. die Wegscheidung. Ketös út. Rozcestj.

*Triuialis, e. Sueton. gemein allenthalben zu finden. közönséges. obecný, což se snadno nalezanuti může.

VIBEX, īcis. f. Plin. die Strieme. Kék, vereség helye. Sstrám, prauha, modřina.

VIBRO, are. ich schwinge, bewege.

rázom, *lobogtatom*, *mozdítom*. potřáſám, nat●ſám.

* Euibrare. Gell. herausſchwingen, hervor thun. *kirázni*, *mozgatni*. wen wytřáſati.

VICIA. f. 1. die Wicke, wilde Erbſe. *Lednek*, *vad zab*, *vad borsó*, *bükön*. Wykew, ptačinec, ſnět, ledniſ.

Viciarius, a, um. Col. zum wicken gehörig. *vad borsói*, *büköni*. ledniçný.

VICIS, vicem, vice. f. 3. vices. Pl. die Abwechſelung, an Statt. *belyébe való*, *belyette*. Proměněnj, proměna, mjſto, powinnoſt.

Vicarius, a, um. der an eines andern ſtatt iſt. *vitzéje valakinek*. náměſtek, ſtřjdnjk, náměſtnjk.

Viciſſitūdo, inis. f. die Abwechſelung, Veränderung. *Viſzontagság*, *változás*. Proměněnj, proměna.

Viciſſim, et Inuicem. Adu. Liu. hinwiederum, wechſelweiſe. *viſzontag*, *változva*. zaſe, proti tomu, mezy ſebau, weſpolek.

VICTĪMA. f. 1. das Schlachtopfer. *Győzedelemről való áldozat*. Wjtězná obět.

Victimarius. m. 2. Liu. der Opferknecht. *Áldozatra való barmot árúló*, *v. elkészítő*. Obětnj ſluha, neb prodawač obětj.

VICVS. m. 2. die Gaſſe, das Dorf, der Flecken. *Útſza*, *falu*. Vlice, wes, měſtečko.

Vicātim. Adu. von gaſſen zu gaſſen. *útſzánként*. z vlice do vlice, po vlicech.

Vicīnus, a, um. nahe Subſt. der Nachbar. *közel való*. Subſt. *Szomſzéd*. bljzký. Subſt. Sauſed.

Vicinia. f. 1. Vicinitas, atis. f. die Nähe, Nachbarſchaft. *Szomſzédság*, *közel valóság*. Sauſedſtwj, bljzko.

VĪDEO, vīdi, vīſum. 2. ich ſehe, erkenne. *látok*. widjm, ſpatrugi, patřjm.

Videor. paſſ. 2. ich ſcheine, ich habe das anſehen. *láttatom*. widjn býwám.

Videtur. es ſcheinet, es dünket. *tetſzik*, *látſzik*. widj ſe, zdá ſe.

Viſus. m. 4. das Geſicht. *Látás*, *ſzemköz*, *ábrázat*. Zrak.

Viſio. f. 3. das Sehen. *Látás*. Widěnj.

Vīſo, ſi, ſum. 3. (quem, ad quem.) ich ſehe, beſehe, beſuche. *látni mégyek*, *látogatom*. ſpatrugi, ohledám, nawſſtěwugi.

Viſito. 1. ich beſuche, ſpreche zu. *meglátogatom*. nawſſtěwugi, přjmlauwám ſe.

Vidēlicet. Adu. nemlich. *tudniillik*. totiżto.

* Euidens, tis. o. Adu. Euidenter. klar, augenſcheinlich. *nyilván való*. Adu. *nyilván*, *ſzemlátomást*. patrný, zřegmý, wydomý, nepochybný.

* Inuideo. 2. (cui quid.) ich mißgönne. *irigylem*. záwidjm, nepřegi.

* Inuidia. f. 1. der Neid, die Mißgunſt. *Irígység*. Nepřjzeň, záwiſt.

* Inuĭdus, a, um. neidiſch, abgünſtig. *irigy*. nepřjznivý, záwiſtiwý.

* Inuidiōſus, Inviſus, a, um. verhaßt.

haßt. *gyülölséges.* záwiſtiwý, kdož w nenáwiſti geſt.

*Inuiſo. 3. (quid.) ich beſuche. *meg-látogatom.* náwſſtěwugi.

*Peruideo. 2. ich erſehe, ſehe oben hin, erkenne. *által-látom.* ſpatrugi, porozumjwám.

*Praeuideo. ich ſehe vorher, überſehe. *elébb-meglátom.* prwé, na před widjm, předzwjm.

*Prouideo. ich verſorge, mache anſtalt. *megſzerzem, megelőzöm.* zaopatrugi, opatrugi, obmezugi.

*Prouidentia. 1. Prouiſio. f. 3. die Vorſehung. *Hozzá-látás.* Opatrnoſt, opatrowánj.

*Prouidus, a, um. et *Adu.* e. vorſichtig. *eſzes, gondviſelő.* Adu. *eſzeſen, ſzemeſen.* opatrný, bedliwý. Adu. opatrně, bedliwě.

*Improuidus, a, um. et *Adu.* e. unvorſichtig. *jövendőt meg-nem tekintő.* Adu. *meggondolatlanúl, vigyázatlanúl.* neopatrný. Adu. neopatrné.

*Improuiſus, a, um. Improuiſe. Adu. unverſehens. *véletlen.* Adu. *véletlenűl.* nenadálý, kwapný, náhlý. Adu. nenadále.

*Reuideo, Plaut. wiederſehen, *visgálni*, přehljdati.

VIDVVS, a, um. einſam, beraubt. *özvegy, megfoſztatott.* opuſſtěný, zbawený, oſamělý.

Viduus. m. 2. Subſt. der Wittwer. *Özvegy férj.* Wdowec.

Vidua. f. 1. die Witwe. *Özvegy aſzſzony.* Wdowa.

Viduitas, ātis. f. die Einſamkeit, der Wittwenſtand, Mangel. *Özvegység.* Samotnoſt, wdowſtwj.

Viduo. 1. Virg. ich beraube, mache einſam. *megfoſztom, özvegygyé-téſzem.* zbawugi, oſaměřebo čjnjm.

VIEO, ēui, ētum. 2. ich binde, flechte. *megkötöm, fűzöm.* ſwazugi, ſtabugi, pobjgám.

Vietor. m. 3. Vlp. der Böttcher, Faßbinder. *Kádár, pintér.* Bednář.

Vietus, a, um. welk, verſchrumpft. *lágy, vajutt, gyenge.* ſlabý, mdlý, vwadlý.

Vimen, ĭnis. n. Vimentum, i. n. die Bandweide, der Reiſekorb. *Körö veſzſző.* Mladé wrbj, rokytj, hybké prautj k wazanj ſpůſobné.

VIGEO, ui. ſine Sup. 2. ich bin friſch, lebhaft. *erőmben vagyok.* při zdrawj, při ſyle gſem.

Vigor, ōris. m. Liu. die Lebenskraft, Hurtigkeit. *Nyers erő, elevenség.* Zdrawj, ſyla, čerſtwoſt.

Vigeſco, ui. 3. Catull. ich werde munter. *erősödöm,* čerſtwjm a ſylným býwám.

VIGIL, ĭlis. o. wachſam. Subſt. der Wächter. *vigyázó.* Subſt. *Strázſa.* bedliwý. Subſt. Strážce, blyſný, wartýř.

Vigilo. 1. ich wache. *vigyázok.* ponocugi, bdjm, ſtráž držjm.

Vigilans, tis. o. wachſam. *vigyázó.* pilný, bedliwý.

Vigilantia. f. 1. die Wachſamkeit. *Vigyázás.* Bedliwoſt, pilnoſt.

Vigilia, et Pl. Vigiliae. das Wachen: die Wache, Schildwache. *Vigyázás, virraſztás.* Stráž, ponůcka, warta, bděnj

* Evigilo. ich erwache. *felserkenek.* probuzugi se, procytugi.
* Advigilare. Invigilare. Virg. bey, über was wachen. *igen reá vigyázni.* bedliwost a pilnost přiložiti.
* Pervigil. o. 3. Plin. stets wachsam. *eleven, igen vigyázó.* celau noc nespjcý.
* Pervigilare. die ganze nacht durch wachen. *szorgalmatoson vigyázni.* celau noc bdjti.
* Pervigilium. n. 2. Pervigilatio, önis. f. das stetige Wachen. *Szorgalmatos, egész éjtszakai vigyázás.* Vstawičné bděnj.

VIGINTI. zwanzig. *húsz.* dwadcet.

Vicies. zwanzigmal. *húszszor.* dwadceti krát.

Vicesimus. zwanzigste. *húszadik.* dwadcátý.

Vicesimarius, a, um. Liv. von zwanzigsten theil gesammlet. *húszados, húszad dézmától bészedett.* z dwadcáté částky wybraný.

VILIS, e. gering, wolfeil. *rosz, hitvány, ólcsó.* ničemný, lehký, chatrný, lacyný.

Vilitas, ātis. f. der geringe Werth. *Hitvánság, ólcsóság.* Chatrnost, lacyno.

Vilesco. et Evilesco. Suet. ich werde gering, ungeachtet. *megbitvánodom, megroszszúlok.* zlehčen býwám, málo wážjm.

* Vilipendo, di. 3. Plaut. ich halte gering, verachte. *kevésre bötsülöm.* za nic držjm.

VILLA. f. 1. das Landgut, Vorwerk. *Major.* Dwůr.

Villicus. m. 2. der Verwalter, Hofmeister. *Majoros, tsűr biró.* Ssafář, zpráwce dworu.

Villica. f. 1. Cato. die Hofmeisterin. *Majorné.* Ssafářka, dworská.

Villicare. Plin. bauerarbeit verrichten. *majorkodni* prowozowati ssafářstwj, ssafowati.

VILLVS. m. 2. die Haarzotte, die Wolle. *Haj fürt, ködmöni gyapjú fürt.* Wlas, chlup, srst.

Villōsus. a, um. Plin. zotticht, häricht. *fürtös.* chlupatý, wlasatý, srstnatý.

VINCIO, vinxi, vinctum. 4. ich binde, schnüre. *megkötöm.* swazugi, stahugi.

Vinctura, f. 1. Vinctio. f. 3 die Verbindung. *Kötél, övedzés, megkötözés.* Swazek, wězenj, Swázánj.

Vinculum. das Band, (der) die (das) Fessel. *Kötés, békó.* Wězenj, swazek.

* Devincio. 4. ich verbinde, mache verbunden. *megkötöm.* swazugi, zawazugi.
* Revincio. 4. ich binde fest, binde hinterwerts. *megkötöm, hátrakötöm.* tuze swazugi.

VINCO, vīci, victum. 3. ich überwinde. *meggyözöm.* Přemáhám, wyhráwám, wjtězým.

Victor, m. 3. der Ueberwinder. *Gyözedelmes.* Wjtěz, wjtězytel.

Victoria. f. 1. der Sieg. *Gyözedelem, diadalom.* Wjtězstwj.

* Convinco, Revinco. ich überwinde, überlege. *meggyözöm, megtzáfolom.* přemáhám, přeswědčugi.
* Devinco, Evinco, Pervinco. ich über-

überwinde vollständig. *megbírom.* přemahám do cela, obdržugi, zýskám.

Invictus, a, um. unüberwunden, unüberwindlich. *győzetlen, győzhetetlen.* nepřemožený.

*Provincia, ae. f. das eingenommene Land, die Provinz: das Amt, Geschäfte *Tortomány: tisztviselés.* Kragina, neb země wálkau a mocý dobytá: Yřad, práce.

*Pervicax. o. 3. Liv. hartnäckig, eigensinnig. *kemény nyakú, megátalkodott.* zpurný, zarputilý, twrdossigný, swéwolný.

*Pervicacia. f. 1. die Hartnäckigkeit. *Kemény-nyakúság.* Spaura, zarputilost, nevstupnost.

VINDICO. 1. (quid, a re, in quid.) ich räche: errette, behaupte. *boszszút-állok: megtartom* mstjm, trescy: retugi, zachowáwám, zprosstugi.

Vindex, icis. c. der Rächer, Erretter. *Boszszú-álló.* Mstitel.

Vindicta. 1. Iuu. Vindicatio. f. 3. die Rache. *Boszszú állás.* Pomsta, pokuta, trestánj.

Vindiciae. Pl. f. 1. die Rettung, Befreyung. *Felszabadítás, kimentés.* Obhágenj, oswobozenj.

VINVM. n. 2. der Wein. *Bor* Wjno.

Vinaceus. m. 2. Vinacea. f. 1. Vinacea. Pl. n. 2. Plin. Cato. der Kern von Weinbeeren, oder Weinhülsen. *Szőlő-mag, törköly.* Wjnné zrno.

Vinea, f. 1. der Weinberg: das Sturmdach. *Szőlő-begy: Fedél, melly alatt az ostromnak menő vitézek víttanak.* Winice, winobrad, střecha wogenská k sturmu.

Vinarius, a, um. zum Wein gehörig. *borhoz való.* winný.

Vinetum. n. 2. das Weingebürge. *Szőlő-hegy.* Winice, winobrad.

Vinitor, oris. m. der Winzer. *Szőlős gazda, vintzellér.* Winář, winohradnjk.

Vitis, is. f. der Weinstock. *Szőlőtő.* Winný kmen, neb keř.

*Vindemia. f. 1. Plin. die Weinlese. *Szüret.* Winobránj.

*Vindemitor, et Vindemiator. m. 3. Colum. der Weinleser. *Szőlő szedő.* Zbjrač wjna.

Vinosus, a, um. weinsüchtig, trunken. *bor kívánó, boros.* wjnopassec, opilec, ožralec.

Vinolentus, a, um. trunken, besoffen. *ittas, boros.* wjnem opilý, ožralý.

Vinolentia. f. 1. die Trunkenheit. *Borosság, részegség.* Ožralstwj, opilstwj.

VIOLA. f. 1. die Viole. *Viola.* Fiołka, fialka.

Violaceus, a, um. violenbraun. *Viola színű.* Fialowé barwy.

VIPERA. f. 1. die Otter. *Vipera kígyó.* Gedowatá gessterka.

Vipereus, et Viperinus, a, um. von ottern. *vipera kígyóbúl való.* gessterčj.

VIR, viri. m. der Mann. *Férjfiú.* Muž.

Virilis, e, männlich. *férjfiúi.* mužský.

Virilia, ium. n. et Virilitas. f. 3. Plin. Quinct. die Mannheit. *Férjfiúság.* Mužský aud, mužnost, zmužilost.

*Euirare, Varro. entmannen, capaunen. *megherélni.* zbawiti znužilosti.

*Euiratus, a, um. entmannet. *meg-herélretett.* mužnosti zbawený, zženilý.

Viriliter, tapfer, männlich. *férjfiú módra, erösen.* znužile.

Viritim. von mann zu mann. *fejenként.* muž do muže, po osobách.

Virāgo, ĭnis. f. 3. Sen. die Heldin. *Férjfiú módjára termett leány.* Mužatka, hrdinská žena.

Virgo, ĭnis f. die Jungfrau. *Szűz leányzó, szűz* Panna.

Virginitas, ātis. f. Apul. die Jungfrauschaft, Keuschheit. *Szűzesség, tisztaság.* Panenstwj, panenská čistota.

Virgineus, a, um. Virginalis, e. jungfräulich. *szűzi, szűzhez illendö.* panenský.

VIREO, ui. sine Sup. 2. ich grüne. *zöldellem.* zelenám se.

Virētum. n. 2. Virg. ein grüner Ort. *Zöldséggel teli helyek.* zelené mjsto.

Viridis, e, Viridans. o. 3. grün, frisch. *zöld, nyers.* zelený, čerstwý, neswadlý.

Viror, ōris. m. Apul. Viriditas. f. 3. die grünende Kraft. *Zöldség.* Zelenost, čerstwost.

Viridarium. n. 2. der Lustgarten. *Múlató szép virágos kert.* Rozkošný sad, zahrada, trávnjk.

Viresco. 3. ich werde grün. *zöldülök.* počinám se zelenati.

*Reuiresco. 3. ich grüne wieder. *ismét megzöldülök.* opět se zelenám.

*Subuiridis, e. Plin. etwas grün. *Valamennyre zöld.* nětco zelený.

VIRGA. f. 1. Virgula. Dim. die Ruthe, der Stab. *Veszszö, veszszöcske.* Prut, pružina, metla.

Virgultum, et Virgētum. n. 2. das Gepüsch, Gesträuch. *Sürü veszszös hely.* Prautj, mladistwé krowj, metlowé krowj.

Virgatus, a, um. Virg. strelficht, striemicht. *megveszszöztetett, veszszös.* pruhowatý.

VIRTVS, ūtis. f. die Tugend, Tapferkeit. *Jó ágos-tselekedet, vitézség.* Ctnost, znužilost, statečnost.

VĪRVS, n. 2. vix decl. das Gift, der schädliche Gestank. *Méreg, bak-búz.* Jed, sskodliwý smrad.

Virūlentus, a, um. Gell. giftig. *mérges.* jedowatý.

VIS, vim, vi. f. 3. die Gewalt, Kraft, Menge, der Nachdruck. *Erö, erösség, sokaság.* Moc, sýla, násylj.

Vires. Pl. f. 3. die Kräfte. *Erö.* Mocy.

Violentus, a, um. Violenter. Adu. gewaltsam, ungestüm. *eröszaktévö.* Adu. *hatalmason, eröszakképen.* násylný, kwapný. Adu. násylně.

Violentia. f. 1. Plin. die Gewalt, der Zwang. *Eröszak-tétel, hatalmasság.* Násylj, moc, gwalt.

Violo, Obuiolo. ich verletze, entweihe, schände. *megsértem, megferteztetem.* porussugi, poskwrňugi, k hanbě přiwodjm.

Violatio, ōnis. f. die Verletzung, Schän-

Schändung *Erőszak-tétel*, *meg-fertezteiés*. Posskwrněnj, porussenj.

* Inuiolabilis, e. Silius. der nicht soll beleidiget werden. *megfertezbetetlen*. neporussitedlný.

* Inuiolatus, a, um, *Adu*. e unverſehrt, unverletzt. *megbántatlan*, *sértetlen*. Adu. *sértetlenűl* neporussený, neposskwrněný, celý. Adu. cele, neporussené.

* Inuitus, a, um, et *Adu*. e. *et* o. gezwungen, ungern. *akarat-ellen való* Adu. *akarat-ellen*. přinaucený, neráđ. Adu. přinauceně.

* Inuito. 1. ich locke, reitze, lade, tractire wohl. *elbívom*, *kinálom*, *jól tartom*. Powoláwám, poprosugi, přiluzugi.

* Inuitatio. f. 3. Inuitatus. m. 4. Inuitamentum. n. 2. die Einladung, Anreitzung. *Elbivás*, *vendégűl bivás*. Pozwánj, wnada.

VISCVM. n. et Viscus. m. 2. die Mistel, der Vogelleim. *Lép*, *fa-gyöngy*, *madarat fogó enyv*. Ptáčj lep, melj.

Viscidus, a, um. Theod. Prisc. klebericht wie leim. *lépes*, *enyves*. lipký, lepowatý.

Viscatus, a, um. klebericht, das anziehet. *enyves*, *lépesitett*. lepem namazaný.

VISCVS, ĕris. n. das Eingeweid, Fleisch. *Minden tsont nélkül való hús*. Střewo, wnitř těla.

Visceratio. die Fleischaustheilung unter das Volk. *Nyers hús kioszogatása*. Dělenj syrowého masa.

* Exuiscerare. ausweiden, das eingeweide ausnehmen. *bélit kivetni*. pitwati, wypitwati.

VITILIGO, Inis. f. Celſ. die Lebersflecken. *Szeplő*. Fleky na těle, rozličné bárwy.

VITIVM. n. 2. das Laster, der Mangel, das Gebrechen. *Vétek*, *gonoszság*, *gánts*. Zlost, nesslechetnost, chyba.

Vitiŏsus, a, um. *Adu*. e. lasterhaft, schandhaft. *gonosz*, *vétkes*. Adu. *gonószúl*, *vétkesen*. nesslechetný, nakažený, zlý. Adu. zlostně, nesslechetně.

Vitiositas, ātis. f. die Gebrechlichkeit, Lasterhaftigkeit. *Vétkesség*, *gonoszszág*. Zlost, nesslechetnost.

Vitiare. verfälschen, schänden. *megveszteni*, *szeplősiteni*. posskwrniti, zfalssowati, zkazyti.

* Convitium, i. n. die Schadhaftigkeit. *Hibaság*, *gyalázat*. Sskozenj.

VITO, are. (quid., cui.) meiden, fliehen. *eltávoztatni*. warowati, wzdáliti, wyhnauti se.

* Devito et Evito, are. 1. meiden, entgehen. Idem. *elkerűlni*. vwarowati se, vgiti.

* Ineuitabilis, e. Albinov. das nicht umzugehen ist. *eltávozhatatlan*, *elkerűlbetetlen*. newyhnutedlný.

VITRICVS. m. 2. der Stiefvater. *Mostoba atya*. Otčjm.

VITRVM. n. 2. das Glas. *Üveg*. Sklo.

Vitriarius. m. 2. der Glaser, Glasmacher. *Üveges*. Sklenář.

Vitreus, a, um. Colum. gläsern, von glas. *üvegi*, *üvegből való*. sklenný.

VITTA. f. 1. die Kopfbinde, Opferhaube. *Főkötő*, *háló-süveg*. Wěsscko,

ćto, co se okolo hlawy obwa-
zuge, čepec.
VITVLVS. das Kalb. *Borjú.* Tele,
telátko.
Vitula f. 1. die junge Kuh. *Ünő borjú.* Galowička.
Vitellus. m. 2. Martial. das Kälb-
lein. *Borjúcska, tyukmony széki* Telátko, wagečný žlautek.
Vitellīnus et Vitulinus, a, um.
kälbern, von kalb. *borjúi.* tele-
cý.
Vitulari. 1. Varro. kälbern, sprin-
gen, froh seyn. *ugrálni, szökni.* skácati gak tele.
VITŬPĔRO. 1. ich schelte, tadele.
szidalmazom, gyalázom. haňjm,
pomlauwám, ſtrášám.
Vituperatio. f. 3. das Schelten,
Tadeln. *Szidalmazás, gyalázat.* Haněnj.
Vituperabilis, e. tadelhaft, straf-
bar. *szidalmazandó, büntetendő.* haněnj hodný.
Vituperator, m. 3. der Tadler.
Szidalmazó, gyaláző. Hanitel,
hance.
VIVO, xi, ctum. 3. (cum quo, in,
ex re.) ich lebe. *élek.* žigi, žiw
gsem.
Viuus, a, um. lebendig. *eleven, élő.* žiwý.
Viuax, ācis. o. 3. Plin. der lang
lebet. *sokáig élő.* dlauhowěký,
dlauhožiwý.
Viuacitas. f. 3. Colum. das lange
Leben, die Lebhaftigkeit. *Hosz-
szú élet, élhetőség.* Dlauhý wěk
a žiwot.
Viuidus, a, um, et *Adu.* e. lebhaft,
frisch, wacker. *élő, gyors, vidám.* Adu. *elevenen, gyorsan, vidámon.* žiwý, čerstwý, sylný. Adu.
žiwě, čerstwě.
Viuarium. n. 2. der Thiergarten,
das Behältniß lebendiger Thiere.
*Vadas kert, a' hol valaki valami
állatot elevenen tart.* Obora,
ſádka, haltýř, zwěřjnec.
Victus. m. 4. die Nahrung, Speis
und Trank. *Étel ital.* Potrawa,
žiwnost, strowa.
Victito, are. Ter. ich lebe, esse.
éldegelek, eszem. žiwjm se, cho-
wám se.
*Conuictus. m. 4. die Tischgesell-
schaft, der tägliche Umgang.
Együtt-élés. Towaryšský stůl,
každodennj obcowánj.
*Conuiua. m. 1. der Gast. *Vendég.* Hodownjk, host.
*Conuictor. m. 3. der Tischgesell.
Egy asztalon élő, kenyeres. Spolu
stoljcý.
*Conuiuium. n. 2. die Gasterey.
Vendégség. Hody, kwas, ho-
stina.
*Conuiuari. Dep. 1. gasterey hal-
ten. *vendégeskedni.* hodowati,
kwasyti.
*Reuiuisco, reuixi. 3. ich werde
wieder lebendig. *megelevenedem.* obžiwen býwám, ožjwám.
*Rediuiuus, a, um. wieder leben-
dig, wieder erstanden. *újonnan
megéledett.* obžiwený, obnowe-
ný.
*Semiuiuus, a, um. halbtodt halb-
lebend. *félig-eleven, hálta-eleven.* odpolu žiwý.
*Superuiuere. Plin. überleben.
megérni. přežiti.
Vita. f. 1. das Leben. *Élet.* Ži-
wot.

Vitā-

Vitālis, e. lebhaft, was leben gibt, erhält. *élő*, *elevenítő*. žiwaucý, obžiwugicý.

Vitalitas. f. 3. Lucret. die Lebhaftigkeit, das Leben. *elevenség*, *élet*. Cžerstwost, žiwot.

VIX. Adu. kaum, mit aller noth. *alig*, *nehezen*. sotwa, ledwa.

Vix dum noch kaum. *még alig*. sotwa že

VLCISCOR, vltus sum. Dep. 3. (quem pro. re.) ich räche, strafe. *boszszút-állok*, *büntetek*. mstjm se.

Vltio, onis. f. die Rache. *Boszszú-állás*. Pomsta.

Vltor, oris. m. der Rächer. *Boszszú álló*. Mstitel.

Vltrix, īcis. f. die Rächerin. *Boszszú-álló aszszony*. Mstitelkyně.

*Inultus, a, um. ungerochen. *büntetés nélkül való*. bez pomsty.

VLCVS, ĕris. n. das Geschwür, Geschwehr, der Grind. *Fekély*, *kisebesedés*, *kosz*. Nežit, wřed.

Vlcerōsus, a, um. geschwürig, voller schwären. *sebesített*, *fekélyesített*. wředowitý.

Vlcerare, Exulcerare. geschwär erregen, erbittern. *sebesíteni*. wřed rozdrbati, zgjtřiti, zdrážditi.

*Redulcerare. Col. wieder wund machen. *ismét megsebesíteni*. znowu se zgjtřiti, obnowiti.

VLĪGO, ĭnis. f. die Erdfeuchte, der Sumpf. *Földnek nedvessége*, *seppedék*. Přirozená wlhkost, wlaha země.

Vliginōsus, a, um. sumpficht. *seppedékes*. prähnatý, wlhký.

VLLVS, a, um. irgend einer. *egy valaki*. někdo.

*Nullus, a, um. keiner. *senki*. žádný.

VLMVS. f. 2. der Ulmbaum. *Szil-fa*. Gilm.

Vlmeus, a, um. Cato. von ulmbaum. *szil-fából való*. gilmowý.

VLNA. f. 1. die Elle. *Rőf*. Sáh, loket.

VLTRA. Praep. Adu. jenseit, drüber. *felett*, *túl*. přes, dále, z oné strany.

Vlterior, us, jenseits gelegen. *további*, *tovább való*. dalegssj.

Vltimus, a, um. der äußerste, der letzte. *utólsó*, *végső*. posledni, neyzadnegssj.

Vltimum. Adu. zum letztenmal. *utólszor*, *végezetre*. naposledy.

Vltrō. Adu. freywillig, von sich selbst. *szabad akarat szerint*. dobrowolně, sám od sebe.

Vltroneus, a, um. Sen. ungeheissen, freywillig. *könnyen való*, *szabad akaratom való*. sám od sebe, dobrowolný.

VLVA. f. 1. das Teichgras, Rohr. *Hináros gaz a' vizben*, *szittyó*. Rybničná ssařina.

VLVLA. f. 1. die Eule. *Bagoly*. Sowa.

Vlulo, Exululo. 1. ich heule. *ordítok*. wygi.

Vlulatus. m. 4. Caes. das Heulen. *Ordítás*. Wytj.

VMBILICVS. m. 2. der Nabel, der mittel Punct: die Buckeln an Büchern. *Köldök*, *akarminek a' közepi*: *Könyv boglára*. Pupek; prostředek gedné každé wěcy: Pukly na knihách.

VMBO, ōnis. m. das erhabene im Schild. *Pais közepén való boglár*. Prostředek, aneb wrch ssjtu.

Vmbra. f. 1. der Schatten, Schirm. *Árnyék.* Stjn.
Vmbrōſus, a, um. ſchattlicht. *árnyékos.* což ſtjn má.
Vmbrātilis, e, et Vmbrāticus, a, um. was im ſchatten iſt, geſchiehet. *árnyékba való.* což ſe w ſtjnu děge.
Vmbraculum. n. 2. die Hütte, der Schatten, die Laube. *Árnyék, árnyék-tartó.* Stjnidlo, záclona, chládek.
Vmbrare, Inumbrare. Plin. überſchatten. *béárnyékozni.* ſtjniti, zaſtjniti.
*Obumbrare, Adumbrare: Idem. entwerfen, abreiſſen. *homályba borítani, lerajſzolni.* přeſygnowati, ragſowati, zaſtjniti.
Vncia. f. 1. Plin. die Unze, der zwölfte Theil eines Dinges, 2. Loth. *Valaminek tizenkettőd réſze, két lót.* Dwanáctá čáſtka někteřé wěcy, dwá loty.
Vncialis, e. Plin. das eine Unze hält. *két-lótos.* co dwa loty má.
*Semuncia. f. 1. ein Loth. *Egy lót.* Geden lot.
Vncus, a, um. krumm. Subſt. der Haken. *horgas.* Subſt. *Horog.* křiwolaký, klikatý. Subſt. Hák.
*Aduncus, a, um: Virg. krumm. *horgas.* ſkřiwený, ohnutý.
*Obuncus, a, um. hakicht. *horgas.* křiwý, nahnutý.
*Reduncus, a, um. über ſich gebogen. *viſzſza-horgadott, tekeredett.* nákřiwý, nakřiwený.
Vnda. f. 1. das Waſſer, die Waſſerfluth, Welle. *Víz, hab.* Woda, wlna wody.

Vndatim. Adu. Plin. wellenweiſe. *hab módra.* hogné.
Vndare. Virg. fluthen treiben, wellen werfen. *habozni, habot indítani.* wlny hnati.
Vndans. o. 3. et Vndōſus, a, um. wellen werfend, voll wellen. *habos, habozó.* wlnobitý.
Vndulatus, a, um. waſſerfärbig. *víz ſzínű, habos.* wodné barwy.
*Abundo. 1. (re, in re,) ich fließe über, habe vollauf. *bővölködöm.* hognoſt a doſtatek mám.
*Abundantia. 1. et Abundatio. der Überfluß, die Menge. *Bővölködés, bőség.* Doſtatek, hognoſt.
*Abunde et Abundanter. Adu. überflüßig. *bőségesen, bőven.* doſtatečně, hogně.
*Exundare. überfließen. *kiáradni.* wyljti, rozwodniti ſe.
*Inundare. überſchwemmen. *áradáſſal elborítani.* rozwodniti ſe, zaljti.
*Redundare. ſich ſtemmen, zurückfließen. *bővölködni, kiáradni.* zbýwati, přebýwati.
*Exundatio, Inundatio, onis. f. die Waſſerfluth, Ueberſchwemmung. *Kiáradás.* Rozwodněnj.
*Redundatio. f. 3. Plin. der Ueberfluß, *Bővölködés, El-áradás,* zbytečnoſt.
Vnde. Adu. woher, von wem, warum? *honnan, miért?* odkud?
Vndique. von allen orten her. *mindenünnen.* ze wſſad.
*Vndecunque. woher es ſey, woher es wolle. *akar honnan, vala-honnan.* odkudkoli.
*Aliunde. anderswoher. *máſunnan* odginud.

*Ali-

*Alicunde. etwa woher. *valahonnan.* odněkud.

VNGO, xi, ctum. 3. ich salbe, schmiere. *kenem, megkenem.* mazi, mastjm.

Vnctio. 3. Vnctura. f. 1. die Salbung. *Kenés.* Mazánj.

Vnguen. 3. Vnguentum n. 2. die Salbe. *Kenet.* Mast.

Vnguentatus, a, um. Catull. balsamiret. *kenetett.* namazaný.

Vnguentarius, a, um. Plin. zur salbe gehörig. Subst. der Apotheker. *kenetbez való.* Subst. *Patikáros.* k masti přináležegicý. Subst. Apatekář.

*Inungere. 3. anschmieren. *megkenni.* namazati.

*Inunctio. f. 3. Plin. die Einsalbung. *Meg-kenés.* Pomazánj.

*Perungere. stark schmieren *igen megkenni.* na ſkrze pomazati, zmastiti.

VNGVIS. m. 3. der Nagel am Finger, oder Zehen, die Klaue. *Köröm.* Nehet, pazaur.

Vnguiculus. m. 2. das Nägelein. *Körmötske.* Nehtjček.

Vngula. f. 1. die Klaue am Thier. *Barom köröm.* Kopyto, roh.

*Exungulo, are, Plaut. die klauen nehmen. *a' körmöt leszakasztani.* nehty, neb kopyta obřezáwati.

VNIO, önis m. die Perle. *Jó-féle gyöngy.* Perla.

VNQVAM. iemals. *valaha.* někdy.

*Nunquam. niemals. *soha nem, soha sem.* nikdá.

VNVS, a, um. einer, eins. *egy.* geden.

Vna. Adu. zugleich. *együtt vele.* spolu.

Vnitas. f. 3. Plin. die Einigkeit, Gleichheit. *Egyesség, egység.* Gednota.

Vnio. f. 3. Hier. die Vereinigung. *Egyesülés.* Srownánj.

*Vnusquisque, Vnaquaeque. ein jeglicher. *kiki.* gedenkaždý.

Vnicus, a, um. ein einiger. *egyedül való, egyetlen-egy.* gediný, gedinký.

Vnice. Adu. einzig, sehr, sonderlich. *egyedül, igen, kiváltképen.* gediné, obzwláſſtně, welice.

*Vnědo, ōnis f. die Erdbeer. *Vad-alma.* Plané gabřka, hruſſky, ſſipky.

*Adunare. Iustin. versammlen. *öszve gyüjteni.* shromážditi, gednotiti.

*Vnanimus, a, um. Vnanimis, e. Adi. einmüthig, eines sinnes. *egy akaratú, egy szivü.* gednomyſlný.

*Vniuersus, a, um, et *Adu.* e. alle, ganz. Subst. Neutr. die Welt. *mind az egész.* Subst. Neut. *Világ.* wſſecek, weſſkeren, celý. Subst. Neut. Swět.

*Vniuersitas, ātis. f. 3. die ganze Menge, der ganze Haufe, Welt. *Közönség, sokaság.* Wſſecko množſtwj, wſſecka obec.

*Vnděcim. eilf. *tizen-egy.* gedenácte.

*Vndecimus, a, um. der eilfte. *tizenegyedik.* gedenáctý.

*Vndeviginti. neunzehen. *tizenkilentz.* dewatnácte.

*Vndetriginta. neun und zwanzig. *huszon-kilentz.* dewět a dwadcet.

vŏco, are. 1. (ad, in quid.) ich ruffe, lade ein. *hivom.* wolám, křičjm, pozýwám.

Vox, vōcis. f. Vocula. Dim. die Stimme. *Szó.* Hlas.

Vocalis, e. laut, schallend. *hangos szavú.* hlasytý.

Vocabulum. n. 2. das Wort, der Name. *Nevező ige, szó.* Slowo, gméno.

Vocatio, f. 3. Catull. Vocatus, us. m. 4. Cic. der Beruf, die Einladung. *Hivás könyörgés.* Wolánj, powolánj.

* Vocifero, et Vociferor. Dep. 1. ich schreye überlaut. *kiáltok, rikóltok.* na hlas wolám, křičjm, hlasyté wolám.

* Vociferatio. f. 3. das unsinnige Geschrey. *Üvöltés, kiáltozás.* Křik, pozorné wolánj.

* Auocare. abfordern, abbringen. *elvonni.* odwolawati, odtrhowati.

* Auocamentum. n. 2. Plin. die Abhaltung, der Trost. *Hivatalos munkától való elvonódás.* Přežážka w prácech, a w vřadu.

* Aduocare. herzu rufen. *maga mellé hini.* přiwoláwati.

* Aduocatus. m. 2. der Beystand, Fürsprecher. *Szószóló, prókátor,* Zástupce, řečnjk, prokurátor.

* Aduocatio. f. 3. der Fürspruch. *Másért való szólás, prókátorság.* Zastupowánj před práwem.

* Conuoco, are. ich ruffe zusammen, versammle. *egybe-hivom, egybegyüjtöm.* swoláwám.

* Conuīcium. n. 2. das einhellige Geschrey, die Lästerung, Schmachrede. *Együtt-kiáltás, szidalom, szitok.* Hanliwé ľánj, rauhawé slowo, vtrhánj.

* Conuiciari. Dep. 1. lästern. *szitkozódni.* zlořečiti, láti.

* Conuiciator. m. 3. der Lästerer. *Szitkos.* Zlořečce, ruhač.

* Deuocare. herab ruffen. *alá-hini, elhini.* dolu zwolati.

* Euoco, Prouoco, are. heraus rufen, fordern. *kihini, elhini.* wywolati, wen zwáti.

* Prouocator. der Ausforderer. *Bajrá-hivó, ingerlő.* Dráždnjk.

* Inuoco. ich ruffe an. *segitségre hivom.* wzýwám.

* Reuoco. ich ruffe zurück. *viszsza-hivom.* spátkem wolám, naspět zowu.

* Reuocabilis, e. Ouid. widerruflich. *Viszsza hiható.* co so naspět pozwati může.

* Reuocatio, f. 3. Cic. Zurückruffung, Abmahnung. *Viszsza hivás.* Na spet powolánj.

* Irreuocabilis, e. unwiederbringlich. *viszsza-hihatatlan.* nenawratitedlný.

* Seuoco. ich ruffe beyseit, sondere ab. *félfelé-hivom, elválasztom.* na stranu k sobě swoláwám, saukromj wolám.

vŏla. f. 1. Plin. die Flache Hand. *Kéz marok.* Dlaň.

vŏlo, lui, velle. Anom. ich will. *akarom.* chcy.

Volo, ōnis. m. der freywillige Soldat. *Szabad jóakaratjából vitézkedő.* Z dobrowolné náchylnosti rytjř.

Voluntas, ātis. f. der Wille. *Akarat.* Wůle.

Voluntarius, a, um. *Adu.* e. freywillig. *szabad akaratú.* Adu. *szabad akaratból.* dobrowolný. Adu. dobrowolně.

* Bene-

*Beneuolus, a, um, et *Adu.* e. günstig, gewogen. *jóakaró.* Adu. *jóakaratal.* dobrotiwý, přjzniwý. Adu. dobrotiwě, přjzniwě.

*Beneuolentia. f. 1. die Gunst, Gewogenheit. *Jóakarat.* Dobrowolnost, přjzeň, přjwětiwost.

*Maleuolus, a, um. abgünstig, gehässig. *gonosz-akaró.* zlobywý, nepřjzniwý, záwistný.

*Maleuolentia. f. 1. die Abgunst, der Neid. *Gonosz-akarat.* Zlobywost, nepřjzen, záwist.

*Mālo, (magis volo.) mālui, malle. ich will lieber. *inkább akarom.* raděgi chcy.

*Nōlo, (non volo.) nōlui, nolle. ich will nicht. *nem akarom.* nechcy.

vŏlo, are. ich fliege, fahre geschwind. *repülök.* ljtám, letjm.

Volito, are. ich fliege herum, flattere. *repdesek, repesek, röpösök.* sem y tam proletugi.

Volatilis, e, Volaticus, a, um. fliegend, unbeständig. *repeső, szárnyon-járó.* létawý.

Vŏlŭcer, cris, cre. schnell, behend. *gyors, hamar járó.* Idem. rychlý, prudký.

Volucris. f. 3. der Vogel. *Madár.* Pták.

Volātus. m. 4. das Fliegen. *Repülés.* Ljtánj, let.

*Aduolo. ich fliege hinzu. *reá-repülök.* přiletugi.

*Auolo. (e quo, in, ad quid.) ich fliege davon. *elrepülök.* odletugi, zaletugi.

*Conuolo, are. zu haufen fliegen, zusammen laufen. *öszve-repülni, együtt-futni.* sletěti se, shlaučiti se.

*Circumuolo, are. herum fliegen. *környül-repülni.* okolo ljtati.

*Deuolo, are. herab fliegen. *lerepülni.* zletěti.

*Euolo, are. (cui, quid, in quid.) ausfliegen. *kirepülni.* wyletěti.

*Inuolo, are. hinein fliegen. *berepülni.* wletěti.

*Inuolucris, e. Gell. das nicht fliegen kan. *szárnyatlan.* neletawý, co gesstě neletá.

*Peruolo, are. durchfliegen. *általrepülni.* přeletěti.

*Praeteruolo, are. vorüber fliegen. *mellette-elrepülni* mjmo letěti, pominauti.

*Prouolo, are. herfür fliegen. *elő-repülni.* wen wyletěti.

*Subuolo. ich fliege in die höhe *fel-repülek.* podletugi, podlétám, na horu zljtám.

*Transuolo, are. hinüber fliegen. *által-repülni.* přeletěti.

vŏlvo, volui, volūtum. 3. Volūto, are. 1. (in. cum quo, inter quos.) ich wickele, welze. *forgatom, bengerítem.* wáljm, kotaulám, obrácým.

Volutatio. f. 3. Volutatus. m. 4. die Welzung. *Forgatás, bengerítés.* Kotanlenj, obrácenj.

Volutabrum. n. 2. die Mistpfütze, Saulache. *Fertő, disznó fürdője.* Kalisstě.

Volūbilis, e. das sich welzen, wickeln läßt. *forgó, forgandó.* wrtkawý.

Voluox, ōcis. m. die Raupe. *Szőlő gyenge fáját rágó és levelét öszve-sodró*

sodró féreg. Čjerw, který stromowý list okolo sebe točj.
Volūmen, inis. n. das Buch, das man zusammen rollet. *Öreg könyv, takarék.* Kniha.
*Aduoluo, ere. 3. hinzu welzen *oda-bengeríteni.* přiwaliti.
*Conuoluo, ere. zusammen wickeln, rollen. *öszve-bengeríteni, forgatni.* na hromadu zwaliti.
*Deuoluo, ere. (a, e quo, ad quid.) herab welzen. *lebengeríteni.* dolu zwaliti.
*Euoluo, ere. (quo, ex quo, in quid.) auswickeln. *kiforgatni.* wywaliti, rozwinauti.
*Inuoluo, ere. (re.) einwickeln. *bétakarni, reá-bengeríteni.* zawinauti.
*Inuolucrum. n. 2. die Decke, darein man wickelt. *Bétakaró, valaminek takarója.* Zawinutj, do čehož se něco zawinauti může.
*Obuoluo, ich verhülle. *bétakarom.* obwalugi, obwinugi.
*Prouoluo, ere. 3. (in, ad quid.) herfür welzen. *elő-bengeríteni.* před se waliti, strkati.
*Reuoluo, ere. 3. ab, zurück welzen. *viszsza-bengeríteni.* odwaliti.
Vŏlŭpe. Adi. neut. Ter. erfreulich, angenehm. *örvendetes.* rozkošný, ljbezný.
Voluptas, atis. f. die Lust, Wollust. *Gyönyörüség.* Rozkoš, ljbost.
Voluptuarius et Voluptuōsus, a, um. wollüstig. *gyönyörüségben elmerültt.* rozkošný, který w rozkoši žiw gest.
Voluptuari, seu Voluptari. I. Dep. wohlleben, der Wollust pflegen. *Gyönyörködni.* w rozkoši žiti.
vŏmer, Vomis, ĕris. m. 3. die Pflugschar, *Szántó-vas.* Radlice, čeresko.
vŏmo, ui, itum. 3. ich speye, übergebe mich. *okádom.* dawjm se, bligi.
Vomitus. m. 4. Vomitio. f. 3. das Brechen. *Okádás.* Dáwenj, bljtj.
Vomitor, oris. Plin. Der sich gerne bricht. *Okádozó, tsömörlő.* Který, se dáwj.
Vomica. f. 1. Plin. das Geschwär. der Blutschwär. *Dagadás, fakadék.* Wřed, kterýž se gitřj.
*Euomo, ere. herausbrechen, ausspeyen *kiokádni.* wydáwiti, wywrátiti.
*Reuomo, ere. wieder von sich geben. *viszsza-okádni.* zase wydáwiti, wyblowati.
vŏro, are. 1. fressen, verschlingen. *mohon enni, falni.* žráti, hltawě gjsti, pohlceti.
Vorax. o. 3. fressig. *nagy ebető, torkos.* žrawý, žráč, pažrawý.
Voracitas. Plin. die Fressigkeit. *Nagy ebetőség.* Žráwstwj, pažrawost.
Vorāgo, inis. f. der Abgrund, grundlose Schlund. *Örvény, mélység.* Hlubina, wjr, trawiwod bezedna.
*Deuoro, are. verschlingen, auffressen. *megenni, elnyelni, felfalni.* požřjti, zežrati, promrhati.
vŏveo, vōui, vōtum. 2. ich gelobe, thue gelübde, wünsche. *fogadom, fogadást-tészek, kivánok.* slib činjm, slibem se zawazugi.

Votum. n. 2. das (die) Gelübde, der Wunsch. *Fogadás-tétel, kivánás.* Slib, žádost, winsſowánj.

Votiuus, a, um. zum gelübde gehörig. *fogadási.* wěc zaslybená.

*Deuoueo, et Deuoto. ich gelobe, gebe zu eigen: verfluche, verwünsche. *fogadom, kötelezem: átkozom.* slibugi, oddáwám ſe: zlořečjm.

*Deuotio. f. 3. die Verfluchung, Bannisirung. *Átok alatt való fogadás, átkozódás, Ábétatosság.* Zlořečenj, klátba, nábožnost.

*Deuotus, a, um. *Adu.* e. ergeben, geheiliget: verflucht. *elszánatt, szenteltetett: átkozott.* Adu. *szentül, ábétatosan.* oddaný, poſwěcený: proklatý. Adu. proklatě.

VPVPA, ae. f. Plin. der Wiedehopf. *Büdös babuk, banka.* Dedek.

VRBS, vrbis. f. die Stadt. *Város, kerített város.* Weliké město.

Vrbicus, Martial. et Vrbanus, a, um, Vrbane. Adu. städtisch, höflich. *városi, városbéli, nyájas.* Adu. *városi módon, nyájasan.* městský, mjrný, mrawný. Adu. mrawně, zdwořile.

Vrbanitas, atis. f. die Stadtmanier, Höflichkeit, Artigkeit. *Városi emberség, nyájasság.* Městské bydlo, zdwořilost, mrawnost.

*Inurbanus, a, um, et *Adu.* e. unhöflich. *parászt, embertelen.* Adu. *parasztúl, embertelenül.* nemrawný, nezdwořilý. Adu. nemrawně, nezdwořile.

*Perurbanus, et *Adu.* e. gar höflich. *igen emberséges.* Adu. *igen emberségesen.* welmi mrawný. Adu. welmi mrawně.

*Suburbium. n. 2. die Vorstadt. *Hóstát, külső város.* Předměstj.

*Suburbanus, a, um. das vor der stadt nahe liegt. *városon kivül való.* předměstský.

*Suburbanum. n. 2. der Hof vor der Stadt, das Landgut. *Városon kivül való major.* Maget w předměstj.

VRCEVS, m. 2. Vrceolus. Dim. der Krug. *Korsó.* Hliněný džbán, hrnec, džbánek.

VRGEO, vrſi, vrſum. 2. (quid re) ich treibe, nöthige. *erőltetem, kénszerítem, siettetem.* nutjm, dotjrám, naſtaupám.

*Adurgeo et Exurgeo. ich treibe sehr, drücke nach. *reá-erőltetem.* přinucugi, dohánjm.

*Inurgeo, Lucan. et vsitatius, Indulgeo, ulſi, ultum. 2. ich gebe nach, verstatte. *engedek, kedvezek.* powolugi.

*Indulgentia. f. 1. die Verzärtlung, die Nachsehung. *Engedelmesség, kedvezés.* Powolowánj.

*Indulgenter. gelinde, nachsehend. *kedvezve, lágyon.* powolně, rozmazaně.

VRĪNA. f. 1. der Harn, Urin. *Húgy, vizellet.* Moč.

Vrinari. Dep. 1. unter das wasser fahren. *a' vizbe lebúni, buvárkodni.* mořiti ſe, plowati pod wodau.

Vrinator. m. 3. der Taucher, Wassertaucher. *Búár, vizbe búvó.* Mořec, genž pod wodau plowati může.

VRNA. f. 1. der Wassereymer, Loß-topf. *Veder, akó.* Wedro, ſtaudwé, dcbán, okow.

VRO, vſſi, vſtum. 3. ich brenne, verletze. *égetem.* pálim.

Vrēdo, inis, et Vrīca. f. 1. Plin. der Brand im Getreide, der Mühlthau. *Ragya a' gabonában, üszög.* Rez, ſnéd, ſnětiwoſt.

Vſtio, ōnis, et Vſtrīna. f. 1. die Brennung, der Brennofen, die Schmelzhütte. *Égetés, kovátskob, kováts mübely.* Pálenj, miſto pálenj: Wyhně, ſſmikně.

Vſtulo. 1. Aduro. 3. Catul. ich versenge, verbrenne. *megégetem, megpirítom.* připalugi, napalugi.

*Amburo et Oburo. ich brenne ein, senge umher. *körös-környül elégetem.* opalugi.

*Comburo, Exuro et Deuro. ich verbrenne. *megégetem.* ſpalugi, wypalugi.

*Inuro. (cui quid.) ich brenne ein. *bélyegetem, belé égetem, belé sütöm.* wpalugi.

*Peruro. ich brenne durchaus. *által égetem.* přepalugi.

*Praeuro. ich brenne von vornen. *elöl megégetem.* předpalugi.

*Semiuſtus et Semiuſtulatus, a, um. halb verbrannt, gesengt. *félig megégettetett, perzselt.* napálený, opálený, napoly opálený.

VRSVS. m. 2. Vrſa. f. 1. der Bär: der Himmelswagen. *Medve: Égi tsillagzat, gönczöl szekere.* Nedwěd, nedwědice: Wůz na nebi.

Vrſīnus, a, um. von bären. *medvébez való, medvei.* nedwědj.

VRTICA. f. 1. die Nessel, Brennnessel. *Tsalán.* Ziblawa, kopřiwa.

VRVS. m. 2. Plin. der Büffel. *Bial, jábor.* Bůwol, diwoký wůl.

VSQVE. Adu. bis. *addig.* až.

*Vsque adeo. so gar. *elannyira.* tak hrubě, tak welice.

*Vsque adhuc. bis diese stunde. *mind eddig.* až potud, až do té chwile.

*Vsque dum, Vsque eo dum. so lange bis. *mind addig.* pokadž, gak dlauho.

*Vsque eo. bis dahin. *addig.* tak daleko, až potud.

*Vsquequaque. an jeden ort, zu jeder zeit. *mindenütt, mindenfelé, mindenkor.* na gednom každém miſtě, každého čaſu.

*Abusque, et Adusque. von dar, bis dahin. *attól fogva, eddig.* od toho čaſu, do tohoto čaſu.

*Vspiam, et Vsquam. Adu. irgendswo *valahol.* někde.

*Nusquam. Adu. nirgends. *sohol.* nikdež, zhola nikdež.

*Vt, et Vti. Coni. et Adu. daß, auf daß, damit, wie, als, nachdem. *hogy, mint, hár, bátor.* aby, tak aby: gako, rowně gako.

*Prout. Adu. gleichwie, nachdem. *akárhogy, valamint, minekutánna.* rowně gako.

*Vtcunque, Vtut. wie nur, wie es sey. *valahogy, akármint.* gakkolwěk.

*Vtinam! wolte Gott! *vajha!* ó by!

*Vtpote, et Vtputa. als nemlich. *így*-

úgy mint, tudniillik. gakožto, neb potom, totiž.

* Vtique. freylich. bizonyára, igen-is. owſſem.

* Neutiquam. mit nichten, keines weges. semmiképen nem. nikoli, ne.

Vter, vtris. m. Plin. der Schlauch, lederne Sack. Tömlő, bőr 'zák. Keydy, řemenné wrece, pytel.

Vtricularius. m. 2. der Sackpfeifer. Tömlő sipos, dudás. Piſſtěc, fayfar na mechy, na keydy, keydoš.

Vter, tra, trum. welcher unter beyden? mellyik? který ze dwau?

Vtrum, Vtrumne. ob, ob denn. Exprimitur per, ha, et suffixum, é? sic etiam: avagy zdali, geſtli.

* Neuter, tra, trum. keiner unter beyden. egyik sem. žaden ze dwau.

* Neutro. Adu. auf keine seite. egyfelé sem. na žádnau stranu.

* Vterque, traque, trumque. beyde. mindenik, mind kettő, et cum nomine: mind két. obadwa.

* Vtercunque, Vterlibet, Vteruis. welcher es auch sey von beyden. akár mellyik. který kolwěk.

* Vtrinque, et Vtrobique. Adu. auf beyden seiten. mind két felől. ozbau stran.

Vterus. m. 2. der Leib, Mutterleib. Has, méh. Žiwot, břicho, mateřinſký žiwot.

Vterculus, et Vtriculus. das Bäuchlein: die Hülse, die Blüthknospe. Hasatska: Héj, tok, bimbó. Mateřnjček: Oſupina, luſſtina, w njž semeno býwá.

Vterinus, a, um. von einer mutter. egy méhből való atyafi, egy testvér. od gedné matky.

Vtor, vſus sum. 3. ich brauche, habe. élek-véle, hasznát véſzem. vžjwám.

Vſus. m. 4. et Vſio. f. 3. der Brauch: Véle-élés. Vžjwánj.

Vſura. f. 1. die Nutzung, der Wucher; die Zinſe. Nyereség, uſora, árenda. Vžera, lichwa z pénez, interes.

Vſitatus, a, um, et Adu. e. gebräuchlich, im brauch. szokott, bévött. Adu. szokottúl, bévött szokás szerént. obyčegný. Adu. obyčegné.

*Inuſitatus, et Adu. e ungebräuchlich. szokatlan. Adu. szokatlanúl. neobyčegný. Adu. neobyčegné.

Vtilis, e. Vtiliter. Adu. nützlich, bräuchlich, zuträglich. hasznos. Adu. hasznoſon. vžitečný, prospěſſný. Adu. vžitečné, prospěſſné.

Vtilitas, atis. f. der Nutzen, die Nutzbarkeit. Haszon, hasznosság. Vžitek.

* Inutilis, e. unnütz, unnützlich. haszontalan. nevžitečný.

Vtenſilis, e. gebräuchlich. Subſt. Pl. n. Varro. das Hausgeräthe. véle élésre való. Subſt. Élni való eszköz, minden házi eszköz. čeboz na každý den potřebugeme. Subſt. Plur. Kgady ke wſſeliké potřebě.

Vſurpo, aui, atum. 1. ich brauche. hasznát véſzem, gyakran élek véle, potřebugi, vžjwám.

Vſurpatio, onis. f. 3. der Brauch. Valamivel gyakran élés. Potřebowánj, vžjwánj.

* Vſucapere. an ſich bringen nach langen beſitz. *ſzokáſsal, véle éléſsel magáévá tenni*. dochážeti, doſahowati, opanowati ſtrze dlaubé wládnantj.
* Vſucapio, ōnis. f. die Beſitznehmung. *Szokáſsal, véle éléſsel magunknak tulajdonittatott jóſzág*. Opanowánj.
* Vſusfructus. m. 2. die Nutzung von fremden Gütern. *Más jóſzágával élés*. Užitek.
* Abutor. ich nütze ab, mißbrauche. *véle viſzſza-élek*. zle užjwám.
*Abuſus. m. 4. Abuſio. f. 3. die Abnützung, der Mißbrauch. *Valamivel viſzſza-élés*. Zlé užjwánj.
* Deutor. Dep. 3. ich gehe übel um. *viſzſza él. k véle*. zle užjwám.
* VVA. f. 1. die Weintraube. *Szőlő*. Hrozno.
Vuula. f. 1. das Zäpflein im Halſe. *Nyelv tsapja*. Cžjpek w hrdle, gažýček.
VVLGVS. i. m. et n. der Pöbel, das gemeine Volk. *Község, köznép*. obecný lid.
Vulgaris, e, et Vulgariter. gemein, auf gemeine art. *közönséges, mindennapi*. obecný. Adu. obecně.
Vulgo. insgemein. *közönségeſen*. obecně.
Vulgo, Diuulgo, Euulgo, Inuulgo, et Peruulgo. 1. ich ſprenge aus, bringe unter die leute. *kibiresítem, közönségeſsé téſzem*. hláſám.
* Inuulgatus, Peruulgatus, a, um. ruchibar, kundbar. *igen közönséges*. rozhláſený.
VVLNVS, ĕris. n. die Wunde. *Seb*. Rána.
Vulnero et Conuulnero. 1. ich verwunde. *ſebesítem*. ranjm.
Vulneratio, onis. f. die Verwundung. *Sebesítés*. Raněnj.
* Inuulneratus, a, um. unverwundet. *ſebesítetlen*. nezraněný.
* Inuulnerabilis, e. unverwundlich. *ſebesítbetetlen*. nezranitedlný, genž ſe poraniti nemůže.
VVLPES, is. f. 3. der Fuchs. *Róka*. Liſſka.
Vulpīnus, a, um. von füchſen. *rókai*. liſſtj.
Vulpinari. tückiſch, liſtig ſeyn. *ravaſzkodni, ſzineskedni*. chytroſti užjwati, chytře oklamati.
VVLTVR, ŭris. m. 3. Plin. der Geyer, Stoßvogel, Raubvogel. *Sas keselyű*. Kaně.
Vulturīnus, a, um. vom Geyer. *Sas keſelüi*. z kaně.
VVLTVRNVS, i. m. der Sudoſtwind. *Napkeleti ſzél*. Wjtr mezy wýchodem a půlnocy.
VVLTVS. m. 4. das Angeſicht, Geſicht, die Geſtalt. *Ábrázat, ortza*. Obličeg, twář.
Vultuōſus, a, um. ungeberdig, trotzig. *díſztelen, komor, kedvetlen ábrázatú*. pyſſný, mrzutý, ſſkratný, neweſelý.
VVLVA, ae, f. das Geburtsglied, der Mutterleib, die Mutter. *Mébe az aſzſzonyi állatnak, anya*. Žiwot, matka, materniſt.
VXOR, ōris. f. Ehefrau, das Eheweib. *Házas-társ, feleség*. Žena, manželka.
Vxorius, a, um. was des weibes iſt. Subſt. ein Weibermann, den weibern ergeben. *feleségi*. Subſt. *Feleségnek felettébb engedő, feleségétől félő, kontyot feltévő ferjfi*. ženſký. Subſt. Žené oddaný.

AP-

APPENDIX
VOCVM GRAECARVM, SED LATINI VSVS.

ABLEPSĬA, ae. f. die Unvorsichtigkeit. *Vákság.* Slepota.

ABSINTHIVM. n. 2. der Wermuth. *Üröm.* Pelyněk.

Absinthītes. m. 1. der Wermuthwein. *Ürmös bor.* Pelyňkowé wjno.

ĂBYSSVS. f. 2. der Abgrund. *Mélység.* Hlubokost, propast.

ĂCĂDĒMIA. f. 1. die hohe Schule. *Plátó oskolája, fő oskola.* Sskola Platonowa.

Academĭcus., i. m. der sich auf einer hohen Schul aufhält. *Oskolai,* který kney wyšssj Sskole přináležj.

ĂCANTHVS, i. m. die Bärenklau. *Medve talpú tövis.* Nedwědj pazneht.

ĂCANTHIS, ĭdis. f. 3. der Stieglitz. *Tengelitz.* Stehljk.

ĂCĒDIA, ae. f. die Trägheit. *Restség, gondviseletlenség.* Lenjwost.

ĂCHŎRES, um. Pl. m. der Grind, das Kopfgeschwär. *Eves kosz.* Prassiwost hlawy dětinské.

ACRŎĀMA, ătis. n. das bey Gastereyen eine Kurzweil machet, eine liebliche Rede. *Nyájas, ballgatásra méltó beszéd.* Řeč žertowná a ljbezná.

ACTA. f. 1. das Ufer, lustige Ufer. *Rév-part.* Pusté a rozkossné mjsta na břehu.

ĂDYTVM. n. 2. der heiligste Ort im Tempel. *Segestye, templom szentséges helye.* Zakřissta, swatyně.

AELŪRVS, i. m. die Katze. *Macska.* Kočka.

AENIGMA, ătis. n. das Rätzel. *Mese.* Hádka.

ĂGŌGA, ae. f. die Wasserfurche, der Stollen. *Árok, mellyen a' viz foly.* Ryně, žleb.

ĂGON, ōnis. m. der Kampf. *Hartz, viadal.* Wsseligaké potykánj.

ĂGYRTA, ae. m. der Gaukler, Taschenspieler. *Szemfény-vesztő.* Keyklјř.

ĂLĂBASTER, i. m. Alabastrum, i. n. die Balsambüchse. *Alabástromból való edény.* Nádoba z alabastrowého kamene.

ĂLIPTES, ae. m. der Salber. *Kenő.* Kdo maže.

AMBRŎSĬA, ae. f. das Himmelbrot. *Mennyei kenyér, halhatatlanság.* Nebeský chléb, nesmrtedlnost.

AMNESTIA, ae, f. das vergessen ist. *A' meglött boszszúságról való elfeletkezés.* Zapomenutj.

ĂMYGDĂLA. f. 1. Amygdalum, i. n. der Mandelbaum: die Mandel. *Mondola-fa: Mondola.* Mandlowý strom: Mandlowé gádro.

ĂMYLUM, i. n. das Kraftmehl, die Stärke. *Keményitö.* Mauka, bez kamené zernowého mlená: Sſkrob, krochmal.

ĂNĂDĒMA, ătis. n. der Kranz, die Kopf binde. *Fö ékeſsége, koſzorú, párta, bomlok elö.* Wěnec, a neb giná ozdoba hlawy.

ĂNAGNOSTES, ae. m. Nep. der Leſer, Vorleſer. *Olvasó.* Čtenář.

ĂNĂLECTA, ōrum. n. die aufgeleſene Brocken. *Aſztalról lebúlló morſalékok, esôlékek, falatok.* Drobty, zberky, které od ſtola zůſtáwagi.

ĂNATHĒMA, ătis. n. der Kirchenſchmuck. *Emlekezetre Templomban felfüggeſztetett ajándék.* Obět Boží.

Ănathĕma, ătis. n. der Bann, der Fluch. *Átok, átkozás.* Proklatý, zlořečený.

ANDĂBĂTA, ae. m. der Luftſtreicher. *Szem bébúnyva vivó, kordéban barczoló.* Sſermýř wetmách ſe potýkagjcý.

ĂNECDŌTOS, i. m. Pl. Anecdota. Unausgegeben. *Világoſság ra még ki-nem jött dolog.* Tagné, ſkryté wěcy.

ĂNŌDYNA, ōrum. n. der Schlaftrank. *álom hozó ital, fájdalmat enybitö orvoſság.* Lékařſtwj, kterěž ſpánj vwodj.

ĂNŌMALIA, ae. f. die Ungleichheit, abweichung. *Nem egyezö rend, egyenetlenség.* Nerownoſt, nepodobnoſt.

ANTACAEUS, i. m. der Hauſen. *Viza.* Wyza.

ANTHRAX, ăcis. m. die Kohle. *Hólt ſzén.* Uhel.

ĂPOPLEXIA, ae. f. der Schlag. *Gutta-ütés.* Sſlak, porazenj.

ĂPOSTĒMA, ătis. n. das Geſchwär. *Daganat, kelevény.* Wřed, pryſkýř, ſebraná hljza.

ARCHĪVUM, i. n. Treb. Pollio. das Archiv, der Ort zu den Urkunden. *Kanczellária, város leveleit tartó bólt.* Kancellarya, kdež ſe měſtſké wěcy zachowáwagj.

ARCHITECTUS, i. m. der Baumeiſter. *Épitö meſter.* Baumiſtr, wrchnj zprávce nad ſtawenjm.

ARCHITECTŪRA. f. 1. die Baukunſt. *Épitö meſterség.* Bauměiſterſtwj, vměnj při ſtawenj.

ARCTOS. f. 2. der Bär am Himmel. *Göntzöl-ſzekere.* Wůz na nebi.

Arctōus, a, um. mitternächtig, nordiſch. *éſzak felé való.* půlnočnj.

ĂRĔTĂLŎGUS, i. m. der Poſſenreiſſer. *Magát bányó-vetö.* Kratochwjlný, žertowný, rytmjř.

ARGĔMA, ătis. n. das Augenſchwär. *Szemnek fejér kelevénye, fájdalma.* Bělmo w oku.

ARTĒRIA, ae. f. die Luftröhre. *Élet-ér.* Průduſſnj aneb pulſowaj žjla.

ARTHRĪTIS, idis. f. die Gicht, das Zipperlein. *Köſzvény.* Podagra, lamanj kraubůw.

ĂRŌMA, ătis. n. die Würze. *Füſzerſzám.* Wonné kořenj.

Aromaticus, a, um. zur würze ge-

gehörig. *füszerszámhoz való, füszerszám izü.* kořenný, wonný.

ASŌTVS, i. m. der Verschwender, der Schlemmer. *Dobzódó, boriszák.* W gjdle a pitj marnotratný, obžerný, nestrowný.

ASPĂRĂGVS, i. m. der Spargel. *Sparga-fü, nyúl árnyék fü.* Hromowé kořenj.

ASPIS, Ĭdis. f. die Schlange. *Áspis kigyó.* Malý gedowatý had, gehož wsstknutj nezhogitedlné gest.

ASTĂPHIS, Ĭdis. f. die Rosine, das Weinbeerlein. *Tengeri szöllö, malosa szölö.* Rjecké wjno, rozynky.

ASTERISCVS, i. m. das Sternlein in der Schrift. *Kis tsillag, tsillagotska.* Hwězdička.

ASTHMA, ătis. n. der schwere Athem, das Keichen. *Fúladozás, nehezen való lehellés.* Dussnost, dýchawičnost.

ASYLVM. n. 2. die Freystadt, die Zuflucht. *Menedék hely, szabad hely.* Utočisstě, swobodné mjsto.

ATHLĒTA, ae. m. der Kämpfer. *Baj-vivó.* Ssermýř, zapasnjk.

ĂTŎMVS, i. f. et m. das Stäublein, das untheilbare Ding. *Ketté oszthatatlan apró por részetskéje.* Drobný a nesčjslný prássek, genž se w papjsscých slunečných spatruge.

AVLĒTES, ae. m. der Schallmeyer, Hautboist. *Sipos.* Trubač, pjskač.

AXIŌMA, ătis. n. der Ausspruch. *Rövid tellyes mondás.* Dokonalá připowěd.

BALSĂMVM, i. n. der Balsam. *Balsamom.* Balsam.

*ŏpŏbalsamum, i. n. das Balsamöl. *Balsamom leve.* Balsamowý oleg.

BĂRĂTHRVM, i. n. der Abgrund, die Tiefe. *Feneketlen barlang, mélység.* Propast, hlubina.

Bărăthro, ōnis. m. der Schlemmer, der Prasser. *Nagy ibaító, torkos.* Opilec, mrhač, marnotratnjk.

BARBĬTVS. f. et m. et Barbiton, i. n. das Seitenspiel. *Bél búrú musika, lant.* Lautna.

BĂSIS. f. 3. der Grund, darauf was stehet. *Fundámentom, oszlop talp.* Grund, zákład.

BIBLIA. Pl. n. 2. die Bibel. *Biblia.* Biblj.

* Bibliopōla. m. 1. der Buchführer. *Könyv-áros.* Knihář, prodawač knih.

* Bibliothēca. f. 1. die Bibliothek. *Könyvtartó-hely* Knihářský krám, librář.

BŎLVS. m. 2. der Wurf. *Hajtás, darab, falat.* Házenj, hrakus, skywa.

* Embolus. m. et Embolum. n. 2. der Zapfen, Stöpsel. *Tsap, eresztü tsap.* Zakolnjk, čuonjk.

* Embolium. n. 2. die Kurzweil, das Narrenspiel. *Komédiában közbe-közbe játék.* Komedyantské kratochwjle.

BŎREĀS. m. 1. der Nordwind. *Északi-szél.* Wjtr od půlnocy.

Boreus, a, um, et Boreālis, e. nordisch, mitternächtisch. *északi, északról való.* půlnočnj.

BŎTĂNĬCUS, a, um. et Subst. der Kräutermann. *Füvet esmérő, fü-szedő.* Ten, genž byliny zbjrá.
BŎTRUS, i. m. die Weintraube. *Szőlő gerezd.* Winné hrozno.
CACHEXIA, ae. f. die Schwindsucht. *Testnek rosz színe, szintelenség.* Suchá nemoc.
CĂCŎETHĒS. n. 3. die böse Gewohnheit. *Gonosz erkölts, gonosz szokás.* Zlý a gedowatý wřed, zlé zwyknautj.
CACTUS, i. f. die Artischock. *Ártitsóka.* Zahradnj kárdus.
CĂLĂTHUS. m. 2. der Handkorb. *Kézi kosár.* Košjk.
CĂMĪNUS, i. m. der Ofen, der Camin. *Kürtő, kemenze, tüzhely.* Komjn.
CANNĂBIS, is. f. der Hanf. *Kender.* Konope.
CĂNON, ŏnis. m. das Richtscheid, die Richtmaß, die Regel. *Regula, szabott rend.* Prawidlo.
CANTHĂRUS, i. m. die Kanne. *Kanna.* Kanew, konwice.
CANTHĂRIS, ĭdis. f. die Spanische Fliege. *Körös féreg, körös bogár.* Zelená sspanyelská musska.
CARCĬNŌMA, ătis. n. der Krebs. *Rák betegség.* Rak, genž nos, neb oči hubj.
CĂRYŎPHYLLUM, i. n. die Melke. *Szeg fü virág.* Karafilát, hřebjčky.
CĂTĂCLYSMUS, i. m. Varro. die Sündfluth. *Vizözön.* Potopa, powoden.
CĂTĂPHRACTA, ae. f. der Harnisch, Küriß. *Vas derék.* Kirys.

Cataphractus et Cataphractarius, i. m. der Küraßirer. *Vas derékas.* Kyrysař.
CĂTĂRACTES. m. et Cataracta, ae. f. der Wasserfall, das Wehr, das Schutzgatter. *Viznek lerohanása, emeltsős kapu.* Náhlé rozwodněnj, zapadácý mřjže při bránach.
CĂTHARRUS, i. m. der Fluß des Haupts, die Schnuppe. *Nátha.* Flus hlawy, nátcha.
CĂTASTA, ae, f. das hölzerne Gerüste. *Olly hely vólt, hol a' szolgákat árúlták.* Mjsto na němž se služebnjcy prodáwagi, kláda, trlice.
CAUTER, ĕris. m. das Brandeisen. *Bélyegző vas.* Připálená pečet, znamenj na čele.
Cauterium, i. n. das Brandmahl. *Bélyeg.* Připálenj, wypálenj.
CĔLEUSMA, ătis. n. das Schiffgeschrey, das Schifflied. *Hajósok éneke.* Napomenutj plawcůw, pjseň plawcůw.
CHAOS. n. Indeclin. die erste unförmliche Materie. *Zürzavar.* Smjssenj wssěligakých negednakých wěcy, z njchž žiwlowé a giné wěcy počátek magi.
*Inchoo. ich fange an. *elkezdem.* začjnám.
CHĂRACTER, ĕris. m. das Kennzeichen, Merkmahl. *Jegy, jel, bélyeg.* Znamenj, forma, obraz.
CHĂRYBDIS, is. f. der gefährliche Meerstrudel. *Egy igen veszedelmes örvény a' tengeren.* Nebezpečné mjsto na moři.

CHELYDRVS, i. m. die Schlange. *Vizi-kigyó.* Wodni gedowatý had.

CHELYS, ys. f. die Schnecke, die Laute. *Tekenős béka: Lant.* Korytnačka: Lautna.

CHIRVRGVS, i. m. der Wundarzt. *Seb gyógyító borbély.* Hogitelran, balbjř.

CHLAMYS, ydis. f. der Reitrock. *Vitézi kurta mente.* Reytarſká ſukně, mentéka.

Chlamydatus, i. m. der einen reitrock trägt. *kurta mentét viſelő.* Reytarſkau ſukni oděty.

CINAEDVS, i. m. der Gaukler, der Weichling. *Szemfény-veſztő.* Reyklíř, tanečnjk.

CINNAMVM, et Cinnamomum. der Zimmet, die Zimmetrinde. *Tzinamom, fa-héj.* Sſkořice.

CITERIA, ae. f. der Gaukelmann, Marionett. *Marionet.* Reyklířſké laudky, které tancugj.

CITHARA, f. 1. die Harfe, die Zitter. *Hárfa, tzitera.* Harfa, lautna, cytara.

Citharoedus, i. m. et Citharista, ae. m. der Harfenschläger. *Hárfás.* Lauteniſta.

CLEPSAMIDIVM, i. n. die Sanduhr. *Üveg óra, mellyben fövény foly.* Sypácý hodina.

Clepsydra, ae. f. die Wasseruhr. *Üveg óra, mellyben viz foly.* Wodnj hodina.

CLIBANVS, i. m. der Ofen, der Harnisch. *Kemeneze: vas derék.* Pec: Kyrys.

Clibanarius, i. m. der Küriſſierer. *Fegyver derekas.* Kyrysſař.

CLIMA, ătis. n. die Revier, Gegend. *Égnek, vagy földnek tartománya.* Dľuhoſt a ſſirokoſt krage.

Climacter, ēris. m. Plin. das Staffenjahr. *Ember eſztendeinek ſzakaſzai, garáditsai.* Přeſtupný rok.

Climactericus, a, um. ſtuffenjährlich. *ſzakadozó eſztendős.* přeſtupnoročnj.

COEMETERIVM, i. n. der Kirchhof. *Tzinterem, temető hely.* Cynter, hrob.

COLAPHVS, i. m. die Maulschelle. *Ártzúl-tsapás.* Zaſſigek, poliček, pohlawek, flink.

COLLYBVS, i. m. das Lagio, der Wechsel. *Pénz váltásért való nyereség.* Směna peněžý.

Collybistes et Collybista. m. 1. der Wechseler. *Pénz-váltó.* Peněžoměnec.

COLLYRIVM, i. n. die Augensalbe. *Szem orvosság.* Lékařſtwj na oči.

COMOEDIA, ae. f. das Lustspiel, die Comödie. *Komédia.* Hra.

Comoedus, i. m. der Comödiant. *Komédiás ſzerző.* Kdo hry ſtrogi.

Cōmĭcus, a, um, et *Adv.* e. zu comödien gehörig. *komédiai.* Adu. *édesdeden, bátorságoſon.* k hry přjſluchagicý. Adu. keyklířſky, přjwětiwě.

CONCHA. f. 1. die Muschel. *Tsiga.* Hlemeyžď.

Conchylium, i. n. die Muschel, Purpurmuschel. *Minden tsigás tekenős vizi állat.* Sſarlátowá barwa, hlemeyžď' wſſeligaký.

Conchyliatus, a, um. purpurfärbig. *bárſony feſtő, tsigából való.* ſſarlátowý, ſſarlátowé barwy.

CŎPHĬNUS, i. m. der Korb. *Koſár.* Chlebný koš.

CORAX, ăcis. m. der Rabe. *Holló.* Krkawec, hawran.

CŎTHURNUS, i. m. der hohe Schuh: die Tragödie. *Magas ſarkú tsizma: Komédiái játék.* Wyſoký ſſtřewjc: Hra.

Cothurnatus, a, um. hochtrabend: tragödiſch. *magas ſarkú tsizmás, papuſtos: komédiás.* wyſoký mluwenj ſpůſob wýſ wagicý.

CRAMBĒ. f. 1. der Kohl, Krauſekohl. *Káposzta, abajdotz káposzta.* Kapuſta.

CRĀNIUM, i. n. die Hirnſchale. *Kaponya, agy kaponya.* Lebhlawy, lebka.

CRĀTER, ĕris. m. et Cratēra. f. 1. der Becher. *Pohár, tsésze,* Picý čiſſe, weliký koflík.

CŬDON, ŏnis, i. m. die lederne Haube. *Bőr-ſüſak.* Lebka z twrdého řemene.

CYĂTHUS, i. m. der Becher. *Pohár.* Pohár, malá picý nádoba.

CYCLĀMĪNUS, i. m. der Erdapfel. *Földi alma, hagyó répa.* Zemſký ořech.

CYCLUS, i. m. der Zirkel. *Karika, abroncs, tzirkalom.* Cyrkel kraužidlo.

CYDŌNIUS, a, um. unde Malum cydonium, i. n. die Quitte. *Birs alma.* Kytne, g'daule, g'dulowé gablko.

CYGNUS et Cycnus. m. 2. der Schwann. *Hattyú.* Labut.

Cygneus, a, um. vom Schwann, weiß. *hattyúi fejér.* labutowý, bjlý.

CYLINDRUS, i. m. die Walze. *Hömpölygő, hempergő, görgő fa.* Kamenný walec.

CYMBA, ae. f. der Kahn, das Schifflein. *Tsónak, ladik.* Člun, lodka.

Cymbula, ae. f. der kleine Kahn. *Tsónakotska.* Člunek, lodička.

Cymbălum, i. n. die Cymbel. *Tzimbalom.* Cymbal.

Cymbaliſta. m. 1. et Cymbaliſtria, ae. f. der (die) mit Cymbeln ſpielet. *Tzimbalmos.* Cymbaliſta.

CYMBIUM, i. n. das Gefäß, die Mulde. *Tekenő, hoſzſzú pohár.* Picý nádoba: Hlinĕnjk.

CYNŎSŪRA, ae. f. der kleine Bär am Himmel, der Leitſtern. *Kis göntzöl ſzekere.* Menſſj wůz na nebi.

CYPRIUS, a, um, unde Cyprium aes. das Kupfer. *Réz.* Moſaz.

CYTISUS, i. m. der Klee, Geißklee. *Zanót.* Mljčnjk.

DACTYLUS, i. m. der Finger, die Dattel. *Új.* Prſt.

Dactylium, i. n. der Fingerhut. *Gyűſzű.* Náprſtek.

Dactyliothēca, ae. f. das Ringfutter. *Gyűrűtok.* Prſtenný truhlička: Kukawice.

DAEMON, ŏnis. m. der Geiſt, der Teufel. *Jó vagy gonoſz lélek.* Duch, d'ábel.

DIĂBŎLUS. m. 2. der Teufel. *Ördög.* Hanec, pomluwač, d'ábel.

DIĂDĒMA, ătis. n. die Königliche Hauptbinde, Krone. *Királyi ékes korona.* Králowſká koruna.

DIAETA. f. 1. die gute Speisordnung, der Eßsaal. *Ételben való rendtartás: Úri ebédlő hely.* Nařjzená w gjdle a w pitj mjrnoſt.

DIĂLECTVS, i. f. die Sprach, die Redart. *Szólásnak tulajdonsága, nyelvnek mivólta.* Řjč, ſpůſob mluwenj.

DIAPHRAGMA, ătis. n. das Zwerchfell, Netz um das Herz. *Melynek és hasnak üregi által rekeſztő hártya.* Mázdřička, a neb branice, kteráž od gater ſlezyny dělj.

DĬCA, ae. f. der Rechtshandel. *Törvénykezésnek módja.* Pře, ſaud, rowáš.

DIPLŌMA, ătis. n. das Patent, der Paßport. *Függő pecsétes levél.* Otewřený liſt s pečetj.

DIVRĒTICVS, a, um. urintreibend. *Vizelletet felindító.* Moč ſpůſobugjcý.

DOGMA, ătis. n. die Meynung, der Lehrſatz. *Vallás, végezés, tudomány.* Náwka.

ĔCHĪNVS, i. m. der Wasserigel. *Sül-diſznó, tengeri tövises diſznó.* Wodnj a neb mořſký gežek.

ECHO, us. f. der Widerſchall. *Szózatnak viſzſza-zengéſe.* Zwuk, gek, odražený hlaſu.

ECLIPSIS, is. f. Plin. die Sonn- oder Mondfinſterniß. *Fogyatkozás napban, vagy holdban.* Zatmenj ſlunce, neb měſýce.

ĒLECTRVM, i. n. der Agtſtein. *Gyanta, érez.* Ağſſtayn.

EMBLĒMA, ătis. n. die künſtlich eingelegte Arbeit, die Zierrath. *Rakott, czifrás, ékesittetett mű, mindenféle czifrázat.* Kunſſtowánj, práce ozdoba.

EMPHĂSIS. f. 3. der Nachdruck. *Hathatós beſzédekkel való jegyzés.* Pozorné wyznamenowánj.

EMPĪRĬCVS, i. m. der Arzt, welcher aus Erfahrung curiret, der Quackſalber. *Paraſzt orvos.* Lékař podlé ſkuſſenj hogjcý.

EMPLASTRVM, i. n. das Pflaſter. *Flaſtrom.* Flaſtr.

EMPŎRIVM, i. n. die Handelſtadt. *Vasárló helység.* Składnj měſto.

ENCHĪRIDIVM, i. n. das Handbüchlein. *Kézben hordozó könyvetske.* Malá ručnj knižka.

ENCŌMIVM, i. n. die Lobrede. *Dicséret.* Chwálenj.

ĒŌVS, a, um. morgenländiſch, früh. *napkeleti, reggeli.* wýchodnj, rannj, gitrnj.

ĔPHĒBVS, i. m. der Jüngling, der Aufſchößling. *Felſerdült ifjú.* Mládenec, který z dětinſtwj wyſſel.

EPHĒMĔRIS, ĭdis. f. das Tagbuch, Regiſter, die Zeitung. *Mindennapi jegyző-könyv.* Regiſter, w kterém ſe, co ſe každého dne ſtalo, poznamenáwá.

ĔPHĬALTES, ae. m. der Alp, die Trut. *Olly betegség, mellyet lidérczaak- vagy boſzorkány nyomásnak, hinak.* Nočnj mora.

ĔPHIPPIVM. n. 2. der Sattel, die Pferdedecke. *Nyereg.* Sedlo.

Ephŏrus, i. m. der Aufseher. *Más mellé oktatóúl rendeltetett.* Ginému předstawený.

Epistŏmium, i. n. der Hahn am Faß, der Zapfen. *Tsap, eresztő tsap.* Czep na sudě, sspunt.

Ergastŭlum, i. n. das Gefängniß, Zuchthaus. *Szolgálatnak háza.* Wsseliké mjsto, kdež okowanj pacholcy těžce robiti musegj.

Eunŭchus, i. m. der Kämmerling, Verschnittene. *Herélt ember, háló-ház őrzője.* Komornjk, střážce, Kleſstěnec.

Eurus, i. m. Ostwind. *Napkeleti szél.* Wjtr od wýchodu.

Exentĕro, are. ausweiden. *bélit kivetni.* wypitwati.

Exŏtĭcus, a, um. fremd, ausländisch. *idegen, jöveveny.* cyzokragný, neznámý, přjchozý.

Gălaxia, ae. f. die Milchstraße. *Fejér út.* Mléčná cesta.

Gămus, i. m. die Hochzeit. *Menyegző.* Swadba.

* Bigamus, i. m. Der zwey weiber hat. *Két feleségű.* Dwě ženy magjcý.

*Monogamus, i. m. Der nur einmal freyet. *Kinek egy feleségénél több nem vólt.* Který se toliko gedenkrát ženj.

*Polygamus, i. m. Der viel Weiber hat. *Kinek sok felesége vagyon.* Mnoho žen magjcý.

Gangraena, ae. f. das todte, faule Fleisch. *Fene.* Shnilé diwé masso.

Gargărizo. 'I. ich gurgele. *torkomban meg-rotyogtatom.* Kloktám.

Gargarismus, i. m. das Gurgelwasser, Gurgeln. *Rotyogtatás.* Woda ku kloktánj strogená, kloktánj.

Găza, ae. f. der Schatz. *Kints.* Poklad.

Gĭgas, antis. m. der Riese. *Oriás.* Obr.

Giganteus, a, um. sehr groß, ungeheuer. *óriási.* obrowý.

Glaucus, a, um. blau, schimmelfarb. *kék, tenger szinű, szürke.* modrý, gabkowatý.

Glaucinus, a, um. blaulicht. *kék szinű, kékellő.* nábekaſý, modrossediwý.

Glaucōma, ae. f. der Staar, das Blendwerk. *Szem homályosſága, szem-vesztegetés.* Bolest očj, bélmo, zaslepenj očj.

Gnōma, ae. f. die Meinung. *Jeles mondás: Föld mérő sing.* Domněnj.

Gnōmon, ŏnis. m. der Zeiger an der Uhr. *Mútató vas az árnyék órában.* Ukazatel hodjn.

Grăphe, es. f. die Schrift. *Irás.* Pjsmo.

Graphium, ii. n. der Griffel. *Vas penna.* Rafige.

Grăphis, ĭdis. f. Idem: die Reißkunst. Idem. *Képirásnak ki rajszolása.* Idem. Kunſst malýřstwj, reysowánj.

Graphiarium, i. n. der Schreibzeug. *Penna-tartó.* Kalamář, nádoba k čzernidlu.

* Apographum, i. n. die Abschrift. *Valamelly irásnak mássa.* Wýpis, poznamenánj.

* Calligraphia, ae. f. die Schreibkunst. *Irásnak mestersége.* Kunſst psánj.

* Chi-

* Chirographus, i. m. et Chirographum, i. n. die Handschrift, schriftliche Versicherung. *Kéz irás.* Wlastnj ruky psánj, vgiſſtěnj wlastnj ruky pjsmem.
* Epigraphe, es. f. die Ueberschrift. *Fellyül való irás.* Napsánj, nápis.
* Paragraphus, i. m. der Absatz der Reden. *Az irásnak elöl-kezdö-része.* Paragraf, oddělenj řeči.
* Syngrapha, ae. f. die Versicherung, Obligation. *Tulajdon kéz-irás.* Vgiſſtěnj, giſtota, zápis, quitance.

GRY. das geringste. *leg-alább-való.* Neymenſſj wěc.

Gryllus, i. m. die Feldgrille. *Öszi féreg, bázi ptrüzsök.* Cwrček

Gryllo, 1. ich schreye wie die grillen. *ptrüzsök módra kiáltok.* cwrkám, gako cwrček piſſtjm.

GYMNASIUM, i. n. der Schauplatz, Fechtplatz. *Gyakorló bely, oskola.* Plac k podiwenj, ſſermýřſký plac.
* Progymnasma, ătis. n. die Vorbereitung. *Elöl maga gyakorlás.* Přihotowenj, cwičenj.

GYNAECĒUM. n. 2. das Frauenzimmer. *Aszszonyok palotája.* Ženſký přjbytek.

GYPSUM. n. 2. der Gips, Sparkalk. *Fejéritö mész, máz.* Wápno, bjlá hljna, g'yps.

Gypsatus, a um. gegipset, überzogen. *mészszel fejérittetett, mázos.* wápnem obwržený, obj-lený.

GYRGĀTHUS, i. m. das Zucht- oder Tollhaus. *Szolgálatnak, vagy bolondoknak házok.* Dům žaláře, neb bláznowſtwj.

GYRUS, i. m. der Kreis, Zirkel. *Kerekség, kerengözés.* Okolek, cyrkel.

Gyro, are. umtreiben, drehen, *öszve-sekeriteni.* točiti ſe, kotaulati, ſe.

HAERĔSIS. f. 3. die Ketzerey. *Eretnekség.* Kacýřſtwj, obzwláſſtnj rota.

Haerĕticus, i. m. der Ketzer. *Eretnek.* Kacýř.

HALCĒDŌNIA, ōrum. n. Plur. die Meerstille. *Tsendes idök.* Ticho na moři, vtiſſenj moře.

HĀLO, ōnis. der Zirkel um den Mond, oder die Sonne. *Nap és bóld udvara.* Kolo okolo měſýce neb ſlunce.

HARMŌNIA, ae. f. die liebliche Zusammenstimmung. *Ékes egyezö éneklés.* Srownánj hlaſůw.

HARPĀGO. m. 3. der Haken. *Kúrból kivonó horog.* Hák, kotwice.

Harpyiae, arum. f. Pl. die Raubvögel. *Ragadozó fene madarak.* Pažrawj ptácy.

HEBDŎMAS, ădis. f. die Woche. *Hét.* Týden.

HĔDRA, ae. f. ein Sitz, der Stuhl. *Ülö szék.* Sedidlo, ſtolice.
* Cathedra, ae. f. die Catheder, der Lehrstuhl. *Prédikálló szék.* Stolice, kazatedlnice.

HĒLIOTRŌPIUM. n. 2. der Sonnenwirbel, die Sonnenblume. *Nap után forduló virág.* Slunečná bylina.

HĒPAR, ătis. n. die Leber. *Máj.* Gátra.

He-

Hepăticus, i. m. der Lebersüchtige. *Mája-fájó.* gaterný.

HĒROS, ōis. m. der Held. *Fő ember, nagy nevezetes ember.* Hrdina, pán.

Hērois, ĭdis, Ouid. et Heroīna, ae, f. Prop. die Heldin. *Fő aszszony.* Weliká vrozená paní.

Heroicus, Herous, a, um. heldisch, heldenmäßig. *fő emberi.* hrdinský.

HIPPARCHVS, i. m. der Stalmeister. *Fő lovász mester.* Sstalmistr.

Hippodrŏmus, i. m. der Rennplatz. *Ló-futtató hely.* Plac k honénj na konjch.

HISTŎRIA, ae. f. die Geschicht. *História, meglött dolognak írása.* Hystorya.

Historicus, i. m. der Geschichtschreiber. *História író.* Hystoryk, který hystorye spisuge.

HŎDOS, i. f. der Weg. *Út.* Cesta.

*Exodus. der Ausgang. *Kimenetel.* Wýchod, wycházenj.

*Methodus. die Lehrart. *Tanitásnak módja, vagy jó rendi.* Spůsob včenj.

*Periodus. der Umgang, die wohl schließende Rede. *Körül-járás, egész beszéd.* Obchod, dokonalá řeč.

*Synodus. Caes. Theod. die Versammlung, Zusammenkunft. *Gyülés.* Shromážděnj, sněm.

HYDRA, ae. f. Hydrus, i. m. die Schlange. *Vizi kigyó.* Wodnj had.

HYDROPS, ōpis. m. die Wassersucht. *Vizi betegség.* Wodnotedlnost.

Hydrōpĭcus, a, um. Hor. Plin. wassersüchtig. *viz kórságos.* wodnotedlný.

HYPOCAVSTVM, i. n. die Schwitzstube. *Szoba, feredő ház.* Swětnice, párna.

ĪCON, ŏnis. f. das Bild, Abbildung. *Kép.* Obraz.

ICTĔRVS, i. m. die Gelbsucht. *Sárgaság.* Žlautenice, žlutá nemoc.

Ictĕrĭcus, a, um. Plin. Iuuen. gelbsüchtig. *a' kinn a' sárgaság vagyon.* žluto-nemocný.

ĬDĔA. f. 1. die Gestalt, Richtschnur, das Muster, Vorbild. *Formája, vagy képzelése valaminek.* Forma, neb spůsob některé wěcy.

ĬDIŌTA, ae. m. der Ungelehrte, gemeine Mann. *Tudatlan, parasztt.* Neučený, obecný člowěk.

ĪDŌLVM, i. n. das Bild, Götzenbild. *Kép, bálvány.* Obraz, modla.

*Idololatria, ae. Tertull. f. die Abgötterey, der Götzendienst. *Bálvány-imádás.* Modloslužebnost, modlářstwj.

ISTHMVS, i. m. der Hals einer Halbinsul. *A' földnek szorúlatja két tenger között.* Auzká země mezy dwěma mořj.

LĂBYRINTHVS. m. 2. der Irrgarten, Irrgang. *Fortélyos épület, kerengés.* Mýlná zahrada, bludo, poblauzenj.

LAE-

LAENA. f. 1. das Oberkleid, der Regenmantel. *Felső ruha, szűr.* Swrchnj oděw, plášť pro déšť.

LĂGĒNA, Laguncŭla. f. 1. die Flasche, das Lägel. *Palatzk.* Láhwice, flaše.

LĂMIA, ae. f. Pl. Lamiae. die Hexe, Zauberin. *Éjjel-járó aszszony.* Stryg'a, čarodégnice.

LAMPAS, ădis, et Lampăda, ae. f. die Fackel, Lampe. *Lámpás, fáklya.* Lampa, pochodně, fakla.

LAMPYRIS, ĭdis. f. der Feuerkefer, das Johanniswürmlein. *Éjjel tündöklő bogár.* Nočnj mušška, swatoganská mušška.

LĔBES, ētis. m. die Pfanne, der Tiegel. *Vas fazék, serpenyő.* Méděnný kotel, panwa.

LĒCYTHVS, i. f. die Oelflasche. *Korsó, basas üveg.* Olegná flaše, neb baňka.

LEMBVS. m. 2. der Kahn, das Schiffchen. *Sajka, folyó hajó.* Cžlun, štrowná lodj.

LEPRA, ae. f. der Aussatz. *Bélpoklosság.* Málomocenstwj.

LĒTHARGVS. m. 2. die Schlafsucht. *Mély álommal bolondító betegség.* Ospalost.

LŌGVS. m. 2. das Wort. Pl. allerley Possen. *Beszéd, ige.* Pl. *Bolondság.* Slowo. Pl. Wsselikė marné neb směšné řeči.

* Analogĭa. f. 1. Gleichförmigkeit. *Egyezés, hasonlóság.* Podobnost, mjrnost.

* Apologus. m. 2. Cic. die Fabel, das Mährlein. *Költött beszéd, mese.* Báseň, fabule.

* Apologĭa. f. 1. Apul. die Vertheidigung. *Maga mentő felelet.* Wýmluwa, obradnj neb obrannj odpowěd'.

* Catalogus. m. 2. das Register. *Lajstrom.* Registrum.

* Dialogus. m. 2. das Gespräch. *Egy mással való beszéllgetés.* Rozmlauwánj.

* Elogium. n. 2. der Titul, das Lob. *Dicsérei.* Tytul, chwála.

* Epilogus. m. 2. der Schluß. *Berekesztés.* Zawjrka řeči.

* Prologus. m. 2. die Vorrede. *Előljáró-beszéd.* Předmluwa.

LYCHNVS. m. 2. das Licht, die Lampe. *Gyertya, világ.* Swjce, neb lampa.

Lychnuchus. m. 2. der Leuchter. *Gyertya-tartó.* Swjcen.

LYNX. c. 3. der Luchs. *Hiúz.* Rys, ostrowid.

Lynceus, a, um. luchsin, scharfsichtig. *fényes szemű.* rysowý, ostrého widěnj a zraku.

LYRA, ae. f. die Laute, Leyer. *Lant, begedű.* Lautna, harfa.

Lyricus, a, um. zur Leyer gehörig. *lanthoz való.* K harfe náležegjcý.

LYSIS, is. f. die Lösung. *Feloldás.* Rozwázanj.

* Analysis. die Zergliederung. *Feloldása az argumentomoknak.* Rozdělenj.

* Paralysis. die Lähmung der Glieder, Gicht, halber Schlag. *Gutta-ütés.* Dnaurzlámanj, šlak.

* Pa-

*Paralyticus, a, *um. Plin. gichtbrüchig. gutta-ütött. dnawzlámaný, ssla̋kem porazený.

MĂCHAERA. f. I. das Messer, Schwert. Kés, kard. Nůž, meč.

MĂCHE, es. f. der Kampf. Küszködés. Bitwa, bog.

*Dimachae. m. Pl. Curt. die Dragoner. Gyalog és lovon harczoló katonák. Gezdec, rytjř, drag'oň.

*Promachus. m. 2. der Vorfechter. Elöl-badakozó. Ktery na před ssermyruge.

*Naumachia. f. I. Sueton. das Schiffgefecht. Vizen való badakozás. Wálka neb bitwa na moři.

MĀGĪRUS. m. 2. der Koch. Szakáts. Kuchař.

*Archimagirus. der Kuchenmeister. Fö szakáts mester. Neywyšssj kuchmistr.

MAGNES, ētis. m. der Magnet. Mágnes-kö. Mag'nét.

Magneticus, a, um. magnetisch. mágnes-köböl való. mag'netowý.

MĂGUS. m. 2. der Weise, Naturkündiger. Bölts, büvös bájos. Mudřec, přirózených wěcý spitowatel.

Magīa. f. I. die Zauberey, schwarze Kunst. Büvös bájosság, természeti titkos tudomány. Kaugedlnjctwj, černé vměnj.

Magicus, a, um. zauberisch. ördöngösségi, varáslási. Kaugedlnjcký.

MĂLĂCIA. f. I. die Meer-Windstille. Tengeri tsendesség. Vtjssenj wětru neb moře, ticho.

MĂLAGMA, ătis. n. das erweichende Pflaster. Lágyitó ir, vagy kenet. Obměkčugjcý flastr.

MALTHA. f. I. das Erdpech. Enyvnek neme. Kleystrum.

Maltho, are. kleistern, löthen. békenni, forrasztani. kleystrowati, letowati.

MASTIX, īgis. m. die Peitsche, der Mastix. Ostor, korbáts. Bič, korbáč, žjla.

MESPILUS, i. f. der Mispelbaum. Nászpolya fa. Nyssplowý strom.

Mespilum. n. 2. die Mispel. Nászpola. Nyssple.

MARGĂRĪTA, ae. f. die Perle. Gyöngy. Perla.

MARTYR, yris. c. Prud. der Zeuge, der Märtyrer. Bizonyság, mártirom. Swědek, mučedlnjk.

MĒNINX, gis. f. das Hirnhäutlein. Agyvelö bétakaró hártyák. Kůže okolo mozku.

MĪMUS. m. 2. et Mima, ae. f. der Possenreißer, Pickelhering. Más ember szólásának, erköltsének mesterséggel tréfás követöje. Keykljř, blázen we hře: Keykljřka.

Mimicus et Mimarius, a, um. gauklerisch. játékos követésre való. keykljřský, nesýdatý.

MNĒMĒ, es. f. das Gedächtniß. Emlekezet. Paměť.

Mnemŏnica, orum. Pl. die Gedächtnißkünste. Elmébi emlekezetésre való tanítás. Včenj o paměti.

Mnemŏsynon, i. n. Catull. das Gedenkmahl. Emlekezetö jegy. Památka, rozpomenutj.

MOR-

MOECHVS. m. 2. et Moecha. f. 1. der Ehebrecher. *Parázna.* Cyzolożnjk, smilnjk: Cyzolożnice.

Moechari. ehebrechen. *paráznál-kodni.* cyzolożiti, smilniti.

MŌMVS. m. 2. der Tadler. *Kinek semmi nem tetszik.* Hanéc, pomlauwač.

MONOPŌLIVM. n. 2. Sueton. Plin. die privilegirte Handlung, das Recht etwas allein zu kauffen, oder zu verkauffen. *Tulajdon árúnak bóltja, mellyet egyedül egy árúl, és másutt ember nem vehet.* Dowolené a obzwlássťné kupectwj, w gednom zboźj gednoho kupce, aneb celé zemé.

MŌRVS, a, um. närrisch. *bolondos.* blázniwý.

Morio, ōnis. m. der Narr. *Bolond.* Blázen.

MVRAENA, ae. f. 1. die Bricke, Lamprete. *Menyhal.* Mrena, mgen, lampert.

MVSA. f. 1. das Dichten. Pl. die Künste. *Ének.* Pl. *Tudomány.* Wymyssleni. Pl. Vmenj, kunsstowé.

Musēum. n. 2. die Studierstube. *Tanúló ház.* Pokog včenj, mjsto k včenj.

Musica. f. 1. die Singkunst. *Éneklési tudomány.* Vmenj spěwůw.

Musicus, a, um. zum singen gehörig. Subst. der Sänger. *énekí tudományhoz való.* Subst. *Énekes mester.* k spěwům náležegicý. Subst. Spěwák.

* Amusus. m. 2. Vitruv. der Ungelehrte. *Irás-tudatlan.* nevčený,

MYOPS, ōpis. m. Vlpian. der ein blödes Gesicht hat. *Vaksi, homályos szemű.* Blikawý, mdlý na zrak.

MYSTĒRIVM, i. n. das Geheimniß, Heiligthum. *Titok, szentség.* Tagemstwj, swátost.

Mysticus, a, um, et *Adu.* e. Ouid. Martial. geheim, geistlich. *titkos, szent.* tagný, duchowni. Adu. tagně duchowně.

NĀNVS. m. 2. Nana. f. 1. der Zwerg. *Törpe, kis emberke.* Pjdimužjk, zakrpelec, kárljk.

NAVCLĒRVS, et Nauarchus. m. 2. der Schiffherr, Schiffpatron. *Hajós-mester.* Spráwce lodj.

NECTAR, ăris. n. der süße Trank, die Himmelslust. *Édességnek itala.* Sladký napog, nebeská rozkoš.

Nectareus, a, um. wolschmeckend. *édes, kedves izű.* sladký.

NĒNIA, vel Naenia. f. 1. das Trauerlied. *Halotira való vers.* Smutná pjseň, pohřebnj pjseň.

NŎMAE, arum. f. um sich fressende Geschwäre. *Megeméſztő kelések.* Wředowé, kteřjž se wůkol sebe hryzau.

NŎTHVS. m. 2. das Hurenkind. *Fattyú.* Pankhart.

Nothus, a, um. fälsch, unehlich. *hamis, böstelen.* falessný, neřádný, nepoctiwý.

NŎTVS. m. 2. der Südwind. *Déli-szél.* Wjtr od poledne.

NYMPHA. f. 1. die Braut. *Menyasszony.* Newěsta.

* Paranymphus. m. 2. August. der

der Branntdiener, Führer. *Le-ány-kérő, vőfély*. Družba.

ŏBĔLVS. m. 2. der Spieß, das Correcturzeichen. *Nyárs, az irásban nyárſatska forma jegyzéſetske*. Rožen, znamenj, neb punktjk, gjmž ſe to, co zle napſáno geſt, přemazáwá a naprawuge.

Obeliſcus. m. 2. Plin. das Spießlein, der ſteinerne Pfeiler. *Magas, vékony és hegyes oſzlop*. Rožnjk, kamenný ſlaup.

ŏBŎLVS. m. 2. ein Heller. *Fillér*. Haljř.

* Triobolus. m. Triobolum. n. 2. drey Pfennig. *Három filléres pénz*. Tři halјře.

OBSŌNIVM, vel Opſonium. n. 2. die Küchenſpeiſe. *Étel, eledel*. Wſſeliká potrawa kuchynſká.

Obſono, et Obſonor. 1. ich kauſe in die küche ein. *ételt véſzek, kéſzitek*. pokrmy do kuchyně ſkupugi.

Obſonator. m. 3. der Einkaufer. *Étek vásárló*. Sſafář, kterýž do kuchyně potrawu ſkupuge.

Obſonatus. m. 4. Plaut. der Einkauf der Speiſen. *Étek vásárlás*. Skupowánj potrawy do kuchyně.

ŏCIOR, ociſſimus. Ociter, ocius, ociſſime. geſchwinder, geſchwindeſte. *gyors, gyorſabb*. rychlegſſý, neyrychlegſſj. Adu. rychle, rychlegi, neyrychlegi.

ŏDA. f. 1. das Lied. *Ének*. Pjſeň.

* Palinodia. f. 1. der Widerruff. *Viſzſza-tagadás*. Odwolánj, odřeknutj.

OECOS, i. m. das Hauß. *Ház*. Dům.

Oeconŏmus, i. m. der Verwalter. *Házi gondviſelő*. Hoſpodář, zpráwce domu.

Oeconomia. f. 1. die Haußhaltung. *Házi gondviſelés*. Hoſpodářſtwj, ſpráwa domu.

Oeconomicus, a, um. haußhalteriſch. *házi gondviſelésbez való*. hoſpodářſký, ſprawný.

* Dioecĕſis. f. 3. das Amt, Gebiet. *Tartomány, birodalom*. Auřad, panſtwj.

OESTRVM, i. n. die Weſpe, die Hummel. *Fene bogár, dühösség*. Sřſſeň, traud.

OMPHĂCIVM, i. n. der Saft aus unreifen Trauben. *Egres lév*. Kyſelý meſt, agreſt, z nedozralého hrozna.

ŎNĂGER, gri. m. der Waldeſel. *Vad ſzamár*. Diwoký oſel.

ŎPHĪTES, ae. m. der Schlangenſtein. *Tarka márván-kő*. Hadj kámen.

ORGĂNVM, i. n. das Werkzeug, Inſtrument. *Szerſzám, eſzköz: Orgona*. Náſtrog: Warhany.

ORGYA, ae. f. die Klafter. *Egy ölni mérték*. Sáh, loket.

ORNĪTHON, ōnis. m. das Vogelhauß. *Madár ház*. Ptácj dům, komora, klec.

PAĔAN, ānis. m. 3. der Lobgeſang. *Éneklés, vitézség utánna való ének*. Pjſeň chwály, děkowánj.

PAE

PAEDAGŌGVS. m. 2. der Kinderlehrer. *Gyermek-tanitó.* Včitel a sprawce ditek.

PAEŌNIA, ae. f. die Pfingstrose, die Peonie. *Pünkösti rósa.* Piwonkowé kořenj, piwoně.

PĂLAESTRA, ae. f. die Fechtschul, der Kampfplatz. *Küszködő hely, bajnokok helyek.* Ssermýřská sskola, ssermýřský plac.

Palaestrīta, ae. m. Cic. der Fechter. *Bajnok mester.* Ssermýř, bitec.

PĂLIMPSESTVS, i. m. die Schreibtafel, die Eselshaut. *Iró tábla.* Pjsařská tabule, parg'amýn z osiowé kůže.

PĂNAX, ăcis. f. Pănăces, is. n. et Panacēa, ae. f. die Arzney wider alle Krankheiten. *Mindent gyógyitó fű.* Kořen, kterýby měl wsselike neduhy hogiti.

PĂNĒGYRIS, is. f. die Zusammenkunft des Volks. *Gyülés, gyülekezet.* Slawné a weliké shromážděnj lidu.

PANTHER, ēris. m. der Panther, der Thierwolf. *Párducz.* Rys.

PĂRAENĔSIS, is. f. Gell. die Vermahnung. *Intés.* Naučenj, napomenutj.

PĂRALLĒLVS, a, um. gleich nahe oder weit von einander. *egymáshoz szép renddel, egyaránt való közben-vetésel belybeztetett.* který tak daleko od gednoho, gak od druhého stogj.

PĂRASCĒVE, es. f. Tertull. die Vorbereitung, der Charfreytag. *Készület, nagy péntek.* Připrawowánj, den strogenj, weliký pátek.

PĂRĂSĪTVS, i. m. Schmarutzer, Tellerlecker. *Hizelkedő.* Podlednjk, potřimiska.

PĂRERGON, i. n. Plin. das Nebenwerk. *Tsinálmány.* Bez potřebnj práce, neb mluwenj.

PĂRHIPPVS, i. m. das Handpferd. *Vezeték ló.* Ručnj kůň.

PĂROXYSMVS, i. m. der Anfall einer Krankheit. *Hideglelésbe való esés, betegség.* Zdrážděnj, zymničnj napadánj.

PEGMA, et Pagma ătis. n. das Gerüst, die Bühne. *Fa alkotmány, mellyre a' bálvány képei be:ybeztetik, vagy mellyen embert ölnek, vesztenek.* Drewená přjprawa, neb stawenj, kdež se obrazy, keyklířstwj, neb rozličná malowánj stawegj.

PĔLĂGVS, i. n. das Meer. *Tenger mélysége.* Hlubokost mořská.

PELTA, ae f. der kleine Schild. *Kerek pais, gyalog pais.* Malá, okrauhlá pawéza.

Peltasta, ae. f. der Schildträger. *Gyalog paisos, kerek paisos.* Pawéznjk.

PĒRA, ae. f. der Ranzen, die Tasche. *Bőr táska, kóldús táska.* Mossna, tobolka, tanistra.

PERNA, ae. f. der Schinken. *Sódor, sódér.* Ssoldra, lýtka, swinské plece.

PĔTĂSO, ōnis. m. das geräucherte Schweinsviertl. *Disznó láb.* Ssink, čtwrt weprowá.

PETRA, ae. f. der Fels. *Kőszikla.* Skála.

PHĂRĔTRA, ae. f. der Köcher, Pfeilsack. *Tegez.* Tauł.

Pharetratus, a, um. mit pfeilen wohl versehen. *tegzes.* taulem dobře opatřený.

PHARMĂCVM, i. n. die Arzney, das Gift. *Orvosság, méreg, ételő* Lékařstwj, geď.

Pharmacopōla, ae. m. der. Apotheker. *Patikáros.* Apatekář.

PHĂSĒLVS, i. m. das Schifflein. *Közép hajó, hajócska.* Maličká a rychlá lodj.

PHASEOLVS et Phasiolus, i. m. die welsche Bohne. *Olasz bab, oláh bab.* Wlaský bob.

PHĬLAVTIA, ae. f. die Eigenliebe. *Maga szeretés.* Milowánj sebe samého.

PHĬLŎSOPHIA, ae. f. die Weltweisheit. *Böltseség szeretés, világi böltseség.* Milowánj maudrosti, swětská maudrost.

Philosophus, i. m. der Weltweise. *Filosofus, világi Bölts.* Mudřec, Filosof.

Philosophicus, a, um. zur weisheit gehörig. *böltseség szeretésre való, böltseségre való.* filosofský.

Philosophari. Dep. von weisheit reden, weisheit studiren. *böltselkedni.* o maudrosti mluwiti, w maudrosti se cwičiti.

PHILTRVM, i. n. der Liebes-trank: das Grüblein unter der Nasen. *Szerelemre gerjesztő ital: Az orr alatt való völgyetske.* Nápog neb pokrm milosti: Gámka pod nosem.

PHŎCA, ae. f. der Seehund, das Meerkalb. *Tengeri borjú.* Mořské tele.

PHŌNASCVS, i. m. der Singmeister, Sprachmeister, Capellmeister. *Éneklésre tanító mester, nyelvre tanító mester.* Učitel w sprawowánj hlasů neb řeči.

PHYSIS, is. f. die Natur. *Természet.* Přirozenj.

Physicus, a, um. zur naturerforschung gehörig. Subst. der Naturkündiger. *természeti, természetbéli.* Subst *Természet visgáló.* K zpitowánj přirozenj přináležegjcý. Subst. Zpitatel přirozenj.

PĬNĂCŎTHĒCA, ae. f. die Bilderkammer, Kunstkammer. *Képeket tartó kamara.* Mjsto w domě, kdež se obrazy, a giné ozdoby chowagj.

PĪRĀTA, ae, f. der Seerauber. *Tengeri tolvaj, hajós tolvaj.* Mořský laupežnjk.

Piratica, ae. f. die Seerauberey. *Tengeri tolvajság.* Laupežnictwj na moři.

PLĂNĒTA, ae. m. der Planet, Irrstern. *Bújdosó tsillag.* Planetnj hwězda.

PLĂTĒA, ae. f. die Gasse, Strasse. *Széles útsza.* Siroká vlice.

PŎĒMA, ătis. n. das Gedicht. *szerzett vers.* Skladánj weršůw, wymyšlenj.

POLITĪA, ae. f. der Staat, die Policey, das Stadtregiment. *Község, ékesség, városi rend.* Měšťanstwo, obec, městský řád, neb sprawowánj.

PŎLVS, i. m. der Pol, der Himmelsangel, der Himmel. *Az égnek sarka, és tengeleinek vége, az ég.* Nebe, wýsost, neb stěžege nebes.

POM-

POMPA, ae, f. das Gepränge. *Pompázás, pompás készület.* Nádherná procesý.

PŎRRO. Adu. weit, fort, weiter. *továbbá ezutánn.* předce dále.

PŎRVS, i. m. Pl. Pori. die Schweißlöcher. *Veríték lyukak, vagy lyukak az ember bőrin.* Mořſká pěna: potowé dirky.

PRAXIS, is, et eos. f. die Handlung, Uebung, Erfahrung. *Tselekedet, gyakorlás.* Skutečné činěnj, cwičenj.

PRESBYTER, eri. m. Tertull. Prudent. der älteste Priester. *Öreg tanító pap.* Starſſj kněz.

PROBLĒMA, ătis. n. die Streitfrage. *Elő-vett kérdés.* Otázka, předložená řeč, kteráž na omyſlu gest.

PRŌBOSCIS, ĭdis. f. der Rüßel des Elephanten. *Eléfánt órra.* Slonowý pyſk, howězý nos.

PROOEMIVM, i. n. die Vorrede, der Eingang. *Elől-járó-beszéd.* Počátek řeči, předmluwa.

PRŌPĪNO. I. ich trinke zu. *reá-köszönöm.* připjgám.

PRŌPŌLA. der Vorkaufer, Krämer. *Kufárkodó, kereskedő.* Překupitel, překupnjk.

PRŌRA, ae. f. der vörder Theil des Schiffs. *Hajónak az órra.* Přednj půl lodj.

PSALLO. 3. ich singe, oder schlage auf dem saitenspiel. *éneklek, muſikálok.* zpjwám, hrám w náſtrog muzycký.

PSITTĂCVS, i. m. der Papagey. *Publikán madár.* Papauſſek.

PYGMAEVS. m. 2. der Zwerg. *Kitsiny ember.* Pjdimužjk, karljk.

PYLAE, ārum. f. Pl. der enge Paß. *Keskeny, vagy szoros helyek, kapu.* Brána, hlauza, neb vzké průchodiſſté mezy horami.

* Prŏpylaeum, i. n. der Vorhof, der Platz vor dem Palast. *Pitvar, tornátz.* Předſýnj, ſýnce, trnác.

PYRA, ae. f. der Scheiterhaufen, darauf man einen verbrennet. *Rakás tűz.* Hranice dřjwj.

PYRĂMIS, ĭdis. f. die hohe Seule, so oben spitzig ausgehet. *Négy-szegű tűz módjára felékesíttetett hegyes alkotmány.* Čtwerhrané ſtawenj, kteréž gest na horu ſſpičaté, gako plamen ohně.

PYRGVS, i. m. die Burg, der Trichter. *Vár, tőltsér.* Wěže.

PYRĪTES, ae. m. der Feuerstein. *Tűz kő.* Křeſácý kámen, kýz, křemen.

PYRŎBŎLVS, i. m. die Bombe, Granade, Feuer-Kugel. *Bomba, tüzes golyóbis.* Ohniwý ſſip, ohniwa kaule.

Pyrobolarius, i. m. der Feuerwerker, Granadirer. *Lövöldöző, bombát hajtó.* Který ohniwau kaulj ſtřjlj.

PYXIS, ĭdis. f. die Büchse, Schachtel. *Szelentze.* Puſſka, ſſkatule.

RĂPHĂNVS, i. m. der Rettich. *Retek.* Ředkew.

RHĪNŎCĔROS, ōtis. m. das Nashorn: der Oelkrug. *Egy öreg vad állatt, kinek az orrán nőtt egy nagy horgas szarva: Olajos korsó.* Zwjře tak weliké, gako

gako ſłon, které reh má na noſe: Olegowá nádoba.

RHOMBVS, i. m. die Garnwinde, das Spinnrad. *Fonál gombolyító, matóla, fonó kerék: Tengeri hal.* Motowidlo; Gméno gedné ryby wokaun.

RHĒTOR, ŏris. m. der Redner. *Ékeſen ſzólásra tanító, ékeſen ſzóló.* Rżečnjk.

RHETORICVS, a, um. rednerisch, zur redekunſt gehörig *rétorikához való.* řečný, mluwný.

RHYTHMVS, i. m. der Reim. *Vers, ének.* Rytmy.

SACCHĂRVM, i. n. der Zucker. *Tzukor, nád-méz.* Cukr.

SACCVS, i. m. der Sack. *'Zák.* Pytel, wřece.

Saccare. 1. Colum. durchſeugen. *'zákkal meg-ſzűrni, meg-'zákolni.* přecediti.

SĂCŌMA, ătis. n. das inſtehende Gleichgewicht. *Egyarányuság a' fontban.* Záwaží, gednakau wáhu půſobjcý.

SAGMA, ătis. n. die Roßdecke. *Nyereg alá való ſzőnyeg.* Pod ſedlo potřebný koberec.

SALGĂMA, orum. n. Pl. die eingemachte Früchte, Confituren. *Minden bésózott gyümölts.* Wſſeliké z cukru neb z medu naſtrogené owoce.

SĂLĂCŌMA, ătis. n. die Ruhmredigkeit. *Ditsekedés.* Slawná powěſt.

SAMBŪCA, ae., f. das Saitenſpiel, Hackbret. *Három ſzegű hangitsáló ſzerſzám.* Hudebný náſtrog: Wálečný náſtrog, k podrážení zdi.

SANDĂLIVM, i. n. der Pantofel. *Paputs, tzipellős.* Pantofle.

SĀPO, ōnis. m. die Seife. *Szappan.* Mýdlo.

Saponarius, i. m. der Seifenſieder. *Szappanos.* Mýdlář.

SARCASMVS, i. m. der höhniſche, giftige Spott. *Keſerves megtsúfolás.* Dotkliwé poſmjwánj.

SARCŎPHĂGVS, i. m. das Todtengrab. *Sír.* Hrob.

SĂTRĂPA, ae. m. der Perſiſche Fürſt, Baſſa. *Perſiai Fejedelem, tiſztartó, baſſa.* Perſké knjže, auředník, hegtman.

SĂTYRA, ae. f. die höhniſche Schrift. *Éles és ſzidalmazó 's pirongató verſek.* Oſtré a přjkré werſſe.

SCAMBVS, a, um. der krumme beine hat. *görbe lábú.* křiwonohý.

SCĂPHA, ae. f. der Kahn, das Schiffchen. *Tsónak, bajótska, ládik.* Malá lodka, člunek.

SCĀPVS, i. m. der Stiel, Halm, das Mittlere von den Seulen, das Buch Papier. *Nyel, fü-ſzár, oſzlop derék, kontz papiros.* Proſtředek ſlaupu mezy základem ſpodnjm, a wrchnj makowicy: Kniha papjru.

SCĂRĂBAEVS, i. m. der Keſer. *Szarvas bogár.* Chrauſt.

SCĔLĔTVS, i. m. das Todtengerippe. *Tsont.* Samé koſti bez maſa.

SCEPTRVM, i. n. der (das) Scepter. *Királyi páltza.* Králowſké hůl, berla.

SCHE-

SCHĔDA, ae. f. der (das) Zettel, die Schreibtafel. *Tzédula.* Tabulka, cedule.

SCHĒMA, ătis. n. die Gestalt, das Muster. *Maga viselés.* Spůsob, neb zdoba.

SCHOENVS. m. et Schoenum. n. 2. das Seil, das Schilf. *Kötél, káka.* Prowaz, trstina, sjtj.

Schoenŏbătes, ae m. der Seiltänzer. *Kötélen járó, kötélen táutzoló.* Ktery na prowaze chodj a třepčj.

SCIMPODIVM, i. n. das Faulbette. *Kis ágyatska.* Postel k zahálenj, postelka.

SCIRRHVS, i. m. die harte Geschwulst. *Kemény dagadás.* Twrdá opuchlina.

SCIŪRVS, i. m. das Eichhörnchen. *Evet, mókus.* Wewerka, wewerice.

SCOMMA, ătis. n. das Spottwort. *Tsúf beszéd.* Pohaněnj.

SCŎPVLVS, i. m. der Steinfels. *Kőszál.* Sspičatý kámen.

SCŌRIA, ae. f. die Schlacke. *Salak, vasnak, ónnak és egyéb olvasztott érttznek sepreje.* Truska z mědi, z olowa, a neb ze železa.

SCORPIVS, i. et Scorpio, ōnis m. der Scorpion. *Skorpio.* Sstir.

CYPHVS, i. m. der Becher. *Pohár, ivó edény.* Koflik.

SINĀPI, n. ind. der Senf. *Mustár.* Hořčice.

SIPHO, ōnis. m. das Rohr, die Wasserröhre, Sprütze, der Heber. *Tsú, tsatorna, fets-kendő.* Studničná raura, střjkačka.

SMEGMA, ătis. n. die Seife, Fleckkugel. *Szappan, 's minden-féle mosó szerszám.* Mýdlo neb giné lékařstwj, gjmž se něco čistj, a wypjrá.

SŎLOECISMVS, i. m. die unförmliche Rede. *Szólá.ban, irásban való éktelenség.* Nespůsobnost řeči w psánj, a mluwenj.

SŎPHIA, ae f. die Weisheit. *Bölts ség.* Maudrost.

Sophisma, ătis. n. die spitzfindige Rede. *Alattomban való fortélyos beszéd.* Wtipná, opatrná, chytře wymysslená řeč.

SŌTĒR, ēris. m. der Heiland, der Seligmacher. *Meg tartó, idvezitő.* Spasytel.

Soteria. n. 2. Pl. die Geschenke für die erlangte Gesundheit. *Meggyógyúlásért való ajándék.* Dar za obdržené zdrawj.

SPASMVS, i. m. der Krampf. *Görts.* Křeč.

Spasticus, a, um. Plin. den der krampf zeucht. *görtsös.* kterého křeč často napádá.

SPĂTHA, ae. f. die große breite Klinge, der Rührlöffel, der Spattel. *Pallos, ispót, tajték hányó kalán.* Ssiroký meč, paloš, wařečka.

SPEGMA, ătis. n. der Erzstaub. *Réz salak.* Truska z mědi.

SPĒLAEVM. n. 2. die Höhle. *Barlang.* Geskyně, daupě.

SPHAĒRA, ae. f. die runde Kugel. *Golyóbis, kerekség.* Kaule, okrauhlost.

* Sphaeristērium, i. n. Sueton. Plin. das Ballhaus, der Kegelplatz. *Lapta játszó hely.* Plac, kdež na mjč aneb na kolky hragj.

* Sphaerŏmāchia, ae. f. das Ballspiel, Kegelspiel. *Lapta játszás, teke hányás.* Potýkánj, w kaulech, hra w kaule.

SPĬTHĂMA, ae. f. die Spanne. *Egy arasz, tizenkét új szélességű.* Pjd', mjra.

STĂDIUM, i. n. die Rennbahn der Feldweg. *Pállya.* Záwodnj plac, hony.

STĂTĒRA, ae. f. die Wage: Goldwage. *Lántzos font: Arany mérték.* Wáha.

STĒLA, ae. f. die steinerne Seule. *Kő oszlop.* Zděný slaup, pilјř.

STEMMA, ătis. n. der Stamm, das Geschlecht. *Nemzet, nemzetség.* Rod, erbowé předkůw, pokolenj.

STIGMA, ătis. n. das Brandmahl, Kennzeichen. *Bélyegzés, sütés.* Připálený cejch, wypálené znamenj.

Stigmaticus, a, um. der gebrannt, gezeichnet ist. *a' kire bélyeget sütöttek.* cejchowaný.

STŎLA, ae. f. der Weiberrock. *Aszszonyi szoknya.* Ženský oděw.

Stolatus, a, um. Petron. bis auf die füsse gekleidet. *szoknyás, hoszszú ruhájú.* w dlauhém oděwu oblečený.

STŎMĂCHUS, i. m. der Eingang im Magen, der Magen: der Unwille, die Verdrüßlichkeit. *Torok-gége: Megunás, únalom.* Žaludek, pažerák: Newole.

Stomachari. Dep. I. unwillig, zornig seyn. *boszszonkodni.* zpauzeti se, hněwati se.

STRANGŪRIA, ae. f. der Harnstrang. *Vizelletnek fúladása.* Řežawka, řezánj od moče.

STRĂTĂGĒMA, ătis. n. 3. die Kriegslist. *Hadi okos fortély.* Smyslnost w wěcech wálečných.

STRĂTĒGUS, i. m. der Feld Oberster. *Hadnagy, hadi vezér.* Wogenský wůdce.

Pĕristrōma, ătis. n. das gemahlte Tuch um eine Wand. *Kárpit, varrott lepedő.* Koberec, tkaný čalaun, zawěsydlo.

STYLUS (Stilus.) i. m. die Seule, der Griffel, die Schreibart. *Oszlop, író veszsző, írásnak módja.* Slaup, rafige, gistý psánj způsob.

Stylŏbăta, Stylobates, ae. m. der Seulenfuß. *Oszlopnak a' talpa.* Podlůžka, stoganek.

* Peristylium, i. n. der Saal, Creuzgang. *Oszlopos környékű ház.* Sýně, která ze wšech stran má slaupy.

STYX, ygis, f. das giftige Wasser, die Hölle. *Pokol mérges vize.* Peklo, gedowatá woda.

Stygius, a, um. höllisch. *Pokoli.* pekelný.

SYCŎPHANTA, ae. m. der Verräther, Verleumder. *Patvaros, rágalmazó, alattomban másokat öszve-hordó.* Oklamawatel, šibal, neprawý žalobnjk.

SYMPHONIA, ae. f. die Music. *Az éneklé ben való egyenlő zengés.* Libé znénj, a srownánj hlasůw.

Symphoniacus, a, um. zur music gehörig. *Öszve-zengedező.* spěwácý.

SYMPOSIUM, i. n. die Gasterey. *Vendégség.* Spolu radowánj, kwas towaryšſký.

Symposiacus, a, um. zur gasterey gehörig. *vendégségbez illendő.* hodowný.

SYMPTOMA, ătis. n. der Zufall. *Történet, eset.* Připad k nemocy, neb w nemocy.

SYRTIS, is. f. der Wasserstrudel, die Sandbank. *Tengeren lévő örvény.* Nebezpečné mjsto w moři.

TAGMA, ătis. n. die Ordnung. *Rend* Pořádek.

* Syntagma die Verfassung, ein Werk. *Öszve-szedés, rendelés.* W gedno obsaženj, pořádek.

TALENTUM, i. n. das Geldgewicht. 750. Thaler ohngefehr. *Tálentom, (750. tallér.)* Hřiwna, (750. tolárůw.)

TAPES, ētis. m. et Tapetum, i. n. Tapete, is. n. der Teppich. *Szőnyeg.* Koberec, čalaun.

EPITAPHIUM, i. n. die Grabschrift. *Koporsói vers.* Hrobowý nápis.

TARTARUS, i. m. et Tartarum. n. die Hölle. *Pokol.* Peklo, neb tmawá mjsta w pekle.

TAURUS, i. m. der Ochs, Stier. *Bika, ökör.* Býk, Wůl.

Taurinus, et Taureus, a, um. rindern. *ökör bőrből való.* býkowý.

TECHNA, ae. f. die Kunst, der Betrug. *Mesterség, tsalárdság.* Vměnj, lest.

* Architectus, i. m. der Baumeister. *Építő mester.* Wrchnj stawitel, neb spráwce nad stawenjm.

* Architectura, ae. f. die Baukunst. *Építő mesterség.* Vměnj při stawenj.

TELESCOPIUM, i. n. das Fernglas. *Meszsze látásra való üveg.* Sklo, gimž se na daleko widěti může.

THALAMUS, i. m. das Ehebette, die Schlafkammer der Eheleute. *Vőlegény és menyaszszony ágyas háza.* Manželſké lůže, ženichowa komora, manželſtwj.

* Epithalamium, i. n. Quint. das Brautlied. *Menyegzőre írtt vers.* Swadebnj pjseň.

THEATRUM, i. n. der Schauplatz, das Schauspiel. *Játék néző hely.* Stawenj, neb plac, z kterého se na hry diwagj.

Theatralis, e. zum schauspiel gehörig. *játék néző helybez való.* K diwadlu přináležegicý.

* Amphitheatrum, i n. der ovalrunde große Schauplatz. *Kerek játék néző hely.* Okrauhlý a ze wssech stran zawřenỳ plac.

THECA, ae. f. der Kasten, die Büchse. *Iskátulya, tartó tok.* Schowadlo, truhlička.

* Apotheca, ae. f. die Vorraths-kammer, der Weinkeller. *Kamara, patika, minden hely, a' miben valamit béraknak.* Komora, kde se potřebné wěcy chowagj, winný sklep.

* Hypotheca, ae. f. Cic. das Pfand. *Zálog.* Základ, zástawek, záloh.

THEŌRĒMA, ătis. n. der Lehrsatz. *Éles elmélkedés, gondolat.* Učenj.

THERMAE. Pl. f. 1. die warme Bäder. *Feredő bánya, hév viz.* Teplice, wary.

* Thermŏpōla, ae. m. der Thee oder Caffee schenker. *Meleg ital és étel árúló.* Teplého pití prodawač.

* Thermopolium, i. n. das Caffeehaus. *Kávés ház.* Mjsto, kde se teplé pitj prodáwá.

* Thermopŏta, ae. m. Der warmes trinket. *Meleg étel 's ital iddogaló.* Teplé pitj užjwagjcý.

THĒSAVRVS, i. m. der Schatz. *Kints.* Poklad.

Thesaurarius, a, um. Plaut. das zum schatz gehörig. *Kintsbez tartozó.* ku pokladu přináležegjcý.

THŌRAX, ăcis. m. die Brust, der Brustharnisch. *Mely, melyre való szoros köntös.* Prsy, prsnjk, předni plech, pancýř.

TŎME, es. f. der Schnitt. *Metszés.* Ořezek, odřezek.

* Epitome. der Auszug. *Hoszszú beszédnek megrövidítése.* Ukrácenj dlauhé a obšjrné řeči.

* Anatome. die Zerschneidung eines todten Cörpers. *Ember felbentzolása, kontzolása.* Rozřezánj mrtwého těla.

TŎREVMA, ătis. n. das Schnitzwerk. *Esztergárból tsinált edény.* Řezané, a wyrýwané djlo.

Toreutes, ae. m. der Bildschnitzer. *Esztergáros.* Řezáč, tokář, řezbář.

Toreutice, ae. f. die Schnitzkunst. *Esztergáros tudomány.* Řezbářstwj, tokářstwj.

Tornus, i. m. das Drechseleisen, die Drehbank. *Esztergár vas.* Zástružnj železko, dláťko, rýpadlo.

Tornare, et Detornare. drechseln. *esztergározni.* wytočiti, wyryti.

TOXĬCVM, i. n. das Gift. *Étető méreg.* Jed, otrawa.

TRĂCHĒA, ae. f. die Luftröhre. *Lélekzet vévő gége.* Chřtán.

TRĂGOEDIA, ae. f. das Trauerspiel. *Szomorú játék.* Smutná hra.

Tragoedus, i. m. der Tragödienspieler. *Trágyédia játszó.* Kdož smutné hry strogj.

Tragicus, a, um, et *Adu.* e. tragödisch, traurig. *trágyédiához való, szomorú.* Adu. *szörnyen, kegyetlenül.* k smutné hre přináležegjcý. Adu. smutné.

TRĂPES, ĕtis. m. die Oehlmühle. *Olaj sajtó, olaj malom.* Pres olegný, olegné stupy.

TRICLĪNIVM. n. 2. der Eßsaal, die Tafel mit 3. Sitzen. *Ebédlő*

lō palota. Swětnice, w njž se oběduge.

TRĪPVS, ŏdis. m. der Tiegel mit drey Füßen. *Három lábú.* Pánwice tři nohy magicý.

Tripŭdium, i. n. der Freudensprung. *Tánczolás, örömben való tapsolás.* Poskakowánj na zemi.

Tripudiare. frolocken, hüpfen. *tántzolni.* z radosti poskakowati.

TRŎCHĬLVS, i. m. der Zaunkönig. *Ökör szem madár.* Králjček.

Trŏchus, i. m. das Drehrad. *Tsiga, tsapó tsiga.* Ssamrha.

Trochiscus, i. m. das Küchlein. *Apró kerekdéd pogátsotska.* Kolačjk, syrček, ssaulek.

TRŎPAEVM, i. n. das Siegszeichen. *Győzedelem emlekezetire tétetett jel.* Wjtězné znamenj.

TROPHĒ, inde Atrophia. f. 1. das Ungedeyen. *Testnek elszáradása.* Suchotiny.

TYMPĂNVM, i. n. die Pauke, Drommel. *Dob.* Buben.

Tympanītes. ae. m. die Wassersucht. *Viz kórság.* Wodnotedlnost.

Tympanotrība. der Drommelschläger. *Dobos.* Bubenjk.

TYPVS, i. m. das Model, Vorbild, Muster. *Példázat, kép, ábrázat.* Obraz, podobnost.

* Typogrăphus, i. m. der Buchdrucker. *Könyv-nyomtató.* Kterýž knihy tlačj, drukář.

* Typographia, ae. f. die Buchdruckerkunst. *Könyv-nyomtatás.* Drukářstwj, drukářský kunsst.

*Typographēum, i. n.. die Druckerey. *Könyv-nyomtatásnak belye.* Drukárně.

TYRANNVS, i. m. der Tyrann. *Kegyetlen úr.* Tyran, ukrutnjk.

Tyrannis, ĭdis. f. die Tyranney, Grausamkeit. *Kegyetlenség.* Tyranstwj, ukrutenstwj.

Tyrannicus, a, um, et Adu. e. Cic. tyrannisch. *Kegyetlenkedő.* Adu. *kegyetlenül.* tyranský, ukrutný. Adu. ukrutně.

* Tyrannicīda, ae. f. Plin. der einen Tyrannen umbringet. *Kegyetlen urat megölő.* Genž tyrana zamordowal.

XĔNIVM, i. n. Gastgeschenk. *Vendég ajándéka.* Pohostinský darunek.

XENIAE, arum. f. Pl. die warme Bäder. *Meleg feredők.* Teplá lázeň.

* Proxeneta, ae. m. Martial. der Unterhändler, Mittler. *Közben-járó.* Prostřednjk, smlauwce.

XYSTVS, m. et Xystum. n. 2. der bedeckte Gang, die Gallerie. *Széles tornátz, folyosó.* Prostranný, přikrytý plac, kde se procházý.

ZĒLVS, i. m. der Eifer. *Buzgóságos indúlat.* Horliwost.

Zēlŏtypus, i. m. der um sein Weib eifert. *Feleség féltő.* Který se o ženu bogj, a gj newěřj.

Zelotypia, ae. f. die Eifersucht. *Buzgó szerelem, feleség féltés.* Horliwost, žehránj.

ZĔPHYRVS, i. m. der Westwind. *Nap-*

Napenyéſzeti-ſzél. Wjtr od západu.

ZĒTA, ae. f. (et Diaeta.) das Tafelgemach, Gartenhaus. *Kis házaiska, nyári kerti báz.* Domeček, zahradnj krámček.

Zīngĭber, is. n. Plin. Celſ. der Jngwer. *Gyömbér.* Zázwor, ď'umbger.

ZŌMA, ătis. n. der Gurt. *Öv.* Pás.

* Perizoma, ătis. n. die Leibbinde, das Fürtuch. *Kötő, elő-kötő.* Předpaſek.

ZŌNA, ae. f. der Gürtel, darinnen man Geld führet. *öv, madzág, tarsoly.* Pás, ſſnaura, opaſek.

Zonarius, a, um. zum Gürtel gehörig. *öves.* K pásu přiſlušſſjcý.

Zonarius, i. m. der Beutler. *Gomb-kötő.* G'ombář, který páſy dělá.

ZYTHUS, i. m. das Bier, Bräuhan. *Szalad-ſer.* Piwo, marec.

* Zythopaeia, ae. f. der Bierbrau. *Ser-főző báz.* Piwowář.

* Zythopepta, ae. m. der Bierbräuer. *Ser-főző.* Piwowarčj.

* Zythopōla, ae. m. der Bierhändler. *Ser-árúló.* Piwa prodawač.

(I.) Regi

(I.) Register.

A.

absc

artig-

aufra

aus-

B.

ich

be-

ich

brau-

buls

das

der

ding-

die

ei-

ein-

ent-

ich

ich

F.

die

ich

ger

gelb

ge-

ge-

glü

grü-

ich

her=

hohe

J.

K.

die

knall

L.

ich

die

lum-

mä-

mist-

mit

N.

O.

ich

ich

Q.

R.

schütte

regi-

S.

ich

schlemmer

ich

spring-

T.

triefe-

über

ich

unge-

un-

von

weni-

ich

zum

zusam-

* * *

II. Laistrom.